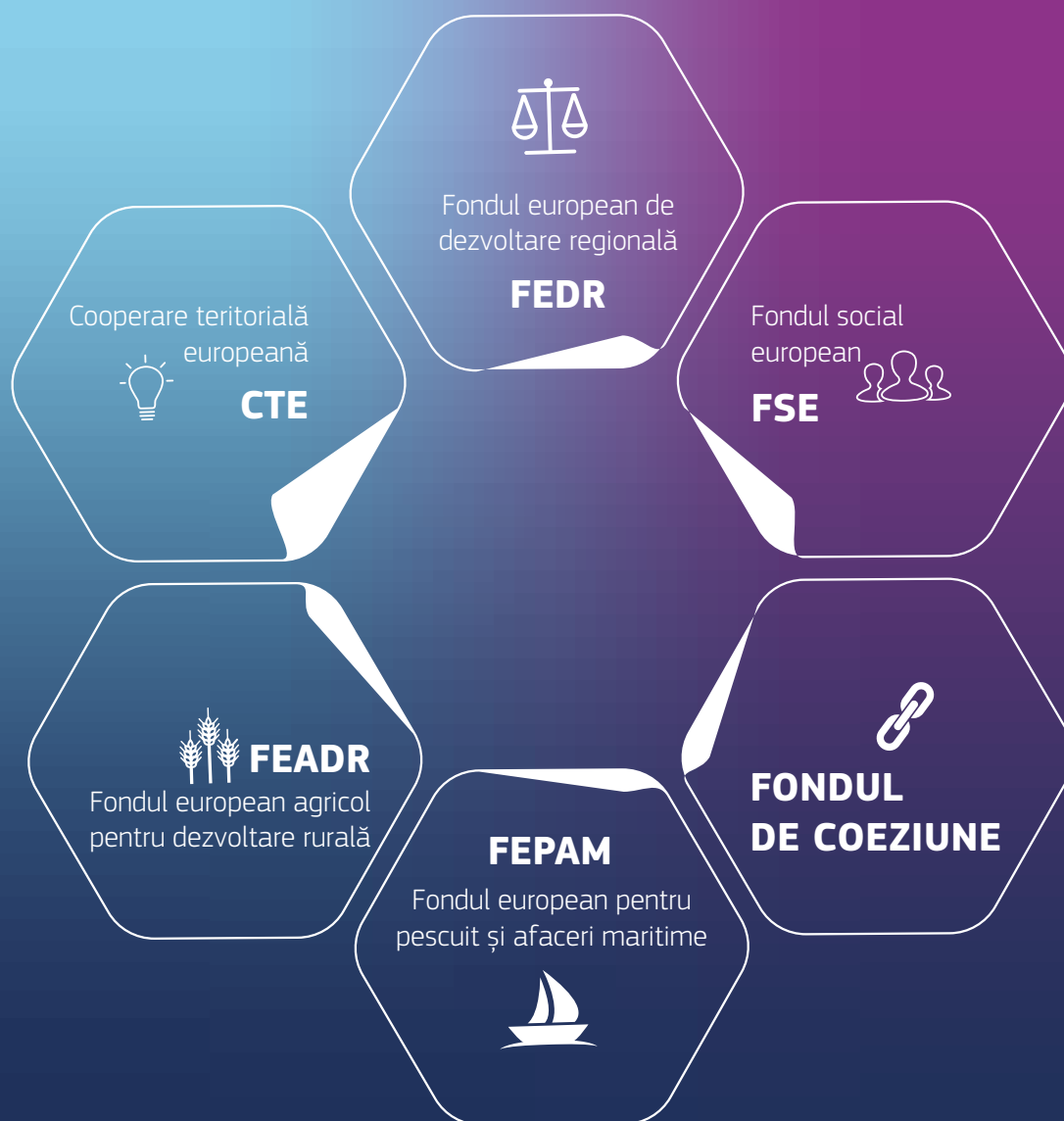

Comisia
Europeană

RO

FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE

2014-2020: texte oficiale și comentarii

AVIZ JURIDIC

Nici Comisia Europeană, nici alte persoane care acționează în numele acesteia nu pot fi considerate responsabile de modul în care pot fi utilizate informațiile conținute în prezenta publicație și nici de erorile care pot apărea în ciuda pregătirii și a verificării atente.

Prezenta publicație nu reflectă neapărat viziunea sau poziția Uniunii Europene.

**Europe Direct este un serviciu destinat să vă ajute să găsiți răspunsuri
la întrebările pe care vi le puneți despre Uniunea Europeană.**

**Un număr unic gratuit (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

() Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice
(unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).*

Informații suplimentare privind Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet
(<http://europa.eu>).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2016

Comisia Europeană, Direcția Generală Politică Regională și Urbană
REGIO DG 02 - Comunicare
Dna Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1
1160 Bruxelles

ISBN: 978-92-79-39470-6 (print)
ISBN: 978-92-79-39447-8 (PDF)
doi:10.2776/16511 (print)
doi:10.2776/13444 (PDF)

Ilustrația copertei: © iStockphoto

© Uniunea Europeană, 2016
Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Printed in Belgium

FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE 2014-2020:

TEXTE OFICIALE ȘI COMENTARII

Informații actualizate periodic privind regulamentele aplicabile fondurilor structurale și de investiții europene sunt disponibile pe site-ul web Inforegio:

http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/information/legislation/regulations

CUVÂNT INTRODUCATIV

CORINA CREȚU

Comisar european pentru politică regională

MARIANNE THYSSEN

Comisar pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale, competențe și mobilitatea forței de muncă

PHIL HOGAN

Comisar pentru agricultură și dezvoltare rurală

KARMENU VELLA

Comisar pentru mediu, afaceri maritime și pescuit

Adoptarea acordurilor de parteneriat și a programelor pentru fondurile structurale și de investiții europene (ESI) constituie un important pas înainte pentru sprijinul acordat de Uniunea Europeană strategiei de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (strategia Europa 2020). Noile programe pun la dispoziție peste 450 de miliarde de euro¹, care vor permite statelor membre și regiunilor să își valorifice întregul potențial pentru a atinge acest obiectiv triplu, asigurând în același timp o contribuție substanțială la obiectivele specifice ale fondurilor ESI, în special cele ce privesc coeziunea economică, socială și teritorială, dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și maritime și gestionarea durabilă a resurselor naturale.

În perioada de programare 2014-2020, Uniunea Europeană se va confrunta cu mai multe provocări, și anume încurajarea redresării din criza economică prin generarea de locuri de muncă, dar și soluționarea provocărilor legate de protecția mediului și schimbările climatice, remedierea decalajelor educaționale persistente și combaterea sărăciei și a excluziunii sociale. Aceste provocări afectează sau amenință milioane de cetățeni europeni și necesită crearea unor instrumente noi, care să răspundă aspirațiilor lor.

Din aceste motive, noul cadru este puternic centrat pe rezultate. Acesta include mecanisme noi, care ar trebui să asigure condițiile necesare pentru producerea unei schimbări: abordarea strategică solidă prin acorduri de parteneriat și programe, concentrarea tematică, cadrul de performanță, condiționalitățile *ex ante*, consolidarea legăturii cu guvernarea economică europeană, creșterea oportunităților de utilizare a instrumentelor financiare, sprijinirea capacității instituționale, cote minime pentru contribuția din Fondul social european și o Inițiativă privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, creată special pentru a combate șomajul.

De asemenea, noul cadru oferă mai multe instrumente care permit combinarea sprijinului din partea diferitelor fonduri ESI pentru o mai bună adaptare la necesitățile fiecărui teritoriu, la nivel național, regional, local sau transfrontalier. Prin urmare, autoritățile de management sunt încurajate să utilizeze aceste instrumente, în cea mai mare măsură posibilă, în scopuri precum investițiile teritoriale integrate, planurile de acțiune comune sau dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, dar și pentru proiecte finanțate parțial din Fondul european pentru investiții strategice, în contextul Planului de investiții pentru Europa. S-au prevăzut dispoziții specifice privind implementarea pentru a se asigura că diferitele autorități care răspund de punerea în aplicare a fondurilor ESI colaborează pentru a maximiza impactul sprijinului din partea Uniunii, consolidând în același timp buna gestiune financiară și corectitudinea cheltuielilor.

În final, cadrul juridic al fondurilor ESI prevede un sistem simplificat de aplicare ce cuprinde reguli de implementare raționalizate, posibilitatea beneficiarilor de a efectua toate demersurile administrative prin mijloace electronice, un domeniu de aplicare extins pentru a permite utilizarea de opțiuni simplificate în materie de costuri și, mai presus de toate, obligația autorităților de management de a lua măsuri specifice pentru a reduce sarcinile administrative care revin beneficiarilor.

Acestea sunt mijloacele puse la dispoziția statelor membre și regiunilor din Uniunea Europeană în această perioadă de șapte ani. În continuare, fiecare autoritate de management răspunde de valorificarea la maximum a acestor mijloace prin mobilizarea parteneriatelor teritoriale la scară largă și reunirea tuturor forțelor în vederea construirii unor strategii de dezvoltare care să realizeze obiectivele strategiei Europa 2020.

¹ 351,8 miliarde de euro pentru politica de coeziune (FEDR, FSE și Fondul de coeziune), 99,6 miliarde de euro pentru dezvoltare rurală în cadrul politicii agricole comune și 5,7 miliarde de euro pentru Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului.

CUPRINS

INTRODUCERE	8
INFORMAȚII GENERALE	13
1. OBIECTIVELE POLITICII ȘI PRINCIPIILE DE INTERVENȚIE	15
2. ABORDAREA STRATEGICĂ	16
2.1. Aliniere consolidată la strategia Europa 2020	16
2.2. Documente strategice pentru fondurile ESI	19
2.2.1. Cadrul strategic comun	19
2.2.2. Acorduri de parteneriat și programe	20
3. ÎMBUNĂTĂȚIREA EFICACITĂȚII	22
3.1. Cadrul și rezerva de performanță	22
3.2. Condiționalități ex ante	22
3.3. Condiționalitatea legată de buna guvernare economică	22
3.4. Instrumente financiare	23
4. SIMPLIFICARE	24
5. GESTIUNE ȘI CONTROL	27
6. GESTIUNE FINANCIARĂ	27
1 Angajamente și plăți	27
6.2. Cofinanțarea	28
6.3. Eligibilitatea cheltuielilor	28
7. RESURSE FINANCIARE	29
7.1. Regiuni mai puțin dezvoltate	32
7.2. Regiuni de tranziție	34
7.3. Regiuni mai dezvoltate și alte regiuni	36
7.4. Fondul de coeziune	38
7.5. Obiectivul de cooperare teritorială europeană	40
7.6. Prezentare de ansamblu a resurselor financiare	44
REGULAMENTUL DISPOZIȚII COMUNE	47

2	FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE REGIONALĂ.....	199
1.	Domeniu de aplicare și priorități de investiții.....	201
2.	Concentrarea tematică.....	201
3.	Caracteristici teritoriale speciale	201
	REGULAMENTUL PRIVIND FEDR.....	202
3	FONDUL SOCIAL EUROPEAN.....	217
1.	Domeniul de aplicare și concentrarea tematică	219
2.	Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI)	219
	REGULAMENTUL PRIVIND FSE	220
4	FONDUL DE COEZIUNE	239
1.	Domeniu de aplicare și priorități de investiții.....	241
2.	Sprijin pentru Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE).....	241
	REGULAMENTUL PRIVIND FONDURILE DE COEZIUNE.....	242
5	FONDUL EUROPEAN PENTRU PESCUIT ȘI AFACERI MARITIME.....	251
	REGULAMENTUL PRIVIND FEPAM.....	254
6	FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ.....	321
	REGULAMENTUL PRIVIND FEADR	324
7	COOPERARE TERITORIALĂ EUROPEANĂ.....	387
1.	Eligibility	389
2.	Concentrare și priorități de investiții.....	389
3.	Simplificare	389
4.	Construirea sinergiilor.....	390
5.	Colaborarea în rețea și schimbul de experiență.....	390
	REGULAMENTUL PRIVIND CTE	391
	GLOSAR	413
	DATE DE CONTACT DIN ȚARA DUMNEAVOASTRĂ.....	416

INTRODUCERE

Norme comune pentru cele cinci fonduri ESI în perioada 2014-2020

În prezent, există un singur set de norme de reglementare a celor cinci **fonduri structurale și de investiții** ale UE (**fondurile ESI**). Aceste norme au scopul de a stabili o legătură clară cu strategia Europa 2020 pentru stimularea creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii în UE, de a îmbunătăți coordonarea, de a asigura consecvența punerii în aplicare și de a simplifica la maximum accesarea fondurilor ESI de către beneficiarii potențiali.

Perioada de programare 2014-2020 a introdus un cadru legislativ nou pentru cele cinci fonduri, care intră în sfera politicii de coeziune, a politicii agricole comune și a politicii comune în domeniul pescuitului de la nivelul UE.

Cele cinci fonduri ESI sunt:

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR);
- Fondul social european (FSE);
- Fondul de coeziune;
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR);
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

Noul cadru politic vizează îmbunătățirea cooperării și coordonării între fondurile ESI. Acest obiectiv va fi realizat prin Regulamentul de stabilire a unor dispoziții comune privind fondurile structurale și de investiții europene [Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, denumit în continuare RDC], care a introdus norme aplicabile tuturor celor cinci fonduri. Este important de menționat faptul că nu toate normele prevăzute în RDC se aplică tuturor celor cinci fonduri ESI. În plus față de prevederile RDC, regulamentele specifice fondurilor cuprind norme separate. Pentru a se asigura claritatea, RDC a introdus o terminologie specifică (utilizată și în prezentul material) și o ierarhie a actelor legislative ce privesc fondurile ESI, după cum urmează:

- fondurile ESI: astfel cum sunt descrise mai sus;
- **fondurile structurale:** FEDR și FSE;
- următoarele **fonduri:** cele trei fonduri din cadrul politicii de coeziune: **FEDR, FSE și Fondul de coeziune;**
- regulamentele specifice fondurilor: stabilesc norme specifice privind **fondurile ESI** și reglementează aspecte suplimentare care nu sunt acoperite de prevederile RDC, precum domeniul de aplicare și prioritățile de investiții ale fiecărui fond sau normele privind concentrarea tematică.

REFERINȚE

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, denumit în continuare RDC, articolul 1

Regulamentele specifice fondurilor sunt:

- Regulamentul privind FEDR (nr. 1301/2013);
- Regulamentul privind FSE (nr. 1304/2013);
- Regulamentul privind Fondul de coeziune (nr. 1300/2013);
- Regulamentul privind FEADR (nr. 1305/2013);
- Regulamentul privind FEPAM (nr. 508/2014).

Pe lângă acestea, Regulamentul privind cooperarea teritorială europeană (CTE) (nr. 1299/2013) se aplică programelor de cooperare cofinanțate din FEDR.

REGLEMENTĂRILE PRINCIPALE RELEVANTE PENTRU FIECARE FOND ESI

	FEDR	FSE	Fondul de coeziune	FEADR	FEPAM
RDC Partea I	✓	✓	✓	✓	✓
RDC Partea II	✓	✓	✓	✓	✓
RDC Partea III	✓	✓	✓		
RDC Partea IV	✓	✓	✓		✓
RDC Partea V	✓	✓	✓	✓	✓
Regulamente specifice fondurilor	Regulamentul privind FEDR Regulamentul privind CTE	Regulamentul privind FSE	Regulamentul privind Fondul de coeziune	Regulamentul privind FEADR	Regulamentul privind FEPAM
Alte regulamente relevante	Regulamentul privind GECT			Regulamentul orizontal privind PAC Regulamentul de stabilire a unor dispoziții tranzitorii privind PAC	Regulamentul privind PCP

TEMELE PRINCIPALE ABORDATE DE RDC ȘI DE REGULAMENTELE PRIVIND FEADR ȘI FEPAM

	Norme aplicabile tuturor fondurilor ESI	Norme aplicabile doar fondurilor	Norme aplicabile fondurilor și FEPAM	Norme aplicabile doar FEADR	Norme aplicabile doar FEPAM	Norme aplicabile doar FEDR	Norme aplicabile doar FSE	Norme aplicabile doar Fondului de coeziune	Norme aplicabile doar CTE
Definiții	✓			✓	✓				
Principii generale	✓			✓			✓		
Abordare strategică, concentrare tematică și sferă de intervenție	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Programare	✓	✓		✓	✓		✓ (YEI)		✓
Instrumente financiare	✓						✓		
Condiționalități <i>ex ante</i>	✓			✓	✓				
Examinarea performanțelor	✓								
În legătură cu buna guvernare economică	✓								

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității și dezvoltarea teritorială (inclusiv urbană)	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓					✓
Monitorizare, evaluare și indicatori	✓		✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓				✓
Norme de sprijin (inclusiv cofinanțare, generare de venituri, eligibilitate și costuri simplificate)	✓		✓		✓	✓							✓					✓
Asistență tehnică	✓		✓		✓	✓							✓ (YEI)					✓
Gestiune și control	✓			✓	✓													✓
Gestiune financiară	✓			✓	✓													✓
Misiuni, acoperire geografică și resurse			✓		✓	✓			✓	✓			✓ (YEI)	✓				✓
Informare și comunicare			✓		✓	✓							✓ (YEI)					
Dispoziții de punere în aplicare și dispoziții tranzitorii și finale	✓				✓	✓			✓	✓			✓	✓				✓

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate și de punere în aplicare pentru completarea și, respectiv, modificarea anumitor elemente neesențiale din RDC și regulamentele specifice fondurilor și să ia unele decizii cu privire la acorduri de parteneriat și programe.

INFORMAȚII GENERALE

1

1. OBIECTIVELE POLITICII ȘI PRINCIPIILE DE INTERVENȚIE

UE și-a asumat angajamentul de a crea locuri de muncă mai numeroase și de calitate mai bună și o societate favorabilă incluziunii sociale. Aceste obiective constituie nucleul strategiei Europa 2020. Scopul **fondurilor ESI** este acela de a sprijini realizarea strategiei menționate, precum și a misiunilor specifice fondurilor, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială.

În timp ce misiunile generale ale **fondurilor ESI** sunt definite clar în Tratat, reformele în materie de politici în perioada 2014-2020 decurg din strategia Europa 2020. În ceea ce privește politica de coeziune, în urma reformei s-au stabilit două obiective cheie:

- investiții pentru creștere economică și creare de locuri de muncă, un obiectiv comun tuturor celor trei categorii de regiuni: regiuni mai puțin dezvoltate, regiuni de tranziție și regiuni mai dezvoltate (sprijinite din **FEDR**, **FSE** și **Fondul de coeziune**);
- cooperarea teritorială europeană, care va fi sprijinită din **FEDR**.

2007-2013	2014-2020
Convergență	Investiții pentru creștere economică și creare de locuri de muncă
Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă	
Cooperare teritorială europeană	Cooperare teritorială europeană

În ceea ce privește **FEADR**, reforma politicii agricole comune a stabilit trei obiective:

- favorizarea competitivității agriculturii;
- gestionarea durabilă a resurselor naturale și a schimbărilor climatice, inclusiv furnizarea de bunuri publice în zonele rurale și conservarea peisajelor europene;
- dezvoltarea teritorială echilibrată a economiilor rurale și ocuparea forței de muncă.

FEPAM urmărește să realizeze obiectivele politicii comune revizuite din domeniul pescuitului și sprijină punerea în aplicare a politicii maritime integrate. De asemenea, acest fond se concentrează asupra dezvoltării durabile în sectorul pescuitului și acvaculturii, precum și pe promovarea creșterii și creării de locuri de muncă în comunitățile costiere din întreaga UE.

Principiile de intervenție din perioada de finanțare anterioară continuă să se aplice și în perioada 2014-2020. Printre acestea se numără:

- complementaritatea și coerența;
- gestiunea partajată și coordonarea;
- parteneriatul, proporționalitatea și subsidiaritatea;
- conformitatea cu dreptul Uniunii și legislația națională referitoare la aplicarea sa;
- egalitatea între bărbați și femei;
- nediscriminarea;
- dezvoltarea durabilă.

Principiile generale au fost completate cu eficacitatea, buna gestiune financiară și reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari, în timp ce principiul adiționalității, care se aplică doar politicii de coeziune, a fost mutat în Partea III (articolul 95) din RDC.

Pentru a evidenția importanța principiului de parteneriat și guvernare pe mai multe niveluri, RDC împuternicește totodată Comisia să adopte un act delegat pentru a oferi un cod european de conduită privind parteneriatul.

REFERINȚE

Articolele 4-8 din RDC
 Articolele 40, 162, 176 și 177 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
 Regulamentul delegat (UE) nr. 240/2014 al Comisiei din 7 ianuarie 2014 privind Codul european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene.

2. ABORDAREA STRATEGICĂ

Deși pentru perioada 2014-2020 obligația statelor membre de a elabora și de a pune în aplicare planuri strategice privind accesarea fondurilor ESI se menține, acest proces este acum mai simplu și mai eficient. Noul cadru juridic consolidează semnificativ legăturile cu strategia Europa 2020 și crește eficacitatea principiului de coordonare între **fondurile ESI** și alte instrumente ale UE. În special, RDC:

- instituie un cadru strategic comun cu rol de ghid strategic pentru fondurile ESI la nivel european;
- solicită statelor membre să elaboreze un document comun pentru fondurile ESI la nivel național: acordul de parteneriat;
- definește standarde comune pentru toate programele acestora.

În vederea direcționării investițiilor alocate din fondurile ESI în direcția realizării strategiei Europa 2020, articolul 9 din RDC definește 11 obiective tematice (OT). Alte instrumente ale UE contribuie, la rândul lor, la realizarea acestor obiective tematice, iar statele membre sunt încurajate să stimuleze sinergiile și coordonarea eficace între toate instrumentele de finanțare disponibile la nivel european, național, regional și local. Deoarece statele membre trebuie să elaboreze și să pună în aplicare planuri strategice care să acopere cele cinci fonduri ESI (acorduri de parteneriat), există posibilitatea de a completa resursele fondurilor ESI cu alte instrumente ale UE.

2.1. Aliniere consolidată la strategia Europa 2020

Reforma fondurilor ESI în perioada de programare 2014-2020 vizează maximizarea contribuției lor la strategia Europa 2020. Strategia definește trei obiective socio-economice generale de urmărit de către Uniunea Europeană în perioada 2010-2020:

RDC transpune aceste obiective generale într-un set de 11 obiective tematice, definind sectoare și arii de intervenție în care sprijinul acordat de UE prin intermediul fondurilor ESI poate să genereze cel mai ridicat nivel de valoare adăugată. La nivelul UE și al statelor membre, aceste obiective tematice servesc drept referință pentru toate fondurile ESI și constituie punctul de pornire pentru coordonarea în cadrul acordurilor de parteneriat și al programelor.

REFERINȚE

Articolele 4, 9, 15, 23, 27, 53, 96 din RDC

Trebuie menționat faptul că, deoarece politica de coeziune în ansamblu este orientată spre strategia Europa 2020, sfera intervenției fondurilor nu se mai diferențiază în funcție de categoriile de regiuni, aceleași tipuri de investiții fiind disponibile în toate regiunile¹.

Cu toate acestea, regulamentele specifice fondurilor prevăd contribuția minimă din fiecare fond ESI la o anumită zonă de investiții (de ex., sprijin pentru inovare, energie, TIC și IMM-uri în cadrul FEDR și, respectiv, promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei în cazul FSE). Nivelul contribuției depinde uneori de categoria unei regiuni (pentru detalii suplimentare, consultați secțiunile dedicate fiecărui fond ESI și regulamentele specifice fondurilor).

De asemenea, regulamentele specifice fondurilor descriu mai detaliat modul în care fiecare fond ESI poate contribui la obiectivele tematice prin priorități de investiții (în cazul fondurilor) sau prin priorități ale Uniunii (în cazul FEADR și FEPAM), aliniate la obiectivele lor specifice.

Cele 11 obiective tematice sunt:

OBIECTIVELE EUROPA 2020	OBIECTIVE TEMATICE
Creștere inteligentă	1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării; 2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității TIC; 3. Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru FEPAM);
Creștere durabilă	1. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele; 2. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor; 3. Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor; 4. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore;
Creștere favorabilă incluziunii	1. Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; 2. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare; 3. Investițiile în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții; 4. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă.

RDC integrează fondurile ESI în semestrul european, care reprezintă un ciclu anual de raportare, analiză și luare de decizii la nivelul UE cu privire la progresul înregistrat în îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020. Semestrul european stabilește obiectivele de urmărit în anul următor în întreaga UE și furnizează un set de recomandări specifice pentru fiecare țară, care abordează provocările socio-economice cheie din fiecare stat membru.

În etapa de programare (etapa acordurilor de parteneriat și a programelor), statele membre trebuie să stabilească o legătură clară între intervenția fondurilor ESI și strategia Europa 2020, acordând o atenție deosebită recomandărilor specifice țării respective.

O schimbare semnificativă față de perioadele de programare anterioare este cerința ca această legătură să fie menținută pe întreaga durată a etapei de punere în aplicare. În cazul în care se emit noi recomandări relevante specifice fiecărei țări și acestea necesită sprijin din fondurile ESI, Comisia poate solicita ca statele membre să ajusteze corespunzător acordurile de parteneriat și programele (a se vedea capitolul privind condiționalitatea legată de buna guvernare economică).

Rapoartele anuale de implementare pe care statele membre le vor prezenta pentru fiecare program începând din anul 2016 se vor concentra într-o măsură mult mai mare pe progresul înregistrat în atingerea acelor obiective ale programului care au legătură cu strategia Europa 2020.

¹ Cu excepția investițiilor în capacitatea instituțională și administrația publică din FSE care sunt limitate la statele membre eligibile pentru Fondul de coeziune și pentru regiunile mai puțin dezvoltate [articolul 3 alineatul (1) literele (d) și (i) din Regulamentul (UE) nr. 1304/2013].

REFERINȚE

Recomandările specifice adresate fiecărei țări și adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE și recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE.

În plus, statele membre vor prezenta două rapoarte – în 2017 și în 2019 – privind progresul înregistrat în punerea în aplicare a fondurilor ESI la nivel de acord de parteneriat. Aceste rapoarte de progres trebuie să evalueze contribuția fondurilor ESI la punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice fiecărei țări, precum și progresul înregistrat în realizarea priorităților strategiei Europa 2020. Până la sfârșitul anului 2017 și, respectiv, 2019, Comisia va prezenta propriul raport strategic și concluziile extrase din rapoartele de progres Consiliului, Parlamentului European, Comitetului Regiunilor (CoR) și Comitetului Economic și Social European (CESE) în cadrul semestrului european.

În final, raportul privind coeziunea va continua să fie publicat la fiecare trei ani în conformitate cu articolul 175 din TFUE.

RAPOARTE CHEIE PREZENTATE DE STATELE MEMBRE ȘI DE COMISIE

RAPOARTE		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prezentate de statele membre	Rapoarte anuale de implementare pentru fiecare PO		Mai/ Iunie(*)	Iunie	Mai/ Iunie(*)	Iunie	Mai/ Iunie(*)	
	Rapoarte de progres pentru acordurile de parteneriat			August		August		
Prezentate de Comisie	Raport privind rezultatul negocierilor referitoare la acordurile de parteneriat și la programe	Decembrie.						
	Rapoarte de sinteză pe baza rapoartelor anuale de implementare prezentate de statele membre		Toamna	Toamna	Toamna	Toamna	Toamna	
	Raportul privind coeziunea			Fără dată exactă			Fără dată exactă	
	Rapoarte strategice pe baza rapoartelor de progres prezentate de statele membre			Decembrie.		Decembrie.		
	Sinteza rapoartelor de evaluare ex ante (doar pentru FEPAM)		Decembrie.		Decembrie.			Decembrie.
Dezbateri privind rapoartele strategice: Parlamentul European, Consiliul, CoR, CESE	Raport privind implementarea cadrului comun de monitorizare și de evaluare a PAC Raport privind implementarea unui raport de monitorizare și de evaluare				Primăvara		Primăvara	

(*) În ceea ce privește politica de coeziune și FEPAM, rapoartele anuale de implementare pentru 2016, 2018, 2020 trebuie depuse până la sfârșitul lunii mai, în timp ce pentru FEADR – până la sfârșitul lunii iunie.

REFERINȚE

Articolele 16, 50, 52, 53 și 113 din RDC; articolul 110 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1306/2013 (Regulamentul orizontal privind PAC); articolul 107 alineatul (4) din Regulamentul FEPAM.

DIFERENȚELE PRINCIPALE ÎNTRE PERIOADELE 2007-2013 ȘI 2014-2020

2007-2013	2014-2020
Strategia de la Lisabona Politica de coeziune a fost corelată cu strategia de la Lisabona prin cerința ca fondurile alocate să cuprindă contribuția fondurilor din cadrul politicii de coeziune (60-75 %) care să fie utilizată în zonele de investiții din cadrul strategiei de la Lisabona.	Strategia Europa 2020 Toate intervențiile fondurilor ESI trebuie să contribuie la strategia Europa 2020, însă noile norme privind concentrarea tematică au prevăzut nivelul minim al resurselor care pot fi utilizate în anumite zone de intervenție specifice, precum și o alocare minimă în cazul FSE.
Legătură indirectă între politica de coeziune și strategia de la Lisabona prin programele de reformă naționale care privesc doar etapa de programare.	Legături directe și explicite între recomandările specifice fiecărei țări și acordurile de parteneriat și programe în etapa de programare și implementare.
Rapoarte strategice separate pentru politica de coeziune, FEADR și Fondul european pentru pescuit (FEP), având legături vagi cu raportările privind strategia de la Lisabona.	Rapoartele de progres din 2017 și 2019 se vor referi la toate fondurile ESI și sunt integrate în semestrul european.
Fiecare fond are propriul domeniu tematic definit printr-un set de priorități.	Se introduce un set de obiective tematice comune celor cinci fonduri ESI, în conformitate cu care sfera de intervenție a fiecărui fond este transpusă în priorități de investiții concrete (în cazul politicii de coeziune) sau priorități ale Uniunii (în cazul FEADR și al FEPAM).

2.2. Documente strategice pentru fondurile ESI

2.2.1. Cadrul strategic comun

Cadrul strategic comun, instituit în conformitate cu anexa I la RDC, este succesorul orientărilor strategice comunitare privind politica de coeziune și pentru dezvoltare rurală din perioada 2007-2013, însă acoperă toate cele cinci fonduri ESI. Cadrul oferă statelor membre și regiunilor orientări strategice pentru a valorifica pe deplin oportunitățile oferite de fondurile ESI și de celelalte politici și instrumente ale UE prin acordurile de parteneriat și programele lor, menținând totodată orientarea clară spre prioritățile strategiei Europa 2020.

Cadrul are scopul de a facilita coordonarea și complementaritatea între intervențiile sprijinite din fondurile ESI. Statele membre sunt încurajate să asigure cooperarea dintre autoritățile de management responsabile pentru fiecare fond ESI în toate etapele de programare, implementare, monitorizare și evaluare a sprijinului din partea acestora, atât la nivel strategic, cât și la nivel operațional.

RDC oferă următoarele instrumente noi:

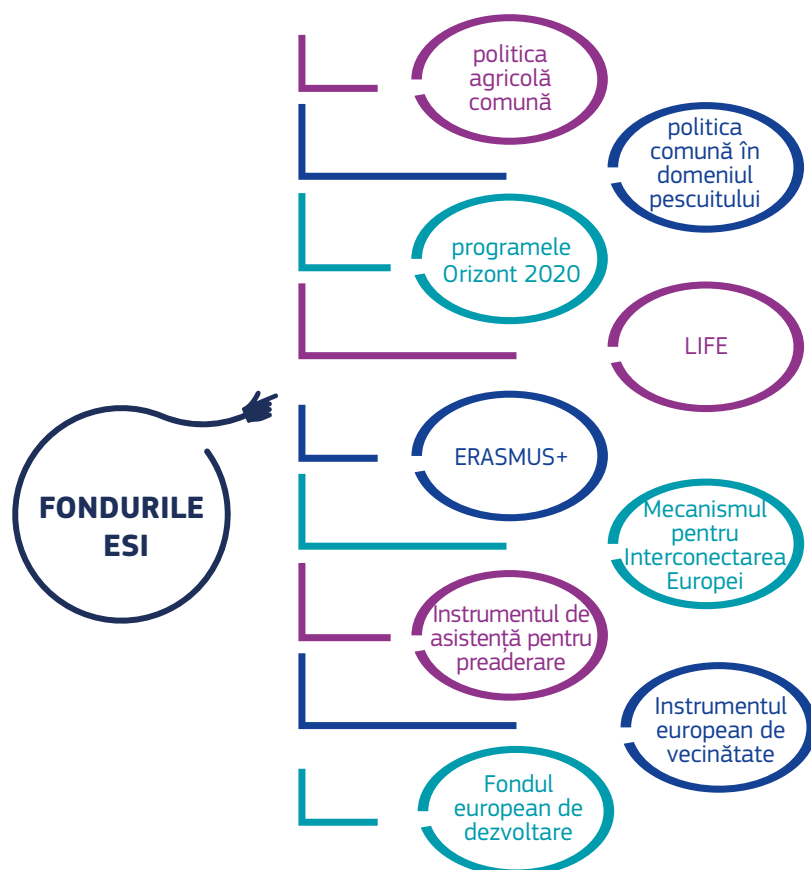
- combinarea fondurilor într-un singur program;
- investiția teritorială integrată (ITI)
- dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC);
- planurile de acțiune comune (PAC).

Aceste instrumente sunt promovate ca mijloace practice de coordonare între fondurile ESI. Cadrul strategic comun oferă îndrumări suplimentare privind implementarea practică a principiilor orizontale și a obiectivelor politice transversale, precum guvernanța pe mai multe niveluri, nediscriminarea și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea.

REFERINȚE

CPR Article 10-13, Annex I

De asemenea, cadrul strategic comun definește modalități practice de construire a sinergiilor între fondurile ESI și alte politici și instrumente ale UE:

Dimensiunea teritorială a sprijinului din fondurile ESI este mult mai pronunțată în comparație cu perioada de programare anterioară. Aceasta corespunde obiectivului derivat din Tratat, de realizare a coeziunii economice, sociale și teritoriale. De exemplu, cadrul strategic comun conține o secțiune dedicată abordării provocărilor teritoriale cheie: statele membre trebuie să efectueze o analiză bazată pe situația din teren cu privire la potențialul și capacitatea de dezvoltare și provocările majore întâmpinate la nivel național, regional sau local în timpul pregătirii acordurilor de parteneriat și a programelor. De asemenea, statele membre trebuie să ia în considerare strategiile relevante macroregionale și privind bazinele maritime și să asigure complementaritatea între programele de cooperare teritorială europeană și programele specifice fiecărei țări din cadrul obiectivului de investiții pentru creștere și locuri de muncă. La nivel de implementare, statele membre sunt încurajate să utilizeze pe deplin instrumentele nou introduse – ITI și DLRC² – care au scopul de a oferi soluții adaptate la provocările teritoriale specifice fiecărei regiuni prin implicarea partenerilor locali în elaborarea și implementarea lor.

2.2.2. Acorduri de parteneriat și programe

Cadrul strategic național de referință (CSNR) aplicabil fondurilor și Planul strategic național (PSN) aplicabil FEADR și FEP în perioada 2007-2013 au fost înlocuite cu acordul de parteneriat. Acordul de parteneriat are rolul de document strategic general oferind o prezentare de ansamblu a modurilor în care se vor utiliza fondurile ESI în fiecare stat membru în perioada de programare 2014-2020.

Acordul de parteneriat a fost introdus pentru a reflecta noul sistem de guvernare îmbunătățit al strategiei Europa 2020, precum și reforma politicii de coeziune, a FEADR și a FEPAM, menită să sporească eficacitatea și eficiența fondurilor ESI. Schimbarea principală vizează domeniul de aplicare al acordului de parteneriat. În timp ce documentele CSNR și PSN separate anterior conțineau doar informații de bază privind complementaritatea fondurilor UE vizate, acordul de parteneriat prezintă o strategie cuprinzătoare și coerentă ce acoperă toate cele cinci fonduri ESI.

² DLRC se bazează pe experiența LEADER din perioadele de programare anterioare.

În prezent, statele membre trebuie să definească cu mai mare precizie contribuția planificată a fondurilor ESI la realizarea priorităților UE, astfel cum sunt definite de strategia Europa 2020, de programele de reformă naționale și de recomandările specifice relevante adresate fiecărei țări. Pe lângă alocarea orientativă a contribuției UE în funcție de programe și obiective tematice – acordul de parteneriat trebuie să prezinte un rezumat general al modului în care s-au implementat noile elemente:

- aplicarea principiilor orizontale și a obiectivelor de politică ale fondurilor ESI, inclusiv principiul parteneriatului și obiectivele legate de schimbările climatice;
- alocarea rezervei de performanță defalcată pentru fiecare fond ESI și categorie de regiune și modul în care se asigură consecvența în funcționarea cadrului de performanță;
- un rezumat al stadiului actual al condiționalităților *ex ante* aplicabile;
- o evaluare a capacității administrative a autorităților implicate în implementarea fondurilor ESI, precum și, dacă este cazul, un rezumat al acțiunilor de îmbunătățire de întreprins;
- un rezumat al acțiunilor ce vizează reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari;
- doar cu privire la fonduri, informațiile necesare pentru verificarea *ex ante* a respectării normelor privind aditionalitatea;
- principalele domenii prioritare în materie de cooperare în cadrul fondurilor ESI, ținând seama, după caz, de strategiile macroregionale și de strategiile privind bazele maritime.

Orice fel de modificare a acestor elemente în perioada de implementare trebuie să fie aprobată oficial de Comisie. Catalogul actual este mult mai amplu decât cel din perioada 2007-2013, când decizia Comisiei acoperea doar părțile din CSNR și PSN referitoare la lista programelor și alocarea anuală orientativă în funcție de program pentru fiecare fond. Aceasta demonstrează îmbunătățirea semnificativă a legăturii strategice dintre acordurile de parteneriat și programe în comparație cu perioada 2007-2013.

Toate elementele acordului de parteneriat prezentate mai sus trebuie să fie transpuse și implementate corespunzător prin programe specifice. Deoarece toate programele trebuie să fie conforme cu acordul de parteneriat, RDC a introdus un conținut de bază comun tuturor celor cinci fonduri ESI. Aceasta constituie o schimbare majoră față de perioada de programare anterioară, deoarece consolidează legăturile strategice între toate programele fondurilor ESI dintr-un anumit stat membru.

În plus, normele specifice fondurilor descriu în detaliu structura programelor din cadrul politicii de coeziune, al FEADR și al FEPAM, ținând seama de misiunile și instrumentele lor specifice. Trebuie menționat faptul că, în cazul fondurilor, anumite elemente ale programelor rămân în responsabilitatea exclusivă a statelor membre și, ca atare, pot fi modificate fără a fi necesară aprobarea oficială a Comisiei [a se vedea articolul 96 alineatul (10) din RDC pentru lista completă]. Aceasta reprezintă o simplificare importantă față de perioada de programare 2007-2013, când orice modificare a unui program trebuia să fie adoptată oficial de către Comisie. În final, combinarea sprijinului din FSE și FEDR (sau din FSE și Fondul de coeziune) într-un singur program este posibilă în prezent.

DIFERENȚELE PRINCIPALE ÎNTRE DOCUMENTELE STRATEGICE DIN PERIOADA 2007-2013 ȘI CELE DIN PERIOADA 2014-2020

2007-2013	2014-2020
Orientările strategice comunitare privind politica de coeziune. Orientările strategice comunitare privind dezvoltarea rurală.	Cadrul strategic comun care acoperă cele cinci fonduri ESI.
Cadrul strategic național de referință acoperă, în principal, cele trei fonduri din cadrul politicii de coeziune și doar anumite părți au fost aprobate oficial de către Comisie. Planurile strategice naționale care acoperă programele de dezvoltare rurală și programele în domeniul pescuitului sunt elaborate de statele membre în strânsă colaborare cu Comisia și cu partenerii.	Acordul de parteneriat acoperă toate cele cinci fonduri ESI și majoritatea elementelor sale necesită aprobarea oficială a Comisiei, inclusiv în caz de modificare.
Conținut diferit al programelor din cadrul politicii de coeziune, al FEADR și al FEPAM.	Set de elemente de bază comun tuturor programelor din cadrul fondurilor ESI.
Programe separate pentru FEDR (+FC) și FSE.	Se permite totodată finanțarea din fonduri multiple pentru programele FSE-FEDR (sau FSE-FC).

REFERINȚE

RDC: articolele 26-30 și 96-99; Regulamentul privind FEADR: articolul 8; Regulamentul privind FEPAM: articolele 17-20.

3. ÎMBUNĂTĂȚIREA EFICACITĂȚII

Noul cadru normativ a creat stimulente noi pentru ca statele membre să realizeze prioritățile UE și, astfel, să maximizeze impactul contribuției Uniunii, în special prin următoarele mecanisme:

- cadrul și rezerva de performanță;
- condiționalități *ex ante*;
- condiționalitatea legată de buna guvernare economică;
- instrumente financiare.

3.1. Cadrul și rezerva de performanță

În vederea monitorizării adecvate a progreselor în direcția atingerii obiectivelor și țintelor stabilite pentru fiecare prioritate, ar trebui ca fiecare program să instituie un cadru de performanță pe baza unui set de indicatori și să definească obiective de etapă și ținte clare, realiste și măsurabile. Informațiile actualizate cu privire la progresele în direcția atingerii acestor obiective de etapă și ținte vor fi prezentate în rapoartele de implementare în fiecare an și, respectiv, în rapoartele de progres până în 2017 și 2019.

Până la jumătatea anului 2019, Comisia va examina performanțele acestor programe pe baza rapoartelor anuale de implementare prezentate de statele membre până la 30 iunie 2019 cu privire la performanțele înregistrate până la sfârșitul anului 2018. În urma acestei examinări, rezerva de performanță, care reprezintă între 5 și 7 % din resursele alocate pentru fiecare prioritate, va fi alocată programelor și priorităților care și-au atins obiectivele de etapă. În cazul programelor și priorităților care nu și-au îndeplinit obiectivele de etapă, statele membre propun realocarea resurselor către prioritățile care și-au îndeplinit obiectivele de etapă, în conformitate cu cerințele de concentrare tematică și cu alocările minime.

În plus, dacă există dovezi rezultate din indicatorii financiari și de realizare că s-a eșuat în mod grav în atingerea obiectivelor de etapă ale unei priorități din cauza unor deficiențe de implementare, Comisia poate suspenda integral sau parțial plățile intermediare pentru prioritatea respectivă. La sfârșitul perioadei de programare se pot aplica corecții financiare dacă a existat o neîndeplinire gravă a țăintelor.

3.2. Condiționalități *ex ante*

Pentru a se asigura că statele membre îndeplinesc condițiile necesare pentru eficacitatea sprijinului acordat prin fondurile ESI, regulamentele au prevăzut un set de cerințe legale, de politică și instituționale (condiționalități *ex ante*) care ar trebui îndeplinite, în mod ideal, înainte de depunerea acordurilor de parteneriat și a programelor.

Condiționalitățile *ex ante* sunt fie tematice (legate de investiții sau priorități ale Uniunii specifice, așa cum se prevede în normele și regulamentele specifice fondurilor, de exemplu, existența unui plan cuprinzător pentru investițiile în transporturi), fie condiționalități *ex ante* generale (care nu sunt legate de investiții sau priorități ale Uniunii specifice, de exemplu, existența unei capacități administrative pentru punerea în aplicare a legislației Uniunii privind egalitatea de gen și a politicii în materie de fonduri ESI).

Statele membre trebuie să evalueze dacă au fost îndeplinite condiționalitățile *ex ante* aplicabile programelor lor. Dacă acestea nu sunt îndeplinite până la data depunerii programului, statul membru trebuie să elaboreze un plan care să definească acțiunile de întreprins pentru a asigura îndeplinirea cel târziu până la 31 decembrie 2016. Comisia are competența să decidă, atunci când adoptă un program, suspendarea integrală sau parțială a plăților intermediare pentru prioritatea programului, în așteptarea finalizării acțiunilor. Sarcina probei cu privire la neîndeplinirea condiționalităților *ex ante* revine Comisiei.

REFERINȚE

Articolul 19 din RDC
Articolele 20-22 din RDC
Articolul 23 din RDC

3.3. Condiționalitatea legată de buna guvernare economică

Pentru a se asigura că fondurile ESI sunt utilizate consecvent cu prioritățile stabilite în contextul semestrului european, statele membre trebuie să țină seama de:

- programele naționale de reformă, după caz;
- cele mai recente recomandări specifice fiecărei țări;
- recomandările relevante ale Consiliului, inclusiv cele bazate pe Pactul de stabilitate și de creștere și pe programele de ajustare economică.

În urma adoptării acordurilor de parteneriat și a programelor, consecvența cu semestrul european se va asigura prin intermediul celor două mecanisme prevăzute la articolul 23 din RDC:

REPROGRAMAREA

Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea, dacă acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului sau pentru a maximiza impactul fondurilor ESI asupra creșterii și competitivității în statele membre care beneficiază de asistență financiară. Dacă statul membru nu ia măsuri ca răspuns la această solicitare, Consiliul, hotărând la propunerea Comisiei, poate suspenda parțial sau integral plățile pentru programele sau prioritățile respective. Decizia privind ridicarea suspendării plăților se va lua de îndată ce statul membru propune amendamentele solicitate de Comisie.

RESPECTAREA PROCEDURILOR GUVERNANȚEI ECONOMICE

Comisia prezintă Consiliului o propunere de suspendare parțială sau integrală a angajamentelor sau a plăților pentru programele unui stat membru în caz de nerespectare a regulilor privind procedura de deficit excesiv, procedura de dezechilibru excesiv sau, în cazul statelor membre care beneficiază de asistență financiară, programul de ajustare aferent. Consiliul decide suspendarea și, în cazul în care statul membru a luat măsurile corective adecvate, ridicarea suspendării.

În orice caz, suspendările trebuie să fie proporționale și supuse pragurilor stabilite la articolul 23 alineatul (11) din RDC.

3.4. Instrumente financiare

Programele din cadrul fondurilor ESI vor contribui la realizarea obiectivelor Planului³ de investiții prin utilizarea mai eficientă a finanțării și prin dublarea utilizării instrumentelor financiare (IF) în perioada 2014-2020 comparativ cu perioada de programare anterioară. Obținerea acestui rezultat va fi facilitată de normele noi, mai cuprinzătoare și mai coerente, adoptate pentru IF în perioada 2014-2020, cu scopul de a sprijini și de a încuraja utilizarea IF ca o formă mai eficientă și mai durabilă a contribuției UE. Aceste norme nu au caracter obligatoriu în ceea ce privește sectoarele, beneficiarii finali, tipurile de proiecte și de activități care urmează să fie sprijinite. Statele membre pot utiliza instrumente financiare în legătură cu toate obiectivele tematice care intră sub incidența programelor și pentru toate fondurile ESI, în cazul în care acest lucru este eficient și eficace.

Noul cadru conține, de asemenea, norme privind combinarea instrumentelor financiare cu alte forme de sprijin, în special cu granturi, întrucât aceasta facilitează și mai mult elaborarea de sisteme de asistență bine adaptate, care vin în întâmpinarea necesităților specifice ale statelor membre sau regiunilor.

³ Planul de investiții pentru Europa se axează pe combaterea obstacolelor în calea investițiilor, asigurarea vizibilității și a asistenței tehnice pentru proiectele de investiții și utilizarea mai inteligentă a resurselor financiare noi și existente.

REFERINȚE

Articolele 37-46 din RDC

4. SIMPLIFICARE⁴

Simplificarea este importantă pentru Comisie din mai multe puncte de vedere:

- este necesară pentru a asigura aplicarea fără probleme a politicii și interesul permanent al beneficiarilor;
- poate avea un impact pozitiv asupra rezultatelor politicii prin asigurarea unei distribuiri eficiente a eforturilor administrative necesare la nivel național, regional și la nivelul UE, reducând timpul și costurile necesare atingerii obiectivelor și permițând concentrarea pe rezultate;
- prin instituirea unor norme mai simple, care sunt mai ușor înțelese de către actorii implicați, consolidându-se astfel securitatea juridică, simplificarea poate contribui, de asemenea, la reducerea erorilor și sporirea asigurării oferite de sistemele naționale de aplicare.

Din aceste motive, cadrul normativ al fondurilor ESI în perioada 2014-2020 a introdus mai multe modificări:

Următoarele modificări se aplică tuturor fondurilor ESI:

- armonizarea normelor între fondurile ESI: de exemplu, în ceea ce privește normele în materie de eligibilitate și durabilitate;
- proporționalitate sporită: privind modalitățile de punere în aplicare și de utilizare a fondurilor ESI, în ceea ce privește raportarea, evaluarea, gestionarea și controlul;
- securitate juridică prin norme mai clare: de exemplu, cu privire la proiectele generatoare de venituri;
- realizarea mai eficientă a obiectivelor și simplificarea raportării: prin concentrare în special pe indicatorii de bază comuni care facilitează agregarea datelor și raportarea privind rezultatele obținute la nivelul UE.
- reducerea sarcinii administrative pentru autoritățile de management și beneficiari: de exemplu, prin extinderea posibilităților de utilizare a opțiunilor simplificate în materie de costuri (a se vedea tabelul de mai jos).

Și mai concret, pentru fonduri:

- mai multă flexibilitate în instituirea programelor și sistemelor: printre care programele sau proiectele finanțate din fonduri multiple, investițiile teritoriale integrate, transferul financiar între categorii de regiuni, forumurile comune și investițiile în asistență tehnică;
- simplificări ce privesc proiectele majore: pragurile de 50 de milioane de euro (75 de milioane de euro pentru infrastructura de transport) se calculează pe baza costurilor eligibile și nu pe baza costurilor totale, ca în trecut. Mai mult, atunci când un proiect major primește o evaluare pozitivă din partea unui expert independent, autoritatea de management poate să notifice pur și simplu Comisia cu privire la proiectul respectiv. O notificare similară ce nu necesită evaluarea independentă a calității este posibilă și în cazul proiectelor etapizate;
- evoluția către gestionarea bazată pe rezultate (planul de acțiune comun): atunci când plățile contribuțiilor din partea EU se bazează pe progrese și pe rezultate și nu pe prezentarea documentelor contabile tradiționale. Astfel se reduce sarcina administrativă atât pentru statul membru, cât și pentru beneficiar (a se vedea tabelul de mai jos care arată diferențele dintre opțiunile simplificate în materie de costuri și planurile de acțiune comune);
- e-Coeziune: până la sfârșitul anului 2015, ar trebui ca toți beneficiarii să poată să efectueze toate schimburile de informații cu diferitele autorități și organisme responsabile pentru fiecare program operațional prin sisteme de schimb electronic de date;
- efectuarea la timp a plăților către beneficiari: articolul 132 din RDC prevede că, sub rezerva disponibilității fondurilor, autoritățile de management trebuie să asigure că beneficiarul primește valoarea totală a cheltuielilor publice eligibile cel târziu la 90 de zile de la data depunerii cererii de plată.

4 RDC și regulamentele specifice fondurilor.

COMPARAȚIE ÎNTRE NORMELE PRIVIND OPȚIUNILE SIMPLIFICATE ÎN MATERIE DE COSTURI ÎN PERIOADA 2007-2013 ȘI ÎN PERIOADA 2014-2020

	2007-2013	2014-2020
Fonduri care utilizează costuri simplificate	FSE, FEDR și FEADR	Cele 5 fonduri ESI
Forma de sprijin	Nespecificat	Grant și asistență rambursabilă
Opțiune	În cazul granturilor, utilizarea costurilor simplificate este opțională.	Opțional, cu excepția operațiunilor minore din cadrul FSE, care beneficiază de sprijin public sub 50 000 de euro, unde este obligatoriu sau nu este posibil (cu excepția sistemelor de ajutor de stat).
Metode de calcul	<i>Ex ante</i> , pe baza unei metode de calcul juste, echitabile și verificabile.	<i>Ex ante</i> , pe baza unei metode de calcul juste, echitabile și verificabile. Se introduc metode de calcul suplimentare: utilizarea schemelor UE existente pentru tipuri similare de operațiuni și beneficiari; utilizarea propriilor scheme naționale existente pentru tipuri similare de operațiuni și beneficiari; utilizarea ratelor și metodelor specifice consacrate de regulament sau de un act delegat [a se vedea, de exemplu, articolul 68 alineatul (1) litera (b) din RDC sau articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul privind FSE]; Pentru FSE: utilizarea unui proiect de buget. Ipoteze standard privind costurile suplimentare și veniturile neîncasate, articolul 41 litera (d) din Regulamentul FEADR pentru măsurile legate de suprafețe
Finanțare forfetară	Finanțarea forfetară se utilizează doar la calcularea costurilor indirecte.	Finanțarea forfetară se poate utiliza pentru a calcula orice categorie de costuri. Pentru FSE: rată forfetară de până la 40 % din costurile cu personalul eligibile directe pentru a calcula toate celelalte costuri ale proiectului. Pentru CTE: rată forfetară de până la 20 % din costurile directe, altele decât costurile cu personalul, pentru a calcula costurile cu personalul directe.
Finanțare forfetară pentru costurile indirecte	Rată forfetară maximă pentru rambursarea costurilor indirecte = 20 % din costurile directe.	Rată forfetară maximă pentru rambursarea costurilor indirecte cu cerință de calculare = 25 % din costurile directe sau 15 % din costurile cu personalul directe. Rată forfetară și metodă adoptate prin act delegat privind metodele aplicabile în cadrul altor politici ale UE (de exemplu: H2020, LIFE) pentru tipuri similare de operațiuni și beneficiari.
Prag pentru sumele forfetare	Maximum 50 000 de euro	Maximum 100 000 de euro din contribuție publică.
Costuri unitare		Pentru costurile cu personalul se prevede o metodă specifică de calcul pe bază de bareme standard pentru costurile unitare: Cost cu personalul pe oră = cele mai recente costuri brute documentate pentru un an în legătură cu angajarea de personal/ 1 720 de ore.
Bareme standard pentru costurile unitare și sume forfetare pentru rambursările către statele membre		Opțiune suplimentară prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul privind FSE, care permite Comisiei să ramburseze cheltuielile statelor membre pe baza baremelor standard pentru costuri unitare sau a sumelor forfetare definite de Comisie printr-un act delegat.

REFERINȚE

Articolele 67-68 din RDC; articolul 14 din Regulamentul privind FSE, articolul 19 din Regulamentul privind CTE

DIFERENȚELE DINTRE OPȚIUNILE SIMPLIFICATE ÎN MATERIE DE COSTURI (OSC) ȘI PLANURILE DE ACȚIUNE COMUNE

	OSC în temeiul articolelor 67-68 RDC și articolul 14 alineatele (2)-(4) din Regulamentul privind FSE (în cazul în care OSC acoperă toate costurile operațiunii și este o valoare predefinită)	Planuri de acțiune comune (PAC)	Articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul privind FSE
Tipul de OSC	Finanțare forfetară, bareme standard pentru costurile unitare și sume forfetare.	Bareme standard pentru costurile unitare și sume forfetare. Nu există un prag pentru sumele forfetare.	Bareme standard pentru costurile unitare și sume forfetare. Nu există un prag pentru sumele forfetare.
Aprobarea Comisiei	Fără aprobare oficială.	Aprobat în cadrul deciziei PAC.	OSC sunt adoptate de Comisie prin intermediul unui act delegat.
Metoda de calcul	Pe baza unei metode de calcul juste, echitabile și verificabile. Utilizarea schemelor UE sau naționale existente pentru tipuri similare de operațiuni și beneficiari. Utilizarea ratelor și metodologiilor stabilite în regulamente [articolul 67 alineatul (5), articolul 68 din RDC și articolul 14 alineatele (2) și (3) din Regulamentul privind FSE].	Pe baza unei metode de calcul juste, echitabile și verificabile. Utilizarea schemelor UE sau naționale existente pentru tipuri similare de operațiuni și beneficiari. Utilizarea ratelor și metodologiilor stabilite în regulamente [articolul 67 alineatul (5), articolul 68 alineatul (2) din RDC și articolul 14 alineatele (1)-(3) din Regulamentul privind FSE].	Regulamentele nu stabilesc o metodologie specifică pentru definirea OSC în temeiul articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul privind FSE. Cu toate acestea, Comisia intenționează să utilizeze următoarele metodologii: pe baza unei metode de calcul juste, echitabile și verificabile; utilizarea schemelor UE sau naționale existente pentru tipuri similare de operațiuni și beneficiari; utilizarea ratelor și metodologiilor stabilite în regulamente.
Rambursare	Rambursarea între Comisie și AM și între AM și beneficiar se bazează pe același sistem de OSC.	Rambursarea între Comisie și statul membru și între statul membru și beneficiar se bazează pe același sistem de OSC.	Rambursările între Comisie și statul membru și între statul membru și beneficiar se bazează pot avea o bază diferită.
Achiziții publice	Nu se aplică proiectelor de achiziții exclusive.	Se aplică și proiectelor de achiziții exclusive.	Se aplică și proiectelor de achiziții exclusive.

5. GESTIUNE ȘI CONTROL

UE și-a asumat angajamentul de a asigura legalitatea și regularitatea depline ale cheltuielilor, precum și de a combate fraudele, corupția și alte activități ilegale care ar putea avea impact asupra bugetului său. Sistemele de gestionare și control instituite de autoritățile din statele membre urmăresc să prevină, să identifice și să corecteze toate neregulile.

RDC stabilește principiile generale aplicabile sistemelor de gestiune și control pentru fonduri și FEPAM. Principiile care se aplică în comun celor patru fonduri sunt similare cu cele în vigoare în perioada 2007-2013.

Cu toate acestea, s-au introdus mai multe modificări ce privesc modalitățile de punere în aplicare a acestor principii:

- **S-au clarificat responsabilitățile și sarcinile diferitelor autorități:** responsabilitatea autorităților de management a crescut prin cerința ca acestea să elaboreze o declarație de gestiune anuală, însoțită de un rezumat anual al auditurilor și controalelor finale efectuate. De asemenea, autoritățile de management trebuie să instituie măsuri eficace și proporționale de prevenire a fraudei, ținând seama de riscurile identificate.
- **S-a înlocuit evaluarea conformității sistemelor de gestiune și control:** s-a instituit un nou proces național de desemnare a autorității de management (și a autorității de certificare, după caz). Comisia revizuieste procesul de desemnare doar în trei cazuri: atunci când cuantumul total al contribuției din partea celor patru fonduri în cadrul programului aferent depășește o anumită sumă⁵, în urma analizei riscurilor sau la inițiativa statului membru.
- **Conturile se pregătesc, se examinează și se acceptă în fiecare an:** exercițiul contabil începe la 1 iulie și se încheie la 30 iunie (cu excepția primei perioade contabile). Autoritatea de certificare pregătește conturile anuale pentru programul operațional și le prezintă Comisiei împreună cu declarația de asigurare de gestiune, rezumatul anual al controalelor întocmit de autoritatea de management și raportul de control conex și opinia de audit, întocmite de autoritatea de audit. Comisia examinează aceste documente în vederea emiterii declarației de asigurare anuale.

Comisia aplică corecții financiare nete atunci când sunt îndeplinite cele două condiții de mai jos. În aceste cazuri, sprijinul din partea UE nu poate fi realocat altor operațiuni:

- Auditul efectuat de UE demonstrează existența unei deficiențe semnificative în funcționarea eficace a sistemelor de gestiune și control, care afectează o perioadă contabilă cu privire la care statul membru a depus deja atât o declarație de gestiune, cât și o opinie de audit care nu au identificat problema (dată limită 15 februarie).
- Statul membru nu a identificat problema în alte raporturi de audit prezentate Comisiei sau nu a luat măsurile de remediere adecvate înainte ca auditurile efectuate de UE să depisteze problema.

În ceea ce privește schimbul de date între autorități și beneficiari, până la 31 decembrie 2015 statele membre trebuie să asigure existența sistemelor adecvate care să permită beneficiarilor să efectueze toate schimburile necesare de date cu autoritățile relevante. Concret, aceasta înseamnă că, odată ce s-a acordat un grant, beneficiarul ar trebui să poată să îndeplinească toate cerințele de informare prin schimb electronic de date.

6. GESTIUNE FINANCIARĂ

Diferitele forme de sprijin prevăzute pentru fondurile ESI, enumerate la articolul 66 din RDC, includ granturi, asistență rambursabilă și instrumente financiare. Asistența rambursabilă și IF sunt reglementate prin norme diferite.

1 Angajamente și plăți

Angajamente

Prima rată din angajamentul bugetar este disponibilizată automat de către Comisie în urma adoptării programului. Angajamentele anterioare se asumă anual și se adaptează dacă intervin modificări ale programului.

Angajamentele care nu sunt acoperite de prefinanțare sau de o cerere de plată în termen de trei ani sunt dezangajate.

Plăți

Plățile efectuate de Comisie reprezentând contribuții din fondurile ESI pentru fiecare program se realizează sub forme diferite și sub rezerva disponibilității fondurilor. Acestea includ:

⁵ 250 de milioane de euro pentru fonduri și 100 de milioane de euro pentru FEPAM.

REFERINȚE

Articolele 122-128 din RDC

- prefinanțare,
- plăți intermediare și
- plata soldului final.

În urma adoptării programului de către Comisie, se plătește o sumă de prefinanțare inițială în mai multe tranșe anuale, între 2014 și 2016, așa cum se arată în tabelul de mai jos⁶. Sumele de prefinanțare inițiale se vor plăti între 2017 și 2023 numai pentru fonduri și FEPAM.

FOND(URI)		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020-2023
DR – FSE FC – FEPAM	Inițial	1 % sau 1,5 %	1 % sau 1,5 %	1 %	-	-	-	-
	Annual	-	-	2 %	2,625 %	2,75 %	2,875 %	3 %
FEADR	Inițial	1 %	1 %	1 %	(fără prefinanțare anuală)			

Pentru fonduri și FEPAM, rambursarea plăților intermediare este limitată la 90 % din suma rezultată din aplicarea ratei de cofinanțare relevante la cheltuielile declarate în cererea de plată. Restul de 10 % se va disponibiliza după finalizarea procedurii anuale pentru examinarea și acceptarea conturilor.

6.2. Cofinanțarea

Decizia Comisiei de adoptare a unui program stabilește rata de cofinanțare pentru fiecare prioritate și, după caz, în funcție de categoria regiunii și de fond.

Rate maxime de cofinanțare:

- FEDR și FSE: între 50 % și 85 % în funcție de categoria de regiuni (sunt posibile unele majorări în conformitate cu normele specifice FSE);
- Obiectivul de cooperare teritorială europeană: 85 %;
- Fondul de coeziune: 85 %;
- FEPAM: 75 % (sunt posibile unele majorări în anumite condiții);
- FEADR: între 53 % și 85 % (sunt posibile unele majorări în anumite condiții).

Se stabilesc dispoziții specifice în cazul programelor implementate prin intermediul instrumentelor financiare sau prin dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, precum și al Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI).

6.3. Eligibilitatea cheltuielilor

Cheltuielile sunt eligibile dacă au fost suportate de un beneficiar și plătite între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2014, oricare dintre aceste date este mai apropiată, și 31 decembrie 2023. În cazul Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, cheltuielile sunt eligibile cu începere de la 1 septembrie 2013. Eligibilitatea cheltuielilor se stabilește pe baza normelor naționale, cu excepția cazului în care RDC sau normele specifice fondurilor stabilesc dispoziții specifice, în special în cazul CTE, cu privire la care s-a introdus o ierarhie nouă a normelor.

Deoarece Comisia examinează și acceptă conturile anual, procedurile de închidere a programelor nu vor mai fi la fel de intense ca în perioada 2007–2013. Plata soldului final se supune aceluiași proces anual de examinare și de acceptare a conturilor pentru ultimul exercițiu contabil.

⁶ Regulamentul (UE) nr. 2015/779 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1304/2013 prevede plata unei sume de prefinanțare suplimentare pentru programele operaționale sprijinite din Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI). Această plată de prefinanțare suplimentară nu este inclusă în tabel deoarece acoperă doar alocarea specifică pentru YEI.

REFERINȚE

CPR Article 65
CPR Articles 120 - 121
CPR Articles 129-136.

7. RESURSE FINANCIARE

La fel ca în perioada de programare anterioară, fiecare regiune europeană poate să beneficieze de sprijin din fondurile ESI în perioada 2014 2020. Cu toate acestea, s-au introdus mai multe modificări ce privesc cadrul de politică al fondurilor ESI, cu consecințe financiare importante.

S-a redefinit legătura dintre obiectivele de politică, sfera intervenției și metoda de alocare a resurselor financiare din partea UE. În ceea ce privește politica de coeziune, s-a decis că toate tipurile de regiuni vor avea un obiectiv comun de politică – investiții pentru creștere și locuri de muncă, astfel cum este prevăzut în strategia Europa 2020. În vederea îndeplinirii acestui obiectiv, toate regiunile pot să beneficieze de aceeași sferă de intervenție (catalogul priorităților de investiții pentru fonduri), însă la niveluri diferite ale intensității, astfel cum prevăd normele privind concentrarea tematică. Obiectivul de cooperare teritorială europeană a devenit un obiectiv separat, alături de obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă.

În ceea ce privește dezvoltarea rurală, obiectivele strategiei Europa 2020 sunt transpuse în șase priorități ale Uniunii, dintre care cel puțin patru trebuie să fie incluse în fiecare program de dezvoltare rurală, ca regulă generală.

Nivelul sprijinului acordat depinde în continuare de poziția fiecărei regiuni în raport cu PIB-ul mediu pe cap de locuitor al UE-27. În cazul politicii de coeziune și al FEADR, în prezent RDC face distincție între trei categorii de regiuni în loc de cele două prevăzute de reglementarea anterioară (convergență și competitivitate regională și ocupare a forței de muncă în perioada 2007 2013). Cele trei categorii de regiuni sunt:

- **regiuni mai puțin dezvoltate:** al căror PIB pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;
- **regiuni de tranziție:** al căror PIB pe cap de locuitor este între 75 % și 90 % din PIB-ul mediu al UE-27, categorie care a înlocuit mecanismele de eliminare progresivă și de introducere progresivă a asistenței aplicate în perioada de finanțare anterioară;
- **regiuni mai dezvoltate:** al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 90 % din PIB-ul mediu al UE-27.

Pentru a se asigura o cotă din FSE, ca procentaj din resursele fondurilor la nivel european, de cel puțin 23,1 %, s-a prevăzut o cotă minimă din acest fond pentru fiecare stat membru.

În cazul FEPAM, situația este diferită. Deoarece FEPAM susține politica comună în domeniul pescuitului, alocările financiare se determină pe baza unor criterii specifice acestui sector, precum dimensiunea și relevanța socio-economică a sectorului pescuitului și acvaculturii din fiecare regiune. Nivelul sprijinului acordat nu depinde de PIB-ul pe cap de locuitor. Prin urmare, în perioada 2014 2020 nu se mai face distincție între categoriile de regiuni de convergență și alte regiuni din afara celor de convergență.

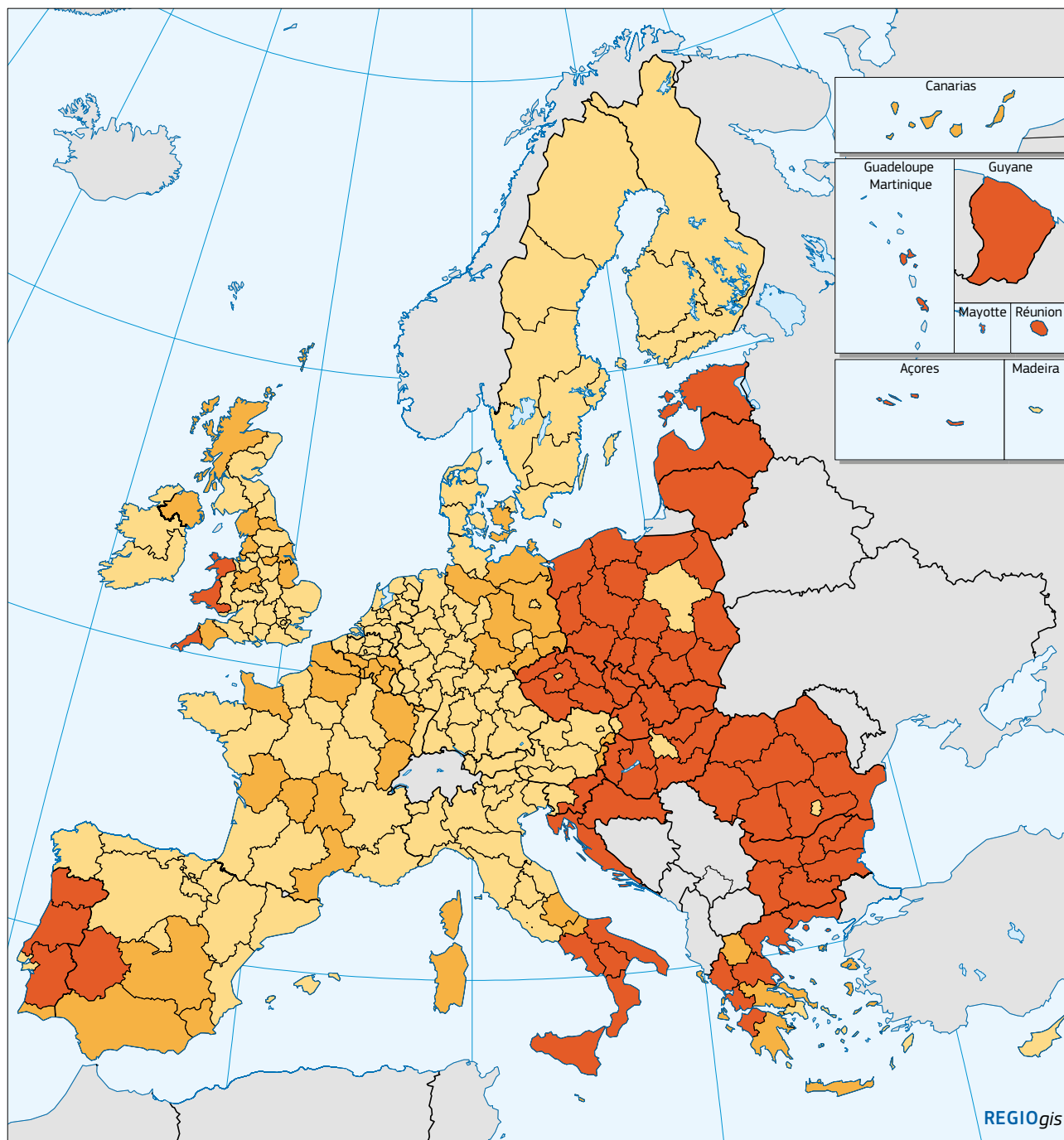
REFERINȚE

Articolul 90 din RDC, anexa VII la RDC

REPARTIZAREA FONDURILOR ESI ÎNTRE OBIECTIVELE DE POLITICĂ ÎN PERIOADA 2007-2013 ȘI
CATEGORIILE DE REGIUNI ÎN PERIOADA 2014-2020

2007-2013		2014-2020		
Obiectiv de politică	Fond	Obiectiv de politică	Categorie de regiuni	Fond
Obiectivul de convergență în domeniul politicii de coeziune.	Fondul de coeziune FEDR FSE	Investiții pentru obiectivul de creștere economică și creare de locuri de muncă în domeniul politicii de coeziune Misiune, obiective și priorități în domeniul dezvoltării rurale.	Nivel de stat membru	Fondul de coeziune
Obiectivul de convergență în domeniul pescuitului.	FEP		Obiectivul de convergență în domeniul pescuitului.	FEDR FSE FEADR
Obiectivul de convergență în domeniul dezvoltării rurale.	FEADR		Regiuni de tranziție	FEDR FSE FEADR
			Mai dezvoltate în domeniul politicii de coeziune și alte regiuni în domeniul dezvoltării rurale.	FEDR FSE FEADR
Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă în domeniul politicii de coeziune.	FEDR FSE	Promovarea pescuitului și acvaculturii durabile. Încurajarea punerii în aplicare a PCP și PMI. Promovarea dezvoltării teritoriale a zonelor de pescuit.	Nivel de stat membru	FEPAM
Obiectivul nelegat de convergență în domeniul pescuitului.	FEP			
Obiectivul nelegat de convergență în domeniul dezvoltării rurale.	FEADR			

HARTA 1: CATEGORII DE REGIUNI PENTRU FEDR, FSE ȘI FEADR ÎN PERIOADA 2014-2020

Categorie

- Regiuni mai puțin dezvoltate (PIB/cap de locuitor < 75 % din media UE-27)
- Regiuni de tranziție (PIB/cap de locuitor între >= 75 % și < 90 % din media UE-27)
- Regiuni mai dezvoltate (PIB/cap de locuitor >= 90 % din media UE-27)

Sursa: Direcția Generală Politică Regională și Urbană

0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

7.1. Regiuni mai puțin dezvoltate

Aproximativ jumătate din totalul resurselor pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă se alocă regiunilor mai puțin dezvoltate. Acestea sunt regiunile al căror PIB pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-27⁷.

PRINCIPALELE MODIFICĂRI ALE POLITICII CU PRIVIRE LA REGIUNILE MAI PUȚIN DEZVOLTATE ÎN PERIOADA 2014-2020 FAȚĂ DE PERIOADA 2007-2013

2007-2013		2014-2020	
Convergență	Regiuni în care PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu pe cap de locuitor al UE-27. Regiuni care ar fi fost eligibile pentru obiectivul de convergență dacă pragul ar fi rămas de 75 % din PIB-ul mediu pe cap de locuitor al UE-15, iar nu din cel al UE-25 (asistență pentru eliminare progresivă).	Regiuni mai puțin dezvoltate	Regiuni în care PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-27.

LISTA REGIUNILOR MAI PUȚIN DEZVOLTATE

Bulgaria: Severozapaden, Severen tsentralen, Severoiztochen, Yugoiztochen, Yugozapaden, Yuzhen tsentralen

Republica Cehă: Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko

Estonia: întreg teritoriul țării

Grecia: Anatolíki Makedonía, Thráki, Kentríki Makedonía, Thessalía, Ípeiros, Dítiki Elláda

Spania: Extremadura

Franța: Guadeloupe, Martinique, Guyane, Réunion, Mayotte

Croația: Jadranska Hrvatska, Kontinentalna Hrvatska

Italia: Campania, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia

Letonia: întreg teritoriul țării

Lituania: întreg teritoriul țării

Ungaria: Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld

Polonia: Łódzkie, Małopolskie, Śląskie, Lubelskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie, Podlaskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie, Lubuskie, Dolnośląskie, Opolskie, Kujawsko-Pomorskie, Warmińsko-Mazurskie, Pomorskie

Portugalia: Norte, Centro, Alentejo, Região Autónoma dos Açores

România: Nord Vest, Centru, Nord Est, Sud-Est, Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest

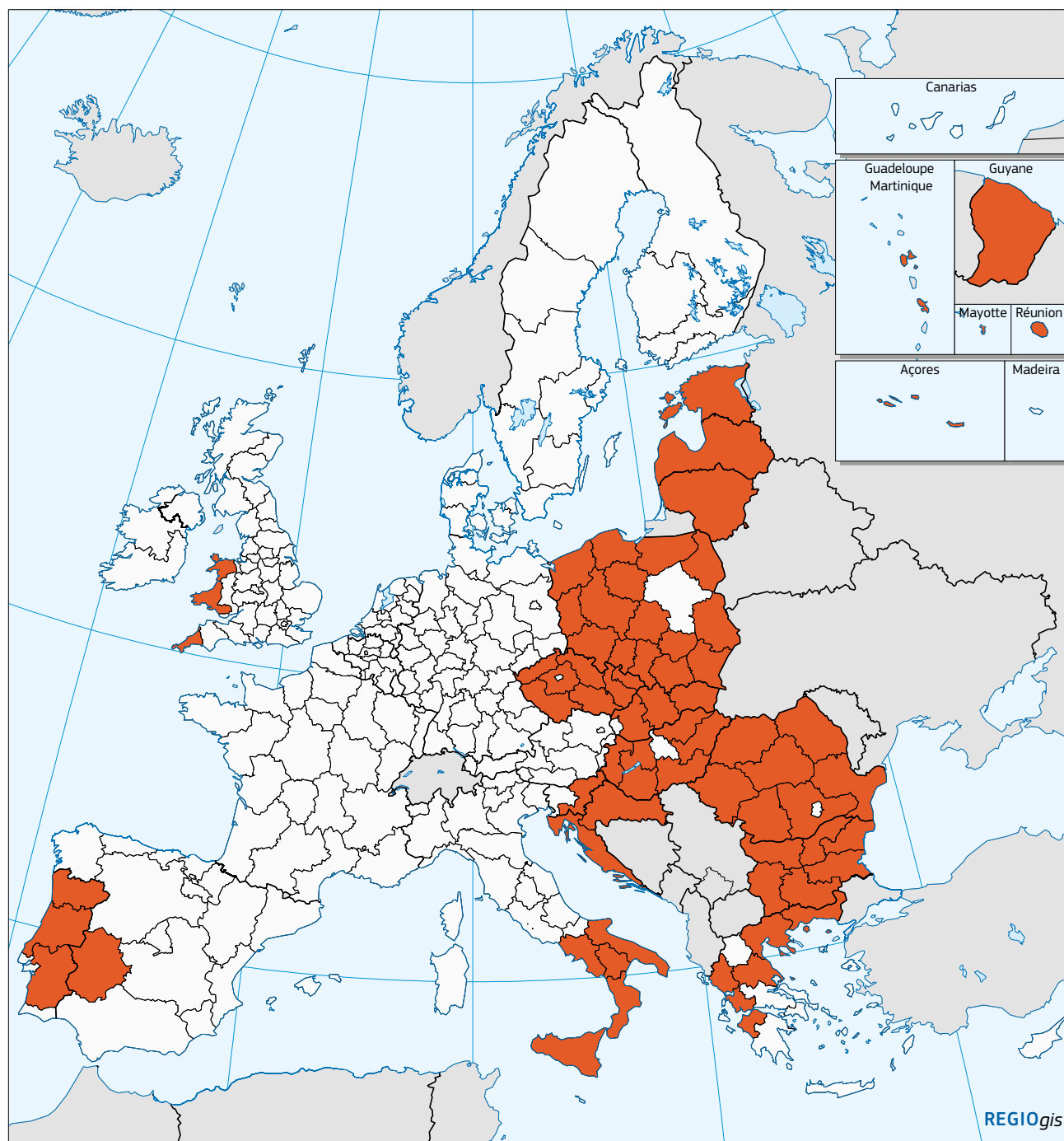
Slovenia: Vzhodna Slovenija

Slovacia: Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko

Regatul Unit: Cornwall and Isles of Scilly, West Wales and The Valleys

⁷ 52,45 % din resursele pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă sau 164 de miliarde de euro.

HARTA 2: REGIUNI MAI PUȚIN DEZVOLTATE – ELIGIBILITATE PENTRU FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE (FEDR, FSE ȘI FEADR) ÎN PERIOADA 2014-2020

Categorie

■ Regiuni mai puțin dezvoltate (PIB/cap de locuitor < 75 % din media UE-27)

Sursa: Direcția Generală Politică Regională și Urbană

0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

7.2. Regiuni de tranziție

Aproximativ 10% din resursele pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă se alocă regiunilor de tranziție, și anume regiunilor al căror PIB pe cap de locuitor este între 75 % și 90 % din PIB-ul mediu al UE-27⁷. Aceasta este o categorie de regiuni nou creată.

LISTA REGIUNILOR DE TRANZIȚIE

Belgia: Prov. Hainaut, Prov. Liège, Prov. Luxembourg, Prov. Namur

Danemarca: Sjælland

Germania: Brandenburg–Nordost, Brandenburg–Südwest, Mecklenburg–Vorpommern, Lüneburg, Chemnitz, Dresden, Sachsen-Anhalt, Thüringen

Grecia: Ditikí Makedonía, Iónia Nisiá, Stereá Elláda, Pelopónnisos, Vório Egéo, Kríti

Spania: Castilla-La Mancha, Andalucía, Región de Murcia, Ciudad Autónoma de Melilla, Canarias

Franța: Picardie, Basse-Normandie, Nord-Pas-de-Calais, Lorraine, Franche-Comté, Poitou-Charentes, Limousin, Auvergne, Languedoc-Roussillon, Corse

Italia: Abruzzo, Molise, Sardegna

Malta: întreg teritoriul țării

Austria: Burgenland

Portugalia: Algarve

Regatul Unit: Tees Valley and Durham, Cumbria, Lancashire, Merseyside, East Yorkshire and Northern Lincolnshire, South Yorkshire, Lincolnshire, Shropshire and Staffordshire, Devon, Highlands and Islands, Northern Ireland

7 10,24% din resursele pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă sau 32 de miliarde de euro.

HARTA 3: REGIUNI DE TRANZIȚIE – ELIGIBILITATE PENTRU FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE (FEDR, FSE ȘI FEADR) ÎN PERIOADA 2014-2020

Categorie

Regiuni de tranziție (PIB/cap de locuitor între $\geq 75\%$ și $< 90\%$ din media UE-27)

Sursa: Direcția Generală Politică Regională și Urbană

0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

7.3. Regiuni mai dezvoltate și alte regiuni

Doar puțin peste 15 % din resursele pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă se alocă regiunilor mai dezvoltate, și anume regiunilor al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 90 % din PIB-ul mediu al UE-27⁹.

2007-2013		2014-2020	
Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă	Toate regiunile care nu intră în sfera obiectivului de convergență și care nu sunt incluse în asistența tranzitorie pentru eliminare progresivă. Regiuni care au intrat în sfera obiectivului 1 în perioada 2000-2006, însă al căror PIB a depășit 75 % din PIB-ul mediu pe cap de locuitor al UE-15 (asistență pentru introducere progresivă).	Regiuni mai dezvoltate/alte regiuni	Regiuni al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 90 % din PIB-ul mediu pe cap de locuitor al UE-27.

LISTA REGIUNILOR MAI DEZVOLTATE

Belgia: Région de Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Prov. Antwerpen, Prov. Limburg, Prov. Oost-Vlaanderen, Prov. Vlaams-Brabant, Prov. West-Vlaanderen, Prov. Brabant Wallon

Republica Cehă: Praha

Danemarca: Hovedstaden, Syddanmark, Midtjylland, Nordjylland

Germania: Stuttgart, Karlsruhe, Freiburg, Tübingen, Oberbayern, Niederbayern, Oberpfalz, Oberfranken, Mittelfranken, Unterfranken, Schwaben, Berlin, Bremen, Hamburg, Darmstadt, Gießen, Kassel, Braunschweig, Hannover, Weser-Ems, Düsseldorf, Köln, Münster, Detmold, Amsberg, Koblenz, Trier, Rheinhessen-Pfalz, Saarland, Leipzig, Schleswig-Holstein

Irlanda: Border, Midland and Western, Southern and Eastern

Grecia: Attikí

Spania: Galicia, Principado de Asturias, Cantabria, País Vasco, Comunidad Foral de Navarra, La Rioja, Aragón, Comunidad de Madrid, Castilla y León, Cataluña, Comunidad Valenciana, Illes Balears, Ciudad Autónoma de Ceuta

Franța: Île-de-France, Champagne-Ardenne, Haute-Normandie, Centre, Bourgogne, Alsace, Pays de la Loire, Bretagne, Aquitaine, Midi-Pyrénées, Rhône-Alpes, Provence-Alpes-Côte d'Azur

Italia: Piemonte, Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Liguria, Lombardia, Provincia Autonoma Bolzano/Bozen, Provincia Autonoma Trento, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Emilia-Romagna, Toscana, Umbria, Marche, Lazio

Cipru: întreg teritoriul țării

Luxemburg: întreg teritoriul țării

Ungaria: Közép-Magyarország

Țările de Jos: Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg

Austria: Niederösterreich, Wien, Kärnten, Steiermark, Oberösterreich, Salzburg, Tirol, Vorarlberg

Polonia: Mazowieckie

Portugalia: Lisboa, Região Autónoma da Madeira

România: București-Ilfov

Slovenia: Zahodna Slovenija

Slovacia: Bratislavský kraj

Finlanda: Itä-Suomi, Pohjois-Suomi, Etelä-Suomi, Länsi-Suomi, Åland

Suedia: Stockholm, Östra Mellansverige, Småland med öarna, Sydsverige, Västsverige, Norra Mellansverige, Mellersta Norrland, Övre Norrland

Regatul Unit: Northumberland and Tyne and Wear, Cheshire, Greater Manchester, North Yorkshire, West Yorkshire, Derbyshire and Nottinghamshire, Leicestershire, Rutland and Northamptonshire, Herefordshire, Worcestershire and Warwickshire, West Midlands, East Anglia, Bedfordshire and Hertfordshire, Essex, Inner London, Outer London, Berkshire, Buckinghamshire and Oxfordshire, Surrey, East and West Sussex, Hampshire and Isle of Wight, Kent, Gloucestershire, Wiltshire and Bristol/Bath area, Dorset and Somerset, East Wales, Eastern Scotland, South Western Scotland, North Eastern Scotland

⁹ 15,67 % din resursele pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă sau 49 de miliarde de euro.

HARTA 4: REGIUNI MAI DEZVOLTATE – ELIGIBILITATE PENTRU FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE (FEDR, FSE ȘI FEADR) ÎN PERIOADA 2014-2020

Categorie

Regiuni mai dezvoltate (PIB/cap de locuitor ≥ 90 % din media UE-27)

Sursa: Direcția Generală Politică Regională și Urbană

0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

7.4. Fondul de coeziune

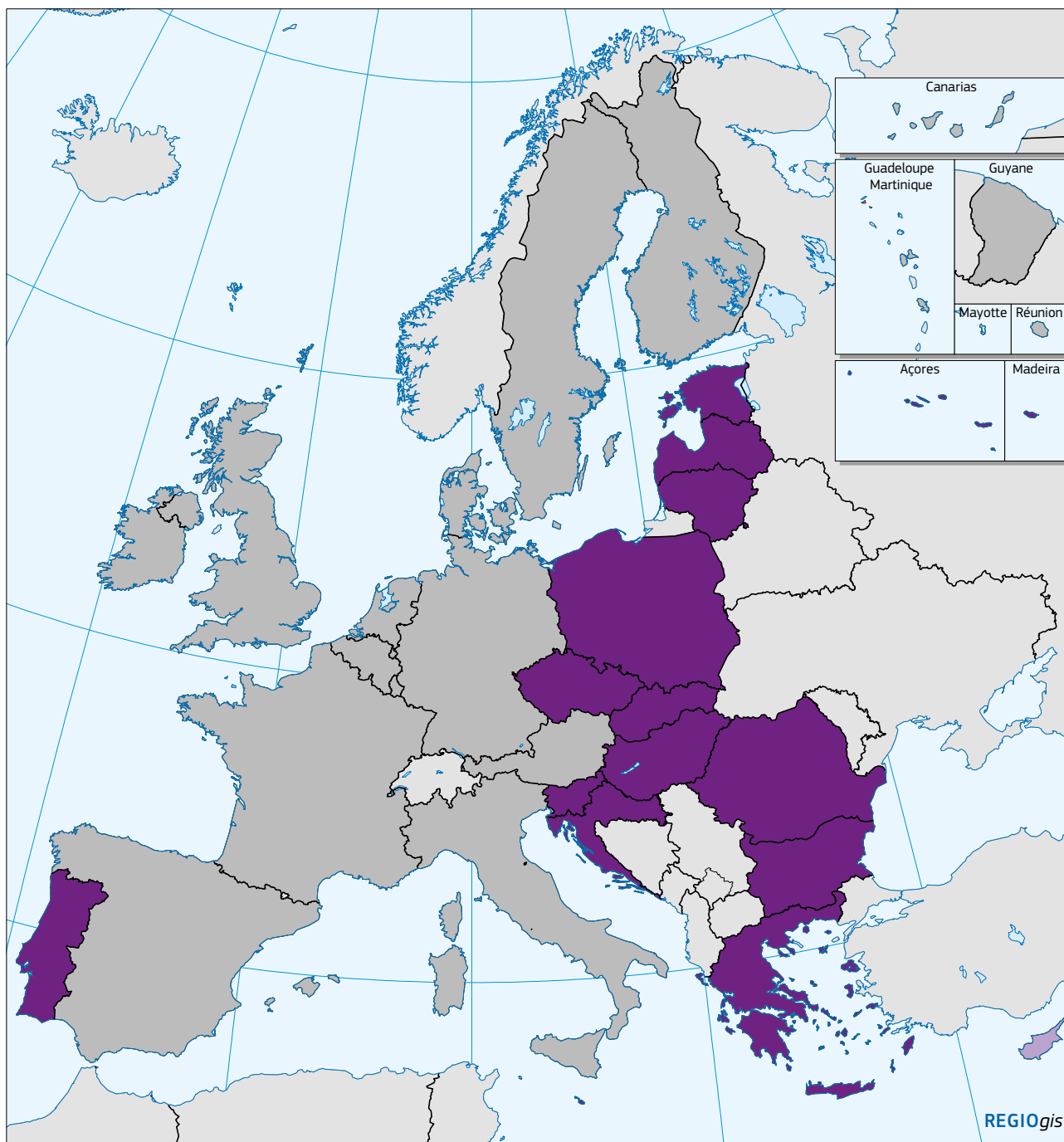
Fondul de coeziune sprijină statele membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90% din VNB mediu pe cap de locuitor din UE-27. De asemenea, fondul sprijină statele membre care au fost eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune în 2013, dar al căror VNB nominal pe cap de locuitor depășește 90% din VNB mediu pe cap de locuitor din UE-27. În mod excepțional, Cipru, care nu mai îndeplinește cerința privind VNB pe cap de locuitor, beneficiază de sprijin pe bază tranzitorie. Aproximativ 21% din resursele pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă provin din Fondul de coeziune și se alocă statelor membre eligibile¹⁰.

STATELE MEMBRE ELIGIBILE PENTRU FINANȚARE DIN FONDUL DE COEZIUNE

Bulgaria
Cipru (asistență pentru eliminare progresivă)
Republica Cehă
Estonia
Grecia
Croația
Letonia
Lituania
Ungaria
Malta
Polonia
Portugalia
România
Slovenia
Slovacia

¹⁰ 21,19% din resursele pentru obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă sau 66 de miliarde de euro.

HARTA 5: STATELE MEMBRE ELIGIBILE PENTRU FINANȚARE DIN FONDUL DE COEZIUNE ÎN PERIOADA 2014-2020

Categorie

- VNB/cap de locuitor < 90 % din media UE-27
- Asistență pentru eliminare progresivă
- Alte state membre

Cifre VNB/cap de locuitor: media 2008-09-10

Surse: Eurostat, Direcția Generală Politică Regională și Urbană

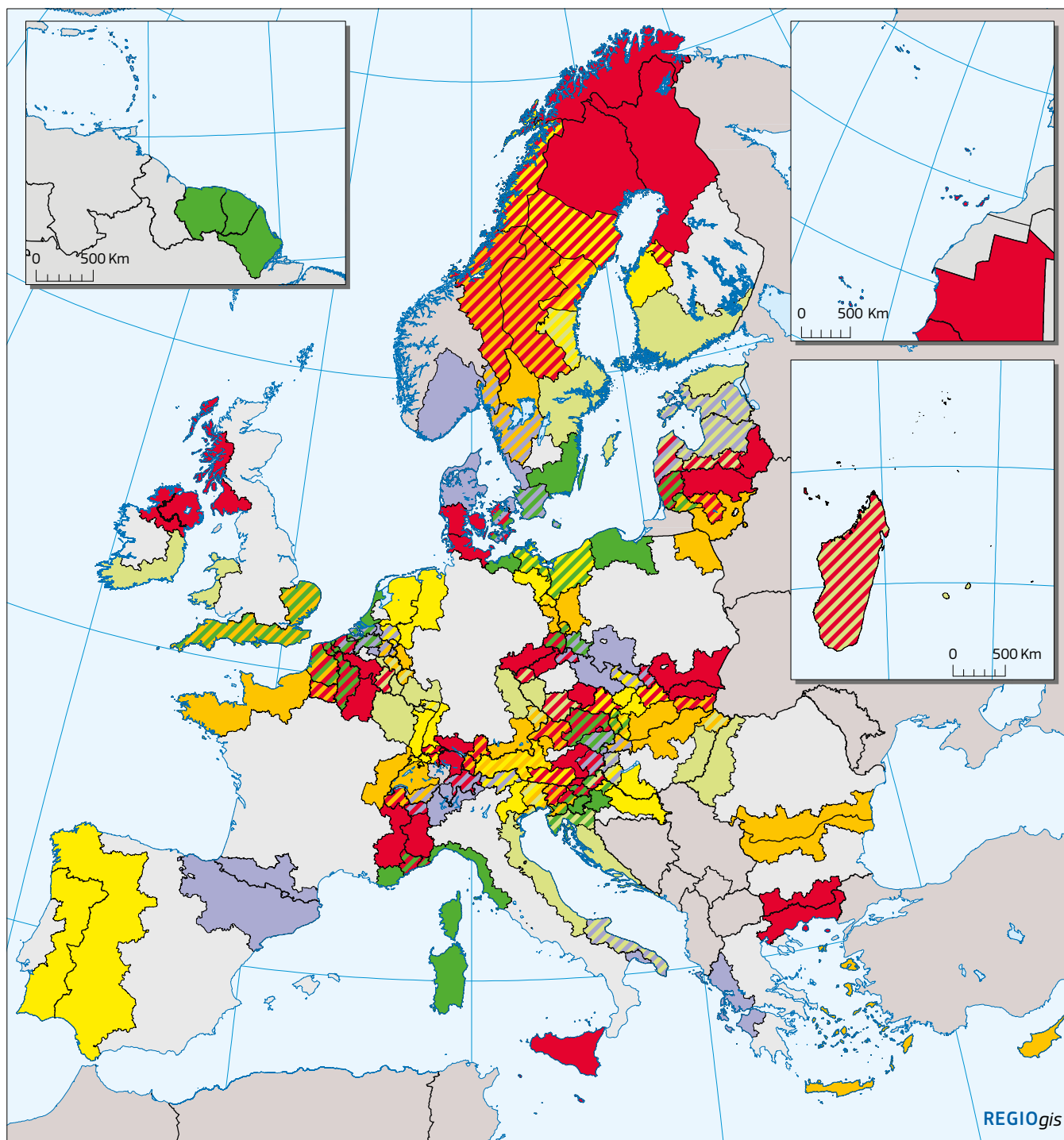
0 500 Km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

7.5. Obiectivul de cooperare teritorială europeană

CTE, denumită și Interreg, este unul dintre cele două obiective ale politicii de coeziune. Interreg este finanțată din FEDR. Pachetul său financiar total de 10,1 miliarde de euro reprezintă 2,75% din politica de coeziune, repartizat între 107 programe. Acest buget care sprijină cooperarea transfrontalieră, cooperarea transnațională și cooperarea interregională, include totodată alocarea din FEDR pentru participarea statelor membre la programele de cooperare la frontierele externe ale UE sprijinite din alte instrumente (Instrumentul de asistență pentru preaderare și Instrumentul european de vecinătate).

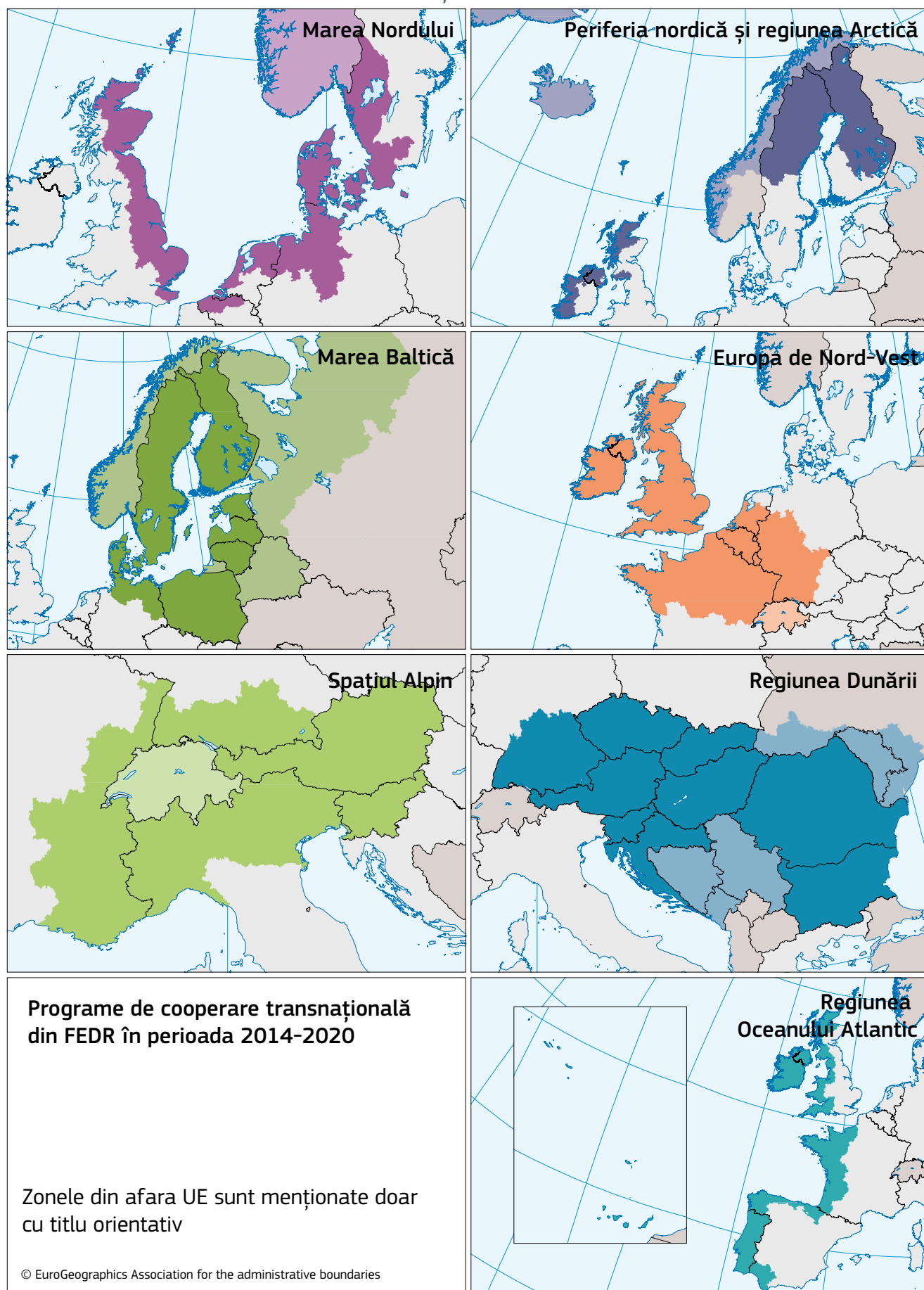
HARTA 6: PROGRAME DE COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ ÎN PERIOADA 2014-2020

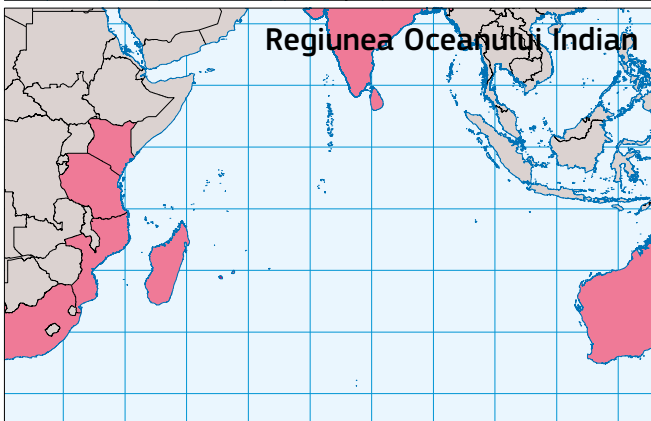
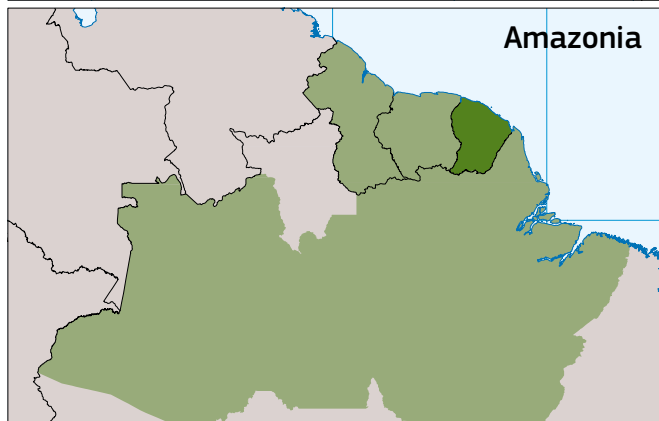
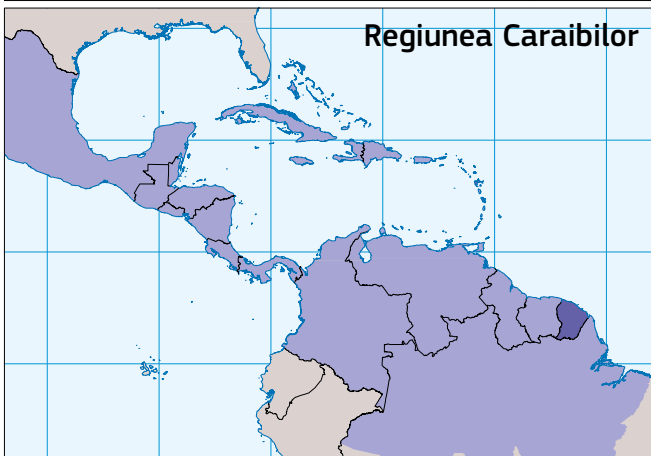
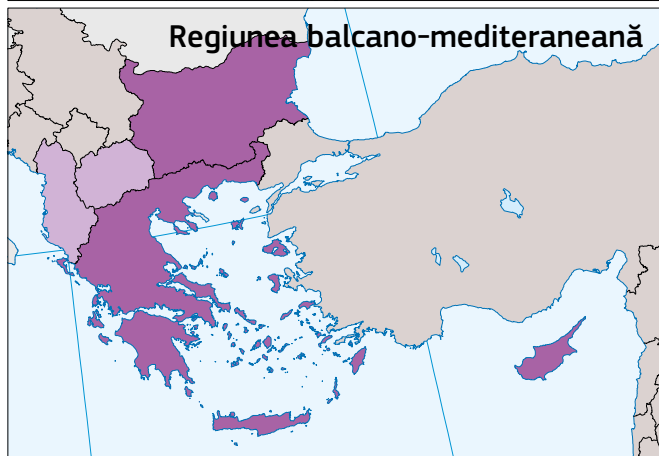
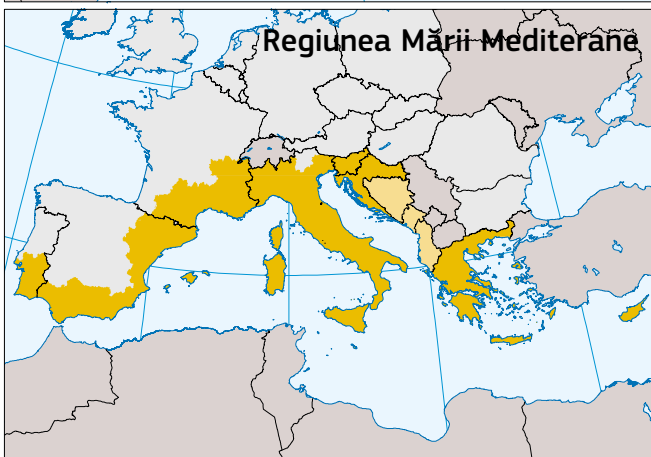
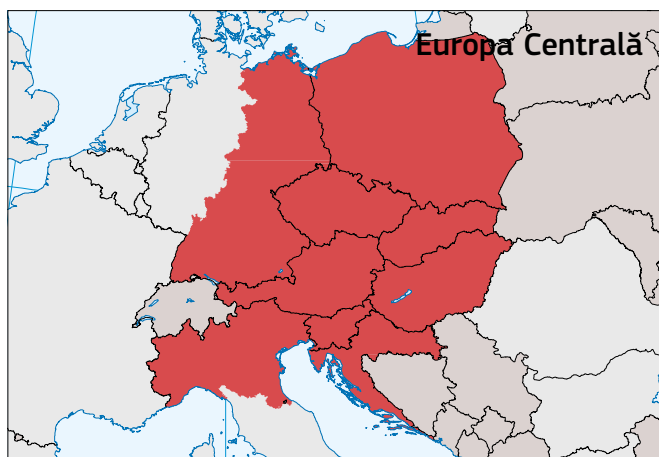

Această hartă prezintă zona vizată de programele transfrontaliere cofinanțate din FEDR. Fiecare zonă vizată de program este prezentată cu o culoare specifică. Zonele hașurate fac parte simultan din două sau mai multe zone vizate de program.

Sursa: Direcția Generală Politică Regională și Urbană

HARTA 7: PROGRAME DE COOPERARE TRANȘAȚIONALĂ ÎN PERIOADA 2014-2020

7.6. Prezentare de ansamblu a resurselor financiare*

TOTALUL ALOCĂRILOR UE DIN POLITICA DE COEZIUNE ÎN PERIOADA 2014-2020 (MILIOANE EUR, PREȚURI CURENTE)

	Fondul de coeziune	Regiunile mai puțin dezvoltate	Regiunile de tranziție	Regiunile mai dezvoltate	Regiunile ultraperiferice și regiunile nordice slab populate	Cooperarea teritorială europeană		Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (resurse suplimentare)	TOTAL
						Cooperarea transfrontalieră	Cooperarea transnațională		
BELGIA			1.039,7	938,6		219,0	44,2	42,4	2.283,9
BULGARIA	2.278,3	5.089,3				134,2	31,5	55,2	7.588,4
REPUBLICA CEHĂ	6.258,9	15.282,5		88,2		296,7	43,0	13,6	21.982,9
DANEMARCA			71,4	255,1		204,2	22,7		553,4
GERMANIA			9.771,5	8.498,0		626,7	338,7		19.234,9
ESTONIA	1.073,3	2.461,2				49,9	5,5		3.590,0
IRLANDA				951,6		150,5	18,3	68,1	1.188,6
GRECIA	3.250,2	7.034,2	2.306,1	2.528,2		185,3	46,4	171,5	15.521,9
SPANIA		2.040,4	13.399,5	11.074,4	484,1	430,0	187,6	943,5	28.559,5
FRANȚA		3.407,8	4.253,3	6.348,5	443,3	824,7	264,6	310,2	15.852,5
CROAȚIA	2.559,5	5.837,5				127,8	18,3	66,2	8.609,4
ITALIA		22.324,6	1.102,0	7.692,2		890,0	246,7	567,5	32.823,0
CIPRU	269,5			421,8		29,5	3,3	11,6	735,6
LETONIA	1.349,4	3.039,8				84,3	9,3	29,0	4.511,8
LITUANIA	2.048,9	4.628,7				99,9	13,9	31,8	6.823,1
LUXEMBURG				39,6		18,2	2,0		59,7
UNGARIA	6.025,4	15.005,2		463,7		320,4	41,4	49,8	21.905,9
MALTA	217,7		490,2			15,3	1,7		725,0
ȚĂRILE DE JOS				1.014,6		321,8	67,9		1.404,3
AUSTRIA			72,3	906,0		222,9	34,4		1.235,6
POLONIA	23.208,0	51.163,6		2.242,4		543,2	157,3	252,4	77.567,0
PORTUGALIA	2.861,7	16.671,2	257,6	1.275,5	115,7	78,6	43,8	160,8	21.465,0
ROMÂNIA	6.935,0	15.058,8		441,3		364,0	88,7	106,0	22.993,8
SLOVENIA	895,4	1.260,0		847,3		54,5	8,4	9,2	3.074,8
SLOVACIA	4.168,3	9.483,7		44,2		201,1	22,3	72,2	13.991,7
FINLANDA				999,1	305,3	139,4	21,9		1.465,8
SUEDIA				1.512,4	206,9	304,2	38,1	44,2	2.105,8
REGATUL UNIT		2.383,2	2.617,4	5.767,6		612,3	253,3	206,1	11.839,9
Cooperarea interregională									571,6
Acțiuni urbane inovatoare									371,9
Asistență tehnică									1.217,6
EU-28	63.399,7	182.171,8	35.381,1	54.350,5	1.555,4	7.548,4	2.075,0	3.211,2	351.854,2

* repartizare pe categorii de alocări conform Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din 3.4.2014 [C(2014)2082]. Supusă transferurilor între categorii la solicitarea statelor membre.

Pentru a afla mai multe despre modul în care statele membre au pus în aplicare alocările inițiale, vă rugăm să consultați platforma de date a fondurilor ESI (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>)

TOTALUL ALOCĂRILOR DIN FEDR, FSE ȘI FONDUL DE COEZIUNE ÎN PERIOADA 2014-2020

	TOTAL FEADR 2014-2020 (unitate EUR, prețuri curente)
BELGIA	647.797.759
BULGARIA	2.366.716.966
REPUBLICA CEHĂ	2.305.673.996
DANEMARCA	918.803.690
GERMANIA	9.445.920.050
ESTONIA	823.341.558
IRLANDA	2.190.592.153
GRECIA	4.718.291.793
SPANIA	8.297.388.821
FRANȚA	11.384.844.249
CROAȚIA	2.026.222.500
ITALIA	10.444.380.767
CIPRU	132.244.377
LETONIA	1.075.603.782
LITUANIA	1.613.088.240
LUXEMBURG	100.574.600
UNGARIA	3.430.664.493
MALTA	97.326.898
OLANDA	765.285.360
AUSTRIA	3.937.551.997
POLONIA	8.697.556.814
PORTUGALIA	4.058.460.374
ROMÂNIA	8.127.996.402
SLOVENIA	837.849.803
SLOVACIA	1.559.691.844
FINLANDA	2.380.408.338
SUEDIA	1.763.565.250
REGATUL UNIT	5.199.666.491
TOTAL EU-28	99.347.509.365
Asistență tehnică (0,25 %)	238.942.629
TOTAL	99.586.451.994

RESURSELE GLOBALE PER STAT MEMBRU PENTRU FONDUL EUROPEAN PENTRU PESCUIT ȘI AFACERI MARITIME PENTRU PERIOADA 2014-2020.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
BELGIA	5.722.130	5.795.229	5.848.204	5.942.991	6.081.279	6.122.861	6.233.357	41.746.051
BULGARIA	12.071.289	12.225.498	12.337.253	12.537.214	12.828.942	12.916.663	13.149.763	88.066.622
REPUBLICA CEHĂ	4.263.975	4.318.446	4.357.922	4.428.555	4.531.602	4.562.588	4.644.927	31.108.015
DANEMARCA	28.559.270	28.924.111	29.188.510	29.661.596	30.351.790	30.559.328	31.110.815	208.355.420
GERMANIA	30.100.054	30.484.577	30.763.242	31.261.850	31.989.281	32.208.016	32.789.256	219.596.276
ESTONIA	13.840.012	14.016.816	14.144.946	14.374.205	14.708.679	14.809.253	15.076.507	100.970.418
IRLANDA	20.231.798	20.490.256	20.677.561	21.012.701	21.501.645	21.648.669	22.039.349	147.601.979
GRECIA	53.289.776	53.970.543	54.463.896	55.346.644	56.634.503	57.021.756	58.050.796	388.777.914
SPANIA	159.223.336	161.257.387	162.731.468	165.369.007	169.216.972	170.374.037	173.448.682	1.161.620.889
FRANȚA	80.594.423	81.624.003	82.370.140	83.705.190	85.652.923	86.238.597	87.794.897	587.980.173
CROAȚIA	34.629.786	35.072.176	35.392.777	35.966.420	36.803.321	37.054.974	37.723.684	252.643.138
ITALIA	73.642.561	74.583.332	75.265.111	76.485.002	78.264.728	78.799.884	80.221.941	537.262.559
CIPRU	5.443.762	5.513.306	5.563.703	5.653.880	5.785.440	5.824.999	5.930.119	39.715.209
LETONIA	19.167.006	19.411.862	19.589.309	19.906.810	20.370.021	20.509.307	20.879.427	139.833.742
LITUANIA	8.694.653	8.805.725	8.886.220	9.030.247	9.240.371	9.303.555	9.471.451	63.432.222
UNGARIA	5.358.928	5.427.387	5.477.000	5.565.770	5.695.280	5.734.223	5.837.705	39.096.293
MALTA	3.101.540	3.141.162	3.169.876	3.221.253	3.296.208	3.318.746	3.378.637	22.627.422
ȚĂRILE DE JOS	13.915.788	14.093.559	14.222.391	14.452.906	14.789.211	14.890.336	15.159.053	101.523.244
AUSTRIA	954.693	966.888	975.727	991.541	1.014.613	1.021.551	1.039.987	6.965.000
POLONIA	72.814.233	73.744.422	74.418.532	75.624.702	77.384.410	77.913.547	79.319.610	531.219.456
PORTUGALIA	53.797.969	54.485.229	54.983.288	55.874.453	57.174.593	57.565.539	58.604.393	392.485.464
ROMÂNIA	23.085.512	23.380.425	23.594.150	23.976.562	24.534.471	24.702.232	25.148.019	168.421.371
SLOVENIA	3.400.584	3.444.026	3.475.509	3.518.839	3.614.022	3.638.734	3.704.400	24.809.114
SLOVACIA	2.163.649	2.191.290	2.211.321	2.247.162	2.299.451	2.315.174	2.356.953	15.785.000
FINLANDA	10.197.069	10.327.335	10.421.739	10.590.653	10.837.087	10.911.188	11.108.097	74.393.168
SUEDIA	16.469.779	16.680.178	16.832.654	17.105.477	17.503.503	17.623.188	17.941.225	120.156.004
REGATUL UNIT	33.327.114	33.752.863	34.061.403	34.613.468	35.418.887	35.661.073	36.304.629	243.139.437
EU-27*	788.060.689	798.128.031	805.423.852	818.478.098	837.523.233	843.250.018	858.467.679	5.749.331.600

* Luxemburg este exclus deoarece nu beneficiază de FEPAM.

**REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 17 decembrie 2013**

de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 177,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizele Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizele Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

având în vedere avizele Curții de Conturi ⁽³⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede că, în vederea consolidării coeziunii economice, sociale și teritoriale, Uniunea urmărește reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni și a rămănerii în urmă a regiunilor sau insulelor defavorizate, precum și că se acordă o atenție deosebită zonelor rurale, zonelor afectate de tranziția industrială, și regiunilor afectate de un handicap natural și demografic grav și permanent. Articolul 175 din TFUE prevede că Uniunea trebuie să susțină realizarea acestor obiective prin acțiunea pe care o întreprinde prin intermediul Fondului European de Orientare și Garantare Agricolă, secțiunea „Orientare”, al Fondului social european, al Fondului european de dezvoltare regională, al Băncii Europene de Investiții și al altor instrumente.
- (2) Pentru a îmbunătăți coordonarea și a armoniza implementarea fondurilor care furnizează contribuții în temeiul politicii de coeziune, și anume Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE) și Fondul de coeziune, cu implementarea fondului

pentru dezvoltarea rurală, și anume Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), și cu cea a fondului pentru sectorul maritim și al pescuitului, și anume măsurile finanțate în cadrul gestiunii partajate prevăzută în Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), ar trebui să fie stabilite dispoziții comune pentru toate aceste fonduri (denumite în continuare „fondurile structurale și de investiții europene – fondurile ESI”). În plus, prezentul regulament conține dispoziții generale care se aplică pentru FEDR, FSE și Fondul de coeziune, dar nu se aplică FEADR și FEPAM, precum și dispoziții generale aplicabile pentru FEDR, FSE, Fondul de coeziune și FEPAM, dar care nu se aplică pentru FEADR. Având în vedere particularitățile fiecărui fond ESI, este necesar ca norme specifice aplicabile fiecărui fond ESI și obiectivului de cooperare teritorială europeană în cadrul FEDR să fie specificate în regulamente separate.

- (3) În conformitate cu concluziile Consiliului European din 17 iunie 2010, în cadrul căruia a fost adoptată Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, este necesar ca Uniunea și statele membre să realizeze o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, promovând în același timp dezvoltarea armonioasă a Uniunii și reducerea decalajelor regionale. Fondurile ESI ar trebui să joace un rol important în realizarea obiectivelor Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.
- (4) În ceea ce privește politica agricolă comună (PAC), s-a obținut deja o sinergie semnificativă prin armonizarea și alinierea normelor privind gestiunea și controlul pentru primul pilon (Fondul European de Garantare Agricolă - FEAGA) și pentru al doilea pilon (FEADR) al PAC. Prin urmare, este necesar să se mențină legătura puternică dintre FEAGA și FEADR și să se păstreze structurile deja existente în statele membre.
- (5) Regiunile ultraperiferice ar trebui să beneficieze de măsuri specifice și de o finanțare suplimentară pentru a se compensa situația lor structurală, socială și economică, împreună cu handicapurile provocate de factorii menționați la articolul 349 din TFUE.
- (6) Regiunile nordice slab populate ar trebui să beneficieze de măsuri specifice și de o finanțare suplimentară pentru a compensa situația lor puternic defavorabilă, inclusiv din punct de vedere natural sau demografic, menționată la articolul 2 din Protocolul nr. 6 la Actul de aderare din 1994.

⁽¹⁾ JO C 191, 29.6.2012, p. 30, JO C 44, 15.2.2013, p. 76 și JO C 271, 19.9.2013, p. 101.

⁽²⁾ JO C 225, 27.7.2012, p. 58 și JO C 17, 19.1.2013, p. 56.

⁽³⁾ JO C 47, 17.2.2011, p. 1, JO C 13, 16.1.2013, p. 1 și JO C 267, 17.9.2013, p. 1.

- (7) Pentru a asigura interpretarea corectă și coerentă a dispozițiilor și pentru a contribui la securitatea juridică pentru statele membre și a beneficiari, este necesară definirea anumitor termeni care sunt utilizați în prezentul regulament.
- (8) Atunci când se stabilește un termen pentru adoptarea sau modificarea de către Comisie a unei decizii, în conformitate cu prezentul regulament, termenul pentru adoptarea sau modificarea unei astfel de decizii nu ar trebui să includă perioada care începe la data la care Comisia și-a transmis observațiile către statul membru și care durează până când statul membru răspunde la observațiile respective.
- (9) Prezentul regulament este organizat în cinci părți: prima parte stabilește obiectul și definițiile, a doua parte conține normele aplicabile tuturor fondurilor ESI, a treia parte include dispoziții care se aplică numai FEDR, FSE și Fondul de coeziune (denumite în continuare „fondurile”), a patra parte conține dispoziții aplicabile doar fondurilor și FEPAM, iar a cincea include dispozițiile finale. Pentru a asigura consecvența în interpretare între diversele părți ale prezentului regulament și între prezentul regulament și regulamentele specifice fondurilor, este important să se precizeze clar relațiile dintre ele. În plus, anumite norme specifice stabilite în regulamentele specifice fondurilor pot fi complementare dispozițiilor din prezentul regulament, dar ar trebui să deroge de la dispozițiile corespunzătoare din prezentul regulament doar dacă derogarea în cauză este prevăzută în mod expres în prezentul regulament.
- (10) În temeiul articolului 317 din TFUE și în contextul gestiunii partajate, ar trebui stabilite condiții care să permită Comisiei să își exercite competențele de executare a bugetului Uniunii și să se precizeze responsabilitățile legate de cooperarea cu statele membre. Aplicarea acestor condiții ar putea să permită Comisiei să se asigure că fondurile ESI sunt utilizate de către statele membre în mod legal și constant și în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, în sensul Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾ („Regulamentul financiar”). Statele membre, la nivelul teritorial corespunzător, în conformitate cu cadrul lor instituțional, juridic și financiar și organismele desemnate de ele în acest sens ar trebui să fie responsabile pentru pregătirea și implementarea programelor. Aceste condiții ar trebui, de asemenea, să garanteze că se acordă atenție necesității de a asigura complementaritatea și coerența intervenției relevante a Uniunii, de a respecta principiul proporționalității și de a lua în considerare scopul general de a reduce sarcina administrativă.
- (11) Pentru acordul de parteneriat și, respectiv, pentru fiecare program, fiecare stat membru ar trebui să organizeze un parteneriat cu reprezentanții autorităților regionale, locale, urbane competente și ai altor autorități publice, cu partenerii economici și sociali și cu alte organisme relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv partenerii în domeniul protecției mediului, organizațiile neguvernamentale și organismele responsabile pentru promovarea incluziunii sociale, a egalității între femei și bărbați și a nediscriminării, inclusiv, după caz, cu „organizații-umbrelă” ale acestor autorități și organisme. Scopul acestor parteneriate este asigurarea respectării principiului guvernanței pe mai multe niveluri și a principiilor subsidiarității și proporționalității și a caracteristicilor specifice diferitelor cadre instituționale și legale ale statelor membre, precum și asigurarea asumării intervențiilor programate de către părțile interesate și valorificarea experienței și know-how-ului actorilor relevanți. Statele membre ar trebui să identifice cei mai relevanți parteneri reprezentativi. Printre aceștia ar trebui să se numere instituțiile, organizațiile și grupurile care au capacitatea de a influența pregătirea sau care ar putea fi afectate de pregătirea și implementarea programelor. În acest context, statele membre ar trebui, de asemenea, să aibă posibilitatea de a identifica, după caz, ca parteneri relevanți, „organizații-umbrelă” care sunt asociații, federații sau confederații ale unor autorități regionale, locale și urbane relevante sau alte organisme, în conformitate cu dreptul și practicile naționale aplicabile.
- Comisia ar trebui împuternicită să adopte un act delegat care să prevadă un cod european de conduită privind parteneriatul pentru a sprijini și facilita organizarea, de către statele membre, a parteneriatului, în scopul de a garanta implicarea partenerilor relevanți în pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea acordurilor de parteneriat și a programelor, în mod consecvent. Acest act delegat adoptat nu ar trebui interpretat, în nicio situație și în niciun fel, astfel încât să producă un efect retroactiv și nici nu ar trebui să constituie baza pentru stabilirea unor nereguli care să conducă la corecții financiare. Actul delegat adoptat nu ar trebui să prevadă o data de aplicare anterioară datei adoptării sale. Actul delegat adoptat ar trebui să permită statelor membre să decidă care sunt modalitățile detaliate cele mai adecvate pentru implementarea parteneriatului în conformitate cu cadrul lor juridic și instituțional, precum și cu competențele lor naționale și regionale, cu condiția ca obiectivele acestuia, astfel cum sunt prevăzute în prezentul regulament, să fie îndeplinite.
- (12) Activitățile fondurilor ESI și operațiunile pe care acestea le sprijină ar trebui să fie conforme cu dreptul Uniunii aplicabil și cu dreptul național aferent care pune în aplicare în mod direct sau indirect prezentul regulament și normele specifice fondurilor.
- (13) În contextul efortului său de mărire a coeziunii economice, teritoriale și sociale, Uniunea ar trebui, în toate etapele de implementare a fondurilor ESI, să urmărească eliminarea inegalităților și promovarea egalității
- ⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

dintre femei și bărbați, integrarea aspectelor legate de gen și combaterea discriminării pe criterii de sex, origine etnică sau rasială, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în conformitate cu articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), articolul 10 din TFUE și articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, ținând seama în special de accesibilitatea pentru persoanele cu handicap, precum și articolul 5 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale care prevede că nimeni nu poate fi constrâns să efectueze o muncă forțată sau obligatorie.

- (14) Obiectivele fondurilor ESI ar trebui să fie urmărite în cadrul dezvoltării durabile și al promovării de către Uniune a obiectivului de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE, având în vedere principiul „poluatorul plătește”. În acest scop, statele membre ar trebui să furnizeze informații cu privire la sprijinul acordat obiectivelor legate de schimbările climatice, în conformitate cu intenția de a alocă cel puțin 20 % din bugetul Uniunii acestor obiective, utilizând o metodologie bazată pe categoriile de intervenție, domeniile de interes sau pe măsuri adoptate de Comisie prin intermediul unui act de punere în aplicare care să reflecte principiul proporționalității.
- (15) Pentru a contribui la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și la misiunile specifice fondului în temeiul obiectivelor bazate pe tratate, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială, fondurile ESI ar trebui să își direcționeze sprijinul către un număr limitat de obiective tematice comune. Domeniul de aplicare precis al fondurilor ESI ar trebui stabilit în norme specifice fondurilor. Ar trebui să fie posibilă limitarea domeniului de aplicare numai la unele dintre obiectivele tematice definite în prezentul regulament
- (16) Pentru a optimiza contribuția din partea fondurilor ESI și pentru a elabora principii directe strategice care să faciliteze procesul de programare la nivelul statelor membre și la nivel regional, ar trebui să fie instituit un cadru strategic comun („CSC”). CSC ar trebui să faciliteze coordonarea sectorială și teritorială a intervenției Uniunii în temeiul fondurilor ESI și coordonarea cu celelalte politici și instrumente relevante ale Uniunii, în concordanță cu țintele și obiectivele strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, ținând seama de provocările teritoriale cheie ale diferitelor tipuri de teritorii.
- (17) CSC ar trebui să stabilească modul în care fondurile ESI vor contribui la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, la măsurile de promovare a utilizării integrate a fondurilor ESI, la măsurile de coordonare între fondurile ESI și alte politici și instrumente relevante ale Uniunii, la principiile orizontale și la obiectivele politice transversale pentru

implementarea fondurilor ESI, la măsurile pentru abordarea provocărilor teritoriale cheie și domeniile de interes pentru, activitățile de cooperare din cadrul fondurilor ESI.

- (18) Statele membre și regiunile se confruntă tot mai des cu provocări legate de impactul globalizării, de preocupările din domeniul mediului și al energiei, de îmbătrânirea populației și schimbările demografice, de transformările tehnologice și cerințele în materie de inovare, precum și de inegalitățile sociale. Din cauza caracterului complex și corelat al acestor provocări, fondurile ESI ar trebui să sprijine soluții integrate, multisectoriale și multidimensionale. În acest context și pentru a spori eficacitatea și eficiența politicilor, ar trebui să fie posibilă combinarea fondurilor ESI în pachete integrate adaptate pentru a răspunde nevoilor teritoriale specifice.
- (19) Se așteaptă ca scăderea populației active, combinată cu creșterea proporției de pensionari, precum și problemele asociate cu dispersia populației să continue să exercite presiuni, printre altele asupra structurilor educaționale și de asistență socială ale statelor membre și, prin urmare, asupra competitivității economice a Uniunii. Adaptarea la astfel de schimbări demografice constituie una dintre provocările esențiale cu care se vor confrunta statele membre și regiunile în următorii ani și, ca atare, ar trebui să se acorde o atenție deosebit de mare regiunilor celor mai afectate de schimbările demografice.
- (20) Pe baza CSC, fiecare stat membru ar trebui să pregătească, în cooperare cu partenerii săi și în dialog cu Comisia, un acord de parteneriat. Acordul de parteneriat ar trebui să transpună elementele prevăzute de CSC în contextul național și să prevadă angajamente ferme privind îndeplinirea obiectivelor Uniunii prin programarea fondurilor ESI. Acordul de parteneriat ar trebui să prevadă dispoziții pentru a asigura alinierea cu Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și cu misiunile specifice fondurilor în conformitate cu obiectivele lor bazate pe tratate, dispoziții pentru a asigura o implementare eficientă și eficientă a fondurilor ESI și dispoziții privind aplicarea principiului parteneriatului și a unei abordări integrate a dezvoltării teritoriale. Ar trebui să se facă o distincție între elementele esențiale ale acordului de parteneriat care sunt supuse deciziei Comisiei și alte elemente care nu sunt supuse deciziei Comisiei și care pot fi modificate de statele membre. Este necesar să se aibă în vedere măsuri specifice pentru prezentarea și adoptarea acordului de parteneriat și a programelor în cazul în care s-ar amâna sau s-ar preconiza amânarea intrării în vigoare a unui sau mai multor regulamente specifice fondurilor. Acest lucru implică adoptarea unor dispoziții care să permită prezentarea și adoptarea acordului de parteneriat chiar și în absența anumitor elemente în legătură cu un fond sau cu fondurile ESI afectate de întârziere și prezentarea ulterioară a unui acord de parteneriat revizuit după intrarea în vigoare a regulamentului sau a regulamentelor specifice fondurilor afectate de întârzieri. Deoarece programele cofinanțate de un fond

ESI afectat de întârzieri ar trebui depuse și adoptate, în acest caz, doar după intrarea în vigoare a regulamentului specific fondului în cauză, ar trebui prevăzute termene adecvate pentru depunerea programelor afectate.

(21) Statele membre ar trebui să-și concentreze sprijinul pentru a asigura o contribuție semnificativă la obiectivele Uniunii, în conformitate cu necesitățile lor specifice de dezvoltare la nivel național și regional. Ar trebui definite condiționalități ex ante, precum și un set concis și exhaustiv de criterii obiective pentru evaluarea lor, pentru a garanta existența condițiilor prealabile necesare pentru utilizarea eficace și eficientă a sprijinului Uniunii. În acest sens, ar trebui aplicată o condiționalitate ex ante pentru o prioritate a unui anumit program numai atunci când are o legătură veritabilă și directă cu realizarea eficace și eficientă a unui obiectiv specific al unei priorități de investiții sau al unei priorități a Uniunii precum și un impact direct asupra realizării obiectivului în cauză, dat fiind că nu toate obiectivele specifice sunt în mod necesar corelate cu o condiționalitate ex ante prevăzută în normele specifice fondurilor. Analiza aplicabilității unei condiționalități ex ante ar trebui să țină seama de principiul proporționalității față de nivelul sprijinului alocat, dacă este cazul. Îndeplinirea condiționalității ex ante aplicabile ar trebui să fie evaluată de statele membre atunci când pregătesc programele și, după caz, acordul de parteneriat. Comisia ar trebui să evalueze coerența și caracterul adecvat al informațiilor furnizate de către statul membru. În cazul în care o condiționalitate ex ante aplicabilă nu este îndeplinită în termenul stabilit, Comisia ar trebui să aibă competența de a suspenda plățile intermediare pentru prioritățile relevante ale programului, în condiții clar definite.

(22) În 2019, Comisia ar trebui să realizeze, în cooperare cu statele membre, o examinare a performanțelor pe baza unui cadru de performanță. Cadru de performanță ar trebui definit pentru fiecare program, pentru a monitoriza progresele în direcția atingerii obiectivelor și țintelor stabilite pentru fiecare prioritate în cursul perioadei de programare 2014 - 2020 („perioada de programare”). Pentru a se asigura că bugetul Uniunii nu este risipit sau folosit în mod ineficient, atunci când există dovezi că o prioritate nu îndeplinește nici pe departe obiectivele de etapă referitoare doar la indicatorii financiari, indicatorii de realizare și etapele principale ale implementării stabilite în cadrul de performanță, din cauza unor deficiențe de implementare clar identificate, pe care Comisia le-a comunicat în prealabil, iar statul membru nu a întreprins măsurile corective necesare, Comisia ar trebui să poată suspenda plățile pentru program sau, la sfârșitul perioadei de programare, să poată aplica corecții financiare. La aplicarea corecțiilor financiare ar trebui să se ia în considerare, cu respectarea principiului proporționalității, nivelul de absorbție și factorii externi care au contribuit la neîndeplinirea obiectivelor. Corecțiile financiare nu ar trebui să se aplice atunci când țintele nu sunt atinse din cauza impactului socioeconomic sau a factorilor de mediu, a unor schimbări semnificative de ordin economic sau de

mediu survenite într-un stat membru sau din motive de forță majoră care afectează grav realizarea respectivelor priorități. Indicatorii de rezultat nu ar trebui să fie luați în considerare în scopul suspendărilor sau al corecțiilor financiare.

(23) Pentru a facilita concentrarea pe performanțe și pe atingerea obiectivelor Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, pentru fiecare stat membru ar trebui să se constituie o rezervă pentru performanță, constând în 6 % din totalul alocărilor pentru obiectivul „investiții pentru creștere și locuri de muncă”, precum și pentru FEADR, și pentru măsurile finanțate în cadrul gestiunii partajate în conformitate cu un viitor act juridic al Uniunii privind stabilirea condițiilor pentru sprijinul financiar pentru politica pentru afaceri maritime și pescuit pentru perioada de programare 2014-2020 („Regulamentul privind FEPAM”). Având în vedere diversitatea și caracterul lor plurinațional, nu ar trebui să existe o rezervă de performanță pentru programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană. Resursele alocate Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI), în sensul definiției din programul operațional în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ (Regulamentul privind FSE); asistenței tehnice la inițiativa Comisiei; transferurilor de la pilonul 1 al PAC către FEADR în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾; transferurilor către FEADR în temeiul dispozițiilor privind ajustarea voluntară a plăților directe în 2013 și privind transferul către FEADR prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului ⁽³⁾ pentru anii calendaristici 2013 și 2014; transferurilor din Fondul de coeziune către Mecanismul pentru Interconectarea Europei; transferurilor din Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane, astfel cum este definit într-un viitor act juridic al Uniunii și acțiunilor inovatoare pentru dezvoltarea urbană durabilă în conformitate cu articolul 92 alineatul (8) ar trebui să fie excluse la calcularea rezervei de performanță.

(24) Este necesar să se consolideze legătura dintre politica de coeziune și guvernarea economică a Uniunii pentru a garanta că eficacitatea cheltuielilor în temeiul fondurilor

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 (A se vedea pagina 470 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului (A se vedea pagina 608 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003.

ESI este susținută de politici economice solide și că fondurile ESI pot, dacă este necesar, să fie redirecționate pentru abordarea problemelor economice cu care se confruntă un stat membru. În cadrul primei componente de măsuri de corelare a eficacității fondurilor ESI cu buna guvernare economică, Comisia ar trebui să fie în măsură să solicite introducerea unor modificări ale acordului de parteneriat și ale programelor pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului sau pentru a maximiza impactul fondurilor ESI disponibile asupra creșterii și competitivității în statele membre care beneficiază de o asistență financiară relevantă. Reprogramarea ar trebui să fie folosită numai în cazurile în care aceasta ar putea într-adevăr să influențeze în mod direct corectarea aspectelor problematice identificate în recomandările relevante ale Consiliului în cadrul mecanismelor de guvernare economică, cu scopul de a evita reprogramarea frecventă, care ar submina previzibilitatea gestionării fondurilor. În cadrul celei de a doua componente de măsuri care leagă fondurile ESI de o guvernare economică sănătoasă, în cazul în care un stat membru nu reușește să ia măsuri eficiente în contextul procesului de guvernare economică, Comisia ar trebui să propună Consiliului să suspende parțial sau total angajamentele sau plățile pentru programele statului membru respectiv. Este necesar să se stabilească proceduri diferite pentru suspendarea angajamentelor și a plăților. Cu toate acestea, în ambele cazuri, atunci când prezintă o propunere de suspendare, Comisia ar trebui să țină seama de toate informațiile relevante și să acorde atenția cuvenită oricăror elemente apărute pe baza dialogului structurat cu Parlamentul European și oricăror opinii exprimate în cadrul acestui dialog.

Domeniul de aplicare și nivelul unei suspendări ar trebui să fie proporționale și eficiente și ar trebui să respecte egalitatea de tratament între statele membre. În plus, suspendarea ar trebui să țină seama de circumstanțele economice și sociale ale statului membru în cauză, precum și de posibilul impact economic global asupra unui stat membru care rezultă în urma aplicării diferitelor etape ale procedurii de deficit excesiv și ale procedurii de dezechilibru excesiv.

- (25) În temeiul Protocolului nr. 15 privind unele dispoziții referitoare la Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, anexat la TUE și la TFUE, anumite dispoziții privind deficitul excesiv și procedurile aferente nu se aplică Regatului Unit. Prin urmare, dispozițiile privind suspendarea totală sau parțială a angajamentelor sau plăților nu ar trebui să se aplice Regatului Unit.
- (26) Având în vedere importanța crucială a principiului cofinanțării pentru utilizarea fondurilor ESI astfel încât să se asigure asumarea politicilor pe teren, și în conformitate cu aplicarea proporțională a suspendărilor, orice decizie de suspendare în cadrul celei de-a doua componente de măsuri care leagă fondurile ESI de o guvernare economică sănătoasă ar trebui luată ținând seama de cerințele specifice aplicabile statului membru în cauză pentru asigurarea cofinanțării pentru programele finanțate din fondurile ESI. Suspendările sunt încetate, iar fondurile sunt puse din nou la dispoziția statului membru în cauză de îndată ce acesta ia măsurile necesare.
- (27) Fondurile ESI ar trebui să fie implementate prin programe care să vizeze perioada de programare în conformitate cu acordul de parteneriat. Programele ar trebui să fie întocmite de statele membre pe baza unor proceduri transparente și în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic. Statele membre și Comisia ar trebui să coopereze pentru a asigura coordonarea și coerența modalităților de programare pentru fondurile ESI. Deoarece conținutul programelor este corelat îndeaproape cu cel al acordului de parteneriat, programele ar trebui să fie prezentate în termen de trei luni de la prezentarea acordului de parteneriat. Pentru prezentarea programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană ar trebui prevăzut un termen de nouă luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament, pentru a se ține seama de caracterul plurinațional al programelor respective. În special, ar trebui să se facă diferența între elementele de bază ale acordului de parteneriat și ale programelor care ar trebui să facă obiectul unei decizii a Comisiei și alte elemente care nu fac obiectul deciziei Comisiei și care pot fi modificate sub răspunderea statului membru. Programarea ar trebui să asigure coerența cu CSC și cu acordul de parteneriat, coordonarea dintre fondurile ESI, precum și cu celelalte instrumente de finanțare existente și contribuția Băncii Europene de Investiții, dacă este cazul.
- (28) În vederea asigurării coerenței între programe sprijinite de diferite fonduri ESI, în special în contextul asigurării unei contribuții la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, este necesar să se stabilească cerințe minime comune în ceea ce privește conținutul programelor, care pot fi completate prin norme specifice fondurilor pentru a ține seama de natura specifică a fiecărui fond ESI.
- (29) Este necesar să se stabilească proceduri clare pentru evaluarea, adoptarea și modificarea programelor de către Comisie. Pentru a asigura coerența între acordul de parteneriat și programe, ar trebui să se specifice faptul că programele, cu excepția programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, nu pot fi aprobate înainte de adoptarea de către Comisie a unei decizii de aprobare a acordului de parteneriat. Pentru a reduce sarcina administrativă pentru statele membre, orice aprobare a unei modificări a anumitor părți a unui program de către Comisie ar trebui să ducă automat la o modificare a părților relevante ale acordului de parteneriat. În plus, mobilizarea imediată a resurselor alocate YEI ar trebui să fie, de asemenea, garantată prin stabilirea unor norme speciale privind procedura de prezentare și aprobare a programelor operaționale dedicate YEI menționate în Regulamentul privind FSE.

- (30) Pentru a optimiza valoarea adăugată a investițiilor finanțate integral sau parțial din bugetul Uniunii în domeniul cercetării și al inovării, ar trebui create sinergii în special între funcționarea fondurilor ESI și cea a programului Orizont 2020, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, respectându-se totodată obiectivele specifice ale acestora. Printre mecanismele-cheie destinate obținerii acestor sinergii ar trebui să se numere recunoașterea ratelor forfetare aplicabile costurilor eligibile din Orizont 2020 pentru operațiuni și beneficiari similari, precum și posibilitatea de a combina în aceeași operațiune finanțările provenite de la diferite instrumente ale Uniunii, inclusiv fondurile ESI și Orizont 2020, evitând totodată dubla finanțare. Pentru a consolida capacitățile în domeniul cercetării și inovării ale actorilor naționali și regionali și pentru a atinge obiectivul de a crea o „cale către excelență” în regiunile mai puțin dezvoltate și în statele membre și regiunile cu un nivel insuficient de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI), ar trebui instituite sinergii strânse între fondurile ESI și Orizont 2020 în cadrul tuturor priorităților relevante ale programului.
- (31) Coeziunea teritorială a fost adăugată alături de obiectivele privind coeziunea economică și socială din TFUE, și este necesar să se abordeze rolul orașelor, delimitările geografice funcționale și zonele subregionale care se confruntă cu probleme geografice sau demografice specifice. În acest scop, și pentru a mobiliza mai bine potențialul la nivel local, este necesar să se consolideze și să se faciliteze dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității prin stabilirea unor norme comune și asigurarea unei coordonări strânse între toate fondurile ESI relevante. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității ar trebui să țină seama de nevoile și potențialul de la nivel local, precum și de caracteristicile socioculturale relevante. Responsabilitatea pentru elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității ar trebui să revină grupurilor de acțiune locală care reprezintă interesele comunității, acesta constituind un principiu esențial. Modalitățile detaliate privind definirea suprafeței și a populației care fac obiectul strategiilor de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității ar trebui să fie stabilite în programele relevante în conformitate cu normele specifice fondurilor.
- (32) Pentru a facilita o abordare fezabilă a integrării dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității în procesul de programare, dezvoltarea locală poate să se facă în cadrul unui obiectiv tematic unic care să urmărească fie promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, fie promovarea ocupării și mobilității forței de muncă, în ciuda faptului că acțiunile finanțate ca parte a dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității ar putea contribui la toate celelalte obiective tematice.
- (33) Dacă o strategie de dezvoltare urbană sau teritorială necesită o abordare integrată pentru că implică investiții în cadrul mai multor axe prioritare aferente unuia sau mai multor programe operaționale, ar trebui să fie posibil ca acțiunile sprijinite de fonduri, care pot fi completate cu sprijin financiar din partea FEADR sau FEPAM, să se desfășoare sub forma unei investiții teritoriale integrate într-un program operațional sau în programe operaționale.
- (34) Instrumentele financiare sunt tot mai importante ca urmare a efectului lor de pârghie asupra fondurilor ESI, a capacității lor de a combina diferite forme de resurse publice și private pentru a sprijini obiectivele în materie de politici publice, precum și a faptului că formele de finanțare reînnoibile măresc viabilitatea pe termen lung a acestei asistențe.
- (35) Instrumentele financiare sprijinite de fondurile ESI ar trebui să fie utilizate pentru a răspunde anumitor nevoi ale pieței într-o manieră eficientă din punct de vedere al costurilor, în conformitate cu obiectivele programelor, și nu ar trebui să excludă finanțarea privată. Prin urmare, decizia de a finanța măsurile de sprijin prin intermediul instrumentelor financiare ar trebui să fie luată pe baza unei evaluări *ex ante* prin care s-au stabilit probe privind deficiențele pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim, precum și nivelul estimat și proporțiile necesităților de investiții publice. Elementele esențiale ale evaluărilor *ex ante* ar trebui definite în mod clar în prezentul regulament. Având în vedere caracterul detaliat al evaluării *ex-ante*, ar trebui să se prevadă posibilitatea ca realizarea evaluării *ex-ante* să fie efectuată în etape, precum și revizuirea și actualizarea evaluării *ex-ante* pe parcursul implementării.
- (36) Instrumentele financiare ar trebui concepute și implementate astfel încât să promoveze participarea substanțială a investitorilor din sectorul privat și a instituțiilor financiare pe o bază adecvată în ceea ce privește partajarea riscurilor. Pentru a fi suficient de atractive pentru sectorul privat, este esențial ca instrumentele financiare să fie concepute și implementate în mod flexibil. Prin urmare, autoritățile de management ar trebui să decidă cu privire la cele mai adecvate forme de implementare a instrumentelor financiare, pentru a aborda nevoile specifice ale regiunilor țintă, în conformitate cu obiectivele programului relevant, rezultatele evaluării *ex ante* și normele aplicabile în materie de ajutoare de stat. În cazurile în care este aplicabilă o astfel de măsură, această flexibilitate ar trebui să prevadă și posibilitatea de a se reutiliza parțial resursele restituite de-a lungul perioadei de eligibilitate, pentru a se prevedea remunerarea preferențială a investitorilor privați sau a investitorilor publici care funcționează după principiul economiei de piață. O astfel de remunerare parțială ar trebui să țină seama de standardele de piață și să garanteze că orice ajutor de stat respectă legislația Uniunii și legislația națională aplicabile și este limitat la valoarea minimă necesară pentru a compensa lipsa capitalului privat disponibil, luând în considerare disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim.
- (1) Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de 11 decembrie 2013 instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014 - 2020) și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (A se vedea pagina 104 din prezentul Jurnal Oficial).

- (37) Pentru a lua în considerare caracterul rambursabil al sprijinului acordat prin intermediul instrumentelor financiare și pentru a se asigura alinierea la practicile de pe piață, sprijinul din fondurile ESI acordat destinatarilor finali sub formă de investiții de capitaluri proprii sau de cvasicapitaluri, împrumuturi sau garanții sau alte instrumente de partajare a riscurilor ar trebui să poată acoperi în întregime investițiile efectuate de destinarii finali, fără a diferenția costurile legate de TVA. În consecință, modul de luare în considerare a TVA la nivelul destinatarului final ar trebui să fie relevant pentru determinarea eligibilității cheltuielilor aferente subvențiilor numai în cazurile în care instrumentele financiare sunt combinate cu granturi.
- (38) Atunci când anumite părți ale unei investiții nu generează rezultate financiare directe, ar putea fi justificată combinarea instrumentelor financiare cu acordarea de granturi, în măsura în care aceste lucru este permis de normele aplicabile privind ajutorul de stat, pentru ca programele să fie sustenabile din punct de vedere economic. Ar trebui adoptate condiții specifice care să evite dubla finanțare în astfel de cazuri.
- (39) Pentru a se asigura că resursele alocate instrumentelor financiare în favoarea IMM-urilor ating o masă critică eficientă și eficientă de noi finanțări prin îndatorare pentru IMM-uri, ar trebui să fie posibilă utilizarea acelor resurse pe întregul teritoriu al statului membru în cauză fără a se ține seama de categoriile de regiuni de pe acest teritoriu. Cu toate acestea, ar trebui să existe și posibilitatea negocierii acordului de finanțare dintre statul membru și BEI pentru a permite o restituire proporțională unei regiuni sau unui grup de regiuni din același stat membru, ca parte a unui singur program național specific pentru fiecare contribuție din FEDR și FEADR.
- (40) Contribuțiile statelor membre la garanția neplafonată comună și la instrumentele financiare de securizare în favoarea IMM-urilor ar trebui defalcate pe 2014, 2015 și 2016, iar sumele pe care statele membre trebuie să le plătească BEI ar trebui programate în consecință în acordul de finanțare, în conformitate cu practica bancară standard și cu scopul de a distribui efectele asupra creditelor de plată în fiecare exercițiu financiar.
- (41) În cazul tranzacțiilor de titlurizare, ar trebui să se asigure faptul că, la închiderea programului, cel puțin suma ce corespunde contribuției Uniunii a fost utilizată pentru obiectivul de a sprijini IMM-urile, în conformitate cu principiile referitoare la instrumentele financiare stabilite în Regulamentul financiar.
- (42) Autoritățile de management ar trebui să dispună de flexibilitatea necesară pentru a contribui cu resurse din programe la instrumentele financiare instituite la nivelul Uniunii și gestionate, în mod direct sau indirect, de către Comisie sau la instrumentele create la nivel național, regional, transnațional sau transfrontalier și gestionate de autoritatea de management sau sub responsabilitatea acesteia. Autoritățile de management ar trebui, de asemenea, să aibă posibilitatea de a implementa instrumentele financiare în mod direct, prin intermediul unor fonduri existente sau nou create sau prin fonduri ale unor fonduri.
- (43) Pentru a se asigura dispoziții de control proporționale și a se garanta valoarea adăugată a instrumentelor financiare, destinarii finali vizați nu ar trebui să fie descurajați de existența unei sarcini administrative excesive. Organismele responsabile de auditarea programelor ar trebui, în primul rând, să efectueze audituri la nivelul autorităților de management și al organismelor de implementare a instrumentelor financiare, inclusiv fondurile de fonduri. Pot exista însă cazuri specifice în care documentele necesare pentru finalizarea unor astfel de audituri nu sunt disponibile la nivelul autorităților de management sau la nivelul organismelor de implementare a instrumentelor financiare sau în cazul în care aceste documente nu constituie o evidență exactă a sprijinului oferit. Prin urmare, în astfel de cazuri specifice, este necesară stabilirea anumitor dispoziții care să permită de asemenea efectuarea de audituri și la nivelul destinatarilor finali.
- (44) Cuantumul resurselor transferate în orice moment de la fondurile ESI către instrumentele financiare ar trebui să corespundă cuantumului necesar efectuării investițiilor planificate și plăților către beneficiarii finali, incluzând costurile și comisioanele de gestionare. În consecință, cererile de plăți intermediare ar trebui onorate treptat. Suma care trebuie plătită sub formă de plată intermediară ar trebui să facă obiectul unui plafon maxim de 25 % din suma totală a contribuțiilor din program angajate pentru instrumentul financiar în temeiul acordului de finanțare relevant, plățile intermediare ulterioare fiind condiționate de utilizarea pentru cheltuieli eligibile a unui procentaj minim din sumele efective incluse în cererile anterioare.
- (45) Este necesară stabilirea de norme specifice privind sumele care urmează a fi acceptate drept cheltuieli eligibile la închiderea unui program, pentru a se asigura că sumele, inclusiv costurile și comisioanele de gestionare plătite din fondurile ESI către instrumentele financiare, sunt utilizate efectiv pentru investiții către beneficiarii finali. Normele ar trebui să fie suficient de flexibile pentru a permite sprijinirea de instrumente bazate pe participatii în beneficiul întreprinderilor vizate și, prin urmare, ar trebui să țină seama de anumite caracteristici specifice acestor instrumente bazate pe participatii pentru întreprinderi, cum ar fi practicile de piață în legătură cu furnizarea de finanțare ulterioară în domeniul fondurilor de capital de risc. Sub rezerva condițiilor prevăzute în prezentul regulament, întreprinderile vizate ar trebui să poată beneficia în continuare de sprijinul din Fondurile ESI pentru astfel de instrumente după terminarea perioadei de eligibilitate.

- (46) În plus, este necesar să se prevadă norme specifice privind reutilizarea resurselor puse la dispoziție din fondurile ESI până la încheierea perioadei de eligibilitate și norme suplimentare privind utilizarea resurselor rămase după expirarea perioadei de eligibilitate.
- (47) În general, sprijinul din fondurile ESI nu ar trebui utilizat pentru finanțarea investițiilor care au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral la data deciziei de a investi. Totuși, în cazul investițiilor în infrastructuri care au drept obiectiv sprijinirea dezvoltării urbane sau a reabilitării urbane ori în cazul investițiilor în infrastructuri similare care au drept obiectiv diversificarea activităților de alte tipuri decât cele agricole desfășurate în mediul rural, ar putea fi necesar un anumit quantum de sprijin pentru reorganizarea unui portofoliu de creanțe în raport cu infrastructuri care fac parte dintr-o nouă investiție. În astfel de cazuri, ar trebui să fie posibilă utilizarea sprijinului din fondurile ESI pentru reorganizarea unui portofoliu de creanțe în limitele unui plafon de maximum 20 % din cuantumul total al contribuției la program din partea instrumentului financiar în favoarea investiției.
- (48) Statele membre ar trebui să monitorizeze programele pentru a evalua implementarea lor și progresele înregistrate în direcția realizării obiectivelor programului. În acest scop, statele membre ar trebui să instituie comitete de monitorizare, în conformitate cu propriile cadre instituționale, legale și financiare, și să se definească structura și funcțiile acestora în ceea ce privește fondurile ESI. Având în vedere caracterul specific al programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, ar trebui să fie stabilite norme specifice pentru comitetele de monitorizare pentru respectivele programe. Ar putea fi instituite comitete de monitorizare comune pentru a facilita coordonarea între fondurile ESI. Pentru asigurarea eficacității, un comitet de monitorizare ar trebui să aibă competența de a adresa observații autorităților de management în ceea ce privește implementarea și evaluarea programului, inclusiv acțiunile legate de reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari și ar trebui să monitorizeze acțiunile adoptate ca urmare a observațiilor sale.
- (49) Este necesară alinierea modalităților de monitorizare și raportare pentru fondurile ESI pentru a simplifica modalitățile de gestiune la toate nivelurile. Este important să se asigure cerințe de raportare proporționale, dar și disponibilitatea unor informații cuprinzătoare privind progresele înregistrate în punctele-cheie de reexaminare. Prin urmare, este necesar ca cerințele privind raportarea să reflecte necesitățile în materie de informații din anumiți ani și să fie aliniate cu programarea examinării performanțelor.
- (50) În vederea monitorizării evoluției programelor, ar trebui să aibă loc o reuniune anuală de examinare între fiecare stat membru și Comisie. Statul membru și Comisia ar trebui să aibă posibilitatea de a renunța la organizarea reuniunii în alți ani decât 2017 și 2019, pentru a evita o sarcină administrativă inutilă.
- (51) Pentru a permite Comisiei să monitorizeze progresele realizate în vederea îndeplinirii obiectivelor Uniunii, precum și a misiunilor specifice fondurilor, conform obiectivelor lor bazate pe tratate, statele membre ar trebui să prezinte rapoarte de progres în ceea ce privește punerea în aplicare a acordurilor lor de parteneriat. Pe baza acestor rapoarte, Comisia ar trebui să pregătească un raport strategic de progres, în 2017 și în 2019. Pentru a asigura dezbateri politice strategice periodice referitoare la contribuția fondurilor ESI la realizarea strategiei Uniunii privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și pentru a îmbunătăți calitatea cheltuielilor și eficacitatea politicii în conformitate cu semestrul european, rapoartele strategice ar trebui să fie discutate în Consiliu. Pe baza acestor dezbateri, Consiliul ar trebui să aibă posibilitatea de a aduce o contribuție la evaluarea care are loc la reuniunea de primăvară a Consiliului European cu privire la rolul tuturor politicilor și instrumentelor Uniunii în generarea unei creșteri economice durabile care creează locuri de muncă în întreaga Uniune.
- (52) Este necesar să se evalueze eficacitatea, eficiența și impactul asistenței din fondurile ESI, pentru a îmbunătăți calitatea elaborării și a implementării a programelor și pentru a determina impactul programelor în ceea ce privește țintele strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și, având în vedere dimensiunea programului în raport cu produsul intern brut (PIB) și cu țintele legate de șomaj din zona vizată de program, după caz. Ar trebui precizate responsabilitățile statelor membre și ale Comisiei în acest sens.
- (53) Pentru a îmbunătăți calitatea elaborării fiecărui program și pentru a verifica dacă obiectivele și țintele sale pot fi atinse, ar trebui efectuată o evaluare ex ante a fiecărui program.
- (54) Ar trebui elaborat un plan de evaluare de către autoritatea de management sau statul membru. Ar trebui ca planul de evaluare să poată viza mai multe programe. În timpul perioadei de programare, autoritățile de management ar trebui să se asigure de efectuarea unor evaluări pentru a examina eficacitatea, eficiența și impactul unui program. Ar trebui să se informeze comitetul de monitorizare și Comisia în legătură cu rezultatele evaluărilor, pentru a facilita deciziile în materie de gestionare.
- (55) Ar trebui să desfășoare evaluări ex post pentru a examina eficacitatea și eficiența fondurilor ESI și impactul lor asupra obiectivelor generale ale fondurilor ESI și ale strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, ținându-se seama de obiectivele stabilite pentru această strategie a Uniunii. Comisia ar trebui să elaboreze, pentru fiecare dintre fondurile ESI, un raport de sinteză în care să fie prezentate pe scurt principalele concluzii ale evaluărilor ex post.

- (56) Ar trebui să se specifice tipurile de acțiuni care pot fi adoptate la inițiativa Comisiei și a statelor membre ca asistență tehnică din fondurile ESI.
- (57) Pentru a asigura o utilizare eficientă a resurselor Uniunii și pentru a evita finanțarea excesivă a operațiunilor generatoare de venituri nete ulterior finalizării lor, ar trebui utilizate diferite metode de stabilire a veniturilor nete generate de astfel de operațiuni, inclusiv o abordare simplificată bazată pe sume forfetare pentru sectoare sau subsectoare. Sumele forfetare ar trebui să se bazeze pe datele istorice aflate la dispoziția Comisiei, pe potențialul de recuperare a costurilor și pe principiul „poluatorul plătește”, după caz. Ar trebui să se prevadă, de asemenea, extinderea sumelor forfetare la sectoare noi, introducerea unor subsectoare sau revizuirea sumelor pentru operațiuni viitoare atunci când date noi devin disponibile prin intermediul unui act delegat. Utilizarea sumelor forfetare ar putea fi adecvată în special în cazul operațiunilor din domeniile tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC), al CDI și al eficienței energetice. În plus, pentru a se asigura aplicarea principiului proporționalității și a se ține seama de alte dispoziții de reglementare sau contractuale care ar putea să se aplice, este necesar să se stabilească derogările de la aceste norme.
- (58) Este important să se asigure o abordare proporționată și să evite verificarea repetată a necesităților de finanțare în cazul operațiunilor care generează venituri nete după finalizare și care sunt supuse, de asemenea, normelor privind ajutoarele de stat, având în vedere că normele în cauză stabilesc și ele limite pentru sprijinul care poate fi acordat. Prin urmare, normele privind calcularea veniturilor nete nu ar trebui să se aplice în cazurile în care este vorba de un ajutor *de minimis*, de ajutoare de stat acordate unor IMM-uri care sunt supuse unei limite privind intensitatea sau cuantumul ajutorului sau de ajutoare de stat compatibile acordate unor întreprinderi mari și în care s-a făcut o evaluare individuală a necesităților de finanțare în conformitate cu normele aplicabile privind ajutoarele de stat. Cu toate acestea, fiecare stat membru ar trebui să aibă posibilitatea să aplice metodele de calculare a veniturilor nete în cazurile prevăzute de dispozițiile de drept intern.
- (59) Parteneriatele public-privat (PPP) pot constitui mijloace eficiente de implementare a unor operațiuni care asigură îndeplinirea unor obiective în materie de politici publice prin faptul că grupează diferite forme de resurse publice și private. Pentru a facilita utilizarea fondurilor ESI în vederea finanțării de operațiuni structurate sub formă de PPP, prezentul regulament ar trebui să țină seama de anumite caracteristici specifice ale PPP-urilor prin adaptarea unora dintre dispozițiile comune ale fondurilor ESI.
- (60) Ar trebui să se specifice datele inițiale și finale de eligibilitate a cheltuielilor, astfel încât să existe o normă uniformă și echitabilă aplicabilă utilizării fondurilor ESI în întreaga Uniune. Pentru a se facilita execuția programelor, ar trebui să se specifice faptul că data începând cu care cheltuielile devin eligibile poate fi o dată anterioară datei de 1 ianuarie 2014, în cazul în care statul membru în cauză prezintă un program înaintea acestei date. Luând în considerare nevoia urgentă de a mobiliza resursele alocate YEI, pentru a sprijini aplicarea imediată a acesteia, în mod excepțional, data începând cu care cheltuielile devin eligibile pentru această inițiativă ar trebui să fie 1 septembrie 2013. Pentru a asigura o utilizare eficientă a fondurilor ESI și pentru a reduce riscul pentru bugetul Uniunii, este necesar să se instituie restricții privind contribuțiile pentru operațiunile finalizate.
- (61) În conformitate cu principiul subsidiarității și sub rezerva anumitor excepții prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, de regulamentul privind FSE, de Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾, de Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽³⁾, de Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁴⁾ și de regulamentul privind FEPAM statele membre ar trebui să adopte norme la nivel național privind eligibilitatea cheltuielilor.
- (62) În vederea simplificării utilizării fondurilor ESI și a reducerii riscului de eroare, concomitent cu asigurarea unei diferențieri atunci când este necesar pentru a reflecta elementele specifice politicilor, se recomandă să se definească formele de contribuție, condițiile armonizate de rambursare a granturilor și a asistenței rambursabile, finanțările prin sume forfetare, normele specifice de eligibilitate pentru granturi și asistență rambursabilă și condițiile specifice privind eligibilitatea operațiunilor, în funcție de zonă.
- (63) Ar trebui să fie posibil să se acorde sprijin din fondurile ESI sub formă de granturi, premii, asistență rambursabilă sau instrumente financiare ori o combinație între acestea, astfel încât organismele responsabile să poată alege cea mai adecvată formă de sprijin pentru a răspunde nevoilor identificate.

(1) Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 (A se vedea pagina 289 din prezentul Jurnal Oficial).

(2) Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 (A se vedea pagina 281 din prezentul Jurnal Oficial).

(3) Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (A se vedea pagina 259 din prezentul Jurnal Oficial).

(4) Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului (FEADR) (A se vedea pagina 487 din prezentul Jurnal Oficial).

- (64) Pentru a garanta eficacitatea, corectitudinea și impactul durabil al intervențiilor din partea fondurilor ESI, ar trebui instituite dispoziții care să garanteze că investițiile în întreprinderi și infrastructură sunt de durată și să se prevină utilizarea fondurilor ESI pentru avantaje necuvenite. Experiența a arătat că o perioadă de cinci ani reprezintă o perioadă minimă adecvată care se poate aplica, cu excepția cazurilor în care normele privind ajutoarele de stat prevăd o perioadă diferită. Cu toate acestea, în conformitate cu principiul proporționalității, ar putea fi justificată o perioadă mai scurtă, de trei ani, atunci când investiția vizează menținerea unor investiții sau a unor locuri de muncă create de IMM-uri. În cazul unei operațiuni care constă în investiții în infrastructură sau în producție și care nu are ca beneficiar un IMM, o astfel de operațiune ar trebui să ramburseze contribuția din fondurile ESI dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii. Este adecvat să se excludă acțiunile sprijinite de FSE și cele care nu implică investiții productive sau investiții în infrastructură de la cerința generală privind caracterul durabil, cu excepția cazurilor în care aceste cerințe sunt derivate din normele aplicabile privind ajutoarele de stat, și să se excludă contribuțiile la sau din instrumentele financiare. Sumele plătite nejustificat ar trebui să fie recuperate și ar trebui să facă obiectul procedurilor aplicabile neregulilor.
- (65) Statele membre ar trebui să adopte măsuri adecvate pentru a garanta realizarea și funcționarea corectă a sistemelor lor de gestiune și control, pentru a oferi asigurare în ceea ce privește utilizarea conformă legislației și reglementară a fondurilor ESI. Ar trebui să se specifice obligațiile statelor membre în ceea ce privește sistemele de gestiune și control, precum și de prevenire, detectare și corectare a neregulilor și a încălcărilor dreptului Uniunii.
- (66) În conformitate cu principiul gestiunii partajate, statele membre și Comisia ar trebui să răspundă de managementul și controlul programelor. Aplicarea și controlul operațiunilor din cadrul programelor ar trebui să revină în principal statelor membre, prin sistemele lor de gestiune și control. Pentru a consolida eficiența controlului asupra selecției și realizării operațiunilor și a funcționării sistemului de gestiune și control, ar trebui specificate funcțiile autorității de management.
- (67) Statele membre ar trebui să îndeplinească obligațiile de gestiune, de control și de audit și să își asume responsabilitățile aferente astfel cum sunt prevăzute de normele privind gestiunea partajată stabilite în prezentul regulament, în Regulamentul financiar și în normele specifice fondurilor. Statele membre ar trebui să se asigure, în conformitate cu condițiile prevăzute în prezentul regulament, că s-au luat măsuri eficace pentru examinarea reclamațiilor privind fondurile ESI. În conformitate cu principiul subsidiarității, la cererea Comisiei, statele membre ar trebui să examineze reclamațiile depuse la Comisie care se încadrează în sfera de acțiune a mecanismelor lor și să informeze Comisia cu privire la rezultatele examinărilor la cerere.
- (68) Ar trebui să fie stabilite competențele și responsabilitățile Comisiei în ceea ce privește verificarea funcționării eficiente a sistemelor de gestiune și control, precum și în ceea ce privește solicitarea întreprinderii de acțiuni de către statele membre. De asemenea, Comisia ar trebui să aibă competența de a efectua audituri la fața locului și controale vizând aspecte legate de buna gestiune financiară, pentru a avea capacitatea să formuleze concluzii privind performanța fondurilor ESI.
- (69) Angajamentele bugetare ale Uniunii ar trebui asumate o dată pe an. Pentru a asigura o gestiune eficace a programelor, este necesar să se stabilească norme comune pentru prefinanțare, cererile de plăți intermediare și soldul final, fără a aduce atingere normelor specifice pentru fiecare dintre fondurile ESI.
- (70) Plata de prefinanțare la începutul programelor garantează că un stat membru are mijloacele necesare pentru a oferi sprijin beneficiarilor încă de la începutul implementării programului, astfel încât respectivii beneficiari să primească avansuri atunci când acestea sunt necesare pentru realizarea investițiilor planificate, iar rambursările să fie efectuate rapid după depunerea cererilor de plată. Prin urmare, ar trebui stabilite dispoziții privind sumele inițiale de prefinanțare din fondurile ESI. Prefinanțarea inițială ar trebui lichidată în totalitate la încheierea programului.
- (71) Pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, ar trebui să se prevadă măsuri limitate în timp și care să permită ordonatorului delegat să întrerupă plățile în cazul în care există probe clare care sugerează o deficiență semnificativă care afectează buna funcționare a sistemelor de gestiune și control, probe privind nereguli legate de o cerere de plată sau nu au fost prezentate documente necesare pentru examinarea și acceptarea conturilor. Durata întreruperii ar trebui să fie de maximum șase luni, cu o posibilă prelungire a perioadei respective până la nouă luni cu acordul statului membru, pentru a permite soluționarea cauzelor întreruperii și a evita astfel aplicarea de suspendări.
- (72) Pentru a proteja bugetul Uniunii, este posibil ca Comisia să fie nevoită să aplice corecții financiare. Pentru a asigura securitatea juridică pentru statele membre, este important să se definească circumstanțele în care nerespectarea dreptului Uniunii și a legislației naționale care vizează aplicarea acestuia poate determina corecții financiare din partea Comisiei. Pentru a se asigura că eventualele rectificări financiare pe care Comisia le impune statelor membre sunt legate de protecția intereselor financiare ale Uniunii, acestea ar trebui să se limiteze la cazurile în care încălcarea dreptului Uniunii

aplicabil sau a legislației naționale care vizează aplicarea dreptului relevant al Uniunii privește eligibilitatea, regularitatea, gestiunea sau controlul operațiunilor și cheltuielilor corespunzătoare declarate Comisiei. Pentru a garanta proporționalitatea, este important ca, atunci când decide asupra unei corecții financiare, Comisia să ia în considerare natura și gravitatea încălcării și implicațiile financiare aferente pentru bugetul Uniunii.

- (73) Pentru a încuraja disciplina financiară, ar trebui definite modalitățile de dezangajare pentru oricare parte a angajamentului bugetar pentru un program, în special dacă o sumă poate fi exclusă din dezangajare, îndeosebi atunci când întârzierile în implementare rezultă din circumstanțe independente de partea în cauză, excepționale sau neprevăzute și ale căror consecințe nu pot fi evitate în ciuda eforturilor făcute sau în situații în care s-a depus o cerere de plată dar pentru care termenul de plată a fost întrerupt sau plată a fost suspendată.
- (74) Procedura de dezangajare constituie, de asemenea, o componentă necesară a mecanismului de alocare a rezervei de performanță, iar în astfel de cazuri ar trebui să fie posibil să se reconstituie creditele în vederea angajării ulterioare a acestora în cadrul altor programe și priorități. De asemenea, în cazul implementării anumitor instrumente financiare specifice în favoarea IMM-urilor, dacă dezangajările au fost provocate de întreruperea participării unui stat membru în cadrul acestor instrumente financiare, ar trebui să se prevadă reconstituirea ulterioară a creditelor în vederea angajării acestora în cadrul altor programe. Având în vedere că va fi necesară introducerea unor dispoziții suplimentare în cuprinsul Regulamentului financiar, pentru a permite o astfel de reconstituire a creditelor, aceste proceduri ar trebui să devină aplicabile numai după intrarea în vigoare a modificării respective aduse Regulamentului financiar.
- (75) Sunt necesare dispoziții generale suplimentare în legătură cu funcționarea specifică a fondurilor. În special, pentru a spori valoarea lor adăugată și pentru a susține contribuția lor la prioritățile strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și pentru misiunile specifice fondurilor în temeiul obiectivelor prevăzute în tratat, funcționarea fondurilor ar trebui simplificată și concentrată asupra obiectivului „investiții pentru creștere și locuri de muncă” și a obiectivului „cooperare teritorială europeană”.
- (76) Dispoziții suplimentare privind funcționarea specifică a FEADR și a FEPAM sunt prevăzute în legislația specifică sectoarelor relevante.
- (77) Promovarea obiectivelor de coeziune economică, socială și teritorială, prevăzute în TFUE, presupune că obiectivul „investiții pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă” ar trebui să includă toate regiunile. Pentru a oferi

o asistență echilibrată și nuanțată și pentru a reflecta nivelul de dezvoltare economică și socială, resursele pentru acest obiectiv ar trebui alocate din FEDR și FSE între regiunile mai puțin dezvoltate, regiunile de tranziție și regiunile mai dezvoltate în funcție de PIB-ul pe cap de locuitor raportat la media UE-27. Pentru a garanta caracterul durabil pe termen lung al investițiilor din fondurile structurale, pentru a consolida dezvoltarea înregistrată și a stimula creșterea economică și coeziunea socială a regiunilor Uniunii, regiunile ale căror PIB pe cap de locuitor pentru perioada de programare 2007 - 2013 era mai mic de 75 % din media UE-25 pentru perioada de referință dar al căror PIB pe cap de locuitor a devenit mai mare de 75 % din media UE-27 ar trebui să primească cel puțin 60 % din alocarea lor anuală orientativă medie pentru 2007 - 2013. Alocarea totală din FEDR, FSE și Fondul de coeziune pentru un stat membru ar trebui să corespundă unui procent de cel puțin 55 % din alocarea totală individuală a acestuia pentru perioada 2007 - 2013. Statele membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90 % din cel al mediei Uniunii ar trebui să beneficieze de asistență pentru obiectivul „investiții pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă” din Fondul de coeziune.

- (78) Ar trebui stabilite criterii obiective de definire a regiunilor și zonelor eligibile pentru sprijin din partea fondurilor. În acest scop, identificarea regiunilor și a zonelor la nivelul Uniunii ar trebui să se bazeze pe sistemul comun de clasificare a regiunilor stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, modificat prin Regulamentul (CE) nr. 105/2007 al Comisiei ⁽²⁾.
- (79) În scopul stabilirii unui cadru financiar adecvat pentru fonduri, Comisia ar trebui să stabilească, prin acte de punere în aplicare, defalcarea anuală orientativă a creditelor de angajament disponibile în conformitate cu o metodă obiectivă și transparentă, în vederea orientării către regiunile a căror dezvoltare a rămas în urmă, inclusiv cele care primesc sprijin tranzitoriu. Pentru a ține seama de situația extrem de dificilă a statelor membre care suferă din cauza crizei și în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽³⁾, Comisia ar trebui să reanalizeze alocările tuturor statelor membre în 2016 pe baza celor mai recente statistici disponibile în acel moment și, în cazul în care există o divergență cumulată de peste +/- 5 %, să le reajusteze. Ajustările necesare ar trebui să fie distribuite în părți egale pe parcursul perioadei 2017 - 2020.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 154, 21.6.2003, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 105/2007 al Comisiei din 1 februarie 2007 de modificare a anexelor la Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unei nomenclaturi comune a unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 39, 10.2.2007, p. 1).

⁽³⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020 (A se vedea pagina 884 din prezentul Jurnal Oficial)

- (80) Pentru a încuraja accelerarea necesară a dezvoltării infrastructurii în transport și energie, precum și a TIC în Uniune, se recomandă crearea unui Mecanism pentru Interconectarea Europei (MIE), în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾. Ar trebui să se acorde sprijin din Fondul de coeziune pentru proiectele de realizare a rețelelor de bază sau pentru proiectele și activitățile orizontale identificate în partea I din anexa la respectivul regulament.
- (81) Alocarea de credite anuale din fonduri către un stat membru ar trebui limitate la un plafon care urmează să fie stabilit în funcție de PIB-ul respectivului stat membru.
- (82) Este necesară stabilirea limitelor resurselor pentru obiectivul „investiții pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă” și adoptarea de criterii obiective de alocare către regiuni și state membre. Statele membre ar trebui să concentreze sprijinul, pentru a asigura că sunt direcționate suficiente investiții către ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, mobilitatea forței de muncă, cunoaștere, incluziunea socială și combaterea sărăciei, garantând astfel că cota din FSE, ca procentaj din resursele totale combinate disponibile pentru fondurile structurale și Fondul de coeziune la nivelul Uniunii, exceptând sprijinul acordat din Fondul de coeziune pentru infrastructura de transport în cadrul MIE și sprijinul din fondurile structurale pentru ajutorul destinat persoanelor celor mai defavorizate, nu este mai mică de 23,1 % în statele membre.
- (83) Având în vedere prioritatea urgentă de a aborda șomajul în rândul tinerilor în cele mai afectate regiuni ale Uniunii, precum și în Uniune în integralitatea sa, se instituie o YEI, creată și finanțată printr-o alocare specifică și prin investiții orientate din FSE, care să se adauge la susținerea deja considerabilă acordată prin intermediul fondurilor ESI și să o consolideze. YEI ar trebui să aibă ca scop sprijinirea tinerilor, în special pe cei fără loc de muncă, educație sau formare care locuiesc în regiunile eligibile. YEI ar trebui să fie implementată ca parte a obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.
- (84) În plus, în conformitate cu obiectivul principal privind reducerea sărăciei, este necesară reorientarea Fondului de ajutor european pentru persoanele cele mai defavorizate pentru a promova incluziunea socială. Ar trebui înființat un mecanism care să transfere resurse către acest instrument din alocările destinate fiecărui stat membru din fondurile structurale.
- (85) Având în vedere circumstanțele economice actuale, nivelul maxim al transferurilor (plafon) din fonduri către fiecare stat membru nu ar trebui să dea naștere la alocări pe stat membru mai mari de 110 % din nivelul lor în termeni reali pentru perioada de programare 2007 - 2013.
- (86) Pentru a asigura alocarea adecvată către fiecare categorie de regiuni, resursele din fonduri nu ar trebui să fie transferate între regiunile mai puțin dezvoltate, regiunile de tranziție și regiunile mai dezvoltate, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător, legate de îndeplinirea a unuia sau mai multor obiective tematice. Aceste transferuri nu ar trebui să implice mai mult de 3 % din creditele totale pentru respectiva categorie de regiune.
- (87) Pentru a asigura un impact economic real, contribuția din partea fondurilor nu ar trebui să se substituie cheltuielilor structurale publice sau echivalente ale statelor membre în temeiul prezentului regulament. În plus, pentru a se asigura că sprijinul din partea fondurilor ia în considerare contextul economic general, nivelul cheltuielilor publice ar trebui să fie stabilit în funcție de condițiile macroeconomice generale în care se acordă finanțarea, pe baza indicatorilor prevăzuți de programele de stabilitate și de convergență prezentate anual de către statele membre în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1466/1997 al Consiliului⁽²⁾. Verificarea de către Comisie a principiului adiționalității ar trebui să se concentreze asupra statelor membre în care regiunile mai puțin dezvoltate acoperă cel puțin 15 % din populație, din cauza nivelului resurselor financiare alocate acestora.
- (88) Este necesară stabilirea unor dispoziții suplimentare privind programarea, gestiunea, monitorizarea și controlul programelor operaționale care beneficiază de contribuții din fonduri, în scopul de a consolida orientarea către rezultate. În special, este necesar să se stabilească cerințe detaliate pentru conținutul programelor operaționale. Acest lucru ar trebui să faciliteze prezentarea unei logici de intervenție consecutive pentru a aborda necesitățile de dezvoltare identificate, a stabili cadrul pentru evaluarea performanțelor și pentru a sprijini implementarea eficace și eficientă a fondurilor. Ca principiu general, o axă prioritară ar trebui să cuprindă un obiectiv tematic, un fond și o categorie de regiuni. După caz și pentru a spori eficacitatea în cadrul unei abordări integrate coerente din punct de vedere tematic, ar trebui ca o axă prioritară să poată viza mai multe categorii de regiuni și să poată combina una sau mai multe priorități de investiții complementare din FEDR, FSE și Fondul de coeziune în cadrul unuia sau al mai multor obiective tematice.
- (89) În cazul în care un stat membru pregătește maxim un program operațional pentru fiecare fond, astfel încât și programele, și acordul de parteneriat sunt pregătite la nivel național, ar trebui prevăzute dispoziții specifice pentru a asigura complementaritatea unor astfel de documente.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, p. 129).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice (JO L 209, 2.8.1997, p. 1).

- (90) Pentru a reconcilia necesitatea unor programe operaționale concise care să prevadă angajamente clare din partea statelor membre cu necesitatea asigurării flexibilității de ajustare la circumstanțele în schimbare, ar trebui să se facă o distincție între elementele esențiale ale programului operațional care sunt supuse deciziei Comisiei și alte elemente care nu sunt supuse deciziei Comisiei și care pot fi modificate de statele membre. În consecință, ar trebui să se prevadă proceduri care să permită modificarea acestor elemente neesențiale fără o decizie a Comisiei.
- (91) În vederea îmbunătățirii complementarității și simplificării executării, ar trebui să fie posibil să se combine sprijinul din Fondul de coeziune și din FEDR cu sprijinul din FSE în cadrul programelor operaționale comune în temeiul obiectivului „Investiții pentru creștere și locuri de muncă”.
- (92) Proiectele majore reprezintă o parte substanțială din cheltuielile Uniunii și au frecvent o importanță strategică în ceea ce privește realizarea strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Prin urmare, este justificat ca operațiunile care depășesc anumite praguri să continue să facă obiectul unor proceduri de aprobare specifice în temeiul prezentului regulament. Pragul ar trebui instituit în legătură cu costul eligibil total după luarea în considerare a veniturilor nete preconizate, cu un prag mai ridicat pentru proiectele din domeniul transporturilor din cauza mărimii de obicei mai mari a investițiilor din respectivul sector. Pentru a se asigura claritatea, este oportun să se precizeze conținutul cererii pentru un proiect major în acest scop. Cererea ar trebui să conțină informațiile necesare pentru a da asigurări că contribuția financiară din fonduri nu va conduce la o pierdere semnificativă de locuri de muncă în amplasamente existente din Uniune.
- (93) Pentru a se promova pregătirea și implementarea unor proiecte majore pe o bază economică și tehnică solidă și pentru a se încuraja utilizarea recomandărilor experților într-o fază incipientă, în cazul în care experți independenți sprijiniți de Comisie prin asistență tehnică sau, în acord cu Comisia, de alți experți independenți sunt în măsură să ofere indicații clare privind fezabilitatea și viabilitatea economică a proiectului major, ar trebui simplificată procedura de aprobare de către Comisie. Comisia ar trebui să fie în măsură să refuze aprobarea contribuției financiare doar în cazul în care constată o deficiență semnificativă la nivelul analizei independente a calității.
- (94) În cazurile în care nu s-a efectuat o analiză independentă a calității unui proiect major, statul membru ar trebui să transmită toate informațiile necesare, iar Comisia ar trebui să evalueze proiectul major cu scopul de a stabili dacă este justificată contribuția financiară solicitată.
- (95) Din motive de asigurare a continuității implementării, pentru a evita o sarcină administrativă inutilă și pentru a asigura alinierea cu decizia Comisiei privind orientările referitoare la închiderea perioadei de programare 2007 - 2013, se stabilesc dispoziții de etapizare pentru proiectele majore aprobate în cadrul Regulamentului (CE) nr.1083/2006 al Consiliului ⁽¹⁾ a căror perioadă de implementare se preconizează că va depăși perioada de programare reglementată de prezentul regulament. Sub rezerva anumitor condiții, ar trebui să existe o procedură accelerată pentru notificarea și aprobarea unei a doua etape sau a unei etape ulterioare a unui proiect major a cărui etapă anterioară sau ale cărei etape anterioare au fost aprobate de Comisie în cadrul perioadei de programare 2007 - 2013. Fiecare etapă a operațiunii etapizate, care urmărește același obiectiv general, ar trebui să fie implementată în conformitate cu normele perioadei de programare relevante.
- (96) Pentru a oferi statelor membre posibilitatea de a implementa o parte a unui program operațional utilizând o abordare bazată pe rezultate, este util să se prevadă un plan de acțiune comun care să cuprindă un proiect sau un grup de proiecte de realizat de către un beneficiar pentru a contribui la obiectivele programului operațional. Pentru a simplifica și consolida orientarea către rezultate a fondurilor, gestionarea planului de acțiune comun ar trebui să se bazeze exclusiv pe obiective de etapă, realizări și rezultate stabilite de comun acord, astfel cum este definit în decizia Comisiei de adoptare a planului de acțiune comun. Controlul și auditul unui plan de acțiune comun ar trebui să fie, de asemenea, limitate la întrebarea dacă își îndeplinește obiectivele de etapă, realizările și rezultatele. Prin urmare, este necesar să se stabilească dispoziții privind elaborarea sa, conținutul, adoptarea, gestiunea și controlul financiar al planurilor de acțiune comune.
- (97) Este necesară adoptarea unor norme specifice în legătură cu funcțiile comitetului de monitorizare și rapoartele anuale privind implementarea programelor operaționale sprijinite de fonduri. Dispoziții suplimentare privind funcționarea specifică a FEADR sunt prevăzute în legislația specifică sectoarelor relevante.
- (98) Pentru a asigura disponibilitatea informațiilor esențiale și actualizate privind implementarea programelor, este necesar ca statele membre să furnizeze Comisiei datele-cheie în mod regulat. Pentru a evita impunerea unei sarcini administrative suplimentare asupra statelor membre, acest lucru ar trebui să se limiteze la datele colectate în mod continuu, iar transmiterea ar trebui efectuată prin schimb electronic de date.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 (JO L 210, 31.7.2006, p. 25).

- (99) Pentru a consolida monitorizarea progreselor înregistrate cu privire la implementarea fondurilor și pentru a facilita gestiunea financiară, este necesar să se asigure disponibilitatea din timp a unor date financiare de bază privind progresele înregistrate în implementare.
- (100) În conformitate cu articolul 175 din TFUE, Comisia urmează să prezinte, o dată la trei ani, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor rapoarte privind coeziunea, în legătură cu progresele înregistrate în ceea ce privește coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii. Este necesar să se formuleze dispoziții cu privire la conținutul raportului menționat.
- (101) Este important ca realizările fondurilor Uniunii să fie aduse în atenția publicului larg și să organizeze campanii de sensibilizare cu privire la obiectivele politicii de coeziune. Cetățenii ar trebui să aibă dreptul să cunoască modul în care sunt investite resursele financiare ale Uniunii. Responsabilitatea privind comunicarea informațiilor corespunzătoare către public ar trebui să revină atât autorităților de management, cât și beneficiarilor, precum și instituțiilor și organismelor consultative ale Uniunii. Pentru a îmbunătăți eficiența comunicării către public și pentru a asigura o sinergie mai amplă și mai puternică între activitățile de comunicare întreprinse la inițiativa Comisiei, resursele alocate acțiunilor de comunicare în temeiul prezentului regulament ar trebui să contribuie, de asemenea, la acoperirea comunicării instituționale a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele generale ale prezentului regulament.
- (102) În vederea consolidării accesibilității și transparenței informațiilor privind oportunitățile de finanțare și beneficiarii proiectelor, în fiecare stat membru ar trebui să fie disponibil un site sau portal unic conținând informații privind toate programele operaționale, inclusiv listele de operațiuni susținute în cadrul fiecărui program operațional.
- (103) În vederea asigurării unei difuzări la scară largă a informațiilor privind realizările fondurilor și contribuția Uniunii la aceste realizări, precum și a informării potențialilor beneficiari în privința oportunităților de finanțare, prezentul regulament ar trebui să definească, ținând seama de dimensiunea programelor operaționale în conformitate cu principiul proporționalității, norme detaliate privind măsurile de informare și comunicare, precum și anumite caracteristici tehnice ale unor astfel de măsuri.
- (104) Pentru a asigura concentrarea alocării pentru fiecare fond asupra strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și a misiunilor specifice fondului în conformitate cu obiectivele lor bazate pe tratate, este necesar să se stabilească plafoane pentru alocarea destinată asistenței tehnice a statului membru. Este, de asemenea, necesar să se asigure faptul că, prin cadrul juridic pentru programarea asistenței tehnice, se facilitează crearea unor mecanisme de implementare simplificate, în contextul în care statele membre implementează mai multe fonduri în paralel și ar trebui ca acest cadru să poată viza mai multe categorii de regiuni.
- (105) Ar trebui să se determine elementele care permit modularea ratei de cofinanțare din fonduri pentru axele prioritare, în special pentru a se consolida efectul de pârghie al resurselor Uniunii. Este, de asemenea, necesar să se stabilească rate maxime de cofinanțare pentru fiecare categorie de regiune, pentru a garanta respectarea principiului cofinanțării printr-un nivel adecvat al contribuțiilor naționale publice sau private.
- (106) Este necesar ca statele membre să desemneze o autoritate de management, o autoritate de certificare și o autoritate de audit independentă din punct de vedere funcțional pentru fiecare program operațional. Pentru a oferi flexibilitate statelor membre în ceea ce privește instituirea sistemelor de control, este adecvat să se prevadă posibilitatea ca funcțiile autorității de certificare să fie îndeplinite de autoritatea de management. Ar trebui, de asemenea, să se permită ca statele membre să poată desemna organisme intermediare care să efectueze anumite sarcini ale autorității de management sau ale autorității de certificare. Statele membre ar trebui în acest caz să precizeze responsabilitățile și funcțiile organismelor respective.
- (107) Pentru a ține cont de organizarea specifică a sistemelor de gestiune și control pentru fonduri și FEPAM și de necesitatea de a asigura o abordare proporțională, ar trebui stabilite dispoziții specifice în ceea ce privește desemnarea autorității de management și a autorității de certificare. Pentru a se evita o sarcină administrativă inutilă, verificarea ex ante a conformității cu criteriile de desemnare indicate în prezentul regulament ar trebui să se limiteze la autoritatea de management și de certificare și, în anumite condiții stabilite în prezentul regulament, nu ar trebui să fie necesară nicio activitate de audit suplimentară dacă sistemul este, în esență, același ca în perioada de programare 200 - 2013. Nu ar trebui să existe cerințe pentru aprobarea desemnării de către Comisie. Totuși, pentru a consolida securitatea juridică, statele membre ar trebui să aibă opțiunea de a prezenta Comisiei documente privind desemnarea, în anumite condiții stabilite în prezentul regulament. Monitorizarea conformității cu criteriile de desemnare, realizată prin măsuri de audit și de control, ar trebui să conducă, în cazul în care se constată nerespectarea criteriilor, la măsuri de remediere și, eventual, la încetarea desemnării.
- (108) Autoritatea de management are principala responsabilitate pentru implementarea eficace și eficientă a fondurilor și a FEPAM și, prin urmare, deține un număr substanțial de funcții legate de gestionarea și monitorizarea programului, de gestiunea și de controalele financiare, precum și de selectarea proiectelor. În consecință, este necesar să se stabilească responsabilitățile și funcțiile autorității de management.

- (109) Autoritatea de certificare ar trebui să întocmească și să prezinte Comisiei cererile de plată. Ea ar trebui să întocmească conturile, atestând integralitatea, acuratețea și veridicitatea acestora și faptul că cheltuielile înscrise în conturi sunt în conformitate cu normele Uniunii și naționale aplicabile. Este necesar să se stabilească responsabilitățile și funcțiile autorității de certificare.
- (110) Autoritatea de audit ar trebui să se asigure că se efectuează audituri ale sistemelor de gestiune și control pe un eșantion adecvat de operațiuni și pe conturi. Este necesar să se stabilească responsabilitățile și funcțiile autorității de audit. Auditurile cheltuielilor declarate ar trebui efectuate asupra unui eșantion reprezentativ de operațiuni pentru a permite extrapolarea rezultatelor. Ca regulă generală, ar trebui utilizată o metodă de eșantionare statistică pentru a obține un eșantion reprezentativ fiabil. Cu toate acestea, autoritățile de audit ar trebui să poată utiliza, în circumstanțe justificate corespunzător, o metodă de eșantionare nestatistică, cu condiția să fie respectate condițiile prevăzute în prezentul regulament.
- (111) Fără a aduce atingere competențelor Comisiei în materie de control financiar, ar trebui să se consolideze cooperarea între statele membre și Comisie în acest domeniu și să se precizeze criteriile care permit Comisiei să determine, în cadrul strategiei sale de control al sistemelor naționale, nivelul de asigurare pe care ar trebui să îl obțină de la organismele naționale de audit.
- (112) În completarea regulilor comune privind gestiunea financiară pentru fondurile ESI, ar trebui stabilite dispoziții suplimentare pentru fonduri și FEPAM. În special, pentru a garanta o asigurare rezonabilă pentru Comisie înainte de acceptarea conturilor, cererile de plăți intermediare ar trebui să fie rambursate la o rată de 90 % din suma rezultată prin aplicarea ratei de cofinanțare pentru fiecare prioritate, astfel cum s-a stabilit în decizia de adoptare a programului operațional, la cheltuielile eligibile pentru prioritate. Sumele restante datorate ar trebui să fie plătite statelor membre după acceptarea conturilor, cu condiția ca Comisia să fie în măsură să concluzioneze că conturile sunt complete, exacte și corecte.
- (113) Beneficiarii ar trebui să primească sprijinul integral în termen de 90 de zile de la data la care au depus cererea de plată, sub rezerva disponibilității fondurilor din prefinanțarea inițială și anuală și plățile intermediare. Autoritatea de management ar trebui să poată întrerupe termenul dacă documentele justificative sunt incomplete sau dacă există dovezi ale unor nereguli care necesită investigații suplimentare. Prefinanțarea inițială și anuală ar trebui asigurate astfel încât statele membre să dispună de mijloace suficiente pentru implementarea programelor în temeiul unor astfel de modalități. Prefinanțarea anuală ar trebui lichidată în fiecare an la momentul acceptării conturilor.
- (114) Pentru a reduce riscurile de declarare a unor cheltuieli neconforme, ar trebui să fie posibil ca o autoritate de certificare, fără să fie necesare justificări suplimentare, să includă sumele care trebuie să facă obiectul unor verificări suplimentare într-o cerere de plată intermediară după exercițiul contabil în care acestea au fost înregistrate în sistemul său contabil.
- (115) Pentru a asigura aplicarea corespunzătoare a normelor generale privind dezangajarea, normele stabilite pentru fonduri și FEPAM ar trebui să prezinte detaliat modul de stabilire a termenelor-limită pentru dezangajare.
- (116) Pentru a aplica cerințele Regulamentului financiar în cadrul gestiunii financiare a fondurilor și a FEPAM, este necesar să se instituie proceduri pentru pregătirea, examinarea și acceptarea conturilor care să asigure un temei clar pentru aceste modalități și să le confere securitate juridică. În plus, pentru a putea să își îndeplinească în mod adecvat responsabilitățile, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a exclude sumele care fac obiectul unor evaluări în curs privind legalitatea și regularitatea lor.
- (117) Pentru a reduce sarcina administrativă pentru beneficiari, ar trebui stabilite termene-limită specifice în care autoritățile de management să fie obligate să asigure disponibilitatea documentelor pentru operațiuni după prezentarea cheltuielilor sau finalizarea unei operațiuni. În conformitate cu principiul proporționalității, perioada de păstrare a documentelor ar trebui să difere în funcție de cuantumul total al cheltuielilor eligibile ale unei operațiuni.
- (118) Întrucât procesul de verificare și acceptare a conturilor se realizează anual, ar trebui simplificată semnificativ procedura de închidere. Închiderea finală a programului ar putea astfel să se bazeze doar pe documente referitoare la ultimul exercițiu contabil și pe raportul final de implementare sau pe cel mai recent raport anual de implementare, fără a fi necesară prezentarea altor documente.
- (119) În scopul de a proteja interesele financiare ale Uniunii și de a oferi mijloacele de a asigura implementarea efectivă a programelor, ar trebui stabilite dispoziții care să permită suspendarea de către Comisie a plăților la nivel de priorități sau de programe operaționale.
- (120) Pentru a asigura securitatea juridică pentru statele membre, este recomandabil să se stabilească modalitățile și procedurile specifice pentru corecțiile financiare de către statele membre și de către Comisie, în ceea ce privește fondurile și FEPAM, respectându-se principiul proporționalității.

(121) Este necesar să se stabilească un cadru juridic care să prevadă sisteme de gestiune și control solide la nivel național și regional și o împărțire adecvată a rolurilor și responsabilităților în contextul gestiunii partajate. Prin urmare, rolul Comisiei ar trebui specificat și clarificat și ar trebui instituite norme proporționale privind aplicarea de corecții financiare de către Comisie.

(122) Frecvența auditurilor operațiunilor ar trebui să fie proporțională cu nivelul contribuției Uniunii din fonduri și din FEPAM. În special, numărul auditurilor efectuate ar trebui să fie redus în cazul în care totalul cheltuielilor eligibile pentru o operațiune nu depășește 200 000 EUR pentru FEDR și pentru Fondul de Coeziune, 150 000 EUR pentru FSE și 100 000 EUR pentru FEPAM. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibilă efectuarea de audituri oricând există indicii privind o neregulă sau o fraudă sau, în urma închiderii unei operațiuni finalizate, în cadrul unui eșantion de audit. Comisia ar trebui să poată examina pista de audit a autorității de audit sau să ia parte la auditurile la fața locului realizate de autoritatea de audit. Atunci când nu obține asigurările necesare privind funcționarea eficace a autorității de audit prin aceste mijloace, Comisia ar trebui să poată repeta activitatea de audit în cazurile în care acest lucru este conform cu standardele de audit acceptate la nivel internațional. Pentru ca nivelul auditării de către Comisie să fie proporțional cu riscul, Comisia ar trebui să-și poată reduce activitatea de audit în ceea ce privește programele operaționale în cazul cărora nu există deficiențe semnificative sau dacă autoritatea de audit este fiabilă. Pentru a reduce sarcina administrativă asupra beneficiarilor, ar trebui introduse norme specifice pentru a reduce riscul suprapunerii între audituri ale acelorași operațiuni efectuate de diferite instituții, și anume de Curtea de Conturi Europeană, de Comisie și de autoritatea de audit.

(123) Pentru a completa și a modifica anumite elemente neesențiale din prezentul regulament, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește un cod de conduită european privind parteneriatul, completările și modificările aduse secțiunilor 4 și 7 din CSC, criteriile de determinare a nivelului corecției financiare care trebuie aplicată, normele specifice privind achiziționarea de terenuri și combinarea de asistență tehnică cu instrumente financiare, rolul, răspunderea și responsabilitățile organismelor care implementează instrumentele financiare, gestiunea și controlul instrumentelor financiare, retragerea plăților către instrumentele financiare, și adaptările efectuate în consecință la cererile de plată, instituirea unui sistem de capitalizare a ratelor anuale pentru instrumentele financiare, normele specifice de determinare a criteriilor de stabilire a costurilor și a comisioanelor de gestionare pe baza performanțelor și pragurilor aplicabile, precum și norme privind rambursarea costurilor și a comisioanelor de gestionare capitalizate pentru instrumentele bazate pe participatii și microcredite, ajustarea ratei forfetare pentru

operațiunile generatoare de venituri nete în anumite sectoare, precum și stabilirea unei taxe forfetare pentru anumite sectoare sau subsectoare în domeniile TIC, cercetare,

dezvoltare și inovare și eficiența energetică și adăugarea de sectoare sau subsectoare, metodologia de calcul a valorii actuale a venitului net actualizat pentru operațiunile generatoare de venituri, norme suplimentare privind înlocuirea unui beneficiar în cadrul operațiunilor PPP, cerințele minime pentru a fi inclus în acordurile PPP care sunt necesare pentru aplicarea unei derogări privind eligibilitatea cheltuielilor, definirea ratei forfetare aplicate costurilor indirecte aferente granturilor pe baza metodelor existente și a ratelor corespunzătoare aplicabile în cadrul politicilor Uniunii, metodologia care trebuie utilizată în efectuarea analizei calității unui proiect major, criteriile de stabilire a neregulilor care trebuie raportate, datele care trebuie furnizate și condițiile și procedurile care trebuie aplicate pentru a stabili dacă sumele care sunt de nerecuperat se rambursează în baza responsabilității statelor membre, datele care trebuie înregistrate și stocate sub formă electronică în cadrul sistemului de monitorizare stabilit de autoritățile de gestionare, cerințele minime privind piste de audit, sfera de aplicare și conținutul auditurilor și metodologia pentru eșantionare, utilizarea datelor colectate cu ocazia auditurilor, criterii pentru identificarea deficiențelor semnificative în funcționarea eficace a sistemelor de gestiune și control, pentru stabilirea nivelului de corecție financiară care trebuie aplicat și pentru aplicarea corecțiilor financiare forfetare sau extrapolate. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure o transmitere simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.

(124) În ceea ce privește toate fondurile ESI, Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte, prin acte de punere în aplicare, decizii de aprobare a elementelor acordurilor de parteneriat și a modificărilor acordurilor de parteneriat, decizii de aprobare a elementelor din acordul de parteneriat revizuit, decizii privind programele și prioritățile care și-au atins obiectivele de etapă și pot beneficia de alocarea rezervei de performanță, decizii privind modificarea programelor ca urmare a acțiunilor corective privind transferul alocațiilor financiare către alte programe, decizii privind planurile anuale de acțiune care urmează să fie finanțate din asistența tehnică la inițiativa Comisiei și, în cazul dezangajării, decizii de modificare a deciziilor de adoptare a programelor; și în privința FEDR, FSE și Fondul de coeziune, decizii de identificare a regiunilor și statelor membre care îndeplinesc criteriile investițiilor pentru creștere și locuri de muncă, decizii de stabilire a defalcării anuale a creditelor de angajament către statele membre, decizii de stabilire a sumei de transferat din alocarea Fondului de coeziune a fiecărui stat membru către MIE, decizii de stabilire a

sume de transferat din alocarea din fondurile structurale a fiecărui stat membru pentru ajutorul alimentar pentru persoanele cele mai defavorizate, decizii de acceptare a transferurilor de părți de credite pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană către obiectivul de investiții pentru creștere și locuri de muncă, decizii privind efectuarea sau nu a unei corecții financiare în cazul

nerespectării principiului adăitionalității, decizii de adoptare și modificare a programelor operaționale, decizii de refuz a contribuției financiare pentru un proiect major, decizii privind aprobarea unei contribuții financiare la un proiect major selecționat și prelungirea termenului pentru realizarea condiției legate de aprobarea proiectelor majore și decizii privind planuri de acțiune comune; și în privința FEDR, FSE, Fondului de coeziune și FEPAM, decizii privind neacceptarea conturilor și privind suma exigibilă în cazul în care conturile nu sunt acceptate, decizii de suspendare a plăților intermediare și decizii privind corecțiile financiare.

- (125) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, competențele de punere în aplicare ar trebui conferite Comisiei cu privire la, modelul care se utilizează atunci când este transmis raportul de progres, modelul de program operațional pentru fonduri, metodologia care se utilizează la efectuarea analizei cost-beneficii a proiectelor majore, formatul pentru informațiile privind proiectele majore, modelul planului de acțiune comun, modelul rapoartelor de implementare anuale și finale, frecvența raportării neregulilor și formatul care se utilizează pentru raportare, modelul pentru declarația de gestiune și modelele pentru strategia de audit, avizul și raportul anual de control. Respectivul competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾.

- (126) Pentru a asigura participarea și implicarea adecvată a statelor membre atunci când Comisia își exercită competențele de executare în vederea punerii în aplicare a prezentului regulament în anumite domenii de politică deosebit de sensibile legate de fondurile ESI și pentru a consolida rolul statelor membre în adoptarea de condiții uniforme în acest sens sau a altor măsuri de executare cu implicații semnificative sau cu un impact potențial semnificativ asupra economiei naționale, a bugetului național

ori a bunei funcționări a administrației publice din statele membre, actele de punere în aplicare referitoare la metodologia de furnizare a informațiilor privind sprijinul pentru obiectivele în materie de schimbări climatice, măsurile detaliate pentru a asigura o abordare consecventă în ceea ce privește stabilirea obiectivelor de etapă și a țintelor din cadrul de performanță pentru fiecare prioritate și evaluarea atingerii obiectivelor de etapă și a țintelor, clauze și condiții standard pentru monitorizarea instrumentelor financiare, acordurile detaliate pentru transferul și gestionarea contribuțiilor la program gestionate de organismele care implementează instrumentele financiare, un model de acord de finanțare privind instrumentele financiare comune de garantare și titlurizare neplafonate destinate IMM-urilor, modelele de utilizat atunci când se furnizează informații suplimentare privind instrumentele financiare în cadrul cererilor de plăți către Comisie și atunci când se raportează cu privire la instrumentele financiare Comisiei, clauzele și condițiile pentru sistemul electronic de schimb de date aferent sistemului de gestiune și control, nomenclatura pe baza căreia se pot defini categorii de intervenții pentru

axa prioritară în programele operaționale, formatul de notificare a unui proiect major selectat, caracteristicile tehnice ale măsurilor de informare și comunicare pentru operare și instrucțiunile pentru crearea emblemei și pentru definirea culorilor sale standard, modelul de utilizat atunci când se transmit date financiare Comisiei în scopuri de monitorizare, dispoziții detaliate privind schimbul de informații între beneficiari și autoritățile de management, autoritățile de certificare, autoritățile de audit și organismele intermediare, modelul de raport și de aviz al organismului independent de audit și descrierea funcțiilor și procedurilor în vigoare pentru autoritățile de management și, după caz, pentru autoritățile de certificare, specificațiile tehnice pentru sistemul de gestiune și control, modelul de cereri de plăți și modelul pentru conturi ar trebui adoptate în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

- (127) Adoptarea anumitor acte de punere în aplicare în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011 ar putea avea un impact și implicații atât de importante pentru statele membre încât se justifică o excepție de la regula generală. Conform acestei excepții, în cazurile în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu ar trebui să adopte proiectul de act de punere în aplicare. Respectivul acte de punere în aplicare vizează stabilirea metodologiei pentru furnizarea de informații privind sprijinul pentru obiectivele din domeniul schimbărilor climatice, determinarea metodologiei pentru obiectivele de etapă din cadrul de performanță, stabilirea clauzelor și condițiilor standard pentru instrumentele financiare, stabilirea modalităților detaliate de transfer și gestionare a contribuțiilor la programe pentru anumite instrumente

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

financiare; adoptarea modelului pentru acordul de finanțare privind instrumentele financiare comune de garantare neplafonată și titlurizare în favoarea IMM-urilor, stabilirea modelelor care trebuie utilizate pentru rapoartele prezentate Comisiei privind instrumentele financiare, stabilirea nomenclurii pe baza căreia se pot defini categorii de intervenții pentru axa prioritară în programele operaționale; privind caracteristicile tehnice ale măsurilor de informare și comunicare referitoare la operațiune și instrucțiunile pentru crearea logo-ului și definirea culorilor standard; stabilirea specificațiilor tehnice pentru înregistrarea și stocarea datelor în legătură cu sistemul de gestiune și control. Prin urmare, acestor acte de punere în aplicare ar trebui să li se aplice articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(128) Deoarece prezentul regulament înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, regulamentul în cauză ar trebui abrogat. Cu toate acestea, prezentul regulament nu ar trebui să afecteze continuarea sau modificarea proiectelor în cauză, până la închiderea acestora, sau a asistenței aprobate de către Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 sau a oricăror alte dispoziții legislative aplicabile asistenței respective la 31 decembrie 2013. Prin urmare, cererile prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 ar trebui să rămână valabile. De asemenea, ar trebui să se stabilească norme tranzitorii speciale prin derogare de la articolul 59 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 în ceea ce privește situațiile în care o autoritate de management poate să exercite funcțiile autorității de certificare pentru programele operaționale, implementate în condițiile cadrului legislativ anterior, în scopul evaluării Comisiei în conformitate cu articolul 73 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 atunci când se aplică articolul 123 alineatul (5) din prezentul regulament și privind procedura de aprobare a proiectelor majore în temeiul articolului 102 alineatul (1) litera (a) din prezentul regulament.

(129) Întrucât obiectivul prezentului regulament, și anume consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre, ținând seama de amplasarea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni, de rămânerea în urmă a regiunilor celor mai defavorizate și de mijloacele financiare limitate de care dispun statele membre și regiunile, dar, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

(130) Pentru a asigura aplicarea cu promptitudine a măsurilor prevăzute de prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

PARTEA ÎNTÂI

OBIECT ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament stabilește norme comune aplicabile Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), Fondului social european (FSE), Fondului de coeziune, Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), care funcționează în temeiul unui cadru comun („fondurile structurale și de investiții europene” – „fondurile ESI”). De asemenea, prezentul regulament stabilește dispozițiile necesare pentru asigurarea eficacității fondurilor ESI și coordonarea între acestea și cu alte instrumente ale Uniunii. Normele comune aplicabile fondurilor ESI sunt stabilite în partea a doua.

Partea a treia stabilește normele generale privind FEDR, FSE (denumite împreună „fondurile structurale”) și Fondul de coeziune privind sarcinile, obiectivele prioritare și organizarea fondurilor structurale și a Fondului de coeziune („fondurile”), criteriile pe care trebuie să le îndeplinească statele membre și regiunile astfel încât să fie eligibile pentru contribuție din partea fondurilor, resursele financiare disponibile și criteriile pentru alocarea lor.

Partea a patra stabilește normele generale aplicabile fondurilor și FEPAM în ceea ce privește gestionarea și controlul, gestiunea financiară, conturile și corecțiile financiare.

Normele prevăzute în prezentul regulament se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ și a dispozițiilor specifice stabilite în următoarele regulamente („reglementările specifice fondurilor” în conformitate cu al cincilea alineat de la prezentul articol:

1. Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 („Regulamentul privind FEDR”);
2. Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 („Regulamentul privind FSE”);
3. Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 („Regulamentul privind FC”);
4. Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 („Regulamentul privind CTE”);
5. Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 („Regulamentul privind FEADR”), precum și

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului (A se vedea pagina 549 din prezentul Jurnal Oficial).

6. un act juridic viitor al Uniunii de stabilire a condițiilor pentru sprijinul financiar pentru politica în domeniul afacerilor maritime și al pescuitului pentru perioada de programare 2014 - 2020 („Regulamentul privind FEPAM”).

Partea a doua din prezentul regulament se aplică tuturor fondurilor ESI, cu excepția cazurilor în care prevede derogări în mod explicit. Partea a treia și partea a patra din prezentul regulament stabilesc dispoziții complementare celor din partea a doua pentru fonduri și, respectiv, pentru fonduri și FEPAM și poate permite în mod explicit derogări de la regulamentele specifice fondurilor în cauză. Regulamentele specifice fondurilor pot stabili norme complementare părții a doua din prezentul regulament pentru fondurile ESI, părții a treia din prezentul regulament pentru fonduri și părții a patra din prezentul regulament pentru fonduri și FEPAM. Normele complementare din regulamentele specifice fondurilor nu contravin părților a doua, a treia și a patra din prezentul regulament. În cazul unor dubii privind aplicarea acestor dispoziții, partea a doua a prezentului regulament prevalează asupra normelor specifice fondurilor, iar părțile a doua, a treia și a patra din prezentul regulament prevalează asupra regulamentelor specifice fondurilor.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” înseamnă țintele și obiectivele comune care orientează acțiunea statelor membre și a Uniunii stabilite în concluziile adoptate de Consiliul European de la 17 iunie 2010 ca anexa I (Noua strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, țintele principale ale UE), în Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2010 ⁽¹⁾ și în Decizia 2010/707/UE a Consiliului ⁽²⁾, precum și orice revizuire a acestor ținte și obiective comune;
2. „un cadru politic strategic” înseamnă un document sau un set de documente stabilite la nivel național sau regional care definesc un număr limitat de priorități coerente stabilite pe bază de dovezi și un termen de implementare a priorităților respective și care pot include un mecanism de monitorizare;
3. „strategie de specializare inteligentă” înseamnă strategii naționale sau regionale în domeniul inovării care stabilesc priorități în scopul de a crea un avantaj competitiv prin dezvoltarea punctelor tari proprii cercetării și inovării și prin corelarea acestora cu nevoile întreprinderilor în vederea abordării coerente a oportunităților emergente și a evoluțiilor pieței, evitând suprapunerea și fragmentarea eforturilor; o astfel de strategie de specializare inteligentă poate lua forma unui cadru politic strategic în domeniul cercetării și inovării (C&I) la nivel național sau regional sau poate fi inclusă într-un astfel de cadru;
4. „norme specifice fondurilor” înseamnă dispozițiile stabilite în sau prevăzute în temeiul părții a treia sau a patra din prezentul regulament sau într-un regulament care reglementează unul sau mai multe fonduri ESI menționate sau enumerate la articolul 1 al patrulea paragraf;
5. „programare” înseamnă procesul de organizare, de luare a deciziilor și de alocare a resurselor financiare în mai multe etape, cu implicarea partenerilor în conformitate cu articolul 5, care vizează punerea în aplicare, pe o bază multianuală, a acțiunii comune a Uniunii și a statelor membre pentru realizarea obiectivelor strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;
6. „program” înseamnă un „program operațional” astfel cum este menționat în partea a treia sau în partea a patra din prezentul regulament și în regulamentul FEPAM și un „program de dezvoltare rurală” astfel cum este menționat în Regulamentul privind FEADR;
- (7) „zona vizată de program” înseamnă o zonă geografică acoperită de un program specific, sau în cazul unui program care acoperă mai multe categorii de regiuni, zona geografică corespunzătoare fiecărei categorii de regiuni separate;
8. „prioritate” în părțile a doua și a patra din prezentul regulament înseamnă „axa prioritară” menționată în partea a treia din prezentul regulament pentru FEDR, FSE și Fondul de coeziune, și „prioritatea Uniunii” menționată în regulamentul FEPAM și în Regulamentul privind FEADR;
9. „operațiune” înseamnă un proiect, un contract, o acțiune sau un grup de proiecte selectate de autoritățile de management ale programelor în cauză sau sub responsabilitatea acestora, care contribuie la realizarea obiectivelor unei priorități sau unor priorități aferente; în contextul instrumentelor financiare, o operațiune este constituită de contribuțiile financiare dintr-un program la instrumentele financiare și la sprijinul financiar ulterior oferit de respectivele instrumente financiare;
10. „beneficiar” înseamnă un organism public sau privat și, exclusiv în scopul regulamentului privind FEADR și al regulamentului FEPAM, o persoană fizică responsabilă pentru inițierea sau care inițiază și implementează operațiunile; și în contextul sistemelor de ajutor de stat, conform definiției de la punctul 13 din prezentul articol, organismul care primește ajutorul; și în contextul instrumentelor financiare de la partea a doua titlul IV din prezentul regulament, înseamnă organismul care implementează instrumentul financiar sau fondul de fonduri, după caz;
11. „instrumente financiare”: înseamnă instrumentele financiare, astfel cum sunt definite în Regulamentul financiar, cu excepția cazurilor în care prezentul regulament prevede altfel;

⁽¹⁾ Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2010 privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (JO L 191, 23.7.2010, p. 28).

⁽²⁾ Decizia 2010/707/UE a Consiliului din 21 octombrie 2010 privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (JO L 308, 24.11.2010, p. 46).

12. „destinatar final” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce beneficiază de sprijin financiar de la un instrument financiar;
13. „ajutor de stat” înseamnă ajutorul care intră sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE care, în scopul prezentului regulament, se consideră că include și ajutorul *de minimis* în sensul Regulamentului (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei ⁽¹⁾, al Regulamentului (CE) nr. 1535/2007 al Comisiei ⁽²⁾ și al Regulamentului (CE) nr. 875/2007 al Comisiei ⁽³⁾;
14. „operațiune finalizată” înseamnă o operațiune care a fost încheiată în mod fizic sau implementată integral și pentru care toate plățile aferente au fost efectuate de beneficiari, iar contribuția publică relevantă a fost plătită beneficiarilor;
15. „cheltuială publică” înseamnă orice contribuție publică la finanțarea unor operațiuni, care provine de la bugetul autorităților naționale, regionale sau locale, bugetul Uniunii alocat fondurilor ESI, bugetul unor organisme de drept public sau bugetul unor asociații de autorități publice sau organisme de drept public și, pentru calcularea ratei de cofinanțare pentru programele FSE sau priorități, poate include orice resurse financiare la care contribuie în mod colectiv angajatorii și lucrătorii;
16. „organism de drept public” înseamnă orice organism guvernat de dreptul public în sensul articolului 1 punctul 9 din Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁴⁾ și orice grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) înființată în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾, indiferent dacă în raport cu dispozițiile naționale de punere în aplicare relevante GECT este considerat un organism de drept public sau de drept privat;
17. „document” înseamnă un suport de hârtie sau electronic care conține informații relevante în contextul prezentului regulament;
18. „organism intermediar” înseamnă orice organism public sau privat care acționează sub responsabilitatea unei autorități
- de management sau de certificare sau care îndeplinește sarcini în numele unei astfel de autorități în raport cu operațiunile implementate de beneficiari;
19. „strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității” înseamnă un set coerent de operațiuni cu scopul de a răspunde obiectivelor și nevoilor locale și care contribuie la îndeplinirea strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și care este conceput și realizat de un grup de acțiune local;
20. „acord de parteneriat” înseamnă un document pregătit de un stat membru cu implicarea partenerilor, în conformitate cu abordarea bazată pe guvernanta pe mai multe niveluri, care stabilește strategia, prioritățile și modalitățile statului membru în ceea ce privește utilizarea fondurilor ESI într-un mod eficient și eficient, astfel încât să urmeze strategia Uniunii privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii; acordul de parteneriat este aprobat de Comisie în urma unei evaluări și a unui dialog cu statul membru în cauză;
21. „categorie de regiuni” înseamnă clasificarea regiunilor ca „regiuni mai puțin dezvoltate”, „regiuni de tranziție” sau „regiuni mai dezvoltate”, în conformitate cu articolul 90 alineatul (2);
22. „cerere de plată” înseamnă o cerere de plată sau o declarație de cheltuieli prezentată de statul membru Comisiei;
23. „BEI” înseamnă Banca Europeană de Investiții, Fondul European de Investiții sau oricare filială a Băncii Europene de Investiții;
24. „parteneriatele public-privat” (PPP) înseamnă forme de cooperare între organismele publice și sectorul privat care urmăresc să îmbunătățească realizarea investițiilor în proiecte de infrastructură sau în alte tipuri de operațiuni care furnizează servicii publice prin partajarea riscurilor, prin punerea în comun a cunoștințelor specializate din sectorul privat sau prin surse de capital suplimentare;
25. „operațiune PPP” înseamnă o operațiune care este pusă în aplicare sau urmează să fie pusă în aplicare în cadrul unei structuri de parteneriat public-privat;
26. „cont de garanție” înseamnă un cont bancar reglementat de un acord scris între autoritatea de management sau un organism intermediar și organismul care implementează instrumentul financiar sau, în cazul unei operațiuni PPP, un acord scris între organismul de drept public beneficiar și partenerul privat aprobat de autoritatea de management (sau un organism intermediar) deschis special pentru a menține fonduri care să fie plătite după perioada de eligibilitate, exclusiv în scopurile prevăzute la articolul 42 alineatul (1), articolul 42 alineatul (2), articolul 42 alineatul (3) și articolul 64, sau un cont bancar înființat în condiții care oferă garanții echivalente pentru plățile din fonduri;
-
- ⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor *de minimis* (JO L 379, 28.12.2006, p. 5).
- ⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1535/2007 al Comisiei din 20 decembrie 2007 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis* în sectorul producției de produse agricole (JO L 337, 21.12.2007, p. 35).
- ⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 875/2007 al Comisiei din 24 iulie 2007 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în cazul ajutorului *de minimis* în sectorul pescuitului și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1860/2004 (JO L 193, 25.7.2007, p. 6).
- ⁽⁴⁾ Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO L 134, 30.4.2004, p. 114).
- ⁽⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 1082/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT); (JO L 210, 31.7.2006, p. 19).

27. „fond de fonduri” înseamnă un fond instituit în scopul de a acorda sprijin, din partea unui program sau a unor programe, mai multor instrumente financiare. Atunci când instrumentele financiare sunt implementate printr-un fond de fonduri, organismul care implementează fondul de fonduri este considerat a fi singurul beneficiar în sensul alineatului (10) al prezentului articol;
28. „IMM” înseamnă o microîntreprindere sau o întreprindere mică sau mijlocie, conform definiției din Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ⁽¹⁾;
29. „exercițiu contabil” înseamnă, în sensul părții a treia și al părții a patra, perioada de la 1 iulie până la 30 iunie, cu excepția primului exercițiu contabil al perioadei de programare, pentru care înseamnă perioada de la începutul datei de eligibilitate a cheltuielilor până la 30 iunie 2015. Ultimul exercițiu contabil se desfășoară între 1 iulie 2023 și 30 iunie 2024;
30. „exercițiu financiar” înseamnă, în sensul părții a treia și al părții a patra, perioada de la 1 ianuarie la 31 decembrie;
31. „strategie macroregională” înseamnă un cadru integrat aprobat de Consiliul European, care poate fi sprijinit de fondurile ESI, printre altele, pentru a aborda provocări comune cu care se confruntă o zonă geografică definită care afectează state membre și țări terțe situate în aceeași zonă geografică, care beneficiază astfel de o cooperare consolidată ce contribuie la realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale;
32. „strategie pentru bazinul maritim” înseamnă un cadru structurat de cooperare cu privire la o anumită zonă geografică, dezvoltat de instituțiile Uniunii, statele membre, regiunile acestora și, după caz, țările terțe care împart același bazin maritim; strategia pentru bazinul maritim ține cont de particularitățile geografice, climatice, economice și politice ale bazinului maritim;
33. „condiționalitate ex ante aplicabilă” înseamnă un factor critic concret predefinit cu exactitate, care reprezintă o condiție prealabilă și are o legătură directă și reală și un impact direct asupra îndeplinirii eficace și eficiente a obiectivului specific al unei priorități de investiții sau al unei priorități a Uniunii;
34. „obiectivul specific” înseamnă rezultatul la care contribuie o prioritate de investiții sau o prioritate a Uniunii într-un context național sau regional specific prin acțiuni sau măsuri luate în cadrul unei astfel de priorități;
35. „recomandări relevante specifice fiecărei țări adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE” și „recomandări relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE” înseamnă recomandări privind dificultățile structurale care este oportun să fie abordate prin intermediul unor investiții multianuale care se înscriu în mod direct în domeniul de aplicare al fondurilor ESI, astfel cum se prevede în reglementările specifice fondurilor;
36. „neregulă” înseamnă orice încălcare a dreptului Uniunii sau a dreptului național în legătură cu aplicarea sa care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic implicat în implementarea fondurilor ESI, care are sau ar putea avea ca efect un prejudiciu la adresa bugetului Uniunii prin imputarea unei cheltuieli necorespunzătoare bugetului Uniunii;
37. „operator economic” înseamnă orice persoană fizică sau juridică sau o altă entitate care participă la implementarea asistenței din fondurile ESI, cu excepția unui stat membru care își exercită prerogativele în calitate de autoritate publică;
38. „neregulă sistemică” înseamnă orice neregulă, care poate avea o natură recurentă, cu o probabilitate ridicată de apariție în tipuri de operațiuni similare, care decurge dintr-o deficiență semnificativă în funcționarea eficace a sistemelor de gestiune și control, inclusiv din neînstituirea unor proceduri adecvate în conformitate cu prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor;
39. „deficiență semnificativă în funcționarea eficace a sistemului de gestiune și control” înseamnă, în sensul aplicării fondurilor și a FEPAM în cadrul părții a patra, o deficiență pentru care sunt necesare îmbunătățiri semnificative ale sistemului, care expune fondurile și FEPAM la riscuri ridicate de nereguli și a căror existență este incompatibilă cu o opinie de audit fără rezerve referitoare la funcționarea sistemului de gestiune și control.

Articolul 3

Calcularea termenelor pentru deciziile Comisiei

Atunci când, în conformitate cu articolul 16 alineatele (2) și (3), articolul 29 alineatul (3), articolul 30 alineatele (2) și (3), articolul 102 alineatul (2), articolul 107 alineatul (2) și articolul 108 alineatul (3), se stabilește un termen pentru adoptarea sau modificarea de către Comisie a unei decizii, prin intermediul unui act de punere în aplicare, termenul respectiv nu include perioada care începe în ziua următoare datei la care Comisia transmite observațiile sale către statul membru și se încheie la data la care statul membru a răspunde la observații.

⁽¹⁾ Recomandarea Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

PARTEA A DOUA**DISPOZIȚII COMUNE APLICABILE FONDURILOR ESI****TITLUL I****PRINCIPII PRIVIND CONTRIBUȚIA UNIUNII LA FONDURILE ESI***Articolul 4***Principii generale**

(1) Fondurile ESI oferă sprijin, prin programe multianuale, venind în completarea intervențiilor de la nivel național, regional și local, pentru a îndeplini strategia Uniunii pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și prin misiuni specifice fondurilor, în conformitate cu obiectivele lor stabilite prin tratate, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială, ținând seama de Orientările integrate privind Europa 2020 relevante și de recomandările specifice relevante adresate fiecărei țări și adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, precum și de recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE și, acolo unde este cazul, la nivel național, cu programul național de reformă.

(2) Ținând cont de contextul specific al fiecărui stat membru, Comisia și statele membre se asigură că sprijinul din partea fondurilor ESI este consecvent cu politicile relevante, cu principiile orizontale menționate la articolele 5, 7 și 8 și cu prioritățile Uniunii și că acesta este complementar altor instrumente ale Uniunii.

(3) Sprijinul din partea fondurilor ESI este aplicat în strânsă cooperare între Comisie și statele membre, în conformitate cu principiului subsidiarității.

(4) Statele membre, la nivelul teritorial corespunzător, în conformitate cu cadrul lor instituțional, juridic și financiar, și organismele desemnate de ele în acest scop sunt responsabile pentru pregătirea și implementarea programelor și îndeplinirea sarcinilor care le revin, în parteneriat cu partenerii relevanți menționați la articolul 5, în conformitate cu prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor.

(5) Măsurile pentru implementarea și utilizarea fondurilor ESI, și în special resursele financiare și administrative necesare pentru pregătirea și implementarea de programe, în ceea ce privește monitorizarea, raportarea, evaluarea, gestiunea și controlul respectă principiul proporționalității, având în vedere nivelul contribuției alocate și țin seama de obiectivul general de reducere a sarcinii administrative pentru organismele implicate în managementul și controlul programelor.

(6) În conformitate cu responsabilitățile lor, Comisia și statele membre asigură coordonarea dintre fondurile ESI, precum și dintre fondurile ESI și alte politici, strategii și instrumente relevante ale Uniunii, inclusiv cele din cadrul acțiunii externe a Uniunii.

(7) Partea din bugetul Uniunii alocată fondurilor ESI este executată în cadrul gestiunii partajate între statele membre și Comisie, în conformitate cu articolul 59 din Regulamentul financiar, cu excepția cuantumului sprijinului din Fondul de coeziune transferat către MIE menționat la articolul 92 alineatul (6) din prezentul regulament, a acțiunilor inovatoare la inițiativa Comisiei în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul privind FEDR, a asistenței tehnice la inițiativa Comisiei și sprijinul pentru gestiune directă în conformitate cu regulamentul FEPAM.

(8) Comisia și statele membre respectă principiul bunei gestiuni financiare în conformitate cu articolul 30 din Regulamentul financiar.

(9) Comisia și statele membre asigură eficacitatea fondurilor ESI în cursul pregătirii și implementării, în legătură cu monitorizarea, raportarea și evaluarea.

(10) Comisia și statele membre își îndeplinesc rolurile care le revin în legătură cu fondurile ESI, urmărind reducerea sarcinii administrative a beneficiarilor.

*Articolul 5***Parteneriat și guvernanță pe mai multe niveluri**

(1) Pentru acordul de parteneriat și pentru fiecare program, fiecare stat membru încheie un parteneriat cu autoritățile regionale și locale competente, în conformitate cu cadrul său instituțional și juridic. Parteneriatul include și partenerii următori:

(a) autorități urbane și alte autorități publice competente;

(b) parteneri economici și sociali; și

(c) organisme relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea integrării sociale, egalității de gen și nediscriminării.

(2) În conformitate cu abordarea bazată pe guvernanță pe mai multe niveluri, partenerii menționați la alineatul (1) sunt implicați de către statele membre în pregătirea acordurilor de parteneriat și a rapoartelor de progres privind progresele înregistrate pe toată durata pregătirii și implementării programelor, inclusiv prin participarea la comitetele de monitorizare pentru programe, în conformitate cu articolul 48.

(3) Comisia este împuternicită să adopte un act delegat în conformitate cu articolul 149 pentru a oferi un cod european de conduită privind parteneriatul („codul de conduită”), în scopul sprijinirii și al facilitării activității desfășurate de statele

membre pentru organizarea parteneriatului în conformitate cu alineatele (1) și (2) de la prezentul articol. Codul de conduită stabilește cadrul în care statele membre urmăresc implementarea parteneriatului, în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic, precum și cu competențele lor naționale și regionale. Codul de conduită, respectând pe deplin principiile subsidiarității și proporționalității, stabilește următoarele elemente:

- (a) principiile de bază privind procedurile transparente de urmat în vederea identificării partenerilor relevanți, inclusiv, dacă este cazul, organizațiile lor umbrelă, cu scopul de a ajuta statele membre la desemnarea celor mai reprezentativi parteneri relevanți, în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic;
- (b) principiile de bază și bunele practici privind implicarea diferitelor categorii de parteneri relevanți în pregătirea acordurilor de parteneriat și a programelor, stabilite la alineatul (1), informațiile ce trebuie oferite cu privire la implicarea lor, precum și în diferitele etape ale implementării;
- (c) bunele practici privind formularea normelor referitoare la apartenența la comitetele de monitorizare și la procedurile interne ale acestora, care trebuie decise, după cum este cazul, de statele membre sau de comitetele de monitorizare a programelor în conformitate cu prevederile pertinente ale prezentului regulament și cu normele specifice fondurilor;
- (d) principalele obiective și bunele practici în cazurile în care autoritatea de management implică partenerii relevanți în pregătirea cererilor de propuneri și, în special, bunele practici pentru evitarea conflictelor potențiale de interese în cazurile în care există posibilitatea ca partenerii relevanți să fie și beneficiari potențiali și pentru implicarea partenerilor relevanți în pregătirea rapoartelor de progres și în legătură cu monitorizarea și evaluarea programelor în conformitate cu dispozițiile relevante din prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor;
- (e) domeniile, temele și bunele practici orientative privind modul în care autoritățile competente din statele membre pot utiliza fondurile ESI, inclusiv asistența tehnică pentru consolidarea capacității instituționale a partenerilor relevanți în conformitate cu dispozițiile pertinente din prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor;
- (f) rolul Comisiei în diseminarea bunelor practici;
- (g) principiile de bază și bunele practici apte să sprijine statele membre în ceea ce privește evaluarea implementării parteneriatelor și a valorii adăugate.

Prevederile codului de conduită nu contrazic, în niciun fel, dispozițiile pertinente din prezentul regulament sau normele specifice fondurilor.

(4) Comisia notifică până la 18 aprilie 2014 concomitent Parlamentului European și Consiliului actul delegat menționat la alineatul (3) de la prezentul articol, referitor la codul european de conduită privind parteneriatul. Actul delegat respectiv nu poate specifica o dată de aplicare anterioară datei la care a fost adoptat.

(5) O încălcare a oricăreia dintre obligațiile impuse statelor membre fie prin acest articol, fie printr-un act delegat adoptat în temeiul alineatului (3) din prezentul articol nu poate constitui o neregulă care să conducă la o corecție financiară în temeiul articolului 85.

(6) Cel puțin o dată pe an, pentru fiecare fond ESI, Comisia consultă organizațiile care reprezintă partenerii la nivelul Uniunii în ceea ce privește executarea contribuției din partea fondului ESI respectiv și raportează Parlamentului European și Consiliului cu privire la rezultate.

Articolul 6

Conformitatea cu dreptul Uniunii și legislația națională

Operațiunile sprijinite de fondurile ESI sunt conforme cu dreptul Uniunii și cu legislația națională care vizează punerea sa în aplicare („dreptul aplicabil al Uniunii și legislația națională aplicabilă”).

Articolul 7

Promovarea egalității între bărbați și femei și nediscriminarea

Statele membre și Comisia asigură luarea în considerare și promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării perspectivei egalității de gen pe toată durata pregătirii și implementării a programelor, inclusiv în ceea ce privește monitorizarea, raportarea și evaluarea.

Statele membre și Comisia iau măsurile necesare pentru a preveni orice discriminare pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală în timpul pregătirii și implementării programelor. Pe toată durata pregătirii și implementării programelor se va ține seama în special de accesibilitatea pentru persoanele cu handicap.

Articolul 8

Dezvoltarea durabilă

Obiectivele fondurilor ESI sunt urmărite în concordanță cu principiul dezvoltării durabile și al promovării de către Uniune a obiectivului de conservare, protecție și îmbunătățire a calității mediului, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE, având în vedere principiul „poluatorul plătește”.

Statele membre și Comisia se asigură că cerințele privind protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, biodiversitatea, rezistența în fața dezastrelor și prevenirea și gestionarea riscurilor sunt luate în considerare în cursul pregătirii și punerii în aplicare a acordurilor de parteneriat și programelor. Statele membre furnizează informații privind sprijinul pentru obiectivele în materie de schimbări climatice, utilizând metodologia bazată pe categoriile de intervenții, domenii de interes sau măsuri, după cum este cazul pentru fiecare fond ESI. Această metodologie constă în atribuirea unei ponderi specifice sprijinului acordat în cadrul fondurilor ESI la un nivel ce reflectă măsura în care sprijinul în cauză contribuie la obiectivele legate de schimbările climatice. Ponderea specifică atribuită se diferențiază în funcție de contribuția – semnificativă sau moderată – pe care sprijinul o aduce la obiectivele privind schimbările climatice. Atunci când sprijinul nu contribuie deloc sau are o contribuție nesemnificativă la aceste obiective, se atribuie ponderea zero. În cazul FEDR, FSE și Fondul de coeziune, ponderile se corelează cu categoriile de intervenții stabilite în nomenclatura adoptată de Comisie. În cadrul FEADR, ponderile se corelează cu domeniile de interes stabilite în Regulamentul privind FEADR, iar în cazul FEPAM, cu măsurile stabilite în Regulamentul privind FEPAM.

Comisia stabilește condiții uniforme pentru fiecare dintre fondurile ESI pentru aplicarea metodologiei menționate la al doilea paragraf prin intermediul unui act de punere în aplicare. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

TITLUL II

ABORDAREA STRATEGICĂ

CAPITOLUL I

Obiective tematice ale fondurilor ESI și ale cadrului strategic comun

Articolul 9

Obiective tematice

Pentru a contribui la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii precum și la misiunile specifice fondului în temeiul obiectivelor bazate pe tratate, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială, fiecare fond ESI sprijină următoarele obiective tematice:

- consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
- îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității TIC;
- îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru FEPAM);
- sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele;
- promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor;
- conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore;
- promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
- promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare;
- investițiile în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții;
- consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă.

Obiectivele tematice sunt transpuse în priorități specifice pentru fiecare dintre fondurile ESI și sunt stabilite în normele specifice fondurilor.

Articolul 10

Cadrul strategic comun

(1) Pentru a promova dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a Uniunii, se instituie un cadru strategic comun (CSC), în conformitate cu anexa I la prezentul regulament. CSC stabilește principii directe strategice pentru facilitarea procesului de programare și a coordonării sectoriale și teritoriale a intervenției Uniunii în temeiul fondurilor ESI și cu celelalte politici și instrumente relevante ale Uniunii în conformitate cu țintele și obiectivele strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, ținând cont de provocările teritoriale cheie ale diferitelor tipuri de teritorii.

(2) Principiile directe strategice, conform celor stabilite în CSC, se stabilesc în concordanță cu scopul și în cadrul sferei de aplicare a sprijinului oferit de fiecare fond ESI și în conformitate cu normele care reglementează funcționarea fiecărui fond ESI, astfel cum sunt definite în prezentul regulament, și al normelor specifice fondurilor. CSC nu impune statelor membre obligații suplimentare față de cele stabilite în cadrul politicilor sectoriale relevante ale Uniunii.

(3) CSC facilitează preparativele în vederea acordului de parteneriat și a programelor în conformitate cu principiile proporționalității și subsidiarității și ținând cont de competențele naționale și regionale pentru a se decide în privința politicii specifice și adecvate și a măsurilor de coordonare.

Articolul 11

Conținut

CSC stabilește:

- (a) mecanisme pentru asigurarea contribuției fondurilor ESI la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și la coerența și consecvența programării fondurilor ESI în raport cu recomandările relevante specifice fiecărei țări adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE și cu recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE și, atunci când este cazul la nivel național, cu programul național de reformă;
- (b) modalități de promovare a utilizării integrate a fondurilor ESI;
- (c) modalități de coordonare a fondurilor ESI cu alte politici și instrumente relevante ale Uniunii, inclusiv instrumentele externe pentru cooperare;
- (d) principii orizontale menționate la articolele 5, 7 și 8 și obiective de politică transversale pentru implementarea fondurilor ESI;
- (e) dispoziții pentru abordarea provocărilor cheie la nivel teritorial pentru zonele urbane, rurale, de coastă și de pescuit, provocărilor demografice ale regiunilor sau necesitățile specifice ale zonelor geografice care suferă de pe urma unor handicapuri naturale sau demografice grave și permanente, menționate la articolul 174 din TFUE, precum și a provocărilor specifice regiunilor ultraperiferice în sensul articolului 349 din TFUE;
- (f) domeniile prioritare pentru activitățile de cooperare din cadrul fondurilor ESI, după caz, având în vedere strategiile macro-regionale și strategiile privind bazinele maritime.

Articolul 12

Reexaminare

Dacă intervin modificări majore ale situației sociale și economice din Uniune sau se efectuează modificări ale strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, Comisia poate prezenta o propunere de reexaminare a CSC sau Parlamentul European ori Consiliul, acționând în conformitate cu articolele 225 sau, respectiv, 241 din TFUE, îi pot cere Comisiei să prezinte o astfel de propunere.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149, pentru a completa sau modifica secțiunile 4 și 7 din anexa I, acolo unde este necesar pentru a ține seama de modificările suferite de politicile sau instrumentele Uniunii menționate în secțiunea 4 sau de modificările survenite în activitățile de cooperare menționate în secțiunea 7 sau pentru a ține seama de introducerea unor noi politici, instrumente sau activități de cooperare ale Uniunii.

Articolul 13

Orientări pentru beneficiari

- (1) Comisia elaborează orientări privind modalitățile efective de acces și utilizare a fondurilor ESI și modalitățile de exploatare a complementarității cu alte instrumente ale politicilor relevante ale Uniunii.
- (2) Orientările se elaborează până la 30 iunie 2014 și oferă, pentru fiecare obiectiv tematic, o imagine de ansamblu asupra instrumentelor pertinente disponibile la nivelul Uniunii, cu surse detaliate de informații, cu exemple de bune practici de combinare a instrumentelor de finanțare disponibile în cadrul domeniilor de politică și între acestea, cu descrierea autorităților relevante și a organismelor implicate în gestionarea fiecărui instrument, cu o listă de verificare destinată beneficiarilor potențiali pentru a-i ajuta să identifice cele mai adecvate surse de finanțare.
- (3) Orientările se pun la dispoziția publicului pe site-urile direcțiilor generale pertinente ale Comisiei. Comisia și autoritățile de management, acționând în conformitate cu normele specifice fondurilor și în colaborare cu Comitetul Regiunilor, asigură difuzarea orientărilor în rândul potențialilor beneficiari.

CAPITOLUL II

Acordul de parteneriat

Articolul 14

Pregătirea acordului de parteneriat

- (1) Fiecare stat membru pregătește un acord de parteneriat pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020.
- (2) Acordul de parteneriat este elaborat de statele membre în cooperare cu partenerii menționați la articolul 5. Acordul de parteneriat este elaborat în dialog cu Comisia. Statele membre redactează acordul de parteneriat pe baza unor proceduri transparente în raport cu publicul și în concordanță cu cadrul lor instituțional și juridic.
- (3) Acordul de parteneriat acoperă toate contribuțiile fondurilor ESI în statul membru în cauză.
- (4) Fiecare stat membru transmite acordul său de parteneriat Comisiei până la 22 aprilie 2014
- (5) Atunci când unul sau mai multe regulamente specifice nu intră în vigoare sau se preconizează că nu va(vor) intra în vigoare până la 22 februarie 2014, acordul de parteneriat prezentat de un stat membru menționat la alineatul (4) nu este necesar să conțină elementele specificate la articolul 15 alineatul (1) litera (a) punctele (ii), (iii), (iv) și (v) pentru fondul ESI afectat de intrarea în vigoare cu întârziere sau de întârzierea preconizată a respectivului regulament specific unui fond.

Articolul 15

Conținutul acordului de parteneriat

(1) Acordul de parteneriat prevede:

(a) proceduri de asigurare a alinierii cu strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și cu misiunile specifice fondurilor în conformitate cu obiectivele lor bazate pe tratat, printre care coeziunea economică, socială și teritorială, inclusiv:

(i) o analiză a decalajelor, nevoilor de dezvoltare și potențialelor de creștere cu raportare la obiectivele tematice și la provocările teritoriale și ținând cont de programul național de reformă, după caz, și de recomandările specifice relevante adresate fiecărei țări, adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE și de recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE;

(ii) un rezumat al evaluărilor *ex ante* ale programelor sau al principalelor constatări ale evaluării *ex ante* a acordului de parteneriat atunci când evaluarea *ex ante* a acordului de parteneriat este realizată de statul membru din proprie inițiativă;

(iii) obiective tematice selectate, și, pentru fiecare dintre obiectivele tematice selectate, un rezumat al principalelor rezultate preconizate pentru fiecare dintre fondurile ESI;

(iv) alocarea orientativă a contribuției Uniunii la nivel național, în funcție de obiective tematice, pentru fiecare dintre fondurile ESI, precum și suma totală indicativă avută în vedere pentru obiectivele privind schimbările climatice;

(v) aplicarea principiilor orizontale menționate la articolele 5, 7 și 8 și a obiectivelor de politică pentru implementarea fondurilor ESI;

(vi) lista programelor din cadrul FEDR, FSE și Fondului de coeziune, cu excepția celor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, precum și a programelor FEADR și FEPAM, cu alocările anuale orientative pentru fiecare fond ESI;

(vii) informații privind alocarea în ceea ce privește cuantumul rezervei de performanță, defalcate pe fond ESI și, dacă este cazul, pe categorii de regiuni, precum și privind resursele excluse în scopul calculării rezervei de performanță în temeiul articolului 20;

(b) modalități de asigurare a unei aplicări efective a fondurilor ESI, inclusiv:

(i) modalitățile, în concordanță cu cadrul instituțional al statelor membre, care asigură coordonarea între fondurile ESI și alte instrumente de finanțare ale Uniunii și naționale, precum și cu BEI;

(ii) informațiile necesare pentru verificarea *ex ante* a respectării normelor privind aditionalitatea astfel cum sunt definite în partea a treia;

(iii) un rezumat al evaluării îndeplinirii condiționalității *ex ante* aplicabile în conformitate cu articolul 19 și anexa XI la nivel național și, în cazurile în care condițiile *ex ante* nu sunt îndeplinite, a acțiunilor de întreprins, organismele responsabile, precum și calendarul pentru implementarea respectivelor acțiuni;

(iv) metodologia și mecanismele de asigurare a consecvenței în ceea ce privește funcționarea cadrului de performanță în conformitate cu articolul 21;

(v) o evaluare a necesității consolidării capacității administrative a autorităților implicate în gestionarea și controlul programelor și, dacă este cazul, a beneficiarilor, precum și un rezumat al acțiunilor de întreprins în acest scop, dacă acesta este necesar;

(vi) un rezumat al acțiunilor planificate în programe, inclusiv un calendar orientativ pentru realizarea unei reduceri a sarcinii administrative pentru beneficiari;

(c) modalitățile principiului parteneriatului, astfel cum se menționează la articolul 5;

(d) o listă orientativă a partenerilor menționați la articolul 5 și un rezumat al acțiunilor întreprinse pentru a-i implica în conformitate cu articolul 5 și rolul acestora în pregătirea acordului de parteneriat și a raportului de progres, astfel cum este menționat la articolul 52.

(2) Acordul de parteneriat indică și:

(a) o abordare integrată a dezvoltării teritoriale susținută din fondurile ESI sau un rezumat al abordărilor integrate ale dezvoltării teritoriale pe baza conținutului programelor, stabilind:

(i) modalitățile de asigurare a unei abordări integrate privind utilizarea fondurilor ESI pentru dezvoltarea teritorială a unor zone subregionale specifice, în special modalitățile de punere în aplicare a articolelor 32 și 33 și 36 însoțite de principiile de identificare a zonelor urbane în care urmează să fie implementate acțiuni integrate în favoarea dezvoltării urbane sustenabile;

- (ii) principalele domenii prioritare în materie de cooperare în cadrul fondurilor ESI, ținând seama, după caz, de strategiile macroregionale și de strategiile privind bazele maritime;
- (iii) acolo unde este cazul, o abordare integrată a nevoilor specifice ale zonelor geografice cel mai grav afectate de sărăcie sau ale grupurilor ținând supuse celui mai ridicat risc de discriminare sau de excludere socială, acordându-se o deosebită atenție comunităților marginalizate, persoanelor cu handicap, persoanelor aflate în șomaj pe termen lung și tineretului care nu este încadrat profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare;
- (iv) acolo unde este cazul, o abordare integrată a provocărilor demografice ale regiunilor sau a necesităților specifice ale zonelor geografice care suferă de pe urma unor handicapuri naturale sau demografice grave și permanente, astfel cum sunt menționate la articolul 174 din TFUE;
- (b) modalități de asigurare a unei implementări eficiente a fondurilor ESI, inclusiv o evaluare a sistemelor existente pentru schimbul electronic de date și un rezumat al acțiunilor planificate pentru a permite în mod treptat tuturor schimburilor de informații dintre beneficiari și autoritățile responsabile de managementul și controlul programelor să se desfășoare prin schimb electronic de date.

Articolul 16

Adoptarea și modificarea acordului de parteneriat

- (1) Comisia evaluează conformitatea acordului de parteneriat cu prezentul regulament, ținând seama de programul național de reformă, după caz, de recomandările relevante specifice adresate fiecărei țări, adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, și de recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE, precum și de evaluările *ex-ante* ale programelor, și formulează observații în termen de trei luni de la data transmiterii, de către statul membru, a acordului său de parteneriat. Statul membru în cauză furnizează toate informațiile suplimentare necesare și, după caz, revizuește acordul de parteneriat.
- (2) Comisia adoptă o decizie, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, de aprobare a elementelor acordului de parteneriat care intră sub incidența articolului 15 alineatul (1) și a articolului 15 alineatul (2), în cazul în care un stat membru a utilizat dispozițiile de la articolul 96 alineatul (8), pentru elementele care necesită o decizie a Comisiei în temeiul articolului 96 alineatul (10), în termen de maximum patru luni de la data depunerii de către statul membru a acordului său de parteneriat, cu condiția ca orice observații formulate de Comisie să fi fost luate în considerare în mod corespunzător. Acordul de parteneriat intră în vigoare cel mai devreme la 1 ianuarie 2014.
- (3) Comisia pregătește un raport privind rezultatul negocierilor referitoare la acordurile de parteneriat și la programe,

incluzând o prezentare de ansamblu a aspectelor cheie pentru fiecare stat membru, până la 31 decembrie 2015. Respectivul raport este înaintat concomitent Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

(4) În cazul în care un stat membru propune o modificare a elementelor din acordul de parteneriat vizate de decizia Comisiei menționată la alineatul (2), Comisia realizează o evaluare în conformitate cu alineatul (1) și, după caz, adoptă o decizie, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, de aprobare a modificării în termen de trei luni de la data transmiterii propunerii de modificare de către statul membru.

(5) În cazul în care un stat membru modifică elemente din acordul de parteneriat care nu sunt vizate de decizia Comisiei menționată la alineatul (2), statul membru aduce acest lucru la cunoștința Comisiei în termen de o lună de la data deciziei de a opera modificarea.

Articolul 17

Adoptarea unui acord de parteneriat revizuit în cazul intrării în vigoare cu întârziere a unui regulament specific unui fond

(1) Atunci când se aplică articolul 14 alineatul (5), fiecare stat membru prezintă Comisiei un acord de parteneriat revizuit care să includă elementele lipsă din acordul de parteneriat pentru fondul ESI în cauză, în termen de două luni de la data intrării în vigoare a regulamentului specific fondului care a suferit întârzieri.

(2) Comisia evaluează coerența dintre acordul de parteneriat revizuit și prezentul regulament în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) și adoptă o decizie, prin acte delegate, prin care aprobă acordul de parteneriat în conformitate cu articolul 16 alineatul (2).

CAPITOLUL III

Concentrarea tematică, condiționalități *ex ante* și examinarea performanțelor

Articolul 18

Concentrarea tematică

În conformitate cu normele specifice fondurilor, statele membre își concentrează sprijinul asupra intervențiilor care generează cel mai ridicat nivel de valoare adăugată în ceea ce privește strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, ținând seama de provocările teritoriale cheie pentru diversele tipuri de teritorii, în concordanță cu CSC, provocările identificate în programele naționale de reformă, acolo unde este cazul, și în recomandările specifice relevante adresate fiecărei țări în temeiul articolului 121 alineatul (2) din TFUE și în recomandările relevante ale Consiliului adoptate în temeiul articolului 148 alineatul (4) din TFUE. Dispozițiile privind concentrarea tematică în temeiul normelor specifice fondurilor nu se aplică asistenței tehnice.

Articolul 19

Condiționalități ex ante

(1) Statele membre evaluează în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic și în contextul pregătirii programelor și, după caz, a acordului de parteneriat, dacă condiționalitățile *ex ante* prevăzute în normele specifice fondurilor corespunzătoare și condiționalizările *ex ante* generale prevăzute în anexa XI partea II sunt aplicabile obiectivelor specifice urmărite în cadrul priorităților programelor lor și dacă sunt îndeplinite condiționalitățile *ex ante* aplicabile.

Condiționalitățile *ex ante* se aplică numai în măsura și cu condiția respectării definiției prevăzute la articolul 2 punctul 33 referitor la obiectivele specifice urmărite în cadrul priorităților programului. Evaluarea aplicabilității, fără a aduce atingere definiției prevăzute la articolul 2 punctul 33, ține seama de principiul proporționalității în conformitate cu articolul 4 alineatul (5), având în vedere nivelul contribuției alocate, după caz. Evaluarea îndeplinirii se limitează la criteriile prevăzute în normele specifice fondurilor, precum și în anexa XI partea II.

(2) Acordul de parteneriat cuprinde un rezumat al evaluării îndeplinirii condiționalităților *ex ante* aplicabile la nivel național și pentru cele care, în temeiul evaluării menționate la alineatul (1), nu sunt îndeplinite la data transmiterii acordului de parteneriat, acțiunile care urmează să fie realizate, organismele responsabile și calendarul de implementare a acțiunilor în cauză. Fiecare program stabilește care dintre condiționalitățile *ex ante* prevăzute în normele relevante specifice fondurilor și care dintre condiționalitățile generale *ex ante* prevăzute la anexa XI partea II sunt aplicabile în cazul său și care dintre acestea, conform evaluării menționate la alineatul (1), sunt îndeplinite la data transmiterii acordului și a programelor de parteneriat. În cazul în care nu se îndeplinesc condiționalitățile *ex ante* aplicabile, programul cuprinde o descriere a acțiunilor care urmează să fie realizate, în care se indică organismele responsabile și se expune calendarul de implementare a acțiunilor în cauză. Statele membre îndeplinesc respectivele condiționalități *ex ante* până la 31 decembrie 2016, cel târziu, și raportează cu privire la îndeplinirea lor cel târziu în raportul anual de implementare din 2017 în conformitate cu articolul 50 alineatul (4) sau în raportul de progres din 2017, în conformitate cu articolul 52 alineatul (2) litera (c).

(3) Comisia evaluează coerența și adecvarea informațiilor furnizate de statele membre în ceea ce privește aplicabilitatea condiționalităților *ex ante* și îndeplinirea condiționalităților *ex ante* aplicabile în cadrul evaluării programelor și, după caz, a acordului de parteneriat.

În conformitate cu articolul 4 alineatul (5), această evaluare a aplicabilității efectuată de către Comisie ține seama de principiul proporționalității având în vedere nivelul contribuției alocate, după caz. Evaluarea efectuată de către Comisie privind îndeplinirea se limitează la criteriile enunțate în normele specifice fondurilor, precum și în anexa XI partea II, și respectă competențele naționale și regionale de decizie privind măsurile politice specifice și adecvate, inclusiv privind conținutul strategiilor.

(4) În cazul unui dezacord între Comisie și un stat membru privind aplicabilitatea unei condiționalități *ex ante* la obiectivul specific al priorităților unui program sau la îndeplinirea acestuia, Comisia demonstrează atât aplicabilitatea în conformitate cu definiția de la articolul 2 punctul 33, cât și neîndeplinirea condiționalității *ex ante*.

(5) Comisia poate decide, atunci când adoptă un program, să suspende integral sau parțial plățile intermediare pentru prioritatea relevantă a programului respectiv, în așteptarea finalizării acțiunilor menționate la alineatul (2) dacă este necesar să se evite aducerea de prejudicii grave eficacității și eficienței îndeplinirii obiectivelor specifice ale priorității în cauză. Nefinalizarea unor acțiuni menite să ducă la realizarea unei condiționalități *ex ante* aplicabile, care nu a fost îndeplinită la data depunerii acordului de parteneriat și a programelor respective, până la termenul prevăzut la alineatul (2), constituie un motiv de suspendare a plăților intermediare de către Comisie pentru prioritățile programului în cauză care sunt afectate. În ambele cazuri, domeniul de aplicare suspendării este proporțional cu măsurile care trebuie luate și cu fondurile expuse riscului.

(6) Alineatul (5) nu se aplică în cazul unui acord între Comisie și statul membru privind inaplicabilitatea unei condiționalități *ex ante* sau privind faptul că o condiționalitate *ex ante* aplicabilă a fost îndeplinită, astfel cum se precizează în aprobarea programului și a acordului de parteneriat sau în absența observațiilor Comisiei în termen de 60 de zile de la prezentarea raportului relevant prevăzut la alineatul (2).

(7) Comisia ridică fără întârziere suspendarea plăților intermediare pentru o prioritate dacă un stat membru a desfășurat acțiuni referitoare la îndeplinirea condiționalității *ex ante* aplicabile programului în cauză și care nu fuseseră îndeplinite la momentul luării deciziei de suspendare de către Comisie. De asemenea, Comisia ridică fără întârziere suspendarea dacă, în urma modificării programului legat de prioritatea în cauză, condiționalitatea *ex ante* respectivă nu mai este aplicabilă.

(8) Alineatele (1) - (7) nu se aplică programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană.

Articolul 20

Rezerva de performanță

6 % din resursele alocate FEDR, FSE și Fondului de coeziune în cadrul obiectivului „Investiții pentru creștere și locuri de muncă” menționate la articolul 89 alineatul (2) litera (a) din prezentul regulament, precum și FEADR și măsurile finanțate în cadrul gestiunii partajate din Regulamentul privind FEPAM, constituie o rezervă de performanță care se stabilește în cadrul acordului de parteneriat și al programelor și se alocă unor priorități specifice în conformitate cu articolul 22 din prezentul regulament.

Următoarele resurse sunt excluse de la calcularea rezervei de performanță:

- (a) resursele alocate inițiativei YEL, astfel cum sunt definite în programul operațional în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul privind FSE;
- (b) resursele alocate asistenței tehnice la inițiativa Comisiei,
- (c) resursele transferate de la pilonul 1 al PAC către FEADR în temeiul articolului 7 alineatul (2) și al articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;
- (d) transferurile către FEADR în temeiul articolelor 10b, 136 și 136b din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului pentru anii calendaristici 2013 și, respectiv, 2014,
- (e) resursele transferate din Fondul de coeziune MIE în conformitate cu articolul 92 alineatul (6) din prezentul regulament;
- (f) resursele transferate către Fondul de ajutor european pentru cele mai defavorizate persoane în conformitate cu articolul 92 alineatul (7) din prezentul regulament;
- (g) resursele alocate pentru acțiuni inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în conformitate cu articolul 92 alineatul (8) din prezentul regulament.

Articolul 21

Examinarea performanțelor

- (1) Comisia, în cooperare cu statele membre, examinează performanțele programelor în fiecare stat membru în 2019 („examinarea performanțelor”), făcându-se trimitere la cadrul de performanță stabilit în programele respective. Metoda de stabilire a cadrului de performanță este prezentată în anexa II.
- (2) Examinarea se referă la îndeplinirea obiectivelor de etapă ale programelor la nivelul priorităților, pe baza informațiilor și evaluărilor prezentate în raportul anual de implementare prezentat de statele membre în 2019.

Articolul 22

Aplicarea cadrului de performanță

- (1) Rezerva de performanță reprezintă între 5 și 7 % din alocarea pentru fiecare prioritate dintr-un program, cu excepția priorităților care vizează asistența tehnică și programelor dedicate instrumentelor financiare în conformitate cu articolul 39. Cuantumul total al rezervei de performanță alocată pentru fiecare fond ESI și categorie de regiune este de

6 %. Cuantumul corespunzător rezervei de performanță se menționează în programe defalcate pe priorități și, dacă este cazul, pe fond ESI și categorii de regiuni.

(2) Pe baza examinării performanței, Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare și în termen de două luni de la primirea rapoartelor anuale de implementare pentru 2019, o decizie care stabilește, pentru fiecare fond ESI și fiecare stat membru, programele și prioritățile care și-au atins obiectivele de etapă, prezentând informațiile defalcate pe fonduri ESI și pe categorii de regiuni ori de câte ori o prioritate acoperă mai multe fonduri ESI sau categorii de regiuni.

(3) Rezerva de performanță se alocă doar programelor și priorităților care și-au îndeplinit obiectivele de etapă. Cuantumul rezervei de performanță stabilit pentru fiecare dintre prioritățile care și-au îndeplinit obiectivele de etapă se consideră definitiv alocat pe baza deciziei Comisiei menționate la alineatul (2).

(4) În cazul priorităților care nu și-au îndeplinit obiectivele de etapă, statele membre propun realocarea cuantumului corespunzător rezervei de performanță priorităților enumerate în decizia Comisiei menționată la alineatul (2), precum și alte modificări ale programului ce decurg din realocarea rezervei de performanță, în termen de trei luni de la adoptarea deciziei menționate la alineatul (2).

Comisia aprobă modificarea programelor în cauză, în conformitate cu articolul 30 alineatele (3) și (4). Dacă un stat membru nu transmite informațiile în conformitate cu articolul 50 alineatele (5) și (6), rezerva de performanță pentru programele sau prioritățile în cauză nu se alocă programelor sau priorităților în cauză.

(5) Propunerile statelor membre de realocare a rezervei de performanță sunt consecvente cu cerințele de concentrare tematică și alocările minime prevăzute în prezentul regulament și normele specifice fondurilor. Prin derogare, dacă una sau mai multe priorități legate de cerințele de concentrare tematică sau alocările minime nu și-au îndeplinit obiectivele de etapă, statele membre pot propune o realocare a rezervei care nu respectă cerințele menționate și alocările minime.

(6) Atunci când, în urma examinării performanței pentru o prioritate, apar dovezi că a eșuat în mod grav atingerea obiectivelor de etapă referitoare la acea prioritate privind exclusiv indicatorii financiari, indicatorii de realizare și etapele principale de realizarea stabilite în cadrul de performanță și că această situație a fost cauzată de deficiențe de implementare clar identificate, pe care Comisia le-a comunicat în prealabil în temeiul articolului 50 alineatul (8) în urma unor consultări strânse cu statul membru vizat, iar statul membru nu a întreprins acțiunea corectivă necesară pentru a aborda aceste deficiențe, Comisia poate suspenda integral sau parțial o plată intermediară a priorității unui program în conformitate cu procedura stabilită de normele specifice fondurilor, nu mai devreme de cinci luni de la respectiva comunicare.

Comisia ridică fără întârziere suspendarea plăților intermediare atunci când statul membru întreprinde acțiunea corectivă necesară. Atunci când acțiunea corectivă privește transferul alocărilor financiare către alte programe sau priorități care și-au îndeplinit obiectivele de etapă, Comisia aprobă, printr-un act de punere în aplicare, modificarea necesară a programelor vizate în conformitate cu articolul 30 alineatul (2). Prin derogare de la articolul 30 alineatul (2), într-un astfel de caz, Comisia hotărăște în ceea ce privește modificarea în termen de cel mult două luni de la prezentarea cererii de modificare a statului membru.

(7) În cazul în care Comisia, pe baza examinării raportului final privind implementarea programului, stabilește că a existat o neîndeplinire gravă a țintelor referitoare numai la indicatorii financiari, indicatorii de realizare și etapele principale de implementare stabilite în cadrul de performanță din cauza unor deficiențe de implementare clar identificate, pe care Comisia le-a comunicat în prealabil în temeiul articolului 50 alineatul (8) în urma unor consultări strânse cu statul membru vizat, iar statul membru nu a întreprins acțiunea corectivă necesară pentru a aborda aceste deficiențe, Comisia poate impune, fără a aduce atingere articolului 85, corecții financiare în legătură cu prioritățile în cauză, în conformitate cu normele specifice fondurilor.

Atunci când aplică corecții financiare, Comisia ia în considerare, cu respectarea principiului proporționalității, nivelul de absorbție și factorii externi care au contribuit la neîndeplinirea respectivă.

Corecțiile financiare nu se aplică atunci când țintele nu sunt atinse din cauza impactului socio-economic sau a factorilor de mediu, a unor schimbări semnificative de ordin economic sau ambiental survenite în statul membru în cauză sau din motive de forță majoră care afectează grav implementarea respectivelor priorități.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 cu scopul de a stabili norme detaliate privind criteriile de determinare a nivelului corecției financiare care trebuie aplicată.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește modalitățile detaliate pentru a asigura o abordare consecventă în ceea ce privește stabilirea obiectivelor de etapă și a țintelor din cadrul de performanță pentru fiecare prioritate și evaluarea atingerii obiectivelor de etapă și a țintelor. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

CAPITOLUL IV

Măsuri vizând buna guvernare economică

Articolul 23

Măsuri de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică

(1) Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea, dacă acest lucru este necesar pentru a

sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului sau pentru a maximiza impactul fondurilor ESI asupra creșterii și competitivității în statele membre care beneficiază de asistență financiară.

O astfel de solicitare poate fi făcută din următoarele motive:

- (a) pentru a sprijini punerea în aplicare a unei recomandări relevante adresată fiecărei țări și adoptată în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE și a unei recomandări relevante a Consiliului adoptată în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE, adresată statului membru în cauză;
- (b) pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, adresate statului membru în cauză și adoptate în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) sau cu articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, cu condiția ca aceste modificări să fie considerate necesare pentru corectarea dezechilibrelor macroeconomice; sau
- (c) pentru a maximiza impactul fondurilor ESI disponibile asupra creșterii și competitivității, dacă un stat membru îndeplinește una dintre următoarele condiții:
 - (i) asistența financiară a Uniunii îi este furnizată în temeiul Regulamentului (UE) nr. 407/2010 al Consiliului ⁽²⁾;
 - (ii) asistența financiară îi este furnizată în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 332/2002 al Consiliului ⁽³⁾;
 - (iii) beneficiază de o asistență financiară care declanșează programul de ajustare macroeconomică în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ sau care declanșează o decizie a Consiliului în conformitate cu articolul 136 alineatul (1) din TFUE.

În sensul literei (b) a celui de-al doilea paragraf, fiecare dintre condițiile respective este considerată îndeplinită dacă asistența în cauză este acordată statului membru înainte sau după 21 decembrie 2013 și îi este în continuare disponibilă.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, cu condiția ca aceste modificări să fie considerate necesare pentru corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară (JO L 118, 12.5.2010, p. 1).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 332/2002 al Consiliului din 18 februarie 2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre (JO L 53, 23.2.2002, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară (JO L 140, 27.5.2013, p. 1).

(2) Orice solicitare adresată de Comisie statelor membre în conformitate cu alineatul (1) este justificată, cu trimitere la necesitatea de a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante sau de a maximiza impactul fondurilor ESI asupra creșterii și competitivității, după caz, și indică programele și prioritățile pe care Comisia le consideră vizate și natura modificărilor preconizate. Astfel de solicitări nu sunt adresate înainte de 2015 sau după 2019 și nu vizează aceleași programe în doi ani consecutivi.

(3) Statul membru răspunde la solicitarea menționată la alineatul (1) în termen de două luni de la primirea acesteia, menționând modificările la acordul de parteneriat și programe pe care le consideră necesare și motivele acestor modificări, identificând programele vizate și prezentând natura modificărilor propuse și efectele lor preconizate asupra punerii în aplicare a recomandărilor și asupra utilizării fondurilor ESI. Dacă este cazul, Comisia face observații în termen de o lună de la primirea răspunsului.

(4) Statul membru depune propunerea de modificare a acordului de parteneriat și a programelor relevante în termen de două luni de la trimiterea răspunsului menționat la alineatul (3).

(5) În cazul în care Comisia nu a formulat observații sau este pe deplin satisfăcută că observațiile sale au fost luate în considerare în mod corespunzător, Comisia adoptă o decizie de aprobare a modificărilor la acordul de parteneriat și la programele relevante, fără întârzieri nejustificate, în orice caz nu mai târziu de trei luni după depunerea lor de către statul membru în conformitate cu alineatul (3).

(6) Dacă statul membru nu ia măsuri eficace ca răspuns la solicitarea ce îi este adresată în conformitate cu alineatul (1) în termenele prevăzute la alineatele (3) și (4), Comisia poate să propună Consiliului, prin acte de punere în aplicare și în termen de trei luni de la formularea observațiilor prevăzute la alineatul (3) sau după depunerea propunerii statului membru prevăzută la alineatul (4), suspendarea parțială sau integrală a plăților pentru programele sau prioritățile în cauză. În propunerea sa, Comisia prezintă motivele care se bazează concluzia sa conform căreia statul membru nu a luat măsuri eficace. La elaborarea propunerii sale, Comisia ține seama de toate informațiile relevante și acordă atenția cuvenită oricăror elemente care reies din dialogul structurat prevăzut la alineatul (15), precum și oricăror opinii exprimate în cadrul dialogului în cauză.

Consiliul decide asupra propunerii respective prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Actul de punere în aplicare se aplică doar pentru cererile de plată depuse după data adoptării actului de punere în aplicare respectiv.

(7) Domeniul de aplicare și nivelul suspendării plăților impuse în conformitate cu alineatul (5) sunt proporționale și

eficace, asigurând egalitatea de tratament între statele membre, în special în ceea ce privește impactul suspendării asupra economiei statului membru vizat. Programele care urmează să facă obiectul suspendării se determină pe baza nevoilor identificate în solicitarea menționată la alineatele (1) și (2).

Suspendarea plăților nu depășește 50 % din plățile pentru fiecare dintre programele vizate. Decizia poate prevedea creșterea nivelului suspendării până la 100 % din plăți dacă statul membru nu ia măsuri eficace ca răspuns la o solicitare primită în conformitate cu alineatul (1) în termen de trei luni de la suspendarea plăților menționată la alineatul (6).

(8) În cazul în care statul membru a propus amendamente la acordul de parteneriat și la programele relevante la solicitarea Comisiei, Consiliul, hotărând la propunerea Comisiei, decide ridicarea suspendării plăților.

(9) Comisia prezintă Consiliului o propunere de suspendare parțială sau integrală a angajamentelor sau a plăților pentru programele unui stat membru dacă:

- (a) Consiliul decide, în conformitate cu articolul 126 alineatul (8) sau cu articolul 126 alineatul (11) din TFUE, că statul membru în cauză nu a întreprins acțiuni eficace pentru corectarea deficitului său excesiv;
- (b) Consiliul adoptă două recomandări succesive în cadrul aceleiași proceduri de dezechilibru, în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, pe motiv că statul membru a transmis un plan de acțiuni corective nesatisfăcător.
- (c) Consiliul adoptă două decizii succesive în cadrul aceleiași proceduri de dezechilibru în conformitate cu articolul 10 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 prin care constată un caz de nerespectare de către statul membru pe motiv că acesta nu a întreprins acțiunile corective recomandate;
- (d) Comisia concluzionează că statul membru nu a luat măsuri de implementare a programului de ajustare menționat în Regulamentul (UE) nr. 407/2010 sau în Regulamentul (CE) nr. 332/2002 și, prin urmare, decide să nu autorizeze plata asistenței financiare acordate statului membru respectiv;
- (e) Consiliul decide că un stat membru nu respectă programul de ajustare macroeconomică menționat la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 472/2013 sau măsurile solicitate printr-o decizie a Consiliului adoptată în conformitate cu articolul 136 alineatul (1) din TFUE.

La elaborarea propunerii sale, Comisia respectă dispozițiile de la alineatul (1), ținând seama de toate informațiile relevante în acest sens, și acordă atenția cuvenită oricăror elemente care reies din dialogul structurat prevăzut la alineatul (15), precum și oricăror opinii exprimate în cadrul dialogului în cauză.

Se acordă prioritate suspendării angajamentelor; plățile se suspendată numai în cazul în care se urmărește adoptarea unor măsuri imediate și în caz de neconformitate semnificativă. Suspendarea plăților se aplică cererilor de plată depuse pentru programele în cauză după data deciziei de suspendare.

(10) O propunere a Comisiei privind suspendarea angajamentelor în conformitate cu alineatul (9) se consideră adoptată de Consiliu cu excepția cazului în care Consiliul decide, printr-un act de punere în aplicare, să respingă propunerea în cauză cu majoritate calificată în termen de o lună de la depunerea ei de către Comisie. Suspendarea angajamentelor se aplică angajamentelor din fondurile ESI pentru statul membru în cauză începând cu 1 ianuarie a anului care urmează deciziei de suspendare.

Consiliul adoptă decizia, printr-un act de punere în aplicare, pe baza propunerii Comisiei privind suspendarea plăților menționate la alineatul (9).

(11) Domeniul de aplicare și nivelul suspendării angajamentelor sau plăților impuse în conformitate cu alineatul (10) sunt proporționale, asigură egalitatea de tratament între statele membre și țin cont de circumstanțele economice și sociale în care se află statul membru în cauză, în special de nivelul șomajului din statul membru în cauză comparativ cu media la nivelul Uniunii și de impactul suspendării asupra economiei statului membru în cauză. Impactul suspendării asupra programelor de importanță critică pentru corectarea condițiilor economice sau sociale nefavorabile este un factor specific care se ia în seamă.

Dispozițiile detaliate pentru determinarea domeniului de aplicare și a nivelului suspendărilor sunt prevăzute în anexa III.

Suspendarea angajamentelor se face până la cel mai mic dintre următoarele două praguri:

(a) maximum 50 % din angajamentele aferente fondurilor ESI pentru următorul exercițiu financiar la primul caz de nerespectare a procedurii de deficit excesiv conform alineatului (9) primul paragraf litera (a) și maximum 25 % din angajamentele aferente fondurilor ESI pentru următorul exercițiu financiar în primul caz de nerespectare a planului de acțiuni corective din cadrul unei proceduri de dezechilibru excesiv conform alineatului (9) primul paragraf litera (b) sau de nerespectare a acțiunilor corective recomandate în cadrul unei proceduri de dezechilibru excesiv conform alineatului (9) primul paragraf litera (c).

Nivelul suspendării crește treptat până la maximum 100 % din angajamentele aferente fondurilor ESI pentru următorul exercițiu financiar în cazul unei proceduri de deficit excesiv și până la 50 % din angajamentele aferente fondurilor ESI

pentru următorul exercițiu financiar în cazul unei proceduri de dezechilibru excesiv, în funcție de gravitatea nerespectării;

(b) maximum 0,5 % din PIB-ul nominal pentru primul caz de nerespectare a unei proceduri de deficit excesiv conform alineatului (9) primul paragraf litera (a) și maximum 0,25 % din PIB-ul nominal pentru primul caz de nerespectare a planului de acțiuni corective din cadrul unei proceduri de dezechilibru excesiv conform alineatului (9) primul paragraf litera (b) sau de nerespectare a acțiunilor corective recomandate în cadrul unei proceduri de dezechilibru excesiv conform alineatului (9) primul paragraf litera (c).

Dacă nerespectarea acțiunilor corective menționată la alineatul (9) primul paragraf literele (a), (b) și (c) persistă, procentajul acestei plafonări față de PIB se majorează treptat până la:

— maximum 1 % din PIB-ul nominal pentru nerespectarea persistentă a unei proceduri de deficit excesiv în conformitate cu alineatul (9) primul paragraf litera (a) și

— maximum 0,5 % din PIB-ul nominal pentru nerespectarea persistentă a unei proceduri de dezechilibru excesiv conform alineatului (9) primul paragraf litera (b) sau (c), în funcție de gravitatea nerespectării;

(c) maximum 50 % din angajamentele aferente fondurilor ESI pentru următorul exercițiu financiar sau maximum 0,5 % din PIB-ul nominal pentru primul caz de nerespectare conform alineatul (9) primul paragraf literele (d) și (e).

La determinarea nivelului suspendării și pentru a alege suspendarea angajamentelor sau a plăților, se ține seama de etapa în care se află programul, în special de perioada rămasă pentru utilizarea fondurilor după rebugetarea angajamentelor suspendate.

(12) Fără a aduce atingere normelor privind dezangajările prevăzute la articolele 86 - 88, Comisia ridică fără întârziere suspendarea angajamentelor dacă:

(a) procedura privind deficitul excesiv este suspendată în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului⁽¹⁾ sau Consiliul a decis în conformitate cu articolul 126 alineatul (12) din TFUE să abroge decizia privind existența unui deficit excesiv;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6).

(b) Consiliul a aprobat planul de acțiune corectivă prezentat de statul membru în cauză în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, procedura de dezechilibru excesiv este suspendată în conformitate cu articolul 10 alineatul (5) din regulamentul menționat anterior sau Consiliul a închis procedura de dezechilibru excesiv în conformitate cu articolul 11 din regulamentul menționat anterior;

(c) Comisia a concluzionat că statul membru în cauză a luat măsuri adecvate pentru aplicarea programului de ajustare menționat la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 472/2013 sau măsurile solicitate printr-o decizie a Consiliului adoptată în conformitate cu articolul 136 alineatul (1) din TFUE.

Atunci când ridică suspendarea angajamentelor Comisia reînscrie în buget angajamentele suspendate în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului.

Consiliul adoptă decizia de ridicare a suspendării plăților la propunerea Comisiei dacă sunt îndeplinite condițiile aplicabile prevăzute la primul paragraf literele (a), (b) și (c).

(13) Alineatele (6) - (12) nu se aplică Regatului Unit în măsura în care suspendarea angajamentelor sau plăților are legătură cu aspecte menționate la alineatul (1) al doilea paragraf literele (a), (b) și (c) punctul (iii) sau la alineatul (9) primul paragraf literele (a), (b) sau (d).

(14) Prezentul articol nu se aplică programelor din cadrul obiectivului „Cooperarea teritorială europeană”.

(15) Comisia informează Parlamentul European cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol. În special, Comisia informează imediat Parlamentul European atunci când una dintre condițiile prevăzute la alineatul (6) sau la alineatul (9) primul paragraf literele (a) - (e) este îndeplinită pentru un stat membru, dând detalii despre fondurile ESI și programele care ar putea face obiectul unei suspendări a angajamentelor sau a plăților.

Parlamentul European poate invita Comisia la un dialog structurat privind aplicarea prezentului articol, ținând seama în special de informațiile transmise în conformitate cu primul paragraf.

Comisia transmite propunerea de suspendare a angajamentelor sau plăților sau propunerea de ridicare a suspendării Parlamentului European și Consiliului imediat după adoptarea sa. Parlamentul European poate invita Comisia să explice motivele care stau la baza propunerii sale.

(16) În 2017, Comisia analizează aplicarea prezentului articol. În acest sens, Comisia elaborează un raport pe care îl transmite Parlamentului European și Consiliului, însoțit, dacă este necesar, de o propunere legislativă.

(17) Dacă intervin modificări majore ale situației sociale și economice din Uniune, Comisia poate prezenta o propunere de reexaminare a punerii în aplicare a prezentului articol sau Parlamentul European ori Consiliul, acționând în conformitate cu articolele 225 sau, respectiv, 241 din TFUE, îi poate cere Comisiei să prezinte o astfel de propunere.

Articolul 24

Mărirea cuantumului plăților pentru un stat membru având probleme bugetare temporare

(1) La cererea unui stat membru, plățile intermediare pot fi mărite cu 10 puncte procentuale peste rata de cofinanțare aplicabilă fiecărei priorități pentru FEDR, FSE și Fondul de coeziune sau fiecărei măsuri pentru FEADR și FEPAM. În cazul în care un stat membru îndeplinește una dintre următoarele condiții după 21 decembrie 2013, rata de cofinanțare mărită, care nu poate depăși 100 %, se aplică cererilor sale de plată transmise pentru perioada de până la 30 iunie 2016:

(a) dacă statul membru în cauză beneficiază de un împrumut din partea Uniunii, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 407/2010;

(b) dacă statul membru în cauză beneficiază de asistență financiară pe termen mediu în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 332/2002, cu condiția implementării unui program de ajustare macroeconomică;

(c) dacă asistența financiară se pune la dispoziția statului membru în cauză, condiționată de implementarea unui program de ajustare macroeconomică, astfel cum se specifică în Regulamentul (UE) nr. 472/.

Prezentul alineat nu se aplică programelor în temeiul regulamentului CTE.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), contribuția Uniunii prin plățile intermediare și prin plata soldului final nu poate depăși sprijinul public sau suma maximă a contribuției din partea fondurilor ESI pentru fiecare prioritate în cazul FEDR, FSE și Fondului de coeziune sau pentru fiecare măsură în cazul FEADR și FEPAM, astfel cum se prevede în decizia Comisiei de aprobare a programului.

(3) Comisia examinează aplicarea alineatelor (1) și (2) și prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cuprinzând evaluarea sa și, dacă este necesar, o propunere legislativă în acest sens până la 30 iunie 2016.

Articolul 25

Gestionarea asistenței tehnice pentru statele membre care se confruntă cu dificultăți bugetare temporare

(1) La solicitarea unui stat membru care se confruntă cu dificultăți bugetare temporare și care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 24 alineatul (1), o parte din resursele prevăzute la articolul 59 și programate în conformitate cu normele specifice fondurilor pot fi transferate, cu acordul Comisiei, către asistența tehnică la inițiativa Comisiei pentru implementarea măsurilor în legătură cu statul membru în cauză în conformitate cu articolul 58 alineatul (1) al treilea paragraf litera (k) prin gestiune directă sau indirectă.

(2) Resursele menționate la alineatul (1) vin în completarea sumelor prevăzute în conformitate cu plafoanele stabilite în normele specifice fondurilor pentru asistența tehnică la inițiativa Comisiei. În cazul în care un plafon privind asistența tehnică la inițiativa statelor membre este stabilit în normele specifice fondurilor, suma care urmează să fie transferată este inclusă la calcularea respectării plafonului respectiv.

(3) Un stat membru solicită transferul menționat la alineatul (2) pentru un an calendaristic în care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 24 alineatul (1) până la data de 31 ianuarie a anului în care urmează să se efectueze un transfer. Cererea este însoțită de o propunere de modificare a programului sau a programelor din care se va efectua transferul respectiv. Se aduc modificări corespunzătoare acordului de parteneriat, în conformitate cu articolul 30 alineatul (2), care stabilesc suma totală transferată Comisiei în fiecare an.

În cazul în care un stat membru îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 24 alineatul (1) la 1 ianuarie 2014, acesta poate transmite cererea pentru anul respectiv în același timp cu transmiterea acordului său de parteneriat, care stabilește suma ce urmează să fie transferată pentru asistența tehnică la inițiativa Comisiei.

TITLUL III

PROGRAMARE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale privind fondurile ESI

Articolul 26

Pregătirea programelor

(1) Fondurile ESI sunt implementate prin intermediul programelor, în conformitate cu acordul de parteneriat. Fiecare program acoperă perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020.

(2) Programele sunt întocmite de statele membre sau de către orice autoritate desemnată de acestea, în cooperare cu partenerii menționați la articolul 5. Statele membre elaborează programele bazate pe proceduri transparente în raport cu publicul, în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic.

(3) Statele membre și Comisia cooperează pentru a asigura coordonarea eficace în cadrul pregătirii și implementării programelor pentru fondurile ESI, inclusiv, acolo unde este cazul, programele multifonduri pentru fonduri, ținând seama de principiul proporționalității.

(4) Programele sunt transmise Comisiei de statele membre în termen de trei luni de la prezentarea acordului de parteneriat. Programele de cooperare teritorială europeană sunt transmise până la 22 septembrie 2014. Toate programele sunt însoțite de evaluări ex ante, astfel cum se prevede la articolul 55.

(5) În cazul în care unul sau mai multe regulamente specifice fondurilor ESI intră în vigoare între 22 februarie 2014 și 22 iunie 2014, programul sau programele sprijinite de fondul ESI afectat de intrarea în vigoare cu întârziere a regulamentului specific fondului se depun în termen de trei luni de la depunerea acordului de parteneriat revizuit menționat la articolul 17 alineatul (1).

(6) În cazul în care unul sau mai multe regulamente specifice fondurilor ESI intră în vigoare după 22 iunie 2014, programul sau programele sprijinite de fondul ESI afectat de intrarea în vigoare cu întârziere a regulamentului specific fondului se depun în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a regulamentului specific fondului care a suferit întârzieri.

Articolul 27

Conținutul programelor

(1) Fiecare program stabilește o strategie pentru contribuția programului la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în concordanță cu prezentul regulament, normele specifice fondurilor și cu conținutul acordului de parteneriat.

Fiecare program include măsuri luate pentru a asigura implementarea eficace, eficientă și coordonată a fondurilor ESI și a acțiunilor în vederea reducerii sarcinii administrative ale beneficiarilor.

(2) Fiecare program definește prioritățile stabilind obiective specifice, creditele bugetare aferente contribuției din partea fondurilor ESI și cofinanțarea națională corespunzătoare, inclusiv sumele aferente rezervei de performanță, care poate fi publică sau privată, în conformitate cu normele specifice fondurilor.

(3) Atunci când statele membre și regiunile participă la strategii macro-regionale sau la strategii aferente bazinelor maritime, programul pertinent stabilește contribuția intervențiilor planificate la aceste strategii, în funcție de nevoile zonei acoperite de program astfel cum este identificat de statul membru.

(4) Fiecare prioritate stabilește indicatori și ținte corespunzătoare, exprimați în termeni calitativi sau cantitativi, în conformitate cu normele specifice fondurilor, pentru a evalua

progresul înregistrat în implementarea programului în vederea atingerii obiectivelor ca bază pentru monitorizarea, evaluarea și examinarea performanțelor. Printre respectivii indicatori se numără:

- (a) indicatori financiari referitori la cheltuielile alocate;
- (b) indicatori de realizare referitori la operațiunile care primesc contribuții;
- (c) indicatori de rezultat referitori la prioritatea în cauză.

Pentru fiecare fond ESI, normele specifice fondurilor stabilesc indicatori comuni și pot formula prevederi în legătură cu indicatori specifici fiecărui program.

(5) Fiecare program, cu excepția celor care acoperă numai asistența tehnică, include o descriere a acțiunilor de întreprins, în conformitate cu normele specifice fondurilor, luând în considerare principiile enunțate la articolele 5, 7 și 8.

(6) Fiecare program, cu excepția celor în cazul cărora asistența tehnică este efectuată în cadrul unui program specific, stabilește suma orientativă a contribuției care se va utiliza pentru obiectivele în materie de schimbări climatice, pe baza metodologiei menționate la articolul 8.

(7) Statele membre elaborează proiectul de program în conformitate cu normele specifice fondurilor.

Articolul 28

Dispoziții specifice privind conținutul programelor dedicate instrumentelor comune pentru garanții neplafonate și titlurizări prin care se asigură o asistență de capital implementate de BEI

(1) Prin derogare de la articolul 27, programele dedicate menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b) includ:

- (a) elementele prevăzute la articolul 27 alineatul (1) primul paragraf și alineatele (2), (3) și (4) din acel articol în ceea ce privește principiile stabilite la articolul 5;
- (b) identificarea organismelor menționate la articolele 125, 126 și 127 din prezentul regulament și la articolul 65 alineatul (2) din Regulamentul privind FEADR ca fiind relevante pentru fondul în cauză;
- (c) pentru fiecare condiționalitate ex ante stabilită în conformitate cu articolul 19 și cu anexa XI și aplicabilă programului, o evaluare a îndeplinirii condiționalității ex ante la data depunerii acordului de parteneriat și a programului, iar

în cazurile în care condiționalitatea ex ante nu este îndeplinită, o descriere a acțiunilor prevăzute pentru îndeplinirea condiționalității ex ante în cauză, indicând organismele responsabile și un calendar pentru realizarea acestor acțiuni, în conformitate cu rezumatul prezentat în acordul de parteneriat.

(2) Prin derogare de la articolul 55, evaluarea ex ante menționată la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (a) este considerată ca fiind evaluarea ex ante a respectivelor programe.

(3) În sensul programelor menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b) din prezentul regulament, articolul 6 alineatul (2) și articolul 59 alineatele (5) și (6) din Regulamentul privind FEADR nu se aplică. Pe lângă elementele menționate la alineatul (1) din prezentul articol, numai dispozițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) litera (c) punctul (i), litera (f), litera (h), litera (i) și litera (m) punctele (i) - iii) din Regulamentul privind FEADR se aplică în cazul programelor din cadrul FEADR.

Articolul 29

Procedura de adoptare a programelor

(1) Comisia evaluează coerența programelor în raport cu prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor, contribuția efectivă a acestora la obiectivele tematice selectate și la prioritățile Uniunii specifice fiecărui fond ESI, precum și coerența cu acordul de parteneriat, ținând cont de recomandările relevante specifice adresate fiecărei țări, adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, și de recomandările pertinente ale Consiliului, adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE, precum și de evaluarea ex ante. Evaluarea abordează, în special, gradul de adecvare a strategiei programului, obiectivele corespunzătoare, indicatorii, țintele și alocarea resurselor bugetare.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), Comisia nu trebuie să evalueze coerența programelor operaționale dedicate YEI menționate la articolul 18 al doilea paragraf litera (a) din Regulamentul privind FSE și a programelor operaționale dedicate menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b) din prezentul regulament cu acordul de parteneriat, în cazul în care statul membru nu își prezintă acordul de parteneriat la data depunerii respectivelor programe dedicate.

(3) Comisia formulează observații în termen de trei luni de la data prezentării programului. Statul membru furnizează Comisiei toate informațiile suplimentare necesare și, după caz, revizuește programul propus.

(4) În conformitate cu normele specifice fiecărui fond, Comisia aprobă fiecare program în termen de șase luni de la transmiterea acestuia de către statul membru în cauză, cu condiția ca orice observații formulate de Comisie să fi fost luate în considerare în mod corespunzător, dar nu înainte de 1 ianuarie 2014 sau de adoptarea de către Comisie a unei decizii de aprobare a acordului de parteneriat.

Prin derogare de la cerințele menționate în primul paragraf, programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană pot fi aprobate de Comisie înainte de adoptarea deciziei de aprobare a acordului de parteneriat, iar programele operaționale dedicate YEI menționate la articolul 18 al doilea paragraf litera (a) din Regulamentul privind FES și programele dedicate menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b) din prezentul regulament pot fi aprobate de Comisie înainte de depunerea acordului de parteneriat.

Articolul 30

Modificarea programelor

(1) Cererile de modificare a programelor transmise de un stat membru sunt justificate în mod corespunzător și prezintă, în special, impactul preconizat al modificărilor aduse programului asupra realizării strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și a obiectivelor specifice definite în program, având în vedere prezentul regulament și normele specifice fondurilor, principiile orizontale, menționate la articolele 5, 7 și 8, precum și acordul de parteneriat. Cererile sunt însoțite de programul revizuit.

(2) Comisia evaluează informațiile furnizate în conformitate cu alineatul (1), ținând cont de justificarea oferită de statul membru. Comisia poate face observații în termen de o lună de la transmiterea programului revizuit și statul membru furnizează Comisiei toate informațiile suplimentare necesare. În conformitate cu normele specifice fondurilor, Comisia aprobă cererile de modificare a unui program cât mai curând posibil, dar în termen de cel mult trei luni de la transmiterea acestora de către statul membru, cu condiția ca orice observații făcute de Comisie să fi fost luate în considerare în mod corespunzător.

Atunci când modificarea unui program afectează informațiile furnizate în acordul de parteneriat în conformitate cu articolul 15 alineatul (1) litera (a) punctele (iii), (iv) și (vi), aprobarea modificării programului de către Comisie constituie în același timp o aprobare a revizuirii necesare a informațiilor din acordul de parteneriat.

(3) Prin derogare de la dispozițiile alineatului (2), în cazul în care cererea de modificare este transmisă Comisiei cu scopul de a realoca rezerva de performanță în urma examinării performanței, Comisia face observații numai în situațiile în care consideră că alocarea propusă nu este în conformitate cu normele aplicabile, nu corespunde nevoilor de dezvoltare ale statului membru sau ale regiunii în cauză sau implică un risc semnificativ ca obiectivele și țintele stabilite în propunere să nu poată fi îndeplinite. Comisia aprobă o cerere de modificare a unui program cât mai curând posibil și în termen de cel mult două luni de la transmiterea acestei cereri de către statul membru, cu condiția ca orice observații făcute de Comisie să fi fost luate în considerare în mod corespunzător. Aprobarea unei modificări a programului de către Comisie constituie, în același timp, o aprobare a revizuirii, în consecință, a informațiilor din acordul de parteneriat.

(4) Prin derogare de la alineatul (2), se pot stabili prin Regulamentul privind FEPAM proceduri specifice pentru modificarea programelor operaționale.

Articolul 31

Participarea BEI

(1) BEI poate, la cererea statelor membre, să participe la pregătirea acordului de parteneriat, precum și la activitățile legate de pregătirea operațiunilor, în special pentru proiectele majore, instrumentele financiare și PPP.

(2) Comisia poate să consulte BEI înainte de adoptarea acordului de parteneriat sau a programelor.

(3) Comisia poate să invite BEI să analizeze calitatea tehnică, sustenabilitatea economică și financiară și viabilitatea proiectelor majore și să ofere asistență în ceea ce privește instrumentele financiare care urmează a fi aplicate sau elaborate.

(4) La aplicarea dispozițiilor prezentului regulament, Comisia poate să acorde granturi sau contracte de servicii BEI, acoperind inițiative implementate pe o bază multianuală. Angajarea contribuțiilor din bugetul Uniunii pentru astfel de granturi sau contracte de servicii se efectuează anual.

CAPITOLUL II

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Articolul 32

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

(1) Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității beneficiază de sprijin FEADR, fiind în acest context denumită dezvoltare locală LEADER, și poate beneficia de sprijin prin FEDR, FSE sau FEPAM. În sensul prezentului capitol, respectivele fonduri sunt denumite în continuare „fondurile ESI în cauză”.

(2) Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității:

(a) se axează pe anumite zone subregionale;

(b) este plasată sub responsabilitatea grupurilor de acțiune locală formate din reprezentanți ai intereselor socioeconomice locale ale sectoarelor public și privat și în cadrul cărora, la nivel decizional, nici autoritățile publice, astfel cum sunt definite conform normelor naționale, nici un singur grup de interese nu deține mai mult de 49 % din drepturile de vot;

(c) este realizată prin strategii de dezvoltare locală pe zone integrate și multisectoriale;

(d) este elaborată ținând cont de necesitățile și potențialul local și include caracteristici inovatoare în context local, colaborare în rețea și, după caz, cooperare.

(3) Contribuția fondurilor ESI în cauză la dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității este consecventă și coordonată între fondurile ESI în cauză. Acest lucru se asigură în special prin coordonarea activităților de consolidare a capacităților, de selecție, de aprobare și de finanțare a strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a grupurilor de acțiune locală.

(4) În cazul în care comitetul responsabil cu selecționarea strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității prevăzut la articolul 33 alineatul (3) hotărăște că implementarea strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității selecționate necesită contribuții din partea mai multor fonduri, acesta poate desemna, în conformitate cu normele și procedurile naționale, un fond principal care să suporte toate costurile de funcționare și animare, prevăzute la articolul 35 alineatul (1) literele (d) și (e), pentru strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.

(5) Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității susținută din fondurile ESI în cauză se realizează în cadrul uneia sau mai multor priorități ale programului sau programelor relevante, în conformitate cu normele specifice fondurilor ESI în cauză.

Articolul 33

Strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității

(1) O strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității conține cel puțin următoarele elemente:

- (a) definirea zonei și a populației care fac obiectul strategiei;
- (b) analiza necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv o analiză a punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor;
- (c) o descriere a strategiei și a obiectivelor acesteia, o descriere a caracterului integrat și inovator al strategiei și o ierarhie a obiectivelor, inclusiv ținte măsurabile pentru realizări și rezultate. În legătură cu rezultatele, țintele pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi. Strategia este coerentă cu programele relevante ale tuturor fondurilor ESI în cauză implicate;
- (d) o descriere a procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei;
- (e) un plan de acțiune care să demonstreze modul în care obiectivele sunt transpuse în acțiuni;
- (f) o descriere a procedurilor de gestionare și monitorizare a strategiei, prin care se demonstrează capacitatea grupului de acțiune locală de implementare a strategiei, însoțită de o descriere a procedurilor specifice de evaluare;
- (g) planul financiar al strategiei, inclusiv alocarea planificată din fiecare fond ESI în cauză.

(2) Statele membre stabilesc criterii pentru selecția strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității.

(3) Strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității sunt alese de un comitet constituit în acest scop de către autoritatea sau autoritățile de management responsabile și sunt aprobate de autoritatea sau autoritățile de management responsabile.

(4) Prima rundă de selectare a strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității se finalizează în termen de doi ani de la data aprobării acordului de parteneriat. După această dată, statele membre pot selecta strategii suplimentare de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, dar nu ulterior datei de 31 decembrie 2017.

(5) Decizia de aprobare a unei strategii de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității stabilește alocările pentru fiecare fond ESI în cauză. Decizia stabilește, de asemenea, responsabilitățile în materie de gestionare și sarcinile de control în condițiile programului sau programelor în raport cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.

(6) Populația zonei la care se face referire la alineatul (1) litera (a) nu poate fi mai mică de 10 000 de locuitori și nu poate depăși 150 000 de locuitori. Cu toate acestea, în cazuri justificate în mod corespunzător și pe baza unei propuneri a unui stat membru, Comisia poate adopta sau modifica aceste limite de populație în decizia sa luată în temeiul articolului 15 alineatele (2) sau (3), de aprobare sau, respectiv, de modificare a acordului de parteneriat în cazul statului membru respectiv, pentru a lua în considerație zonele slab sau dens populate sau pentru a asigura coerența teritorială a zonelor acoperite de strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității.

Articolul 34

Grupuri de acțiune locală

(1) Grupurile de acțiune locală elaborează și implementează strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității.

Statele membre definesc rolurile respective ale grupului de acțiune locală și autoritățile responsabile pentru implementarea programelor relevante, cu privire la toate sarcinile de implementare legate de strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.

(2) Autoritatea sau autoritățile de management responsabile se asigură că grupurile de acțiune locală fie aleg un partener din cadrul grupului în calitate de partener principal pentru aspectele administrative și financiare, fie se reunesc în cadrul unei structuri comune legal constituite.

(3) Sarcinile grupurilor de acțiune locală sunt următoarele:

- (a) consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- (b) conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 50 % din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;

- (c) asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și ȳintelor strategiei;
 - (d) pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
 - (e) primirea și evaluarea cererilor de contribuții;
 - (f) selectarea operațiunilor și stabilirea cuantumului contribuției și, după caz, prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
 - (g) monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.
- (4) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatul (3) litera (b), grupul de acțiune locală poate avea statut de beneficiar și poate implementa operațiuni în conformitate cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.
- (5) În cazul activităților de cooperare ale grupurilor de acțiune locală, menționate la articolul 35 alineatul (1) litera (c), sarcinile stabilite la alineatul (3) litera (f) de la prezentul articol pot fi efectuate de autoritatea de management responsabilă.

Articolul 35

Sprijin din partea fondurilor ESI pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

(1) Sprijinul din fondurile ESI în cauză pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității acoperă:

- (a) costurile activităților de sprijin pregătitoare constând din edificarea capacităților, formare profesională și participare la rețele în vederea elaborării și implementării unei strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității.

Aceste costuri pot să includă unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

- (i) acțiuni de formare pentru părțile interesate locale;
- (ii) studii asupra zonei în cauză;
- (iii) costuri aferente proiectării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, inclusiv costuri de consultanță și costuri aferente acțiunilor legate de consultarea părților interesate în scopul pregătirii strategiei;

- (iv) costurile administrative (de funcționare și de personal) ale unei organizații care solicită sprijin pregătitor în cursul etapei de pregătire;

- (v) sprijin pentru proiectele-pilot mici.

Un astfel de sprijin pregătitor este eligibil indiferent dacă strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității concepută de grupul de acțiune locală care beneficiază de sprijin este sau nu selectată pentru finanțare de către comitetul de selecție instituit în conformitate cu articolul 33 alineatul (3).

- (b) implementarea operațiunilor din cadrul strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității;
- (c) pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale grupului de acțiune locală;
- (d) costuri de funcționare legate de gestionarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, constând în costuri curente, costuri de personal și de formare, costuri privind relațiile publice, costuri de natură financiară, precum și costurile legate de activitățile de monitorizare și de evaluare a strategiei respective, astfel cum sunt menționate la articolul 34 alineatul (3) litera (g);
- (e) animarea strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, pentru a facilita comunicarea între părțile interesate, în vederea furnizării de informații și a promovării strategiei, precum și pentru a sprijini potențialii beneficiari în vederea dezvoltării operațiunilor și a pregătirii cererilor.

(2) Sprijinul pentru costurile de funcționare și pentru animarea strategiei, astfel cum sunt prevăzute la alineatul (1) literele (d) și (e) nu poate depăși 25 % din cheltuielile publice totale efectuate în cadrul strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității.

CAPITOLUL III

Dezvoltarea teritorială

Articolul 36

Investiția teritorială integrată

(1) În cazul în care o strategie de dezvoltare urbană sau o altă strategie teritorială ori un pact teritorial, menționate la articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul privind FSE, necesită o abordare integrată care implică investiții din FSE, FEDR sau Fondul de coeziune în mai multe axe prioritare din unul sau mai multe programe operaționale, acțiunile relevante pot fi desfășurate ca o investiție teritorială integrată („ITI”).

Acțiunile desfășurate ca o ITI pot fi completate cu sprijin financiar acordat din FEADR sau din FEPAM.

(2) În cazul în care o investiție teritorială integrată este sprijinită din FSE, FEDR sau Fondul de coeziune, programul operațional (programele operaționale) relevant(e) descrie (descriu) abordarea în materie de utilizare a instrumentului ITI și alocările financiare orientative din fiecare axă prioritară, în conformitate cu normele specifice fiecărui fond.

În cazul în care o investiție teritorială integrată este completată cu sprijin financiar din FEADR sau FEPAM, alocarea financiară orientativă și măsurile vizate se specifică în programul (programele) relevant(e), în conformitate cu normele specifice fiecărui fond.

(3) Statul membru sau autoritatea de management poate desemna unul sau mai multe organisme intermediare, inclusiv autorități locale, organisme de dezvoltare regională sau organizații neguvernamentale, care să gestioneze și să implementeze o ITI în conformitate cu normele specifice fiecărui fond.

(4) Statul membru sau autoritățile de management relevante se asigură că sistemul de monitorizare pentru program (e) prevede identificarea operațiunilor și a realizărilor unei priorități care contribuie la o ITI.

TITLUL IV

INSTRUMENTE FINANCIARE

Articolul 37

Instrumente financiare

(1) Fondurile ESI pot fi utilizate pentru a sprijini instrumentele financiare din cadrul unui program, inclusiv atunci când sunt organizate prin fonduri ale fondurilor, pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor specifice prevăzute în cadrul unei priorități.

Instrumentele financiare sunt implementate pentru a sprijini investiții cu privire la care se preconizează că sunt viabile din punct de vedere financiar și nu atrag finanțare suficientă din sursele pieței. Atunci când aplică prezentul titlu, autoritățile de management, organismele care implementează fondurile de fonduri și organismele care implementează instrumente financiare se conformează legislației aplicabile, în special cu privire la ajutorul de stat și achizițiile publice.

(2) Sprijinul instrumentelor financiare se face pe baza unei evaluări ex ante prin care s-au stabilit probe privind deficiențele pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim, precum și nivelul estimat și proporțiile necesităților de investiții publice, inclusiv tipurile de instrumente financiare care urmează a fi sprijinite. O astfel de evaluare ex ante include:

- (a) o analiză a deficiențelor pieței, a situațiilor de investiții sub nivelul optim și a necesităților de investiții pentru domeniile de acțiune și obiectivele tematice sau prioritățile de investiții care urmează a fi abordate pentru a contribui la atingerea obiectivelor specifice stabilite în cadrul unei priorități și care urmează a fi sprijinite prin instrumente financiare. Respectiva analiză se bazează pe metodologia disponibilă referitoare la bunele practici;
- (b) o evaluare a valorii adăugate a instrumentelor financiare care sunt luate în considerare pentru sprijin prin fondurile ESI, consecvența în raport cu alte forme de intervenție publică care se adresează aceleiași piețe, posibile implicații

privind ajutoarele de stat, proporționalitatea intervenției și a măsurilor preconizate pentru a minimiza denaturarea pieței;

- (c) o estimare a resurselor publice și private suplimentare care ar putea fi aduse de instrumentul financiar până la nivelul destinatarului final (efectul de pârghie preconizat), inclusiv, după caz, o evaluare a nevoii de remunerare preferențială și a nivelului acesteia pentru a atrage resurse de contrapartidă de la investitorii privați și/sau o descriere a mecanismelor care vor fi utilizate pentru a stabili necesitatea unei astfel de remunerări preferențiale și gradul acesteia, precum un proces de evaluare competitiv sau suficient de independent;
- (d) o evaluare a învățămintelor desprinse din instrumentele similare și evaluările ex ante desfășurate de statul membru în trecut și modul în care astfel de învățăminte vor fi aplicate în viitor;
- (e) strategia de investiții propusă, inclusiv examinarea opțiunilor pentru modalitățile de implementare în sensul articolului 38, produsele financiare care urmează a fi oferite, destinatarii finali avuți în vedere și combinația preconizată cu sprijinul pentru grant, după caz;
- (f) o specificare a rezultatelor scontate și a modului în care se preconizează că instrumentul financiar vizat va contribui la realizarea obiectivelor specifice stabilite în cadrul priorității relevante, inclusiv a indicatorilor pentru respectiva contribuție;
- (g) prevederi care să permită revizuirea și actualizarea evaluării ex ante, după cum este necesar, în timpul implementării oricărui instrument financiar implementat pe baza unei astfel de evaluări, în cazul în care, în cursul fazei de implementare, autoritatea de management consideră că evaluarea ex ante nu mai poate reprezenta în mod fidel condițiile pieței existente la momentul implementării.

(3) Evaluarea ex ante menționată la alineatul (2) poate fi efectuată pe etape. Oricum, evaluarea este finalizată înainte ca autoritatea de management să decidă să aducă contribuții din program la un instrument financiar.

Rezumatul constatărilor și concluziilor evaluărilor ex ante cu privire la instrumentele financiare se publică în termen de trei luni de la data de finalizare a acestora.

Evaluarea ex ante se transmite comitetului de monitorizare în scopuri de informare în conformitate cu normele specifice fondurilor.

(4) În cazul în care instrumentele financiare sprijină finanțarea unor întreprinderi, inclusiv a unor IMM-uri, sprijinul vizează înființarea de noi întreprinderi, capitalul de debut, și anume, capitalul inițial și capitalul de pornire, capitalul de extindere, capitalul pentru consolidarea activităților generale ale unei întreprinderi, sau realizarea unor noi proiecte, pătrunderea pe noi piețe sau realizarea de noi evoluții de către

întreprinderile existente, fără a aduce atingere normelor Uniunii aplicabile în domeniul ajutoarelor de stat și în conformitate cu normele specifice fondurilor. Sprijinul respectiv poate include investiții în activele corporale sau necorporale, precum și fond de rulment în limitele normelor Uniunii aplicabile în domeniul ajutoarelor de stat, în vederea stimulării sectorului privat ca furnizor de finanțare pentru întreprinderi. Acesta poate include, de asemenea, costurile transferului drepturilor de proprietate în întreprinderi, cu condiția ca acest tip de transfer să aibă loc între investitori independenți.

(5) Investițiile care urmează să fie sprijinite prin instrumente financiare nu sunt încheiate în mod fizic sau implementate integral la data deciziei de a investi.

(6) În cazul în care instrumentele financiare oferă sprijin beneficiarilor finali în ceea ce privește investițiile în infrastructură care au drept obiectiv sprijinirea dezvoltării urbane sau a reabilitării urbane ori investițiile în infrastructură similare care au drept obiectiv diversificarea activităților diferite de cele agricole desfășurate în mediul rural, un astfel de sprijin poate include suma necesară pentru reorganizarea unui portofoliu de creanțe în raport cu infrastructuri care fac parte din noua investiție, în limitele unui plafon de maximum 20 % din cuantumul total al contribuției la program din partea instrumentului financiar în favoarea investiției.

(7) Instrumentele financiare pot fi combinate cu granturi, subvenționarea dobânzii și contribuții la comisioanele de garantare. Atunci când sprijinul din fonduri ESI este furnizat prin instrumente financiare și este combinat într-o singură operațiune, cu alte forme de sprijin direct legate de instrumentele financiare care vizează aceiași destinatari finali, inclusiv asistența tehnică, subvențiile pentru dobânzi și pentru comisioanele de garantare, dispozițiile aplicabile instrumentelor financiare se aplică tuturor formelor de sprijin din cadrul respectivei operațiuni. În astfel de cazuri, se respectă normele Uniunii aplicabile în domeniul ajutoarelor de stat și se păstrează evidențe contabile separate pentru fiecare formă de sprijin.

(8) Destinatarii finali sprijiniți printr-un instrument financiar al unui fond ESI pot primi, de asemenea, asistență dintr-o altă prioritate sau dintr-un alt program al fondurilor ESI sau dintr-un alt instrument sprijinit de bugetul Uniunii în conformitate cu normele Uniunii aplicabile privind ajutoarele de stat. În acest caz, se păstrează evidențe contabile separate pentru fiecare sursă de asistență, iar sprijinul prin intermediul unui instrument financiar al unui fond ESI face parte dintr-o operațiune cu cheltuieli eligibile distincte față de alte surse de asistență.

(9) Combinarea de sprijin furnizat prin granturi și instrumente financiare, astfel cum se menționează la alineatele (7) și (8), sub rezerva normelor Uniunii aplicabile în domeniul ajutoarelor de stat, poate acoperi aceleași elemente de cheltuieli, cu condiția ca suma tuturor formelor de sprijin combinate să nu depășească suma totală a cheltuielilor vizate. Granturile nu se utilizează pentru a rambursa sprijinul primit de la instrumentele

financiare. Instrumentele financiare nu se utilizează pentru a prefinanța granturi.

(10) Contribuțiile în natură nu reprezintă cheltuieli eligibile în cazul instrumentelor financiare, cu excepția contribuțiilor sub forma unor terenuri sau bunuri imobiliare în cazul investițiilor destinate sprijinirii dezvoltării rurale, a dezvoltării sau reabilitării urbane, unde terenurile sau bunurile imobiliare fac parte din investiție. Astfel de contribuții sub forma unor terenuri sau imobile sunt eligibile numai dacă sunt îndeplinite condițiile de la articolul 69 alineatul (1).

(11) TVA-ul nu constituie o cheltuială eligibilă a unei operațiuni, cu excepția cazului în care TVA-ul nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul. Tratatul aplicat TVA-ului la nivelul investițiilor efectuate de destinatarii finali nu este luat în considerare în vederea stabilirii eligibilității cheltuielilor din cadrul instrumentului financiar. Cu toate acestea, în cazul în care instrumentele financiare sunt combinate cu granturi de la alineatele (7) și (8) din prezentul articol, dispozițiile articolului 69 alineatul (3) se aplică grantului.

(12) În scopul aplicării prezentului articol, normele aplicabile ale Uniunii în domeniul ajutoarelor de stat sunt cele în vigoare la momentul în care autoritatea de management sau organismul care implementează fondul de fonduri angajează pe cale contractuală contribuții de program pentru un instrument financiar sau atunci când instrumentul financiar angajează pe cale contractuală contribuții de program pentru destinatari finali, după caz.

(13) Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 149, acte delegate care să stabilească norme specifice suplimentare privind achiziționarea de terenuri și combinarea de asistență tehnică cu instrumente financiare.

Articolul 38

Implementarea instrumentelor financiare

(1) Atunci când aplică articolul 37, autoritățile de management pot oferi o contribuție financiară pentru următoarele instrumente financiare:

- (a) instrumentele financiare instituite la nivelul Uniunii, gestionate direct sau indirect de Comisie;
- (b) instrumentele financiare instituite la nivel național, trans-național, regional sau transfrontalier, gestionate de autoritatea de management sau sub responsabilitatea acesteia.

(2) Contribuțiile fondurilor ESI la instrumentele financiare prevăzute la alineatul (1) litera (a) se introduc în conturi separate și sunt utilizate, în acord cu obiectivele fondurilor ESI respective, în scopul de a sprijini acțiuni și destinatari finali în concordanță cu programul sau programele din care sunt efectuate aceste contribuții.

Contribuțiile la instrumentele financiare la care se face referire la primul paragraf fac obiectul dispozițiilor prezentului regulament, în lipsa unor exceptări prevăzute explicit.

Al doilea paragraf nu aduce atingere normelor care reglementează instituirea și funcționarea instrumentelor financiare în condițiile Regulamentului financiar, cu excepția cazului în care respectivele norme intră în conflict cu normele prezentului regulament, caz în care prevalează prezentul regulament.

(3) Pentru instrumentele financiare prevăzute la alineatul (1) litera (b), autoritatea de management poate oferi o contribuție financiară pentru următoarele instrumente financiare:

- (a) instrumente financiare care respectă clauzele și condițiile standard stabilite de Comisie în conformitate cu al doilea paragraf al acestui alineat;
- (b) instrumentele financiare deja existente sau nou create care sunt concepute special în vederea atingerii obiectivelor specifice instituite în cadrul priorității relevante.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind clauzele și condițiile standard pe care trebuie să le respecte instrumentele financiare menționate la primul paragraf litera (a). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

(4) În cazul în care sprijină instrumente financiare menționate la alineatul (1) litera (b), autoritatea de management poate:

- (a) să investească în capitalul entităților juridice existente sau nou create, inclusiv cele finanțate din alte fonduri ESI, dedicate implementării instrumentelor financiare în conformitate cu obiectivele fondurilor ESI respective, care vor îndeplini sarcini de implementare; sprijinul pentru astfel de entități este limitat la sumele necesare pentru a implementa noile investiții în conformitate cu articolul 37 și într-o manieră care să fie conformă cu obiectivele prezentului regulament;
- (b) să încredințeze sarcinile de implementare:
 - (i) BEI;
 - (ii) instituțiilor financiare internaționale în care un stat membru este acționar sau instituțiilor financiare cu sediul într-un stat membru, care vizează realizarea intereselor publice sub controlul unei autorități publice;
 - (iii) unui organism reglementat de dreptul public sau privat; sau
- (c) să îndeplinească sarcinile de implementare în mod direct, în cazul instrumentelor financiare constând numai în

împrumuturi sau garanții. În cazul respectiv autoritatea de management este considerată beneficiarul astfel cum este definit în articolul 2 punctul 10.

Atunci când implementează instrumentul financiar, organismele menționate la primul paragraf literele (a), (b) și (c) asigură conformitatea cu legislația aplicabilă, inclusiv cu normele privind fondurile ESI, ajutorul de stat, achizițiile publice și standardele relevante și legislația aplicabilă referitoare la prevenirea spălării banilor, la combaterea terorismului și combaterea fraudei. Respectivele organisme nu se înființează și nu mențin relații de afaceri cu entități înregistrate pe teritorii ale căror jurisdicții nu cooperează cu Uniunea în ceea ce privește aplicarea standardelor fiscale recunoscute la nivel internațional și transpun aceste cerințe în contractele cu intermediarii financiari selectați.

Comisia este împuternicită să adopte, în conformitate cu articolul 149, acte delegate de stabilire a unor norme specifice suplimentare privind rolul, răspunderea și responsabilitățile organismelor care implementează instrumentele financiare, criteriile de selecție aferente și produsele care ar putea fi furnizate prin intermediul instrumentelor financiare, în conformitate cu articolul 37. Până la 22 aprilie 2014, Comisia notifică simultan Parlamentului European și Consiliului respectivele acte delegate.

(5) Atunci când implementează fonduri ale fondurilor, organismele menționate la alineatul (4) primul paragraf literele (a) și (b) pot încredința la rândul lor o parte din sarcinile de implementare unor intermediari financiari, cu condiția ca aceste entități să garanteze, sub propria răspundere, că intermediarii financiari îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 140 alineatele (1), (2) și (4) din Regulamentul financiar. Intermediarii financiari sunt selecționați pe baza unor proceduri deschise, transparente, proporționale și nediscriminatorii, evitându-se conflictele de interese.

(6) Organismele menționate la alineatul (4) primul paragraf litera (b) cărora le-au fost încredințate sarcini de implementare deschid conturi fiduciare în nume propriu și în numele autorității de management sau înființează instrumentul financiar ca entitate separată de finanțare în cadrul unei instituții financiare. În cazul unei entități separate de finanțare, se face o distincție contabilă între resursele din programe investite în instrumentul financiar și celelalte resurse disponibile în instituția financiară. Activele deținute în conturi fiduciare și astfel de entități de finanțare sunt administrate în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, respectă normele prudențiale corespunzătoare și dispun de lichidități adecvate.

(7) Atunci când un instrument financiar este implementat în temeiul alineatului (4) primul paragraf literele (a) și (b), sub rezerva structurii de implementare a instrumentului financiar, clauzele și condițiile pentru contribuțiile din programe la instrumentele financiare se stabilesc în acordurile de finanțare în conformitate cu anexa III la următoarele niveluri:

- (a) după caz, între reprezentanții mandatați corespunzător ai autorității de management și organismul care implementează fondul de fonduri și

(b) între reprezentanții mandatați corespunzător ai autorității de management sau, dacă este cazul, organismul care implementează fondul de fonduri și organismul care implementează instrumentul financiar.

(8) Pentru instrumentele financiare implementate în temeiul alineatului (4) primul paragraf litera (c), clauzele și condițiile pentru contribuțiile din programe la instrumente financiare se stabilesc într-un document de strategie elaborat în conformitate cu anexa IV, care urmează a fi analizat de comitetul de monitorizare.

(9) Contribuțiile publice și private de la nivel național, inclusiv, dacă este cazul, contribuțiile în natură menționate la articolul 37 alineatul (10), pot fi furnizate la nivelul fondului de fonduri, la nivelul instrumentului financiar sau la nivelul destinatarilor finali, în conformitate cu normele specifice fondurilor.

(10) Comisia adoptă acte de punere în aplicare care stabilesc condiții uniforme privind modalitățile detaliate de transfer și gestionare a contribuțiilor din programe de către organismele menționate la alineatul (4) primul paragraf. Respectivile acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

Articolul 39

Contribuția FEDR și FEADR la instrumentele financiare comune de garantare și titlurizare neplafonate, destinate IMM-urilor și implementate de BEI

(1) În sensul prezentului articol, „finanțare prin îndatorare” înseamnă împrumuturi, leasing sau garanții.

(2) Statele membre pot recurge la FEDR și FEADR pentru a realiza o contribuție financiară la instrumentele financiare menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (a) din prezentul regulament, care sunt gestionate în mod indirect de Comisie, sarcinile de implementare fiind încredințate BEI în temeiul articolului 58 alineatul (1) litera (c) punctul (iii) și al articolului 139 alineatul (4) din Regulamentul financiar, în ceea ce privește următoarele activități:

(a) garanții neplafonate prin care se asigură o asistență de capital intermediarilor financiari pentru noile portofolii de finanțare prin îndatorare a IMM-urilor eligibile în conformitate cu articolul 37 alineatul (4) din prezentul regulament;

(b) titlurizarea, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul (61) Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, a oricăruia dintre următoarele elemente:

⁽¹⁾ Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1).

(i) portofolii existente de finanțare prin îndatorare a IMM-urilor și a altor întreprinderi cu mai puțin de 500 de salariați;

(ii) noi portofolii de finanțare prin îndatorare a IMM-urilor.

Contribuția financiară menționată în prezentul alineat primul paragraf literele (a) și (b) contribuie la tranșele subordonată și/sau mezanin ale portofoliilor menționate la literele în cauză, cu condiția ca intermediarul financiar respectiv să rețină o cotă suficientă a riscului legat de aceste portofolii, care să fie cel puțin egală cu cerința de reținere a riscului prevăzută în Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁾ și în Regulamentul (UE) nr. 575/2013, pentru a se asigura alinierea adecvată a intereselor. În cazul unei titlurizări în temeiul prezentului alineat primul paragraf litera (b), intermediarul financiar are obligația să acorde noi finanțări prin îndatorare IMM-urilor eligibile în conformitate cu articolul 37 alineatul (4) din prezentul regulament.

Fiecare stat membru care dorește să recurgă la astfel de instrumente financiare contribuie cu o sumă proporțională cu necesitățile de finanțare ale IMM-urilor din statul membru în cauză și cu cererea estimată de finanțare prin îndatorare a IMM-urilor, ținând seama de evaluarea ex ante menționată la alineatul (4) primul paragraf litera (a), care nu este, în niciun caz, mai mare de 7 % din suma alocată din fondurile FEDR și FEADR statului membru în cauză. Contribuția agregată din FEDR și FEADR a tuturor statelor membre participante este supusă unui plafon global de 8 500 000 000 EUR (la prețurile din 2011).

În cazul în care, după consultarea BEI, Comisia consideră că valoarea totală a contribuției minime la instrument, care reprezintă suma contribuțiilor tuturor statelor membre participante, nu este suficientă având în vedere masa critică minimă stabilită în evaluarea ex ante menționată la alineatul (4) primul paragraf litera (a), implementarea instrumentului financiar se anulează, iar contribuțiile sunt returnate statelor membre.

În cazul în care un stat membru și BEI nu ajung la un acord în ceea ce privește condițiile acordului de finanțare menționat la alineatul (4) primul paragraf litera (c) din prezentul articol, statul membru în cauză prezintă o cerere de modificare a programului menționat la alineatul (4) primul paragraf litera (b) și realocă contribuția altor programe și priorități în conformitate cu cerințele de concentrare tematică.

În cazul în care sunt satisfăcute condițiile pentru a se pune capăt contribuției statului membru la instrument stabilite în acordul de finanțare încheiat între statul membru în cauză și BEI conform alineatului (4) primul paragraf litera (c), statul membru în cauză prezintă o cerere de modificare a programului

⁽²⁾ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 26.6.2013, p. 338).

menționat la alineatul (4) primul paragraf litera (b) și realocă restul contribuției altor programe și priorități în conformitate cu cerințele de concentrare tematică.

În cazul în care se pune capăt participării unui stat membru la instrumentul financiar, programul poate fi modificat, iar angajamentele bugetare neutilizate sunt dezangajate și pot fi reprogramate pentru alte programe și priorități în conformitate cu cerințele de concentrare tematică. Creditele sunt puse din nou la dispoziție în acest scop.

(3) IMM-urile care beneficiază de noi finanțări prin îndatorare ca rezultat al constituirii unui nou portofoliu de către intermediarul financiar în contextul instrumentului financiar menționat la alineatul (2) sunt considerate destinații finali ai contribuției din FEDR și FEADR la instrumentul financiar în cauză.

(4) Contribuția financiară menționată la alineatul (2) respectă următoarele condiții:

(a) prin derogare de la articolul 37 alineatul (2), aceasta se bazează pe o evaluare ex ante efectuată la nivelul Uniunii de către BEI și Comisie.

Pe baza surselor de date disponibile cu privire la finanțarea prin îndatorare a băncilor și la IMM-uri, evaluarea ex ante va viza, printre altele, o analiză a nevoilor de finanțare ale IMM-urilor la nivelul Uniunii, condițiile și nevoile de finanțare a IMM-urilor, precum și o indicație privind decalajul în finanțarea IMM-urilor din fiecare stat membru, un profil al situației economice și financiare a sectorului IMM-urilor la nivel de stat membru, masa critică minimă a contribuțiilor agregate, un interval pentru volumul total estimat al creditelor generate pe baza acestor contribuții și valoarea adăugată;

(b) este acordată de fiecare stat membru participant în cadrul unui program național specific pentru fiecare contribuție financiară de la FEDR și FEADR care sprijină obiectivul tematic stabilit la articolul 9 primul paragraf alineatul (3);

(c) se supune condițiilor stabilite într-un acord de finanțare încheiat între fiecare stat membru participant și BEI, care vizează, printre altele, următoarele aspecte:

- (i) sarcinile și obligațiile BEI, inclusive remunerarea;
- (ii) nivelul minim al efectului de pârghie care trebuie atins la etape clar stabilite în cursul perioadei de eligibilitate menționate la articolul 65 alineatul (2);
- (iii) condițiile pentru noile finanțări prin îndatorare;
- (iv) dispoziții privind activitățile neeligibile și criteriile de excludere;
- (v) calendarul plăților;

(vi) penalitățile în cazul neîndeplinirii obligațiilor de către intermediarii financiari;

(vii) selectarea intermediarilor financiari;

(viii) monitorizarea, raportarea și evaluarea;

(ix) vizibilitatea;

(x) condițiile pentru rezilierea acordului.

În scopul implementării instrumentului, BEI încheie contracte cu intermediari financiari selectați;

(d) în cazul în care acordul de finanțare menționat la litera (c) nu este încheiat în termen de șase luni de la adoptarea programului menționat la litera (b), statul membru respectiv are dreptul să realoce contribuția în cauză altor programe și priorități în conformitate cu cerințele de concentrare tematică.

În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă un act de punere în aplicare de stabilire a modelului de acord de finanțare menționat la primul paragraf litera (c). Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

(5) În etapele stabilite în acordul de finanțare menționat la alineatul (4) primul paragraf litera (c), fiecare stat membru participant realizează un nivel minim al efectului de pârghie, care reprezintă raportul dintre noua finanțare prin îndatorare acordată IMM-urilor eligibile de către intermediarii financiari și contribuția corespunzătoare din partea FEDR și FEADR din statul membru respectiv la instrumentele financiare. Nivelul minim al efectului de levier poate varia între diversele state membre participante.

În cazul în care nu realizează nivelul minim al efectului de pârghie stabilit în acordul de finanțare menționat la alineatul (4) primul paragraf litera (c), intermediarul financiar este obligat, prin dispoziții contractuale, să plătească penalități statului membru participant, în conformitate cu condițiile stabilite în acordul de finanțare.

Nerealizarea de către intermediarul financiar a nivelului minim al efectului de pârghie stabilit în acordul de finanțare nu afectează nici garanțiile emise, nici tranzacțiile de titlurizare corespunzătoare.

(6) Prin derogare de la articolul 38 alineatul (2) primul paragraf, contribuțiile financiare menționate la alineatul (2) din prezentul articol pot fi plasate în conturi separate corespunzătoare diferitelor state membre sau, în cazul în care două sau mai multe state membre participante își dau acordul în acest sens, într-un cont unic pentru toate statele membre în cauză, care este folosit în conformitate cu obiectivele specifice ale programelor de la care provin contribuțiile.

(7) În ceea ce privește contribuțiile financiare menționate la alineatul (2) din prezentul articol, prin derogare de la articolul 41 alineatele (1) și (2), statul membru în cauză solicită plata din partea Comisiei în baza cuantumului integral care trebuie plătit de statul membru către BEI în conformitate cu calendarul stabilit în acordul de finanțare menționat la alineatul (4) primul paragraf litera (c) din prezentul articol. Aceste solicitări de plată se bazează pe sumele solicitate de BEI considerate necesare pentru acoperirea angajamentelor aferente contractelor de garantare sau operațiunilor de titlurizare care trebuie finalizate în următoarele trei luni. Statele membre efectuează plățile către BEI fără întârziere și, în orice caz, înainte ca BEI să își asume angajamente.

(8) La închiderea programului, cheltuielile eligibile sunt reprezentate de cuantumul total al contribuțiilor din program plătite efectiv către instrumentul financiar, corespunzând următoarelor:

(a) pentru activitățile menționate la alineatul (2) primul paragraf litera (a) din prezentul articol, resurselor menționate la articolul 42 alineatul (3) primul paragraf litera (b);

(b) pentru activitățile menționate la prezentul articol alineatul (2) primul paragraf litera (b), cuantumului agregat al noii finanțări prin îndatorare rezultate din tranzacții de titlurizare, plătite direct sau indirect IMM-urilor eligibile în perioada de eligibilitate prevăzută la articolul 65 alineatul (2).

(9) În sensul articolelor 44 și 45, garanțiile nesolicitate și sumele recuperate în legătură cu garanțiile neplafonate și, respectiv, operațiunile de titlurizare se consideră resurse restituite instrumentelor financiare. La închiderea instrumentelor financiare, încasările nete obținute în urma lichidării, după deducerea costurilor, comisioanelor și a plăților datorate creditorilor care sunt prioritare față de sumele contribuie de FEDR și FEADR, se restituie statelor membre respective proporțional cu contribuțiile lor la instrumentul financiar respectiv.

(10) Raportul menționat la articolul 46 alineatul (1) conține următoarele elemente suplimentare:

(a) sprijinul total acordat de către FEDR și FEADR instrumentului financiar în legătură cu garanțiile neplafonate sau operațiunile de titlurizare, în funcție de program și de prioritate sau măsură;

(b) progresele realizate în crearea de noi finanțări prin îndatorare pentru IMM-urile eligibile, în conformitate cu articolul 37 alineatul (4).

(11) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la articolul 93 alineatul (1), resursele alocate instrumentelor în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol pot fi folosite pentru a acorda noi finanțări prin îndatorare IMM-urilor pe întreg teritoriul statului membru respectiv, indiferent de categoria regiunii,

cu excepția cazului în care acordul de finanțare menționat la alineatul (4) primul paragraf litera (c) prevede dispoziții contrare.

(12) Articolul 70 nu se aplică programelor create pentru implementarea instrumentelor financiare menționate la prezentul articol.

Articolul 40

Gestionarea și controlul instrumentelor financiare

(1) Organismele desemnate în conformitate cu articolul 124 din prezentul regulament pentru FEDR, Fondul de coeziune, FSE, FEPAM și în conformitate cu articolul 65 din Regulamentul privind FEADR pentru FEADR nu efectuează verificări la fața locului ale unor operațiuni ce cuprind instrumente financiare implementate în temeiul articolului 38 alineatul (1) litera (a). Respectiv organismele desemnate primesc periodic rapoarte de control de la organismele însărcinate cu implementarea respectivelor instrumente financiare.

(2) Organismele responsabile cu auditarea programelor nu trebuie să efectueze audituri ale unor operațiuni ce cuprind instrumente financiare implementate în temeiul articolului 38 alineatul (1) litera (a) și ale sistemelor de gestiune și control referitoare la respectivele instrumente financiare. Ele primesc periodic rapoarte de control de la auditorii desemnați în acordurile de înstituire a respectivelor instrumente financiare.

(3) Organismele responsabile de auditarea programelor pot efectua audituri la nivelul destinatarilor finali numai atunci când survin una sau mai multe dintre următoarele situații:

(a) nu sunt disponibile, la nivelul autorității de management ori la nivelul organismelor care implementează instrumente financiare, documente justificative care demonstrează că s-a acordat sprijin din instrumentul financiar destinatarilor finali și că acesta a fost folosit în scopul preconizat în conformitate cu legislația aplicabilă;

(b) există dovezi conform cărora documentele disponibile la nivelul autorității de management sau la nivelul organismelor care implementează instrumente financiare nu reprezintă o imagine adevărată și exactă a sprijinului acordat.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 privind măsurile luate pentru gestiunea și controlul instrumentelor financiare menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (b), inclusiv controalele care trebuie efectuate de autoritățile de management și de audit, dispozițiile referitoare la păstrarea documentelor justificative, elementele care trebuie demonstrate de documentele justificative, precum și dispozițiile referitoare la management, control și audit. Până la 22 aprilie 2014 Comisia notifică simultan Parlamentului European și Consiliului actele delegate respective.

(5) Organismele care implementează instrumente financiare sunt responsabile de disponibilitatea documentelor justificative și nu impun destinatarilor finali cerințe de ținere a evidenței care depășesc cadrul necesar ce le permite să își îndeplinească respectiva responsabilitate.

Articolul 41

Cereri de plată inclusiv cheltuielile pentru instrumente financiare

(1) În ceea ce privește instrumentele financiare menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (a) și instrumentele financiare menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (b) implementate în conformitate cu articolul 38 alineatul (4) literele (a) și (b), cererile eșalonate de plăți intermediare se depun pentru contribuții din programe plătite instrumentului financiar în cursul perioadei de eligibilitate prevăzute la articolul 65 alineatul (2) („perioada de eligibilitate”) în conformitate cu următoarele condiții:

(a) suma contribuției din program plătită instrumentului financiar inclusă în fiecare cerere de plată intermediară transmisă în cursul perioadei de eligibilitate nu depășește 25 % din suma totală a contribuțiilor din program angajate pentru instrumentul financiar în temeiul acordului de finanțare relevant, corespunzând cheltuielilor în înțelesul articolului 42 alineatul (1) literele (a), (b) și (d) care se preconizează că vor fi plătite în cursul perioadei de eligibilitate. Cererile de plată intermediară transmise după perioada de eligibilitate includ suma totală a cheltuielilor eligibile în înțelesul articolului 42;

(b) fiecare cerere de plată intermediară menționată la prezentul alineat litera (a) poate include până la 25 % din suma totală a cofinanțării naționale, astfel cum se menționează la articolul 38 alineatul (9), cu privire la care se preconizează că urmează a fi plătită instrumentului financiar, sau la nivelul destinatarilor finali pentru cheltuieli în înțelesul articolului 42 alineatul (1) literele (a), (b) și (d), în cursul perioadei de eligibilitate;

(c) cererile ulterioare de plată intermediară transmise în cursul perioadei de eligibilitate se fac exclusiv:

(i) pentru cea de a doua cerere de plată intermediară, atunci când cel puțin 60 % din suma inclusă în prima cerere de plată intermediară s-a cheltuit sub formă de cheltuieli eligibile în înțelesul articolului 42 alineatul (1) literele (a), (b) și (d);

(ii) pentru cea de a treia cerere de plată intermediară, precum și pentru următoarele, atunci când cel puțin 85 % din sumele incluse în cererile anterioare de plată intermediară s-au cheltuit sub formă de cheltuieli eligibile în înțelesul articolului 42 alineatul (1) literele (a), (b) și (d);

(d) fiecare cerere de plată intermediară care include cheltuieli referitoare la instrumente financiare prezintă separat suma totală a contribuției plătite instrumentului financiar din program și sumele plătite sub formă de cheltuieli eligibile în înțelesul articolului 42 alineatul (1) literele (a), (b) și (d).

La momentul închiderii programului, cererea de plată a soldului final include suma totală a cheltuielilor eligibile, astfel cum se menționează la articolul 42.

(2) În ceea ce privește instrumentele financiare menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (b) implementate în conformitate cu articolul 38 alineatul (4) litera (c), cererile de plată intermediară și plata soldului final includ suma totală a plăților efectuate de autoritatea de management pentru investiții în destinatarii finali, astfel cum se menționează la articolul 42 alineatul (1) literele (a) și (b).

(3) Comisia este împuternicită să adopte, acte delegate în conformitate cu articolul 149, normele referitoare la retragerea plăților către instrumentele financiare și la adaptările efectuate în consecință la cererile de plată.

(4) Comisia, pentru a asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește modelele de utilizat în cazul prezentării către Comisie, împreună cu cererile de plată, a unor informații suplimentare privind instrumentele financiare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3),

Articolul 42

Cheltuielile eligibile la închidere

(1) La închiderea programului, cheltuielile eligibile ale instrumentului financiar sunt reprezentate de suma totală a contribuțiilor din program plătite efectiv sau, în cazul garanțiilor angajate, de instrumentul financiar în perioada de eligibilitate, corespunzând următoarelor:

(a) plăți către destinatarii finali și, în cazurile menționate la articolul 37 alineatul (7), plăți în beneficiul destinatarilor finali;

(b) resurse angajate pentru contracte de garantare, indiferent dacă sunt datorate sau deja scadente, în vederea onorării posibilelor solicitări ale garanției pentru acoperirea pierderilor, calculate pe baza unei evaluări prudente ex ante, acoperind un număr mare de noi împrumuturi subiacente sau alte instrumente de risc pentru noi investiții în destinatarii finali;

(c) subvenții ale dobânzii sau contribuții la comisioanele de garantare capitalizate, datorate pentru o perioadă de cel mult 10 ani după perioada de eligibilitate, utilizate în combinație cu instrumente financiare, plătite într-un cont de garanție creat special în acest scop, pentru rambursarea efectivă după perioada de eligibilitate, dar în ceea ce privește împrumuturi sau instrumente purtătoare de risc rambursate pentru investiții în destinatari finali în perioada de eligibilitate;

(d) rambursarea costurilor de gestionare suportate sau a plății onorariilor de gestionare aferente instrumentului financiar.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 pentru a stabili normele specifice cu privire la înființarea unui sistem de capitalizare a tranșelor anuale pentru subvențiile pentru dobânzi sau contribuțiile la comisioanele de garantare menționate la primul paragraf litera (c).

(2) În ceea ce privește instrumentele bazate pe participații și microcreditele, costurile sau comisioanele de gestionare capitalizate care trebuie plătite pentru o perioadă de maximum șase ani de la expirarea perioadei de eligibilitate, în ceea ce privește investițiile în destinatari finali care au avut loc în respectiva perioadă de eligibilitate și care nu pot fi acoperite de dispozițiile articolelor 344 sau 45, pot fi considerate cheltuieli eligibile dacă sunt vărsate într-un cont de garanție creat special în acest scop.

(3) În cazul instrumentelor bazate pe participații care vizează întreprinderile menționate la articolul 37 alineatul (4), al căror acord de finanțare menționat la articolul 38 alineatul (7) litera (b) a fost semnat înainte de 31 decembrie 2017 și care au investit, către finele perioadei de eligibilitate, cel puțin 55 % din resursele programului angajate în cadrul acordului de finanțare corespunzător, un cuantum limitat de plăți destinate investițiilor în destinatari finali, care trebuie efectuate în cursul unei perioade de cel mult patru ani de la sfârșitul perioadei de eligibilitate, pot fi considerate cheltuieli eligibile dacă sunt vărsate într-un cont de garanție creat special în acest scop, cu condiția respectării normelor privind ajutoarele de stat și a tuturor condițiilor prevăzute mai jos.

Suma vărsată în contul de garanție:

- (a) se folosește exclusiv pentru investiții ulterioare în destinatari finali care au beneficiat de investiții inițiale sub formă de participații de la instrumentul financiar în cadrul perioadei de eligibilitate, care nu au fost încă plătite parțial sau integral;
- (b) se folosește exclusiv pentru investiții ulterioare care trebuie efectuate în conformitate cu standardele pieței și acordurile contractuale bazate pe standardele pieței și este limitată la minimul necesar pentru a stimula investițiile și din partea sectorului privat, asigurându-se, în același timp, continuitatea finanțării pentru întreprinderile vizate astfel încât atât investitorii publici, cât și cei privați să poată beneficia de investiții;
- (c) nu depășește 20 % din cheltuielile eligibile ale instrumentului bazat pe participații menționat la alineatul (1) primul paragraf litera (a) din care se deduc limita maximă a resurselor de capital și câștigurile reatribuite respectivului instrument bazat pe participații în cursul perioadei de eligibilitate.

Toate sumele vărsate în contul de garanție care nu sunt utilizate pentru investiții în destinatarii finali plătite în cursul perioadei menționate la primul paragraf se utilizează în conformitate cu articolul 45.

(4) Cheltuielile eligibile dezbătute în conformitate cu alineatele (1) și (2) nu depășesc suma dintre:

(a) valoarea totală a contribuției plătite din fondurile ESI în sensul alineatelor (1) și (2); și

(b) cofinanțarea națională corespunzătoare.

(5) Costurile și comisioanele de gestionare menționate la alineatul (1) primul paragraf litera (d) și la alineatul (2) din prezentul articol pot fi percepute de către organismul de punere în aplicare a fondului de fonduri sau de către organismele care pun în aplicare instrumentele financiare în temeiul articolului 38 alineatul (4) literele (a) și (b) și nu depășesc pragurile specificate în actul delegat menționat la alineatul (6) din prezentul articol. Întrucât costurile de gestionare includ elemente de cost direct sau indirect rambursate pe baza dovezilor cheltuielilor, comisioanele de gestionare reprezintă un preț convenit pentru serviciile prestate și care se stabilesc printr-un proces competitiv pe piață, dacă este cazul. Costurile și comisioanele de gestionare se bazează pe o metodologie de calcul bazată pe performanță.

Costurile și comisioanele de gestionare pot include comisioane de intermediere. Atunci când comisioanele de intermediere sau orice parte din acestea este percepută de la destinatarii finali, aceasta nu se declară ca fiind o cheltuială eligibilă.

Costurile și comisioanele de gestionare, inclusiv cele suportate pentru lucrările pregătitoare legate de instrumentul financiar înainte de semnarea acordului de finanțare corespunzător sunt eligibile de la data semnării acordului de finanțare corespunzător.

(6) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149, care stabilesc normele specifice de determinare a criteriilor de stabilire a costurilor și a comisioanelor de gestionare pe baza performanțelor și pragurilor aplicabile, precum și norme privind rambursarea costurilor și a comisioanelor de gestionare capitalizate pentru instrumentele bazate pe participații și microcredite.

Articolul 43

Dobânzi și alte câștiguri generate de contribuțiile din partea fondurilor ESI pentru instrumentele financiare

(1) Contribuțiile din partea fondurilor ESI plătite instrumentelor financiare se plasează în conturi deschise la instituții financiare din statele membre și se investesc cu titlu temporar, în conformitate cu principiile bune gestiiuni financiare.

(2) Dobânzile și celelalte câștiguri care pot fi atribuite contribuției din partea fondurilor ESI plătite instrumentelor financiare se utilizează în aceleași scopuri, inclusiv pentru rambursarea costurilor de gestionare suportate sau pentru plata comisioanelor de gestionare a instrumentului financiar, în conformitate cu articolul 42 primul paragraf alineatul (1) litera (d), precum și pentru cheltuielile plătite în conformitate cu articolul 42 alineatul (2), ca sume plătite inițial din fondurile ESI fie în cadrul aceluiași instrument financiar, fie în urma lichidării instrumentului financiar, în alte instrumente financiare sau forme de contribuție, în conformitate cu obiectivele specifice stabilite în cadrul unei priorități, până la sfârșitul perioadei de eligibilitate.

(3) Autoritatea de management se asigură că se păstrează evidențe adecvate privind utilizarea dobânzilor și a altor câștiguri.

Articolul 44

Reutilizarea resurselor care pot fi atribuite contribuției din partea fondurilor ESI până la sfârșitul perioadei de eligibilitate

(1) Resursele restituite instrumentelor financiare din investiții sau din disponibilizări ale resurselor angajate pentru contracte de garanție, inclusiv rambursările și câștigurile de capital și alte venituri sau profituri, precum dobânzi, comisioane de garantare, dividende, câștiguri din capital sau orice alte venituri generate de investiții, care pot fi atribuite contribuției din partea fondurilor ESI, se utilizează din nou în următoarele scopuri, în limita sumelor necesare și în ordinea convenită în acordurile de finanțare relevante:

- (a) alte investiții prin aceleași sau alte instrumente financiare, în conformitate cu obiectivele specifice stabilite în cadrul unei priorități;
- (b) după caz, remunerarea preferențială a investitorilor privați sau a investitorilor publici care funcționează după principiul economiei de piață, care furnizează resurse de contrapartidă corespunzătoare contribuției din partea fondurilor ESI pentru instrumentul financiar sau care coinvestesc la nivelul destinatarilor finali;
- (c) după caz, rambursarea costurilor de gestionare suportate și plata onorariilor de gestionare aferente instrumentului financiar.

Necesitatea și nivelul de remunerare preferențială în temeiul primului paragraf litera (b) se specifică în evaluarea ex ante. Remunerarea preferențială nu depășește ceea ce este necesar pentru a crea stimulente pentru a atrage resurse de contrapartidă private și nu compensează în exces investitorii privați sau investitorii publici care funcționează după principiul economiei de piață. Alinierea intereselor este asigurată printr-o partajare adecvată a riscului și profitului și are loc pe baze comerciale normale și să fie compatibilă cu normele Uniunii privind ajutoarele de stat.

(2) Autoritatea de management se asigură că se păstrează evidențe adecvate privind utilizarea resurselor menționate la alineatul (1).

Articolul 45

Utilizarea resurselor după sfârșitul perioadei de eligibilitate

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a asigura că resursele rambursate instrumentelor financiare, inclusiv rambursările și câștigurile de capital, precum și alte câștiguri sau profituri generate în cursul unei perioade de cel puțin opt ani de la sfârșitul perioadei de eligibilitate care pot fi atribuite

contribuției din partea fondurilor ESI pentru instrumentele financiare în conformitate cu articolul 37, sunt utilizate în conformitate cu obiectivele programului sau programelor, fie în cadrul aceluiasi instrument financiar, fie, în urma ieșirii respectivelor resurse din instrumentul financiar, în alte instrumente financiare, cu condiția ca în ambele cazuri o evaluare a condițiilor de piață să demonstreze necesitatea continuă a unor astfel de investiții sau a altor forme de contribuție.

Articolul 46

Raport privind implementarea instrumentelor financiare

(1) Autoritatea de management trimite Comisiei un raport specific care acoperă operațiunile ce cuprind instrumente financiare, sub forma unei anexe la raportul anual de implementare menționat la articolul 44.

(2) Raportul specific menționat la alineatul (1) include, pentru fiecare instrument financiar, următoarele informații:

- (a) identificarea programului și a priorității sau măsurii în cadrul cărora se furnizează contribuția din partea fondurilor ESI;
- (b) descrierea instrumentului financiar și a măsurilor de implementare;
- (c) identificarea organismelor care implementează instrumentele financiare și a organismelor care implementează fondurile de fonduri, dacă este cazul, astfel cum se menționează la articolul 38 alineatul (1) litera (a) și la articolul 38 alineatul (4) literele (a), (b) și (c), precum și a intermediarilor financiari menționați la articolul 38 alineatul (6);
- (d) suma totală a contribuțiilor programului pe prioritate sau măsură plătită instrumentului financiar;
- (e) suma totală a contribuției plătite destinatarilor finali sau în beneficiul destinatarilor finali sau angajate în contractele de garantare de instrumentul financiar pentru investiții la nivelul destinatarilor finali, precum și costurile de gestionare suportate sau comisioanele de gestionare plătite, pe program și pe prioritate sau măsură;
- (f) performanța instrumentului financiar, inclusiv progresul înregistrat în înființarea sa și în selectarea organismelor de implementare a instrumentului financiar, incluzând organismul de implementare a fondului de fonduri;
- (g) dobânzile și alte câștiguri generate de contribuția fondurilor ESI la instrumentul financiar și resursele programului returnate instrumentelor financiare din investiții, astfel cum se menționează la articolele 43 și 44;
- (h) progresele înregistrate în obținerea efectului multiplicator al investițiilor realizate de instrumentul financiar și valoarea investițiilor și participărilor;

- (i) valoarea investițiilor de capital, în ceea ce privește anii anteriori;
- (j) contribuția instrumentului financiar la îndeplinirea indicatorilor priorității sau măsurii în cauză.

Informațiile de la primul paragraf literele (h) și (j) pot fi incluse numai în anexa la rapoartele anuale de implementare transmise în 2017 și 2019, precum și în raportul final de implementare. Obligațiile de raportare stabilite la primul paragraf literele (a) - (j), nu se aplică la nivelul destinatarilor finali.

(3) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă, acte de punere în aplicare de stabilire a modelelor care trebuie utilizate pentru rapoartele prezentate Comisiei privind instrumentele financiare. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

(4) În fiecare an, începând din 2016, în termen de șase luni de la termenul-limită de depunere a rapoartelor anuale de implementare menționate la articolul 111 alineatul (1) pentru FEDR, FSE și FC, la articolul 75 din Regulamentul privind FEADR pentru FEADR și în dispozițiile aplicabile din normele specifice fondurilor pentru FEPAM, Comisia furnizează rezumate ale datelor privind progresul înregistrat în finanțarea și în implementarea instrumentelor financiare, transmise de autoritățile de management în conformitate cu prezentul articol. Respectivetele rezumate sunt transmise Parlamentului European și Consiliului și sunt puse la dispoziția publicului.

TITLUL V

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

CAPITOLUL I

Monitorizarea

Secțiunea I

Monitorizarea programelor

Articolul 47

Comitetul de monitorizare

(1) În termen de trei luni de la data notificării statului membru privind decizia Comisiei de adoptare a unui program, acesta instituie, în conformitate cu propriul cadru instituțional, juridic și financiar, un comitet de monitorizare a implementării programului, în acord cu autoritatea de management („comitetul de monitorizare”).

Un stat membru poate institui un singur comitet de monitorizare care să acopere mai multe programe cofinanțate din fondurile ESI.

(2) Fiecare comitet de monitorizare stabilește și adoptă propriul regulament de procedură în conformitate cu cadrul instituțional, juridic și financiar al statului membru în cauză.

(3) Comitetul de monitorizare a unui program în cadrul obiectivului de cooperare teritorială european este instituit de

statele membre care participă la un program de cooperare și de țările terțe, atunci când acestea acceptă invitația de a participa la programul de cooperare, în acord cu autoritatea de management, în termen de trei luni de la data notificării statelor membre cu privire la decizia de adoptare a programului de cooperare. Comitetul de monitorizare respectiv își elaborează și își adoptă regulamentul de procedură.

Articolul 48

Compoziția comitetului de monitorizare

(1) Componenta comitetului de monitorizare este decisă de statul membru, cu condiția ca comitetul de monitorizare să fie compus din reprezentanți ai autorităților competente ale statului membru și ai organismelor intermediare și din reprezentanți ai partenerilor menționați la articolul 5. Reprezentanții partenerilor sunt delegați să participe la comitetul de monitorizare de către respectivii parteneri pe baza unor proceduri transparente. Fiecare membru al comitetului de monitorizare poate avea drept de vot.

Componenta comitetului de monitorizare a unui program aferent obiectivului de cooperare teritorială europeană este convenită de statele membre care participă la program și țările terțe, atunci când acestea au acceptat invitația de a participa la programul de cooperare. În componența comitetului de monitorizare intră reprezentanți relevanți ai statelor membre și ai oricărei alte țări terțe. Comitetul de monitorizare poate include reprezentanți ai GECT care să întreprindă activități legate de program, în zona acoperită de program.

(2) Lista membrilor comitetului de monitorizare se publică.

(3) Comisia participă la lucrările comitetului de monitorizare cu titlu consultativ.

(4) Atunci când contribuie la un program, BEI poate participa la lucrările comitetului de monitorizare în calitate de consultant.

(5) Comitetul de monitorizare este prezidat de un reprezentant al statului membru sau al autorității de management.

Articolul 49

Funcțiile comitetului de monitorizare

(1) Comitetul de monitorizare se reunește cel puțin o dată pe an și examinează implementarea programului și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia. În acest scop, comitetul ia în considerare datele financiare, indicatorii comuni și specifici fiecărui program, inclusiv modificările valorice cu privire la indicatorii de rezultat și progresele în vederea atingerii valorilor țintă cuantificate și a obiectivelor de etapă definite în cadrul de performanță menționat la articolul 21 alineatul (1) și, dacă este cazul, rezultatele analizelor calitative.

(2) Comitetul de monitorizare examinează toate aspectele care afectează evoluția programului, inclusiv concluziile examinărilor performanței.

(3) Comitetul de monitorizare este consultat și, dacă consideră că este cazul, emite un aviz cu privire la orice modificare a programului propusă de autoritatea de management.

(4) Comitetul de monitorizare poate adresa observații autorității de management în ceea ce privește implementarea și evaluarea programului, incluzând acțiuni legate de reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari. Comitetul de monitorizare monitorizează acțiunile întreprinse ca urmare a observațiilor sale.

Articolul 50

Rapoartele de implementare

(1) Din 2016 până în 2023 inclusiv, fiecare stat membru prezintă Comisiei un raport anual privind implementarea programului în exercițiul financiar precedent. Fiecare stat membru prezintă Comisiei un raport final privind implementarea programului pentru FEDR, FSE și Fondul de coeziune și un raport anual de implementare pentru FEADR și FEPAM până la termenul stabilit în regulamentele specifice fondurilor.

(2) Rapoartele de implementare anuale prezintă informații cheie privind punerea în aplicare a programului și a priorităților acestuia, prin referire la datele financiare, indicatorii comuni și indicatorii specifici programelor, valorile-țintă cuantificate, inclusiv, dacă este cazul, modificările valorice ale indicatorilor de rezultat și, începând cu raportul anual de implementare care trebuie prezentat în 2017, ale obiectivelor de etapă definite în cadrul de performanță. Datele transmise se referă la valori ale indicatorilor pentru operațiunile puse pe deplin în aplicare și, de asemenea, atunci când este posibil, în funcție de stadiul implementării, pentru operațiunile selectate. Ele precizează, de asemenea, o sinteză a constatărilor tuturor evaluărilor programului care au devenit disponibile în cursul exercițiului financiar precedent, orice probleme care afectează evoluția programului, precum și măsurile luate. Raportul anual de implementare care trebuie prezentat în 2016 poate descrie, de asemenea, dacă este cazul, acțiunile desfășurate pentru îndeplinirea condiționalității ex ante.

(3) Prin derogare de la alineatul (2), normele specifice privind datele care trebuie transmise pentru FSE pot fi stabilite în Regulamentul privind FSE.

(4) Raportul anual de implementare care trebuie prezentat în 2017 stabilește și evaluează informațiile menționate la alineatul (2) și progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor programului, inclusiv contribuția fondurilor ESI la schimbarea valorică a indicatorilor de rezultat, dacă există date disponibile din evaluări relevante. Raportul anual de implementare prezintă acțiunile întreprinse pentru condiționalitățile ex ante neîndeplinite la momentul adoptării programelor. Acesta evaluează, de asemenea, implementarea acțiunilor pentru a se ține seama de principiile enunțate la articolele 7 și 8, rolul partenerilor menționați la articolul 5 în ceea ce privește implementarea programului și prezintă informații privind sprijinul utilizat pentru atingerea obiectivelor în materie de schimbări climatice.

(5) Raportul anual de implementare care trebuie prezentat în 2019 și raportul final de implementare pentru fondurile ESI

includ, pe lângă informațiile și evaluarea menționate la alineatele (2) și (3), informații și evaluări privind progresele înregistrate în atingerea obiectivelor programului și contribuția acestuia la îndeplinirea strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

(6) Pentru a fi considerate admisibile, rapoartele anuale de implementare menționate la alineatele (1) - (4) cuprind toate informațiile menționate la alineatele respective și în normele specifice fondurilor.

Dacă raportul de implementare anual nu este admisibil, Comisia informează statul membru în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii acestuia; în caz contrar, acesta se consideră admisibil.

(7) Comisia examinează rapoartele de implementare anuale și finale și transmite statului membru observațiile sale în termen de două luni de la primirea raportului de implementare anual și în termen de cinci luni de la primirea raportului de implementare final. În cazul în care Comisia nu prezintă observații în aceste termene, raportul este considerat ca fiind acceptat.

(8) Comisia poate adresa observații autorității de management privind chestiuni care afectează în mod semnificativ implementarea programului. În cazul în care se fac astfel de observații, autoritatea de management furnizează toate informațiile necesare cu privire la aceste observații și, după caz, informează Comisia în termen de trei luni în legătură cu măsurile luate.

(9) Se pun la dispoziția publicului rapoartele de implementare anuale și finale, precum și un rezumat pentru cetățeni al conținutului acestora.

Articolul 51

Reuniunea anuală de reexaminare

(1) Începând din 2016 și până în 2022, inclusiv, se organizează o reuniune anuală între Comisie și fiecare stat membru, pentru analizarea performanțelor fiecărui program, ținând seama de raportul de implementare anual și de observațiile și recomandările Comisiei, după caz.

(2) Reuniunea anuală de reexaminare poate viza mai multe programe. În 2017 și 2019, reuniunea anuală de reexaminare vizează toate programele din statul membru și ia în considerare, de asemenea, rapoartele de progres prezentate de statul membru în conformitate cu articolul 52 în anii respectivi.

(3) Prin derogare de la articolul (1), statul membru și Comisia pot conveni să organizeze o reuniune de anuală de reexaminare pentru un program pentru anii diferiți de 2017 și 2019.

(4) Reuniunea anuală de reexaminare este prezidată de Comisie sau, dacă statul membru solicită acest lucru, este coprezidată de statul membru și de Comisie.

(5) Statul membru se asigură că, în urma reuniunii anuale de reexaminare, observațiile Comisiei referitoare la chestiunile care afectează în mod semnificativ implementarea programului sunt luate în considerare în mod corespunzător și, dacă este cazul, informează Comisia în termen de trei luni cu privire la măsurile luate.

Secțiunea II

Progresul strategic

Articolul 52

Raportul de progres

(1) Statul membru transmite Comisiei până la datele de 31 august 2017 și 31 august 2019 un raport de progres înregistrat în legătură cu punerea în aplicare a acordului de parteneriat până la 31 decembrie 2016 și, respectiv, până la 31 decembrie 2018.

(2) Raportul de progres înregistrat conține informații și o evaluare cu privire la:

- (a) modificarea necesităților de dezvoltare din statul membru după adoptarea acordului de parteneriat;
- (b) progresele înregistrate către realizarea strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și a misiunilor specifice fondurilor menționate la articolul 4 alineatul (1), prin contribuția fondurilor ESI la obiectivele tematice selectate și, în special, în ceea ce privește obiectivele de etapă stabilite pentru fiecare program în cadrul de performanță și contribuțiile utilizate pentru obiectivele legate de schimbările climatice;
- (c) dacă acțiunile întreprinse pentru a îndeplini condiționalitățile *ex ante* aplicabile stabilite în acordul de parteneriat neîndeplinite la data adoptării acordului de parteneriat au fost implementate în conformitate cu calendarul stabilit. Acest punct se aplică numai în cazul raportului de progres înregistrat care se transmite în 2017;
- (d) implementarea mecanismelor de asigurare a coordonării între fondurile ESI și alte instrumente de finanțare ale Uniunii și naționale și cu BEI;
- (e) implementarea abordării integrate a dezvoltării teritoriale sau un rezumat al implementării abordărilor integrate pe baza programelor, inclusiv progresele înregistrate către realizarea domeniilor prioritare stabilite pentru cooperare;
- (f) după caz, acțiunile întreprinse pentru consolidarea capacității autorităților din statele membre și a beneficiarilor în privința administrării și utilizării fondurilor ESI;
- (g) acțiunile întreprinse și progresele realizate în vederea reducerii sarcinii administrative pentru beneficiari;

(h) rolul partenerilor menționați la articolul 5 în punerea în aplicare a acordului de parteneriat;

(i) un rezumat al acțiunilor întreprinse în legătură cu aplicarea principiilor orizontale menționate la articolele 5, 7 și 8, precum și obiectivele de politică transversale pentru implementarea fondurilor ESI.

(3) În cazul în care Comisia determină, în termen de două luni de la data transmiterii raportului de progres, că informațiile prezentate sunt incomplete sau neclare într-un mod care afectează semnificativ calitatea și fiabilitatea evaluării în cauză, aceasta poate solicita informații suplimentare din partea statului membru, cu condiția ca respectiva solicitare să nu cauzeze întârzieri nejustificate și ca Comisia să ofere motive pentru a justifica presupusa lipsă de calitate și de fiabilitate. Statul membru furnizează Comisiei informațiile solicitate în termen de trei luni și, după caz, revizuește în mod corespunzător raportul de progres.

(4) În vederea asigurării unor condiții uniforme privind punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a modelului de utilizat la prezentarea raportului de progres. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

Articolul 53

Rapoartele Comisiei și dezbaterile privind fondurile ESI

(1) Cu începere din 2016, Comisia transmite anual Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport de sinteză referitor la programele care țin de fondurile ESI bazat pe rapoartele de implementare anuale prezentate de statele membre în conformitate cu articolul 50, precum și o sinteză a rezultatelor evaluărilor disponibile ale programelor. În 2017 și 2019, raportul de sinteză va face parte din raportul strategic menționat la alineatul (2).

(2) În 2017 și 2019, Comisia elaborează un raport strategic care reprezintă rezumatul rapoartelor de progres prezentate de statele membre, pe care îl prezintă, până la 31 decembrie 2017 și, respectiv, 31 decembrie 2019, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor, iar respectivele instituții vor fi invitate să organizeze o dezbatere pe marginea acestui raport.

(3) Consiliul dezbate raportul strategic în special cu privire la contribuția fondurilor ESI la realizarea strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și este invitat să-și prezinte opinia în cadrul reuniunii de primăvară a Consiliului European.

(4) Cu începere din 2018, Comisia va include, din doi în doi ani, în raportul său anual de progres prezentat reuniunii de primăvară a Consiliului European, o secțiune rezumând cele mai recente rapoarte menționate la alineatele (1) și (2), în special cu privire la contribuția fondurilor ESI la progresele realizate în implementarea strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

CAPITOLUL II

Evaluarea

Articolul 54

Dispoziții generale

(1) Evaluările se efectuează pentru îmbunătățirea calității elaborării și implementării programelor, precum și în vederea aprecierii eficacității, eficienței și impactului acestora. Impactul programelor se evaluează în lumina misiunii fiecărui fond ESI, în raport cu țintele din cadrul strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și, având în vedere amploarea programului, în raport cu PIB-ul și șomajul din zona vizată de program, după caz.

(2) Statele membre pun la dispoziție resursele necesare pentru efectuarea evaluărilor și asigură instituirea de proceduri pentru generarea și colectarea datelor necesare pentru evaluări, inclusiv a datelor privind indicatorii comuni și, după caz, specifici ai programelor.

(3) Evaluările sunt efectuate de către experți interni sau externi independenți din punct de vedere funcțional de autoritățile responsabile pentru implementarea programului. Imediat după intrarea în vigoare a prezentului regulament, Comisia oferă orientări privind modul de a realiza evaluările.

(4) Toate evaluările se pun la dispoziția publicului.

Articolul 55

Evaluarea ex ante

(1) Statele membre efectuează evaluări *ex ante* în vederea creșterii calității elaborării fiecărui program.

(2) Evaluările *ex ante* se efectuează sub responsabilitatea autorității însărcinate cu pregătirea programelor. Evaluările se transmit Comisiei împreună cu un rezumat, concomitent cu programul. Normele specifice fondurilor pot stabili pragurile sub care evaluarea *ex ante* poate fi combinată cu evaluarea pentru alt program.

(3) Evaluările *ex ante* analizează:

- (a) contribuția la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, având în vedere obiectivele și prioritățile tematice selectate, luând în considerare nevoile naționale și regionale și potențialul de dezvoltare, precum și învățămintele desprinse din perioadele de programare anterioare;
- (b) coerența internă a programului sau activității propuse și relația sa cu alte instrumente relevante;
- (c) coerența alocării resurselor bugetare cu obiectivele programului;
- (d) coerența dintre obiectivele tematice selectate, prioritățile și obiectivele corespunzătoare ale programelor și CSC, acordul

de parteneriat și recomandările specifice corespunzătoare adresate fiecărei țări adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE și, dacă este cazul la nivel național, programul național de reformă;

- (e) relevanța și claritatea indicatorilor propuși ai programelor;
- (f) modul în care realizările estimate vor contribui la rezultate;
- (g) caracterul realist al valorilor-țintă cuantificate ale indicatorilor, având în vedere sprijinul preconizat din partea fondurilor ESI;
- (h) motivarea formei de sprijin propuse;
- (i) adecvarea resurselor umane și a capacității administrative pentru gestionarea programului;
- (j) adecvarea procedurilor de monitorizare a programului și de colectare a datelor necesare pentru realizarea evaluărilor;
- (k) adecvarea obiectivelor de etapă selectate pentru cadrul de performanță;
- (l) adecvarea măsurilor planificate pentru a promova egalitatea de șanse între femei și bărbați și a preveni orice discriminare, în special în ceea ce privește accesul pentru persoanele cu handicap;
- (m) adecvarea măsurilor planificate pentru promovarea dezvoltării durabile;
- (n) măsuri planificate pentru reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari.

(4) Evaluările *ex ante* includ, după caz, cerințele privind evaluarea strategică de mediu stabilite în Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, ținând seama de nevoile de atenuare a efectelor schimbărilor climatice.

Articolul 56

Evaluarea în timpul perioadei de programare

- (1) Autoritatea de management sau statul membru elaborează un plan de evaluare care poate include mai multe programe. Acesta se transmite în conformitate cu normele specifice fondurilor.
- (2) Statele membre se asigură că sunt disponibile capacități de evaluare corespunzătoare.

⁽¹⁾ Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30).

(3) În timpul perioadei de programare, autoritatea de management asigură efectuarea evaluărilor, inclusiv a evaluărilor privind eficacitatea, eficiența și impactul fiecărui program, pe baza planului de evaluare, precum și faptul că fiecare evaluare este supusă aplicării de măsuri ulterioare corespunzătoare în conformitate cu normele specifice fondurilor. Cel puțin o dată pe durata perioadei de programare, o evaluare analizează modul în care contribuțiile din partea fondurilor ESI au contribuit la obiectivele fiecărei priorități. Toate evaluările sunt examinate de comitetul de monitorizare și trimise Comisiei.

(4) Comisia poate efectua, din proprie inițiativă, evaluări ale programelor. Comisia informează autoritatea de management, iar rezultatele sunt trimise autorității de management și prezentate comitetului de monitorizare în cauză.

(5) Alineatele (1), (2) și (3) din prezentul articol nu se aplică programelor dedicate menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b).

Articolul 57

Evaluarea ex post

(1) Evaluările ex post sunt efectuate de Comisie sau de statele membre în strânsă cooperare cu Comisia. Evaluările ex post analizează eficacitatea și eficiența fondurilor ESI și contribuția acestora la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, ținând seama de obiectivele stabilite în strategia respectivă a Uniunii și în conformitate cu cerințele specifice stabilite în normele specifice fondurilor.

(2) Evaluările ex post se finalizează până la 31 decembrie 2024.

(3) Evaluările ex post ale programelor dedicate menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b) se efectuează de către Comisie și se finalizează până la 31 decembrie 2019.

(4) Până la 31 decembrie 2025, Comisia pregătește, pentru fiecare fond ESI, un raport de sinteză în care sunt prezentate pe scurt principalele concluzii ale evaluărilor ex post.

TITLUL VI

ASISTENȚA TEHNICĂ

Articolul 58

Asistență tehnică la inițiativa Comisiei

(1) La inițiativa Comisiei, fondurile ESI pot contribui la asistența de pregătire, de monitorizare, administrativă și tehnică, precum și la măsurile de evaluare, audit și control necesare pentru punerea în aplicare a prezentului regulament.

Măsurile menționate la primul paragraf pot fi implementate fie direct de către Comisie, fie indirect, de către alte entități și persoane decât statele membre, în conformitate cu articolul 60 din Regulamentul financiar.

Măsurile menționate la primul paragraf pot include, în special:

- (a) asistență pentru elaborarea și evaluarea proiectelor, inclusiv cu BEI;
- (b) sprijin pentru consolidare instituțională și consolidarea capacității administrative, pentru gestionarea eficace a fondurilor ESI;
- (c) studii legate de rapoartele Comisiei privind fondurile ESI și raportul privind coeziunea;
- (d) măsurile legate de analiza, gestionarea, monitorizarea, schimbul de informații și implementarea fondurilor ESI, precum și măsuri referitoare la implementarea sistemelor de control, asistență tehnică și administrativă;
- (e) evaluări, rapoarte ale experților, statistici și studii, inclusiv cele cu caracter general, privind funcționarea curentă și viitoare a fondurilor ESI, care pot să fie efectuate, după caz, de către BEI;
- (f) acțiuni de difuzare a informațiilor, rețele de sprijin, efectuarea unor activități de comunicare, de sensibilizare, de promovare a cooperării și de schimb de experiență, inclusiv cu țări terțe.
- (g) instalarea, funcționarea și interconectarea sistemelor informatice de gestionare, monitorizare, audit, control și evaluare;
- (h) acțiuni vizând îmbunătățirea metodelor de evaluare și a schimbului de informații privind practicile de evaluare;
- (i) acțiuni legate de activitatea de audit;
- (j) consolidarea capacității naționale și regionale în ceea ce privește planificarea investițiilor, evaluarea necesităților, pregătirea, elaborarea și implementarea instrumentelor financiare, a planurilor de acțiune comune și a proiectelor majore, inclusiv inițiativele comune cu BEI;
- (k) difuzarea bunelor practici pentru a ajuta statele membre să consolideze capacitatea partenerilor corespunzători menționați la articolul 5 și a organizațiilor-umbrelă ale acestora;
- (l) măsuri pentru identificarea, prioritizarea și aplicarea reformelor structurale și administrative ca reacție la dificultățile economice și sociale din statele membre care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 24 alineatul (1).

Pentru a îmbunătăți eficiența comunicării către public și pentru a asigura o sinergie mai amplă și mai puternică între activitățile de comunicare întreprinse la inițiativa Comisiei, resursele alocate acțiunilor de comunicare în temeiul prezentului regulament contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele generale ale prezentului regulament.

(2) Atunci când are în vedere o contribuție din partea fondurilor ESI, Comisia își stabilește în fiecare an, prin acte de punere în aplicare, planurile privind tipul de acțiuni legate de măsurile enumerate la alineatul (1).

Articolul 59

Asistența tehnică la inițiativa statelor membre

(1) La inițiativa unui stat membru, fondurile ESI pot să sprijine acțiuni de pregătire, gestionare, monitorizare, evaluare, informare și comunicare, colaborare în rețea, soluționare a reclamațiilor, control și audit. Fondurile ESI pot fi utilizate de statul membru pentru a sprijini acțiuni de reducere a sarcinii administrative pentru beneficiari, inclusiv sisteme de schimb electronic de date și acțiuni de consolidare a capacității autorităților și beneficiarilor din statele membre de a administra și utiliza aceste fonduri. Fondurile ESI pot fi de asemenea utilizate pentru a susține acțiuni pentru consolidarea capacității partenerilor corespunzători, în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) litera (e), și pentru a susține schimburi de bune practici între acești parteneri. Acțiunile menționate în prezentul paragraf se pot referi la perioadele de programare precedente și ulterioare.

(2) Normele specifice fondurilor pot adăuga sau exclude acțiuni care pot fi finanțate prin asistența tehnică din fiecare fond ESI.

TITLUL VII

CONTRIBUȚIA FINANCIARĂ DIN PARTEA FONDURILOR ESI

CAPITOLUL I

Contribuția din partea fondurilor ESI

Articolul 60

Determinarea ratelor de cofinanțare

(1) Decizia Comisiei de adoptare a unui program stabilește rata sau ratele de cofinanțare și suma maximă a contribuției din partea fondurilor ESI în concordanță cu normele specifice fondurilor.

(2) Măsurile de asistență tehnică aplicate la inițiativa sau în numele Comisiei se pot finanța în procent de 100 %.

Articolul 61

Operațiuni generatoare de venituri nete ulterior finalizării lor

(1) Prezentul articol se aplică operațiunilor care generează venituri nete ulterior finalizării lor. În sensul prezentului articol, „venituri nete” înseamnă intrările de numerar plătite direct de utilizatori pentru bunurile sau serviciile din cadrul operațiunii, cum ar fi taxele suportate direct de utilizatori pentru utilizarea infrastructurii, vânzarea sau închirierea de terenuri sau clădiri ori plățile pentru servicii, minus eventualele costuri de funcționare și de înlocuire a echipamentelor cu durată scurtă de viață, suportate pe parcursul perioadei corespunzătoare. Economii la costurile de funcționare generate de operațiunea în cauză se tratează drept venituri nete cu excepția cazului în care sunt compensate de o reducere egală a subvențiilor de funcționare.

În cazul în care costul de investiție nu este integral eligibil pentru cofinanțare, veniturile nete menționate la primul paragraf sunt alocate în mod proporțional părților eligibile și celor neeligibile din costul de investiție.

(2) Cheltuielile eligibile ale operațiunii care urmează a fi cofinanțată din resursele fondurilor ESI se reduc în prealabil în funcție de potențialul operațiunii de a genera venituri nete pe parcursul unei perioade de referință specifice care acoperă atât implementarea operațiunii, cât și perioada ulterioară finalizării acesteia.

(3) Veniturile nete potențiale ale operațiunii se determină în prealabil utilizând una dintre următoarele metode selectate de autoritatea de management pentru un sector, un subsector sau un tip de operațiune:

- (a) aplicarea unui procent forfetar din veniturile nete pentru sectorul sau subsectorul aplicabil operațiunii, astfel cum este definit în anexa V sau în oricare dintre actele delegate menționate în al doilea, al treilea și al patrulea paragraf;
- (b) calcularea veniturilor nete actualizate ale operațiunii, ținând seama de perioada de referință adecvată pentru sectorul sau subsectorul aplicabil operațiunii, de rentabilitatea așteptată în mod normal de la categoria de investiții în cauză, de aplicarea principiului „poluatorul plătește” și, după caz, de considerații de echitate legate de prosperitatea relativă a statului membru sau a regiunii în cauză.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 142, în cazurile justificate în mod corespunzător, în vederea modificării anexei V prin ajustarea ratelor forfetare stabilite în aceasta, ținând seama de date istorice, de potențialul de recuperare a costurilor, precum și de principiul „poluatorul plătește”, dacă este cazul.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 142 de stabilire a ratelor forfetare pentru sectoare sau subsectoare din domeniul TIC, al CDI și al eficienței energetice. Comisia notifică Parlamentului European și Consiliului actele delegate până la 30 iunie 2015.

În plus, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149, în cazurile justificate în mod corespunzător, privind adăugarea de sectoare sau subsectoare, inclusiv subsectoare ale sectoarelor din anexa V, care intră sub incidența obiectivelor tematice definite la articolul 9 primul paragraf și care sunt finanțate din fondurile ESI.

Atunci când se aplică metoda menționată la primul paragraf litera (a), toate veniturile nete generate în cursul implementării operațiunii și după finalizarea acesteia se consideră a fi luate în calcul prin aplicarea ratei forfetare și, prin urmare, nu sunt deduse ulterior din cheltuielile eligibile ale operațiunii;

În cazul în care o rată forfetară pentru un nou sector sau subsector a fost stabilită prin adoptarea unui act delegat în conformitate cu al treilea și al patrulea paragraf, o autoritate de management poate alege să aplice metoda prevăzută la primul paragraf litera (a) pentru noile operațiuni legate de sectorul sau subsectorul în cauză.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 149, de stabilire a metodelor menționate la primul paragraf litera (b). Atunci când se aplică această metodă, veniturile nete generate în cursul implementării operațiunii, rezultate din surse de venituri care nu au fost luate în considerare în momentul determinării veniturilor nete potențiale ale operațiunii, sunt deduse din cheltuielile eligibile ale operațiunii cel târziu în momentul prezentării de către beneficiar a cererii finale de plată.

(4) Metoda prin care se deduc veniturile nete din cheltuielile operațiunii incluse în cererea de plată depusă la Comisie se stabilește în conformitate cu normele naționale.

(5) Ca alternativă la aplicarea metodelor prevăzute la alineatul (3), rata maximă de cofinanțare menționată la articolul 60 alineatul (1) poate fi redusă, la cererea unui stat membru, în momentul adoptării unui program corespunzător unei priorități sau măsuri în cadrul căreia toate operațiunile care urmează să fie sprijinite în temeiul respectivei priorități sau măsuri ar putea aplica o rată forfetară uniformă, în conformitate cu alineatul (3) primul paragraf litera (a). Reducerea nu este mai mică decât suma calculată prin înmulțirea ratei maxime de cofinanțare a Uniunii, aplicabilă în temeiul normelor specifice fondurilor, cu rata forfetară corespunzătoare prevăzută la alineatul (3) primul paragraf litera (a).

Atunci când se aplică metoda menționată la primul paragraf, se consideră că toate veniturile nete generate în cursul implementării operațiunii și după finalizarea acesteia sunt luate în calcul prin aplicarea ratei de cofinanțare reduse și, prin urmare, nu sunt deduse ulterior din cheltuielile eligibile ale operațiunilor.

(6) Dacă nu este posibil din punct de vedere obiectiv să se stabilească în prealabil veniturile pe baza oricăreia dintre metodele prevăzute la alineatul (3) sau (5), veniturile nete generate în termen de trei ani de la finalizarea unei operațiuni sau până la termenul de trimitere a documentelor pentru închiderea programului stabilita în normele specifice fondului, oricare dintre aceste date este mai apropiată, se deduc din cheltuielile declarate Comisiei.

(7) Alineatele (1) - (6) nu se aplică:

(a) operațiunilor sau părților de operațiuni finanțate exclusiv din FSE;

(b) operațiunilor al căror cost total eligibil înainte de aplicarea alineatelor (1) - (6) nu depășește 1 000 000 EUR;

(c) asistenței rambursabile care face obiectul obligației de rambursare integrală și premiilor;

(d) asistenței tehnice;

(e) finanțării pentru instrumente financiare sau din partea lor;

(f) operațiunilor în cazul cărora finanțarea publică ia forma sumelor forfetare sau a costurilor unitare conform baremului standard;

(g) operațiunilor implementate în cadrul unui plan de acțiune comun;

(h) operațiunilor în cazul cărora sumele sau ratele finanțării sunt definite în anexa II la Regulamentul privind FEADR.

Fără a aduce atingere prezentului alineat primul paragraf litera (b), în cazul în care un stat membru aplică alineatul (5), el poate include în prioritatea sau măsura corespunzătoare operațiunile ale căror costuri totale eligibile înainte de aplicarea alineatelor (1) - (6) nu depășesc 1 000 000 EUR.

(8) În plus, alineatele (1) - (6) nu se aplică operațiunilor pentru care finanțarea acordată prin program constituie:

(a) ajutor *de minimis*;

(b) ajutor de stat compatibil acordat IMM-urilor, în cazul în care este limitată intensitatea sau cuantumul ajutorului de stat;

(c) ajutor de stat compatibil, în cazul în care a fost efectuată o verificare individuală a necesităților de finanțare în conformitate cu normele aplicabile ajutorului de stat.

Fără a aduce atingere primului paragraf, o autoritate de management poate aplica alineatele (1) - (6) operațiunilor care se află sub incidența prezentului alineat primul paragraf literele (a) - (c), în cazul în care normele de la nivel național prevăd acest lucru.

CAPITOLUL II

Norme speciale privind contribuția fondurilor ESI la PPP

Articolul 62

PPP

Fondurile ESI pot fi folosite pentru a sprijini operațiuni PPP. Aceste operațiuni PPP respectă legislația aplicabilă, în special în ceea ce privește ajutorul de stat și achizițiile publice.

Articolul 63

Beneficiarii operațiunilor PPP

(1) În legătură cu o operațiune PPP și prin derogare de la articolul 2 punctul (10), un beneficiar poate fi:

(a) fie organismul de drept public care inițiază operațiunea,

(b) fie un organism reglementat de dreptul privat al unui stat membru („partenerul privat”) selectat sau care urmează să fie selectat pentru implementarea operațiunii.

(2) Organismul de drept public care inițiază operațiunea PPP poate propune ca partenerul privat care urmează a fi selectat după aprobarea operațiunii să fie beneficiarul finanțării acordate din fondurile ESI. În acest caz, pentru ca decizia de aprobare să poată fi luată, autoritatea de management se asigură că partenerul privat selectat îndeplinește și își asumă toate obligațiile corespunzătoare care revin unui beneficiar în temeiul prezentului regulament.

(3) Partenerul privat selectat pentru a implementa operațiunea poate fi înlocuit în calitate sa de beneficiar în timpul implementării atunci când acest lucru se impune în conformitate cu clauzele și condițiile PPP sau ale acordului de finanțare încheiat între partenerul privat și instituția financiară care cofinanțează operațiunea. În acest caz, partenerul privat sau organismul de drept public de înlocuire devine beneficiar cu condiția ca autoritatea de management să aibă certitudinea că partenerul de înlocuire îndeplinește și își asumă toate obligațiile corespunzătoare care revin unui beneficiar în temeiul prezentului regulament.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149, prin care se stabilesc norme suplimentare privind înlocuirea unui beneficiar și i privind responsabilitățile aferente.

(5) Înlocuirea unui beneficiar nu este considerată drept o modificare a proprietății în sensul articolului 71 alineatul (1) litera (b) dacă respectă condițiile aplicabile prevăzute la alineatul (3) din prezentul articol și în actul delegat adoptat în temeiul alineatului (4) din prezentul articol.

Articolul 64

Finanțarea pentru operațiunile PPP

(1) În cazul unei operațiuni PPP al cărei beneficiar este un organism de drept public, cheltuielile din cadrul unei operațiuni PPP care au fost suportate și achitate de partenerul privat pot fi considerate, prin derogare de la articolul 65 alineatul (2), ca fiind suportate și achitate de un beneficiar și pot fi incluse într-o cerere de plată adresată Comisiei, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) beneficiarul a încheiat un acord PPP cu un partener privat;

(b) autoritatea de management a verificat că cheltuielile declarate de beneficiar au fost plătite de partenerul privat și că operațiunea respectă legislația Uniunii și legislația națională aplicabile, programul, precum și condițiile pentru finanțarea operațiunii.

(2) Plățile către beneficiari efectuate cu privire la cheltuielile incluse într-o cerere de plată în conformitate cu alineatul (1) sunt vărsate într-un cont de garanție creat în acest scop în numele beneficiarului.

(3) Fondurile vărsate în contul de garanție menționat la alineatul (2) se utilizează pentru plăți în conformitate cu acordul PPP, inclusiv pentru plățile care trebuie efectuate în cazul rezilierii acordului PPP.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 de stabilire a cerințelor minime care trebuie incluse în acordurile PPP și care sunt necesare pentru aplicarea derogării stabilite la alineatul (1) din prezentul articol, inclusiv a dispozițiilor referitoare la rezilierea acordului PPP, și pentru asigurarea unei documentații adecvate pentru audit.

CAPITOLUL III

Eligibilitatea cheltuielilor și caracterul durabil

Articolul 65

Eligibilitatea

(1) Eligibilitatea cheltuielilor se stabilește pe baza normelor naționale, cu excepția cazului în care există norme specifice în cadrul sau în temeiul prezentului regulament sau în normele specifice fondurilor.

(2) Cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din partea fondurilor ESI dacă au fost suportate de un beneficiar și plătite între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2014, oricare dintre aceste date este mai apropiată, și 31 decembrie 2023. În plus, cheltuielile sunt eligibile pentru contribuții din FEADR numai dacă ajutorul relevant este plătit efectiv de către agenția de plăți în perioada 1 ianuarie 2014 - 31 decembrie 2023.

(3) Prin derogare de la alineatul (2), cheltuielile din cadrul YEI sunt eligibile de la 1 septembrie 2013.

(4) În cazul costurilor rambursate în temeiul articolului 67 alineatul (1) primul paragraf literele (b) și (c), acțiunile care constituie baza de rambursare se desfășoară între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023.

(5) Prin derogare de la alineatul (4), data inițială pentru costurile rambursate în temeiul articolului 67 alineatul (1) primul paragraf literele (b) și (c) pentru acțiuni din cadrul YEI este 1 septembrie 2013.

(6) Operațiunile nu sunt selectate pentru sprijin din partea fondurilor ESI dacă au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral înainte de depunerea de către beneficiar a cererii de finanțare în cadrul programului la autoritatea de management, indiferent dacă toate plățile aferente au fost efectuate de către beneficiar.

(7) Prezentul articol nu aduce atingere normelor privind eligibilitatea asistenței tehnice la inițiativa Comisiei, astfel cum sunt stabilite la articolul 58.

(8) Prezentul alineat se aplică operațiunilor care generează venituri nete în cursul implementării lor și cărora nu li se aplică dispozițiile articolului 61 alineatele (1) - (6).

Cheltuielile eligibile ale operațiunii care urmează să fie cofinanțată din fondurile ESI se reduc cu veniturile nete care nu sunt luate în calcul în momentul aprobării operațiunii și care sunt generate în mod direct numai în cursul implementării acesteia, cel târziu în momentul prezentării de către beneficiar a cererii finale de plată. În cazul în care nu toate costurile sunt eligibile pentru cofinanțare, veniturile nete sunt alocate în mod proporțional părților eligibile și celor neeligibile din costul respectiv.

Prezentul alineat nu se aplică:

- (a) asistenței tehnice;
- (b) instrumentelor financiare;
- (c) asistenței rambursabile care face obiectul obligației de rambursare integrală;
- (d) premiilor;
- (e) operațiunilor care fac obiectul normelor privind ajutorul de stat;
- (f) operațiunilor în cazul cărora finanțarea publică ia forma unor sume forfetare sau a unor costuri unitare standard, cu condiția ca veniturile nete să fie luate în considerare *ex ante*;
- (g) operațiunilor implementate în cadrul unui plan de acțiune comun, cu condiția ca veniturile nete să fie luate în considerare *ex ante*;
- (h) operațiunilor în cazul cărora sumele sau ratele finanțării sunt definite în anexa 1 la Regulamentul privind FEADR, sau
- (i) operațiunilor în cazul cărora costul total eligibil nu depășește 50 000 EUR.

În sensul prezentului articol și al articolului 61, eventualele plăți primite de beneficiar în baza unor penalități contractuale ca urmare a unei încălcări a contractului încheiat între beneficiar și o parte terță sau ca urmare a retragerii ofertei unei părți terțe selectate în cadrul unei proceduri de achiziții publice („depozit”) nu sunt considerate venituri și nu sunt deduse din cheltuielile eligibile ale operațiunii.

(9) Cheltuielile care devin eligibile în urma modificării programului sunt eligibile numai de la data transmiterii către Comisie a cererii de modificare sau, în cazul aplicării articolului 96 alineatul (11), de la data intrării în vigoare a deciziei de modificare a programului.

Normele specifice fondurilor pentru FEPAM pot deroga de la primul paragraf.

(10) Prin derogare de la alineatul (9), se pot stabili prin Regulamentul privind FEPAM proceduri specifice privind data începerii perioadei de eligibilitate.

(11) O operațiune poate beneficia de contribuții din partea unuia sau mai multor fonduri ESI sau din partea unuia sau mai multor programe și din partea altor instrumente ale Uniunii cu condiția ca pentru cheltuielile incluse într-o cerere de rambursare de la unul dintre fondurile ESI să nu se beneficieze de contribuții din partea altui fond sau instrument al Uniunii și să nu se beneficieze de contribuții din partea aceluiași fond în cadrul unui alt program.

Articolul 66

Forme de sprijin

Fondurile ESI sunt utilizate pentru a furniza sprijin sub formă de granturi, premii, asistență rambursabilă, instrumente financiare sau o combinație între acestea.

În cazul asistenței rambursabile, sprijinul rambursat organismului care l-a oferit sau altei autorități competente din statul membru se contabilizează separat sau este separat prin coduri contabile și se reutilizează în același scop sau în conformitate cu obiectivele programului.

Articolul 67

Tipuri de granturi și de asistență rambursabilă

(1) Granturile și asistența rambursabilă pot lua oricare din următoarele forme:

- (a) rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv împreună cu, după caz, contribuții în natură și cheltuieli de amortizare;
- (b) bareme standard pentru costurile unitare;
- (c) sume forfetare care nu depășesc 100 000 EUR din contribuția publică;
- (d) finanțare forfetară, stabilită prin aplicarea unui procentaj la una sau mai multe categorii definite de costuri.

Normele specifice fondurilor pot limita formele granturilor și metodele de calcul aplicabile anumitor operațiuni.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), se pot stabili prin Regulamentul privind FEPAM forme suplimentare de granturi și alte metode de calcul.

(3) Opțiunile menționate la alineatul (1) pot fi combinate doar atunci când fiecare acoperă o categorie diferită de costuri sau atunci când sunt utilizate pentru proiecte diferite care fac parte dintr-o operațiune sau în una din etapele succesive ale unei operațiuni.

(4) Dacă o operațiune sau un proiect care formează o parte a unei operațiuni este implementat exclusiv prin achiziții publice de lucrări, de bunuri sau de servicii, se aplică numai alineatul (1) primul paragraf litera (a). Dacă achiziția publică în cadrul unei operațiuni sau al unui proiect care face parte dintr-o operațiune este limitată la anumite categorii de costuri, toate opțiunile menționate la alineatul (1) pot fi aplicate.

(5) Sumele menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (b), (c) și (d) se stabilesc într-unul din următoarele moduri:

(a) o metodă de calcul justă, echitabilă și verificabilă, bazată pe:

(i) date statistice sau alte informații obiective; sau

(ii) date istorice verificate privind beneficiarii individuali; sau

(iii) aplicarea practicilor uzuale ale beneficiarilor individuali de contabilizare a costurilor;

(b) în conformitate cu normele de aplicare a baremelor corespunzătoare de costuri unitare, sume forfetare și rate fixe aplicabile în cadrul politicilor Uniunii pentru un tip similar de operațiune și beneficiari;

(c) în conformitate cu normele de aplicare a baremelor corespunzătoare de costuri unitare, sume forfetare și rate fixe aplicate în cadrul sistemelor de granturi finanțate integral de statul membru în cauză pentru un tip similar de operațiune și de beneficiar;

(d) rate stabilite prin prezentul regulament sau de normele specifice fondurilor;

(e) metode specifice de determinare a sumelor stabilite în conformitate cu normele specifice fondurilor.

(6) Documentul care prevede condițiile privind contribuția pentru fiecare operațiune stabilește metoda care trebuie aplicată pentru a determina costurile de funcționare și condițiile pentru plata grantului.

Articolul 68

Finanțare forfetară pentru costuri indirecte și costuri cu personalul privind granturile și asistența rambursabilă

(1) Dacă punerea în implementare a unei operațiuni generează costuri indirecte, acestea pot fi calculate ca sumă forfetară în unul din următoarele moduri:

(a) o rată fixă de până la 25 % din costurile directe eligibile, cu condiția ca rata să fie calculată pe baza unei metode de calcul juste, echitabile și verificabile sau a unei metode aplicate în cadrul sistemelor de granturi finanțate în întregime de statul membru pentru un tip similar de operațiune și de beneficiar;

(b) o rată forfetară de maxim 15 % din costurile cu personalul eligibile directe, fără ca statul membru să fie obligat să facă un calcul în vederea determinării ratei aplicabile;

(c) o rată forfetară aplicată costurilor directe eligibile bazată pe metodele existente și ratele corespunzătoare, aplicabilă în cadrul politicilor Uniunii pentru un tip similar de operațiune și de beneficiar.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 privind definirea ratei fixe și a metodelor aferente menționate la prezentul alineat primul paragraf litera (c).

(2) Pentru a se determina costurile cu personalul legate de implementarea unei operațiuni, remunerația pe oră aplicabilă poate fi calculată prin împărțirea celor mai recente costuri brute documentate pentru un an în legătură cu angajarea de personal la 1 720 de ore.

Articolul 69

Norme specifice de eligibilitate pentru granturi și pentru asistența rambursabilă

(1) Contribuțiile în natură sub forma prestării de lucrări, furnizării de bunuri, servicii, terenuri și imobile pentru care nu au fost efectuate plăți în numerar justificate de facturi sau documente cu valoare justificativă echivalentă pot constitui cheltuieli eligibile cu condiția ca astfel să prevadă normele de eligibilitate ale fondurilor ESI și ale programului și să fie îndeplinite următoarele criterii:

(a) contribuția publică destinată unei operațiuni care include contribuții în natură nu depășește valoarea totală a cheltuielilor eligibile, cu excepția contribuțiilor în natură, la încheierea operațiunii;

(b) valoarea atribuită contribuțiilor în natură nu depășește costurile în general acceptate pe piața în cauză;

(c) valoarea și aplicarea contribuției poate face obiectul unei evaluări și al unei verificări independente;

(d) în cazul furnizării de terenuri sau imobile, se poate face o plată în numerar în vederea unui contract de închiriere la o valoare nominală pe an care să nu depășească o unitate monetară a statului membru respectiv;

(e) în cazul contribuțiilor în natură sub formă de muncă neremunerată, valoarea muncii este determinată luând în considerare timpul consacrat verificat și rata remunerației pentru o muncă echivalentă.

Valoarea terenului sau a bunului imobiliar menționate la prezentul alineat primul paragraf litera (d) se certifică de un expert independent calificat sau de un organism oficial autorizat în mod corespunzător și nu depășește limita prevăzută la alineatul (3) litera (b).

(2) Costurile de amortizare pot fi considerate eligibile dacă următoarele condiții sunt îndeplinite:

- (a) normele de eligibilitate ale programului permit acest lucru;
- (b) valoarea cheltuielilor este dovedită corespunzător prin documente justificative cu valoare probatorie echivalentă facturilor în cazul rambursării sub forma menționată la articolul 67 alineatul (1) primul paragraf litera (a);
- (c) costurile se raportează exclusiv la perioada de sprijin pentru operațiune;
- (d) granturile publice nu au contribuit la achiziționarea activelor amortizate.

(3) Următoarele costuri nu sunt eligibile pentru o contribuție din partea fondurilor ESI și din suma de sprijin transferată de la Fondul de coeziune la MIE astfel cum se prevede la articolul 92 alineatul (6):

- (a) dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- (b) achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite cu o sumă mai mare de 10 % din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză. În cazul siturilor abandonate și al siturilor utilizate anterior pentru activități industriale care conțin clădiri, această limită se majorează la 15 %. În cazuri excepționale și justificate corespunzător, această limită poate fi majorată peste procentajele respective indicate mai sus pentru operațiunile privind protecția mediului;
- (c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul.

Articolul 70

Eligibilitatea operațiunilor în funcție de localizare

(1) Operațiunile care primesc contribuții din fondurile ESI, sub rezerva derogărilor menționate la alineatele (2) și (3) și a normelor specifice fondurilor, sunt situate în zona vizată de program.

(2) Autoritatea de management poate accepta ca o operațiune să fie implementată în afara zonei vizate de program, dar pe teritoriul Uniunii, cu condiția ca toate condițiile de mai jos să fie îndeplinite:

- (a) operațiunea se realizează în beneficiul zonei vizate de program;
- (b) suma totală alocată în cadrul programului pentru operațiunile situate în afara zonei vizate de program nu depășește 15 % din contribuția din FEDR, Fondul de coeziune și FEPAM la nivelul priorității sau 5 % din contribuția din FEADR la nivelul programului;

(c) comitetul de monitorizare a aprobat operațiunea sau tipurile de operațiuni în cauză;

(d) obligațiile autorităților pentru program în ceea ce privește gestiunea, controlul și auditul operațiunii sunt îndeplinite de autoritățile responsabile pentru programul în cadrul căruia operațiunea respectivă beneficiază de contribuții, sau încheie acorduri cu autoritățile din zona în care operațiunea este implementată.

(3) Pentru operațiunile privind asistența tehnică sau activitățile promoționale, cheltuielile pot fi suportate în afara Uniunii, cu condiția îndeplinirii condițiilor prevăzute în alineatul (2) litera (a) și a respectării obligațiilor în ceea ce privește gestiunea, controlul și auditul operațiunii.

(4) Alineatele (1) - (3) nu se aplică programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, iar alineatele (2) și (3) nu se aplică operațiunilor sprijinite de FSE.

Articolul 71

Caracterul durabil al operațiunilor

(1) În cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din partea fondurilor ESI se rambursează dacă, în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale către beneficiar sau în termenul prevăzut de normele privind ajutorul de stat, după caz, face obiectul uneia dintre următoarele:

- (a) încetarea sau delocalizarea unei activități productive în afara zonei vizate de program;
- (b) o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care dă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- (c) o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

Sumele plătite în mod necuvenit pentru operațiune sunt recuperate de statul membru proporțional cu perioada pentru care cerințele nu au fost îndeplinite.

Statele membre pot reduce la trei ani perioada limită stabilită la primul paragraf în situații care vizează menținerea investițiilor sau a locurilor de muncă create de IMM-uri.

(2) În cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din partea fondurilor ESI se rambursează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM. În cazul în care contribuția din partea fondurilor ESI ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil conform normelor privind ajutorul de stat.

(3) În cazul operațiunilor sprijinite de FSE și al operațiunilor sprijinite de alte fonduri ESI care nu constau în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din partea fondului se rambursează numai dacă operațiunile fac obiectul unei obligații de menținere a investiției în temeiul normelor aplicabile privind ajutorul de stat și are loc o încetare sau delocalizare a activității de producție în termenul prevăzut de respectivele norme.

(4) Alineatele (1), (2) și (3) nu sunt aplicabile contribuțiilor către sau din partea instrumentelor financiare sau oricăror operațiuni a căror activitate de producție încetează ca urmare a unui faliment nefraudulos.

(5) Alineatele (1), (2) și (3) nu se aplică persoanelor fizice care beneficiază de sprijin pentru investiții și, după finalizarea operațiunii de investiții, devin eligibile și beneficiază de sprijin în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1309/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, dacă investițiile în cauză sunt legate în mod direct de tipul de activitate identificată ca fiind eligibilă pentru sprijin din partea Fondului european de ajustare la globalizare.

TITLUL VIII

GESTIUNE ȘI CONTROL

CAPITOLUL I

Sistemele de gestiune și control

Articolul 72

Principiile generale ale sistemelor de gestiune și control

În conformitate cu articolul 4 alineatul (8), sistemele de gestiune și control constau în:

- (a) descrierea funcțiilor fiecăruia dintre organismele implicate în domeniul gestiunii și controlului, repartizarea funcțiilor în interiorul fiecărui organism;
- (b) respectarea principiului separării funcțiilor între aceste organisme și în interiorul fiecăruia dintre ele;
- (c) proceduri pentru a garanta corectitudinea și regularitatea cheltuielilor declarate;
- (d) sisteme informatice de contabilitate, de stocare și transmitere a datelor financiare și a datelor privind indicatorii, de monitorizare și de raportare;
- (e) sisteme de raportare și monitorizare, în cazul în care organismul responsabil încredințează îndeplinirea sarcinilor unui alt organism;
- (f) dispoziții privind auditul funcționării sistemelor de gestiune și control;
- (g) sisteme și proceduri care garantează o pistă de audit adecvată;

- (h) prevenirea, detectarea și corectarea neregulilor, inclusiv a fraudei, și recuperarea sumelor plătite necuvenit, împreună cu dobânzile de întârziere.

Articolul 73

Responsabilitățile în cadrul gestiunii partajate

În conformitate cu principiul gestiunii partajate, statele membre și Comisia răspund de gestiunea și controlul programelor în funcție de responsabilitățile lor respective prevăzute în prezentul regulament și în normele specifice fondurilor.

Articolul 74

Responsabilitățile statelor membre

(1) Statele membre îndeplinesc sarcinile de gestiune, de control și de audit și își asumă responsabilitățile aferente, care sunt stabilite de normele privind gestiunea partajată prevăzute în Regulamentul financiar și normele specifice fondurilor.

(2) Statele membre asigură configurarea sistemelor lor de gestiune și control pentru programe în conformitate cu normele specifice fondurilor și funcționarea eficace a acestor sisteme.

(3) Statele membre asigură existența unor măsuri eficace pentru examinarea reclamațiilor privind fondurile ESI. Sfera de acțiune, normele și procedurile referitoare la aceste mecanisme țin de responsabilitatea statelor membre, în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic. La cererea Comisiei, statele membre examinează reclamațiile depuse la Comisie care se încadrează în sfera de acțiune a mecanismelor lor. Statele membre informează Comisia, la cerere, cu privire la rezultatele examinărilor respective.

(4) Toate schimburile oficiale de informații între statul membru și Comisie sunt efectuate utilizând un sistem de schimb electronic de date. Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a clauzelor și condițiilor pe care respectivul sistem de schimb electronic de date trebuie să le respecte. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

CAPITOLUL II

Competențele și responsabilitățile Comisiei

Articolul 75

Competențele și responsabilitățile Comisiei

(1) Comisia verifică, pe baza informațiilor disponibile, ținând seama inclusiv de informațiile privind desemnarea organismelor responsabile de gestiune și control, documentele furnizate în fiecare an, în temeiul articolului 59 alineatul (5) din Regulamentul financiar, de către organismele desemnate respective, rapoartele de control, rapoartele de implementare anuale și auditurile realizate de organismele naționale și ale Uniunii, dacă statele membre au instituit sisteme de gestiune și control care respectă prezentul regulament și normele specifice fondurilor și dacă aceste sisteme funcționează în mod eficace pe durata implementării programelor.

(2) Funcționarii sau reprezentanții autorizați ai Comisiei pot efectua audituri la fața locului sau controale după un preaviz de cel puțin 12 zile lucrătoare adresat autorității naționale competente, cu excepția cazurilor de urgență. Comisia respectă principiul proporționalității, având în vedere necesitatea de a evita repetarea inutilă a auditurilor sau a controalelor realizate de către statele membre, nivelul de risc pentru bugetul Uniunii și necesitatea de a reduce sarcina administrativă pentru beneficiari, în conformitate cu normele specifice fondului. Aceste audituri sau controale pot include, în special, verificarea funcționării eficiente a sistemelor de gestiune și control în cadrul unui program sau unei părți a acestuia, precum și evaluarea bunei gestiuni financiare a operațiunilor din cadrul programelor. Funcționarii statului membru sau reprezentanții autorizați ai acestuia pot să participe la aceste audituri sau controale.

Funcționarii Comisiei sau reprezentanții autorizați ai acesteia, abilitați în mod corespunzător pentru a efectua audituri sau controale la fața locului, au acces la toate dosarele, documentele și metadatele necesare, indiferent de suportul de stocare al acestora, care au legătură cu cheltuielile sprijinite de fondurile ESI sau cu sistemele de gestiune și control. Statele membre furnizează Comisiei copii ale unor astfel de dosare, documente și metadate, la cerere.

Competențele prevăzute la prezentul alineat nu afectează aplicarea dispozițiilor naționale care rezervă anumite acte agenților specifici desemnați de legislația națională. Funcționarii Comisiei sau reprezentanții săi autorizați nu participă, printre altele, la vizite la domiciliu sau la interogarea oficială a persoanelor în temeiul legislației naționale. Cu toate acestea, acești funcționari și reprezentanți au acces la informațiile obținute în acest mod, fără a aduce atingere competențelor instanțelor judecătorești naționale și respectând pe deplin drepturile fundamentale ale subiecților juridici în cauză.

(3) Comisia poate cere unui stat membru să întreprindă acțiunile necesare pentru a garanta buna funcționare a sistemelor sale de gestiune și control sau să verifice corectitudinea cheltuielilor în conformitate cu normele specifice fondurilor.

TITLUL IX

GESTIUNEA FINANCIARĂ, EXAMINAREA ȘI ACCEPTAREA CONTURILOR ȘI CORECȚIILE FINANCIARE, DEZANGAJAREA

CAPITOLUL I

Gestiunea financiară

Articolul 76

Angajamentele bugetare

Angajamentele bugetare ale Uniunii pentru fiecare program sunt realizate în tranșe anuale pentru fiecare fond pe parcursul perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020. Angajamentele bugetare care corespund rezervei de performanță pentru fiecare program se realizează separat, din restul fondurilor alocate programului.

Decizia Comisiei de adoptare a unui program constituie o decizie de finanțare în sensul articolului 84 din Regulamentul

financiar și, odată notificată către statul membru respectiv, constituie un angajament juridic în sensul regulamentului menționat.

Pentru fiecare program, angajamentele bugetare pentru prima rată urmează adoptării programului de către Comisie.

Angajamentele bugetare pentru ratele ulterioare vor fi realizate de Comisie înaintea datei de 1 mai a fiecărui an, pe baza deciziei menționate la al doilea paragraf, din prezentul articol cu excepția cazurilor în care se aplică articolul 16 din Regulamentul financiar.

În urma aplicării cadrului de performanță în conformitate cu articolul 22, în cazul priorităților care nu și-au îndeplinit obiectivele de etapă, Comisia dezangajează, după caz, creditele corespunzătoare angajate în cadrul programelor în cauză ca parte a rezervei de performanță și le pun la dispoziție, din nou, pentru programele ale căror fonduri au fost majorate ca urmare a unei modificări aprobate de Comisie în conformitate cu articolul 22 alineatul (5).

Articolul 77

Norme comune în materie de plăți

(1) Plățile efectuate de Comisie reprezentând contribuții din fondurile ESI pentru fiecare program se realizează în conformitate cu creditele bugetare și sub rezerva fondurilor disponibile. Fiecare plată se atribuie angajamentului bugetar deschis cel mai devreme al fondului în cauză.

(2) Plățile aferente angajamentelor bugetare care corespund rezervei de performanță nu se efectuează înainte de alocarea definitivă a rezervei de performanță, în conformitate cu articolul 22 alineatele (3) și (4).

(3) Plățile se efectuează sub formă de prefinanțare, plăți intermediare și plata soldului final.

(4) Pentru formele de sprijin în temeiul articolului 67 alineatul (1) primul paragraf literele (b), (c) și (d) și al articolelor 68 și 69, costurile calculate pe baza normelor aplicabile se consideră cheltuieli eligibile.

Articolul 78

Norme comune pentru calculul plăților intermediare și plata soldului final

Reglementările specifice fondurilor prevăd norme pentru calculul sumei rambursate cu titlu de plăți intermediare și al soldului final. Această sumă va fi o funcție specifică a ratei de cofinanțare aplicabile cheltuielilor eligibile.

Articolul 79

Cereri de plată

(1) Procedura specifică și informațiile care trebuie furnizate în cererile de plată cu privire la fiecare fond ESI sunt stabilite de normele specifice fondurilor.

(2) Cererea de plată care se transmite Comisiei conține toate informațiile necesare Comisiei pentru a întocmi situații contabile în conformitate cu articolul 68 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

Articolul 80

Folosirea monedei euro

Sumele din programele prezentate de statele membre, previziunile de cheltuieli, declarațiile de cheltuieli, cererile de plată, conturile și cheltuielile menționate în rapoartele de implementare anuale și finale sunt exprimate în euro.

Articolul 81

Plata prefinanțării inițiale

(1) În urma deciziei Comisiei de adoptare a unui program, Comisia plătește o sumă de prefinanțare inițială pentru întreaga perioadă de programare. Suma prefinanțării inițiale este plătită în tranșe în funcție de necesitățile bugetare. Nivelul corespunzător tranșelor este definit de normele specifice fondurilor.

(2) Prefinanțarea inițială se utilizează numai pentru plățile către beneficiari în cadrul implementării programului. Ea se pune la dispoziție fără întârziere organismului responsabil în acest sens.

Articolul 82

Verificarea și închiderea conturilor aferente prefinanțării inițiale

Sumele plătite cu titlu de prefinanțare sunt verificate și închise integral în conturile Comisiei cel târziu la momentul încheierii programului.

Articolul 83

Întreruperea termenului de plată

(1) Termenul de plată pentru o cerere de plată intermediară poate fi întrerupt de către ordonatorul de credite delegat, în sensul Regulamentului financiar, pentru o perioadă maximă de șase luni, în următoarele cazuri:

- (a) în urma unor informații furnizate de un organism de audit național sau al Uniunii, există dovezi clare care indică o deficiență semnificativă în funcționarea sistemului de gestiune și control;
- (b) ordonatorul de credite delegat trebuie să efectueze verificări suplimentare în urma informațiilor care ajung la cunoștința sa și care îi semnalează că cheltuielile indicate într-o cerere de plată sunt legate de o neregulă având consecințe financiare grave;
- (c) nu a fost prezentat unul dintre documentele prevăzute la articolul 59 alineatul (5) din Regulamentul financiar.

Statul membru poate accepta prelungirea perioadei de întrerupere cu încă trei luni.

Normele specifice fondurilor pentru FEPAM pot stabili o bază suplimentară pentru întreruperea plăților legată de neconformitatea cu normele aplicabile în temeiul politicii comune în domeniul pescuitului, care trebuie să fie proporțională, având în vedere natura, gravitatea, durata și recurența neconformității.

(2) Ordonatorul de credite delegat limitează perioada de întrerupere la o parte din cheltuielile acoperite de cererea de plată afectată de elementele menționate la alineatul (1) primul paragraf, cu excepția cazului în care este imposibil să se identifice partea din cheltuieli care este afectată. Ordonatorul de credite delegat informează de îndată, în scris, statul membru și autoritatea de management în legătură cu motivul întreruperii și îi invită să remedieze situația. Ordonatorul de credite delegat pune capăt întreruperii imediat ce au fost luate măsurile necesare.

CAPITOLUL II

Examinarea și acceptarea conturilor

Articolul 84

Termenul-limită pentru examinarea și acceptarea conturilor de către Comisie

Până la data de 31 mai a anului următor sfârșitului perioadei contabile, Comisia aplică, în conformitate cu articolul 59 alineatul (6) din Regulamentul financiar, proceduri pentru examinarea și acceptarea conturilor și informează statul membru vizat dacă acceptă sau nu conturile ca fiind complete, exacte și corecte, în conformitate cu normele specifice fondurilor.

CAPITOLUL III

Corecțiile financiare

Articolul 85

Corecții financiare realizate de Comisie

(1) Comisia realizează corecții financiare prin anularea totală sau parțială a contribuției Uniunii la un program și prin efectuarea recuperărilor de la statele membre pentru a exclude de la finanțarea de către Uniune a cheltuielilor care nu respectă legislația aplicabilă.

(2) O încălcare a legislației aplicabile determină o corecție financiară numai pentru cheltuielile care au fost declarate Comisiei și în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- (a) încălcarea a afectat selectarea de către organismul responsabil a operațiunii pentru sprijin din partea fondurilor ESI sau, în cazurile în care, din cauza naturii încălcării, nu este posibil să se stabilească această impact, există riscul justificat ca încălcarea să fi avut un astfel de efect;
- (b) încălcarea a afectat cuantumul cheltuielilor declarate în vederea rambursării din bugetul Uniunii sau, în cazurile în care, din cauza naturii încălcării, nu este posibil să se stabilească impactul său financiar, dar există riscul justificat ca încălcarea să fi avut un astfel de efect.

(3) Atunci când ia o decizie cu privire la o corecție financiară în temeiul alineatului (1), Comisia respectă principiul proporționalității, ținând seama de natura și de gravitatea încălcării legislației aplicabile și de implicațiile financiare ale acesteia pentru bugetul Uniunii. Comisia informează sistematic Parlamentul European cu privire la deciziile luate privind aplicarea de corecții financiare.

(4) Criteriile și procedurile privind aplicarea corecțiilor financiare sunt prevăzute de normele specifice fondurilor.

CAPITOLUL IV

Dezangajarea

Articolul 86

Principii

(1) Toate programele sunt prezentate în vederea unei proceduri de dezangajare stabilite pe baza faptului că sumele legate de un angajament care nu sunt acoperite de prefinanțare sau de o cerere de plată pe o perioadă definită, inclusiv orice cerere de plată care este supusă, integral sau parțial, unei întreruperi a termenului de plată sau unei suspendări, sunt dezangajate.

(2) Angajamentul legat de ultimul an al perioadei se dezangajează în conformitate cu regulile care trebuie respectate pentru închiderea programelor.

(3) Normele specifice fondurilor precizează domeniul precis de aplicare al normei privind dezangajarea pentru fiecare fond ESI.

(4) Partea de angajamente încă deschise se dezangajează în cazul în care oricare dintre documentele necesare pentru închidere nu a fost prezentat Comisiei până la termenul stabilit în normele specifice fondurilor.

(5) Angajamentelor bugetare care corespund rezervei de performanță li se poate aplica doar procedura de dezangajare prevăzută la alineatul (4).

Articolul 87

Excepție de la dezangajare

(1) Suma care face obiectul dezangajării se reduce cu sumele echivalente acelei părți a angajamentului bugetar pentru care:

- (a) operațiunile sunt suspendate printr-o procedură juridică sau o cale de atac administrativă cu efect de suspendare; sau
- (b) nu a fost posibil să se facă o cerere de plată din motive de forță majoră care afectează în mod grav implementarea integrală sau parțială a programului.

Autoritățile naționale care invocă forța majoră în temeiul primului paragraf litera (b) demonstrează consecințele directe ale acesteia asupra aplicării parțiale sau integrale a programului.

În sensul literelor (a) și (b) de la primul paragraf, reducerea poate fi cerută o dată, în cazul în care suspendarea sau forța

majoră a durat până la un an, sau de un număr de ori corespunzător duratei forței majore, sau de un număr de ori egal cu numărul de ani dintre data deciziei legale sau administrative care a suspendat aplicarea operațiunii și data deciziei legale sau administrative definitive.

(2) Până la 31 ianuarie, statul membru trimite Comisiei informații privind excepțiile menționate la alineatul (1) primul paragraf literele (a) și (b), pentru suma de declarat până la sfârșitul anului precedent.

Articolul 88

Procedură

(1) Comisia informează în timp util statul membru și autoritatea de management ori de câte ori există un risc de aplicare a regulii dezangajării prevăzute la articolul 86.

2. Pe baza informațiilor primite până la 31 ianuarie, Comisia informează statul membru și autoritatea de management în legătură cu cuantumul dezangajării care rezultă din informațiile pe care le deține.

(3) Statul membru dispune de un termen de două luni pentru a-și da acordul privind suma care urmează să se dezangajeze sau pentru a-și prezenta observațiile.

(4) Statul membru transmite Comisiei, până la 30 iunie, un plan de finanțare revizuit care reflectă suma redusă a sprijinului pentru una sau mai multe priorități ale programului în cursul exercițiului financiar în cauză, ținând seama de alocarea în funcție de fond sau de categoria regiunii, atunci când este cazul. În lipsa acestui plan, Comisia revizuieste planul de finanțare în sensul reducerii contribuției din partea fondurilor ESI pentru exercițiul financiar în cauză. Această reducere se alocă fiecărei priorități în mod proporțional.

(5) Comisia modifică decizia de adoptare a programului, prin acte de punere în aplicare, cel târziu până la 30 septembrie.

PARTEA A TREIA

DISPOZIȚII GENERALE APLICABILE FEDR, FSE ȘI FONDUL DE COEZIUNE

TITLUL I

OBIECTIVE ȘI CADRUL FINANCIAR

CAPITOLUL I

Misiune, obiective și acoperirea geografică a contribuțiilor

Articolul 89

Misiune și obiective

(1) Fondurile contribuie la dezvoltarea și continuarea acțiunilor Uniunii care conduc la consolidarea coeziunii sale economice, sociale și teritoriale, în conformitate cu articolul 174 din TFUE.

Acțiunile sprijinite de fonduri contribuie, de asemenea, la realizarea strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

(2) Pentru misiunea menționată la alineatul (1), se urmăresc următoarele obiective:

- (a) „investiții pentru creștere și locuri de muncă” în statele membre și regiuni, care beneficiază de contribuții din toate fondurile; și
- (b) „cooperare teritorială europeană”, care beneficiază de contribuții din FEDR.

Articolul 90

Investiții pentru creștere și locuri de muncă

(1) Fondurile structurale sprijină obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă în toate regiunile corespunzătoare nivelului 2 din nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică („regiuni de nivelul NUTS 2”), instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 modificat prin Regulamentul (CE) nr. 105/2007.

(2) Resursele pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă sunt repartizate între următoarele trei categorii de regiuni de nivelul NUTS 2:

- (a) regiuni mai puțin dezvoltate, al căror PIB pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;
- (b) regiuni de tranziție, al căror PIB pe cap de locuitor este între 75 % și 90 % din PIB-ul mediu al UE-27;
- (c) regiuni mai dezvoltate, al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 90 % din PIB-ul mediu al UE-27.

Clasificarea regiunilor în cadrul uneia dintre cele trei categorii de regiuni este stabilită în funcție de raportul dintre PIB-ul pe cap de locuitor pentru fiecare regiune, măsurat în funcție de paritatea puterii de cumpărare (PPC) și calculat pe baza datelor aferente perioadei 2007 - 2009 din Uniune, și PIB-ul mediu al UE-27 pentru aceeași perioadă de referință.

(3) Fondul de coeziune sprijină statele membre în cauză al căror VNB pe cap de locuitor, măsurat în PPC și calculat pe baza datelor aferente perioadei 2008–2010 din Uniune, este mai mic de 90 % din VNB-ul mediu pe cap de locuitor din UE-27 pentru aceeași perioadă de referință.

Statele membre eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune în 2013, dar al căror VNB nominal pe cap de locuitor depășește 90 % din VNB-ul mediu pe cap de locuitor din UE-27, calculat în conformitate cu primul paragraf, beneficiază de sprijin din Fondul de coeziune pe o bază tranzitorie și specifică.

(4) Imediat după intrarea în vigoare a prezentului regulament, Comisia adoptă, printr-un act de punere în aplicare, o decizie prin care stabilește lista regiunilor care îndeplinesc criteriile celor trei categorii de regiuni de la alineatul (2) și a

statelor membre care îndeplinesc criteriile de la alineatul (3). Lista respectivă este valabilă de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

(5) În 2016, Comisia revizuieste eligibilitatea statelor membre pentru a primi susținere din Fondul de coeziune pe baza cifrelor referitoare la VNB-ul Uniunii pentru perioada 2012 - 2014 pentru UE-27. Statele membre al căror VNB nominal pe cap de locuitor scade sub 90 % din VNB-ul mediu pe cap de locuitor pentru UE-27 devin eligibile pentru a primi susținere din Fondul de coeziune, iar statele membre care erau eligibile pentru Fondul de coeziune și al căror VNB nominal pe cap de locuitor depășește 90 % devin neeligibile, beneficiind de asistență din Fondul de coeziune pe o bază tranzitorie și specifică.

CAPITOLUL II

Cadrul financiar

Articolul 91

Resurse pentru coeziunea economică, socială și teritorială

(1) Resursele pentru coeziunea economică, socială și teritorială disponibile pentru angajamentul bugetar corespunzător perioadei 2014 - 2020 sunt de 325 145 694 739 EUR la prețurile din 2011, în conformitate cu repartizarea anuală stabilită în anexa VI, din care 322 145 694 739 EUR reprezintă resursele globale alocate pentru FEDR, FSE și Fondul de coeziune și 3 000 000 000 EUR reprezintă o alocare specifică pentru YEI. În scopul programării și includerii ulterioare în bugetul general al Uniunii, cuantumul resurselor pentru coeziunea economică, socială și teritorială se indexează cu 2 % pe an.

(2) Comisia adoptă o decizie, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, de stabilire a repartizării anuale a resurselor globale pentru fiecare stat membru în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și a repartizării anuale a resurselor din alocările specifice pentru YEI per stat membru, împreună cu lista regiunilor eligibile, în conformitate cu criteriile și metodologia prevăzute în anexele VII și, respectiv, VIII, fără a aduce atingere alineatului (3) din prezentul articol sau articolului 92 alineatul (8).

(3) La inițiativa Comisiei, 0,35 % din resursele globale se alocă asistenței tehnice, după ce se deduc sprijinul acordat MIE menționat la articolul 92 alineatul (6) și ajutorul pentru persoanele cele mai defavorizate menționat la articolul 92 alineatul (7).

Articolul 92

Resurse pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și pentru obiectivul privind cooperarea teritorială europeană

(1) Resursele pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă se ridică la 96,33 % din resursele globale (și anume, un total de 313 197 435 409 EUR) și se alocă după cum urmează:

- (a) 52,45 % (și anume, un total de 164 279 015 916 EUR) pentru regiunile mai puțin dezvoltate;

- (b) 10,24 % (și anume, un total de 32 084 931 311 EUR) pentru regiunile de tranziție;
- (c) 15,67 % (și anume, un total de 49 084 308 755 EUR) pentru regiunile mai dezvoltate;
- (d) 21,19 % (și anume, un total de 66 362 384 703 EUR) pentru statele membre care beneficiază de contribuții din Fondul de coeziune;
- (e) 0,44 % (și anume, un total de 1 386 794 724 EUR) ca finanțare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din tratat și pentru regiunile de nivelul NUTS 2 care îndeplinesc criteriile stabilite la articolul 2 din Protocolul nr. 6 la Actul de aderare din 1994.
- (2) Pe lângă sumele stabilite la articolul 91 și la alineatul (1) de la prezentul articol, pentru anii 2014 și 2015 se pune la dispoziție o sumă suplimentară de 94 200 000 EUR, respectiv de 92 400 000 EUR, așa cum se prevede în secțiunea „Ajustări suplimentare” din anexa VII. Sumele respective sunt identificate în decizia Comisiei menționată la articolul 91 alineatul (2).
- (3) În 2016, Comisia revizuieste, în cadrul ajustării sale tehnice pentru anul 2017, în conformitate cu articolele 4 și 5 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013, totalul fondurilor alocate în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă fiecărui stat membru pentru perioada 2017 - 2020, aplicând metoda de alocare stabilită la punctele 1 - 16 din anexa VII pe baza celor mai recente statistici disponibile și a comparației, pentru statele membre supuse plafonării, dintre PIB-ul național cumulat înregistrat pentru anii 2014 - 2015 și PIB-ul național cumulat pentru aceeași perioadă estimat în 2012 în conformitate cu punctul 10 din anexa VII. În cazul în care există o divergență cumulată de peste +/-5 % între alocările revizuite și alocările totale, alocările totale se ajustează în mod corespunzător. În conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului, ajustările trebuie să fie distribuite în mod egal pe parcursul anilor 2017 - 2020, iar plafoanele corespunzătoare din cadrul financiar se modifică în consecință. Efectul net total al ajustărilor, indiferent dacă acestea sunt pozitive sau negative, nu depășește 4 000 000 000 EUR. După ajustarea tehnică, Comisia adoptă o decizie, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, care stabilește repartizarea anuală revizuită a resurselor globale pentru fiecare stat membru.
- (4) Pentru a se asigura că sunt direcționate suficiente investiții către ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, mobilitatea forței de muncă, cunoaștere, incluziunea socială și combaterea sărăciei, cota de resurse ale fondurilor structurale disponibilă pentru programarea programelor operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, alocată de FSE în fiecare stat membru, nu este mai mică decât cota din FSE corespunzătoare pentru respectivul stat membru, prevăzută în programele operaționale pentru obiectivul privind convergența, competitivitate regională și ocuparea forței de muncă pentru perioada de programare 2007 - 2013. La respectiva cotă se adaugă o sumă suplimentară pentru fiecare stat membru, stabilită în conformitate cu metoda prevăzută în anexa IX, pentru a se asigura

că cota din FSE exprimată sub formă de procente din totalul resurselor combinate pentru fonduri la nivelul Uniunii, excluzând finanțarea din Fondul de coeziune pentru infrastructura de transport din cadrul MIE, menționată la alineatul (6), și finanțarea din fondurile structurale pentru ajutorarea celor mai defavorizate persoane menționate la alineatul (7), din statele membre nu este mai mică de 23,1 %. În sensul prezentului alineat, investițiile furnizate din FSE către YEI se consideră a fi parte a cotei din fondurile structurale alocate FSE.

(5) Resursele pentru YEI se ridică la 3 000 000 000 EUR din alocarea specifică pentru YEI și cel puțin 3 000 000 000 EUR din investițiile orientate ale FSE.

(6) Quantumul sprijinului din Fondul de coeziune care urmează să fie transferat către MIE este de 10 000 000 000 EUR. Acesta este cheltuit pentru proiecte de infrastructură de transport în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 exclusiv în statele membre eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune.

Comisia adoptă, printr-un act de punere în aplicare, o decizie de stabilire a sumei care urmează să fie transferată din suma alocată fiecărui stat membru din Fondul de coeziune către MIE, sumă care este determinată în mod proporțional pentru întreaga perioadă. Alocarea din Fondul de coeziune pentru fiecare stat membru se reduce în consecință.

Creditele anuale care corespund contribuției din Fondul de coeziune menționate la primul paragraf sunt înscrise în liniile bugetare corespunzătoare MIE începând cu exercițiul bugetar 2014

Suma transferată din Fondul de coeziune către MIE, menționată la primul paragraf, pentru a fi cheltuită exclusiv în statele membre eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune se execută prin lansarea de cereri specifice pentru proiecte de implementare a rețelilor de bază sau pentru proiecte și activități orizontale identificate în partea I a anexei I la Regulamentul (UE) nr. 1316/2013.

Normele aplicabile sectorului transporturilor în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1316/2013 se aplică cererilor specifice menționate la al patrulea paragraf. Până la 31 decembrie 2016, selecția proiectelor eligibile pentru finanțare respectă alocările naționale din cadrul Fondului de coeziune. Începând cu 1 ianuarie 2017, resursele transferate MIE care nu au fost angajate pentru un proiect de infrastructură de transport sunt puse la dispoziția tuturor statelor membre eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune, în vederea finanțării proiectelor de infrastructură de transport în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1316/2013.

Pentru a sprijini statele membre eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune care pot întâmpina dificultăți în conceperea de proiecte cu o suficientă maturitate, calitate, sau ambele, și care aduc suficientă valoare adăugată pentru Uniune, se acordă o atenție specială acțiunilor de sprijinire a programelor destinate consolidării capacității instituționale și a eficienței administrațiilor publice și a serviciilor publice legate de dezvoltarea și implementarea proiectelor menționate în partea I din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1316/2013. Pentru a asigura cel mai

înalt nivel de absorbție a fondurilor transferate în toate statele membre eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune, Comisia poate organiza cereri suplimentare.

(7) Contribuția din fondurile structurale pentru ajutorul pentru persoanele cele mai defavorizate în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă este de cel puțin 2 500 000 000 EUR și poate fi majorată cu până la 1 000 000 000 EUR printr-un sprijin suplimentar stabilit în mod voluntar de către statele membre.

Comisia adoptă, printr-un act de punere în aplicare, o decizie de stabilire a sumei care urmează să fie transferată din suma alocată fiecărui stat membru din fondurile structurale pentru ajutorul pentru persoanele cele mai defavorizate pentru întreaga perioadă. Alocarea din fondurile structurale pentru fiecare stat membru este redusă în mod corespunzător, pe baza unei reduceri proporționale în funcție de categoria regiunilor.

Creditele anuale care corespund contribuției din fondurile structurale menționate la primul paragraf sunt înscrise în liniile bugetare corespunzătoare instrumentului de ajutor pentru persoanele cele mai defavorizate pentru exercițiul bugetar 2014.

(8) 330 000 000 EUR din resursele fondurilor structurale pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă se alocă acțiunilor inovatoare gestionate direct sau indirect de Comisie în domeniul dezvoltării urbane durabile.

(9) Resursele pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană reprezintă 2,75 % din resursele globale disponibile pentru angajamentul bugetar din fonduri pentru perioada 2014 - 2020 (și anume, un total de 8 948 259 330 EUR).

(10) În sensul prezentului articol, al articolelor 18, 91, 93, 95, 99, 120, al anexei I și al anexei X la prezentul regulament, precum și în sensul articolului 4 din Regulamentul privind FEDR, al articolelor 4 și al articolelor 16-23 din Regulamentul privind FSE, al articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul privind CTE, regiunea ultraperiferică Mayotte se consideră o regiune de nivelul NUTS 2 care se încadrează în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate. În sensul articolului 3 alineatele (1) și (2) din Regulamentul privind CTE, Mayotte și Saint Martin se consideră regiuni de nivelul NUTS 3.

Articolul 93

Netransferabilitatea resurselor între categoriile de regiuni

(1) Creditele totale alocate fiecărui stat membru în ceea ce privește regiunile mai puțin dezvoltate, regiunile de tranziție și regiunile mai dezvoltate nu sunt transferabile între aceste categorii de regiuni.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), Comisia poate accepta, în circumstanțe justificate în mod corespunzător, legate de implementarea unui sau mai multor obiective tematice, o propunere a unui stat membru – cu ocazia transmiterii pentru prima dată de către acesta a acordului de parteneriat sau, în circumstanțe justificate în mod corespunzător, cu ocazia alocării rezervei de performanță sau a unei revizui

semnificative a acordului de parteneriat – să transfere până la 3 % din creditul total pentru o categorie de regiuni către alte categorii de regiuni.

Articolul 94

Netransferabilitatea resurselor între obiective

(1) Creditele totale alocate fiecărui stat membru în legătură cu obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și obiectivul de cooperare teritorială europeană nu sunt transferabile între aceste categorii de obiective.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), Comisia poate, pentru a susține contribuția eficace a fondurilor la misiunile menționate la articolul 89 alineatul (1), în circumstanțe justificate în mod corespunzător și sub rezerva respectării condiției prevăzute la alineatul (3), să accepte, prin intermediul unui act de punere în aplicare, o propunere a unui stat membru – cu ocazia transmiterii pentru prima dată de către acesta a acordului de parteneriat – să transfere o parte din creditele sale destinate obiectivului de cooperare teritorială europeană către obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.

(3) Ponderea obiectivului de cooperare teritorială europeană în statul membru care prezintă propunerea menționată la alineatul (2) nu poate fi mai mică de 35 % din suma totală alocată statului membru respectiv în legătură cu obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și cu obiectivul de cooperare teritorială europeană și, după transfer, nu poate fi mai mică de 25 % din acel total.

Articolul 95

Adiționalitatea

(1) În sensul prezentului articol și al anexei X, se aplică următoarele definiții:

1. „formarea brută de capital fix” înseamnă toate achizițiile producătorilor rezidenți, minus cedările, de active fixe într-o anumită perioadă și anumite adaosuri la valoarea activelor neproduse realizate în cadrul activității productive a unităților productive sau instituționale, astfel cum este definit în Regulamentul (CE) nr. 2223/96 al Consiliului ⁽¹⁾;
2. „active fixe” înseamnă toate activele corporale sau necorporale produse ca realizări ale proceselor de producție, care sunt la rândul lor utilizate în mod repetat sau continuu în procesele de producție, pentru o perioadă care depășește un an;
3. „administrații publice” înseamnă totalitatea unităților instituționale care, pe lângă îndeplinirea responsabilităților politice și a rolului lor de reglementare economică, produc în principal servicii (posibil bunuri) necomerciale pentru consumul individual sau colectiv și redistribuie veniturile și averea publică;
4. „cheltuieli structurale publice sau asimilabile” înseamnă formarea brută de capital fix a administrațiilor publice;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 2223/96 al Consiliului din 25 iunie 1996 privind Sistemul European de conturi naționale și regionale din Comunitate (JO L 310, 30.11.1996, p. 1).

(2) Contribuțiile din partea fondurilor pentru obiectivul de creștere și locuri de muncă nu se substituie cheltuielilor structurale publice sau asimilabile efectuate de un stat membru.

(3) Statele membre mențin pentru perioada 2014 - 2020 un nivel mediu anual de cheltuieli structurale publice sau asimilabile cel puțin egal cu nivelul de referință stabilit în acordul de parteneriat.

La stabilirea nivelului de referință menționat la primul paragraf, Comisia și statele membre iau în considerare condițiile macroeconomice generale și circumstanțele specifice sau excepționale, precum privatizările sau un nivel excepțional al cheltuielilor structurale publice sau asimilabile ale unui stat membru în perioada de programare 2007 - 2013 și evoluția altor indicatori privind investițiile publice. De asemenea, ele iau în considerare modificările alocărilor naționale din fonduri în raport cu perioada 2007 - 2013.

(4) Verificarea menținerii în această perioadă a nivelului de cheltuieli structurale publice sau asimilabile în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă se efectuează exclusiv în statele membre în care regiunile mai puțin dezvoltate și regiunile de tranziție reprezintă cel puțin 15 % din totalul populației.

În statele membre în care regiunile mai puțin dezvoltate și regiunile de tranziție reprezintă cel puțin 65 % din populația totală, verificarea se efectuează la nivel național.

În statele membre în care regiunile mai puțin dezvoltate și regiunile de tranziție reprezintă peste 15 % și sub 65 % din populația totală, verificarea se efectuează la nivel național și regional. În acest scop, statele membre pun la dispoziția Comisiei informații privind cheltuielile în regiunile mai puțin dezvoltate și regiunile de tranziție în fiecare etapă a procesului de verificare.

(5) Verificarea menținerii nivelului de cheltuieli structurale publice sau asimilabile în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă se efectuează în momentul transmiterii acordului de parteneriat („verificarea *ex ante*”), în 2018 („verificarea intermediară”) și în 2022 („verificarea *ex post*”).

Normele detaliate referitoare la verificarea aditionalității sunt stabilite la punctul 2 din anexa X.

(6) Dacă, în urma verificării *ex post*, Comisia stabilește că un stat membru nu și-a menținut nivelul de referință al cheltuielilor structurale publice sau asimilabile în temeiul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă stabilit în acordul de parteneriat și astfel cum este prezentat în anexa X, Comisia poate aplica o corecție financiară, corelată cu gravitatea neconformității, adoptând o decizie prin intermediul unui act de punere în aplicare. Atunci când decide dacă să efectueze o corecție financiară, Comisia ia în considerare dacă situația

economică a statului membru s-a modificat în mod semnificativ în raport cu momentul verificării intermediare. Normele detaliate referitoare la ratele de corecție financiară sunt stabilite la punctul 3 din anexa X.

(7) Alineatele (1) - (6) nu se aplică programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană.

TITLUL II

PROGRAMARE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale privind fondurile

Articolul 96

Conținutul, adoptarea și modificarea programelor operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă

(1) Un program operațional constă din axe prioritare. O axă prioritară vizează un fond și o categorie de regiuni, exceptând cazul Fondului de coeziune, și corespunde, fără a aduce atingere articolului 59, unui obiectiv tematic și cuprinde una sau mai multe priorități de investiții privind obiectivul tematic respectiv, în conformitate cu normele specifice fondurilor. Dacă este cazul și pentru a-și spori impactul și eficacitatea printr-o abordare coerentă din punct de vedere tematic, o axă prioritară poate:

- (a) să vizeze mai multe categorii de regiuni;
- (b) să combine una sau mai multe priorități de investiții complementare din FEDR, Fondul de coeziune și FSE în cadrul unui obiectiv tematic;
- (c) să combine, în cazuri justificate corespunzător, una sau mai multe priorități de investiții complementare din diferite obiective tematice pentru a-i asigura o contribuție maximă axei prioritare respective;
- (d) pentru FSE, să combine priorități de investiții din diferite obiective tematice prevăzute la articolul 9 primul paragraf punctele 8, 9, 10 și 11, pentru a facilita contribuția acestora la alte axe prioritare și pentru a implementa inovarea socială și cooperarea transnațională.

Statele membre pot combina două sau mai multe dintre opțiunile de la literele (a) - (d).

(2) Un program operațional contribuie la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și la realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale și stabilește:

- (a) o justificare pentru alegerea obiectivelor tematice, a priorităților de investiții aferente și a alocărilor financiare, ținând seama de acordul de parteneriat, pe baza identificării necesităților regionale și, după caz, naționale, inclusiv necesitatea de abordare a dificultăților identificate în recomandările

specifice corespunzătoare adresate fiecărei țări, adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, precum și recomandările corespunzătoare ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE, ținând seama de evaluarea ex ante în conformitate cu articolul 55;

(b) pentru fiecare axă prioritară în afară de asistența tehnică:

- (i) prioritățile de investiții și obiectivele specifice aferente;
- (ii) pentru a consolida orientarea către rezultate a programării, rezultatele preconizate pentru fiecare obiectiv specific și indicatorii de rezultat asociați, cu o valoare de bază și o valoare-țintă, cuantificată dacă este cazul, în conformitate cu normele specifice fondurilor;
- (iii) o descriere a tipurilor și a exemplelor de acțiuni care urmează a fi sprijinite în cadrul fiecărei priorități de investiții și contribuția lor preconizată la obiectivele specifice menționate la punctul (i), inclusiv principiile directe pentru selectarea operațiunilor și, după caz, identificarea principalelor grupuri-țintă, a teritoriilor specifice vizate, a tipurilor de beneficiari, utilizarea planificată a instrumentelor financiare, și a proiectelor majore;
- (iv) indicatorii de realizare, inclusiv valoarea-țintă cuantificată, care trebuie să contribuie la rezultate, în conformitate cu normele specifice fondurilor, pentru fiecare prioritate de investiții;
- (v) identificarea etapelor de implementare, a indicatorilor financiari și de realizare, precum și, unde este cazul, a indicatorilor de rezultat, care urmează să fie folosiți ca etape și obiective pentru cadrul de performanță în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) și cu anexa II;
- (vi) categoriile aferente de intervenții bazate pe o nomenclatură adoptată de Comisie, precum și o defalcare orientativă a resurselor planificate;
- (vii) după caz, un rezumat al folosirii planificate a asistenței tehnice, inclusiv, atunci când este necesar, măsuri de consolidare a capacității administrative a autorităților care participă la gestionarea și controlul programelor și a beneficiarilor,

(c) pentru fiecare axă prioritară privind asistența tehnică:

- (i) obiectivele specifice;
- (ii) rezultatele preconizate pentru fiecare obiectiv specific și, atunci când conținutul acțiunilor justifică acest lucru în mod obiectiv, indicatorii de rezultat asociați, cu o valoare de bază și o valoare țintă, în conformitate cu normele specifice fondurilor;

(iii) o descriere a acțiunilor care urmează să fie sprijinite și contribuția lor preconizată la obiectivele specifice menționate la punctul (i);

(iv) indicatorii de realizare cu privire la care se preconizează că contribuie la rezultate;

(v) categoriile aferente de intervenții bazate pe o nomenclatură adoptată de Comisie, precum și o defalcare orientativă a resurselor planificate.

Punctul (ii) nu se aplică în cazurile în care contribuția Uniunii la axa prioritară sau la axele prioritare privind asistența tehnică în cadrul unui program operațional nu depășește 15 000 000 EUR.

(d) un plan de finanțare care cuprinde următoarele tabele:

- (i) tabele care să specifice, pentru fiecare an, în conformitate cu articolele 60, 120 și 121, suma pachetului financiar total prevăzut pentru contribuția din fiecare fond, identificând sumele legate de rezerva pentru performanță;
- (ii) tabele care să specifice, pentru întreaga perioadă de programare, pentru programul operațional respectiv și pentru fiecare axă prioritară, suma alocării financiare totale a contribuției din partea fiecărui fond, precum și suma aferentă cofinanțării naționale, care să identifice sumele legate de rezerva de performanță. Pentru axele prioritare care vizează mai multe categorii de regiuni, tabelele specifică suma alocării financiare totale din fonduri și cofinanțarea națională pentru fiecare categorie de regiuni.

Pentru axele prioritare care combină priorități de investiții din diferite obiective tematice, tabelul specifică suma alocării financiare totale din fiecare fond și cofinanțarea națională pentru fiecare dintre obiectivele tematice corespunzătoare.

Atunci când cofinanțarea națională este constituită din cofinanțări publice și private, tabelul prezintă defalcarea indicativă între componentele publice și private. Acesta prezintă, în scop informativ, participarea preconizată din partea BEI;

(e) o listă a proiectelor principale a căror implementare este planificată în timpul perioadei de programare.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind nomenclatura menționată la primul paragraf litera (b) punctul (vi) și litera (c) punctul (v). Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

(3) Ținând seama de conținutul și obiectivele acesteia, un program operațional descrie, abordarea integrată a dezvoltării teritoriale, avându-se în vedere acordul de parteneriat și arătând modul în care respectivul program operațional contribuie la îndeplinirea obiectivelor sale și a rezultatelor preconizate ale sale, specificând, după caz, următoarele:

- (a) abordarea utilizării instrumentelor pentru dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității și principiile de identificare a zonelor în care acestea vor fi implementate;
- (b) suma orientativă aferentă sprijinului din partea FEDR pentru acțiuni integrate în favoarea dezvoltării urbane durabile, care urmează să fie implementate în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul privind FEADR și alocarea orientativă a sprijinului din partea FSE pentru acțiuni integrate;
- (c) abordarea față de utilizarea instrumentului ITI în alte cazuri decât cele care fac obiectul literei (b) și alocările financiare orientative aferente acestor cazuri, din fiecare axă prioritară;
- (d) acordurile pentru acțiuni interregionale și transnaționale din cadrul programelor operaționale, ai căror beneficiari se află în cel puțin un alt stat membru;
- (e) atunci când statele membre și regiunile participă la strategii macroregionale și la strategii aferente bazinelor maritime, în funcție de nevoile zonei vizate de program definite de statul membru în cauză, contribuția intervențiilor planificate în cadrul programului la aceste strategii.

(4) În plus, în programul operațional se precizează următoarele:

- (a) după caz, identificarea faptului dacă răspunde sau nu nevoilor specifice din zonele geografice cele mai afectate de sărăcie sau nevoilor grupurilor țintă cele mai expuse riscului de discriminare sau excludere socială și prezentarea modului în care realizează acest lucru, în special în cazul comunităților marginalizate și al persoanelor cu handicap și, după caz, contribuția la abordarea integrată stabilită în acordul de parteneriat;
- (b) după caz, identificarea faptului dacă răspunde provocărilor demografice din regiuni sau nevoilor specifice ale zonelor care suferă de handicapuri naturale sau demografice grave și permanente, menționate la articolul 174 din TFUE, și prezentarea modului în care realizează acest lucru, precum și contribuția la abordarea integrată stabilită în acest sens în acordul de parteneriat.

(5) Programul operațional identifică:

- (a) autoritatea de management, autoritatea de certificare, după caz, și autoritatea de audit;
- (b) organismul către care trebuie făcute plățile de către Comisie;

(c) acțiunile întreprinse cu scopul de a implica partenerii corespunzători menționați la articolul 5 în elaborarea programului operațional și rolul acestor parteneri în implementarea, monitorizarea și evaluarea programului operațional.

(6) Programul operațional stabilește și următoarele, avându-se în vedere conținutul acordului de parteneriat și ținând seama de cadrul instituțional și legal al statelor membre:

- (a) mecanisme pentru a asigura coordonarea dintre fonduri, FEADR, FEPAM și alte instrumente de finanțare ale Uniunii și naționale, precum și cu BEI ținând seama de dispozițiile aplicabile din CSC;
- (b) pentru fiecare condiționalitate ex ante stabilită în conformitate cu articolul 19 și cu anexa XI și aplicabilă programului operațional, o evaluare a faptului dacă condiționalitatea ex ante este îndeplinită la data depunerii acordului de parteneriat și a programului operațional, iar în cazurile în care condiționalitatea ex ante nu este îndeplinită, o descriere a acțiunilor prevăzute pentru îndeplinirea condiționalității ex ante în cauză, organismele responsabile și un calendar pentru îndeplinirea acestor acțiuni, în conformitate cu rezumatul prezentat împreună cu acordul de parteneriat;
- (c) un rezumat al sarcinii administrative pentru beneficiari și, dacă este cazul, acțiunile planificate, însoțit de un calendar orientativ, pentru reducerea sarcinii administrative.

(7) Fiecare program operațional, cu excepția celor în care se desfășoară asistență tehnică în cadrul unui program operațional specific, sub rezerva evaluării justificate corespunzător de către statul membru a pertinentei acestora pentru conținutul și obiectivele programelor operaționale, include o descriere a, include o descriere a:

- (a) măsurilor specifice care trebuie să fie efectuate pentru a ține seama de cerințele privind protecția mediului, eficiența resurselor, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, rezistența în fața dezastrelor și prevenirea și gestionarea riscurilor în selectarea operațiunilor;
- (b) acțiunilor specifice de promovare a șanselor egale și de prevenire a formelor de discriminare bazată pe sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală în timpul pregătirii, elaborării și implementarea programului operațional și, în special, în ceea ce privește accesul la finanțare, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului de astfel de discriminări și, în special, cerințele pentru a garanta accesibilitatea pentru persoanele cu handicap;

(c) contribuției programului operațional la promovarea egalității între bărbați și femei și, atunci când este cazul, a măsurilor menite să asigure integrarea perspectivei de gen la nivelul de program operațional și de operațiune.

Statele membre pot depune un aviz din partea organismelor naționale de promovare a egalității privind măsurile menționate la literale (b) și (c) de la primul paragraf odată cu propunerea pentru un program operațional în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.

(8) În cazul în care un stat membru pregătește cel mult un program operațional pentru fiecare fond, elementele programului operațional care intră sub incidența alineatului (2) primul paragraf litera (a), alineatului (3) literale (a), (c) și (d), alineatului (4) și a alineatului (6) pot fi introduse doar în cadrul dispozițiilor relevante din acordul de parteneriat.

(9) Programul operațional este pregătit în conformitate cu un model. În vederea asigurării unor condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă un act de punere în aplicare de stabilire a respectivului model. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare, menționată la articolul 150 alineatul (2).

(10) Comisia adoptă o decizie, prin intermediul actelor de punere în aplicare, prin care aprobă toate elementele programului operațional (inclusiv orice modificări viitoare) care intră sub incidența prezentului articol, cu excepția celor care intră sub incidența alineatului (2) primul paragraf litera (b) punctul (vi) și litera (c) punctul (v), a alineatelor (4) și (5), a alineatului (6) literale (a) și (c) și a alineatului (7), care rămân în responsabilitatea statelor membre.

(11) Autoritatea de management notifică Comisiei orice decizie de modificare a unor elemente din programul operațional care nu sunt acoperite de decizia Comisiei menționată la alineatul (10) în termen de o lună de la respectiva decizie de modificare. În decizia de modificare se precizează data intrării sale în vigoare, care nu este anterioară datei adop-tării.

Articolul 97

Dispoziții specifice pentru programarea sprijinului pentru instrumentele comune pentru garanții neplafonate și securitizări în contextul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă

În conformitate cu articolul 28, programele operaționale menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b) includ numai elementele prevăzute la articolul 96 alineatul (2) primul paragraf litera (b) punctele (i), (ii) și (iv) și litera (d), articolul 96 alineatul (5) și articolul 96 alineatul (6) litera (b).

Articolul 98

Contribuții comune din partea fondurilor în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă

(1) Fondurile pot oferi împreună contribuții pentru programele operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.

(2) FEDR și FSE pot finanța, în mod complementar și în limita a 10 % din finanțarea din partea Uniunii, pentru fiecare axă prioritară a unui program operațional, o parte dintr-o

operațiune pentru care cheltuielile sunt eligibile pentru contribuția din partea celui alt fond, pe baza normelor de eligibilitate aplicate în cazul fondului respectiv, cu condiția ca astfel de contribuții să fie necesare pentru implementarea satisfăcătoare a operațiunii și să fie direct legate de aceasta.

(3) Alineatele (1) și (2) nu se aplică programelor operaționale din cadrul obiectivului privind cooperarea teritorială europeană.

Articolul 99

Gradul de acoperire geografică al programelor operaționale în contextul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă

Cu excepția cazului în care s-a convenit altfel între Comisie și statul membru, programele operaționale pentru FEDR și FSE sunt întocmite la nivelul geografic adecvat, de nivel cel puțin NUTS 2, în conformitate cu cadrul instituțional și juridic al statului membru.

Programele operaționale care beneficiază de contribuții din Fondului de coeziune sunt întocmite la nivel național.

CAPITOLUL II

Proiecte majore

Articolul 100

Conținut

FEDR și Fondul de coeziune pot să finanțeze, în cadrul unui program operațional sau al unor programe operaționale care au făcut obiectul unei decizii a Comisiei în temeiul articolului 96 alineatul (10) din prezentul regulament sau în temeiul articolului 8 alineatul (12) din regulamentul privind CTE, o operațiune care include un ansamblu de lucrări, activități sau servicii, destinate să îndeplinească prin ele însele o funcție indivizibilă cu caracter economic sau tehnic precis, care urmărește obiective clar identificate și al cărei cost total eligibil depășește 50 000 000 EUR și, în cazul operațiunilor care contribuie la obiectivul tematic prevăzut la articolul 9 primul paragraf punctul 7, al cărei cost total eligibil depășește 75 000 000 EUR (denumită în continuare „proiect major”). Instrumentele financiare nu sunt considerate a fi proiecte majore.

Articolul 101

Informații necesare în vederea aprobării unui proiect major

Înainte de aprobarea unui proiect major, autoritatea de management se asigură că sunt disponibile următoarele informații:

- (a) informații cu privire la organismul care va fi responsabil pentru implementarea proiectului major și capacitatea sa;
- (b) o descriere a investiției și locul de plasare a acesteia;
- (c) costul total și costul eligibil total, luând în considerare cerințele stabilite la articolul 61;
- (d) studiile de fezabilitate efectuate, inclusiv analiza opțiunilor și rezultatele;

- (e) o analiză a raportului cost-beneficii, inclusiv o analiză economică și financiară, și o evaluare a riscurilor;
- (f) o analiză a impactului asupra mediului, ținând seama de nevoile de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a efectelor acestora și de rezistența în fața dezastrelor;
- (g) o explicație cu privire la modul în care proiectul major este în concordanță cu axele prioritare relevante ale programului operațional sau ale programelor operaționale respective și contribuția preconizată a acestora la realizarea obiectivelor specifice prevăzute de aceste axe prioritare și contribuția preconizată la dezvoltarea socioeconomică;
- (h) planul de finanțare care să indice suma totală planificată a resurselor financiare și suma prevăzută pentru contribuția din partea fondurilor, a BEI, și toate celelalte surse de finanțare, împreună cu indicatorii fizici și financiari pentru monitorizarea evoluției, ținând seama de riscurile identificate;
- (i) un calendar de execuție a proiectului major și, în cazul în care se preconizează că perioada de implementare va fi mai mare decât perioada de programare, tranșele pentru care se cere o contribuție din partea fondurilor pe perioada de programare.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a metodologiei care trebuie utilizată, pe baza celor mai bune practici recunoscute, la efectuarea analizei costuri-beneficii prevăzută la primul paragraf litera (e). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

La inițiativa unui stat membru, informațiile menționate la literele (a) - (i) de la primul paragraf pot fi evaluate de experți independenți care beneficiază de asistență tehnică din partea Comisiei sau, în acord cu Comisia, de alți experți independenți („evaluarea privind calitatea”). În alte cazuri, statul membru transmite Comisiei informațiile prevăzute la literele (a) - (i) de la primul paragraf de îndată ce acestea sunt disponibile.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 149, de stabilire a metodologiei care trebuie utilizată la efectuarea analizei calității unui proiect major.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a formatului pentru depunerea informațiilor prevăzute la literele (a) - (i) de la primul paragraf. Aceste acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

Articolul 102

Decizia privind un proiect major

- (1) În cazul în care un proiect major a fost evaluat pozitiv într-o analiză a calității de către experți independenți, pe baza evaluării lor a informațiilor menționate la articolul 101 primul paragraf, autoritatea de management poate continua cu selecția proiectului major în conformitate cu articolul 125 alineatul (3).

Autoritatea de management notifică Comisiei proiectul major selecționat. Notificarea respectivă cuprinde următoarele elemente:

- (a) documentul menționat la articolul 125 alineatul (3) litera (c), care prevede:
 - (i) organismul care urmează să fie responsabil de implementarea proiectului major;
 - (ii) o descriere privind investiția și locul de plasare a investiției, calendarul și contribuția preconizată a proiectului major la realizarea obiectivelor specifice din cadrul axei sau axelor prioritare relevante;
 - (iii) costul total și costul eligibil total, luând în considerare cerințele stabilite la articolul 61;
 - (iv) planul de finanțare și indicatorii fizici și financiari pentru monitorizarea evoluției, ținând seama de riscurile identificate;
- (b) analiza calității efectuată de experți independenți, cuprinzând indicații clare privind fezabilitatea și viabilitatea economică a proiectului major.

Contribuția financiară la proiectul major selecționat de statul membru este considerată ca fiind aprobată de către Comisie în lipsa unei decizii, prin intermediul unui act de implementare, de refuzare a contribuției financiare în termen de trei luni de la data notificării menționate în primul paragraf. Comisia refuză contribuția financiară numai pe motiv că a constatat o deficiență semnificativă la nivelul analizei independente a calității.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește formatul în care trebuie transmisă notificarea menționată în primul paragraf. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

- (2) În alte cazuri decât cele menționate la alineatul (1) al acestui articol, Comisia evaluează proiectul major pe baza informațiilor menționate la articolul 101 pentru a stabili dacă contribuția financiară solicitată pentru proiectul major selecționat de către autoritatea de management în conformitate cu articolul 125 alineatul (3) este justificată. Comisia adoptă o decizie privind aprobarea contribuției financiare pentru proiectul major selecționat, prin intermediul unui act de punere în aplicare, cel târziu în termen de trei luni de la data transmiterii informațiilor menționate la articolul 101.

- (3) Aprobarea de către Comisie în temeiul alineatului (1) al doilea paragraf și al alineatului (2) este condiționată de încheierea primului contract de lucrări sau, în cazul unor operațiuni implementate în cadrul unor structuri de PPP, de semnarea acordului de PPP între organismul public și organismul privat în termen de trei ani de la data aprobării. La cererea motivată în mod corespunzător a statului membru, în special în cazul întârzierilor cauzate de proceduri administrative și juridice legate de implementarea proiectelor majore, formulată în perioada de trei ani, Comisia poate adopta o decizie, prin intermediul unui act de punere în aplicare, cu privire la prelungirea perioadei cu maximum doi ani.

(4) În cazul în care Comisia nu aprobă contribuția financiară pentru proiectul major selecționat, aceasta își prezintă motivele refuzului în decizia sa.

(5) Proiectele majore notificate Comisiei în temeiul alineatului (1) sau prezentate spre aprobare în temeiul alineatului (2) sunt cuprinse în lista proiectelor majore dintr-un program operațional.

(6) Cheltuielile legate de un proiect major pot fi incluse într-o cerere de plată după notificarea menționată la alineatul (1) sau după prezentarea spre aprobare menționată la alineatul (2). Atunci când Comisia nu aprobă un proiect major selecționat de autoritatea de management, declarația de cheltuieli în urma adoptării deciziei Comisiei este rectificată în consecință.

Articolul 103

Decizia cu privire la un proiect major care face obiectul unei implementări etapizate

(1) Prin derogare de la articolul 101 alineatul (1) al treilea paragraf și de la articolul 102 alineatele (1) și (2), procedurile prevăzute la alineatele (2), (3) și (4) ale prezentului articol se aplică unei operațiuni care îndeplinește următoarele condiții:

- (a) operațiunea constă într-o a doua etapă sau o etapă ulterioară a unui proiect major din cadrul perioadei de programare anterioare pentru care etapa sau etapele anterioare au fost aprobate de Comisie până la 31 decembrie 2015, cel târziu, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1083/2006; sau, în cazul statelor membre care au aderat la Uniune după 1 ianuarie 2013, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2016;
- (b) suma costurilor eligibile totale ale tuturor etapelor proiectului major depășește nivelurile respective prevăzute la articolul 100;
- (c) cererea privind proiectul major și evaluarea de către Comisie în cadrul perioadei de programare anterioare a vizat toate etapele planificate;
- (d) nu există modificări substanțiale ale informațiilor menționate la articolul 101 primul paragraf al prezentului regulament pentru proiectul major, comparativ cu informațiile furnizate pentru cererea privind proiectul major prezentată în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1083/2006, în special în ceea ce privește cheltuielile eligibile totale;
- (e) etapa proiectului major care urmează să fie implementată în cadrul perioadei de programare anterioare este sau va fi pregătită pentru a fi utilizată în scopul avut în vedere al acesteia, astfel cum se specifică în decizia Comisiei, până la termenul de prezentare a documentelor de închidere pentru programul sau programele operaționale relevante.

(2) Autoritatea de management poate proceda la selectarea proiectului major în conformitate cu articolul 125 alineatul (3) și poate prezenta notificarea care conține toate elementele

prevăzute la articolul 102 alineatul (1) primul paragraf litera (a) împreună cu confirmarea sa că a fost îndeplinită condiția prevăzută la alineatul (1) litera (d) din prezentul articol. Nu este necesară o analiză a calității efectuată de experți independenți.

(3) Contribuția financiară la proiectul major selecționat de autoritatea de management este considerată ca fiind aprobată de către Comisie în lipsa unei decizii, prin intermediul unui act de punere în aplicare, de refuzare a contribuției financiare pentru proiectul major în termen de trei luni de la data notificării menționate la alineatul (2). Comisia refuză contribuția financiară numai în cazul în care au avut loc modificări substanțiale ale informațiilor menționate la alineatul (1) litera (d) sau dacă proiectul major nu este conform cu axa prioritară relevantă a programului sau a programelor operaționale vizate.

(4) Articolul 102 alineatele (3) - (6) se aplică deciziilor care privesc un proiect major care face obiectul unei implementări etapizate.

CAPITOLUL III

Planul de acțiune comun

Articolul 104

Domeniul de aplicare

(1) Un plan de acțiune comun este o operațiune a cărei amploare este definită și care este gestionată în funcție de realizările și rezultatele pe care trebuie să le obțină. Acesta conține un proiect sau un grup de proiecte care nu constau în furnizarea de infrastructură sub responsabilitatea beneficiarului, ca parte a programului sau programelor operaționale. Realizările și rezultatele unui plan de acțiune comun se stabilesc de comun acord între statul membru și Comisie și contribuie la obiectivele specifice ale programelor operaționale și alcătuiesc baza contribuției din partea fondurilor. Rezultatele se referă la efectele directe ale planului de acțiune comun. Beneficiarul unui plan de acțiune comun este un organism de drept public. Planurile de acțiune comune nu sunt considerate a fi proiecte majore.

(2) Cheltuielile publice alocate unui plan de acțiune comun sunt de cel puțin 10 000 000 EUR sau 20 % din contribuția publică a programului sau programelor operaționale, în funcție de care dintre aceste sume este mai mică. Pentru a lansa un proiect-pilot, cheltuielile publice minime alocate unui plan de acțiune comun pentru fiecare program operațional pot fi reduse la 5 000 000 EUR.

(3) Primul paragraf nu se aplică operațiunilor sprijinite în cadrul YEI.

Articolul 105

Pregătirea planurilor de acțiune comune

(1) Statul membru, autoritatea de management sau orice organism desemnat de drept public poate depune o propunere de plan de acțiune comun, în același timp cu, sau ulterior depunerii programelor operaționale în cauză. Propunerea respectivă conține toate informațiile menționate la articolul 106.

(2) Un plan de acțiune comun acoperă perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023. Realizările și rezultatele unui plan de acțiune comun determină rambursarea doar în cazul în care sunt obținute după data deciziei de aprobare a planului de acțiune comun menționat la articolul 107 și înainte de sfârșitul perioadei stabilite de implementare definite în decizia respectiva.

Articolul 106

Conținutul planurilor de acțiune comune

Un plan de acțiune comun cuprinde:

1. o analiză a necesităților de dezvoltare și a obiectivelor care îl justifică, ținând cont de obiectivele programelor operaționale și, după caz, de recomandările relevante specifice țării și de orientările generale ale politicilor economice ale statelor membre și ale Uniunii, în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE, precum și de recomandările relevante ale Consiliului de care statele membre trebuie să țină seama în politicile lor de ocupare a forței de muncă în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE;
2. cadrul care descrie relația dintre obiectivele generale și specifice din planul de acțiune comun, obiectivele de etapă și țintele privind realizările și rezultatele, precum și proiectele sau tipurile de proiecte avute în vedere;
3. indicatorii comuni și specifici utilizați pentru a monitoriza realizările și rezultatele, dacă este cazul, pe axe prioritare;
4. informații privind acoperirea geografică și grupurile țintă ale acestuia;
5. perioada preconizată de implementare a acestuia;
6. o analiză a efectelor acestuia asupra promovării egalității între bărbați și femei și a prevenirii discriminării;
7. o analiză a efectelor acestuia asupra promovării dezvoltării durabile, după caz;
8. dispozițiile de implementare a acestuia, inclusiv următoarele:
 - (a) denumirea beneficiarului responsabil cu implementarea planului de acțiune comun, oferindu-se garanții privind competența acestuia în domeniul în cauză, precum și privind capacitatea sa administrativă și de gestionare financiară;
 - (b) modalitățile privind coordonarea planului de acțiune comun, în conformitate cu articolul 108;

(c) modalitățile de monitorizare și de evaluare a planului de acțiune comun, inclusiv modalitățile de asigurare a calității, a colectării și stocării datelor privind atingerea obiectivelor de etapă și obținerea realizărilor și rezultatelor;

(d) măsurile care asigură difuzarea informațiilor și comunicarea în legătură cu planul de acțiune comun și cu fondurile;

9. dispozițiile financiare ale acestuia, inclusiv următoarele:

- (a) costurile aferente atingerii obiectivelor de etapă și obținerii realizărilor și rezultatelor menționate la alineatul (2), pe baza metodelor prevăzute la articolul 67 alineatul (5) din prezentul regulament și la articolul 14 din Regulamentul privind FSE;
- (b) un calendar estimativ al plăților către beneficiar legate de obiectivele de etapă și de ținte;
- (c) planul de finanțare, pe program operațional și axe prioritare, inclusiv suma totală eligibilă și suma obținută din cheltuielile publice.

În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a formatului pentru modelul planului de acțiune comun. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

Articolul 107

Decizia privind planul de acțiune comun

(1) Comisia evaluează planul de acțiune comun pe baza informațiilor menționate la articolul 106 pentru a determina dacă se justifică contribuția din partea fondurilor.

În cazul în care Comisia, în termen de două luni de la prezentarea unei propuneri de plan de acțiune comun, consideră că acesta nu îndeplinește cerințele de evaluare menționate la articolul 104, aceasta prezintă observații statului membru. Statul membru furnizează Comisiei toate informațiile suplimentare necesare solicitate și, dacă este cazul, revizuieste în consecință planul de acțiune comun.

(2) Cu condiția ca toate observațiile să fi fost luate în considerare în mod corespunzător, Comisia adoptă o decizie, prin intermediul unui act de punere în aplicare, de aprobare a planului de acțiune comun cel târziu la patru luni de la prezentarea acestuia de către statul membru, dar nu înainte de adoptarea programelor operaționale în cauză.

(3) Decizia menționată la alineatul (2) menționează beneficiarul și obiectivele generale și specifice ale planului de acțiune comun, obiectivele de etapă și țintele privind realizările și rezultatele, costurile realizării respectivelor obiective de etapă și ținte privind realizările și rezultatele, precum și planul de finanțare pe program operațional și axe prioritare, inclusiv suma totală eligibilă și cuantumul cheltuielilor publice, perioada de implementare a planului de acțiune comun și, după caz, acoperirea geografică și grupurile țintă ale planului de acțiune comun.

(4) În cazul în care Comisia refuză, prin intermediul unui act de punere în aplicare, să permită alocarea de contribuții din fonduri pentru un plan de acțiune comun, aceasta comunică motivele refuzului statului membru în termenul prevăzut la alineatul (2).

Articolul 108

Comitetul director și modificarea planului de acțiune comun

(1) Statul membru sau autoritatea de management instituie un comitet director al planului de acțiune comun, distinct față de comitetul de monitorizare a programelor operaționale corespunzătoare. Comitetul director se întrunește de cel puțin două ori pe an și se subordonează autorității de management. Autoritatea de management informează comitetul de monitorizare corespunzător cu privire la rezultatele activității efectuate de comitetul director și la progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului de acțiune comun în conformitate cu articolul 110 alineatul (1) litera (e) și cu articolul 125 alineatul (2) litera (a).

Compoziția comitetului director este stabilită de statul membru, de comun acord cu autoritatea de management corespunzătoare, respectându-se principiul parteneriatului.

Comisia poate participa la lucrările comitetului director, cu titlu consultativ.

(2) Comitetul director îndeplinește următoarele activități:

- (a) analizează progresele înregistrate către realizarea obiectivelor de etapă, obținerea realizărilor și rezultatelor prevăzute în planul de acțiune comun;
- (b) analizează și aprobă orice propunere de modificare a planului de acțiune comun pentru a lua în considerare orice chestiuni care afectează evoluția acestuia.

(3) Cererile de modificare a planurilor de acțiune comune prezentate de către un stat membru Comisiei sunt motivate în mod corespunzător. Comisia evaluează dacă cererea de modificare este justificată, ținând seama de informațiile furnizate de statul membru. Comisia poate face observații și statul membru furnizează Comisiei toate informațiile suplimentare necesare. Comisia adoptă o decizie, prin intermediul unui act de punere în aplicare, cu privire la o cerere de modificare în termen de cel mult trei luni de la prezentarea oficială a cererii de către statul membru, cu condiția ca orice observații făcute de Comisie să fi

fost luate în considerare în mod corespunzător. În cazul în care este aprobată, modificarea intră în vigoare de la data la care a fost luată decizia, cu excepția cazului în care se prevede altfel în decizie.

Articolul 109

Gestiunea financiară și controlul planului de acțiune comun

(1) Plățile către beneficiarul unui plan de acțiune comun sunt tratate ca sume forfetare sau ca baremuri standard de costuri unitare. Pragul stabilit pentru sumele forfetare la articolul 67 alineatul (1) primul paragraf litera (c) nu se aplică.

(2) Gestiunea financiară, controlul și auditul planului de acțiune comun au drept scop exclusiv de a verifica îndeplinirea condițiilor de plată definite în decizia de aprobare a planului de acțiune comun.

(3) Beneficiarul unui plan de acțiune comun și organismele care acționează sub răspunderea acestuia pot aplica propriile practici contabile în cazul costurilor operațiunilor de implementare. Respectivele practici contabile și costurile suportate efectiv de beneficiar nu fac obiectul auditului de către autoritatea de audit sau de către Comisie.

TITLUL III

MONITORIZAREA, EVALUAREA, INFORMAREA ȘI COMUNICAREA

CAPITOLUL I

Monitorizare și evaluare

Articolul 110

Funcțiile comitetului de monitorizare

- (1) Comitetul de monitorizare examinează în special:
 - (a) orice probleme care afectează evoluția programului operațional;
 - (b) progresele înregistrate în implementarea planului de evaluare și în transpunerea în practică a constatărilor evaluărilor;
 - (c) implementarea strategiei de comunicare;
 - (d) implementarea proiectelor majore;
 - (e) implementarea unor planuri de acțiune comune;
 - (f) acțiunile de promovare a egalității de șanse între femei și bărbați, a șanselor egale și a nediscriminării, inclusiv a accesibilității pentru persoanele cu handicap;
 - (g) acțiunile menite să promoveze dezvoltarea durabilă;
 - (h) în cazul în care condiționalitățile *ex ante* aplicabile nu sunt îndeplinite la data depunerii acordului de parteneriat și a programului operațional, progresele realizate în vederea îndeplinirii condiționalităților *ex ante* aplicabile;
 - (i) instrumentele financiare.

(2) Prin derogare de la articolul 49 alineatul (3), comitetul de monitorizare examinează și aprobă:

- (a) metodologia și criteriile folosite pentru selecția operațiunilor;
- (b) rapoartele de implementare anuale și finale;
- (c) planul de evaluare pentru programul operațional și orice modificare a planului, inclusiv dacă oricare dintre acestea face parte dintr-un plan comun de evaluare în temeiul articolului 114 alineatul (1);
- (d) strategia de comunicare a programului operațional și orice modificare a strategiei;
- (e) orice propunere înaintată de autoritatea de management pentru orice fel de modificare a programului operațional.

Articolul 111

Rapoarte de implementare pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă

(1) Până la 31 mai 2016 și până la aceeași dată din fiecare an ulterior, inclusiv în 2023, statul membru prezintă Comisiei un raport anual de implementare în conformitate cu articolul 50 alineatul (1). Raportul prezentat în 2016 se referă la anii financiari 2014 și 2015, precum și la intervalul de timp cuprins între data de validare a eligibilității cheltuielilor și 31 decembrie 2013.

(2) Pentru rapoartele depuse în 2017 și 2019, termenul menționat la alineatul (1) se stabilește la 30 iunie.

(3) Rapoartele anuale de implementare prezintă informații privind:

- (a) implementarea programului operațional în conformitate cu articolul 44 alineatul (2);
- (b) progresele înregistrate în pregătirea și implementarea proiectelor majore și a planurilor de acțiune comune.
- (4) Rapoartele anuale de implementare prezentate în 2017 și 2019 stabilesc și evaluează informațiile solicitate în temeiul articolului 50 alineatele (4) și respectiv (5), informațiile menționate la alineatul (3) din prezentul articol, precum și următoarele informații:
 - (a) progresele înregistrate în implementarea planului de evaluare și a măsurilor luate ca urmare a constatărilor evaluărilor;
 - (b) rezultatele măsurilor de informare și de publicitate ale fondurilor, efectuate în temeiul strategiei de comunicare;
 - (c) implicarea partenerilor în implementarea, monitorizarea și evaluarea programului operațional.

Rapoartele anuale de implementare emise în 2017 și 2019 pot, în funcție de conținutul și obiectivele programelor operaționale, să stabilească informații și să evalueze următoarele:

- (a) progresele înregistrate în implementarea abordării integrate a dezvoltării teritoriale, inclusiv a dezvoltării regiunilor care se confruntă cu dificultăți demografice și cu handicapuri naturale sau permanente, a dezvoltării urbane durabile și a dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității în cadrul programului operațional;
- (b) progresele realizate în ceea ce privește implementarea acțiunilor menite să consolideze capacitatea autorităților statelor membre și a beneficiarilor de a administra și a utiliza fondurile;
- (c) progresele înregistrate în implementarea unor eventuale acțiuni transnaționale și interregionale;
- (d) după caz, contribuția strategiilor macroregionale și de bazin maritim;
- (e) acțiunile specifice luate pentru a promova egalitatea între bărbați și femei și pentru a preveni discriminarea, în special accesibilitatea pentru persoanele cu handicap și măsurile implementate pentru a asigura integrarea dimensiunii de gen în programul operațional și în operațiuni;
- (f) acțiunile efectuate în vederea promovării dezvoltării durabile în conformitate cu articolul 8;
- (g) progresele realizate în implementarea acțiunilor din domeniul inovării sociale, după caz;
- (h) progresele realizate în implementarea unor măsuri care să răspundă nevoilor specifice din zonele geografice cele mai afectate de sărăcie sau ale grupurilor țintă expuse cel mai mult riscului de discriminare sau excludere socială, în special în ceea ce privește comunitățile marginalizate, persoanele cu handicap, șomerii de lungă durată și tinerii care nu au un loc de muncă, inclusiv, dacă este cazul, resursele financiare utilizate.

Prin derogare de la primul și de la al doilea paragraf, și în vederea asigurării unei consecvențe între acordul de parteneriat și raportul de progres, statele membre care au cel mult un program operațional pentru fiecare fond pot include informațiile referitoare la condițiile ex-ante menționate la articolul 50 alineatul (3), informațiile cerute la articolul 50 alineatul (4) și informațiile menționate la literele (a), (b), (c) și (h) din al doilea paragraf al prezentului alineat în raportul de progres în locul rapoartelor anuale de implementare prezentate în 2017 și 2019 și, respectiv, al raportului final de implementare, fără a aduce atingere articolului 110 alineatul (2) litera (b).

(5) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a modelelor pentru rapoartele anuale și finale de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

Articolul 112

Transmiterea datelor financiare

(1) Până la 31 ianuarie, 31 iulie și respectiv 31 octombrie, statul membru transmite în format electronic către Comisie, în scopul monitorizării, pentru fiecare program operațional și pe axe prioritare:

- (a) costurile publice eligibile și totale ale operațiunilor și numărul operațiunilor selectate să beneficieze de contribuții;
- (b) cheltuielile totale eligibile declarate de beneficiari către autoritatea de management.

(2) În plus, transmiterea efectuată până la 31 ianuarie conține datele menționate anterior, defalcate pe categorii de intervenție. Această transmitere se consideră a îndeplini cerința de prezentare a datelor financiare prevăzută la articolul 50 alineatul (2).

(3) O estimare a sumei pentru care statele membre preconizează să depună cererile de plată pentru exercițiul financiar în curs și pentru cel următor însoțește transmiterea rapoartelor care trebuie prezentate până la 31 ianuarie și respectiv 31 iulie.

(4) Data limită pentru datele transmise în temeiul prezentului articol este sfârșitul lunii anterioare lunii de depunere.

(5) În vederea asigurării condițiilor uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a modelului de utilizat pentru prezentarea către Comisie a datelor financiare în vederea monitorizării. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

Articolul 113

Raportul privind coeziunea

Raportul Comisiei menționat la articolul 175 din TFUE cuprinde:

- (a) o evidență a progreselor realizate privind coeziunea economică, socială și teritorială, inclusiv situația și evoluția socio-economică a regiunilor, precum și integrarea priorităților Uniunii;
- (b) un bilanț al rolului fondurilor, al finanțării BEI și al altor instrumente financiare, precum și efectul celorlalte politici al Uniunii și politici naționale asupra progreselor înregistrate;

(c) după caz, o mențiune a viitoarelor măsuri și politici de la nivelul Uniunii necesare pentru consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, precum și pentru realizarea priorităților Uniunii.

Articolul 114

Evaluarea

(1) Autoritatea de management sau statele membre întocmesc un plan de evaluare pentru unul sau mai multe programe operaționale. Planul de evaluare este prezentat comitetului de monitorizare în termen de cel mult un an de la adoptarea programului operațional.

(2) Până la 31 decembrie 2022, autoritățile de management prezintă Comisiei, pentru fiecare program operațional, un raport care sintetizează constatările evaluărilor efectuate în timpul perioadei de programare și principalele realizări și rezultate ale programului operațional, incluzând observații privind informațiile raportate.

(3) Comisia efectuează evaluări ex post, în strânsă colaborare cu statele membre și autoritățile de management.

(4) Alineatele (1) și (2) din prezentul articol nu se aplică programelor dedicate menționate la articolul 39 alineatul (4) primul paragraf litera (b).

CAPITOLUL II

Informare și comunicare

Articolul 115

Informare și comunicare

(1) Statele membre și autoritățile de management sunt responsabile pentru:

- (a) elaborarea strategiilor de comunicare;
- (b) asigurarea înființării unui site internet unic sau a unui portal unic de internet care oferă informații și acces la toate programele operaționale din statul membru respectiv, inclusiv informații privind calendarele de implementare a programelor și orice procese conexe de consultare a publicului;
- (c) informarea potențialilor beneficiari despre oportunități de finanțare în cadrul programelor operaționale;
- (d) informarea cetățenilor Uniunii cu privire la rolul și realizările politicii de coeziune și al fondurilor prin acțiuni de informare și comunicare cu privire la rezultatele și impactul acordurilor de parteneriat, ale programelor operaționale și ale operațiunilor.

(2) În vederea asigurării transparenței privind sprijinul acordat de către fonduri, statele membre sau autoritățile de management mențin o listă de operațiuni, defalcată pe programe operaționale și pe fonduri, sub formă de foaie de calcul cu date, care permite sortarea, căutarea, extragerea, compararea și publicarea cu ușurință a datelor pe internet, de exemplu în format CSV sau XML. Lista de operațiuni este accesibilă prin intermediul site-ului internet unic sau al portalului de internet unic și include o enumerare și o scurtă descriere a tuturor programelor operaționale din statul membru respectiv.

Pentru a încuraja utilizarea ulterioară a listei de operațiuni de către sectorul privat, societatea civilă sau administrația publică națională, site-ul poate indica în mod clar normele de autorizare aplicabile în temeiul cărora se publică datele.

Lista de operațiuni este actualizată cel puțin o dată la șase luni.

Informațiile minime care trebuie menționate în lista de operațiuni sunt prevăzute în anexa XII.

(3) Normele detaliate privind măsurile de informare și comunicare adresate publicului și privind măsurile de informare adresate solicitanților și beneficiarilor sunt stabilite în anexa XII.

(4) În vederea stabilirii unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind caracteristicile tehnice ale măsurilor de informare și comunicare referitoare la operațiune și instrucțiunile pentru crearea logo-ului și definirea culorilor standard. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

Articolul 116

Strategia de comunicare

(1) Statul membru sau autoritățile de management întocmesc câte o strategie de comunicare pentru fiecare program operațional. O strategie comună de comunicare poate fi întocmită pentru mai multe programe operaționale. Strategia de comunicare ține seama de amploarea programului (programelor) operațional(e) vizat (e), în conformitate cu principiul proporționalității.

Strategia de comunicare cuprinde elementele prevăzute în anexa XII.

(2) Strategia de comunicare este înaintată comitetului de monitorizare spre aprobare în conformitate cu articolul 110 alineatul (2) litera (d) cel târziu la șase luni de la adoptarea programului (programelor) operațional(e) vizat(e).

În cazul în care aceeași strategie de comunicare se întocmește pentru mai multe programe operaționale și vizează mai multe comitete de monitorizare, statul membru în cauză poate desemna un singur comitet de monitorizare care să răspundă, în consultare cu alte comitete de monitorizare relevante, de

aprobarea strategiei comune de comunicare și de aprobarea eventualelor modificări ale acelei strategii.

Atunci când este necesar, statul membru sau autoritățile de management pot modifica strategia de comunicare pe parcursul perioadei de programare. Autoritatea de management înaintează strategia de comunicare modificată comitetului de monitorizare spre aprobare, în conformitate cu articolul 110 alineatul (2) litera (d).

(3) Prin derogare de la alineatul (2) al treilea paragraf, autoritatea de management informează, în conformitate cu articolul 100 alineatul (1) litera (c), comitetul (comitetele) de monitorizare responsabil(e) cel puțin o dată pe an cu privire la progresele înregistrate în implementarea strategiei de comunicare menționată la articolul 110 alineatul (1) litera (c) și la analiza pe care a efectuat-o privind rezultatele, precum și cu privire la activitățile de informare și comunicare planificate, care urmează să se desfășoare în anul următor. Dacă consideră necesar, comitetul de monitorizare emite un aviz cu privire la activitățile planificate pentru anul următor.

Articolul 117

Responsabilii cu informarea și comunicarea, precum și rețelele acestora

(1) Fiecare stat membru desemnează un responsabil cu informarea și comunicarea pentru a coordona acțiunile de informare și comunicare legate de unul sau mai multe fonduri, inclusiv de programele pertinente din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, și informează Comisia în consecință.

(2) Responsabilul cu informarea și comunicarea răspunde de coordonarea rețelei naționale formate din reprezentanți cu comunicarea din partea fondurilor, în cazul în care există o astfel de rețea, de crearea și întreținerea site-ului internet sau portalului de internet menționat în anexa XII și de prezentarea unei priviri de ansamblu asupra măsurilor de comunicare întreprinse la nivel de stat membru.

(3) Fiecare autoritate de management desemnează o persoană responsabilă cu informarea și comunicarea la nivelul programului operațional și informează Comisia în acest sens. În cazul în care acest lucru este oportun, poate fi desemnată aceeași persoană pentru mai multe programe operaționale.

(4) Comisia instituie rețele la nivelul Uniunii formate din membri desemnați de statele membre pentru a garanta schimbul de informații privind rezultatele obținute în urma implementării strategiilor de comunicare, schimbul de experiență cu privire la implementarea măsurilor de informare și de comunicare și schimbul de bune practici.

TITLUL IV

ASISTENȚA TEHNICĂ

Articolul 118

Asistență tehnică la inițiativa Comisiei

Fondurile, ținând cont de deducerile realizate în conformitate cu articolul 891 alineatul (3), pot sprijini asistența tehnică în limitele unui plafon de 0,35 % din alocarea lor anuală respectivă.

Articolul 119

Asistența tehnică a statelor membre

(1) Valoarea fondurilor alocate pentru asistența tehnică se limitează la 4 % din cuantumul total al fondurilor alocate pentru programele operaționale dintr-un stat membru pentru fiecare categorie de regiune, dacă este cazul, din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.

Alocarea specifică pentru YEI poate fi luată în considerare de către statele membre în calculul limitei sumei totale a fondurilor alocate pentru asistență tehnică în fiecare stat membru.

(2) Fiecare dintre fonduri poate finanța operațiuni de asistență tehnică eligibile în temeiul oricăruia dintre celelalte fonduri. Fără a aduce atingere alineatului (1), alocarea pentru asistență tehnică din partea unui fond nu depășește 10 % din suma totală alocată din acest fond pentru programele operaționale dintr-un stat membru, pentru fiecare categorie de regiune, dacă este cazul, din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.

(3) Prin derogare de la articolul 70 alineatele (1) și (2), operațiunile de asistență tehnică pot fi implementate în afara zonei vizate de program, însă pe teritoriul Uniunii, cu condiția ca operațiunile respective să fie destinate programului operațional sau, în cazul unui program operațional de asistență tehnică, să fie destinate celorlalte programe vizate.

(4) În cazul în care alocările din fondurile structurale menționate la alineatul (1) sunt utilizate pentru sprijinirea operațiunilor de asistență tehnică legate de mai multe categorii de regiuni, cheltuielile legate de operațiuni pot fi implementate în cadrul unei axe prioritare, combinând diferite categorii de regiuni, și atribuite proporțional, ținându-se seama de alocările pentru fiecare categorie de regiuni ca parte din alocările totale în folosul statului membru în cauză.

(5) Prin derogare de la alineatul (1), atunci când suma totală a fondurilor alocate unui stat membru în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă este nu depășește 1 000 000 000 EUR, suma alocată asistenței tehnice poate crește până la 6 % din suma totală respectivă sau 50 000 000 EUR, în funcție de care dintre aceste sume este mai mică.

(6) Asistența tehnică ia forma unei axe prioritare de tip monofond, în cadrul unui program operațional sau al unui program operațional specific ori ambele.

TITLUL V

CONTRIBUȚIA FINANCIARĂ DIN PARTEA FONDURILOR

Articolul 120

Determinarea ratelor de cofinanțare

(1) Decizia Comisiei de adoptare a unui program operațional stabilește rata de cofinanțare și cuantumul maxim al contribuției

din partea fondurilor pentru fiecare axă prioritară. În cazul în care o axă prioritară se referă la mai multe categorii de regiuni sau la mai multe fonduri, decizia Comisiei stabilește, dacă este cazul, rata de cofinanțare în funcție de categoria de regiuni și de fond.

(2) Pentru fiecare axă prioritară, decizia Comisiei stabilește dacă rata de cofinanțare pentru axa prioritară se va aplica la:

(a) cheltuielile eligibile totale, inclusiv cheltuielile publice și private; sau

(b) cheltuielile publice eligibile.

(3) Rata de cofinanțare la nivelul fiecărei axe prioritare și, unde este cazul, în funcție de categoria regiunii și a fondului a programelor operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă nu este mai mare de:

(a) 85 % pentru Fondul de coeziune;

(b) 85 % pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale statelor membre în care PIB-ul mediu pe cap de locuitor în perioada 2007 - 2009 a fost sub 85 % din PIB-ul mediu în UE-27 din aceeași perioadă și pentru regiunile ultraperiferice, inclusiv alocările suplimentare pentru regiunile ultraperiferice în conformitate cu articolul 92 alineatul (1) litera (e) și articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul privind CTE;

(c) 80 % pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale statelor membre, altele decât cele menționate la litera (b) și pentru toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor folosit ca criteriu de eligibilitate în perioada de programare 2007 - 2013 a reprezentat sub 75 % din media UE-25, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din PIB-ul mediu al UE-27, precum și pentru regiunile definite la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1083/2006 care beneficiază de sprijin tranzitoriu pentru perioada de programare 2007 - 2013;

(d) 60 % pentru regiunile de tranziție, altele decât cele menționate la litera (c);

(e) 50 % pentru regiunile mai dezvoltate, altele decât cele menționate la litera (c).

Pe parcursul perioadei cuprinse între 1 ianuarie 2014 și 30 iunie 2017, rata de cofinanțare la nivelul fiecărei axe prioritare pentru toate programele operaționale desfășurate în Cipru nu depășește 85 %.

Comisia realizează o evaluare pentru a analiza dacă menținerea ratei de cofinanțare menționată la al doilea paragraf se justifică și după 30 iunie 2017 și, dacă este cazul, prezintă o propunere legislativă înainte de 30 iunie 2016.

Rata de cofinanțare la nivelul fiecărei axe prioritare a programelor operaționale în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană nu depășește 85 %.

Rata maximă de cofinanțare de la primul paragraf literele (b), (c), (d) și (e) se majorează pentru fiecare axă prioritară de implementare a YEI și în cazurile în care o axă prioritară este dedicată inovării sociale sau cooperării transnaționale sau unei combinații a acestora. Majorarea respectiva se determină conform normelor specifice fondului.

(4) Rata de cofinanțare a alocării suplimentare în conformitate cu articolul 92 alineatul (1) litera (e) nu depășește 50 % pentru regiunile de nivelul NUTS 2 care îndeplinesc criteriile stabilite în Protocolul nr. 6 la Actul de Aderare din 1994.

(5) Rata maximă de cofinanțare în temeiul alineatului (3) la nivelul unei axe prioritare se majorează cu zece puncte procentuale, în cazul în care o axă prioritară în ansamblu este implementată prin intermediul instrumentelor financiare sau prin dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.

(6) Contribuția din fonduri pentru fiecare axă prioritară nu poate fi mai mică de 20 % din cheltuielile publice eligibile.

(7) O axă prioritară separată, cu o rată de cofinanțare de până la 100 %, poate fi stabilită în cadrul unui program operațional pentru operațiunile efectuate prin intermediul instrumentelor financiare înființate la nivelul Uniunii și gestionate, în mod direct sau indirect, de către Comisie. În cazul în care o axă prioritară separată este stabilită pentru acest scop, contribuția financiară în cadrul acestei axe nu poate fi executată prin niciun alt mijloc.

Articolul 121

Ajustarea ratelor de cofinanțare

Rata de cofinanțare din fonduri pentru o axă prioritară poate fi ajustată pentru a se ține seama de:

1. importanța axei prioritare pentru strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, având în vedere anumite lacune care trebuie abordate;
2. protecția și ameliorarea mediului, în special prin aplicarea principiului precauției, principiului măsurilor preventive și a principiului „poluatorul plătește”;
3. rata de mobilizare a fondurilor private;
4. gradul de acoperire a suprafețelor cu deficiențe naturale sau demografice grave și permanente, deficiențele fiind definite după cum urmează:
 - (a) statele membre insulare eligibile pentru Fondul de coeziune și celelalte insule, cu excepția celor în care se situează capitala unui stat membru sau care au o legătură permanentă cu continentul;
 - (b) zonele de munte astfel cum sunt definite prin legislația internă a statului membru;
 - (c) zonele cu densitate slabă (de exemplu, cu mai puțin de 50 de locuitori pe km²) și foarte slabă (mai puțin de 8 de locuitori pe km²) a populației;

(d) includerea regiunilor ultraperiferice, astfel cum sunt definite la articolul 349 din TFUE.

PARTEA A PATRA

DISPOZIȚII GENERALE APLICABILE FONDURILOR ȘI FEPAM

TITLUL I

GESTIUNE ȘI CONTROL

CAPITOLUL I

Sistemele de gestiune și control

Articolul 122

Responsabilitățile statelor membre

(1) Statele membre se asigură că sistemele de gestiune și control ale programelor operaționale sunt stabilite în conformitate cu articolele 72, 73 și 74.

(2) Statele membre au obligația de a preveni, detecta și corecta neregulile și recuperează sumele plătite necuvenit, împreună cu dobânzile eventuale de întârziere. Acestea informează Comisia de neregulile care depășesc 10 000 EUR în contribuții din fonduri și o mențin informată cu privire la evoluția semnificativă a procedurilor administrative și juridice.

Statele membre nu informează Comisia de neregulile care privesc următoarele cazuri:

- (a) cazurile în care neregulile consistă numai în neexecutarea, în totalitate sau parțial, a unei operațiuni care face parte din cofinanțarea programului operațional și care se datorează falimentului beneficiarului;
- (b) cazurile aduse în atenția autorității de management sau a autorității de certificare de către beneficiar în mod voluntar și înainte de constatarea efectuată de oricare dintre aceste autorități, indiferent dacă a avut loc înainte sau după plata contribuției publice;
- (c) cazurile care sunt depistate și corectate de autoritatea de management sau de autoritatea de certificare anterior includerii cheltuielilor în cauză într-o declarație de cheltuieli transmisă Comisiei.

În toate celelalte cazuri, în special în cele care preced un faliment sau în cazurile de suspiciuni de fraudă, neregulile detectate și măsurile de prevenire și de corecție aferente sunt raportate Comisiei.

În cazul în care sumele plătite în mod necuvenit unui beneficiar nu pot fi recuperate din cauza greșelii sau neglijenței unui stat membru, respectivul stat membru este responsabil de rambursarea sumelor în cauză către bugetul Uniunii. Statele membre pot decide să nu recupereze o sumă plătită în mod nejustificat dacă suma care trebuie recuperată de la beneficiar nu depășește 250 EUR în contribuție din fonduri, fără dobândă.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 de stabilire a normelor detaliate suplimentare privind criteriile de stabilire a neregulilor care trebuie raportate, a datelor care trebuie furnizate și privind condițiile și procedurile care trebuie aplicate pentru a stabili dacă sumele care nu pot fi recuperate sunt rambursate de către statele membre.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare care stabilesc frecvența raportărilor neregulilor și formatul raportărilor de utilizat. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

(3) Statele membre se asigură ca, până la 31 decembrie 2015 cel târziu, toate schimburile de informații între beneficiari și o autoritate de management, o autoritate de certificare, o autoritate de audit, precum și organismele intermediare să poată fi efectuate prin intermediul unor sisteme de schimb electronic de date.

Sistemele menționate în primul paragraf facilitează interoperabilitatea cu cadrele naționale și cel al Uniunii și permit beneficiarilor să prezinte într-o singură transmitere toate informațiile la care se face referire la primul alineat.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a normelor detaliate privind schimbul de informații în temeiul prezentului alineat. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

(4) Alineatul (3) nu se aplică FEPAM.

CAPITOLUL II

Autoritățile de management și control

Articolul 123

Desemnarea autorităților

(1) Fiecare stat membru desemnează drept autoritate de management, pentru fiecare program operațional, o autoritate publică națională, regională sau locală sau un organism public național, regional sau local sau un organism privat. Aceeași autoritate de management poate fi desemnată pentru mai multe programe operaționale.

(2) Statele membre desemnează drept autoritate de certificare, pentru fiecare program operațional, o autoritate publică națională, regională sau locală sau un organism public național, regional sau local, fără a aduce atingere alineatului (3). Aceeași autoritate de certificare poate fi desemnată pentru mai multe programe operaționale.

(3) Statul membru poate desemna pentru un program operațional o autoritate de management, care este o autoritate publică sau un organism public, pentru a exercita, în plus, funcțiile autorității de certificare.

(4) Statele membre desemnează drept autoritate de audit, pentru fiecare program operațional, o autoritate publică națională, regională sau locală sau un organism public național, regional sau local, independent(ă) din punct de vedere funcțional de autoritatea de management și de

autoritatea de certificare. Aceeași autoritate de audit poate fi desemnată pentru mai multe programe operaționale.

(5) Pentru fondurile care au legătură cu obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și pentru FEPAM, cu condiția respectării principiului separării funcțiilor, autoritatea de management, autoritatea de certificare, dacă este cazul, și autoritatea de audit pot face parte din același organism sau autoritate publică.

Cu toate acestea, atunci când cuantumul total al contribuției din partea fondurilor la un program operațional depășește 250 000 000 EUR sau cuantumul total al contribuției din partea FEPAM depășește 100 000 000 EUR, autoritatea de audit poate face parte din același organism sau autoritate publică din care face parte autoritatea de management în cazul în care, în conformitate cu dispozițiile aplicabile pentru perioada de programare anterioară, Comisia a informat statele membre, înainte de data adoptării programului operațional respectiv, că se poate baza în principal pe opinia sa de audit sau în cazul în care Comisia are certitudinea, pe baza experienței perioadei de programare precedente, că organizarea și responsabilitatea instituțională a autorității de audit oferă garanții adecvate în ceea ce privește fiabilitatea și independența sa funcțională.

(6) Statul membru poate să desemneze unul sau mai multe organisme intermediare pentru a desfășura anumite sarcini ale autorității de management sau ale autorității de certificare, sub răspunderea autorității respective. Acordurile corespunzătoare între autoritatea de management sau autoritatea de certificare și organismele intermediare se înregistrează oficial, în scris.

(7) Statul membru sau autoritatea de management poate încredința gestionarea unei părți a unui program operațional unui organism intermediar prin încheierea unui acord scris între organismul intermediar și statul membru sau autoritatea de management („acord global de grant”). Organismul intermediar furnizează garanții de solvabilitate și de competență în domeniul în cauză, precum și în materie de capacitate de gestiune administrativă și financiară a acestuia.

(8) Statul membru poate desemna, la propria inițiativă, un organism de coordonare a cărui responsabilitate este de a asigura legătura cu Comisia și de a-i transmite acesteia informații, de a coordona activitățile celorlalte organisme desemnate relevante și de a promova aplicarea armonizată a dreptului aplicabil.

(9) Statul membru stabilește în scris reguli care reglementează relațiile sale cu autoritățile de management, autoritățile de certificare și autoritățile de audit, relațiile între aceste autorități, precum și relațiile dintre aceste autorități și Comisie.

Articolul 124

Procedura de desemnare a autorității de management și a autorității de certificare

(1) Statul membru informează Comisia cu privire la data și forma desemnării, care se efectuează la un nivel corespunzător, a autorității de management și, după caz, a autorității de certificare, înainte de transmiterea către Comisie a primei cereri de plată intermediară.

(2) Desemnarea menționată la alineatul (1) se întemeiază pe un raport și un aviz din partea unui organism de audit independent care evaluează îndeplinirea de către autorități a criteriilor privind mediul de control intern, gestionarea riscurilor, activitățile de control și gestiune și monitorizarea prevăzute în anexa XIII. Organismul de audit independent este autoritatea de audit sau un organism de drept public sau de drept privat care dispune de capacitatea de audit necesară, fiind independent de autoritatea de management și, după caz, de autoritatea de certificare, și care își desfășoară activitatea ținând seama de standardele de audit recunoscute la nivel internațional. În cazul în care organismul de audit independent concluzionează că partea sistemului de gestiune și control referitoare la autoritatea de management sau la autoritatea de certificare este, în esență, identică cu cea din perioada de programare anterioară și că, pe baza activității de audit desfășurate în conformitate cu dispozițiile relevante din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 și Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului ⁽¹⁾, există dovezi privind funcționarea eficace a acesteia în perioada respectivă, acesta poate conchide că criteriile aplicabile sunt îndeplinite, fără a desfășura o activitate de audit suplimentară.

(3) Atunci când cuantumul total al contribuției din partea fondurilor pentru un program operațional depășește 250 000 000 EUR din partea FEPAM pentru un program operațional depășește 100 000 000 EUR, Comisia poate solicita, în termen de o lună de la notificarea desemnării menționate la alineatul (1), raportul și opinia organismului de audit independent menționat la alineatul (2) și descrierea funcțiilor și a procedurilor existente care vizează autoritatea de management sau, după caz, autoritatea de certificare. Comisia ia decizia de a solicita sau nu documentele respective pe baza evaluării riscurilor, ținând seama de informațiile privind modificările semnificative cu privire la funcțiile și procedurile autorității de management sau, după caz, ale autorității de certificare în comparație cu cele în vigoare pentru perioada de programare anterioară, precum și de dovezi relevante privind funcționarea eficace a acestora.

Comisia poate formula observații în termen de două luni de la primirea documentelor menționate în primul paragraf. Fără a aduce atingere articolului 83, examinarea documentelor respective nu întrerupe tratarea cererilor de plăți intermediare.

(4) Atunci când cuantumul total al contribuției din partea fondurilor pentru un program operațional depășește 250 000 000 EUR sau din partea FEPAM pentru un program operațional depășește 100 000 000 EUR și există modificări importante ale funcțiilor și procedurilor autorității de management sau, după caz, ale autorității de certificare în comparație cu cele în vigoare în perioada de programare anterioară, statul membru poate să transmită Comisiei, din proprie inițiativă, documentele menționate la alineatul (3) în termen de două luni de la notificarea desemnării menționate la alineatul (1). Comisia face observații cu privire la documentele respective în termen de trei luni de la primirea acestora.

(5) În cazul în care rezultatele auditului și ale controlului arată că autoritatea desemnată nu mai îndeplinește criteriile

menționate la alineatul (2), statul membru stabilește, la un nivel corespunzător, în funcție de gravitatea problemei, o perioadă de probă în cursul căreia se adoptă măsurile de remediere necesare.

În cazul în care autoritatea desemnată nu implementează în perioada de probă stabilită de statul membru măsurile de remediere prevăzute, statul membru decide, la un nivel corespunzător, încetarea calității de autoritate desemnată a acesteia.

Statul membru informează Comisia fără întârziere atunci când o autoritate desemnată este supusă unei perioade de probă, oferind informații cu privire la respectiva perioadă de probă, atunci când perioada de probă se încheie în urma implementării măsurilor de remediere, precum și atunci când încetează calitatea de autoritate desemnată a unei autorități. Notificarea privind plasarea de către statul membru a unui organism desemnat într-o perioadă de probă, fără a aduce atingere aplicării articolului 83, nu întrerupe tratarea cererilor de plăți intermediare.

(6) În cazul în care încetează calitatea de autoritate desemnată a unei autorități de management sau a unei autorități de certificare, statele membre desemnează, conform procedurii prevăzute la alineatul (2), un nou organism care, în urma desemnării, preia funcțiile autorității de management sau ale autorității de certificare și informează Comisia cu privire la aceasta.

(7) Pentru a stabili condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind modelul pentru raportul și opinia organismului de audit independent, precum și descrierea funcțiilor și a procedurilor în vigoare care vizează autoritatea de management și, după caz, autoritatea de certificare. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

Articolul 125

Funcțiile autorității de management

(1) Autoritatea de management este responsabilă de gestionarea programului operațional în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare.

(2) În ceea ce privește gestionarea programului operațional, autoritatea de management:

(a) sprijină activitatea comitetului de monitorizare menționat la articolul 47 și îi furnizează informațiile pe care le solicită pentru îndeplinirea sarcinilor sale, în special datele privind evoluția programului operațional în ceea ce privește realizarea obiectivelor sale, date financiare și date referitoare la indicatori și la obiectivele de etapă;

(b) întocmește și prezintă Comisiei, după aprobarea comitetului de monitorizare, raportul anual și raportul final de implementare menționate la articolul 50;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului din 27 iulie 2006 privind Fondul European pentru Pescuit (JO L 223, 15.8.2006, p. 1)

- (c) pune la dispoziția organismelor intermediare și a beneficiarilor informații relevante pentru îndeplinirea sarcinilor care le revin și implementarea operațiunilor, după caz;
- (d) instituie un sistem pentru a înregistra și stoca în format electronic datele referitoare la fiecare operațiune care sunt necesare pentru monitorizare, evaluare, gestiune financiară, verificare și audit, inclusiv datele privind participanții la operațiuni, după caz;
- (e) garantează că datele menționate la litera (d) sunt colectate, înregistrate și stocate în sistemul menționat la litera (d) și că datele privind indicatorii sunt defalcate în funcție de sex în cazurile în care defalcarea este cerută în anexele I și II la Regulamentul privind FSE.
- (3) În ceea ce privește selectarea operațiunilor, autoritatea de management:
- (a) elaborează și, după aprobare, aplică proceduri de selecție adecvate și criterii care:
- (i) asigură faptul că operațiunile contribuie la îndeplinirea obiectivelor specifice și a rezultatelor din cadrul priorității în cauză;
 - (ii) sunt nediscriminatorii și transparente;
 - (iii) iau în considerare principiile generale stabilite la articolele 7 și 8;
- (b) garantează că o operațiune selectată intră în domeniul de aplicare al fondului sau al fondurilor în cauză și poate fi încadrată într-o categorie de intervenție sau, în cazul FEPAM, într-o măsură identificată în prioritatea sau prioritățile programului operațional;
- (c) garantează că beneficiarului i se oferă un document care stabilește condițiile aplicabile contribuțiilor pentru fiecare operațiune, inclusiv cerințele specifice privind produsele sau serviciile care urmează a fi furnizate în cadrul operațiunii, planul de finanțare și data limită de execuție;
- (d) se asigură că beneficiarul are capacitatea administrativă, financiară și operațională pentru a îndeplini condițiile menționate la litera (c), înainte de aprobarea operațiunii;
- (e) se asigură că, în cazul în care operațiunea a început înainte de data de depunere a unei cereri pentru finanțare către autoritatea de management, legislația aplicabilă relevantă pentru operațiune a fost respectată;
- (f) se asigură că operațiunile selectate pentru contribuții din fonduri nu includ activități care au făcut parte dintr-o operațiune care a făcut sau ar fi trebuit să facă obiectul unei proceduri de recuperare în conformitate cu articolul 71 în urma transferului unei activități de producție în afara zonei vizate de program;
- (g) stabilește categoriile de intervenție sau, în cazul FEPAM, măsurile cărora se atribuie cheltuielile unei operațiuni.
- (4) În ceea ce privește gestiunea financiară și controlul programului operațional, autoritatea de management:
- (a) verifică furnizarea de produse și de servicii cofinanțate și faptul că cheltuielile declarate de beneficiari au fost plătite, precum și faptul că sunt în conformitate cu legislația aplicabilă, cu programul operațional și cu condițiile de acordare a contribuțiilor pentru operațiunea în cauză;
- (b) garantează că beneficiarii care participă la implementarea operațiunilor rambursate pe baza costurilor eligibile suportate în mod real dispun fie de un sistem contabil separat, fie de un cod contabil adecvat pentru toate tranzacțiile referitoare la o operațiune;
- (c) instituie măsuri eficace și proporționale de combatere a fraudelor, luând în considerare riscurile identificate;
- (d) stabilește proceduri pentru a se asigura de păstrarea tuturor documentelor privind cheltuielile și auditurile necesare pentru a se garanta o pistă de audit adecvată, în conformitate cu cerințele prevăzute la articolul 72 litera (g);
- (e) întocmește declarația de gestiune și rezumatul anual menționate la articolul 59 alineatul (5) literele (a) și (b) din Regulamentul financiar.
- Prin derogare de la primul paragraf litera (a), Regulamentul privind CTE poate stabili norme specifice pentru verificările aplicabile programelor de cooperare.
- (5) Verificările efectuate în temeiul alineatului (4) primul paragraf litera (a) includ următoarele proceduri:
- (a) verificări administrative referitoare la fiecare cerere de rambursare efectuată de beneficiar;
- (b) verificări la fața locului ale operațiunilor.
- Frecvența și gradul de acoperire a verificărilor la fața locului sunt proporționale cu suma contribuției publice pentru o operațiune și cu nivelul de risc identificat prin astfel de verificări și prin audituri efectuate de către autoritatea de audit pentru sistemul de gestiune și control, în ansamblu.
- (6) Verificările la fața locului ale operațiunilor individuale în conformitate cu alineatul (5) primul paragraf litera (b) pot fi realizate pe baza unui eșantion.
- (7) În cazul în care autoritatea de management este de asemenea și beneficiar al programului operațional, modalitățile de verificare menționate la alineatul (4) primul paragraf litera (a) trebuie să asigure separarea adecvată a funcțiilor.

(8) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 149, de stabilire a normelor care specifică informațiile în raport cu datele care trebuie înregistrate și stocate sub formă electronică în cadrul sistemului de monitorizare creat în temeiul alineatului (2) litera (d) din prezentul articol.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a specificațiilor tehnice ale sistemului creat în temeiul alineatului (2) litera (d) din prezentul articol. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

(9) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 149, de stabilire a cerințelor minime detaliate pentru pista de audit menționată la alineatul (4) primul paragraf litera (d) din prezentul articol cu privire la evidențele contabile care trebuie ținute și la documentele justificative care trebuie păstrate de autoritatea de certificare, de autoritatea de management, de organisme intermediare și de beneficiari.

(10) Pentru a stabili condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare cu privire la modelul pentru declarația de gestiune prevăzută la alineatul (4) primul paragraf litera (e) din prezentul articol. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

Articolul 126

Funcțiile autorității de certificare

Autoritatea de certificare a unui program operațional este însărcinată, în special, cu:

- (a) stabilirea și transmiterea cererilor de plată către Comisie, precum și cu certificarea faptului că acestea provin din sisteme contabile fiabile, se bazează pe documente justificative verificabile și au fost supuse unor verificări efectuate de autoritatea de management;
- (b) întocmirea conturilor menționate la articolul 59 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul financiar;
- (c) atestarea caracterului complet, a exactității și veridicității conturilor și a faptului că cheltuielile înscrise în conturi sunt în conformitate cu dreptul Uniunii aplicabil și au fost suportate în legătură cu operațiuni selectate în vederea finanțării în conformitate cu criteriile aplicabile programului operațional și sunt în conformitate cu legislația aplicabilă;
- (d) garantarea faptului că există un sistem care înregistrează și stochează, în format electronic, evidențele contabile pentru fiecare operațiune, și care conține toate datele necesare pentru întocmirea conturilor și a cererilor de plată, inclusiv înregistrări ale sumelor care pot fi recuperate, ale sumelor recuperate și ale sumelor retrase în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției pentru o operațiune sau pentru un program operațional;

(e) garantarea faptului că, pentru întocmirea și prezentarea cererilor de plată, a primit informațiile adecvate din partea autorității de management privind procedurile urmate și verificările efectuate cu privire la cheltuieli;

(f) luarea în considerare, la momentul stabilirii și depunerii cererilor de plată, a rezultatelor tuturor auditurilor desfășurate de către sau sub responsabilitatea autorității de audit;

(g) ținerea în format electronic a evidențelor contabile privind cheltuielile declarate Comisiei și contribuția publică aferentă plătită către beneficiari;

(h) ținerea contabilității sumelor care pot fi recuperate și a sumelor retrase în urma anulării integrale sau parțiale a contribuției pentru o operațiune. Garantarea faptului că sumele recuperate se varsă la bugetul Uniunii, înainte de încheierea programului operațional, prin deducerea acestora din declarația de cheltuieli ulterioară.

Articolul 127

Funcțiile autorității de audit

(1) Autoritatea de audit se asigură că se efectuează audituri ale bunei funcționări a sistemului de gestiune și control din cadrul programului operațional și ale unui eșantion adecvat de operațiuni pe baza cheltuielilor declarate. Cheltuielile declarate sunt auditate pe baza unui eșantion reprezentativ și, ca regulă generală, a metodelor de eșantionare statistice.

Metoda de eșantionare nestatistică poate fi utilizată în funcție de aprecierea profesională a autorității de audit, în cazuri justificate în mod corespunzător, în conformitate cu standarde de audit acceptate la nivel internațional și, în orice caz, atunci când numărul operațiunilor pentru un exercițiu contabil este insuficient pentru a permite utilizarea unei metode statistice.

În astfel de cazuri, eșantionul este suficient de mare pentru a permite autorității de audit să elaboreze un avis de audit valabil în conformitate cu articolul 59 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul financiar.

Metoda de eșantionare nestatistică acoperă minimum 5 % dintre operațiunile pentru care cheltuielile care au fost declarate Comisiei pe parcursul unui exercițiu contabil și 10 % dintre cheltuielile care au fost declarate Comisiei pe parcursul unui exercițiu contabil.

(2) În cazul în care auditurile sunt efectuate de un alt organism decât autoritatea de audit, autoritatea de audit se asigură că acest organism dispune de independența funcțională necesară.

(3) Autoritatea de audit se asigură că lucrările de audit respectă standardele de audit recunoscute la nivel internațional.

(4) Autoritatea de audit stabilește, în termen de opt luni de la data adoptării unui program operațional, elaborarea unei strategii de audit pentru efectuarea auditurilor. Strategia de audit stabilește metodologia de audit, metoda de eșantionare pentru auditurile operațiunilor și planificarea auditurilor pentru exercițiul contabil în curs și pentru cei doi ani contabili ulteriori. Strategia de audit se actualizează în fiecare an începând din 2016 până la 2024, inclusiv. În cazul în care un sistem comun de gestiune și control se aplică la mai multe programe operaționale, poate fi pregătită o strategie de audit unică pentru programele operaționale în cauză. Autoritatea de audit prezintă Comisiei strategia de audit, la cerere.

(5) Autoritatea de audit elaborează:

(a) o opinie de audit în conformitate cu articolul 59 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul financiar;

(b) un raport de control în care sunt precizate principalele rezultate ale auditurilor desfășurate în conformitate cu alineatul (1), inclusiv rezultatele cu privire la deficiențele constatate în sistemele de gestiune și control și măsurile corective propuse și implementate.

În cazul în care un sistem comun de gestiune și control se aplică la mai multe programe operaționale, informațiile menționate la primul paragraf litera (b) pot fi reluate într-un raport unic.

(6) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a modelelor pentru strategia de audit, opinia de audit și raportul de control. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2).

(7) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 pentru a preciza sfera de aplicare și conținutul auditurilor operațiunilor și ale auditurilor conturilor, precum și metoda de selecție a eșantionului de operațiuni menționat la alineatul (1) din prezentul articol.

(8) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 149, pentru a stabili norme detaliate privind utilizarea datelor colectate cu ocazia auditurilor efectuate de funcționarii Comisiei sau de reprezentanții autorizați ai acesteia.

CAPITOLUL III

Cooperarea cu autoritățile de audit

Articolul 128

Cooperarea cu autoritățile de audit

(1) Comisia cooperează cu autoritățile de audit în vederea coordonării planurilor și metodelor de audit ale acestora și a permiterii unui schimb imediat cu autoritățile respective de rezultate ale auditurilor efectuate cu privire la sistemele de gestiune și control.

(2) Pentru a facilita cooperarea respectivă în cazul în care un stat membru desemnează mai multe autorități de audit, statul membru în cauză poate să desemneze un organism de coordonare.

(3) Comisia, autoritățile de audit și orice organism de coordonare se reunesc în mod regulat și, de regulă, cel puțin o dată pe an, cu excepția cazului în care se convine altfel, pentru a examina raportul anual de control, opinia de audit și strategia de audit și pentru a face schimb de opinii cu privire la aspectele referitoare la îmbunătățirea sistemelor de gestiune și control.

TITLUL II

GESTIUNEA FINANCIARĂ, PREGĂTIREA, EXAMINAREA, ACCEPTAREA ȘI ÎNCHIDEREA CONTURILOR ȘI CORECȚIILE FINANCIARE

CAPITOLUL I

Gestiunea financiară

Articolul 129

Norme comune în materie de plăți

Statul membru se asigură că, până la data de încheiere a programului operațional, suma cheltuielilor publice plătite beneficiarilor este cel puțin egală cu contribuția din partea fondurilor acordată de Comisie statului membru.

Articolul 130

Norme comune în materie de calculare a plăților intermediare și de plată a soldului final

(1) Comisia rambursează cu titlu de plăți intermediare 90 % din suma care rezultă din aplicarea ratei de cofinanțare pentru fiecare prioritate, stabilită în decizia de adoptare a programului operațional, la cheltuielile eligibile pentru prioritatea inclusă în cererea de plată. Comisia determină sumele restante de rambursat sub formă de plăți intermediare sau care trebuie recuperate în conformitate cu articolul 139.

(2) Contribuția din partea fondurilor sau din partea FEPAM la o prioritate prin plăți intermediare și plata soldului final nu depășește:

(a) cheltuielile publice eligibile indicate în cererea de plată pentru prioritate; sau

(b) contribuția din partea fondurilor sau din partea FEPAM la prioritatea prevăzută în decizia Comisiei de aprobare a programului operațional.

Articolul 131

Cererile de plată

(1) Cererile de plată includ, pentru fiecare prioritate:

(a) quantumul total al cheltuielilor eligibile suportate de beneficiari și plătite în cadrul implementării operațiunilor, astfel cum este înscris în sistemul contabil al autorității de certificare;

(b) cuantumul total al cheltuielilor publice suportate în implementarea operațiunilor, astfel cum este înscris în sistemul contabil al autorității de certificare;

(2) Cheltuielile eligibile incluse într-o cerere de plată sunt susținute prin facturi achitate sau documente contabile cu valoare de dovadă echivalentă, cu excepția formelor de asistență prevăzute la articolul 67 alineatul (1) primul paragraf literele (b), (c) și (d), articolul 68, articolul 69 alineatul (1) și articolul 109 din prezentul regulament, precum și la articolul 14 din Regulamentul privind FSE. În cazul acestor forme de asistență, sumele incluse într-o cerere de plată sunt costurile calculate pe baza aplicabilă.

(3) În cazul schemelor de ajutor în temeiul articolului 107 din TFUE, contribuția publică aferentă cheltuielilor incluse într-o cerere de plată va fi fost achitată beneficiarilor de către organismul care acordă ajutorul.

(4) Prin derogare de la alineatul (1), în cazul ajutorului de stat, cererea de plată poate include avansuri achitate beneficiarului de către organismul care acordă ajutorul în următoarele condiții cumulative:

(a) avansurile respective să facă obiectul unei garanții oferite de o bancă sau de altă instituție financiară stabilită în statul membru sau să fie acoperite de o facilități oferită ca garanție de o entitate publică sau de statul membru;

(b) avansurile respective să nu depășească 40 % din valoarea totală a ajutorului care trebuie acordat unui beneficiar pentru o anumită operațiune;

(c) avansurile respective să fie acoperite de cheltuielile achitate de beneficiari în procesul de punere în practică a operațiunii și sprijinite prin facturi achitate sau documente contabile cu valoare justificativă echivalentă în termen de cel mult trei ani de la sfârșitul anului plății avansului sau cel târziu la 31 decembrie 2023, oricare dintre aceste date este mai apropiată, în caz contrar următoarea cerere de plată fiind corectată în consecință.

(5) Fiecare cerere de plată care include avansuri de tipul celor menționate la alineatul (4) prezintă separat suma totală achitată din programul operațional sub formă de avans, suma care a fost acoperită prin cheltuielile achitate de beneficiari în termen de trei ani de la plata avansului, în conformitate cu alineatul (4) litera (c), precum și suma care nu a fost acoperită prin cheltuielile achitate de beneficiari și pentru care nu s-a încheiat încă intervalul de trei ani.

(6) Pentru a stabili condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a modelului pentru cererile de plată.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

Articolul 132

Plățile către beneficiari

(1) Sub rezerva disponibilității fondurilor din prefinanțarea inițială și anuală și plățile intermediare, autoritatea de management să asigure că beneficiarul primește valoarea totală a cheltuielilor publice eligibile datorate în întregime și cel târziu la 90 de zile de la data depunerii cererii de plată de către beneficiar.

Nu se procedează la niciun fel de deducere sau reținere și nici la vreun fel de taxă specifică sau cu efect echivalent care ar reduce sumele datorate beneficiarilor.

(2) Termenul de plată menționat la alineatul (1) poate fi întrerupt de autoritatea de management în oricare dintre următoarele cazuri justificate corespunzător:

(a) suma corespunzătoare cererii de plată nu este scadentă sau nu au fost furnizate documentele justificative aferente, inclusiv cele necesare pentru verificările gestiunii prevăzute la articolul 125 alineatul (4) primul paragraf litera (a);

(b) a fost demarată o investigație în legătură cu o posibilă neregulă ce afectează cheltuielile în cauză.

Beneficiarul în cauză este informat în scris cu privire la întrerupere și motivele acesteia.

Articolul 133

Folosirea monedei euro

(1) Statele membre care nu au adoptat moneda euro la data înaintării cererii de plată transformă în euro sumele cheltuielilor suportate în monedă națională. Sumele respective se convertesc în euro pe baza cursului de schimb contabil lunar al Comisiei valabil pe parcursul lunii în care s-au înregistrat cheltuielile respective în conturile autorității de certificare a programului operațional în cauză. Cursul de schimb se publică pe cale electronică de către Comisie în fiecare lună.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), Regulamentul privind CTE poate stabili norme specifice privind momentul conversiei în euro.

(3) Atunci când euro devine moneda unui stat membru, procedura de conversie stabilită la alineatul (1) continuă să se aplice tuturor cheltuielilor înregistrate în contabilitate de către autoritatea de certificare înainte de data intrării în vigoare a cursului de schimb fix dintre moneda națională și euro.

Articolul 134

Plata prefinanțării

(1) Suma prefinanțării inițiale este plătită în tranșe după cum urmează:

- (a) în 2014: 1 % din cuantumul contribuției din partea fondurilor pentru întreaga perioadă de programare pentru programul operațional sau 1,5 % din cuantumul contribuției din partea fondurilor și FEPAM pentru întreaga perioadă de programare pentru programul operațional atunci când un stat membru primește asistență financiară începând cu 2010 în conformitate cu articolele 122 și 143 din TFUE sau din partea Facilității europene de stabilitate financiară (FESF), ori primește asistență financiară la 31 decembrie 2013 în conformitate cu articolele 136 și 143 din TFUE;
- (b) în 2015: 1 % din cuantumul contribuției din partea fondurilor pentru întreaga perioadă de programare pentru programul operațional sau 1,5 % din cuantumul contribuției din partea fondurilor și FEPAM pentru întreaga perioadă de programare pentru programul operațional atunci când un stat membru primește asistență financiară începând cu 2010 în conformitate cu articolele 122 și 143 din TFUE sau din partea FESF, ori primește asistență financiară la 31 decembrie 2014 în conformitate cu articolele 136 și 143 din TFUE;
- (c) în 2016: 1 % din cuantumul sprijinului din partea fondurilor și din partea FEPAM pentru toată perioada de programare pentru programul operațional.

În cazul în care un program este adoptat în 2015 sau mai târziu, primele tranșe urmează a fi plătite în anul adoptării.

(2) O sumă anuală de prefinanțare se plătește înainte de data de 1 iulie a anilor 2016 - 2023. Aceasta va reprezenta un procent din cuantumul contribuției din partea fondurilor și din partea FEPAM pentru toată perioada de programare, pentru programul operațional, după cum urmează:

— 2016: 2 %

— 2017: 2,625 %

— 2018: 2,75 %

— 2019: 2,875 %

— 2020 - 2023: 3 %.

(3) Atunci când se calculează cuantumul prefinanțării inițiale menționat la alineatul 1, cuantumul sprijinului pentru întreaga

perioadă de programare nu include sumele din rezerva de performanță care au fost alocate inițial programului operațional.

Atunci când se calculează cuantumul prefinanțării anuale menționate la alineatul (2) până în 2020 inclusiv, cuantumul sprijinului pentru întreaga perioadă de programare nu include sumele din rezerva de performanță care au fost alocate inițial programului operațional.

Articolul 135

Termenele limită de prezentare a cererilor de plată intermediară și pentru plata acestora

(1) Autoritatea de certificare trimite periodic o cerere de plată intermediară în conformitate cu articolul 131 alineatul (1), care să acopere sumele înscrise în sistemul său contabil în exercițiul contabil. Cu toate acestea, este posibil ca, atunci când consideră că este necesar, autoritatea de certificare să includă astfel de sume în cererile de plată înaintate în anii contabili ulteriori.

(2) Autoritatea de certificare depune cererea finală pentru o plată intermediară până la data de 31 iulie consecutivă încheierii exercițiului contabil precedent și, în orice caz, înainte de depunerea primei cereri de plată intermediară pentru următorul exercițiu contabil.

(3) Prima cerere de plată intermediară nu se transmite înaintea notificării Comisiei cu privire la desemnarea autorităților de management și de certificare în conformitate cu articolul 124.

(4) Plățile intermediare nu se efectuează pentru un program operațional decât în cazul în care raportul anual de implementare nu a fost trimis Comisiei, în conformitate cu normele specifice fondurilor.

(5) Sub rezerva disponibilității fondurilor, Comisia efectuează plata intermediară în termen de cel mult 60 de zile de la data la care o cerere de plată este înregistrată de Comisie.

Articolul 136

Dezangajarea

(1) Comisia dezangajează orice parte din suma aferentă unui program operațional, care nu a fost utilizată pentru prefinanțarea inițială și anuală și pentru plăți intermediare până la data de 31 decembrie a celui de-al treilea exercițiu financiar care urmează anului angajamentului bugetar în cadrul programului operațional sau pentru care nicio cerere de plată redactată în conformitate cu articolul 131 nu s-a transmis în conformitate cu articolul 135.

(2) Partea de angajamente rămase deschise la 31 decembrie 2023 se dezangajează în cazul în care Comisia nu a primit niciunul dintre documentele prevăzute la articolul 141 alineatul (1) până la termenul-limită stabilit la articolul 141 alineatul (1).

CAPITOLUL II

Articolul 138

Pregătirea, examinarea, și acceptarea conturilor, închiderea programelor operaționale și suspendarea plăților**Transmiterea informațiilor**

Secțiunea I

Pregătirea, examinarea și acceptarea conturilor

Articolul 137

Pregătirea conturilor

(1) Conturile menționate la articolul 59 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul financiar se prezintă Comisiei pentru fiecare program operațional. Conturile acoperă exercițiul contabil și includ la nivelul fiecărei axe prioritare și, după caz, la nivelul fiecărui fond și al fiecărei categorii de regiuni:

- (a) cuantumul total al cheltuielilor eligibile care au fost înregistrate în sistemele contabile ale autorității de certificare care au fost incluse în cererile de plată adresate Comisiei în conformitate cu articolul 131 și articolul 135 alineatul (2) până la data de 31 iulie care urmează sfârșitului exercițiului contabil, suma totală a cheltuielilor publice corespondente efectuate în cursul implementării operațiunilor și suma totală a plăților corespunzătoare efectuate către beneficiari în temeiul articolului 132 alineatul (1);
- (b) sumele retrase și recuperate pe parcursul exercițiului contabil, sumele care urmează a fi recuperate la sfârșitul exercițiului contabil, sumele recuperate în temeiul articolului 71, precum și sumele nerecuperabile;
- (c) cuantumul prefinanțării plătite către instrumentele financiare în temeiul articolului 41 alineatul (1) și avansurile de ajutoare de stat menționate la articolul 131 alineatul (4);
- (d) pentru fiecare prioritate, o reconciliere între cheltuielile declarate în conformitate cu litera (a) și cheltuielile declarate pentru același exercițiu contabil în cererile de plată, însoțită de o explicație a oricăror diferențe.

(2) În cazul în care cheltuielile incluse anterior într-o cerere de plată intermediară pentru exercițiul contabil sunt excluse din conturile sale de către un stat membru datorită unei evaluări în curs de desfășurare a legalității și a regularității respectivelor cheltuieli, oricare din acele cheltuieli sau toate acele cheltuieli care se dovedesc ulterior a fi legale și regulamentare pot fi incluse într-o cerere de plată intermediară legată de anii contabili ulteriori.

(3) Pentru a stabili condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului articol, Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru stabilirea modelului pentru conturi menționate în prezentul articol. Respectivile acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3).

Pentru fiecare an începând din 2016 până în 2025 inclusiv, statele membre prezintă, în termenul stabilit la articolul 59 alineatul (5) din Regulamentul financiar, documentele menționate în acel articol, și anume:

- (a) conturile menționate la articolul 137 alineatul (1) din prezentul regulament pentru exercițiul contabil precedent;
- (b) declarația de management și raportul anual de sinteză menționate la articolul 125 alineatul (4) primul paragraf litera (e) din prezentul regulament pentru exercițiul contabil precedent;
- (c) opinia de audit și raportul de control menționate la articolul 127 alineatul (5) primul paragraf literele (a) și (b) din prezentul regulament pentru exercițiul contabil precedent.

Articolul 139

Examinarea și acceptarea conturilor

(1) Comisia examinează documentele prezentate de statul membru în temeiul articolului 138. La cererea Comisiei, statul membru oferă toate informațiile suplimentare necesare pentru a permite Comisiei să stabilească dacă respectivele conturi sunt complete, exacte și corecte, în termenul stabilit la articolul 84.

(2) Comisia acceptă conturile în cazul în care este în măsură să conchidă că acestea sunt complete, exacte și corecte. Comisia ajunge la o astfel de concluzie în situația în care autoritatea de audit a prezentat o opinie de audit fără rezerve cu privire la integralitatea, exactitatea și veridicitatea conturilor, cu excepția cazului în care Comisia are dovezi concrete ale faptului că opinia de audit referitoare la conturi nu este fiabilă.

(3) Comisia informează statul membru vizat în termenul stabilit la articolul 84 dacă este sau nu este în măsură să accepte conturile.

(4) Dacă, din motive ce pot fi atribuite statelor membre, Comisia nu este în măsură să accepte conturile până la termenul stabilit la articolul 84, Comisia notifică statelor membre acest lucru, precizând motivele în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol și acțiunile care trebuie întreprinse, precum și termenul de finalizare a acestora. La sfârșitul termenului de finalizare a acțiunilor în cauză, Comisia informează statul membru dacă este sau nu în măsură să accepte conturile.

(5) Chestiunile legate de legalitatea și de regularitatea tranzacțiilor subiacente privind cheltuielile înregistrate în conturi nu se iau în considerare în vederea acceptării conturilor de către Comisie. Procedura de examinare și acceptare a conturilor nu întrerupe prelucrarea cererilor de plăți intermediare și nu duce la suspendarea plăților, fără a aduce atingere articolelor 83 și 142.

(6) Pe baza conturilor acceptate, Comisia calculează suma exigibilă din partea fondurilor și a FEPAM pentru exercițiul contabil și ajustările care decurg de aici în raport cu plățile efectuate către statul membru respectiv. Comisia ia în considerare:

(a) sumele înscrise în conturile prevăzute la articolul 137 alineatul (1) litera (a) și la care se aplică rata de cofinanțare pentru fiecare axă prioritară;

(b) suma totală a plăților efectuate de Comisie în timpul exercițiului contabil în cauză, constând din:

(i) suma de plăți intermediare plătite de către Comisie în conformitate cu articolul 130 alineatul (1) și cu articolul 24; și

(ii) suma prefinanțării plătite anual în temeiul articolului 134 alineatul (2).

(7) După realizarea calculării menționate la alineatul (6), Comisia închide prefinanțarea anuală respectivă și plătește eventualele sume suplimentare datorate în termen de 30 de zile de la acceptarea conturilor. În cazul în care există o sumă de recuperat din partea statului membru, aceasta face obiectul unui ordin de recuperare emis de Comisie, care se execută, atunci când este posibil, prin compensare cu sumele datorate statului membru în contul plăților ulterioare către același program operațional. O astfel de recuperare nu constituie o corecție financiară și nu reduce sprijinul acordat programului operațional din partea fondurilor. Suma recuperată constituie venituri alocate în conformitate cu articolul 177 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

(8) În cazul în care, după aplicarea procedurii prevăzute la alineatul (4), Comisia nu este în măsură să accepte conturile, Comisia stabilește, pe baza informațiilor disponibile și în conformitate cu alineatul (6), suma exigibilă din partea fondurilor pentru exercițiul contabil și informează statul membru în cauză în acest sens. În cazul în care statul membru notifică Comisia cu privire la acordul său în termen de două luni de la transmiterea informațiilor din partea Comisiei, se aplică alineatul (7). În lipsa acestui acord, Comisia adoptă o decizie, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, în care stabilește suma exigibilă din partea fondurilor pentru exercițiul contabil. O astfel de decizie nu constituie o corecție financiară și nu reduce sprijinul acordat programului operațional din partea fondurilor. Pe baza deciziei respective, Comisia aplică ajustările plăților efectuate către statele membre în conformitate cu alineatul (7).

(9) Acceptarea conturilor de către Comisie sau decizia Comisiei în temeiul alineatului (8) al prezentului articol nu aduc atingere aplicării de corecții în temeiul articolelor 144 și 145.

(10) Statul membru poate înlocui sumele afectate de nereguli depistate după depunerea conturilor, prin efectuarea de ajustări

corespunzătoare în conturile aferente exercițiului contabil în care se depistează neregula, fără a aduce atingere articolelor 144 și 145.

Articolul 140

Disponibilitatea documentelor

(1) Fără a aduce atingere normelor aplicabile în materie de ajutoare de stat, autoritatea de management se asigură că toate documentele justificative privind cheltuielile sprijinite din fonduri sau privind operațiunile pentru care cheltuielile totale eligibile se cifrează la mai puțin de 1 000 000 EUR sunt puse la dispoziția Comisiei și a Curții de Conturi Europene, la cerere, pe o perioadă de trei ani începând cu data de 31 decembrie de după data depunerii conturilor în care sunt incluse cheltuielile aferente operațiunii respective.

În cazul operațiunilor altele decât cele menționate la primul paragraf, toate documentele justificative sunt puse la dispoziție pe o perioadă de doi ani începând cu data de 31 decembrie de după data depunerii conturilor în care sunt incluse cheltuielile finale aferente operațiunii încheiate.

O autoritate de management poate decide să aplice în cazul operațiunilor cu cheltuieli eligibile totale mai mici de 1 000 000 EUR regula menționată la al doilea paragraf.

Perioada menționată la primul paragraf se întrerupe fie în cazul unor proceduri judiciare, fie în urma unei cereri motivate temeinic din partea Comisiei.

(2) Autoritatea de management informează beneficiarii cu privire la data la care începe perioada menționată la alineatul (1).

(3) Documentele se păstrează fie ca originale, fie sub formă de copii conforme cu originalele, pe suporturi de date acceptate de comun acord, inclusiv versiuni electronice ale documentelor originale sau documente existente numai în versiune electronică.

(4) Documentele sunt păstrate într-o formă care să permită identificarea datelor pentru o perioadă de timp care nu depășește durata necesară scopurilor pentru care au fost colectate datele sau pentru care acestea sunt ulterior prelucrate.

(5) Procedura de certificare a conformității cu documentul original a documentelor stocate pe suporturi de date comun acceptate este stabilită de autoritățile naționale și urmărește să garanteze faptul că versiunile deținute respectă cerințele juridice naționale și sunt fiabile pentru efectuarea controalelor de audit.

(6) Atunci când documentele există exclusiv în formă electronică, sistemele electronice utilizate îndeplinesc standarde de securitate acceptate care garantează faptul că documentele deținute respectă cerințele juridice naționale și sunt fiabile pentru efectuarea controalelor de audit.

Secțiunea II

Încheierea programelor operaționale

Articolul 141

Depunerea documentelor de încheiere și plata soldului final

(1) În plus față de documentele menționate la articolul 138, pentru exercițiul contabil final de la 1 iulie 2013 la 30 iunie 2024, statele membre prezintă un raport final de implementare pentru programul operațional sau ultimul raport anual de implementare pentru programul operațional sprijinit de FEPAM.

(2) Soldul final se plătește cel târziu la trei luni după data acceptării conturilor din ultimul exercițiu contabil sau o lună după data de acceptare a raportului final de implementare, în cazul în care această dată este ulterioară.

Secțiunea III

Suspendarea plăților

Articolul 142

Suspendarea plăților

(1) Toate sau o parte din plățile intermediare la nivelul priorităților sau al programelor operaționale pot fi suspendate de către Comisie, dacă sunt îndeplinite una sau mai multe dintre următoarele condiții:

- (a) există o deficiență semnificativă în funcționarea eficace a sistemului de gestiune și control al programului operațional, care pune în pericol contribuția Uniunii la programul operațional și pentru care nu au fost luate măsuri de corecție;
- (b) cheltuielile dintr-o declarație de cheltuieli sunt legate de o neregulă care are consecințe financiare grave și care nu a fost corectată;
- (c) statul membru nu a reușit să ia măsurile necesare pentru remedierea situației care a dat naștere la o întrerupere în temeiul articolului 83;
- (d) există o deficiență semnificativă în ceea ce privește calitatea și fiabilitatea sistemului de monitorizare sau a datelor privind indicatorii comuni și specifici;
- (e) nu sunt întreprinse măsuri pentru îndeplinirea unei condiționalități ex ante sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 19;
- (f) există dovezi care rezultă dintr-o analiză a performanței pentru o prioritate că a eșuat în mod grav atingerea obiectivelor de etapă referitoare la acea prioritate privind indicatorii financiari, indicatorii de realizare și etapele principale de implementare stabilite în cadrul de performanță, sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 22.

Normele specifice fondurilor pentru FEPAM pot stabili temeuri specifice pentru suspendarea plăților, legate de nerespectarea normelor aplicabile în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului, care trebuie să fie proporționale, având în vedere natura, gravitatea, durata și recurența nerespectării.

(2) Comisia poate decide, prin intermediul actelor de punere în aplicare, să suspende unele sau toate plățile intermediare, după ce a acordat statului membru posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

(3) Comisia încetează suspendarea plăților intermediare parțiale sau totale atunci când statul membru a luat măsurile necesare pentru a permite încetarea suspendării.

CAPITOLUL III

Corecțiile financiare

Secțiunea I

Corecții financiare efectuate de statele membre

Articolul 143

Corecții financiare efectuate de statele membre

(1) Statele membre sunt în primul rând responsabile pentru investigarea neregulilor și pentru efectuarea corecțiilor financiare necesare, precum și pentru recuperarea creditelor. În cazul unei nereguli sistemice, statul membru își extinde investigațiile la toate operațiunile care ar putea fi afectate.

(2) Statele membre efectuează corecțiile financiare necesare pentru neregulile individuale sau sistemice constatate în operațiuni sau în programele operaționale. Corecțiile financiare constau în anularea totală sau parțială a contribuției publice la un program operațional sau la o operațiune. Statul membru ține seama de natura și de gravitatea neregulilor și a pierderii financiare care rezultă pentru fonduri sau pentru FEPAM și aplică o corecție proporțională. Corecțiile financiare sunt înregistrate în conturi de către autoritatea de management pentru exercițiul contabil în care este decisă anularea.

(3) Contribuția din partea fondurilor sau din partea FEPAM anulată în conformitate cu alineatul (2) poate fi reutilizată de către statul membru în programul operațional în cauză, sub rezerva dispozițiilor de la alineatul (4).

(4) Contribuția anulată în conformitate cu alineatul (2) nu poate fi reutilizată pentru o operațiune care face obiectul corecției și, în cazul în care este efectuată o corecție financiară pentru o neregulă sistemică, contribuția nu se poate utiliza pentru nicio operațiune afectată de nereguli sistemice.

(5) Normele specifice fondurilor pentru FEPAM pot stabili temeuri specifice pentru corecții financiare realizate de statele membre, legate de nerespectarea normelor aplicabile în temeiul politicii comune în domeniul pescuitului, care trebuie să fie proporționale, având în vedere natura, gravitatea, durata și recurența nerespectării.

Secțiunea II

Corecții financiare realizate de comisie

Articolul 144

Criterii ale corecțiilor financiare

(1) Comisia efectuează corecțiile financiare prin intermediul actelor de punere în aplicare, prin anularea, integrală sau parțială, a contribuției UE la un program operațional în conformitate cu articolul 85, în cazul în care, după efectuarea examinărilor necesare, ajunge la concluzia că:

- (a) există o deficiență semnificativă în funcționarea eficace a sistemului de gestiune și control al programului operațional, aceasta punând în pericol contribuția din partea Uniunii care a fost deja acordată pentru programul operațional;
- (b) un stat membru nu s-a achitat de obligațiile sale în temeiul articolului 143 înaintea deschiderii procedurii de corecție în temeiul prezentului alineat;
- (c) cheltuielile conținute într-o declarație de cheltuieli prezintă nereguli și nu au fost corectate de statul membru înainte de deschiderea procedurii de corecție în temeiul prezentului alineat.

Comisia își întemeiază deciziile privind corecțiile financiare pe cazurile individuale de nereguli identificate și ține seama de situația în care o neregulă este sistemică. În cazul în care nu este posibil să se cuantifice cu exactitate valoarea cheltuielilor care prezintă nereguli și care au fost imputate fondurilor sau FEPAM, Comisia aplică o corecție financiară forfetară sau extrapolată.

(2) Comisia, în cazul în care decide asupra unei corecții, în conformitate cu alineatul (1), respectă principiul proporționalității, ținând seama de natura și de gravitatea neregulii, precum și de amploarea și de implicațiile financiare ale deficiențelor din sistemele de gestiune și control constatate în cazul programului operațional.

(3) În cazul în care Comisia își întemeiază poziția pe rapoarte efectuate de alți auditori decât cei ai serviciilor sale, aceasta trage propriile sale concluzii în ceea ce privește consecințele financiare, după examinarea măsurilor luate de statul membru în cauză în conformitate cu articolul 143 alineatul (2), a notificărilor trimise în temeiul articolului 122 alineatul (3), precum și a răspunsurilor din partea statului membru.

(4) În conformitate cu articolul 22 alineatul (7), în cazul în care Comisia, pe baza examinării raportului final de implementare a programului operațional pentru fonduri sau ultimul raport anual de implementare pentru FEPAM, stabilește existența unui eșec grav în atingerea țintelor stabilite în cadrul de performanță, aceasta poate aplica unele corecții financiare în ceea ce privește prioritățile în cauză, prin intermediul actelor de punere în aplicare.

(5) În cazul în care un stat membru nu își respectă obligațiile în temeiul articolului 95, Comisia poate să efectueze, în funcție de gradul de nerespectare a obligațiilor respective, o corecție

financiară prin anularea totală sau parțială a contribuției din fondurile structurale în favoarea statului membru în cauză.

(6) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 149 pentru stabilirea unor norme detaliate privind criteriile pentru stabilirea deficiențelor semnificative în funcționarea eficace a sistemelor de gestiune și control, inclusiv principalele tipuri de astfel de deficiențe, criteriile de determinare a nivelului corecției financiare care trebuie aplicată și criteriile de aplicare a unor corecții financiare forfetare sau extrapolate.

(7) Normele specifice fondurilor pentru FEPAM pot stabili temeuri specifice pentru procedurile de corecție financiară aplicate de Comisie legate de nerespectarea normelor aplicabile în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului, care trebuie să fie proporționale, ținând seama de natura, gravitatea, durata și recurența nerespectării.

Articolul 145

Procedură

(1) Înainte de a lua o decizie privind o corecție financiară, Comisia deschide procedura prin informarea statului membru cu privire la concluziile sale provizorii, cerând statului membru să-și prezinte observațiile în termen de două luni.

(2) În cazul în care Comisia propune o corecție financiară pe baza unei extrapolări sau a unei rate forfetare, statul membru are posibilitatea să demonstreze, prin examinarea documentelor în cauză, că nivelul real al neregulii este mai mic decât cel din evaluarea Comisiei. De comun acord cu Comisia, statul membru poate limita sfera de cuprindere a acestei examinări la o proporție corespunzătoare sau la un eșantion adecvat din respectiva documentație. Cu excepția cazurilor justificate corespunzător, termenul acordat pentru această examinare nu depășește o perioadă suplimentară de două luni după termenul de două luni menționat la alineatul (1).

(3) Comisia ia în considerare orice probă prezentată de statul membru în termenele prevăzute la alineatele (1) și (2).

(4) În cazul în care nu acceptă concluziile provizorii ale Comisiei, statul membru este invitat de Comisie să participe la o audiere cu scopul de a se garanta că toate informațiile și observațiile relevante sunt disponibile și stau la baza concluziilor Comisiei privind aplicarea corecției financiare.

(5) În cazul unui acord, fără a aduce atingere alineatului (6) din prezentul articol, statul membru poate reutiliza fondurile respective în conformitate cu articolul 143 alineatul (3).

(6) În scopul aplicării corecțiilor financiare, Comisia ia o decizie, prin acte de punere în aplicare, în termen de șase luni de la data audierii sau de la data primirii informațiilor suplimentare, în cazul în care statul membru este de acord să prezinte astfel de informații suplimentare în urma audierii. Comisia ține cont de toate informațiile și observațiile prezentate pe parcursul procedurii. În cazul în care nu are loc nicio audiere, perioada de șase luni începe la două luni după data trimiterii de către Comisie a scrisorii de invitație la audiere.

(7) În cazul în care Comisia, în exercitarea responsabilităților ce îi revin conform articolului 75, sau Curtea de Conturi Europeană detectează nereguli care demonstrează existența unei deficiențe semnificative în funcționarea sistemelor de gestiune și control, corecția financiară aferentă reduce contribuția din partea fondurilor la programul operațional.

Primul paragraf nu se aplică în cazul unei deficiențe semnificative în funcționarea eficace a unui sistem de gestiune și control care, înainte de a fi detectată de Comisie sau de Curtea de Conturi Europeană:

- (a) a fost identificată în declarația de management, raportul anual de control sau opinia de audit prezentată Comisiei în conformitate cu articolul 59 alineatul (5) din Regulamentul financiar sau în alte rapoarte de audit ale autorității de audit prezentate Comisiei și au fost luate măsuri adecvate; sau
- (b) a făcut obiectul unor măsuri adecvate de remediere aplicate de statul membru.

Evaluarea deficiențelor semnificative în funcționarea eficace a unui sistem de gestiune și control se bazează pe legislația aplicabilă în momentul în care au fost depuse declarațiile de management, rapoartele anuale de control și opiniile de audit relevante.

Atunci când decide asupra unei corecții financiare, Comisia:

- (a) respectă principiul proporționalității, ținând seama de natura și gravitatea deficienței semnificative în funcționarea eficace a unui sistem de gestiune și control și de implicațiile ei pentru bugetul Uniunii;
 - (b) pentru aplicarea unei corecții forfetare sau extrapolate, exclude cheltuielile neconforme detectate anterior de statul membru care au făcut obiectul unor ajustări în conturi în conformitate cu articolul 139 alineatul (10) și cheltuielile supuse unei evaluări în curs privind legalitatea și regularitatea lor în conformitate cu articolul 137 alineatul (2);
 - (c) ține seama de corecțiile forfetare sau extrapolate aplicate cheltuielilor de statele membre pentru alte deficiențe semnificative atunci când determină riscul rezidual pentru bugetul Uniunii.
- (8) Normele specifice fondurilor pentru FEPAM pot stabili norme de procedură suplimentare pentru corecțiile financiare menționate în articolul 144 alineatul (7).

Articolul 146

Obligațiile statelor membre

Aplicarea unei corecții financiare de către Comisie nu aduce atingere obligației statului membru respectiv de a trece la recuperare, în temeiul articolului 143 alineatul (2) din prezentul

regulament și de a recupera ajutorul de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE și în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului (¹).

Articolul 147

Rambursarea

(1) Orice sumă care trebuie restituită către bugetul Uniunii este plătită înainte de scadența indicată în ordinul de recuperare întocmit în conformitate cu articolul 73 din Regulamentul financiar. Data scadenței este ultima zi a celei de-a doua luni următoare lunii în care a fost emis ordinul.

(2) Orice întârziere a rambursării face obiectul plății unor dobânzi de întârziere, de la scadență până la data rambursării efective. Rata acestor penalități este cu un punct procentual și jumătate mai mare decât rata aplicată de Banca Centrală Europeană principalelor sale operațiuni de refinanțare în prima zi lucrătoare din luna în care este cuprinsă data scadenței.

TITLUL III

CONTROLUL PROPORȚIONAL AL PROGRAMELOR OPERAȚIONALE

Articolul 148

Controlul proporțional al programelor operaționale

(1) Operațiunile pentru care totalul cheltuielilor eligibile nu depășește 200 000 EUR pentru FEDR și Fondul de coeziune, 150 000 EUR pentru FSE sau 100 000 EUR pentru FEPAM nu sunt supuse la mai mult de un audit efectuat de autoritatea de audit sau de către Comisie înainte de prezentarea conturilor pentru exercițiul contabil în care au fost înregistrate cheltuielile finale ale operațiunii finalizate. Alte operațiuni nu sunt supuse la mai mult de un audit pe exercițiu contabil de către autoritatea de audit sau de către Comisie înainte de prezentarea conturilor pentru exercițiul contabil în care au fost înregistrate cheltuielile finale ale operațiunii finalizate. Operațiunile nu sunt supuse niciunui audit efectuat de Comisie sau de autoritatea de audit într-un anumit exercițiu dacă în exercițiul respectiv s-a efectuat deja un audit de către Curtea de Conturi Europeană, cu condiția ca rezultatele activității de audit realizate de Curtea de Conturi Europeană cu privire la operațiunile respective să poată fi utilizate de autoritatea de audit sau de Comisie pentru a-și îndeplini sarcinile care le revin.

(2) Pentru programele operaționale pentru care opinia celui mai recent audit indică faptul că nu există deficiențe semnificative, Comisia poate conveni cu autoritatea de audit, în cadrul reuniunii menționate la articolul 128 alineatul (3), că nivelul activității de audit necesare poate fi redus, astfel încât acesta să fie proporțional cu riscul determinat. În astfel de cazuri, Comisia nu efectuează propriile sale controale la fața locului decât în cazul în care există probe care sugerează deficiențe în sistemul de gestiune și control care afectează cheltuielile declarate Comisiei în exercițiul contabil pentru care conturile au fost acceptate de Comisie.

(¹) Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 1).

(3) Pentru programele operaționale în cazul cărora Comisia ajunge la concluzia că se poate baza pe opinia autorității de audit, aceasta poate conveni cu autoritatea de audit să limiteze auditurile Comisiei la fața locului la auditarea activității autorității de audit, cu excepția cazului în care există dovezi ale unor deficiențe în activitatea autorității de audit într-un exercițiu contabil pentru care conturile au fost acceptate de Comisie.

(4) Fără a aduce atingere alineatului (1), autoritatea de audit și Comisia pot efectua audituri ale operațiunilor în cazul în care o evaluare a riscurilor sau un audit al Curții de Conturi Europene detectează un anumit risc de nereguli sau de fraudă, în cazul existenței unor dovezi ale unor deficiențe semnificative în funcționarea eficace a sistemului de gestiune și control al programului operațional în cauză și în perioada menționată la articolul 140 alineatul (1). Pentru a evalua activitatea unei autorități de audit, Comisia poate verifica pista de audit a autorității de audit sau poate lua parte la auditurile la fața locului ale autorității de audit și poate efectua audituri ale operațiunilor atunci când acest lucru este necesar, în conformitate cu standardele de audit acceptate la nivel internațional, pentru a obține asigurări cu privire la funcționarea eficace a autorității de audit.

PARTEA A CINCEA

DELEGAREA DE COMPETENȚE, DISPOZIȚII DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

CAPITOLUL I

Delegarea de competențe și dispoziții de punere în aplicare

Articolul 149

Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 5 alineatul (3), articolul 12 al doilea paragraf, articolul 22 alineatul (7) al patrulea paragraf, articolul 37 alineatul (13), articolul 38 alineatul (4) al treilea paragraf, articolul 40 alineatul (4), articolul 41 alineatul (3), articolul 42 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 42 alineatul (6), articolul 61 alineatul (3) al doilea, al treilea, al patrulea și al șaptelea paragraf, articolul 63 alineatul (4), articolul 64 alineatul (4), articolul 68 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 101 al patrulea paragraf, articolul 122 alineatul (2) al cincilea paragraf, articolul 125 alineatul (8) primul paragraf, articolul 125 alineatul (9), articolul 127 alineatele (7) și (8) și articolul 144 alineatul (6) se conferă Comisiei de la 21 decembrie 2013 la 31 decembrie 2020.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 5 alineatul (3), articolul 12 al doilea paragraf, articolul 22 alineatul (7) al patrulea paragraf, articolul 37 alineatul (13), articolul 38 alineatul (4) al treilea paragraf, articolul 40 alineatul (4), articolul 41 alineatul (3), articolul 42 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 42 alineatul (6), articolul 61 alineatul (3) al doilea, al treilea, al patrulea și al șaptelea paragraf, articolul 63 alineatul (4), articolul 64 alineatul (4), articolul 68 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 101 al patrulea paragraf, articolul 122 alineatul (2) al cincilea paragraf, articolul 125 alineatul (8) primul paragraf, articolul

125 alineatul (9), articolul 127 alineatele (7) și (8) și articolul 144 alineatul (6) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul la articolul 5 alineatul (3), articolul 12 al doilea paragraf, articolul 22 alineatul (7) al patrulea paragraf, articolul 37 alineatul (13), articolul 38 alineatul (4) al treilea paragraf, articolul 40 alineatul (4), articolul 41 alineatul (3), articolul 42 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 42 alineatul (6), articolul 61 alineatul (3) al doilea, al treilea, al patrulea și al șaptelea paragraf, articolul 63 alineatul (4), articolul 64 alineatul (4), articolul 68 alineatul (1) al doilea paragraf, articolul 101 al patrulea paragraf, articolul 122 alineatul (2) al cincilea paragraf, articolul 125 alineatul (8) primul paragraf, articolul 125 alineatul (9), articolul 127 alineatele (7) și (8) și articolul 144 alineatul (6) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 150

Procedura Comitetului

(1) La aplicarea prezentului regulament, a Regulamentului privind FEDR, a Regulamentului privind CTE, a Regulamentului privind FSE și a Regulamentului privind FC, Comisia este asistată de Comitetul de coordonare pentru fondurile ESI. Respectivul comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Atunci când comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare în ceea ce privește competențele de punere în aplicare menționate la articolul 8 al treilea paragraf, articolul 22 alineatul (7) al cincilea paragraf, articolul 38 alineatul (3) al doilea paragraf, articolul 38 alineatul (10), articolul 39 alineatul (4) al doilea paragraf, articolul 46 alineatul (3), articolul 96 alineatul (2) al doilea paragraf, articolul 115 alineatul (4) și la articolul 125 alineatul (8) al doilea paragraf și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011

CAPITOLUL II

Dispoziții tranzitorii și finale**Articolul 151****Reexaminare**

Parlamentul European și Consiliul revizuiesc prezentul regulament până la 31 decembrie 2020, în conformitate cu articolul 177 din TFUE.

Articolul 152**Dispoziții tranzitorii**

(1) Prezentul regulament nu afectează nici continuarea, nici modificarea, inclusiv anularea integrală sau parțială, a asistenței aprobate de Comisie în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 sau cu alte dispoziții legislative aplicabile acestei asistențe la 31 decembrie 2013. Regulamentul respectiv sau o astfel de legislație aplicabilă, continuă să se aplice în mod corespunzător după 31 decembrie 2013 asistenței sau operațiunilor în cauză până la finalizarea lor. În sensul prezentului alineat, asistența include programele operaționale și programele majore.

(2) Cererile de asistență care sunt prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 rămân valabile.

(3) În cazul în care un anumit stat membru uzează de opțiunea prevăzută la articolul 123 alineatul (3), acesta poate înainta Comisiei o cerere, solicitând ca autoritatea de management să îndeplinească funcțiile unei autorități de certificare, prin derogare de la articolul 59 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006, în ceea ce privește programele operaționale corespunzătoare puse în practică în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1083/2006. Cererea se înaintează împreună

cu o evaluare efectuată de autoritatea de audit. În cazul în care, pe baza informațiilor puse la dispoziție de autoritatea de audit și a propriilor sale audituri, Comisia este încredințată de faptul că sistemele de gestiune și control ale respectivelor programe operaționale funcționează eficient și că funcționarea lor nu va fi afectată de îndeplinirea de către autoritatea de management a funcțiilor unei autorități de certificare, aceasta informează statul membru respectiv cu privire la acordul său în termen de două luni de la data primirii cererii.

Articolul 153**Abrogare**

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 152, Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2014.

(2) Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa XIV.

Articolul 154**Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolele 20 - 24, articolul 29 alineatul (3), articolul 38 alineatul (1) litera (a) și articolele 58, 60, 76 - 92, 118, 120, 121 și 129 - 147 se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Articolul 39 alineatul (2) paragraful al șaptelea teza a doua și articolul 76 al cincilea paragraf se aplică de la data intrării în vigoare a modificării Regulamentului financiar referitoare la dezangajarea creditelor.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 17 decembrie 2013.

Pentru Parlamentul European
Președintele
M. SCHULZ

Pentru Consiliu
Președintele
R. ŠADŽIUS

ANEXA I

CADRUL STRATEGIC COMUN

1. INTRODUCERE

Pentru a promova dezvoltarea armonioasă, echilibrată și durabilă a Uniunii și a maximiza contribuția fondurilor ESI la strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și misiunile specifice fondurilor ESI, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială, este necesar să se asigure că angajamentele politice asumate în contextul Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii sunt susținute de investiții prin fondurile ESI și alte instrumente ale Uniunii. Prin urmare, în conformitate cu articolul 10 și cu respectarea priorităților și a obiectivelor prevăzute în regulamentele specifice fondurilor, cadrul strategic comun (CSC) oferă principii de orientare strategică pentru a realiza o abordare integrată a dezvoltării utilizând fondurile ESI coordonate cu alte instrumente și politici ale Uniunii, în conformitate cu obiectivele strategice și cu obiectivele principale ale Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și, după caz, cu inițiativele emblematiche, ținând cont de principalele provocări teritoriale și de contextele naționale, regionale și locale specifice.

2. CONTRIBUȚIA FONDURILOR ESI LA STRATEGIA UNIUNII PENTRU O CREȘTERE INTELIGENTĂ, DURABILĂ ȘI FAVORABILĂ INCLUZIUNII ȘI COERENȚA CU GUVERNANȚA ECONOMICĂ A UNIUNII

1. Pentru a sprijini atingerea efectivă a obiectivului privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în acordurile de parteneriat și în programe, prezentul regulament identifică unsprezece obiective tematice, menționate la articolul 9 primul paragraf, care corespund priorităților Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și care vor primi sprijin din fondurile ESI.
2. În conformitate cu obiectivele tematice prevăzute la articolul 9 primul paragraf, pentru a asigura masa critică necesară creșterii și creării de locuri de muncă, statele membre concentrează sprijinul în conformitate cu articolul 18 din prezentul regulament și cu normele specifice fondurilor privind concentrarea tematică și asigură eficacitatea cheltuielilor. Statele membre acordă prioritate cheltuielilor favorabile creșterii economice, inclusiv cheltuielilor în materie de educație, cercetare, inovare și eficiență energetică și cheltuielilor pentru facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare și pentru asigurarea durabilității în materie de mediu, gestionarea resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, precum și pentru modernizarea administrației publice. Ele iau în considerare, de asemenea, menținerea sau consolidarea acoperirii și eficacității serviciilor de ocupare a forței de muncă și a politicilor active privind piața muncii pentru a combate șomajul, cu accent asupra tinerilor, precum și pentru a aborda consecințele sociale ale crizei și a promova incluziunea socială.
3. Pentru a asigura consecvența cu prioritățile stabilite în contextul semestrului european, în pregătirea acordurilor lor de parteneriat, statele membre planifică utilizarea fondurilor ESI ținând seama de programele naționale de reformă, după caz, și de cele mai recente recomandări specifice fiecărei țări adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE și de recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE în conformitate cu rolurile și obligațiile lor respective. Atunci când este necesar, statele membre iau, de asemenea, în considerare recomandările relevante ale Consiliului bazate pe Pactul de stabilitate și de creștere și pe programele de ajustare economică.
4. Pentru a stabili modul în care fondurile ESI pot contribui cu cea mai mare eficacitate la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și pentru a ține cont de obiectivele tratatului, inclusiv de coeziunea economică, socială și teritorială, statele membre selectează obiectivele tematice pentru utilizarea planificată a fondurilor ESI în contextele naționale, regionale și locale adecvate.

3. ABORDAREA INTEGRATĂ A FONDURILOR ESI ȘI DISPOZIȚII PRIVIND UTILIZAREA LOR

3.1 Introducere

1. În temeiul articolului 15 alineatul (2) litera (a), acordul de parteneriat indică o abordare integrată a dezvoltării teritoriale. Statele membre se asigură că selecția obiectivelor tematice și a investițiilor, precum și prioritățile Uniunii abordează necesitățile de dezvoltare și provocările teritoriale într-un mod integrat, în conformitate cu analiza care figurează în secțiunea 6.4. Statele membre urmăresc să valorifice la maximum posibilitățile de a asigura utilizarea coordonată și integrată a fondurilor ESI.
2. Statele membre și, după caz, în conformitate cu articolul 4 alineatul (4), regiunile se asigură că intervențiile sprijinite prin fondurile ESI sunt complementare și sunt implementate într-un mod coordonat, pentru a crea sinergii și a reduce costurile și sarcina administrativă pentru organismele de management și pentru beneficiari în conformitate cu articolele 4, 15 și 27.

3.2 Coordonare și complementaritate

1. Statele membre și autoritățile de management responsabile de implementarea fondurilor ESI trebuie să conlucreze strâns la pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea acordului de parteneriat și a programelor. În special, ele trebuie să se asigure că sunt întreprinse următoarele acțiuni:
 - (a) identificarea domeniilor de intervenție în care fondurile ESI pot fi combinate în mod complementar pentru realizarea obiectivelor tematice stabilite în prezentul regulament;
 - (b) asigurarea, în conformitate cu articolul 4 alineatul (6), a existenței unor dispoziții privind coordonarea eficace a fondurilor ESI pentru a spori impactul și eficacitatea fondurilor, inclusiv, după caz, prin utilizarea de programe finanțate din mai multe fonduri;
 - (c) promovarea participării autorităților de management responsabile alte fonduri ESI și a ministerelor relevante la dezvoltarea unor regimuri de sprijin menite să asigure coordonarea și sinergiile și să evite suprapunerile;
 - (d) stabilirea, dacă este necesar, de comitete de monitorizare comune pentru programele de implementarea fondurilor ESI și elaborarea altor măsuri de gestionare și de control comune pentru a facilita coordonarea între autoritățile responsabile de implementarea fondurilor ESI;
 - (e) utilizarea unor soluții comune de e-guvernare, care să-i poată asista pe solicitanți și beneficiari, și utilizarea la maximum a „ghișeelelor unice”, inclusiv pentru consiliere privind oportunitățile de sprijin disponibile prin fiecare dintre fondurile ESI;
 - (f) stabilirea unor mecanisme de coordonare a activităților de cooperare finanțate prin FEDR și FSE cu investiții sprijinite de programele legate de obiectivul „investiții pentru creștere și locuri de muncă”;
 - (g) promovarea abordărilor comune între fondurile ESI în ceea ce privește orientările privind desfășurarea operațiunilor, cererile de propuneri și procesele de selecție sau alte mecanisme de facilitare a accesului la fonduri pentru proiecte integrate;
 - (h) încurajarea cooperării dintre autoritățile de management ale diferitelor fonduri ESI în materie de monitorizare, evaluare, gestionare, control și audit.

3.3 Încurajarea abordărilor integrate

1. Atunci când este cazul, statele membre combină fondurile ESI în pachete integrate la nivel local, regional sau național, care sunt concepute astfel încât să răspundă unor provocări teritoriale specifice pentru a sprijini realizarea obiectivelor stabilite în acordul de parteneriat și în programe. Acest lucru se poate realiza utilizând investițiile teritoriale integrate (ITI), operațiunile integrate, planurile de acțiune comune și dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.
2. În conformitate cu articolul 36, pentru a se ajunge la utilizarea integrată a obiectivelor tematice, finanțările din diferite axe prioritare sau programe operaționale sprijinite prin FSE, FEDR și Fondul de coeziune se pot combina în cadrul unei ITI. Acțiunile desfășurate în cadrul unei ITI pot fi completate cu sprijin financiar din FEADR sau, respectiv, FEPAM
3. În conformitate cu dispozițiile relevante din normele specifice fondurilor, pentru a spori impactul și eficacitatea în cadrul unei abordări integrate coerente din punct de vedere tematic, o axă prioritară poate viza mai multe categorii de regiuni, poate combina una sau mai multe priorități de investiții complementare din FEDR, Fondul de coeziune și FSE într-un singur obiectiv tematic și, în cazuri justificate, poate combina una sau mai multe priorități de investiții complementare din cadrul unor obiective tematice diferite pentru a obține contribuția maximă la axa prioritară respectivă.
4. Statele membre promovează, în conformitate cu cadrul lor instituțional și juridic și cu articolul 32, dezvoltarea de abordări locale și subregionale. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității este implementată în contextul unei abordări strategice pentru a se asigura că definirea necesităților locale „de la bază spre vârf” țină cont de prioritățile stabilite la un nivel mai ridicat. Prin urmare, statele membre definesc abordarea dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității luată de FEADR și, după caz, pentru FEDR, FSE sau FEPAM în temeiul articolului 15 alineatul (2) și indică în cadrul acordului de parteneriat principalele provocări care urmează a fi abordate în acest mod, principalele obiective și priorități pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, tipurile de teritorii care urmează să fie acoperite, rolul specific care urmează să fie atribuit grupurilor de acțiune locală în ceea ce privește punerea în practică a unor strategii și rolul prevăzut pentru FEADR și, după caz, pentru FEDR, FSE sau FEPAM în implementarea strategiilor de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, în diferite tipuri de teritorii precum zone rurale, urbane și zone de coastă precum și mecanismele de coordonare corespunzătoare.

4. COORDONAREA ȘI SINERGIILE DINTRE FONDURILE ESI ȘI ALTE POLITICI ȘI INSTRUMENTE ALE UNIUNII

Coordonarea de către statele membre prevăzută de prezenta secțiune se aplică în măsura în care un stat membru intenționează să utilizeze sprijinul din partea fondurilor ESI și a altor instrumente ale Uniunii în domeniul de politică relevant. Programele Uniunii prezentate în prezenta secțiune nu constituie o listă exhaustivă.

4.1 Introducere

1. În conformitate cu responsabilitățile lor respective, statele membre și Comisia iau în considerare impactul politicilor Uniunii la nivel național și regional, precum și asupra coeziunii sociale, economice și teritoriale, în vederea promovării sinergiilor și a coordonării eficiente și a identificării și promovării celor mai adecvate mijloace de a utiliza fondurile europene pentru a sprijini investiții locale, regionale și naționale. Statele membre asigură și complementaritatea dintre politicile și instrumentele Uniunii și acțiunile de la nivel național, regional și local.
2. În conformitate cu articolul 4 alineatul (6) și cu responsabilitățile lor respective, statele membre și Comisia asigură coordonarea dintre fondurile ESI și alte instrumente relevante ale Uniunii la nivel european și la nivelul statelor membre. Ele iau măsurile necesare pentru a garanta, în fazele de programare și de implementare, coerența între acțiunile sprijinite de fondurile ESI și obiectivele altor politici ale Uniunii. În acest scop, ele urmăresc să ia în considerare următoarele aspecte:
 - (a) să sporească complementaritățile și sinergiile dintre diferitele instrumente ale Uniunii la nivelul Uniunii și la nivel național și regional, atât în faza de planificare, cât și în timpul implementării;
 - (b) să optimizeze structurile existente și, dacă este cazul, să instituie structuri noi care să faciliteze identificarea strategică a priorităților pentru diferitele instrumente și structuri de coordonare la nivelul Uniunii și la nivel național, care evită duplicarea eforturilor și să identifice domeniile în care este nevoie de un sprijin financiar suplimentar;
 - (c) să utilizeze potențialul de combinare a sprijinului din instrumente diferite pentru a sprijini operațiunile individuale și să lucreze îndeaproape cu autoritățile responsabile de implementare la nivelul Uniunii și la nivel național pentru a oferi posibilități de finanțare coerente și raționalizate pentru beneficiari.

4.2 Coordonarea cu politica agricolă comună și politica comună în domeniul pescuitului

1. FEADR face parte integrantă din politica agricolă comună și completează măsurile în cadrul Fondului European de Garantare Agricolă, care oferă sprijin direct pentru agricultori și sprijină măsurile de piață. Prin urmare, statele membre gestionează aceste intervenții împreună pentru a maximiza sinergiile și valoarea adăugată a sprijinului acordat de Uniune.
2. FEPAM vizează îndeplinirea obiectivelor politicii comune reformată în domeniul pescuitului și ale politicii maritime integrate. Prin urmare, statele membre utilizează FEPAM pentru a sprijini eforturile de îmbunătățire a colectării de date și de consolidare a controlului, și se asigură că se caută, de asemenea, sinergii în sprijinul priorităților politicii maritime integrate, cum ar fi cunoașterea mediului marin, planificarea spațială maritimă, gestionarea integrată a zonelor de coastă, supravegherea maritimă integrată, protecția mediului marin și a biodiversității și adaptarea la efectele adverse ale schimbărilor climatice asupra zonelor de coastă.

4.3 Orizont 2020 și alte programe ale Uniunii gestionate la nivel central în domeniile cercetării și inovării

1. Statele membre și Comisia țin cont în mod corespunzător de consolidarea coordonării, a sinergiilor și a complementarităților dintre fondurile ESI și Orizont 2020, programul pentru competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii (COSME) în concordanță cu Regulamentul (UE) nr. 1287/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, și alte programe relevante de finanțare ale Uniunii gestionate la nivel central, stabilind totodată o diviziune clară a domeniilor de intervenție între acestea.
2. Statele membre elaborează strategii naționale și/sau regionale de „specializare inteligentă” în conformitate cu programul național de reformă, după caz. Aceste strategii pot lua forma unui cadru strategic de politică, național sau regional, în materie de cercetare și dezvoltare (C&I) pentru „specializare inteligentă” sau pot fi incluse într-un astfel de cadru. Aceste strategii sunt elaborate prin implicarea autorităților de gestionare naționale sau regionale și a părților interesate, cum ar fi universități și alte instituții de învățământ superior, industrie și partenerii sociali în procesul de determinare antreprenorial. Autoritățile direct vizate de Orizont 2020 sunt asociate îndeaproape la acest proces. Strategiile de specializare inteligentă includ:

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1287/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de stabilire a Programului pentru competitivitatea întreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii (COSME) (2014 - 2020) și de abrogare a Deciziei nr. 1639/2006/CE. (A se vedea pagina 33 din prezentul Jurnal Oficial).

- (a) „Acțiuni în amonte” pentru a pregăti actorii regionali ai C&I să participe la Orizont 2020 („calea spre excelență”), care urmează să se elaboreze, după caz, prin consolidarea capacităților. Comunicarea și cooperarea între punctele de contact naționale Orizont 2020 și autoritățile de management al fondurilor ESI sunt consolidate.
- (b) „Acțiuni în aval” pentru a oferi mijloacele de a exploata și difuza pe piață rezultatele C&I, care decurg din Orizont 2020 și din programele precedente, cu o atenție deosebită pentru crearea unui mediu favorabil inovării pentru mediul de afaceri și industrie, inclusiv pentru IMM-uri, și în conformitate cu prioritățile identificate pentru teritorii în cadrul strategiei de specializare inteligentă în cauză.
3. Statele membre încurajează utilizarea dispozițiilor din prezentul regulament care permit combinarea fondurilor ESI cu resursele prevăzute pentru Orizont 2020 în programele relevante utilizate pentru a implementa anumite părți din strategiile menționate la punctul (2). Un sprijin comun este acordat autorităților naționale și regionale la elaborarea și implementarea unor astfel de strategii, pentru a identifica posibilitățile de finanțare comună infrastructurilor de C&I de interes european, a promova colaborarea internațională, sprijinul metodologic prin intermediul evaluărilor *inter pares*, al schimbului de bune practici și al formării profesionale transregionale.
4. Statele membre și, după caz, în conformitate cu articolul 4 alineatul (4), regiunile iau în considerare următoarele măsuri suplimentare vizând deblocarea potențialului lor de excelență în domeniul C&I, în mod complementar și creator de sinergii cu Orizont 2020, în special prin intermediul programelor comune de finanțare. Măsurile respective trebuie să constea în:
- (a) stabilirea de legături între centrele de excelență din domeniul cercetării și regiunile mai puțin dezvoltate, precum și statele membre și regiunile cu performanțe scăzute în materie de cercetare, dezvoltare și inovare (CDI) pentru a crea centre de excelență noi sau pentru a le moderniza pe cele existente din regiunile mai puțin dezvoltate, dar și din statele membre și regiunile cu performanțe scăzute în materie de CDI;
- (b) crearea de legături în regiunile mai puțin dezvoltate, precum și în statele membre și regiunile cu performanțe scăzute în materie de CDI între grupuri inovatoare cu excelență recunoscută;
- (c) înființarea unor „catedre SEC” în vederea atragerii cadrelor universitare de renume, în special în regiunile mai slab dezvoltate și în statele membre și regiunile cu performanțe scăzute în materie de CDI;
- (d) sprijinirea accesului la rețele internaționale pentru cercetătorii și inovatorii care nu sunt suficient implicați în Spațiul european de cercetare (SEC) sau care se află în regiuni mai puțin dezvoltate sau în state membre și regiuni cu performanțe scăzute în materie de CDI;
- (e) contribuția, după caz, la parteneriatele europene pentru inovare;
- (f) pregătirea instituțiilor naționale și/sau a grupurilor de excelență pentru participarea la activitățile Comunităților cunoașterii și inovării (CCI) ale Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT); și
- (g) găzduirea programelor de înaltă calitate pentru mobilitatea internațională a cercetătorilor prin cofinanțare din partea programului de „Acțiuni Marie Skłodowska-Curie”.

Statele membre depun eforturi pentru a utiliza, după caz și în conformitate cu articolul 70, flexibilitatea de a sprijini operațiuni în afara zonei vizate de program, cu un nivel de investiții suficient pentru a atinge o masă critică, pentru a implementa măsurile menționate la primul paragraf într-un mod cât mai eficace posibil.

4.4 Finanțarea unor proiecte demonstrative în temeiul rezervei pentru noi intrați (NER) 300 ⁽¹⁾

Statele membre se asigură că finanțarea din partea fondurilor ESI este coordonată cu sprijinul din partea programului NER 300, care utilizează veniturile din scoaterea la licitație a 300 de milioane de certificate constituind rezerva destinată noilor intrați în sistemul european de comercializare a certificatelor de emisii.

⁽¹⁾ Decizia 2010/670/UE a Comisiei din 3 noiembrie 2010 de stabilire a criteriilor și măsurilor pentru finanțarea proiectelor demonstrative comerciale care vizează captarea și stocarea geologică a CO₂ în condiții de siguranță din punct de vedere al mediului, precum și a proiectelor demonstrative de tehnologii inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile, în cadrul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în Comunitate, stabilit prin Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 290, 6.11.2010, p. 39).

4.5 Programul pentru mediu și politici climatice (LIFE) ⁽¹⁾ și acquis-ul în domeniul mediului

1. Printr-o concentrare tematică mai puternică și prin aplicarea principiului dezvoltării durabile în conformitate cu articolul 8, statele membre și Comisia încearcă să exploateze sinergiile cu instrumentele strategice ale Uniunii (atât instrumente financiare și nefinanciare) care susțin atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, protecția mediului și utilizarea eficientă a resurselor.
2. Statele membre promovează și, după caz și în conformitate cu articolul 4, garantează complementaritatea și coordonarea cu programul LIFE, în special cu proiectele integrate în domeniile naturii, biodiversității, apei, deșeurilor, aerului, atenuării schimbărilor climatice și adaptării la schimbările climatice. Această coordonare este realizată prin măsuri precum promovarea activităților de finanțare prin fondurile ESI care completează proiectele integrate în cadrul programului LIFE, precum și prin promovarea utilizării de soluții, metode și abordări validate în cadrul programului LIFE, printre altele, inclusiv prin investiții în infrastructura verde, eficiența energetică, ecoinovare, soluțiile bazate pe ecosistem și adoptarea de tehnologii inovatoare asociate.
3. Planurile sectoriale relevante, programele sau strategiile (inclusiv cadrul de acțiune prioritară, planul de gestionare a districtului hidrografic, planul de gestionare a deșeurilor, planul de atenuare sau strategia de adaptare) pot servi drept cadru de coordonare atunci când este avut în vedere sprijin pentru domeniile respective.

4.6 ERASMUS ⁽²⁾

1. Statele membre fac eforturi în vederea utilizării fondurilor ESI pentru generalizarea instrumentelor și metodelor elaborate și testate cu succes în cadrul programului „Erasmus +”, cu scopul de a maximiza impactul social și economic al investițiilor în oameni și, printre altele, să stimuleze inițiativele tinerilor și acțiunile cetățenilor.
2. Statele membre promovează și garantează, în conformitate cu articolul 4, coordonarea efectivă între fondurile ESI și cele ale programului „Erasmus +” la nivel național, prin intermediul unei distincții clare a tipurilor de investiții și a grupurilor-țintă sprijinite. Statele membre urmăresc complementaritatea în ceea ce privește finanțarea acțiunilor de mobilitate.
3. Coordonarea se realizează prin implementarea unor mecanisme adecvate de cooperare între autoritățile de management și agențiile naționale stabilite în cadrul programului „Erasmus +”, care pot favoriza o comunicare transparentă și ușor accesibilă cetățenilor la nivelul Uniunii și la nivel național și regional.

4.7 Programul Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI) ⁽³⁾

1. Statele membre promovează și garantează, în conformitate cu articolul 4 alineatul (6), o coordonare eficientă între programul Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI) și sprijinul acordat de fondurile ESI în cadrul obiectivelor tematice legate de ocuparea forței de muncă și de incluziunea socială. Coordonarea respectivă include coordonarea sprijinului acordat în temeiul axei EURES din EaSI acțiunilor menite să sporească mobilitatea transnațională a forței de muncă susținute de FSE pentru a promova mobilitatea geografică a lucrătorilor și a spori posibilitățile de ocupare a forței de muncă, precum și coordonarea între sprijinul provenit din fondurile ESI pentru activitățile independente, spiritul antreprenorial, crearea de întreprinderi și întreprinderile sociale și sprijinul acordat din EaSI în cadrul axei „microfinanțare și antreprenariat social”.
2. Statele membre urmăresc să dezvolte, la scară mai mare, cele mai de succes măsuri elaborate în cadrul axei „evoluție” din EaSI, în special pe planul inovării sociale și al experimentării politicilor sociale cu sprijinul FSE.

4.8 Mecanismul pentru Interconectarea Europei (MIE) ⁽⁴⁾

1. Pentru a maximiza valoarea adăugată europeană în domeniile transporturilor, telecomunicațiilor și energiei, statele membre și Comisia se asigură că intervențiile prin FEDR și Fondul de coeziune sunt planificate în strânsă colaborare cu sprijinul acordat prin MIE, astfel încât să se asigure complementaritatea, să se evite duplicarea eforturilor și să se asigure caracterul optim al legăturilor dintre diferitele tipuri de infrastructură atât la nivel

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1293/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 614/2007 (A se vedea pagina 185 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (A se vedea pagina 50 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1296/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind un program al Uniunii Europene pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI) și de modificare a Deciziei nr. 283/2010/UE de instituire a unui instrument european de microfinanțare Progress pentru ocuparea forței de muncă și incluziune socială (A se vedea pagina 238 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, p. 129).

local, regional și național, cât și la nivelul Uniunii. Se asigură o eficiență maximă a diferitelor instrumente de finanțare pentru proiectele cu relevanță la nivelul Uniunii și pentru piața internă, care generează cea mai mare valoare adăugată la nivel european și care promovează coeziunea socială, economică și teritorială, în special acele proiecte de implementare a rețelilor prioritare de transport, de energie și de infrastructuri digitale, astfel cum au fost identificate în cadrele politice respective privind rețele trans-europene, pentru a construi noi infrastructuri și a moderniza substanțial infrastructura existentă.

2. În domeniul transporturilor, planificarea investițiilor se bazează pe cererea reală și preconizată în materie de transport și identifică verigi lipsă și blocaje, luând în considerare, în cadrul unei abordări coerente, evoluția legăturilor transfrontaliere ale Uniunii și creând legături între regiunile din cadrul unui stat membru. Investițiile în conectivitatea regională la rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) globală și la rețeaua TEN-T centrală garantează faptul că zonele urbane și rurale beneficiază de oportunitățile create de rețelele majore.
 3. Prioritizarea investițiilor care au un impact dincolo de teritoriul unui anumit stat membru, în special a celor care fac parte din coridoarele rețelei TEN-T centrală, este coordonată cu planificarea TEN-T și cu planurile de implementare a coridoarelor rețelei centrale, astfel încât investițiile efectuate de FEDR și Fondul de coeziune în ceea ce privește infrastructura de transport să fie în deplină conformitate cu orientările TEN-T.
 4. Statele membre se concentrează asupra formelor de transport și de mobilitate urbană durabile, precum și asupra investițiilor în domeniile care oferă cea mai mare valoare adăugată europeană, ținând cont de nevoia de a îmbunătăți calitatea, accesibilitatea și fiabilitatea serviciilor de transport pentru a promova transportul public. Odată identificate, investițiile sunt clasificate pe priorități în funcție de contribuția lor la mobilitate, la durabilitate, la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, și la spațiul european unic al transporturilor, în conformitate cu viziunea stabilită în Cartea albă a Comisiei intitulată „Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor”, subliniind faptul că în sectorul transporturilor este necesară o reducere semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră. Contribuția proiectelor la rețelele europene sustenabile de transport de mărfuri prin dezvoltarea căilor navigabile interne ar trebui promovată pe baza unei evaluări prealabile a impactului lor asupra mediului.
 5. Fondurile ESI permit realizarea infrastructurilor locale și regionale și a legăturilor lor la rețelele prioritare din Uniune în sectorul energiei și al telecomunicațiilor.
 6. Statele membre și Comisia implementează mecanisme corespunzătoare de coordonare și de asistență tehnică pentru a asigura complementaritatea și planificarea eficientă a măsurilor în domeniul TIC în vederea utilizării pe deplin a diferitelor instrumente ale Uniunii (fonduri ESI, MIE, rețele transeuropene, Orizont 2020) pentru finanțarea rețelilor în bandă largă și a infrastructurilor serviciilor digitale. Alegerea celui mai adecvat instrument de finanțare ia în considerare potențialul generator de venituri al operațiunii și nivelul său de risc, pentru a asigura utilizarea cât mai eficace a fondurilor publice. În cadrul evaluării cererilor de sprijin din partea fondurilor ESI, fiecare stat membru ar trebui să ia în considerare evaluările operațiunilor legate de cele care au fost depuse pentru MIE, dar care nu au fost selectate, fără a aduce atingere deciziei finale de selecție adoptate de autoritatea de management.
- 4.9 Instrumentul de asistență pentru preaderare, Instrumentul european de vecinătate și Fondul european de dezvoltare
1. Statele membre și Comisia urmăresc, în conformitate cu responsabilitățile lor, să îmbunătățească coordonarea între instrumentele externe și fondurile ESI pentru a îmbunătăți eficacitatea în realizarea mai multor obiective strategice ale Uniunii. Coordonarea și complementaritatea cu Fondul european de dezvoltare, Instrumentul de asistență pentru preaderare și Instrumentul european de vecinătate sunt deosebit de importante.
 2. Pentru a sprijini o integrare teritorială mai profundă, statele membre caută să valorifice sinergiile dintre activitățile de cooperare teritorială în cadrul politicii de coeziune și instrumentele europene de vecinătate, în special în ceea ce privește activitățile de cooperare transfrontalieră, ținând cont de potențialul oferit de GECT.
5. PRINCIPIILE ORIZONTALE MENȚIONATE LA ARTICOLELE 5, 7 ȘI 8 ȘI OBIECTIVELE STRATEGICE INTERSECTORIALE
- 5.1 Parteneriat și guvernare pe mai multe niveluri
1. În conformitate cu articolul 5, statele membre respectă principiul de parteneriat și guvernare pe mai multe niveluri pentru a facilita obținerea coeziunii sociale, economice și teritoriale și realizarea priorităților Uniunii privind o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Respectarea principiilor respective necesită o acțiune coordonată, în special între diferitele niveluri de guvernare, efectuată în conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității și în parteneriat, inclusiv printr-o cooperare operațională și instituțională, în ceea ce privește pregătirea și punerea în aplicare a acordului de parteneriat și pregătirea și implementarea programelor.

2. Statele membre analizează necesitatea de a consolida capacitatea instituțională a partenerilor pentru a dezvolta potențialul acestora de a contribui la eficacitatea parteneriatului.

5.2 Dezvoltarea durabilă

1. În toate etapele implementării, statele membre și autoritățile de management asigură integrarea dezvoltării durabile în fondurile ESI, cu respectarea principiului dezvoltării durabile astfel cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (3) din TUE, precum și a obligației de a integra cerințele privind protecția mediului în conformitate cu prevederile articolului 11 și cu principiul „poluatorul plătește”, astfel cum este prevăzut la articolul 191 alineatul (2) din TFUE.

Autoritățile de management întreprind acțiuni de-a lungul întregului ciclu de viață al programului pentru a evita sau a reduce efectele dăunătoare mediului și a asigura beneficii nete pe plan social, climatic și de mediu. Acțiunile care trebuie întreprinse pot include următoarele:

- (a) direcționarea investițiilor spre opțiunile cele mai economice din punct de vedere al utilizării resurselor și cele mai durabile;
 - (b) evitarea investițiilor care pot avea un impact negativ semnificativ asupra mediului sau climatului și sprijinirea acțiunilor de atenuare a altor impacturi eventuale;
 - (c) adoptarea unei perspective pe termen lung pentru compararea costului diferitelor opțiuni de investiții asupra „ciclului de viață”;
 - (d) creșterea utilizării achizițiilor publice ecologice.
2. Statele membre țin cont de potențialul de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea al investițiilor realizate cu sprijinul fondurilor ESI, în conformitate cu articolul 8 și se asigură că acestea sunt rezistente la impactul schimbărilor climatice și al dezastrelor naturale, cum ar fi riscurile sporite de inundații, secete, valuri de căldură, incendii de pădure și fenomene meteorologice extreme.
 3. Investițiile sunt coerente cu ierarhizarea soluțiilor de gestionare a apei, în conformitate cu Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ și pun accentul pe opțiunile de gestionare a cererii. Soluțiile de aprovizionare alternative se iau în considerare doar în cazul în care potențialul de economisire a apei și de creștere a eficienței a fost epuizat. Intervenția publică în sectorul gestionării deșeurilor completează eforturile depuse de sectorul privat, în special în ceea ce privește responsabilitatea producătorilor. Investițiile încurajează abordările inovatoare care promovează niveluri ridicate de reciclare. Investițiile sunt coerente cu ierarhia deșeurilor stabilită în Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾. Cheltuielile legate de biodiversitate și de protejarea resurselor naturale sunt conforme cu Directiva 92/43/CEE a Consiliului ⁽³⁾.

5.3 Promovarea egalității între bărbați și femei și nediscriminarea

1. În conformitate cu articolul 7, statele membre și Comisia urmăresc obiectivul egalității între bărbați și femei și adoptă măsuri adecvate pentru a preveni orice discriminare în cursul perioadei de pregătire, implementare, monitorizare și evaluare a operațiunilor, în cadrul programelor cofinanțate din fondurile ESI. În scopul realizării obiectivelor articolului 7, statele membre descriu acțiunile care urmează a fi întreprinse, în special în ceea ce privește selectarea operațiunilor, stabilirea obiectivelor pentru intervenții, precum și modalitățile de monitorizare și de raportare. Dacă este cazul, statele membre efectuează, de asemenea, analize din punctul de vedere al egalității între femei și bărbați. În particular, FSE sprijină acțiuni specifice orientate în acest sens.
2. Statele membre asigură, în conformitate cu articolele 5 și 7, participarea organismelor relevante responsabile de promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și a nediscriminării în parteneriat și asigură structuri adecvate în conformitate cu practicile naționale care să ofere consiliere privind egalitatea între femei și bărbați, nediscriminare și accesibilitate, pentru a furniza expertiza necesară în pregătirea, monitorizarea și evaluarea fondurilor ESI.
3. Autoritățile de management efectuează evaluări sau exerciții de autoevaluare, în coordonare cu comitetele de monitorizare, punând accent pe aplicarea principiului egalității între femei și bărbați.

⁽¹⁾ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁽²⁾ Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (JO L 312, 22.11.2008, p. 3).

⁽³⁾ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7).

4. Statele membre abordează în mod adecvat nevoile grupurilor defavorizate, pentru a le permite să se integreze mai bine pe piața forței de muncă și a le facilita, astfel, participarea deplină la viața socială.

5.4 Accesibilitatea

1. Statele membre și Comisia, în conformitate cu articolul 7, adoptă măsurile necesare pentru a preveni orice discriminare bazată pe handicap. Prin acțiuni întreprinse pe tot parcursul ciclului de viață al programului, autoritățile de management se asigură că toate produsele, bunurile, serviciile și infrastructurile care sunt deschise sau furnizate publicului și sunt cofinanțate de fondurile ESI sunt accesibile tuturor cetățenilor, inclusiv celor cu handicap, în conformitate cu dreptul aplicabil, contribuind astfel la garantarea unui mediu fără obstacole pentru persoanele cu handicap și persoanele în vârstă. În special, se asigură accesibilitatea la mediul fizic, la transporturi, la TIC pentru promovarea incluziunii grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu handicap. Acțiunile care trebui întreprinse pot include orientarea investițiilor asupra garantării accesului în clădirile existente și la serviciile recunoscute.

5.5 Abordarea schimbărilor demografice

1. Provocările rezultate din evoluția demografică, mai ales cele legate de reducerea populației active, de creșterea ponderii pensionarilor prin raportare la populația totală și de depopulare, sunt luate în considerare la toate nivelurile. Statele membre utilizează fondurile ESI în conformitate cu strategiile naționale sau regionale relevante, atunci când aceste strategii există, pentru a aborda problemele demografice și pentru a genera creștere economică într-o societate în curs de îmbătrânire.
2. Statele membre utilizează fondurile ESI în conformitate cu strategiile naționale sau regionale relevante pentru a facilita incluziunea tuturor categoriilor de vârstă, inclusiv printr-un acces îmbunătățit la educație și la structurile de asistență socială, cu scopul de a consolida ofertele de locuri de muncă pentru persoanele în vârstă și pentru tineri, și punând accentul pe regiunile cu o rată ridicată a șomajului în rândul tinerilor față de rata medie a Uniunii. Investițiile în infrastructurile de sănătate trebuie să aibă ca obiectiv asigurarea unei vieți active lungi și sănătoase pentru toți cetățenii Uniunii.
3. Pentru abordarea provocărilor din regiunile cele mai afectate de schimbările demografice, statele membre identifică în mod special măsuri pentru:
 - (a) susținerea relansării demografice prin crearea unor condiții mai bune pentru familii și îmbunătățirea echilibrului dintre viața profesională și viața de familie;
 - (b) stimularea ocupării forței de muncă, creșterea productivității și a performanței economice prin investiții în educație, TIC și cercetare, precum și în inovare;
 - (c) axarea pe caracterul adecvat și calitatea educației, formării și structurilor de asistență socială, precum și, după caz, pe eficiența sistemelor de protecție socială;
 - (d) promovarea furnizării de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung rentabile, inclusiv a investițiilor în servicii de sănătate și îngrijire online și în infrastructură.

5.6 Atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea

În conformitate cu articolul 8, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea și prevenirea riscurilor sunt integrate în pregătirea și punerea în aplicare a acordurilor de parteneriat și în pregătirea și implementarea programelor.

6. DISPOZIȚII PRIVIND ABORDAREA PRINCIPALELOR PROVOCĂRI TERITORIALE

- 6.1 Statele membre țin cont de caracteristicile geografice sau demografice și adoptă măsuri de abordare a provocărilor teritoriale specifice pentru fiecare regiune în scopul de a debloca potențialul lor specific de dezvoltare, ajutându-le, prin aceasta, și să realizeze o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în modul cel mai eficient.
- 6.2 Alegerea și combinarea obiectivelor tematice, precum și selectarea investițiilor corespunzătoare și a priorităților Uniunii și obiectivele specifice stabilite reflectă necesitățile și potențialul de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii ale fiecărui stat membru și ale fiecărei regiuni.

- 6.3 Prin urmare, la pregătirea acordurilor de parteneriat și a programelor, statele membre țin cont de faptul că provocările sociale majore cu care se confruntă astăzi Uniunea - globalizare, schimbări demografice, degradarea mediului, migrație, schimbări climatice, utilizarea energiei, consecințele economice și sociale ale crizei - pot avea impacturi diferite în diferite regiuni.
- 6.4 Pentru a asigura o abordare teritorială integrată a provocărilor teritoriale, statele membre se asigură că programele finanțate de fondurile ESI reflectă diversitatea regiunilor europene în ceea ce privește caracteristicile legate de ocuparea forței de muncă și de piața muncii, interdependențele dintre diferitele sectoare, modelele de navetă, îmbătrânirea populației și schimbările demografice, caracteristicile legate de cultură, relief și patrimoniu, vulnerabilitatea la schimbările climatice și impacturile acestora, constrângerile legate de utilizarea terenurilor și de resurse, potențialul de utilizare mai sustenabilă a resurselor naturale, inclusiv a celor regenerabile, structurile instituționale și de guvernare, conectivitatea și accesibilitatea, precum și legăturile dintre zonele rurale și cele urbane. Prin urmare, în temeiul articolului 15 alineatul (1) litera (a), statele membre și regiunile parcurg următoarele etape pentru pregătirea acordurilor de parteneriat și a programelor acestora:
- (a) o analiză a caracteristicilor, a potențialului și a capacității de dezvoltare ale statului membru sau ale regiunii, în special în ceea ce privește principalele provocări identificate în Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în programele naționale de reformă, după caz, în recomandările specifice pentru fiecare țară adoptate în temeiul articolului 121 alineatul (2) din TFUE și în recomandările relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE;
 - (b) o evaluare a principalelor provocări care trebuie abordate de regiune sau statul membru, identificarea strângărilor traficului și a verigilor lipsă, lacunele de inovare, inclusiv lipsa capacității de planificare și implementare, care afectează perspectivele pe termen lung privind creșterea și locurile de muncă. Aceasta constituie baza pentru identificarea posibilelor domenii și activități pentru fixarea priorităților, intervențiilor și orientărilor strategice;
 - (c) o evaluare a coordonării provocărilor intersectoriale, interjurisdicționale sau transfrontaliere, în special în contextul strategiilor macroregionale și de bazin maritim;
 - (d) identificarea etapelor care permit îmbunătățirea coordonării între diferitele niveluri teritoriale, ținând cont de scara și contextul teritoriale adecvate pentru elaborarea politicilor, precum și de cadrul instituțional și juridic al statelor membre, și a surselor de finanțare, pentru a furniza o abordare integrată care să stabilească o legătură între Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și actorii regionali și locali.
- 6.5 Pentru a lua în considerare obiectivul coeziunii teritoriale, statele membre și regiunile se asigură în mod special că abordarea generală de a promova o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în zonele în cauză:
- (a) reflectă rolul orașelor, al zonelor urbane și rurale, al zonelor de pescuit și al zonelor de coastă, precum și al zonelor care se confruntă cu handicapuri geografice sau demografice specifice;
 - (b) ține cont de provocările specifice ale regiunilor ultraperiferice, ale regiunilor cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației, precum și ale regiunilor insulare, transfrontaliere sau muntoase;
 - (c) ia în considerare legăturile dintre zonele urbane și cele rurale în ceea ce privește accesul la infrastructuri și servicii abordabile și de înaltă calitate, precum și problemele din regiunile cu o concentrație ridicată de comunități marginalizate din punct de vedere social.

7. ACTIVITĂȚILE DE COOPERARE

7.1 Coordonare și complementaritate

1. Statele membre urmăresc complementaritatea între activitățile de cooperare și alte acțiuni sprijinite de fondurile ESI.
2. Statele membre se asigură că activitățile de cooperare constituie o contribuție eficace la obiectivele strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și că această cooperare este organizată în sprijinul unor obiective strategice mai ample. În acest scop, statele membre și Comisia asigură, în conformitate cu responsabilitățile lor respective, complementaritatea și coordonarea cu alte programe sau instrumente finanțate de Uniune.

3. Pentru a spori eficacitatea politicii de coeziune, statele membre urmăresc coordonarea și complementaritatea între programele din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană și din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, în special pentru a asigura o planificare coerentă și a facilita implementarea unor investiții la scară largă.
4. După caz, statele membre se asigură că obiectivele strategiilor macroregionale și privind bazele maritime fac parte din planificarea strategică globală în cadrul acordurilor de parteneriat, în conformitate cu articolul 15 alineatul (2) din prezentul regulament și în cadrul programelor din regiunile și statele membre implicate, în conformitate cu dispozițiile relevante ale normelor specifice fondurilor. De asemenea, statele membre încearcă să se asigure că, în cazul instituirii unor strategii macroregionale și privind bazele maritime, fondurile ESI sprijină implementarea lor în conformitate cu articolul 15 alineatul (2) din prezentul regulament și cu dispozițiile relevante ale normelor specifice fondurilor, precum și în conformitate cu necesitățile din zona vizată de program identificate de statele membre. Pentru a asigura o implementare eficientă, se asigură, de asemenea, o coordonare cu alte instrumente finanțate de Uniune, precum și cu alte instrumente relevante.
5. Statele membre utilizează, după caz, posibilitatea de a întreprinde acțiuni interregionale și transnaționale cu beneficiarii aflați în cel puțin un alt stat membru, în cadrul programelor operaționale legate de obiectivul privind „investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă”, inclusiv în ceea ce privește implementarea măsurilor relevante de cercetare și inovare care rezultă din strategiile lor de „specializare inteligentă”.
6. Statele membre și regiunile utilizează în mod optim programele de cooperare teritorială pentru a depăși obstacolele din calea cooperării dincolo de frontierele administrative, contribuind totodată la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și consolidând coeziunea economică, socială și teritorială. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție specială regiunilor care se află sub incidența articolului 349 din TFUE.

7.2 Cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională în cadrul FEDR

1. Statele membre și regiunile urmăresc să utilizeze cooperarea pentru a obține masa critică, printre altele, în domeniul TIC și al cercetării și inovării și să promoveze, de asemenea, dezvoltarea de abordări comune de specializare inteligentă și de parteneriate între instituțiile educaționale. Cooperarea interregională include, după caz, promovarea cooperării și a schimburilor între grupuri inovatoare care desfășoară activități intense de cercetare și a schimburilor între instituții de cercetare, ținând cont de experiența „Regiunilor cunoașterii” și a „Potențialului de cercetare în regiunile de convergență și cele ultraperiferice” din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare.
2. Statele membre și regiunile încearcă, în domeniile în cauză, să profite de cooperarea transfrontalieră și transnațională pentru:
 - (a) a asigura faptul că zonele care împărtășesc elemente geografice importante (insule, lacuri, râuri, baze maritime sau lanțuri muntoase) sprijină gestionarea și promovarea comună a resurselor lor naturale;
 - (b) a exploata economiile de scară care se pot obține, în special în ceea ce privește investițiile legate de utilizarea în comun a serviciilor publice;
 - (c) a promova planificarea și dezvoltarea coerentă a rețelei de infrastructură transfrontalieră, în special a legăturilor transfrontaliere care lipsesc, și a modurilor de transport favorabile mediului și interoperabile în zone geografice mai extinse;
 - (d) a obține o masă critică, în special în domeniul cercetării și inovării și al TIC, în educație și în legătură cu măsuri de îmbunătățire a competitivității IMM-urilor;
 - (e) a consolida serviciile transfrontaliere destinate pieței muncii pentru a stimula mobilitatea lucrătorilor peste frontiere;
 - (f) a îmbunătăți guvernanța transfrontalieră.
3. Statele membre și regiunile urmăresc să utilizeze cooperarea interregională pentru a consolida eficacitatea politicii de coeziune prin încurajarea schimbului de experiență între regiuni și orașe cu scopul de a ameliora elaborarea și implementarea programelor în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și al obiectivului de cooperarea teritorială europeană.

7.3 Contribuția programelor principale la strategiile macroregionale și privind bazele maritime

1. În conformitate cu articolul 15 alineatul (2) litera (a) punctul (ii) din prezentul regulament și cu dispozițiile relevante ale normelor specifice fondurilor, statele membre urmăresc să asigure mobilizarea cu succes a finanțării din partea Uniunii pentru strategiile macroregionale și privind bazele maritime, în conformitate cu necesitățile din zona vizată de program identificate de statele membre. Asigurarea mobilizării cu succes a finanțării se poate realiza, printre alte acțiuni, prin stabilirea operațiunilor prioritare care rezultă din strategiile macroregionale și privind bazele maritime, organizând cereri specifice pentru ele sau acordând prioritate acestor operațiuni în procesul de selecție prin identificarea operațiunilor care pot fi finanțate în comun din diferite programe.
2. Statele membre iau în considerare utilizarea programelor transnaționale relevante drept cadre de sprijin pentru gama de politici și fonduri necesare pentru implementarea strategiilor macroregionale și privind bazele maritime.
3. Statele membre promovează, după caz, utilizarea fondurilor ESI în contextul strategiilor macroregionale, pentru crearea de coridoare de transport europene, inclusiv pentru sprijinirea modernizării vămilor, prevenirea, pregătirea și reacția la catastrofe naturale, gestionarea apei la nivelul bazinelor râurilor, infrastructura ecologică, cooperarea maritimă integrată transfrontalieră și transsectorială, rețelele de cercetare și inovare și TIC, precum și gestionarea resurselor marine comune în bazinul maritim și protejarea biodiversității marine.

7.4 Cooperarea transnațională în cadrul FSE

1. Statele membre urmăresc să abordeze domeniile de politică identificate în recomandările relevante ale Consiliului pentru a profita reciproc la maximum de experiența tuturor.
2. După caz, statele membre selectează temele activităților transnaționale și instituie mecanisme adecvate de implementare, în conformitate cu necesitățile lor specifice.

ANEXA II

METODĂ PENTRU STABILIREA CADRULUI DE PERFORMANȚĂ

1. Cadrul de performanță constă în obiectivele de etapă stabilite pentru fiecare prioritate, cu excepția priorităților dedicate asistenței tehnice și programelor dedicate instrumentelor financiare în conformitate cu articolul 39, pentru 2018, țintele stabilite pentru 2023. Obiectivele de etapă și țintele sunt prezentate în conformitate cu formatul stabilit în tabelul 1.

Tabelul 1: Format standard pentru cadrul de performanță

Prioritatea	Indicatorul și, dacă este cazul, unitatea de măsurare		Obiectivul de etapă pentru 2018	Ținta pentru 2023

2. Obiectivele de etapă sunt ținte intermediare direct legate de realizarea obiectivului specific al unei priorități, dacă este cazul, care exprimă progresul care se intenționează să fie înregistrat pentru îndeplinirea țintei stabilite pentru sfârșitul perioadei. Obiectivele de etapă stabilite pentru 2018 includ indicatori financiari, indicatori de realizare și, dacă este cazul, indicatori de rezultat, care sunt strâns legați de intervențiile de politică sprijinite. Indicatorii de rezultat nu sunt luați în considerare în sensul articolului 22 alineatele (6) și (7). Obiectivele de etapă pot fi, de asemenea, stabilite pentru etapele principale de implementare.
3. Obiectivele de etapă și țintele sunt:
- (a) realiste, realizabile, relevante, incluzând informații esențiale privind evoluția unei priorități;
 - (b) coerente cu natura și caracterul obiectivelor specifice ale priorității;
 - (c) transparente, cu obiective care pot fi verificate în mod obiectiv, identificând datele-sursă și, atunci când este posibil, punându-le la dispoziția publicului;
 - (d) verificabile, fără a impune totuși o sarcină administrativă disproporționată;
 - (e) consecvente în toate programele operaționale, după caz.
4. Țintele pentru 2023 pentru o anumită prioritate se stabilesc ținând seama de cuantumul rezervei de performanță pentru prioritatea respectivă.
5. În cazuri justificate corespunzător, precum o modificare semnificativă a condițiilor economice, de mediu sau privind piața muncii dintr-un stat membru sau dintr-o regiune, și în plus față de modificările rezultate din alocările modificate pentru o anumită prioritate, statul membru respectiv poate propune revizuirea obiectivelor de etapă și a țintelor în conformitate cu articolul 30.

ANEXA III

DISPOZIȚII PENTRU DETERMINAREA DOMENIULUI DE APLICARE ȘI A NIVELULUI SUSPENDĂRII ANGAJAMENTELOR SAU PLĂȚILOR ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 23 ALINEATUL (11)**1. DETERMINAREA NIVELULUI SUSPENDĂRII ANGAJAMENTELOR**

Nivelul maxim al suspendării aplicate unui stat membru se determină în primă instanță ținând seama de pragurile prevăzute la articolul 23 alineatul (11) al treilea paragraf literele (a) - (c). Nivelul respectiv se reduce dacă sunt îndeplinite una sau mai multe dintre următoarele condiții:

- (a) dacă rata omajului din statul membru din anul anterior evenimentului declanșator prevăzut la articolul 23 alineatul (9) depășește rata medie din Uniune cu peste două puncte procentuale, nivelul maxim al suspendării se reduce cu 15 %;
- (b) dacă rata omajului din statul membru din anul anterior evenimentului declanșator prevăzut la articolul 23 alineatul (9) depășește rata medie din Uniune cu peste cinci puncte procentuale, nivelul maxim al suspendării se reduce cu 25 %;
- (c) dacă rata omajului din statul membru din anul anterior evenimentului declanșator menționat la articolul 23 alineatul (9) depășește rata medie din Uniune cu peste opt puncte procentuale, nivelul maxim al suspendării se reduce cu 50 %;
- (d) dacă proporția populației supusă riscului de sărăcie și excluziune socială din statul membru din anul anterior evenimentului declanșator menționat la articolul 23 alineatul (9) depășește media din Uniune cu peste 10 puncte procentuale, nivelul maxim al suspendării se reduce cu 20 %;
- (e) dacă statul membru a înregistrat o contragere a PIB-ului real în doi sau mai mulți ani consecutivi anteriori evenimentului declanșator menționat la articolul 23 alineatul (9), nivelul maxim al suspendării se reduce cu 20 %;
- (f) în cazul în care suspendarea vizează angajamente pentru 2018, 2019 sau 2020, se aplică o reducere nivelului obținut prin aplicarea articolului 23 alineatul (11), după cum urmează:
 - (i) pentru 2018, nivelul suspendării se reduce cu 15 %;
 - (ii) pentru 2019, nivelul suspendării se reduce cu 25 %;
 - (iii) pentru 2020, nivelul suspendării se reduce cu 50 %.

Reducerea nivelului suspendării ce rezultă din aplicarea literelor (a) - (f) nu depășește în total 50 %.

În cazul în care situația prevăzută la litera (b) sau (c) intervine simultan cu ambele litere (d) și (e), efectul suspendării se amână cu un an.

2. DETERMINAREA DOMENIULUI DE APLICARE AL SUSPENDĂRII ANGAJAMENTELOR PE PROGRAME ȘI PRIORITĂȚI

O suspendare a angajamentelor aplicată unui stat membru afectează în primă instanță toate programele și prioritățile.

Cu toate acestea, următoarele programe și priorități sunt excluse din domeniul de aplicare al suspendării:

- (i) programele sau prioritățile care sunt deja supuse unei decizii de suspendare adoptate în conformitate cu articolul 23 alineatul (6);
- (ii) programele și prioritățile ale căror resurse urmează să fie majorate ca urmare a cererii de reprogramare adresate Comisiei în conformitate cu articolul 23 alineatul (1) în anul evenimentului declanșator prevăzut la articolul 23 alineatul (9);
- (iii) programele și prioritățile ale căror resurse au fost majorate în cei doi ani anteriori evenimentului declanșator prevăzut la articolul 23 alineatul (9) ca urmare a unei decizii adoptate în conformitate cu articolul 23 alineatul (5);

(iv) programele sau prioritățile de importanță critică pentru soluționarea unor condiții economice și sociale nefavorabile. Aceste programe sau priorități includ programele sau prioritățile care sprijină investițiile de importanță deosebită pentru Uniune legate de YEL. Programele sau prioritățile pot fi considerate de importanță deosebită atunci când sprijină investiții legate de punerea în aplicare a recomandărilor adresate statelor membre în cauză în cadrul semestrului european sau alte priorități care susțin reducerea sărăciei sau instrumentele financiare pentru competitivitatea IMM-urilor.

3. DETERMINAREA NIVELULUI FINAL AL SUSPENDĂRII ANGAJAMENTELOR PENTRU PROGRAMELE CARE INTRĂ ÎN DOMENIUL DE APLICARE AL SUSPENDĂRII

Excluderea unei priorități dintr-un program se face prin reducerea angajamentelor programului proporțional cu alocarea ce revine priorității respective.

Nivelul suspendării care se aplică angajamentelor programelor este cel care este necesar pentru a se atinge nivelul agregat al suspendării determinat conform punctului 1.

4. DETERMINAREA DOMENIULUI DE APLICARE ȘI A NIVELULUI SUSPENDĂRII PLĂȚILOR

Programele și prioritățile menționate la punctul 2 subpunctele (i) - (iv) sunt excluse, de asemenea, din domeniul de aplicare al suspendării plăților.

Nivelul suspendării care se aplică nu depășește 50 % din plățile programelor și priorităților.

ANEXA IV

IMPLEMENTAREA INSTRUMENTELOR FINANCIARE: ACORDURILE DE FINANȚARE

1. Atunci când un instrument financiar este implementat în temeiul articolului 38 alineatul (5) literele (a) și (b), acordul de finanțare include clauzele și condițiile pentru contribuțiile programului la instrumentul financiar și include cel puțin următoarele elemente:

- (a) strategia sau politica de investiții care include modalitățile de implementare, produsele financiare care urmează a fi oferite, destinatarii finali avuți în vedere și combinația preconizată cu sprijin prin intermediul unui grant (după caz);
- (b) un plan de afaceri sau documente echivalente pentru implementarea instrumentului financiar, inclusiv efectul de levier preconizat menționat la articolul 37 alineatul (2);
- (c) rezultatele-tintă pe care se preconizează că le va obține instrumentul financiar pentru a contribui la obiectivele și rezultatele specifice ale priorității relevante;
- (d) dispoziții pentru monitorizarea implementării investițiilor și a fluxului ofertelor de investiții care includ raportarea de către instrumentul financiar către fondul de fonduri și/sau autoritatea de management pentru a asigura respectarea articolului 46;
- (e) cerințe de audit, precum cerințe minime privind păstrarea documentației la nivelul instrumentului financiar (și la nivelul fondului de fonduri, după caz), și cerințe referitoare la păstrarea de evidențe contabile separate pentru diferitele forme de sprijin, cu respectarea articolului 37 alineatele (7) și (8), după caz, inclusiv dispoziții și cerințe referitoare la accesul la documente al autorităților de audit ale statele membre, al auditorilor Comisiei și al Curții de Conturi Europene pentru a asigura o pistă de audit clară în conformitate cu articolul 34;
- (f) cerințe și proceduri de gestionare a contribuției planificate furnizate de program în conformitate cu articolul 41 și pentru previziunea fluxului ofertelor de investiții (deal flow), inclusiv cerințe pentru conturile fiduciare/separate, astfel cum se menționează la articolul 38 alineatul (8);
- (g) cerințe și proceduri pentru gestionarea dobânzii și a altor câștiguri generate în sensul articolului 43, inclusiv operațiuni/investiții de trezorerie acceptabile, și răspunderea și responsabilitățile părților implicate;
- (h) dispoziții referitoare la calculul și plata costurilor de gestionare suportate sau ale comisioanelor de gestionare ale instrumentului financiar;
- (i) dispoziții referitoare la reutilizarea resurselor care pot fi atribuite contribuției fondurilor ESI până la sfârșitul perioadei de eligibilitate cu respectarea articolului 44;
- (j) dispoziții referitoare la utilizarea resurselor care pot fi atribuite contribuției fondurilor ESI după sfârșitul perioadei de eligibilitate cu respectarea articolului 45 și o politică de ieșire din instrumentul financiar a contribuției din fondurile ESI;
- (k) condiții pentru o posibilă retragere totală sau parțială a contribuțiilor din programe pentru instrumentele financiare, inclusiv fondul de fonduri, după caz;
- (l) dispoziții pentru a garanta că organismele care implementează instrumentele financiare le gestionează în mod independent și în conformitate cu standardele profesionale relevante și acționează în interesul exclusiv al părților care furnizează contribuții la instrumentul financiar;
- (m) dispoziții privind lichidarea instrumentului financiar.

În plus, atunci când instrumentele financiare sunt organizate printr-un fond de fonduri, acordul de finanțare dintre autoritatea de management și organismul care implementează fondul de fonduri trebuie, de asemenea, să conțină dispoziții privind evaluarea și selectarea organismelor care implementează instrumentele financiare, inclusiv cereri de exprimare a interesului sau proceduri de achiziții publice.

2. Documentele de strategie menționate la articolul 38 alineatul (8) pentru instrumentele financiare implementate în temeiul articolului 38 alineatul (4) litera (c) includ cel puțin următoarele elemente:

- (a) strategia sau politica de investiții a instrumentului financiar, clauzele și condițiile generale ale produselor de tip datorie preconizate, destinatarii avuți în vedere și acțiunile care urmează să fie sprijinite;

- (b) un plan de afaceri sau documente echivalente pentru implementarea instrumentului financiar, inclusiv efectul de levier preconizat menționat la articolul 37 alineatul (2);
 - (c) utilizarea și reutilizarea resurselor care pot fi atribuite contribuției fondurilor ESI în conformitate cu articolele 43, 44 și 45
 - (d) monitorizarea implementării instrumentului financiar și raportarea în legătură cu acesta, pentru a asigura respectarea articolului 46.
-

ANEXA V

DEFINIREA RATELOR FORFETARE PENTRU PROIECTELE GENERATOARE DE VENITURI NETE

	Sectorul	Rate forfetare
1	RUTIER	30 %
2	FEROVIAR	20 %
3	TRANSPORT URBAN	20 %
4	APĂ	25 %
5	DEȘEURI SOLIDE	20 %

ANEXA VI

DISTRIBUIREA ANUALĂ A CREDITELOR DE ANGAJAMENT PENTRU PERIOADA 2014-2020

Profil anual ajustat (inclusiv sumele suplimentare pentru YEI)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
Prețuri în EUR, 2011	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

ANEXA VII

METODOLOGIA DE ALOCARE

Metoda de alocare pentru regiunile mai puțin dezvoltate eligibile pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, menționat la articolul 90 alineatul (2) primul paragraf litera (a)

1. Alocarea corespunzătoare fiecărui stat membru reprezintă suma alocărilor pentru fiecare dintre regiunile sale eligibile de nivelul NUTS 2, calculate conform următoarelor etape:
 - (a) stabilirea unei sume absolute (în EUR) obținute prin înmulțirea populației regiunii în cauză cu diferența dintre PIB-ul pe cap de locuitor al regiunii respective, măsurat în funcție de PPC, și PIB-ul mediu pe cap de locuitor al UE-27 (în PPC);
 - (b) aplicarea unui procent la suma absolută menționată anterior pentru a determina pachetul financiar al regiunii în cauză; procentul respectiv se modulează pentru a reflecta prosperitatea relativă, măsurată în funcție de PPC, comparativ cu media UE-27, a statului membru în care se situează regiunea eligibilă, și anume:
 - (i) pentru regiunile din statele membre al căror VNB pe cap de locuitor este mai mic de 82 % din media UE-27: 3,15 %;
 - (ii) pentru regiunile din statele membre al căror VNB pe cap de locuitor este situat între 82 % și 99 % din media UE-27: 2,70 %;
 - (iii) pentru regiunile din statele membre al căror VNB pe cap de locuitor este mai mare de 99 % din media UE-27: 1,65 %;
 - (c) la suma obținută în concordanță cu litera (b) se adaugă, după caz, suma rezultată din acordarea unei prime de 1 300 EUR pe persoană fără loc de muncă pe an, aplicată numărului de persoane fără loc de muncă din regiunea în cauză care depășesc numărul celor care nu ar avea loc de muncă dacă s-ar aplica rata medie a șomajului din toate regiunile mai puțin dezvoltate ale UE;

Metoda de alocare pentru regiunile aflate în tranziție eligibile pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, menționat la articolul 90 alineatul (2) primul paragraf litera (b)

2. Alocarea corespunzătoare fiecărui stat membru reprezintă suma alocărilor pentru fiecare dintre regiunile sale eligibile de nivelul NUTS 2, calculate conform următoarelor etape:
 - (a) stabilirea intensității teoretice minime și maxime a ajutorului pentru fiecare regiune de tranziție eligibilă. Nivelul minim al sprijinului este determinat de intensitatea medie a ajutorului pe cap de locuitor pentru fiecare stat membru înainte de aplicarea sistemului de siguranță regional, alocat regiunilor mai dezvoltate ale statului membru respectiv. În cazul în care statul membru nu mai are regiuni dezvoltate, nivelul minim al sprijinului este determinat de intensitatea medie inițială a ajutorului pe cap de locuitor pentru toate regiunile mai dezvoltate, și anume 19,80 EUR pe cap de locuitor pe an. Nivelul maxim al sprijinului se referă la o regiune teoretică al cărei PIB pe cap de locuitor se ridică la 75 % din media UE-27 și se calculează prin metoda definită la punctul 1 literele (a) și (b) de mai sus. Din suma obținută prin această metodă, se ia în considerare 40 %.
 - (b) calcularea alocărilor regionale inițiale, ținând seama de PIB-ul regional pe cap de locuitor (în PPC), prin interpolarea liniară a PIB-ului relativ al regiunii pe cap de locuitor în raport cu UE-27;
 - (c) la suma obținută în conformitate cu litera (b) se adaugă, după caz, suma rezultată din acordarea unei prime de 1 100 EUR pe persoană fără loc de muncă pe an, aplicată numărului de persoane fără loc de muncă din regiunea în cauză care depășesc numărul celor care nu ar avea loc de muncă dacă s-ar aplica rata medie a șomajului din toate regiunile mai puțin dezvoltate ale UE;

Metoda de alocare pentru regiunile mai dezvoltate eligibile pentru obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, menționat la articolul 90 alineatul (2) primul paragraf litera (c)

3. Valoarea inițială totală a pachetului financiar teoretic total se obține prin înmulțirea unei intensități anuale a ajutorului pe cap de locuitor de 19,80 EUR cu populația eligibilă.
4. Partea fiecărui stat membru vizat este reprezentată de suma părților fiecăreia dintre regiunile sale eligibile de nivelul NUTS 2, determinate pe baza următoarelor criterii, ponderate după cum urmează:
 - (a) populația regională totală (pondere de 25 %);

- (b) numărul de șomeri din regiunile de nivelul NUTS 2 cu o rată a șomajului care depășește media tuturor regiunilor mai dezvoltate (pondere de 20 %);
- (c) numărul de locuri de muncă suplimentare necesare pentru a se atinge obiectivul Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii referitor la rata regională a ocupării forței de muncă de 75 % (pentru vârstele cuprinse între 20 și 64 de ani) (pondere de 20 %);
- (d) valoarea cu care trebuie să crească numărul persoanelor cu vârsta între 30 și 34 de ani care sunt absolvenți de învățământ terțiar pentru a se atinge obiectivul de 40 % al Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (pondere de 12,5 %);
- (e) valoarea cu care trebuie să scadă numărul persoanelor care au părăsit timpuriu sistemul de educație și formare profesională (cu vârsta între 18 și 24 de ani) pentru a se atinge obiectivul de 10 % al Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (pondere de 12,5 %);
- (f) diferența dintre PIB-ul real al regiunii (măsurat în PPC) și PIB-ul teoretic regional dacă regiunea ar avea același PIB pe cap de locuitor ca și cea mai prosperă regiune de nivelul NUTS 2 (pondere 7,5 %);
- (g) populația regiunilor de nivelul NUTS 3 cu o densitate a populației sub 12,5 locuitori/km² (pondere de 2,5 %).

Metoda de alocare pentru statele membre eligibile pentru Fondul de coeziune în temeiul articolului 90 alineatul (3)

5. Valoarea inițială totală a pachetului financiar teoretic total se obține prin înmulțirea unei intensități medii anuale a ajutorului pe cap de locuitor de 48 EUR cu populația eligibilă. Partea din acest pachet financiar teoretic alocată a priori fiecărui stat membru eligibil corespunde unui procent bazat pe populația, suprafața și prosperitatea națională a statului și se obține în conformitate cu următoarele etape:
 - (a) calcularea mediei aritmetice a părții populației și a celei a suprafeței statului membru respectiv în comparație cu populația totală și suprafața totală a tuturor statelor membre eligibile. În cazul în care, totuși, partea populației totale a unui stat membru depășește partea suprafeței sale totale cu un factor de 5 sau mai mult, ceea ce corespunde unei densități extrem de mari a populației, se utilizează numai partea populației totale în această etapă;
 - (b) ajustarea procentelor astfel obținute cu un coeficient care reprezintă o treime din procentul prin care VNB-ul pe cap de locuitor (măsurat în paritatea puterii de cumpărare) al statului membru respectiv pentru perioada 2008 - 2010 depășește media VNB-ului pe cap de locuitor din toate statele membre eligibile (medie egală cu 100 %) sau este inferior acestei medii.
6. Pentru a se ține seama de nevoile importante ale statelor membre care au aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004 sau ulterior în ceea ce privește infrastructurile de transport și de mediu, partea lor din Fondul de coeziune se stabilește la minimum o treime din pachetul financiar total după plafonare conform dispozițiilor de la punctele 10 - 13 primit în medie pe parcursul perioadei.
7. Creditele alocate din Fondul de coeziune pentru statele membre menționate articolului 90 alineatul (3) paragraful al doilea scad treptat pe o perioadă de șapte ani. Acest sprijin de tranziție va fi în valoare de 48 EUR pe cap de locuitor în 2014, aplicat la populația totală a statului membru. Sumele din anii următori vor fi exprimate ca procent din suma definită pentru 2014, procentele fiind de 71 % în 2015, 42 % în 2016, 21 % în 2017, 17 % în 2018, 13 % în 2019 și 8 % în 2020.

Metoda de alocare pentru obiectivul de cooperare teritorială menționat la articolul 4 din Regulamentul privind CTE

8. Alocarea pe stat membru a resurselor care acoperă cooperarea transfrontalieră și transnațională, inclusiv contribuția din FEDR pentru Instrumentul european de vecinătate și Instrumentul de asistență pentru preaderare se stabilește ca suma ponderată a părții populației din regiunile de graniță și partea populației totale din fiecare stat membru. Ponderea este determinată de părțile respective ale componentelor transfrontaliere și transnaționale. Părțile componentelor de cooperare transfrontalieră și transnațională sunt de 77,9 %, respectiv 22,1 %.

Metoda de alocare pentru finanțarea suplimentară pentru regiunile menționate la articolul 92 alineatul (1) litera (e)

9. O alocare specială suplimentară care corespunde unei intensități a ajutorului de 30 EUR pe cap de locuitor va fi acordată regiunilor de nivelul NUTS 2 ultraperiferice și regiunilor de nivelul NUTS 2 din nord cu o densitate mică a populației. Alocarea respectivă va fi distribuită pe regiuni și pe state membre, proporțional cu populația totală a acestor regiuni.

Nivelul maxim de transferuri din fondurile care sprijină coeziunea

10. Pentru a contribui la o concentrare corespunzătoare a finanțării pentru coeziune asupra regiunilor și statelor membre mai puțin dezvoltate și la reducerea disparităților dintre intensitatea medie a ajutorului pe cap de locuitor, nivelul maxim al transferurilor (plafon) din fonduri către fiecare stat membru este de 2,35 % din PIB-ul statului membru. Plafonul se va aplica pe o bază anuală, sub rezerva ajustărilor necesare ca urmare a concentrării la începutul perioadei a finanțării pentru YEI, și va reduce proporțional, dacă este cazul, toate transferurile (cu excepția celor pentru regiunile mai dezvoltate și pentru „obiectivul cooperarea teritorială europeană”) către statul membru vizat, astfel încât să se obțină nivelul maxim al transferurilor. Pentru statele membre care au aderat la Uniune înainte de 2013 și a căror creștere medie reală a PIB-ului în perioada 2008-2010 a fost mai mică de -1 %, nivelul maxim al transferurilor va fi de 2,59 %.
11. Plafoanele menționate la paragraful 10 de mai sus includ contribuțiile de la FEDR pentru finanțarea componentei transfrontaliere din cadrul Instrumentului european de vecinătate și al Instrumentului de asistență pentru preaderare. Aceste plafoane nu includ creditele specifice de 3 000 000 000 de euro pentru YEI.
12. Calculele PIB-ului efectuate de Comisie se întemeiază pe statisticile publicate în mai 2012. Ratele de creștere națională a PIB-ului prevăzute de Comisie în mai 2012 pentru perioada 2014 - 2020 se aplică separat fiecărui stat membru.
13. Normele descrise la punctul 10 nu pot da naștere la alocări per stat membru mai mari de 110 % din nivelul lor în termeni reali pentru perioada de programare 2007 - 2013.

Dispoziții complementare

14. Pentru toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor (în PPC) folosit drept criteriu de eligibilitate pentru perioada de programare 2007 - 2013 și a fost mai mic de 75 % din media UE-25, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din media UE-27, nivelul minim al sprijinului pentru perioada 2014 - 2020 din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă va corespunde în fiecare an cu 60 % din alocarea anuală orientativă medie anterioară în cadrul obiectivului de convergență, calculată de Comisie în cadrul financiar multianual pentru perioada 2007 - 2013.
15. Nicio regiune de tranziție nu primește mai puțin decât ar fi primit dacă ar fi fost o regiune mai dezvoltată. Pentru a determina nivelul acestei alocări minime, metoda de distribuție a creditelor pentru regiunile mai dezvoltate va fi aplicată tuturor regiunilor care au un PIB pe cap de locuitor de cel puțin 75 % din media UE-27.
16. Alocarea minimă totală din fonduri pentru un stat membru corespunde unui procent de 55 % din alocarea totală individuală a acestuia pentru perioada 2007 - 2013. Ajustările necesare pentru îndeplinirea acestei cerințe se aplică proporțional alocărilor din fonduri, excluzând alocările din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană.
17. Pentru a combate efectele pe care criza economică din statele membre ale zonei euro le-a avut asupra nivelului lor de prosperitate al acestor state și pentru a încuraja creșterea economică și crearea de locuri de muncă în aceste state membre, fondurile structurale vor prevedea următoarele alocări suplimentare:
 - (a) 1 375 000 000 EUR pentru regiunile mai dezvoltate din Grecia;
 - (b) 1 000 000 000 EUR pentru Portugalia, distribuit după cum urmează: 450 000 000 EUR pentru regiunile mai dezvoltate, din care 150 000 000 EUR pentru Madeira, 75 000 000 EUR pentru regiunile de tranziție și 475 000 000 EUR pentru regiunile cel mai puțin dezvoltate;
 - (c) 100 000 000 EUR pentru regiunea Border, Midland and Western din Irlanda;
 - (d) 1 824 000 000 EUR pentru Spania, din care 500 000 000 EUR pentru Extremadura, 1 051 000 000 EUR pentru regiunile în tranziție și 273 000 000 EUR pentru regiunile mai dezvoltate;
 - (e) 1 500 000 000 EUR pentru regiunile cel mai puțin dezvoltate ale Italiei, din care 500 000 000 EUR pentru zonele neurbane;
18. În vederea recunoașterii provocărilor reprezentate de situația statelor membre insulare și de izolarea anumitor părți ale Uniunii, Malta și Cipru primesc, după aplicarea metodei de calculare menționate la punctul 16, un pachet suplimentar de 200 000 000 EUR și, respectiv, 150 000 000 EUR în cadrul obiectivului „investiții pentru creștere și locuri de muncă”, distribuit după cum urmează: o treime pentru Fondul de coeziune și două treimi pentru fondurile structurale.

Regiunilor spaniole Ceuta and Melilla le este alocat un pachet financiar total suplimentar de 50 000 000 EUR în cadrul fondurilor structurale.

Regiunii ultraperiferice Mayotte îi este alocat un pachet financiar total de 200 000 000 EUR în cadrul fondurilor structurale.

19. Pentru a facilita adaptarea anumitor regiuni fie la schimbarea statutului lor de eligibilitate, fie la efectele pe termen lung ale evoluțiilor recente din economia lor, se efectuează următoarele alocări suplimentare:
 - (a) pentru Belgia 133 000 000 EUR, din care 66 500 000 EUR pentru Limburg și 66 500 000 EUR pentru regiunile de tranziție din Regiunea Valonia;
 - (b) pentru Germania 710 000 000 EUR, din care 510 000 000 EUR pentru fostele regiuni de convergență din categoria regiunilor de tranziție și 200 000 000 EUR pentru regiunea Leipzig;
 - (c) fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul 10, regiunilor cel mai puțin dezvoltate ale Ungariei li se va alocă un pachet suplimentar de 1 560 000 000 EUR, regiunilor cel mai puțin dezvoltate ale Republicii Cehe un pachet suplimentar de 900 000 000 EUR și regiunilor cel mai puțin dezvoltate ale Sloveniei un pachet suplimentar de 75 000 000 EUR din fondurile structurale.
20. Programului PEACE i se va alocă o sumă totală de 150 000 000 EUR, din care 106 500 000 EUR pentru Regatul Unit și 43 500 000 EUR pentru Irlanda. Acest program va fi implementat sub forma unui program de cooperare transfrontalieră care implică Irlanda de Nord și Irlanda.

Ajustări suplimentare în conformitate cu articolul 92 alineatul (2)

21. În plus față de sumele stabilite la articolele 91 și 92, Cipru va beneficia de credite suplimentare în valoare de 94 200 000 EUR în 2014 și de 92 400 000 EUR în 2015, care se vor adăuga la creditele deja existente din fondurile structurale.

—

ANEXA VIII

METODOLOGIA PRIVIND ALOCAREA SPECIFICĂ PENTRU INIȚIATIVA PRIVIND OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ÎN RÂNDUL TINERILOR MENȚIONATĂ LA ARTICOLUL 91

I. Repartizarea alocării specifice pentru YEI este determinată în conformitate cu următoarele etape:

1. Se identifică numărul de tineri șomeri cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani în regiunile de nivelul NUTS 2 eligibile, astfel cum sunt definite la articolul 16 din Regulamentul privind FSE, și anume în regiunile de nivelul NUTS 2 care au rate ale șomajului în rândul tinerilor între 15 și 24 de ani de peste 25 % în 2012, și, în cazul statelor membre în care rata șomajului în rândul tinerilor a crescut cu peste 30 % în 2012, se iau în considerare regiunile care au rate ale șomajului în rândul tinerilor de peste 20 % în 2012 („regiuni eligibile”).
 2. Alocarea corespunzătoare fiecărei regiuni eligibile se calculează pe baza raportului dintre numărul de tineri șomeri din regiunea eligibilă și numărul total de tineri șomeri menționați la punctul 1 din toate regiunile eligibile.
 3. Alocarea corespunzătoare fiecărui stat membru este suma alocărilor corespunzătoare fiecărei dintre regiunile sale eligibile.
- II. Alocările specifice pentru Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor nu sunt luate în considerare în scopul aplicării plafonării normelor enunțate în anexa VII în legătură cu alocarea resurselor globale.
- III. În scopul stabilirii alocărilor specifice acordate în cadrul YEI pentru regiunea Mayotte, rata șomajului în rândul tinerilor și numărul de tineri șomeri se determină pe baza celor mai recente date disponibile la nivel național, în cazul în care nu sunt disponibile date Eurostat pentru nivelul NUTS 2.
- IV. Resursele alocate YEI pot fi revizuite în sens ascendent pentru perioada 2016 - 2020 în cadrul procedurii bugetare, în conformitate cu articolul 14 din regulamentul Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013. Defalcarea pe stat membru a resurselor suplimentare are loc urmând aceleași etape ca și cele aplicate alocării inițiale, dar se bazează pe cele mai recente date anuale disponibile.
-

ANEXA IX

METODOLOGIA DE STABILIRE A COTEI MINIME DE FSE

Cota procentuală suplimentară care trebuie adăugată la cota resurselor fondurilor structurale menționată la articolul 94 alineatul (4) alocate FSE într-un stat membru care corespunde cotei statului membru respectiv pentru perioada de programare 2007 - 2013 se stabilește după cum urmează, pe baza ratelor de ocupare a forței de muncă (pentru persoanele cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani) a anului de referință 2012:

- în cazul în care rata de ocupare a forței de muncă este de 65 % sau inferioară, cota se majorează cu 1,7 puncte procentuale;
- în cazul în care rata de ocupare a forței de muncă depășește 65 %, dar nu este mai mare de 70 %, cota se majorează cu 1,2 puncte procentuale.
- în cazul în care rata de ocupare a forței de muncă depășește 70 %, dar nu este mai mare de 75 %, cota se majorează cu 0,7 puncte procentuale.
- în cazul în care rata de ocupare a forței de muncă depășește 75 %, nu este necesară nicio majorare.

Cota procentuală totală a unui stat membru după adăugare nu depășește 52 % din resursele fondurilor structurale menționate la articolul 92 alineatul (4).

Pentru Croația, cota resurselor din fondurile structurale, excluzând obiectivul de cooperare teritorială europeană, alocate către FSE pentru perioada de programare 2007 - 2013 corespunde cotei medii a regiunilor de convergență ale statelor membre care au aderat la Uniune la 1 ianuarie 2004 sau ulterior.

ANEXA X

ADITİONALITATEA

1. CHELTUIELI STRUCTURALE PUBLICE SAU ASIMILABILE

În statele membre în care regiunile mai puțin dezvoltate reprezintă cel puțin 65 % din populație, cifra utilizată pentru determinarea cheltuielilor structurale publice sau asimilabile este cifra privind formarea brută de capital fix raportată în programele de stabilitate și de convergență întocmite de statele membre în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului în vederea prezentării strategiilor lor bugetare pe termen mediu. Cifra care va fi utilizată este cea raportată în contextul soldului bugetului general, al datoriilor de stat și al previziunilor bugetare ale autorităților publice, fiind prezentată ca procentaj din PIB.

În statele membre în care regiunile mai puțin dezvoltate reprezintă peste 15 % și sub 65 % din populație, cifra utilizată pentru determinarea cheltuielilor structurale publice sau asimilabile este cifra totală privind formarea brută de capital fix în regiunile mai puțin dezvoltate. Raportarea acestei cifre se face în același format ca și cel stabilit în primul paragraf.

2. VERIFICAREA

Verificările privind aditionalità în conformitate cu articolul 95 alineatul (5) sunt supuse următoarelor norme:

2.1 Verificarea ex ante

- (a) Atunci când transmite un acord de parteneriat, un stat membru furnizează informații privind profilul planificat al cheltuielilor în formatul din tabelul 1 de mai jos.

Tabelul 1

Cheltuielile administrației publice ca procent din PIB	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- (b) Statele membre în care regiunile mai puțin dezvoltate reprezintă peste 15 % și sub 65 % din populație furnizează, în plus, informații cu privire la profilul planificat al cheltuielilor din regiunile mai puțin dezvoltate în formatul din tabelul 2.

Tabelul 2

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Formarea brută de capital fix a administrației publice în regiunile mai puțin dezvoltate, ca procentaj din PIB	X	X	X	X	X	X	X

- (c) Statele membre pun la dispoziția Comisiei informații privind principalii indicatori macroeconomici și prognozele care stau la baza nivelului de cheltuieli structurale publice sau asimilabile.
- (d) Statele membre în care regiunile mai puțin dezvoltate reprezintă peste 15 % și sub 65 % din populație furnizează Comisiei și informații cu privire la metoda utilizată pentru estimarea formării brute de capital fix în aceste regiuni. În acest sens, statele membre utilizează datele privind investițiile publice la nivel regional, dacă sunt disponibile. În cazul în care aceste date nu sunt disponibile sau în alte cazuri justificate corespunzător, inclusiv atunci când, pentru perioada 2014 - 2020, statul membru a modificat semnificativ împărțirea regională în sensul definiției din Regulamentul (CE) nr. 1059/2013, formarea brută de capital fix poate fi estimată aplicând indicatori privind cheltuielile publice regionale sau populația regională la datele privind investițiile publice la nivel național.
- (e) Odată ce există un acord din partea Comisiei și a statului membru, tabelul 1 și, după caz, tabelul 2, vor fi incluse în acordul de parteneriat al statului membru în cauză ca nivel de referință al cheltuielilor structurale publice sau asimilabile care trebuie să fie menținut în perioada 2014 - 2020.

2.2 Verificarea intermediară

- (a) La momentul verificării intermediare, se consideră că un stat membru a menținut nivelul cheltuielilor structurale publice sau asimilabile dacă media anuală a cheltuielilor în perioada 2014 – 2017 este mai mare sau egală cu nivelul de referință al cheltuielilor stabilit în acordul de parteneriat.
- (b) În urma verificării intermediare, Comisia poate revizui, după consultarea statelor membre, nivelul de referință al cheltuielilor structurale publice sau asimilabile din acordul de parteneriat dacă situația economică a statului membru s-a modificat semnificativ față de cea estimată la momentul adoptării acordului de parteneriat.

2.3 Verificarea ex post

La momentul verificării ex post, se consideră că un stat membru a menținut nivelul cheltuielilor structurale publice sau asimilabile dacă media anuală a cheltuielilor din perioada 2014 – 2020 este mai mare sau egală cu nivelul de referință al cheltuielilor stabilit în acordul de parteneriat.

3. RATELE DE CORECȚIE FINANCIARĂ DUPĂ VERIFICAREA EX POST

În cazul în care Comisia decide să realizeze o corecție financiară în conformitate cu articolul 95 alineatul (6), rata de corecție financiară se obține scăzând 3 % din diferența dintre nivelul de referință din acordul de parteneriat și nivelul atins, exprimată ca procentaj din nivelul de referință, și apoi prin împărțirea rezultatului la 10. Corecția financiară se stabilește aplicând această rată a corecției financiare la contribuția fondurilor pentru statul membru în cauză în cazul regiunilor mai puțin dezvoltate și al regiunilor de tranziție, pentru întreaga perioadă de programare.

În cazul în care diferența între nivelul de referință din acordul de parteneriat și nivelul atins, exprimată ca procentaj din nivelul de referință din acordul de parteneriat, reprezintă 3 % sau mai puțin, nu se efectuează nicio corecție financiară.

Corecția financiară nu depășește 5 % din finanțările din partea fondurilor pentru statul membru în cauză pentru regiunile mai puțin dezvoltate pentru ansamblul perioadei de programare.

ANEXA XI

Condiționalități *ex ante*PARTEA I: Condiții tematice *ex ante*

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate <i>ex ante</i>	Criterii de îndeplinire
1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării (ținta C&D) [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul 1]	FEDR: — Toate prioritățile de investiții din cadrul obiectivului tematic nr. 1	1.1. Cercetare și inovare: Existența unei strategii naționale sau regionale de specializare inteligentă, în conformitate cu programul național de reformă, care să echilibreze cheltuielile private cu cercetarea și inovarea și care să fie conformă cu caracteristicile sistemelor naționale sau regionale eficiente în domeniul cercetării și al inovării.	— Implementarea unei strategii naționale sau regionale de specializare inteligentă care: — se bazează pe o analiză de identificare a punctelor forte și a punctelor slabe (analiză de tip SWOT) sau pe o analiză similară, cu scopul de a-și concentra resursele asupra unui număr limitat de priorități în materie de cercetare și inovare; — prezintă măsurile necesare pentru a stimula investițiile private în activitățile de CDT; — conține un mecanism de monitorizare. — A fost adoptat un cadru care evidențiază resursele bugetare disponibile pentru cercetare și inovare.
	FEDR: — Consolidarea cercetării și inovării (C&I), a infrastructurii și a capacităților de dezvoltare a excelenței în domeniul C&I, precum și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european.	1.2 Infrastructura de cercetare și inovare Existența unui plan multianual pentru înscrierea în buget și prioritizarea investițiilor.	— A fost adoptat un plan multianual pentru înscrierea în buget și prioritizarea investițiilor legate de prioritățile Uniunii și, dacă este cazul, de Forumul pentru o strategie europeană privind infrastructurile în domeniul cercetării - ESFRI.
2. Sporirea utilizării și a calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor [ținta în domeniul benzii largi (broadband)] [menționate la articolul 9 alineatul (2)]	FEDR: — Dezvoltarea de produse și servicii TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC. — Consolidarea aplicațiilor TIC pentru e-guvernare, e-învățare, e-incluziune, e-cultură și e-sănătate.	2.1. Dezvoltarea digitală: Un cadru strategic de politică referitor la dezvoltarea digitală pentru stimularea serviciilor bazate pe TIC publice și private de bună calitate, accesibile și interoperabile și pentru sporirea utilizării de către cetățeni, inclusiv de categoriile vulnerabile, precum și de întreprinderi și de administrațiile publice, inclusiv referitor la inițiativele transfrontaliere.	— Existența unui cadru strategic de politică pentru dezvoltarea digitală, de exemplu, în cadrul strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă care conține: — înscrierea în buget și prioritizarea acțiunilor prin intermediul unei analize de tip SWOT sau unei analize similare în conformitate cu tabloul de bord al Agendei digitale pentru Europa; — ar trebui să fi fost efectuată o analiză a contribuției de echilibrare a cererii și a ofertei de TIC;

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
			— indicatori de măsurare a evoluției intervențiilor în domenii precum cel al alfabetizării digitale, e-incluziunii, e-accesibilității și evoluția în e-sănătate, în limitele articolului 168 din TFUE, care sunt aliniate la strategiile sectoriale ale Uniunii, naționale sau regionale existente și relevante; — evaluarea necesităților în materie de consolidare a construirii capacităților TIC.
	FEDR: — Extinderea implementării benzii largi, introducerea de rețele de mare viteză și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelelor pentru economia digitală.	2.2. Infrastructura pentru rețeaua de generație următoare (Next Generation Network - NGN): Existența unor planuri naționale sau regionale privind NGN care să țină seama de acțiunile regionale în vederea atingerii țintelor Uniunii în materie de acces internet de mare viteză, care se concentrează asupra unor domenii în care piața nu reușește să ofere o infrastructură deschisă, la un cost rezonabil și la un nivel al calității în conformitate cu normele UE în materie de concurență și de ajutoare de stat, și care să poată furniza servicii accesibile grupurilor de persoane vulnerabile.	— Existența unui plan național sau regional de generație următoare care conține: — un plan de investiții în infrastructură bazat pe o analiză economică care ia în considerare existența infrastructurilor private și publice și a planurilor de investiții; — modele de investiții durabile care să conducă la intensificarea concurenței și care asigură accesul la infrastructură și servicii deschise, convenabile, de calitate și în pas cu progresele viitoare; — măsuri pentru a stimula investițiile private.
3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul 3]	FEDR: — Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice de noi idei și prin stimularea creării de firme noi, inclusiv prin intermediul incubatoarelor de afaceri — Sprijinirea capacității IMM-urilor de a se crește pe piețele regionale, naționale și internaționale și de a se implica în procesele de inovare.	3.1. Au fost efectuate acțiuni specifice pentru a sprijini promovarea spiritului antreprenorial luând în considerare Actul privind micile întreprinderi (Small Business Act - SBA).	— Acțiunile specifice sunt: — s-au adoptat măsuri pentru a reduce timpul și costurile necesare pentru a crea o întreprindere, având în vedere obiectivele SBA; — s-au adoptat măsuri pentru a reduce timpul necesar pentru a obține licențele și autorizațiile pentru a iniția și desfășura activitatea specifică a unei întreprinderi, având în vedere obiectivele SBA;

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
			— s-a adoptat un mecanism de monitorizare a implementării măsurilor din SBA care au fost aplicate și de evaluare a impactului pe care legislația îl are asupra IMM-urilor.
4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul4]	FEDR+Fondul de coeziune: — Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor.	4.1. Pentru construcția sau renovarea clădirilor, s-au derulat acțiuni de promovare a eficienței în utilizarea energiei de către utilizatorul final și investiții eficiente din punctul de vedere al costurilor în eficiența energetică.	— Acțiunile constau în: — măsurile de asigurare a existenței unor cerințe minime privind performanța energetică a clădirilor consecvente cu articolul 3, articolul 4 și articolul 5 din Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾; — măsurile necesare pentru instituirea unui sistem de certificare a performanței energetice a clădirilor în conformitate cu articolul 11 din Directiva 2010/31/UE; — măsuri de asigurare a unei planificări strategice privind eficiența energetică în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾; — măsuri în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾ privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice pentru a asigura instalarea de contoare individuale la clienții finali, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu potențialele economii de energie.
	FEDR + Fondul de coeziune: — Promovarea utilizării cogenerării cu randament ridicat a energiei termice și a energiei electrice, pe baza cererii utile.	4.2. Au fost întreprinse acțiuni de promovare a unei cogenerări cu randament ridicat a energiei termice și a energiei electrice.	— Acțiunile constau în: — Sprijinul pentru cogenerare se bazează pe cererea de energie termică utilă și pe economiile de energie primară, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) și articolul 9 alineatul (1) literele (a) și (b) din Directiva 2004/8/CE, statele membre sau organismele lor competente au evaluat cadrul legislativ și normativ existent, cu privire la procedurile de autorizare sau alte proceduri în vederea:

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
			(a) încurajării proiectării de unități de cogenerare, în vederea satisfacerii cererilor de căldură utilă justificate din punct de vedere economic și a evitării unui volum mai mare de căldură decât căldura utilă; și (b) reducerii barierelor normative și de alt tip care stau în calea sporirii cogenerării.
	FEDR+Fondul de coeziune: — Promovarea producției și a distribuției de energie obținută din surse regenerabile.	4.3. Au fost întreprinse acțiuni de promovare a producției și distribuției de energie din surse regenerabile ⁽⁴⁾.	— Scheme de sprijin transparente, priorități privind accesul la rețea sau accesul garantat și prioritate pentru expediere, precum și norme standardizate privind suportarea separată și în comun a costurilor adaptărilor tehnice care au fost făcute publice, în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) și articolul 16 alineatele (2) și (3) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁴⁾. — Un stat membru a adoptat un plan național de acțiune în domeniul energiei regenerabile, în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2009/28/CE.
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea și gestiunea riscurilor (Ținta privind schimbările climatice) [prevăzută la articolul 9 primul paragraf punctul 5]	FEDR+Fondul de coeziune: — Promovarea investițiilor destinate abordării unor riscuri specifice, asigurarea rezistenței în fața dezastrelor și dezvoltarea unor sisteme de gestionare a dezastrelor.	5.1. Prevenirea și gestionarea riscurilor: Existența evaluărilor naționale sau regionale ale riscurilor pentru gestionarea dezastrelor, luând în considerare adaptarea la schimbările climatice	— Efectuarea unei evaluări naționale sau regionale a riscurilor care să includă următoarele elemente: — o descriere a procesului, metodologiei, metodelor și datelor nesensibile utilizate la evaluarea riscurilor, precum și a criteriilor bazate pe riscuri pentru prioritizarea investițiilor; — o descriere a scenariilor de risc unic și de riscuri multiple; — ține seama, după caz, de strategiile naționale de adaptare la schimbările climatice.

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
6. Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul 6]	FEDR+Fondul de coeziune: — Investiții în sectorul apei, pentru a îndeplini cerințele acquis-ului de mediu al Uniunii și pentru a răspunde unor nevoi de investiții identificate de statele membre, care depășesc aceste cerințe.	6.1. Sectorul apei: Existența (a) a unei politici tarifare privind apele care prevede stimulente corespunzătoare pentru ca utilizatorii să utilizeze eficient resursele de apă și (b) a unei contribuții adecvate a diferitelor utilizări ale apei pentru recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei la o rată stabilită de planul adoptat de gestionare a bazinelor hidrografice pentru investiții sprijinite prin diferite programe.	— În sectoarele sprijinite prin FEDR și Fondul de coeziune, un stat membru asigură contribuția diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei, pe sector, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) prima liniuță din Directiva 2000/60/CE, ținând seama, după caz, de efectele sociale, de mediu și economice ale recuperării, precum și de condițiile geografice și climatice ale regiunii/regiunilor afectate. — Adoptarea unui plan de gestionare a bazinului hidrografic, pentru districtul în care se situează un bazin hidrografic, în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2000/60/CE.
	FEDR+Fondul de coeziune: — Investiții în sectorul deșeurilor, pentru a îndeplini cerințele acquis-ului de mediu al Uniunii și pentru a răspunde unor nevoi de investiții identificate de statele membre care depășesc aceste cerințe.	6.2. Sectorul deșeurilor: Promovarea unor investiții sustenabile din punct de vedere economic și de mediu în sectorul deșeurilor, în special prin elaborarea de planuri de gestionare a deșeurilor în conformitate cu Directiva 2008/98/CE privind deșeurile și cu ierarhia deșeurilor.	— În temeiul articolului 11 alineatul (5) din Directiva 2008/98/CE, s-a transmis Comisiei un raport de implementare cu privire la progresele înregistrate în atingerea țintelor de la articolul 11 din Directiva 2008/98/CE. — Existența unuia sau mai multor planuri de gestionare a deșeurilor, astfel cum se prevede la articolul 28 din Directiva 2008/98/CE. — Existența unor programe de prevenire a acumulării de deșeuri, în conformitate cu articolul 29 din Directiva 2008/98/CE. — măsurile necesare pentru a atinge până în 2020 obiectivele privind pregătirea pentru reutilizare și reciclare în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din Directiva 2008/98/CE.

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul 7]	FEDR+Fondul de coeziune: — Sprijinirea unui spațiu european unic al transporturilor de tip multimodal prin investiții în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T). — Dezvoltarea și reabilitarea unor sisteme feroviare complete, de înaltă calitate și interoperabile și promovarea măsurilor de reducere a zgomotului. — Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, și care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare și a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale și infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea durabilă la nivel regional și local. FEDR: — Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale.	7.1. Transporturi: Existența unuia sau mai multor planuri sau cadre cuprinzătoare pentru investiții în transporturi, în conformitate cu cadrul instituțional al statelor membre (inclusiv transportul public la nivel local și regional), care să sprijine dezvoltarea infrastructurii și să îmbunătățească conectivitatea la rețele globale și de bază TEN-T.	— Existența unuia sau mai multor planuri sau cadre cuprinzătoare pentru investițiile în transporturi care îndeplinesc cerințele legale pentru evaluarea strategică de mediu și care prevăd: — contribuția la zona de transport unic la nivel european, în conformitate cu articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾, inclusiv prioritățile pentru investiții în: — rețeaua TEN-T de bază și rețeaua globală, în cazul în care se preconizează investiții din partea FEDR și a Fondului de coeziune; și — conectivitatea secundară; — un flux realist și matur de proiecte pentru care se preconizează sprijin din partea FEDR și a Fondului de coeziune; — Măsuri care să asigure capacitatea unor organisme intermediare și beneficiari de a asigura fluxul de proiecte.
	FEDR+Fondul de coeziune: — Sprijinirea unui spațiu european unic al transporturilor de tip multimodal prin investiții în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T). — Dezvoltarea și reabilitarea unor sisteme feroviare complete, de înaltă calitate și interoperabile și promovarea măsurilor de reducere a zgomotului.	7.2. Transportul feroviar: Existența în planurile sau cadrele cuprinzătoare de transport a unei secțiuni explicite privind dezvoltarea transportului feroviar, în conformitate cu cadrul instituțional al statelor membre (inclusiv privind transportul public la nivel local și regional), care să sprijine dezvoltarea infrastructurii și să îmbunătățească conectivitatea la rețele globale și de bază TEN-T. Investițiile acoperă activele mobile, interoperabilitatea și consolidarea capacităților.	— Existența unei secțiuni privind dezvoltarea transportului feroviar în planurile sau cadrelor de transport prevăzute anterior care să îndeplinească cerințele legale pentru evaluarea strategică de mediu și care să prevadă un flux realist și matur de proiecte (inclusiv un calendar, un cadru bugetar). — Măsuri care să asigure capacitatea unor organisme intermediare și beneficiari de a asigura fluxul de proiecte.

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
	— Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, și care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare și a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale și infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea durabilă la nivel regional și local. FEDR: — Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale.		
	FEDR+Fondul de coeziune: — Sprijinirea unui spațiu european unic al transporturilor de tip multimodal prin investiții în TEN-T. — Dezvoltarea și reabilitarea unor sisteme feroviare complete, de înaltă calitate și interoperabile și promovarea măsurilor de reducere a zgomotului. — Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus) și care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare și a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale și infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea durabilă la nivel regional și local. FEDR: — Stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale.	7.3. Alte mijloace de transport, inclusiv căi navigabile interioare și transportul maritim, porturi, legături multimodale și infrastructuri aeroportuare: Existența în planul sau planurile sau cadrul sau cadrele cuprinzătoare de transport a unei secțiuni specifice privind căile navigabile interioare și transportul maritim, porturile, legăturile multimodale și infrastructurile aeroportuare, care contribuie la îmbunătățirea conectivității la rețelele globale și de bază TEN-T și la promovarea mobilității regionale și locale durabile.	— Existența în planul sau planurile sau cadrul sau cadrele de transport a unei secțiuni privind căile navigabile interioare și transportul maritim, porturile, legăturile multimodale și infrastructurile aeroportuare, care: — să îndeplinească cerințele legale aplicabile evaluărilor strategice de mediu; — să stabilească un flux de proiecte realiste și mature (inclusiv un calendar și cadrul bugetar). — Măsuri care să asigure capacitatea unor organisme intermediare și beneficiari de a asigura fluxul de proiecte.
	FEDR: — Îmbunătățirea eficienței energetice și a securității aprovizionării prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție, stocare și transport al energiei și prin integrarea descentralizării producției de energie din surse regenerabile.	7.4 Dezvoltarea de sisteme inteligente de distribuție, stocare și transport al energiei electrice. Existența unor planuri cuprinzătoare pentru investiții în infrastructura energetică inteligentă și a unor măsuri de reglementare care să contribuie la îmbunătățirea eficienței energetice și a securității aprovizionării.	— S-au adoptat planuri cuprinzătoare care descriu prioritățile privind infrastructura energetică națională care sunt: — în conformitate cu articolul 22 din Directiva 2009/72/CE și articolul 22 din Directiva 2009/73/CE, unde este cazul; și

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
			— în conformitate cu planurile relevante de investiții regionale prevăzute la articolul 12 și cu planul de dezvoltare a rețelei la nivelul Uniunii pe o perioadă de zece ani, în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) Nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾ și Regulamentul (CE) Nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁷⁾ și — care să fie compatibile cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾ privind orientările referitoare la infrastructurile energetice trans-europene [TEN-E]. — Aceste planuri conțin: — un flux realist și matur de proiecte pentru care se preconizează sprijin din partea FEDR; — măsuri de atingere a obiectivelor de coeziune socială și economică și protecție a mediului înconjurător, în conformitate cu articolul 3 alineatul (10) din Directiva 2009/72/CE și articolul 3 alineatul (7) din Directiva 2009/73/CE; — măsuri de optimizare a utilizării energiei electrice și de promovare a eficienței energetice, în conformitate cu articolul 3 alineatul (11) din Directiva 2009/72/CE și articolul 3 alineatul (8) din Directiva 2009/73/CE.
8. Promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă (Ținta privind forța de muncă) [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul 8]	FSE: — Accesul la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii pe termen lung și pentru persoanele îndepărtate de piața muncii, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă.	8.1. Politicile active în domeniul pieței forței de muncă sunt concepute și aplicate prin prisma orientărilor privind ocuparea forței de muncă.	— Serviciile de ocupare a forței de muncă au capacitatea de a furniza și furnizează: — măsuri personalizate, active și preventive, în ceea ce privește piața muncii, într-un stadiu incipient, care sunt disponibile pentru toate persoanele în căutarea unui loc de muncă, axându-se în același timp pe persoanele cu cel mai mare risc de excluziune socială, inclusiv pe persoanele din comunitățile marginalizate;

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
			— informații cuprinzătoare și transparente privind noile locuri de muncă vacante și oportunitățile de angajare, ținând seama de necesitățile în schimbare ale pieței muncii. — Serviciile de ocupare a forței de muncă au încheiat acorduri de cooperare oficiale și neoficiale cu părțile interesate relevante.
	FSE: — Activități independente, spirit antreprenorial și deschiderea unei afaceri, inclusiv a unor întreprinderi inovatoare, de dimensiuni mici, mijlocii și micro. FEDR: — Sprijinirea constituirii de incubatoare de afaceri și sprijinirea investițiilor în favoarea activităților independente, a microîntreprinderilor și a creării de întreprinderi.	8.2. Activități independente, spirit antreprenorial și deschiderea unei afaceri: existența unui cadru strategic de politică pentru întreprinderile nou-înființate favorabile incluziunii.	— Existența unui cadru strategic de politică pentru sprijinirea întreprinderilor nou-înființate favorabile incluziunii, care cuprinde următoarele elemente: — măsuri adoptate pentru a reduce timpul și costurile necesare pentru a crea o întreprindere, având în vedere obiectivele SBA; — măsuri adoptate pentru a reduce timpul necesar pentru a obține licențele și autorizațiile pentru a iniția și desfășura activitatea specifică a unei întreprinderi, având în vedere obiectivele SBA; — acțiuni care asigură legătura între servicii adecvate de dezvoltare a întreprinderilor și servicii financiare (accesul la capital), inclusiv pentru grupuri defavorizate, zone defavorizate, sau ambele dacă este nevoie.
	FSE: — Modernizarea instituțiilor pieței muncii, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă, și îmbunătățirea gradului de satisfacere a nevoilor pieței muncii, inclusiv prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor, precum și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante. FEDR: — investiții în infrastructurile destinate serviciilor de ocupare a forței de muncă.	8.3. Instituțiile pieței forței de muncă sunt modernizate și consolidate în lumina Orientărilor privind ocuparea forței de muncă. Reformele instituțiilor pieței forței de muncă vor fi precedate de un cadru strategic clar și o evaluare ex ante care să includă și dimensiunea de gen.	— Acțiuni pentru reformarea serviciilor de ocupare a forței de muncă, care au ca scop de a le conferi acestora capacitatea de a furniza: — măsuri personalizate, active și preventive, în ceea ce privește piața muncii, într-un stadiu incipient, care sunt disponibile pentru toate persoanele în căutarea unui loc de muncă, axându-se în același timp pe persoanele cu cel mai mare risc de excludere socială, inclusiv pe persoanele din comunitățile marginalizate; — informații cuprinzătoare și transparente privind noile locuri de muncă vacante și oportunitățile de angajare, ținând seama de necesitățile în schimbare ale pieței muncii.

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
			— Reforma serviciilor de ocupare a forței de muncă va include crearea de rețele de cooperare oficială sau informală cu părțile interesate relevante.
	FSE: — Îmbătrânire activă și în condiții bune de sănătate.	8.4. Îmbătrânire activă și în condiții bune de sănătate: Politicile de îmbătrânire activă sunt concepute în lumina Orientărilor privind ocuparea forței de muncă	— Părțile interesate relevante sunt implicate în elaborarea și monitorizarea strategiilor de îmbătrânire activă, în vederea păstrării lucrătorilor în vârstă pe piața muncii și a promovării ocupării profesionale a acestora. — Un stat membru a instituit măsuri de promovare a îmbătrânirii active.
	FSE: — Adaptarea la schimbări a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor.	8.5. Adaptarea la schimbări a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor: Existența unor politici care vizează favorizarea anticipării și buneii gestionări a modificărilor și restructurărilor.	— Existența unor instrumente de sprijinire a partenerilor sociali și a autorităților publice în vederea dezvoltării și monitorizării unor metode proactive de schimbare și restructurare, care cuprind măsuri: — de promovare a anticipării schimbărilor; — de promovare a pregătirii și gestionării procesului de restructurare.
	FSE: — Integrarea durabilă pe piața muncii a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluderii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin executarea garanției pentru tineri.	8.6. Existența unui cadru politic strategic pentru promovarea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor, inclusiv prin executarea garanției pentru tineret. Această condiționalitate ex ante se aplică doar pentru aplicarea YEL.	— Există un cadru politic strategic cuprinzător pentru promovarea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor care: — se bazează pe dovezi care măsoară rezultatele pentru tinerii care nu au un loc de muncă, nu urmează studii sau nu participă la formare profesională și care constituie fundamentul pentru elaborarea de politici specifice și pentru monitorizarea evoluției; — identifică autoritatea publică relevantă responsabilă de gestionarea măsurilor de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor și de coordonarea parteneriatelor la toate nivelurile și în toate sectoarele; — implică toate părțile interesate care sunt relevante în abordarea șomajului în rândul tinerilor; — permite o intervenție și activare timpurie;

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
			— cuprinde măsuri de sprijin pentru accesul la integrarea pe piața muncii, îmbunătățirea competențelor, mobilitatea forței de muncă și integrarea sustenabilă pe piața muncii a tinerilor care nu au un loc de muncă, nu urmează studii sau cursuri de formare.
9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei discriminări (ținta privind combaterea sărăciei) [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul 9]	FSE: — Incluziunea activă, inclusiv în vederea promovării egalității de șanse, a participării active și a îmbunătățirii capacității de inserție profesională. FEDR: — Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la servicii sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunitate. — Oferirea de sprijin revitalizării fizice, economice și sociale a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale.	9.1. Existența și implementarea unui cadru strategic de politică națională pentru reducerea sărăciei care vizează incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii în lumina Orientărilor privind ocuparea forței de muncă.	— Existența unui cadru strategic de politică națională pentru reducerea sărăciei, care vizează incluziunea activă și care: — constituie o bază justificativă suficientă pentru elaborarea unor politici de reducere a sărăciei și de monitorizare a evoluțiilor; — conține măsuri de sprijinire a atingerii țintei privind sărăcia și excluziunea socială la nivel național (definită în Programul Național de Reformă), care include promovarea locurilor de muncă durabile și de calitate pentru persoanele cele mai expuse riscului de excluziune socială, inclusiv pentru persoanele din comunitățile marginalizate; — implică părțile interesate relevante în combaterea sărăciei; — în funcție de nevoile identificate, include măsuri pentru trecerea de la îngrijirea instituțională la cea bazată pe comunitate. — La cerere și dacă este justificat, părțile interesate relevante vor primi asistență pentru prezentarea de proiecte și pentru implementarea și gestionarea proiectelor selectate.

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
	FSE:— Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii. FEDR: — Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin accesul la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități. — Oferirea de sprijin pentru revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale. — Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și de formare.	9.2. Existența unui cadru strategic de politică națională privind incluziunea romilor	— Existența unei strategii de incluziune a romilor care: — stabilește obiective naționale realizabile pentru integrarea romilor în scopul eliminării decalajului față de restul populației. Aceste ținte ar trebui să vizeze cele patru obiective ale UE de integrare a romilor legate de accesul la educație, ocuparea unui loc de muncă, servicii medicale și locuințe; — identifică, acolo unde este cazul, microregiunile defavorizate sau cartierele segregate în care comunitățile trăiesc în condițiile cele mai precare, folosind indicatori socioeconomi și teritoriali deja existenți (și anume nivelul educațional foarte scăzut, șomajul pe termen lung etc.); — include metode puternice de monitorizare pentru a evalua impactul acțiunilor de integrare a romilor, precum și un mecanism de revizuire pentru a permite adaptarea strategiei; — este concepută, implementată și monitorizată în strânsă cooperare și în cadrul unui dialog permanent cu organizațiile societății civile romă, cu autoritățile regionale și locale; — La cerere și dacă este justificat, părțile interesate relevante vor primi asistență pentru prezentarea de proiecte și implementarea și gestionarea proiectelor selectate.
	FSE: — Îmbunătățirea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general.	9.3. Sănătate: Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru sănătate în limitele articolului 168 din TFUE, care asigură sustenabilitate din punct de vedere economic.	— Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru sănătate care conține: — măsuri coordonate pentru îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate;

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
	FEDR: — Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități.		— măsuri de stimulare a eficienței în sectorul sănătății, prin aplicarea de modele de prestare a serviciilor și infrastructură; — conține un sistem de monitorizare și revizuire. — Un stat membru sau o regiune a adoptat un cadru care specifică resursele bugetare disponibile estimate și o concentrare eficientă din punctul de vedere al costurilor a resurselor asupra nevoilor stabilite ca priorități pentru sănătate.
10. Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții (ținta privind educația) [prevăzută la articolul 9 primul paragraf punctul 10]	FSE: — reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de înaltă calitate, inclusiv la parcursuri de învățare (formale, neformale și informale) pentru reintegrarea în educație și formare. FEDR: — Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și de formare.	10.1. Abandonul școlar timpuriu: Existența unui cadru strategic de politică pentru a reduce abandonul școlar timpuriu (AST) în limitele articolului 165 din TFUE.	— Existența unui sistem pentru colectarea și analizarea datelor și informațiilor privind AST la nivelurile relevante care: — constituie o bază justificativă suficientă pentru elaborarea unor politici specifice și monitorizarea evoluțiilor. — Se instituie un cadru strategic de politică privind AST care: — se bazează pe dovezi; — acoperă sectoarele educaționale relevante, inclusiv dezvoltarea copiilor cu vârste fragede și vizează în special grupurile vulnerabile care sunt cel mai expuse riscului de AST, inclusiv persoanele din comunitățile marginalizate, și conține măsuri de prevenire, intervenție și compensare; — implică toate sectoarele de politică și părțile interesate relevante pentru combaterea AST.

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
	FSE: — Îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea în vederea creșterii participării și a nivelului de instruire, în special pentru grupurile defavorizate. FEDR: — Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și de formare.	10.2. Învățământul superior: Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru creșterea nivelului de instruire până la forme de învățământ superior, sporirea calității și eficienței în limitele articolului 165 din TFUE.	— Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru învățământul superior care include următoarele elemente: — atunci când este necesar, măsuri de creștere a participării și a nivelului de instruire care: — cresc participarea la învățământul superior în rândul persoanelor cu venituri mici și al altor grupuri slab reprezentate, acordând o atenție deosebită grupurilor defavorizate, inclusiv persoanelor din comunități marginalizate; — reduc ratele de abandon/sporesc ratele de absolvire; — măsuri care încurajează conținutul inovator și crearea de programe; — măsuri de creștere a capacității de inserție profesională și a spiritului antreprenorial care: — încurajează dezvoltarea „competențelor transversale”, inclusiv spiritul antreprenorial, în programele relevante de învățământ superior; — reduc diferențele dintre bărbați și femei în ceea ce privește opțiunile de învățământ și profesionale.
	FSE: — Consolidarea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, neformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite.	10.3. Învățarea pe tot parcursul vieții: Existența unui cadru strategic de politică națională și/sau regională pentru învățarea pe tot parcursul vieții în limitele articolului 165 din TFUE.	— Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru învățarea pe tot parcursul vieții care conține măsuri: — de sprijinire a serviciilor de dezvoltare și conectare pentru ÎPV, inclusiv de implementare a acestor servicii și de îmbunătățire a competențelor (validare, consiliere, educație și formare), precum și obținerea implicării părților interesate relevante și încheierea de parteneriate cu acestea;

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
	FEDR: — Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și de formare.		— pentru îmbunătățirea competențelor diverselor grupuri țintă în care acestea sunt identificate ca priorități în cadrele strategice de politică națională sau regională (de exemplu, ale tinerilor care urmează cursuri de formare profesională, ale adulților, ale părinților care reintră pe piața muncii, ale lucrătorilor subcalificați și în vârstă, ale migranților și ale altor grupuri dezavantajate, în special ale persoanelor cu handicap); — măsuri pentru a spori accesul la ÎPV inclusiv prin eforturi de implementare eficace a instrumentelor care favorizează transparența (de exemplu, Cadrul european al calificărilor, Cadrul național al calificărilor, Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională, Cadrul european de referință pentru asigurarea calității în educația și formarea profesională); — măsuri de sporire a relevanței educației și formării pentru piața muncii și de adaptare a acestora la necesitățile grupurilor țintă identificate (de exemplu, tineri care urmează cursuri de formare profesională, adulți, părinți care reintră pe piața muncii, lucrători subcalificați și în vârstă, migranți și alte grupuri dezavantajate, în special persoane cu handicap).
	FSE: — Sporirea relevanței pe piața muncii a sistemelor de educație și formare, facilitarea tranziției de la educație la piața muncii și consolidarea sistemelor de educație și formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de formare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie.	10.4 Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru creșterea calității și eficienței sistemelor de educație și formare profesională (EFP), în limitele articolului 165 din TFUE.	— Existența unui cadru strategic de politică națională sau regională pentru creșterea calității și eficienței sistemelor de educație profesională, în limitele articolului 165 din TFUE, care include măsuri pentru următoarele elemente:

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
	FEDR: — Investiții în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și de formare.		— îmbunătățirea relevanței pe piața muncii a sistemelor de EFP, în strânsă colaborare cu părțile interesate relevante, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și consolidarea dispozițiilor privind formarea la locul de muncă, în diversele sale forme; — creșterea calității și a atractivității EFP, inclusiv prin elaborarea unei abordări naționale pentru asigurarea calității EFP (de exemplu în conformitate cu Cadrul european de referință pentru asigurarea calității în educația și formarea profesională) și de utilizare a instrumentelor de asigurare a transparenței și de recunoaștere, cum ar fi Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET).
11. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă [menționate la articolul 9 primul paragraf punctul 11]	FSE: — Investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local în perspectiva realizării de reforme, a unei mai bune reglementări și a unei bune guvernante. FEDR: — Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin acțiuni de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrațiilor și serviciilor publice vizate de implementarea FEDR, precum și prin sprijinirea acțiunilor din cadrul FSE de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrației publice.	— Existența unui cadru strategic de politică pentru consolidarea eficienței administrative a statelor membre, inclusiv reforma administrației publice.	— Existența sau procesul de implementare a unui cadru strategic de politică pentru consolidarea eficienței administrative a autorităților publice ale statului membru și a competențelor acestora în următoarele aspecte: — o analiză și o planificare strategică a acțiunilor de reformă juridică, organizațională și/sau procedurală; — dezvoltarea unor sisteme de management al calității; — acțiuni integrate de simplificare și raționalizare a procedurilor administrative; — elaborarea și implementarea unor strategii și politici privind resursele umane care să acopere principalele decalaje identificate în acest domeniu; — dezvoltarea de competențe la toate nivelurile ierarhiei profesionale din cadrul autorităților publice;

Obiective tematice	Priorități de investiții	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
	Fondul de coeziune: — Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin acțiuni de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrațiilor și serviciilor publice legate de implementarea Fondului de coeziune.		— dezvoltarea de proceduri și instrumente de monitorizare și evaluare.

- (¹) Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).
- (²) Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).
- (³) Directiva 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2006 privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice și de abrogare a Directivei 93/76/CEE a Consiliului (JO L 114, 27.4.2006, p. 64).
- (⁴) Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).
- (⁵) Regulamentul (UE) Nr 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport și de abrogare a Deciziei nr. 661/2010/UE (JO L 348, 20.12.2013, p. 1).
- (⁶) Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 (JO L 211, 14.8.2009, p. 15).
- (⁷) Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005 (JO L 211, 14.8.2009, p. 36).
- (⁸) Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene, de abrogare a Deciziei nr. 1364/2006/CE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 713/2009, (CE) nr. 714/2009 și (CE) nr. 715/2009 (JO L 115, 25.4.2013, p. 39).

PARTEA II: Condiționalități ex ante generale

Domeniul	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
1. Antidiscriminare	Existența unei capacități administrative pentru punerea în aplicare și aplicarea legislației antidiscriminare a Uniunii și a politicii în materie de fonduri ESI	— Măsuri în conformitate cu cadrul instituțional și juridic al statelor membre pentru implicarea organismelor responsabile pentru promovarea unui tratament egal pentru toate persoanele pe tot parcursul pregătirii și realizării programelor, inclusiv furnizarea de consiliere privind egalitatea în activitățile conexe fondurilor ESI; — Măsuri pentru formarea personalului autorităților implicat în gestionarea și controlul fondurilor ESI în domeniul legislației și politicilor antidiscriminare ale UE.
2. Gen	Existența unei capacități administrative pentru punerea în aplicare și aplicarea legislației Uniunii privind egalitatea de gen și a politicii în materie de fonduri ESI	— Măsuri în conformitate cu cadrul instituțional și juridic al statelor membre pentru implicarea organismelor responsabile pentru promovarea egalității de gen pe tot parcursul pregătirii și realizării programelor, inclusiv furnizarea de consiliere privind egalitatea de gen în activitățile conexe fondurilor ESI. — Măsuri pentru formarea personalului autorităților implicat în gestionarea și controlul fondurilor ESI în domeniul legislației și politicilor Uniunii în materie de egalitate de gen și de integrare a dimensiunii de gen.

Domeniul	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
3. Invaliditate	Existența capacității administrative pentru punerea în aplicare și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (UNCRPD) în domeniul fondurilor ESI în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului ⁽¹⁾ .	— Măsuri în conformitate cu cadrul instituțional și juridic al statelor membre pentru consultarea și implicarea organismelor responsabile pentru protecția drepturilor persoanelor cu handicap sau a organizațiilor reprezentative ale persoanelor cu handicap sau a altor părți interesate relevante pe tot parcursul pregătirii și realizării programelor. — Măsuri pentru formarea personalului autorităților implicat în gestionarea și controlul fondurilor ESI în domeniul legislației aplicabile a Uniunii și în domeniul legislației și politicilor naționale privind persoanele cu handicap, inclusiv în ceea ce privește aplicarea practică a UNCRPD, reflectată în legislația Uniunii și cea națională, după caz. — Măsuri pentru asigurarea monitorizării aplicării articolului 9 din UNCRPD în legătură cu fondurile ESI pe tot parcursul pregătirii și realizării programelor.
4. Achizițiile publice	Existența unor măsuri de aplicare eficace a dreptului Uniunii din domeniul achizițiilor publice în ceea ce privește fondurile ESI.	— Măsuri pentru aplicarea eficace a normelor Uniunii din domeniul achizițiilor publice prin intermediul unor mecanisme adecvate. — Măsuri de asigurare a procedurilor transparente de atribuire a contractelor; — Măsuri de formare profesională și difuzare a informațiilor pentru personalul implicat în implementarea fondurilor ESI; — Măsuri de asigurare a capacității administrative de punere în aplicare și aplicare a normelor Uniunii din domeniul achizițiilor publice.
5. Ajutoare de stat	Existența unor măsuri de aplicare eficace a normelor Uniunii din domeniul ajutoarelor de stat în ceea ce privește fondurile ESI.	— Măsuri referitoare la aplicarea eficace a normelor Uniunii privind ajutoarele de stat. — Măsuri de formare profesională și difuzare a informațiilor pentru personalul implicat în implementarea fondurilor ESI; — Măsuri de asigurare a capacității administrative de punere în aplicare și aplicare a normelor Uniunii din domeniul ajutoarelor de stat.
6. Legislația de mediu privind evaluarea impactului asupra mediului (Environmental Impact Assessment - EIA) și evaluarea strategică de mediu (Strategic Environmental Assessment - SEA)	Existența unor măsuri de aplicare eficace a legislației Uniunii din domeniul mediului referitoare la EIA și SEA.	— Măsuri referitoare la aplicarea eficace a Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾ (EIA) și a Directivei 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾ (SEA). — Măsuri de formare profesională și difuzare de informații pentru personalul care participă la punerea în aplicare a directivelor privind EIA și SEA. — Măsuri de asigurare a unei capacități administrative suficiente.

Domeniul	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
7. Sistemele statistice și indicatorii de rezultat	Existența unei baze statistice necesare pentru a efectua evaluări ale eficacității și impactului programelor. Existența unui sistem de indicatori de rezultat necesari pentru selectarea acțiunilor care contribuie în modul cel mai eficient la obținerea rezultatelor dorite, monitorizarea progreselor înregistrate în obținerea rezultatelor și efectuarea evaluării impactului.	— Existența unor măsuri privind colectarea și agregarea rapidă a datelor statistice, cu următoarele elemente: — identificarea surselor și mecanismelor de asigurare a validării statistice; — măsuri de publicare și de disponibilitate publică a datelor agregate; — Un sistem eficient de indicatori de rezultat care să includă: — selectarea indicatorilor de rezultat pentru fiecare program care să ofere informații cu privire la motivele pentru care au fost selectate acțiunile politice finanțate prin program; — stabilirea de ținte pentru acești indicatori; — respectarea, pentru fiecare indicator, a cerințelor următoare: robustețea și validarea statistică, claritatea interpretării normative, capacitatea de reacție la politică, colectarea în timp util a datelor; — Proceduri pentru a se asigura că toate operațiunile finanțate prin program adoptă un sistem eficace de indicatori.

(¹) Decizia 2009/26 a Consiliului privind încheierea de către Comunitatea Europeană a Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (JO L 23, 27.1.2010, p. 35).

(²) Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

(³) Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30).

ANEXA XII

INFORMAREA ȘI COMUNICAREA PRIVIND CONTRIBUȚIILE DIN PARTEA FONDURILOR**1. LISTA OPERAȚIUNILOR**

Lista de operațiuni prevăzută la articolul 115 alineatul (2) conține, în cel puțin una dintre limbile oficiale ale statului membru, următoarele câmpuri de date:

- denumirea beneficiarului (numai persoane juridice; nu se vor numi persoane fizice);
- titlul operațiunii;
- rezumatul operațiunii;
- data de începere a operațiunii;
- data de finalizare a operațiunii (data prevăzută pentru încheierea fizică sau implementarea integrală a operațiunii);
- cheltuielile eligibile totale alocate operațiunii;
- rata de cofinanțare a Uniunii (pe axă prioritară);
- codul poștal al operațiunii; sau o altă informație corespunzătoare care să indice localizarea;
- țara;
- denumirea categoriei de intervenție pentru operațiune, în conformitate cu articolul 96 alineatul (2) primul paragraf litera (b) punctul (vi);
- data ultimei actualizări a listei de operațiuni.

Titlurile câmpurilor de date se indică, de asemenea, în cel puțin una dintre celelalte limbi oficiale ale Uniunii.

2. ACȚIUNI DE INFORMARE ȘI COMUNICARE DESTINATE PUBLICULUI

Statul membru, autoritatea de management și beneficiarii iau măsurile necesare de informare a publicului și de comunicare privind operațiunile care beneficiază de contribuții în cadrul unui program operațional, în conformitate cu prezentul regulament.

2.1. Responsabilitățile statului membru și ale autorității de management

1. Statul membru și autoritatea de management se asigură de faptul că măsurile de informare și comunicare sunt implementate în conformitate cu strategia de comunicare și că acestea vizează cea mai cuprinzătoare acoperire mass-media posibilă prin utilizarea diverselor forme și metode de comunicare la nivelul adecvat.
2. Statul membru sau autoritatea de management au responsabilitatea de a organiza cel puțin următoarele măsuri de informare și comunicare:
 - (a) organizarea unei activități majore de informare prin aducerea la cunoștința publicului a lansării programului sau a programelor operațional(e), chiar înainte de aprobarea strategiilor de comunicare relevante;
 - (b) organizarea câte unei activități majore de informare pe an, care promovează oportunitățile de finanțare și strategiile urmărite și prezintă realizările programului sau programelor operațional(e), inclusiv, dacă este relevant, proiectele majore, planurile de acțiune comune și alte exemple de proiecte;
 - (c) afișarea emblemei Uniunii la sediul fiecărei autorități de management;

- (d) publicarea, pe cale electronică, a listei de operațiuni în conformitate cu secțiunea 1 din prezenta anexă;
 - (e) oferirea de exemple de operațiuni, pe tipuri de programe operaționale, pe site-ul internet unic sau pe site-ul internet al programului operațional care poate fi accesat prin intermediul portalului internet unic; exemplele ar trebui să fie într-una din limbile oficiale de largă circulație ale Uniunii, alta decât limba oficială (limbile oficiale) a(le) statului membru în cauză;
 - (f) informații actualizate cu privire la implementarea programului operațional, inclusiv, după caz, principalele sale realizări, pe site-ul internet unic sau pe site-ul internet al programului operațional care poate fi accesat prin intermediul portalului internet unic.
3. Autoritatea de management implică, după caz, în măsurile de informare și comunicare, în conformitate cu legile și practicile naționale, următoarele organisme:
- (a) partenerii menționați la articolul 5;
 - (b) centrele de informare privind Europa și reprezentanțele Comisiei și birourile de informare ale Parlamentului European din statele membre;
 - (c) instituțiile de învățământ și cercetare.

Aceste organisme diseminează la scară largă informațiile descrise la articolul 115 alineatul (1).

2.2. Responsabilitățile beneficiarilor

1. Toate măsurile de informare și comunicare furnizate de beneficiar confirmă contribuția fondurilor pentru operațiune prin afișarea:
- (a) siglei Uniunii, în conformitate cu caracteristicile tehnice prevăzute în actul de punere în aplicare adoptat de Comisie în temeiul articolului 115 alineatul (4), precum și o trimitere la Uniune;
 - (b) o trimitere la fondul sau la fondurile din partea cărora operațiunea a primit contribuții.
- Atunci când o măsură de informare sau de comunicare vizează o operațiune sau mai multe operațiuni cofinanțate de mai multe fonduri, trimiterea prevăzută la litera (b) poate fi înlocuită cu trimiterea la fondurile ESI.
2. În cursul implementării unei operațiuni, beneficiarul informează publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor prin:
- (a) afișarea pe site-ul internet al beneficiarului, în cazul în care există un astfel de site internet, a unei scurte descrieri a operațiunii, proporțională cu nivelul sprijinului, inclusiv scopurile și rezultatele acesteia, evidențiind contribuția financiară din partea Uniunii;
 - (b) expunerea, în cazul operațiunilor care nu se încadrează la punctele 4 și 5, cel puțin a unui afiș cu informații despre proiect (dimensiunea minimă A3), inclusiv despre contribuția financiară din partea Uniunii, într-un loc ușor vizibil publicului, cum ar fi zona de intrare a unei clădiri.
3. Pentru acțiunile susținute de FSE și, în cazuri adecvate, pentru operațiunile sprijinite de FEDR sau de Fondul de coeziune, beneficiarul se asigură de faptul că cei care participă la o operațiune au fost informați cu privire la această finanțare.
- Orice document referitor la implementarea unei anumite operațiuni care este utilizat pentru public sau participanți, inclusiv orice listă de prezență sau orice alt certificat, include o declarație cu privire la faptul că programul operațional a fost cofinanțat de fondul sau de fondurile în cauză.

4. În cursul implementării unei operațiuni sprijinite de FEDR sau de Fondul de coeziune, beneficiarul expune, într-un loc ușor vizibil publicului, un panou temporar de o dimensiune semnificativă pentru fiecare operațiune care constă din finanțarea infrastructurii sau a unor operațiuni de construcție pentru care contribuția publică totală alocată operațiunii depășește 500 000 EUR.

5. În termen de cel mult trei luni de la finalizarea unei operațiuni, beneficiarul expune o placă sau un panou permanent, de dimensiuni considerabile, într-un loc ușor vizibil publicului pentru fiecare operațiune care îndeplinește următoarele criterii:

- (a) contribuția publică totală alocată operațiunii depășește 500 000 EUR;
- (b) operațiunea constă în achiziționarea unui obiect fizic sau în finanțarea infrastructurii sau a unor operațiuni de construcție.

Placa sau panoul menționează denumirea și obiectivul principal al operațiunii. Formatul său îndeplinește caracteristicile tehnice stabilite de Comisie în conformitate cu articolul 115 alineatul (4).

3. ACȚIUNI DE INFORMARE A BENEFICIARILOR POTENȚIALI ȘI A BENEFICIARILOR

3.1. Măsurile de informare a beneficiarilor potențiali

1. Autoritatea de management se asigură, în conformitate cu strategia de comunicare, că strategia și obiectivele și oportunitățile de finanțare ale programului operațional oferite în comun de Uniune și statul membru sunt difuzate la scară largă către beneficiarii potențiali și toate părțile interesate, însoțite de detalii privind contribuția financiară oferită de fondurile în cauză.

2. Autoritatea de management se asigură că beneficiarii potențiali au acces la informațiile relevante, inclusiv la informații actualizate, după caz, și, ținând cont de accesibilitatea serviciilor de comunicare electronice sau de alt tip pentru anumiți beneficiari potențiali, cu privire la cel puțin următoarele:

- (a) oportunitățile de finanțare și lansarea cererilor de candidaturi;
- (b) condițiile de eligibilitate a cheltuielilor care trebuie îndeplinite pentru a beneficia de o contribuție în cadrul unui program operațional;
- (c) o descriere a procedurilor de examinare a cererilor de finanțare și a termenelor aferente;
- (d) criteriile de selecție a operațiunilor care urmează a beneficia de contribuții financiare;
- (e) persoanele de contact de la nivel național, regional sau local care pot furniza informații privind programele operaționale.
- (f) responsabilitatea potențialilor beneficiari de a informa publicul cu privire la scopul operațiunii și la sprijinul din partea fondurilor, acordat operațiunii, în conformitate cu punctul 2.2. Autoritatea de management poate solicita potențialilor beneficiari să propună în textul candidaturii activități de comunicare orientative, proporționale cu dimensiunea operațiunii.

3.2. Măsurile de informare a beneficiarilor

1. Autoritatea de management informează beneficiarii de faptul că acceptarea finanțării constituie o acceptare a includerii lor pe lista de operațiuni publicată în conformitate cu articolul 115 alineatul (2).

2. Autoritatea de management furnizează, după caz, informații și instrumente de comunicare, inclusiv formulare în format electronic, pentru a ajuta beneficiarii să își îndeplinească obligațiile prevăzute în secțiunea 2.2.

4. ELEMENTE DIN STRATEGIA DE COMUNICARE

Strategia de comunicare întocmită de către autoritatea de management și, după caz, de către statul membru include următoarele elemente:

- (a) o descriere a abordării în materie de comunicare, inclusiv a principalelor măsuri de informare și comunicare care urmează a fi luate de statele membre sau de autoritatea de management adresate beneficiarilor potențiali, beneficiarilor, difuzorilor de informații și publicului larg, în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 115;
- (b) o descriere a materialelor care vor fi puse la dispoziție în formate accesibile pentru persoanele cu handicap;
- (c) o descriere a modului în care beneficiarii vor fi sprijiniți în activitățile lor de comunicare;
- (d) bugetul orientativ pentru implementarea strategiei;

- (e) o descriere a organismelor administrative, inclusiv a resurselor de personal, responsabile cu implementarea măsurilor de informare și comunicare;
 - (f) modalitățile de realizare a acțiunilor de informare și comunicare menționate în punctul 2, inclusiv site-ul internet sau portalul internet la care pot fi accesate aceste date;
 - (g) o descriere a modului de evaluare a măsurilor de informare și comunicare din perspectiva vizibilității și cunoașterii politicii, programelor operaționale, operațiunilor și rolului avut de fonduri și de Uniune;
 - (h) după caz, o descriere a modului de utilizare a principalelor rezultate ale programului operațional anterior;
 - (i) o actualizare anuală care să prezinte activitățile de informare și comunicare ce urmează să fie realizate în anul următor.
-

ANEXA XIII

CRITERII DE DESEMNARE PENTRU AUTORITATEA DE MANAGEMENT ȘI AUTORITATEA DE CERTIFICARE**1. MEDIUL DE CONTROL INTERN**

- (i) Existența unei structuri organizatorice care să acopere funcțiile autorităților de management și de certificare și alocarea funcțiilor în cadrul fiecăreia dintre aceste autorități, asigurând respectarea principiului separării funcțiilor, după caz
- (ii) Cadru pentru a asigura, în cazul delegării de sarcini către organisme intermediare, definirea responsabilităților și obligațiilor acestora, verificarea capacităților acestora de a efectua sarcini delegate și existența procedurilor de raportare
- (iii) Proceduri de raportare și monitorizare a neregulilor și de recuperare a sumelor plătite în mod nejustificat
- (iv) Plan de alocare a unor resurse umane corespunzătoare care să dispună de competențele tehnice necesare, la diverse niveluri și pentru diverse funcții din cadrul organizației

2. GESTIONAREA RISCURILOR

Ținând seama de principiul proporționalității, un cadru pentru a asigura că se desfășoară un exercițiu corespunzător de gestionare a riscurilor atunci când este necesar și, în special, în cazul unor schimbări majore ale activităților.

3. ACTIVITĂȚI DE GESTIUNE ȘI CONTROL**A. Autoritatea de management**

- (i) Proceduri pentru solicitarea de granturi, evaluarea cererilor, selectarea pentru finanțare, inclusiv instrucțiuni și orientări care să asigure contribuția operațiunilor la realizarea obiectivelor și rezultatelor specifice ale priorității relevante în conformitate cu dispozițiile articolului 125 alineatul (3) litera (a) punctul (i).
- (ii) Proceduri pentru verificarea gestiunii, inclusiv verificări administrative în legătură cu fiecare solicitare de rambursare din partea beneficiarilor și verificări la fața locului ale operațiunilor.
- (iii) Proceduri pentru tratarea cererilor de rambursare din partea beneficiarilor și autorizarea plăților.
- (iv) Proceduri pentru un sistem de colectare, înregistrare și stocare în format electronic a datelor cu privire la fiecare operațiune, care să includă, după caz, date cu privire la participanți individuali și o defalcare a datelor cu privire la indicatori pe bază de gen acolo unde este necesar, precum și de asigurare a conformității securității sistemelor cu standardele recunoscute la nivel internațional.
- (v) Proceduri instituite de autoritatea de management pentru a se asigura că beneficiarii dispun fie de un sistem contabil separat, fie de un cod contabil adecvat pentru toate tranzacțiile referitoare la o operațiune.
- (vi) Proceduri pentru instituirea unor măsuri eficace și proporționale de combatere a fraudelor.
- (vii) Proceduri pentru asigurarea unei piste de audit și a unui sistem de arhivare corespunzătoare.
- (viii) Proceduri pentru elaborarea declarației de asigurare de gestiune, pentru a raporta cu privire la controalele efectuate și la deficiențele identificate, precum și pentru a elabora rezumatul anual al auditurilor și controalelor finale.
- (ix) Proceduri pentru a asigura punerea la dispoziția beneficiarului a unui document care să prezinte condițiile în care se acordă sprijin pentru fiecare operațiune.

B. Autoritatea de certificare

- (i) Proceduri pentru certificarea cererilor de plăți intermediare adresate Comisiei.
- (ii) Proceduri pentru întocmirea conturilor și certificarea faptului că acestea sunt autentice, complete și exacte, precum și a faptului că cheltuielile respectă legislația aplicabilă la nivelul Uniunii și la nivel național, ținând seama de rezultatele tuturor auditurilor.
- (iii) Proceduri pentru asigurarea unei piste de audit corespunzătoare prin ținerea unor evidențe contabile care cuprind sumele care pot fi recuperate, sumele care au fost recuperate, precum și pe cele care au fost trase pentru fiecare operațiune în format electronic.
- (iv) Proceduri, după caz, pentru a asigura că autoritatea de certificare primește informații corespunzătoare din partea autorității de management cu privire la verificările efectuate și la rezultatele auditurilor efectuate de către sau sub responsabilitatea autorității de audit.

4. MONITORIZAREA

A. Autoritatea de management

- (i) Proceduri pentru sprijinirea activității comitetului de monitorizare.
- (ii) Proceduri pentru elaborarea și transmiterea către Comisie a rapoartelor de implementare anuale și finale.

B. Autoritatea de certificare

Proceduri pentru îndeplinirea responsabilităților autorității de certificare în materie de monitorizare a rezultatelor verificărilor de gestiune și a rezultatelor auditurilor efectuate de către sau sub responsabilitatea autorității de audit înainte de transmiterea cererilor de plată către Comisie.

ANEXA XIV

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

Regulamentul (CE) nr. 1083/2006	Prezentul regulament
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2	Articolul 2
Articolele 3 și 4	Articolul 89
Articolele 5, 6 și 8	Articolul 90
Articolul 7	—
Articolul 9	Articolele 4 și 6
Articolul 10	Articolul 4 alineatul (1)
Articolul 11	Articolul 5
Articolul 12	Articolul 4 alineatul (4)
Articolul 13	Articolul 4 alineatul (5)
Articolul 14	Articolul 4 alineatele (7) și (8) și articolul 73
Articolul 15	Articolul 95
Articolul 16	Articolul 7
Articolul 17	Articolul 8
Articolul 18	Articolul 91
Articolele 19 - 21	Articolul 92
Articolul 22	Articolele 93 și 94
Articolul 23	Articolul 92 alineatul (6)
Articolul 24	Articolul 91alineatul (3)
Articolul 25	Articolele 10 și 11
Articolul 26	Articolul 12
Articolul 27	Articolul 15
Articolul 28	Articolele 14 și 16
Articolul 29	Articolul 52
Articolul 30	Articolul 53
Articolul 31	Articolul 113
Articolul 32	Articolele 26, 29 și articolul 96 alineatele (9) și (10)
Articolul 33	Articolul 30 și articolul 96 alineatul (11)
Articolul 34	Articolul 98
Articolul 35	Articolul 99
Articolul 36	Articolul 31
Articolul 37	Articolul 27 și articolul 96 alineatele (1) - (8)
Articolul 38	—

Regulamentul (CE) nr. 1083/2006	Prezentul regulament
Articolul 39	Articolul 100
Articolul 40	Articolul 101
Articolul 41	Articolele 102 și 103
Articolul 42	Articolul 123 alineatul (7)
Articolul 43	—
Articolul 43a	Articolul 67
Articolul 43b	Articolul 67
Articolul 44	Articolele 37 - 46
Articolul 45	Articolele 58 și 118
Articolul 46	Articolele 59 și 119
Articolul 47	Articolul 54
Articolul 48	Articolul 55, articolul 56 alineatele (1) - (3), articolul 57 și articolul 114 alineatele (1) și (2)
Articolul 49	Articolul 56 alineatul (4), articolul 57 și articolul 114 alineatul (3)
Articolul 50	Articolele 20 - 22
Articolul 51	—
Articolul 52	Articolul 121
Articolele 53 și 54	Articolele 60 și 120
Articolul 55	Articolul 61
Articolul 56	Articolele 65 - 70
Articolul 57	Articolul 71
Articolul 58	Articolul 73
Articolul 59	Articolul 123
Articolul 60	Articolul 125
Articolul 61	Articolul 126
Articolul 62	Articolul 127
Articolul 63	Articolul 47
Articolul 64	Articolul 48
Articolul 65	Articolul 110
Articolul 66	Articolul 49
Articolul 67	Articolele 50 și 111
Articolul 68	Articolele 51 și 112
Articolul 69	Articolele 115 - 117
Articolul 70	Articolele 74 și 122
Articolul 71	Articolul 124
Articolul 72	Articolul 75

Regulamentul (CE) nr. 1083/2006	Prezentul regulament
Articolul 73	Articolul 128
Articolul 74	Articolul 148
Articolul 75	Articolul 76
Articolul 76	Articolele 77 și 129
Articolul 77	Articolele 78 și 130
Articolele 78 și 78a	Articolul 131
Articolul 79	—
Articolul 80	Articolul 132
Articolul 81	Articolele 80 și 133
Articolul 82	Articolele 81 și 134
Articolul 83	—
Articolul 84	Articolul 82
Articolele 85 - 87	Articolul 135
Articolul 88	—
Articolul 89	Articolul 141
Articolul 90	Articolul 140
Articolul 91	Articolul 83
Articolul 92	Articolul 142
Articolul 93	Articolele 86 și 136
Articolul 94	—
Articolul 95	—
Articolul 96	Articolul 87
Articolul 97	Articolul 88
Articolul 98	Articolul 143
Articolul 99	Articolele 85 și 144
Articolul 100	Articolul 145
Articolul 101	Articolul 146
Articolul 102	Articolul 147
Articolele 103 și 104	Articolul 150
Articolul 105	Articolul 152
Articolul 105a	—
Articolul 106	Articolul 151
Articolul 107	Articolul 153
Articolul 108	Articolul 154

Declarație comună a Consiliului și a Comisiei cu privire la articolul 67

Consiliul și Comisia convin că articolul 67 alineatul (4), care exclude aplicarea costurilor simplificate menționate la articolul 67 alineatul (1) literele (b)-(d) în cazurile în care o operațiune sau un proiect care face parte dintr-o operațiune este pus în aplicare exclusiv prin proceduri de achiziții publice, nu aduce atingere punerii în aplicare a unei operațiuni prin intermediul unor proceduri de achiziții publice care au drept rezultat efectuarea plăților de către beneficiar contractantului pe baza unor costuri unitare predefinite. Consiliul și Comisia convin că costurile determinate și plătite de beneficiar pe baza acestor costuri unitare stabilite prin proceduri de achiziții publice constituie costuri reale suportate și plătite efectiv de către beneficiar în temeiul articolului 67 alineatul (1) litera (a).

Declarația comună a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei privind revizuirea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului în materie de reconstituire a creditelor

Parlamentul European, Consiliul și Comisia sunt de acord să includă în revizuirea Regulamentului financiar, vizând alinierea Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului la cadrul financiar multianual 2014-2020, și dispoziții necesare pentru aplicarea mecanismelor de alocare a rezervei de performanță și referitor la executarea instrumentelor financiare de la articolul 39 (Inițiativa IMM) în temeiul Regulamentului de stabilire a dispozițiilor comune aplicabile fondurilor structurale și de investiții europene (ESIF) privind reconstituirea de:

- (i) credite angajate pentru programe referitor la rezerva de performanță și care au trebuit să fie dezangajate ca rezultat al faptului că prioritățile din aceste programe nu au fost realizate; și
 - (ii) credite ce fuseseră angajate pentru programe dedicate menționate la articolul 39 alineatul (4) litera (b) și care au trebuit să fie dezangajate, întrucât participarea unui stat membru la instrumentul financiar a trebuit întreruptă.
-

Declarația comună a Parlamentului European, Consiliului și Comisiei privind articolul 1

În cazul în care se impun și alte derogări justificate de la regulile comune, pentru a se ține cont de caracteristicile specifice ale FEPAM și FEADR, Parlamentul European, Consiliul și Comisia Europeană se angajează să permită astfel de derogări, aducând cu diligența necesară modificările care se impun regulamentului de stabilire a dispozițiilor comune aplicabile fondurilor structurale și de investiții europene (ESIF).

Declarația comună a Parlamentului European și a Consiliului privind excluderea oricăror măsuri retroactive în ceea ce privește aplicarea articolului 5 alineatul (3)

Parlamentul European și Consiliul convin următoarele:

- în ceea ce privește aplicarea articolelor 14 alineatul (2), 15 alineatul (1) litera (c) și 26 alineatul (2) din Regulamentul de stabilire a dispozițiilor comune aplicabile fondurilor structurale și de investiții europene, acțiunile întreprinse de statele membre pentru implicarea partenerilor menționați la articolul 5 alineatul (1) în pregătirea acordului de parteneriat și a programelor menționate la articolul 5 alineatul (2) includ toate acțiunile desfășurate în mod concret de statele membre, indiferent de momentul în care survin, precum și acțiunile desfășurate de acestea înainte de intrarea în vigoare a respectivului regulament și înainte de data intrării în vigoare a actului delegat pentru un cod de conduită european adoptat în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din același regulament, în cursul etapelor pregătitoare ale unei proceduri de programare a unui stat membru, cu condiția îndeplinirii obiectivelor principiului de parteneriat stabilit în acest regulament. În acest context, statele membre, în conformitate cu competențele lor naționale și regionale, vor decide cu privire atât la conținutul acordului de parteneriat propus, cât și al proiectelor de program propuse, în conformitate cu dispozițiile pertinente din respectivul regulament și cu normele specifice fondului;
 - actul delegat de stabilire a unui cod de conduită european, adoptat în conformitate cu articolul 5 alineatul (3), nu va produce, în niciun caz, nici direct, nici indirect, efecte retroactive, în special cu privire la procedura de aprobare a acordului de parteneriat și a programelor, deoarece legiuitorii UE nu intenționează să-i confere Comisiei competența de a respinge aprobarea acordului de parteneriat și a programelor numai și exclusiv pe baza vreunei neconformități cu codul de conduită european adoptat în conformitate cu articolul 5 alineatul (3);
 - Parlamentul European și Consiliul invită Comisia să le pună la dispoziție proiectul textului actului delegat de adoptat în temeiul articolului 5 alineatul (3) cât mai curând posibil, cel târziu la data la care Consiliul adoptă acordul politic cu privire la Regulamentul de stabilire a dispozițiilor comune aplicabile fondurilor structurale și de investiții europene sau la data la care proiectul de raport referitor la regulamentul respectiv este supus la vot în plenul Parlamentului European, în funcție de care dintre acestea este mai apropiată.
-

2

FEDR

Fondul european de
dezvoltare regională

FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

RDC se aplică în întregime FEDR. În plus, Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 stabilește dispoziții specifice privind activitățile care pot beneficia de sprijin din partea FEDR, precum și lista indicatorilor de realizare comuni.

Rolul FEDR constă în consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, corectând principalele dezechilibre regionale din cadrul Uniunii. Finanțarea prioritară vizează cercetarea, TIC, IMM-urile și economia cu emisii reduse de carbon. Infrastructura rămâne un factor important, în special în regiunile mai puțin dezvoltate.

1. Domeniu de aplicare și priorități de investiții

Investițiile sprijinite din FEDR trebuie să se încadreze în domeniul de aplicare al articolului 3 din Regulamentul privind FEDR, care definește activitățile ce pot beneficia de finanțare din partea FEDR. În plus, aceste investiții trebuie să se încadreze în prioritățile enumerate la articolul 5 pentru fiecare dintre cele 11 obiective tematice.

2. Concentrarea tematică

Articolul 4 concentrează finanțarea din partea FEDR pe anumite priorități de investiții în funcție de nivelul de dezvoltare al fiecărei regiuni. Aceasta se realizează prin definirea unor alocări financiare minime pentru obiectivele tematice specifice:

- La nivel național, resursele se vor aloca în proporție de cel puțin 80 % în regiunile mai dezvoltate, cel puțin 60 % în regiunile de tranziție și cel puțin 50 % în regiunile mai puțin dezvoltate pentru două sau mai multe dintre următoarele obiective tematice: 1 („consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării”); 2 („îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității TIC”); 3 („îmbunătățirea competitivității IMM-urilor”; și 4 („sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele”).
- La nivel național, resursele se vor aloca în proporție de cel puțin 20 % în regiunile mai dezvoltate, cel puțin 15 % în regiunile de tranziție și cel puțin 12 % în regiunile mai puțin dezvoltate pentru obiectivul tematic 4 („sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele”).

Prin derogare, se permite compensarea între aceste trei categorii de regiuni cu condiția ca sumele globale la nivel național să fie conforme cu cerințele minime.

3. Caracteristici teritoriale speciale

Capitolul II din Regulamentul privind FEDR stabilește dispoziții specifice privind tratarea caracteristicilor teritoriale speciale, și anume dezvoltarea urbană, zonele afectate de un handicap natural sau demografic, regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației.

În special, prevede alocarea a cel puțin 5 % din resursele FEDR (la nivel național) acțiunilor integrate pentru dezvoltare urbană durabilă.

REGULAMENTUL (UE) NR. 1301/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 17 decembrie 2013

privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 178 și 349,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

(1) Articolul 176 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede că Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) este destinat să redreseze principalele dezechilibre regionale existente în Uniune. În conformitate cu articolul respectiv și cu al doilea și al treilea paragraf de la articolul 174 din TFUE, FEDR trebuie să contribuie la reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni și a întârzierii în dezvoltare a regiunilor cel mai puțin favorizate; în acest context, trebuie să se acorde o atenție specială regiunilor afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent, precum regiunile cele mai nordice cu o densitate foarte redusă a populației și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase.

(2) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ stabilește dispozițiile comune FEDR, Fondului social european (FSE), Fondului de coeziune, Fondului european agricol pentru dezvoltare

rurală și Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime.

(3) Ar trebui stabilite dispoziții specifice privind tipurile de activități care pot beneficia de sprijin din partea FEDR pentru a contribui la prioritățile de investiții din cadrul obiectivelor tematice stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. În același timp, ar trebui definite și clarificate activitățile care nu intră în domeniul de intervenție al FEDR, inclusiv investițiile destinate reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁴⁾. Pentru a evita finanțarea excesivă, respectivele investiții nu ar trebui să fie eligibile pentru sprijin din partea FEDR, întrucât acestea beneficiază deja de contribuții financiare prin aplicarea Directivei 2003/87/CE. Această excludere nu ar trebui să limiteze posibilitatea utilizării FEDR pentru a sprijini activitățile care nu sunt menționate în anexa I la Directiva 2003/87/CE, chiar dacă respectivele activități sunt desfășurate de aceiași operatori economici și includ activități cum ar fi investițiile în eficiența energetică la nivelul rețelelor de termoficare, sistemele inteligente de distribuție, stocare și transmisie a energiei și măsurile care vizează reducerea poluării aerului, chiar dacă unul dintre efectele lor indirecte este reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră sau dacă aceste activități sunt incluse în planul național menționat în Directiva 2003/87/CE.

(4) Este necesar să se menționeze ce activități mai poate sprijini FEDR în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană.

(5) FEDR ar trebui să contribuie la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, asigurând astfel o mai mare concentrare a ajutorului acordat în temeiul FEDR asupra priorităților Uniunii. În funcție de categoria de regiuni susținută, sprijinul FEDR acordat în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă ar trebui să se concentreze pe cercetare și inovare, pe tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC), pe întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și pe promovarea unei economii cu emisii scăzute de carbon. Respectiva concentrare tematică ar trebui să se realizeze la nivel național permițând totodată condiții flexibile la nivelul programelor operaționale și între diferitele categorii de regiuni. Concentrarea tematică ar trebui ajustată, după caz, pentru a ține seama de resursele Fondului de

⁽¹⁾ JO C 191, 29.6.2012, p. 44.

⁽²⁾ JO C 225, 27.7.2012, p. 114.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (A se vedea pagina 320 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁴⁾ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

coeziune alocate în vederea susținerii priorităților de investiții legate de trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon și menționate în Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾. Gradul de concentrare tematică ar trebui să țină cont de nivelul de dezvoltare al regiunii, de contribuția resurselor Fondului de coeziune dacă este cazul, precum și de nevoile specifice ale regiunilor al căror PIB pe cap de locuitor utilizat drept criteriu de eligibilitate pentru perioada de programare 2007-2013 a reprezentat mai puțin de 75 % din PIB-ul mediu din UE-25 pentru perioada de referință, ale regiunilor care au intrat în faza de eliminare progresivă în perioada de programare 2007-2013 și ale anumitor regiuni de nivelul NUTS 2 formate exclusiv din state membre insulare sau din insule.

- (6) Sprijinul din partea FEDR în cadrul priorității de investiții „dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității” ar trebui să poată contribui la toate obiectivele tematice menționate în prezentul regulament.
- (7) Pentru a răspunde nevoilor specifice ale FEDR și în conformitate cu Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, este necesar să se stabilească, în cadrul fiecărui obiectiv tematic prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, acțiunile specifice FEDR în calitate de „priorități de investiții”. Respectivul priorități de investiții ar trebui să stabilească obiective detaliate și care să nu se excludă reciproc, la care FEDR trebuie să contribuie. Astfel de priorități de investiții ar trebui să stea la baza definirii, în cadrul programelor, a unor obiective specifice care să țină seama de necesitățile și de caracteristicile zonei vizate de program.
- (8) Este necesar să se promoveze inovarea și dezvoltarea IMM-urilor în domeniile emergente legate de provocările europene și regionale, cum ar fi industriile culturale și creative și serviciile inovatoare care reflectă noile cerințe la nivelul societății sau produse și servicii legate de îmbătrânirea demografică, îngrijiri și sănătate, ecoinovații, o economie cu emisii scăzute de carbon și eficiența resurselor.
- (9) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, pentru a optimiza valoarea adăugată a investițiilor finanțate integral sau parțial din bugetul Uniunii în domeniul cercetării și inovării, se urmărește crearea de sinergii în special între funcționarea FEDR și a programului Orizont 2020 - Programul-cadru pentru cercetare și inovare, respectându-se, totodată, obiectivele distincte ale acestora.

- (10) Este important să se asigure că, la promovarea investițiilor în gestionarea riscurilor, se ține seama de riscurile specifice la nivel regional, transfrontalier și trans-național.
- (11) Pentru a maximiza contribuția lor la obiectivul de sprijinire a unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, activitățile care susțin turismul durabil, cultura și patrimoniul natural ar trebui să facă parte dintr-o strategie teritorială pentru anumite zone, inclusiv pentru reconversia regiunilor industriale aflate în declin. Sprijinul acordat acestor activități ar trebui să contribuie, de asemenea, la consolidarea inovării și a utilizării TIC, la IMM-uri, la mediu și utilizarea eficientă a resurselor sau la promovarea incluziunii sociale.
- (12) Pentru a promova mobilitatea regională sau locală sustenabilă sau pentru a reduce poluarea aerului și poluarea fonică, este necesar să se promoveze moduri de transport sănătoase, sustenabile și sigure. Investițiile în infrastructura aeroportuară sprijinită de FEDR ar trebui să promoveze transportul aerian sustenabil din punct de vedere al mediului, atunci când măresc, printre altele, mobilitatea regională prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T), inclusiv prin noduri multimodale.
- (13) Pentru a promova atingerea obiectivelor în materie de energie și climă stabilite de Uniune în cadrul Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, FEDR ar trebui să sprijine investițiile pentru promovarea eficienței energetice și a securității aprovizionării în statele membre, printre altele prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție, stocare și transmisie a energiei, inclusiv prin integrarea generării distribuite a energiei din surse regenerabile. Pentru a-și satisface cerințele în materie de securitate a aprovizionării într-un mod consecvent cu țințele lor stabilite în temeiul Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a investi în infrastructură energetică compatibilă cu combinația energetică aleasă de ele.
- (14) Conceptul de IMM-uri care poate include întreprinderile din sectorul economiei sociale, ar trebui să fie interpretat în conformitate cu definiția prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, și anume în sensul includerii microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și a celor mijlocii în înțelesul Recomandării 2003/361/CE a Comisiei⁽²⁾.
- (15) Pentru a promova incluziunea socială și pentru a combate sărăcia, în special în comunitățile marginalizate, este necesar să se îmbunătățească accesul la servicii

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 al Consiliului (A se vedea pagina 281 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ Recomandarea Comisiei 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definiția microîntreprinderilor, a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

sociale, culturale și de recreere prin furnizarea infrastructurilor la scară mică, ținând seama de nevoile specifice ale persoanelor cu handicap și ale persoanelor în vârstă.

pentru a completa programele și organismele existente, este necesar să se instituie o rețea de dezvoltare urbană la nivelul Uniunii.

(16) Serviciile bazate pe comunitate ar trebui să acopere toate formele de servicii comunitare la domiciliu, bazate pe familie, rezidențiale și de alt tip care sprijină dreptul tuturor de a trăi în comunitate, respectând egalitatea de a alege, și care urmăresc prevenirea izolării sau segregării de comunitate.

(17) Pentru a mări flexibilitatea și a reduce sarcinile administrative prin implementarea în comun, prioritățile de investiții ale FEDR și ale Fondului de coeziune în cadrul obiectivelor tematice corespunzătoare ar trebui aliniate.

(18) Într-o anexă la prezentul regulament ar trebui să se stabilească un set comun de indicatori de realizare pentru a evalua progresul global înregistrat la nivelul Uniunii privind implementarea programelor. Respectivii indicatori ar trebui să corespundă priorității de investiție și tipului de acțiune sprijinite în temeiul prezentului regulament și al dispozițiilor relevante din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Indicatorii de realizare comuni ar trebui să fie completați cu indicatori de rezultat specifici programului și, după caz, cu indicatori de realizare specifici programului.

(19) În cadrul dezvoltării urbane durabile, se consideră necesară susținerea acțiunilor integrate pentru a aborda provocările economice, sociale, climatice, demografice și de mediu care afectează zonele urbane, inclusiv zonele urbane funcționale, ținând cont în același timp de necesitatea promovării legăturilor dintre mediul urban și cel rural. Principiile de selecție a zonelor urbane în care se vor implementa acțiuni integrate de dezvoltare urbană durabilă și sumele indicative pentru acțiunile respective ar trebui prevăzute în acordul de parteneriat, alocându-se la nivel național cel puțin 5 % din resursele FEDR în acest scop. Domeniul de aplicare al oricărei delegări de sarcini către autoritățile urbane ar trebui decis de autoritatea de management în consultare cu autoritatea urbană.

(20) Pentru a identifica sau a testa noi soluții care abordează aspecte referitoare la dezvoltarea urbană durabilă și care sunt relevante la nivelul Uniunii, FEDR ar trebui să sprijine acțiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile.

(21) Pentru a îmbunătăți consolidarea capacităților, colaborarea în rețea și schimbul de experiență dintre programele și organismele responsabile de implementarea strategiilor de dezvoltare urbană durabilă și a acțiunilor inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile și

(22) FEDR ar trebui să trateze problemele de accesibilitate și de depărtare de piețele importante cu care se confruntă regiunile cu o densitate foarte mică a populației, menționate în protocolul nr. 6 privind dispozițiile speciale pentru obiectivul nr. 6 în cadrul Fondurilor structurale din Finlanda și din Suedia anexat la Actul de aderare din 1994. De asemenea, ar trebui ca FEDR să abordeze dificultățile deosebite cu care se confruntă anumite insule, regiuni de frontieră, regiuni muntoase, și regiuni slab populate a căror situație geografică încetinește dezvoltarea, cu scopul de a încuraja dezvoltarea durabilă a acestor zone și regiuni.

(23) O atenție deosebită ar trebui acordată regiunilor ultraperiferice, în special prin adoptarea de măsuri în temeiul articolului 349 din TFUE, în vederea extinderii, cu titlu excepțional, a domeniului de aplicare al contribuțiilor din FEDR pentru a îngloba finanțarea ajutoarelor pentru funcționare care urmăresc să compenseze costurile suplimentare datorate situației speciale din punct de vedere economic și social a acestor regiuni, situație agravată de handicapurile care rezultă din factorii menționați la articolul 349 din TFUE, respectiv izolarea, caracterul insular, suprafața mică, topografia și climatul defavorabil al acestor regiuni, precum și dependența lor economică față de un număr redus de produse, caracteristici permanente și combinate care împiedică în mod considerabil dezvoltarea acestor regiuni. Ajutoarele de funcționare acordate de statele membre în acest context sunt exceptate de la obligația de informare instituită la articolul 108 alineatul (3) din TFUE dacă, în momentul acordării, acestea îndeplinesc condițiile stabilite într-un regulament prin care se declară anumite categorii de ajutoare ca fiind compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din TFUE și care este adoptat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 994/98 al Consiliului ⁽¹⁾.

(24) În concordanță cu concluziile Consiliului European din 7-8 februarie 2013 și ținând seama de obiectivele speciale stabilite în TFUE în ceea ce privește regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE, statutul insulei Mayotte a fost schimbat ca urmare a Deciziei 2012/419/UE a Consiliului ⁽²⁾, aceasta devenind o nouă regiune ultraperiferică începând cu 1 ianuarie 2014. Pentru a înlesni și promova dezvoltarea rapidă și bine orientată a infrastructurilor din Mayotte, ar trebui să fie posibil FEDR ca, în mod excepțional, să se aloce cel puțin 50 % din FEDR din pachetul pentru Mayotte către cinci dintre obiectivele tematice stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO L 142, 14.5.1998, p. 1).

⁽²⁾ Decizia 2012/419/UE a Consiliului European din 11 iulie 2012 de modificare a statutului Mayotte în raport cu Uniunea Europeană (JO L 204, 31.7.2012, p. 131).

- (25) Pentru a adăuga anumite elemente neesențiale în regulament, Comisiei ar trebui să i se delege competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE în ceea ce privește normele detaliate privind criteriile de selecție și gestionare a acțiunilor inovatoare. De asemenea, o astfel de competență ar trebui să i se delege Comisiei în ceea ce privește modificările anexei I la prezentul regulament, în cazuri justificate pentru a garanta evaluarea eficientă a progreselor înregistrate în implementarea programelor operaționale. Este deosebit de importantă realizarea de către Comisie a unor consultări adecvate în etapa pregătitoare, inclusiv la nivel de experți. Comisia, în momentul pregătirii și elaborării actelor delegate, ar trebui să garanteze transmiterea simultană, promptă și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (26) Întrucât obiectivul prezentului Regulament, și anume consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale prin redresarea principalelor dezechilibre regionale din cadrul Uniunii nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre, dar, având în vedere amploarea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni, de rămânerea în urmă a regiunilor defavorizate și de mijloacele financiare limitate de care dispun statele membre și regiunile, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut la același articol, dispozițiile prezentului regulament nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea acelui obiectiv.
- (27) Prezentul regulament înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾. Prin urmare, din motive de claritate, Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 ar trebui să fie abrogat. Cu toate acestea, prezentul regulament nu ar trebui să afecteze continuarea sau modificarea asistenței aprobate de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 sau al altei legislații aplicabile acelei asistențe la 31 decembrie 2013. Regulamentul respectiv sau acea altă legislație aplicabilă ar trebui să se aplice în continuare și după 31 decembrie 2013 asistenței sau operațiunilor în cauză până la finalizarea lor. Cererile de asistență prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 ar trebui să rămână valabile,
- (28) Pentru a permite aplicarea promptă a măsurilor prevăzute în prezentul regulament acesta ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999 (JO L 210, 31.7.2006, p. 1).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

Dispoziții comune

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament stabilește misiunile Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), domeniul de aplicare al sprijinului său în ceea ce privește obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și obiectivul de cooperare teritorială europeană, precum și dispoziții specifice privind sprijinul acordat din FEDR obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.

Articolul 2

Misiunile FEDR

FEDR contribuie la finanțarea sprijinului care are drept scop consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, corectând principalele dezechilibre regionale din cadrul Uniunii prin dezvoltarea durabilă și ajustările structurale ale economiilor regionale, inclusiv prin reconversia regiunilor industriale aflate în declin și a regiunilor a căror dezvoltare prezintă întârzieri.

Articolul 3

Domeniul de aplicare al sprijinului din partea FEDR

- (1) FEDR sprijină următoarele activități, pentru a contribui la prioritățile de investiții menționate la articolul 5:
- (a) investițiile productive care contribuie la crearea și salvagardarea locurilor de muncă durabile, prin intermediul unor ajutoare directe pentru IMM-uri;
 - (b) investițiile productive, indiferent de dimensiunea întreprinderii în cauză, care contribuie la prioritățile de investiții prevăzute la articolul 5 punctele (1) și (4) și, atunci când investițiile respective implică cooperarea dintre întreprinderi mari și IMM-uri, la articolul 5 punctul (2);
 - (c) investițiile în infrastructuri care le oferă servicii de bază cetățenilor în domeniul energiei, al mediului, al transportului și al TIC;
 - (d) investițiile în infrastructurile din domeniul social, al sănătății, al cercetării, al inovării, al afacerilor și al educației;
 - (e) investițiile în dezvoltarea potențialului endogen prin intermediul investițiilor fixe în echipamente și infrastructuri la scară mică, inclusiv infrastructuri culturale și infrastructuri turistice sustenabile la scară mică, servicii pentru întreprinderi, sprijin pentru organisme de cercetare și inovare și investițiile în tehnologie și în cercetare aplicată în întreprinderi;

(f) constituirea de rețele, cooperarea și schimbul de experiență între autorități regionale, locale, urbane și alte autorități publice competente, parteneri economici și sociali și organisme relevante care reprezintă societatea civilă menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, studii, acțiuni pregătitoare și consolidarea capacității.

(2) În cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, FEDR poate sprijini și utilizarea în comun a instalațiilor și a resurselor umane, precum și a tuturor tipurilor de infrastructură, la nivel transfrontalier, în toate regiunile.

(3) FEDR nu sprijină:

(a) dezafectarea sau construirea de centrale nucleare;

(b) investițiile care vizează o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră ale activităților enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE;

(c) fabricarea, prelucrarea și comercializarea tutunului și a produselor din tutun;

(d) întreprinderile aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în normele Uniunii privind ajutoarele de stat;

(e) investițiile în infrastructura aeroportuară, cu excepția celor legate de protecția mediului sau a celor însoțite de investițiile necesare pentru atenuarea ori reducerea impactului negativ al acestei infrastructuri asupra mediului.

Articolul 4

Concentrarea tematică

(1) Obiectivele tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și prioritățile de investiții corespunzătoare stabilite la articolul 5 din prezentul regulament, la care FEDR poate contribui în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, sunt concentrate după cum urmează:

(a) în regiunile mai dezvoltate:

(i) cel puțin 80 % din resursele totale ale FEDR la nivel național sunt alocate pentru două sau mai multe dintre obiectivele tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf punctele 1, 2, 3 și 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și

(ii) cel puțin 20 % din resursele totale ale FEDR la nivel național sunt alocate obiectivului tematic stabilit la articolul 9 primul paragraf punctul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(b) în regiunile de tranziție:

(i) cel puțin 60 % din resursele totale ale FEDR la nivel național sunt alocate pentru două sau mai multe

dintre obiectivele tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf punctele 1, 2, 3 și 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013; și

(ii) cel puțin 15 % din resursele totale ale FEDR la nivel național sunt alocate obiectivului tematic stabilit la articolul 9 primul paragraf punctul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(c) în regiunile mai puțin dezvoltate:

(i) cel puțin 50 % din resursele totale ale FEDR la nivel național sunt alocate pentru două sau mai multe dintre obiectivele tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf punctele 1, 2, 3 și 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013; și

(ii) cel puțin 12 % din resursele totale ale FEDR la nivel național sunt alocate obiectivului tematic stabilit la articolul 9 primul paragraf punctul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

În sensul prezentului articol, regiunile al căror PIB pe cap de locuitor utilizat drept criteriu de eligibilitate pentru perioada de programare 2007-2013 a reprezentat mai puțin de 75 % din PIB-ul mediu din UE-25 pentru perioada de referință, precum și regiunile care au intrat în faza de eliminare progresivă în perioada de programare 2007-2013 dar care sunt eligibile în categoria regiunilor mai dezvoltate, astfel cum sunt menționate la articolul 90 alineatul (2) primul paragraf litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pentru perioada de programare 2014-2020, sunt considerate regiuni de tranziție.

În sensul prezentului articol, toate regiunile de nivelul NUTS 2 formate exclusiv din state membre insulare sau din insule care sunt parte a unor state membre care primesc sprijin din partea Fondului de coeziune și toate regiunile ultraperiferice sunt considerate regiuni mai puțin dezvoltate.

(2) Prin derogare de la alineatul (1) din prezentul articol, procentul minim din FEDR alocat pentru o categorie de regiuni poate fi mai mic decât cel prevăzut la alineatul respectiv, cu condiția ca o astfel de reducere să fie compensată printr-o creștere alocată altor categorii de regiuni. Suma rezultată la nivel național din valorile pentru toate categoriile de regiuni, și anume pentru obiectivele tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf punctele 1, 2, 3 și 4 din Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 și cele stabilite la articolul 9 primul paragraf punctul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, nu este, în consecință, mai mică decât suma la nivel național rezultată din aplicarea procentelor minime din FEDR prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol.

(3) Prin derogare de la alineatul (1) din prezentul articol, resursele alocate din Fondul de coeziune pentru sprijinirea priorităților de investiții menționate la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 pot fi luate în calcul pentru atingerea procentelor minime prevăzute la alineatul (1) litera (a) punctul (ii), litera (b) punctul (ii) și litera (c) punctul (ii) de la primul paragraf al alineatului (1) din prezentul articol. În acest caz, procentul prevăzut la litera (c) punctul (ii) de la primul paragraf al alineatului (1) din prezentul articol este majorat la 15 %. După caz, astfel de resurse se alocă diferitelor categorii de regiuni în mod proporțional, pe baza procentului populației din aceste regiuni în raport cu populația totală a statului membru în cauză.

Articolul 5

Priorități de investiții

FEDR sprijină următoarele priorități de investiții în cadrul obiectivelor tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 în conformitate cu nevoile de dezvoltare și cu potențialul de creștere menționate la articolul 15 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din regulamentul menționat și stabilite în acordul de parteneriat:

1. consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării prin:

- (a) îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelența în materie de C&I și promovarea centrelor de competență, în special a celor de interes european;
- (b) promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general;

2. îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității TIC prin:

- (a) extinderea conexiunii în bandă largă și difuzarea rețelilor de mare viteză, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelilor pentru economia digitală;
- (b) dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC;
- (c) consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, e-learning, incluziune digitală, cultură online și e-sănătate;

3. îmbunătățirea competitivității IMM-urilor prin:

- (a) promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin

încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin intermediul pepinierelor de întreprinderi;

- (b) dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special în ceea ce privește internaționalizarea;
- (c) sprijinirea creării și a extinderii unor capacități avansate de dezvoltare de produse și servicii;
- (d) sprijinirea capacității IMM-urilor de a crește pe piețele regionale, naționale și internaționale și de a se angaja în procesele de inovare;

4. sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon în toate sectoarele prin:

- (a) promovarea producției și a distribuției de energie obținută din surse regenerabile de energie;
- (b) promovarea eficienței energetice și a utilizării energiilor regenerabile în întreprinderi;
- (c) sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor;
- (d) dezvoltarea și implementarea unor sisteme de distribuție inteligente care funcționează la niveluri de tensiune joasă și medie;
- (e) promovarea unor strategii cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritorii, în special pentru zonele urbane, inclusiv promovarea mobilității urbane multimodale durabile și a măsurilor de adaptare relevante pentru atenuare;
- (f) promovarea cercetării și inovării în domeniul tehnologiilor cu emisii scăzute de carbon, precum și a adoptării acestora;
- (g) promovarea utilizării cogenerării cu randament ridicat a energiei termice și a energiei electrice, pe baza cererii de energie termică utilă;

5. promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor prin:

- (a) sprijinirea investițiilor pentru adaptarea la schimbările climatice, inclusiv a abordărilor bazate pe ecosisteme;
- (b) promovarea investițiilor destinate abordării unor riscuri specifice, asigurarea rezistenței în fața dezastrelor și dezvoltarea unor sisteme de gestionare a dezastrelor;

6. conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor prin:

- (a) investiții în sectorul deșeurilor pentru a îndeplini cerințele stabilite de acquis-ul Uniunii în domeniul mediului și pentru a răspunde la anumite nevoi identificate de statele membre pentru investiții care depășesc aceste cerințe;
 - (b) investiții în sectorul apelor pentru a îndeplini cerințele stabilite de acquis-ul Uniunii în domeniul mediului și pentru a răspunde la anumite nevoi identificate de statele membre pentru investiții care depășesc aceste cerințe;
 - (c) conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural;
 - (d) protejarea și refacerea biodiversității și a solurilor, precum și promovarea unor servicii ecosistemice, inclusiv prin Natura 2000 și infrastructuri ecologice;
 - (e) realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului;
 - (f) promovarea tehnologiilor inovatoare în vederea îmbunătățirii protecției mediului și a utilizării eficiente a resurselor în sectorul deșeurilor, al apei și în ceea ce privește solul, sau în vederea reducerii poluării aerului;
 - (g) sprijinirea tranziției industriale către o economie eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, promovarea unei creșteri ecologice, a ecoinovării și a managementului performanței de mediu în sectorul public și cel privat;
7. promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore prin:
- (a) sprijinirea unui spațiu european unic al transporturilor de tip multimodal prin investiții în rețeaua trans-europeană de transport (TEN-T);
 - (b) stimularea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale;
 - (c) dezvoltarea și îmbunătățirea unor sisteme de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, și care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare și a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale și infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea durabilă la nivel regional și local;
 - (d) dezvoltarea și reabilitarea de sisteme feroviare globale, interoperabile și de înaltă calitate, precum și promovarea măsurilor de reducere a zgomotului;
- (e) îmbunătățirea eficienței energetice și a securității aprovizionării prin dezvoltarea unor sisteme inteligente de distribuție, stocare și transmitere a energiei și prin integrarea descentralizării producției de energie din surse regenerabile;
8. promovarea ocupării forței de muncă sustenabile și de calitate și sprijinirea mobilității forței de muncă prin:
- (a) sprijinirea constituirii de pepiniere de întreprinderi și sprijinirea investițiilor în favoarea activităților independente, a microîntreprinderilor și a înființării de întreprinderi;
 - (b) sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice;
 - (c) sprijinirea inițiativelor locale în materie de dezvoltare și ajutorul pentru structurile care furnizează servicii de proximitate pentru a crea locuri de muncă, atunci când aceste inițiative nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (¹);
 - (d) investiții în infrastructurile destinate serviciilor de ocupare a forței de muncă;
9. promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare prin:
- (a) investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în materie de sănătate, promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la servicii sociale, culturale și de recreare, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale;
 - (b) oferirea de sprijin pentru revitalizarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale;
 - (c) oferirea de sprijin întreprinderilor sociale;
 - (d) efectuarea de investiții în contextul strategiilor de dezvoltare locală aflate sub responsabilitatea comunității;
10. investițiile în educație, în formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și pentru învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și de formare;

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului (A se vedea pagina 470 din prezentul Jurnal Oficial).

11. consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a persoanelor interesate și a unei administrații publice eficiente prin acțiuni menite să dezvolte capacitatea instituțională și eficiența administrațiilor și serviciilor publice vizate de implementarea FEDR, precum și prin sprijinirea acțiunilor din cadrul FSE de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrației publice.

Articolul 6

Indicatori privind obiectivul referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă

(1) Se utilizează indicatori comuni de realizare, astfel cum sunt prevăzuți în anexa I la prezentul regulament, indicatori de rezultat specifici fiecărui program și, după caz, indicatori de realizare specifici fiecărui program, în conformitate cu articolul 27 alineatul (4), cu articolul 96 alineatul (2) litera (b) punctele (i) și (iv) și litera (c) punctele (ii) și (iv) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(2) Pentru indicatorii de realizare comuni și indicatorii de realizare specifici programului, valorile de referință se stabilesc la zero. Se fixează valori-țintă cuantificate cumulative pentru acești indicatori, pentru anul 2023.

(3) Pentru indicatorii de rezultat specifici programului, care se referă la prioritatea de investiții, valorile de referință se stabilesc utilizând datele cele mai recente disponibile și se fixează ținte pentru anul 2023. Țintele pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 14 pentru a modifica lista indicatorilor comuni de realizare stabilită în anexa I, pentru a face ajustări, în cazurile care se impun, pentru a asigura evaluarea eficientă a evoluției implementării programelor operaționale.

CAPITOLUL II

Dispoziții specifice privind tratarea caracteristicilor teritoriale speciale

Articolul 7

Dezvoltarea urbană durabilă

(1) În cadrul programelor operaționale, FEDR sprijină dezvoltarea urbană durabilă prin strategii care stabilesc acțiuni integrate pentru a aborda provocări economice, sociale, climatice, demografice și de mediu care afectează zonele urbane, ținând seama de nevoia de a promova legăturile dintre zonele urbane și cele rurale.

(2) Dezvoltarea urbană durabilă este realizată prin investițiile teritoriale integrate menționate la articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sau printr-un program operațional specific

sau printr-o axă prioritară specifică în conformitate cu articolul 96 alineatul (1) primul paragraf litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(3) Ținând seama de situația sa teritorială specifică, fiecare stat membru stabilește, în cadrul acordului său de parteneriat, principiile de selectare a zonelor urbane în care trebuie implementate acțiuni integrate în favoarea dezvoltării urbane durabile, precum și valoarea orientativă a alocării anuale pentru aceste acțiuni la nivel național.

(4) Cel puțin 5 % din resursele FEDR atribuite la nivel național în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă sunt alocate acțiunilor integrate în favoarea dezvoltării urbane durabile unde orașele, organismele sub-regionale sau cele locale responsabile pentru implementarea strategiilor urbane durabile („autorități urbane”) sunt responsabile pentru sarcinile legate cel puțin de selectarea operațiunilor în conformitate cu articolul 123 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sau, acolo unde este cazul, în conformitate cu articolul 123 alineatul (7) din regulamentul respectiv. Suma indicativă care urmează să fie dedicată obiectivelor de la alineatul (2) din prezentul articol este stabilită în programul operațional sau programele operaționale în cauză.

(5) Autoritatea de management stabilește, după consultarea autorității urbane, domeniul de aplicare al sarcinilor care urmează să fie îndeplinite de autoritățile urbane legate de gestionarea acțiunilor integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă. Autoritatea de management își consemnează decizia oficial în scris. Autoritatea de management poate să-și rezerve dreptul de a face o verificare finală a eligibilității operațiunilor înainte de aprobare.

Articolul 8

Acțiuni inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile

(1) La inițiativa Comisiei, FEDR poate sprijini acțiuni inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în conformitate cu articolul 92 alineatul (8) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Aceste acțiuni includ studii și proiecte-pilot care permit identificarea sau testarea unor noi soluții care abordează aspecte legate de dezvoltarea urbană durabilă și care sunt relevante la nivelul Uniunii. Comisia încurajează implicarea partenerilor relevanți din categoriile menționate la articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pentru pregătirea și implementarea acțiunilor inovatoare.

(2) Prin derogare de la articolul 4 din prezentul regulament, acțiunile inovatoare pot sprijini toate activitățile necesare pentru realizarea obiectivelor tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și prioritățile de investiții corespunzătoare prevăzute la articolul 5 din prezentul regulament.

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 14 prin care stabilește norme detaliate privind principiile aplicabile procedurilor de selecție și de gestionare a acțiunilor inovatoare care urmează să fie sprijinite de către FEDR în conformitate cu prezentul regulament.

Articolul 9

Rețeaua de dezvoltare urbană

(1) Comisia stabilește, în conformitate cu articolul 58 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, o rețea de dezvoltare urbană pentru a promova consolidarea capacităților, colaborarea în rețea și schimbul de experiențe la nivelul Uniunii între autoritățile urbane responsabile pentru implementarea strategiilor de dezvoltare urbană durabilă în conformitate cu articolul 7 alineatele (4) și (5) din prezentul regulament și autoritățile responsabile pentru acțiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în conformitate cu articolul 8 din prezentul regulament.

(2) Activitățile rețelei de dezvoltare urbană sunt complementare cu activitățile întreprinse în cadrul cooperării interregionale în temeiul articolului 2 punctul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.

Articolul 10

Zone afectate de un handicap natural sau demografic

Programele operaționale cofinanțate de FEDR care vizează zonele afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent, prevăzute la articolul 121 punctul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, acordă o atenție deosebită abordării dificultăților specifice cu care se confruntă acele zone.

Articolul 11

Regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației

Articolul 4 nu se aplică alocării adiționale specifice pentru regiunile cele mai nordice cu densitate foarte scăzută a populației. Respectiva alocare este atribuită obiectivelor tematice menționate la articolul 9 primul paragraf punctele 1, 2, 3, 4 și 7 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 12

Regiunile ultraperiferice

(1) Articolul 4 nu se aplică alocării adiționale specifice destinate regiunilor ultraperiferice. Respectiva alocare este utilizată pentru compensarea costurilor suplimentare legate de caracteristicile și constrângerile specifice menționate la articolul 349 din TFUE cu care se confruntă regiunile ultraperiferice, sprijinind:

- (a) obiectivele tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (b) serviciile de transport de mărfuri și un ajutor pentru demararea serviciilor de transport;

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (A se vedea pagina 259 din prezentul Jurnal Oficial).

(c) operațiunile legate de constrângerile de stocare, de supradi-mensionare și de întreținere a instrumentelor de producție, precum și de lipsa de capital uman pe piața locală.

(2) Alocarea adițională specifică menționată la alineatul (1) poate fi utilizată, de asemenea, pentru a contribui la finanțarea ajutoarelor de funcționare și a cheltuielilor care acoperă obligații și contracte de servicii publice în regiunile ultraperiferice.

(3) Suma la care se aplică rata de cofinanțare este proporțională cu costurile suplimentare menționate la alineatul (1) suportate de beneficiar numai în cazul ajutoarelor de funcționare și al cheltuielilor care cuprind obligații și contracte de servicii publice, dar poate cuprinde totalul costurilor eligibile în cazul cheltuielilor pentru investiții.

(4) Alocarea adițională specifică menționată la alineatul (1) din prezentul articol nu este utilizată pentru a sprijini:

- (a) operațiunile care implică produsele încadrate în anexa I la TFUE;
- (b) ajutoarele pentru transportul de persoane, autorizate în conformitate cu articolul 107 alineatul (2) litera (a) din TFUE;
- (c) scutirile fiscale și de sarcini sociale.

(5) Prin derogare de la articolul 3 alineatul (1) literele (a) și (b), FEDR poate sprijini investițiile productive în întreprinderile din regiunile ultraperiferice, indiferent de dimensiunea întreprinderilor respective.

(6) Articolul 4 nu se aplică componentei FEDR din pachetul alocat pentru Mayotte, ca regiune ultraperiferică în sensul articolului 349 TFUE, și cel puțin 50 % din această componentă din FEDR se atribuie obiectivelor tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf punctele 1, 2, 3, 4 și 6 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Articolul 13

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea, inclusiv anularea totală sau parțială, a unei asistențe aprobate de Comisie în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 sau cu altă legislație aplicabilă acelei asistențe la 31 decembrie 2013. Respectivul regulament sau acea altă legislație aplicabilă va continua să se aplice și după 31 decembrie 2013 acelei asistențe sau operațiunilor în cauză până la finalizarea lor. În înțelesul prezentului alineat termenul de asistență acoperă programele operaționale și proiectele majore.

(2) Cererile de asistență prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 rămân valabile.

Articolul 14

Exercitarea delegării de competențe

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 6 alineatul (4) și articolul 8 alineatul (3) se conferă Comisiei de la 21 decembrie 2013 până la 31 decembrie 2020.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 6 alineatul (4) și articolul 8 alineatul (3) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 6 alineatul (4) și articolul 8 alineatul (3) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul

au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 15

Abrogarea

Fără a aduce atingere articolului 13 din prezentul regulament, Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2014.

Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 16

Reexaminarea

Parlamentul European și Consiliul reexaminează prezentul regulament până la 31 decembrie 2020, în conformitate cu articolul 177 din TFUE.

Articolul 17

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 12 alineatul (6) se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 17 decembrie 2013.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

R. ŠADŽIUS

ANEXA I

INDICATORI DE REALIZARE COMUNI PRIVIND SPRIJINUL FEDR ÎN CADRUL OBIECTIVULUI REFERITOR LA INVESTIȚIILE PENTRU CREȘTERE ECONOMICĂ ȘI LOCURI DE MUNCĂ (ARTICOLUL 6)

	UNITATE	DENUMIRE
Investiție productivă		
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care beneficiază de sprijin
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care beneficiază de granturi
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care beneficiază de sprijin financiar, altul decât granturile
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar
	întreprinderi	Numărul de noi întreprinderi care beneficiază de sprijin
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru întreprinderi (granturi)
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru întreprinderi (altele decât granturile)
	echivalent normă întreagă	Creșterea ocupării forței de muncă în întreprinderile sprijinite
Turism sustenabil	vizite/an	Creșterea numărului preconizat de vizite la obiectivele de patrimoniu cultural și natural și la atracțiile care beneficiază de sprijin
Infrastructuri TIC	gospodării	Noi gospodării care au acces la bandă largă de cel puțin 30 Mbps
Transport		
Cale ferată	kilometri	Lungimea totală a noii linii de cale ferată din care: TEN-T
	kilometri	Lungimea totală a liniei de cale ferată renovate sau modernizate din care: TEN-T
Drumuri	kilometri	Lungimea totală a drumurilor construite recent din care: TEN-T
	kilometri	Lungimea totală a drumurilor renovate sau modernizate din care: TEN-T
Transport urban	kilometri	Lungimea totală a liniilor de tramvai și de metrou noi sau îmbunătățite
Căi navigabile interioare	kilometri	Lungimea totală a căilor navigabile interioare îmbunătățite sau nou-create
Mediu		
Deșeuri solide	tone/an	Capacitate suplimentară de reciclare a deșeurilor
Alimentare cu apă	persoane	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună alimentare cu apă
Epurarea apelor uzate	echivalent populație	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună epurare a apelor uzate
Prevenirea și gestionarea riscurilor	persoane	Populație care beneficiază de măsuri de protecție împotriva inundațiilor
	persoane	Populație care beneficiază de protecție împotriva incendiilor forestiere și de alte măsuri de protecție

	UNITATE	DENUMIRE
Reabilitarea solului	hectare	Suprafața totală de sol reabilitat
Natură și biodiversitate	hectare	Suprafața habitatelor sprijinite în vederea obținerii unui stadiu de conservare mai bun
Cercetare, inovare		
	echivalent normă întreagă	Număr de noi cercetători în entitățile cărora li s-a acordat sprijin
	echivalent normă întreagă	Număr de cercetători care lucrează într-un mediu cu infrastructuri de cercetare îmbunătățite
	întreprinderi	Număr de întreprinderi care cooperează cu instituții de cercetare
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru proiecte de inovare sau de C&D
	întreprinderi	Număr de întreprinderi cărora li s-a acordat sprijin în vederea introducerii de produse noi pe piață
	întreprinderi	Număr de întreprinderi cărora li s-a acordat sprijin în vederea introducerii de produse noi pentru întreprindere
Energie și schimbări climatice		
Energie din surse regenerabile	MW	Capacitate suplimentară de producție de energie din surse regenerabile
Eficiență energetică	gospodării	Numărul de gospodării cu o clasificare mai bună a consumului de energie
	kWh/an	Scăderea consumului primar anual de energie al clădirilor publice
	utilizatori	Număr de utilizatori de energie suplimentari conectați la rețele inteligente
Reducerea gazelor cu efect de seră	echivalent tone de CO ₂	Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră
Infrastructuri sociale		
Îngrijirea copiilor și educația	persoane	Capacitatea infrastructurilor de îngrijire a copiilor sau de educație care beneficiază de sprijin
Sănătate	persoane	Populația acoperită de servicii de sănătate îmbunătățite
Indicatori specifici pentru dezvoltarea urbană		
	persoane	Populație care trăiește în zonele cu strategii de dezvoltare urbană integrate
	metri pătrați	Spații deschise create sau reabilitate în zonele urbane
	metri pătrați	Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane
	unități de locuințe	Locuințe reabilitate în zonele urbane

ANEXA II

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

Regulamentul (CE) nr. 1080/2006	Prezentul regulament
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3	Articolul 3
—	Articolul 4
Articolul 4	Articolul 5
Articolul 5	Articolul 5
Articolul 6	—
Articolul 7	—
—	Articolul 6
Articolul 8	Articolul 7
—	Articolul 8
—	Articolul 9
Articolul 9	—
Articolul 10	Articolul 10
—	Articolul 11
Articolul 11	Articolul 12
Articolul 12	—
Articolul 13	—
Articolul 14	—
Articolul 15	—
Articolul 16	—
Articolul 17	—
Articolul 18	—
Articolul 19	—
Articolul 20	—
Articolul 21	—
Articolul 22	Articolul 13
—	Articolul 14
Articolul 23	Articolul 15
Articolul 24	Articolul 16
Articolul 25	Articolul 17

Declarație comună a Parlamentului European și a Consiliului privind aplicarea articolului 6 din Regulamentul FEDER, a articolului 15 din Regulamentul CTE și a articolului 4 din Regulamentul privind Fondul de coeziune

Parlamentul European și Consiliul iau act de asigurările oferite de Comisie legiuitorului Uniunii cum că indicatorii comuni de realizare pentru Regulamentul FEDER, Regulamentul CTE și Regulamentul privind Fondul de coeziune care urmează să fie incluși într-o anexă la fiecare regulament în parte reprezintă rezultatul unui proces de pregătire îndelungat în care sunt implicați experți de evaluare atât din partea Comisiei, cât și din partea statelor membre și, în principiu, se presupune că aceștia vor rămâne stabili.

3

FSE

Fondul social european

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

RDC se aplică în întregime FSE. În plus, Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 stabilește dispoziții specifice privind activitățile care pot beneficia de sprijin din partea FSE, precum și lista indicatorilor comuni de realizare și de rezultat, inclusiv în ceea ce privește YEI.

FSE sprijină statele membre în îndeplinirea priorităților și a obiectivelor principale ale strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, precum și în abordarea provocărilor specifice țării cu care se confruntă în îndeplinirea acestor obiective.

În acest scop, FSE promovează:

- niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă și de calitate a locurilor de muncă;
- îmbunătățirea accesului la piața forței de muncă;
- mobilitatea geografică și profesională a lucrătorilor;
- adaptarea lucrătorilor la schimbările în domeniul industriei și la schimbările din sistemele de producție necesare pentru evoluțiile durabile;
- un nivel ridicat de educație și formare pentru toți;
- tranziția de la educație la încadrarea în muncă pentru tineri;
- combaterea sărăciei;
- incluziunea socială;
- egalitatea de gen, nediscriminarea și egalitatea de șanse;
- implementarea reformelor, în special în domeniile ocupării forței de muncă, educației, formării și politicilor sociale.

1. Domeniul de aplicare și concentrarea tematică

FSE sprijină 19 priorități de investiții din cadrul obiectivelor tematice 8 („promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă”), 9 („promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare”), 10 („investițiile în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții”) și 11 („consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă”). Prin intermediul celor 19 priorități de investiții, FSE își propune să contribuie și la îndeplinirea celorlalte șapte obiective tematice prevăzute la articolul 9 din RDC.

FSE își concentrează resursele astfel:

- În fiecare stat membru, cel puțin 20% din totalul resurselor FSE sunt alocate obiectivului tematic 9 („promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare”).
- Din suma alocată din FSE fiecărui program operațional, statele membre concentrează cel puțin 80% în regiunile mai dezvoltate, 70% în regiunile de tranziție și 60% în regiunile mai puțin dezvoltate în vederea îndeplinirii a cel mult cinci priorități de investiții.

2. Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI)

Având în vedere amploarea șomajului în rândul tinerilor din întreaga Uniune și în special din unele state membre, Consiliul European a prezentat propuneri de creare a unei Inițiative privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI) care să sprijine integrarea pe piața forței de muncă a tinerilor care nu urmează un program de educație sau formare și nu au un loc de muncă, cu accent special pe regiunile din UE care au înregistrat rate ale șomajului în rândul tinerilor de peste 25% în 2012. Bugetul YEI însumează 6,4 miliarde de euro în perioada 2014-2020 (3,2 miliarde de euro provin din alocarea specifică pentru YEI și cel puțin 3,2 miliarde de euro provin din FSE).

YEI va consolida și va accelera măsurile definite în Pachetul pentru încadrarea în muncă a tinerilor din 2012 pentru a sprijini integrarea tinerilor cu vârsta sub 25 sau 30 de ani¹¹ pe piața forței de muncă. Garanția pentru tineret este una din aceste măsuri, care permite statelor membre să instituie un plan național pentru a garanta că tinerii cu vârsta sub 25 de ani beneficiază de o ofertă de calitate de angajare, de formare continuă, de ucenicie sau de stagiu în termen de patru luni de la terminarea educației formale sau de la intrarea în șomaj. YEI vine în completare a altor proiecte întreprinse la nivel național, inclusiv a celor din cadrul FSE.

YEI este integrată în programarea FSE și se supune normelor aplicabile FSE. Cu toate acestea, RDC și Regulamentul privind FSE stabilesc dispoziții specifice cu privire la YEI (și, uneori, doar cu privire la alocarea specifică pentru YEI) ținând seama de caracterul și misiunile sale specifice. Aceasta se aplică, de exemplu, normelor privind concentrarea tematică, prefinanțarea, cofinanțarea, gestiunea financiară și acordurile de programare.

11 Regulamentul privind FSE permite statelor membre să extindă grupul țintă pentru a include tinerii cu vârsta sub 30 de ani.

**REGULAMENTUL (UE) NR. 1304/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 17 decembrie 2013**

privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
în special articolul 164,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele
naționale,

având în vedere avizele Comitetului Economic și Social Euro-
pean ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ instituie cadrul în care se înscrie acțiunea Fondului social european (FSE), a Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului de coeziune, a Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală și a Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime și stabilește, în special, obiectivele tematice, principiile și normele referitoare la programare, monitorizare și evaluare, gestionare și control. Prin urmare, este necesar să se precizeze misiunea și domeniul de aplicare ale FSE, precum și prioritățile de investiții conexe care abordează obiectivele tematice, și să se prevadă dispoziții specifice privind tipurile de activități care pot fi finanțate din FSE.

(2) FSE ar trebui să îmbunătățească șansele de angajare, să consolideze incluziunea socială, să combată sărăcia, să promoveze educația, competențele și învățarea pe tot

parcursul vieții și să dezvolte politici de incluziune activă, cuprinzătoare și sustenabilă în conformitate cu sarcinile care revin FSE prin articolul 162 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), contribuind astfel la coeziunea economică, socială și teritorială, în conformitate cu articolul 174 din TFUE. În conformitate cu articolul 9 din TFUE, FSE ar trebui să țină seama de cerințele privind promovarea unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, garantarea unei protecții sociale corespunzătoare, combaterea excluziunii sociale, precum și de cerințele privind un nivel ridicat de educație, de formare profesională și de protecție a sănătății umane.

(3) Consiliul European din 17 iunie 2010 a lansat apelul ca toate politicile comune, inclusiv politica de coeziune, să sprijine Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii ("strategia Europa 2020"). Pentru a se asigura alinierea deplină a FSE la obiectivele acestei strategii, în special în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, educația, formarea și combaterea excluziunii sociale, a sărăciei și a discriminării, FSE ar trebui să sprijine statele membre ținând seama de orientările integrate relevante și, de recomandările relevante specifice fiecărei țări adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) și cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE, precum și, dacă este cazul la nivel național, de programele naționale de reformă susținute de strategii naționale în materie de ocupare a forței de muncă, rapoarte sociale naționale, strategii naționale de integrare a romilor și strategii naționale în materie de handicap. De asemenea, FSE ar trebui să contribuie la aspectele relevante ale implementării inițiativelor emblematice, în special „Agenda pentru noi competențe și locuri de muncă” „Tineretul în mișcare” și „Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale”. Ar trebui, de asemenea, să sprijine activitățile relevante desfășurate în cadrul inițiativelor „O agendă digitală” și „Uniunea inovării”.

(4) Uniunea se confruntă cu provocări structurale generate de globalizarea economică, schimbările tehnologice, îmbătrânirea crescândă a forței de muncă, precum și de carențele tot mai accentuate în materie de competențe și de forță de muncă în anumite sectoare și regiuni. Provocările au fost agravate de recenta criză economică și financiară, care a determinat creșterea nivelului șomajului, afectând în special tinerii și alte persoane dezavantajate, cum ar fi migranții și minoritățile

(5) FSE ar trebui să aibă ca obiectiv promovarea ocupării forței de muncă, îmbunătățirea accesului la piața forțelor de muncă, acordând o atenție deosebită persoanelor cu cele mai puține șanse de acces la piața forțelor de muncă și sprijinirea mobilității voluntare a lucrătorilor. FSE ar trebui să sprijine, de asemenea, îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate, inclusiv

⁽¹⁾ JO C 143, 22.5.2012, p. 82 și JO C 271, 19.9.2013, p. 101

⁽²⁾ JO C 225, 27.7.2012, p. 127.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de 17 decembrie 2013 stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (A se vedea pagina 320 din prezentul Jurnal Oficial)

prin forme inovatoare de organizare a muncii, promovarea sănătății și a siguranței la locul de muncă și crescând șansele de ocupare a unui loc de muncă. Pentru promovarea unei mai bune funcționări a piețelor forțelor de muncă, prin sporirea mobilității geografice transnaționale a lucrătorilor, FSE ar trebui, în special, să sprijine activitățile EURES (activități ale serviciilor europene pentru ocuparea forței de muncă) în ceea ce privește recrutarea și serviciile conexe de informare, consiliere și orientare la nivel național și transfrontalier. Operațiunile finanțate din FSE ar trebui să respecte articolul 5 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care prevede că nimeni nu poate fi constrâns să efectueze o muncă forțată sau obligatorie.

- (6) FSE ar trebui, de asemenea, să promoveze incluziunea socială și să prevină și să combată sărăcia în vederea ieșirii din cercul vicios al dezavantajării care continuă de la o generație la alta, ceea ce implică mobilizarea unei serii de politici care să vizeze persoanele cele mai dezavantajate, indiferent de vârstă, inclusiv copiii, lucrătorii săraci și femeile mai în vârstă. Ar trebui acordată atenție participării persoanelor care solicită azil și a refugiaților. FSE poate fi utilizat pentru a îmbunătăți accesul la servicii de interes general abordabile, viabile și de înaltă calitate, în special în domeniul asistenței medicale, al serviciilor de ocupare a forței de muncă și de formare, al serviciilor destinate persoanelor fără adăpost, al îngrijirii în afara școlii, al îngrijirii copiilor și al serviciilor de îngrijire pe termen lung. Serviciile sprijinite pot fi publice, private sau comunitare și pot fi prestate de diferite tipuri de furnizori, și anume de administrații publice, întreprinderi private, întreprinderi sociale, organizații neguvernamentale.
- (7) FSE ar trebui să se angajeze să combată abandonul școlar, să promoveze accesul egal la educație de calitate, să investească în educație și formare, să îmbunătățească relevanța pieței forței de muncă a sistemelor de educație și formare profesională și să consolideze învățarea pe tot parcursul vieții, inclusiv parcursurile de învățare formale, nonformale și informale.
- (8) Pe lângă aceste priorități, eficiența administrației publice la nivel național și regional, precum și capacitatea administrației publice de a acționa în mod participativ, ar trebui îmbunătățite în regiunile și statele membre mai puțin dezvoltate, în vederea stimulării creșterii economice și a șanselor de angajare. Capacitatea instituțională a părților interesate, inclusiv a organizațiilor neguvernamentale, care își desfășoară activitatea în domeniul ocupării forței de muncă, al educației, al formării și al politicilor sociale, inclusiv în domeniul combaterii discriminării, ar trebui să fie consolidată.
- (9) Sprijinul în cadrul priorității de investiții „dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității” poate

contribui la toate obiectivele tematice stabilite prin prezentul regulament. Strategiile de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității sprijinite de FSE ar trebui să fie favorabile incluziunii persoanelor dezavantajate prezente pe teritoriul respectiv, atât în ceea ce privește guvernanța grupului de acțiune locală, cât și conținutul strategiei.

- (10) În același timp, este esențial să se sprijine dezvoltarea și competitivitatea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii din Uniune și să se asigure că, prin dobândirea de competențe adecvate și prin fructificarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții, oamenii se pot adapta noilor provocări, cum ar fi trecerea la o economie bazată pe cunoaștere, agenda digitală și tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și mai eficientă din punct de vedere energetic. Prin urmărirea principalelor sale obiectivelor tematice, FSE ar trebui să contribuie la abordarea acestor provocări. În acest context, FSE ar trebui să susțină tranziția forței de muncă de la educație la piața forțelor de muncă, spre competențe și locuri de muncă mai ecologice și ar trebui să abordeze lipsa personalului calificat, inclusiv cea din sectoarele eficienței energetice, energiei regenerabile și transporturilor durabile. FSE ar trebui, de asemenea, să contribuie la dezvoltarea competențelor culturale și creative. Sectorul sociocultural, cel creativ și cel cultural sunt importante deoarece ele abordează în mod indirect obiectivele FSE; potențialul lor ar trebui, prin urmare, mai bine integrat în proiectele și programarea FSE.
- (11) Având în vedere necesitatea continuă de a depune eforturi pentru a soluționa problema șomajului în rândul tinerilor în Uniune, în ansamblul său, ar trebui creată o inițiativă „Locuri de muncă pentru tineri” (YEI) pentru regiunile cele mai afectate. YEI ar trebui să sprijine în astfel de regiuni tinerii care nu au un loc de muncă, nu urmează un program de educație sau formare (NEET), care sunt șomeri sau inactivi, consolidând și accelerând astfel activitățile sprijinite prin fondurile FSE. Ar trebui atribuite în mod specific fonduri suplimentare YEI, corelate cu finanțare din fonduri FSE în cele mai afectate regiuni. Întrucât vizează mai degrabă persoane fizice decât structuri, YEI ar trebui să urmărească completarea altor operațiuni de finanțare din FSE și acțiuni naționale care vizează NEET, inclusiv prin implementarea Garanției pentru tineret, în conformitate cu recomandarea Consiliului din 22 aprilie 2013 privind crearea unei „Garanții pentru tineret”⁽¹⁾, care prevede că tinerii ar trebui să beneficieze de o ofertă de calitate de angajare, de formare continuă, de ucenicie sau de stagiu în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la terminarea educației formale. YEI poate de asemenea să sprijine acțiunile de combatere a abandonului școlar timpuriu. Accesul persoanei tinere și al familiei acesteia sau al persoanelor aflate în întreținerea sa la asigurările sociale nu ar trebui condiționat de participarea persoanei tinere la YEI.

⁽¹⁾ JO C 120, 26.4.2013, p. 1.

- (12) YEI ar trebui integrată pe deplin în programarea FSE, însă, acolo unde este cazul, ar trebui avute în vedere dispoziții specifice legate de YEI, în vederea atingerii obiectivelor sale. Este necesară simplificarea și facilitarea implementării YEI, în special în ceea ce privește dispozițiile referitoare la gestiunea financiară și modalitățile privind concentrarea tematică. Pentru a garanta că rezultatele YEI sunt demonstrate și comunicate în mod clar, ar trebui avute în vedere o monitorizare și evaluare specifice, precum și dispoziții în materie de informare și promovare. Organizațiile de tineret ar trebui implicate în discuțiile comitetului de monitorizare referitoare la pregătirea și implementarea YEI, inclusiv la evaluarea sa.
- (13) FSE ar trebui să contribuie la realizarea strategiei Europa 2020, asigurând o mai mare concentrare a sprijinului pentru prioritățile Uniunii. Se stabilește o cotă minimă din fondurile politicii de coeziune pentru FSE în conformitate cu articolul 92 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. FSE ar trebui, în special, să își intensifice sprijinul în favoarea combaterii excluziunii sociale și a sărăciei, prin asigurarea unei alocări minime de 20 % din resursele totale FSE ale fiecărui stat membru. Alegerea și numărul priorităților de investiții susținute din FSE ar trebui, de asemenea, limitate, în conformitate cu nivelul de dezvoltare al regiunilor care beneficiază de sprijin.
- (14) Pentru a se asigura o monitorizare mai strictă și o mai bună evaluare a rezultatelor obținute la nivelul Uniunii prin intermediul acțiunilor sprijinite din FSE, în cadrul prezentului regulament ar trebui să se stabilească un set comun de indicatori de realizare și de rezultat. Astfel de indicatori ar trebui să corespundă priorității de investiție și tipului de acțiune sprijinite în temeiul prezentului regulament, precum și al dispozițiilor relevante din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Indicatorii în cauză ar trebui să fie completați, în cazul în care este necesar, cu indicatori de rezultat și/sau de realizare specifici programului.
- (15) Statele membre sunt încurajate să raporteze cu privire la efectul investițiilor FSE asupra egalității de șanse, a accesului în condiții de egalitate și a integrării grupurilor marginalizate în toate programele operaționale.
- (16) Ținând seama de cerințele în materie de protecție a datelor legate de colectarea și stocarea datelor sensibile referitoare la participanți, statele membre și Comisia ar trebui să evalueze în mod regulat eficacitatea, eficiența și impactul sprijinului acordat de FSE pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, în special în ceea ce privește persoanele defavorizate, cum ar fi românii. Statele membre sunt încurajate să raporteze cu privire la inițiativele finanțate din FSE în rapoartele lor naționale sociale anexate la programele naționale de reformă, în special în ceea ce privește comunitățile marginalizate, cum ar fi românii și migranții.
- (17) Implementarea eficientă și efectivă a acțiunilor sprijinite din FSE depinde de buna guvernare și de parteneriatul dintre toți actorii teritoriali și socioeconomiци relevanți, avându-i în vedere pe actorii care acționează la nivel regional și local, în special asociațiile-umbrelă care reprezintă autoritățile locale și regionale, organizațiile societății civile, partenerii economici și, în special, partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale. Statele membre ar trebui, prin urmare, să garanteze participarea partenerilor sociali și a organizațiilor neguvernamentale la guvernarea strategică a FSE, de la definirea priorităților pentru programele operaționale, la implementarea și evaluarea rezultatelor FSE.
- (18) Statele membre și Comisia ar trebui să se asigure că implementarea priorităților finanțate din FSE contribuie la promovarea egalității între femei și bărbați, în conformitate cu articolul 8 din TFUE. Evaluările au arătat importanța luării în considerare a aspectului privind obiectivele referitoare la egalitatea de gen în toate dimensiunile sale și în toate etapele de pregătire, monitorizare, implementare și evaluare a programelor operaționale, la timp și în mod consecvent, asigurându-se, în același timp, că se iau măsuri specifice de promovare a egalității între femei și bărbați, a independenței economice a femeilor, a educației, a îmbunătățirii competențelor și a reintegrării femeilor care sunt victime ale violenței pe piața forțelor de muncă și în societate.
- (19) În conformitate cu articolul 10 din TFUE, implementarea priorităților finanțate din FSE ar trebui să contribuie la combaterea discriminării pe motive de gen, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, acordându-se o atenție deosebită persoanelor care se confruntă cu discriminări multiple. Discriminarea pe motive de gen ar trebui înțeleasă în sens larg, pentru a acoperi și alte aspecte legate de gen, în concordanță cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. Implementarea priorităților finanțate din FSE ar trebui să contribuie de asemenea la promovarea egalității de șanse. FSE ar trebui să sprijine îndeplinirea obligației Uniunii în temeiul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu handicap în ceea ce privește, inter alia, educația, ocuparea unui loc de muncă și accesibilitatea. FSE ar trebui, de asemenea, să promoveze tranziția de la asistența instituționalizată la cea acordată la nivelul comunității. FSE nu ar trebui să sprijine acțiuni care contribuie la segregare sau la excluziune socială.
- (20) Sprijinirea inovării sociale face ca politicile să răspundă mai bine schimbării sociale. FSE ar trebui să încurajeze și să sprijine întreprinderile sociale inovatoare și antreprenorii sociali inovatori, precum și proiectele inovatoare asumate de organizațiile neguvernamentale și alți actori din cadrul economiei sociale. În special, testarea și evaluarea soluțiilor inovatoare înainte de aplicarea acestora pe scară largă sunt esențiale pentru îmbunătățirea eficienței politicilor și, prin urmare, justifică

sprijinul specific acordat din FSE. Printre soluțiile inovatoare s-ar putea număra, cu condiția să se dovedească eficace, elaborarea unui sistem de apreciere socială, cum ar fi, de exemplu, etichetarea socială.

- (21) Cooperarea transnațională are valoare adăugată importantă și ar trebui, prin urmare, să fie sprijinită de toate statele membre, cu excepția cazurilor justificate în mod corespunzător, ținând seama de principiul proporționalității. Este de asemenea necesar ca rolul Comisiei în facilitarea schimburilor de experiență și în coordonarea implementării inițiativelor relevante să fie consolidat.
- (22) În vederea încurajării unei abordări integrate și globale în materie de ocupare a forței de muncă și incluziune socială, FSE ar trebui să sprijine parteneriatele intersectoriale și bazate pe teritorii.
- (23) Mobilizarea părților interesate regionale și locale ar trebui să contribuie la implementarea strategiei Europa 2020 și la realizarea obiectivelor sale principale. Pactele teritoriale, inițiativele locale pentru ocuparea forței de muncă și incluziune socială, strategiile de dezvoltare locală durabilă și favorabilă incluziunii gestionate de comunități în zonele urbane și rurale și strategiile de dezvoltare urbană durabilă pot fi utilizate și susținute pentru a implica mai activ autoritățile regionale și locale, orașele, partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale prin pregătirea și implementarea programelor operaționale.
- (24) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 prevede că normele privind eligibilitatea cheltuielilor se stabilesc la nivel național, cu anumite excepții în cazul cărora este necesar să se prevadă dispoziții specifice în ceea ce privește FSE.
- (25) Pentru a simplifica utilizarea FSE și a reduce riscul de erori și având în vedere caracterul specific al operațiunilor sprijinite din FSE, este oportun să se prevadă dispoziții care să completeze Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor.
- (26) Utilizarea de bareme standard pentru finanțarea prin costuri unitare, sume forfetare și rate forfetare ar trebui să ducă la simplificarea demersurilor pentru beneficiari și la reducerea sarcinii administrative pentru toți partenerii proiectelor din cadrul FSE.
- (27) Este important să se asigure buna gestiune financiară a fiecărui program operațional și implementarea sa într-o manieră cât mai eficientă și accesibilă. Statele membre ar trebui să evite adăugarea unor norme care ar îngreuna utilizarea fondurilor de către beneficiari.

- (28) Statele membre și regiunile ar trebui încurajate să genereze un efect de multiplicare al FSE prin intermediul unor instrumente financiare pentru a sprijini, de exemplu, studenții, crearea de locuri de muncă, mobilitatea lucrătorilor, incluziunea socială și antreprenoriatul social.
- (29) FSE ar trebui să completeze alte programe ale Uniunii și ar trebui dezvoltate sinergii strânse între FSE și alte instrumente financiare ale Uniunii.
- (30) Investiția în capitalul uman este principalul instrument pe care se poate baza Uniunea pentru a-și asigura competitivitatea la nivel internațional și relansarea durabilă a economiei sale. Niciun tip de investiție nu poate produce reforme structurale dacă nu este însoțită de o strategie coerentă, orientată către creștere, pentru dezvoltarea capitalului uman. Prin urmare, este necesar să se garanteze că, în perioada de programare 2014-2020, resursele destinate îmbunătățirii competențelor și creșterii nivelului de ocupare a forței de muncă permit luarea unor măsuri la o scară corespunzătoare.
- (31) Competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei pentru a defini baremurile standard pentru costurile unitare și sumele forfetare, precum și valorile maxime ale acestora, conform diferitelor tipuri de operațiuni. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și către Consiliu.
- (32) Comisia ar trebui asistată la administrarea FSE de comitetul prevăzut la articolul 163 din TFUE.
- (33) Întrucât prezentul regulament înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1081/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, regulamentul în cauză ar trebui abrogat. Cu toate acestea, prezentul regulament nu ar trebui să afecteze continuarea sau modificarea asistenței aprobate de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 sau al altor dispoziții legale aplicabile respectivei asistențe la 31 decembrie 2013. Respectivul regulament sau acele alte dispoziții legale aplicabile ar trebui în consecință să se aplice în continuare și după 31 decembrie 2013 asistenței sau proiectelor în cauză până la finalizarea lor. Cererile de asistență prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 ar trebui să rămână valabile,

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1081/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1784/1999 (JO L 210, 31.7.2006, p. 12).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 3

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament stabilește misiunile Fondului social european (FSE), inclusiv a inițiativei „Locuri de muncă pentru tineri” (YEI), domeniul de aplicare a sprijinului acordat prin intermediul FSE, dispozițiile specifice și tipurile de cheltuieli eligibile pentru asistență.

Articolul 2

Misiuni

(1) FSE promovează niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă și de calitate a locurilor de muncă, îmbunătățește accesul la piața forțelor de muncă, sprijină mobilitatea geografică și profesională a lucrătorilor și facilitează adaptarea acestora la schimbările în domeniul industriei și la schimbările din sistemele de producție necesare pentru evoluțiile durabile, încurajează un nivel ridicat de educație și formare pentru toți și sprijină tranziția de la educație la încadrarea în muncă pentru tineri, combate sărăcia, îmbunătățește incluziunea socială și promovează egalitatea de gen, nediscriminarea și egalitatea de șanse, contribuind astfel la realizarea priorităților Uniunii în ceea ce privește consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale.

(2) FSE își îndeplinește misiunile prevăzute la alineatul (1) prin sprijinirea statelor membre în îndeplinirea priorităților și a obiectivelor principale ale Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii („strategia Europa 2020”) și permițând acestora să abordeze provocările specifice cu care se confruntă în vederea atingerii obiectivelor strategiei Europa 2020. FSE sprijină elaborarea și implementarea politicilor și a acțiunilor legate de misiunile sale, ținând seama de orientările integrate aferente strategiei Europa 2020 relevante și de recomandările relevante specifice fiecărei țări adoptate în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) și cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE și, după caz, la nivel național, de programele naționale de reformă, precum și de alte strategii și rapoarte naționale relevante.

(3) Beneficiarii FSE sunt persoane, inclusiv persoane dezavantajate, cum ar fi șomerii pe termen lung, persoanele cu handicap, migranții, minoritățile etnice, comunitățile marginalizate și persoanele de toate vârstele, care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială. De asemenea, FSE acordă sprijin lucrătorilor, întreprinderilor, inclusiv actorilor din economia socială, și întreprinzătorilor, precum și sistemelor și structurilor, pentru a facilita adaptarea acestora la noile provocări, inclusiv reducerea discrepanțelor în materie de competențe, și pentru a promova buna guvernare, progresul social și implementarea reformelor, în special în domeniile ocupării forței de muncă, educației, formării și politicilor sociale.

Domeniul de aplicare a sprijinului

(1) În cadrul obiectivelor tematice enunțate la articolul 9 primul paragraf punctele 8, 9, 10 și 11 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 care corespund literelor (a), (b), (c) și (d) din prezentul alineat, și în conformitate cu misiunile sale, FSE sprijină următoarele priorități de investiții:

(a) pentru obiectivul tematic „Promovarea unor locuri de muncă durabile și de calitate și sprijinirea mobilității lucrătorilor”:

(i) accesul la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă;

(ii) integrarea durabilă pe piața forțelor de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;

(iii) activități independente, antreprenoriat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare;

(iv) egalitate între femei și bărbați în toate domeniile, inclusiv în ceea ce privește accesul la piața forței de muncă, evoluția în carieră, reconcilierea vieții profesionale cu cea privată și promovarea unei remunerații egale pentru muncă egală;

(v) adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor;

(vi) îmbătrânire activă și în condiții bune de sănătate;

(vii) modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante;

(b) pentru obiectivul tematic „Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare”:

(i) incluziune activă, inclusiv în vederea promovării egalității de șanse, a participării active și a îmbunătățirii capacității de inserție profesională;

- (ii) integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
 - (iii) combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse;
 - (iv) creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusiv asistență medicală și servicii sociale de interes general;
 - (v) promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale și solidare pentru a facilita accesul la locuri de muncă;
 - (vi) strategii de dezvoltare locală elaborate la nivelul comunității;
- (c) pentru obiectivul tematic „Efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării și al formării profesionale în vederea dobândirii de competențe și a învățării pe tot parcursul vieții”:
- (i) reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul preșcolar, primar și secundar de calitate, inclusiv la parcursurile de învățare formale, nonformale și informale pentru reintegrarea în educație și formare;
 - (ii) îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea, în vederea creșterii participării și a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate;
 - (iii) creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale și informale, actualizarea cunoștințelor, a competențelor și a aptitudinilor forței de muncă și promovarea unor parcursurile de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională și validarea competențelor dobândite;
 - (iv) sporirea relevanței pe piața forțelor de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională, precum și a calității lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competențelor, adaptarea programelor de învățământ și instituirea și dezvoltarea unor sisteme de învățare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învățare duală și programe de ucenicie;
- (d) pentru obiectivul tematic „Creșterea capacității instituționale a autorităților și părților interesate publice și a eficienței administrației publice”:

- (i) efectuarea de investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local în perspectiva realizării de reforme, a unei mai bune legiferări și a bunei guvernanțe;

Această prioritate de investiții este aplicabilă doar în statele membre eligibile pentru sprijinul din Fondul de coeziune sau în statele membre care au una sau mai multe regiuni de nivelul NUTS 2 menționate la articolul 90 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

- (ii) consolidarea capacităților pentru toate părțile interesate care își desfășoară activitatea în domeniul educației, al învățării pe tot parcursul vieții, al formării și al ocupării forței de muncă și al politicilor sociale, inclusiv prin pacte sectoriale și teritoriale în vederea mobilizării în favoarea realizării de reforme la nivel național, regional și local.

(2) Prin prioritățile de investiții prevăzute la alineatul (1), FSE contribuie, de asemenea, la celelalte obiective tematice enumerate la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în principal prin:

- (a) sprijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, rezistentă la schimbările climatice, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și durabilă din punct de vedere ecologic, prin îmbunătățirea sistemelor de educație și de formare necesare pentru adaptarea competențelor și a calificărilor, perfecționarea forței de muncă și crearea de noi locuri de muncă în sectoarele legate de mediu și de energie;
- (b) îmbunătățirea accesibilității tehnologiilor informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora, prin dezvoltarea competențelor digitale și e-learning, precum și prin investiții în e-incluziune, e-competențe, precum și în competențe antreprenoriale conexe;
- (c) consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării prin dezvoltarea studiilor postuniversitare și a aptitudinilor antreprenoriale, formarea cercetătorilor, activități de colaborare în rețea și parteneriate între instituții de învățământ superior, centre de cercetare și tehnologice și întreprinderi;
- (d) creșterea competitivității și a sustenabilității pe termen lung a întreprinderilor mici și mijlocii, prin promovarea adaptabilității întreprinderilor, a administratorilor și a lucrătorilor, sporirea investițiilor în capitalul uman și sprijinirea organismelor care oferă educație sau formare profesională orientate către practică.

Articolul 4

Coerență și concentrare tematică

(1) Statele membre se asigură că strategia și acțiunile prevăzute în programele lor operaționale răspund și sunt în concordanță cu provocările identificate în cadrul programelor lor naționale de reformă, precum și, după caz, în cadrul altor strategii naționale care vizează combaterea șomajului, a sărăciei și a excluziunii sociale și, de asemenea, în cadrul recomandărilor relevante ale Consiliului adoptate în conformitate cu articolul 148 alineatul (4) din TFUE, pentru a contribui la realizarea obiectivelor principale ale strategiei Europa 2020 privind ocuparea forței de muncă, educația și reducerea sărăciei.

(2) În fiecare stat membru, cel puțin 20 % din totalul resurselor FSE sunt alocate obiectivului tematic „promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare” prevăzut la articolul 9 primul paragraf punctul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(3) Statele membre urmăresc realizarea concentrării tematice, conform următoarelor modalități:

(a) în ceea ce privește regiunile mai dezvoltate, statele membre concentrează cel puțin 80 % din suma alocată din FSE fiecărui program operațional în vederea îndeplinirii a cel mult cinci priorități de investiții stabilite la articolul 3 alineatul (1);

(b) în ceea ce privește regiunile de tranziție, statele membre concentrează cel puțin 70 % din suma alocată din FSE fiecărui program operațional în vederea îndeplinirii a cel mult cinci priorități de investiții stabilite la articolul 3 alineatul (1);

(c) în ceea ce privește regiunile mai puțin dezvoltate, statele membre concentrează cel puțin 60 % din suma alocată din FSE fiecărui program operațional în vederea îndeplinirii a cel mult cinci priorități de investiții stabilite la articolul 3 alineatul (1).

(4) Axele prioritare menționate la articolul 11 alineatul (1) se exclud din calculul procentelor prevăzute la alineatele (2) și (3) din prezentul articol.

Articolul 5

Indicatori

(1) Indicatorii comuni de realizare și de rezultat și, dacă este cazul, indicatorii specifici de program sunt utilizați în conformitate cu articolul 27 alineatul (4) și cu articolul 96 alineatul (2) litera (b) punctele (ii) și (iv) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Toți indicatorii comuni de realizare și de rezultat trebuie raportați pentru toate prioritățile de investiții. Indicatorii de rezultat prevăzuți în anexa II la prezentul regulament sunt raportați în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol. Atunci când este aplicabil, datele sunt defalcate în funcție de gen.

În ceea ce privește indicatorii de realizare comuni și specifici de program, valorile de referință se stabilesc la zero. În cazul în care este relevant pentru natura operațiunilor susținute, pentru acești indicatori se stabilesc valori-țintă cuantificate cumulativ pentru anul 2023. Indicatorii de realizare sunt exprimați în cifre absolute.

În cazul indicatorilor de rezultat comuni și specifici programului pentru care s-a stabilit o valoare-țintă cuantificată cumulativă pentru 2023, valorile de referință se stabilesc folosind cele mai recente date disponibile sau alte surse de informații relevante. Indicatorii de rezultat specifici programului și obiectivele aferente pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi.

(2) Pe lângă dispozițiile de la alineatul (1), sunt utilizați indicatorii de rezultat stabiliți în anexa II la prezentul regulament pentru toate operațiunile sprijinite în cadrul priorității de investiții menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) pentru implementarea YEL. Toți indicatorii prevăzuți în anexa II la prezentul regulament sunt corelați cu o valoare-țintă cuantificată cumulativă pentru 2023 și cu o valoare de referință.

(3) Odată cu rapoartele anuale de implementare, fiecare autoritate de management transmite electronic date structurate pentru fiecare axă prioritară, defalcate în funcție de prioritatea de investiții. Datele sunt prezentate pentru categoriile de intervenții menționate la articolul 96 alineatul (2) litera (b) punctul (vi) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și pentru indicatorii de realizare și de rezultat. Prin derogare de la articolul 50 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, datele transmise pentru indicatorii de realizare și de rezultat se referă la valori pentru operațiuni implementate parțial sau în totalitate.

CAPITOLUL II

DISPOZIȚII SPECIFICE PRIVIND PROGRAMAREA ȘI IMPLEMENTAREA

Articolul 6

Implicarea partenerilor

(1) Participarea partenerilor menționați la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 la implementarea programelor operaționale poate lua forma unor granturi globale, astfel cum sunt definite la articolul 123 alineatul (7) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Într-un astfel de caz, programul operațional identifică partea programului operațional vizată de grantul global, inclusiv alocarea financiară indicativă pentru fiecare axă prioritară a componentei respective.

(2) În scopul de a încuraja participarea adecvată a partenerilor sociali la acțiunile sprijinite din FSE, autoritățile care gestionează un program operațional într-o regiune, astfel cum este definită la articolul 90 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, sau într-un stat membru eligibil pentru sprijinul acordat din Fondul de coeziune se asigură că, în funcție de nevoi, o sumă corespunzătoare din resursele FSE este alocată acțiunilor de consolidare a capacităților, sub formă de cursuri de formare, măsuri de colaborare în rețea și consolidare a dialogului social, precum și activităților întreprinse în comun de partenerii sociali.

(3) În scopul de a încuraja participarea adecvată și accesul organizațiilor neguvernamentale la acțiunile sprijinite din FSE, în special în domeniile incluziunii sociale, egalității între bărbați și femei și egalității de șanse, autoritățile care gestionează un program operațional într-o regiune, astfel cum este definită la articolul 90 alineatul (2) literele (a) sau (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, sau într-un stat membru eligibil pentru sprijinul acordat din Fondul de coeziune se asigură că o sumă corespunzătoare din resursele FSE este alocată consolidării capacităților organizațiilor neguvernamentale.

Articolul 7

Promovarea egalității de șanse între bărbați și femei

Statele membre și Comisia asigură promovarea egalității între bărbați și femei prin acordarea unei importanțe de prim ordin acestui aspect, astfel cum se prevede la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, pe tot parcursul pregătirii, implementării, monitorizării și evaluării programelor operaționale. Prin intermediul FSE, statele membre și Comisia sprijină, de asemenea, acțiuni punctuale specifice în cadrul oricăreia dintre prioritățile de investiții menționate la articolul 3, în special la articolul 3 alineatul (1) litera (a) punctul (iv) din prezentul regulament, în scopul creșterii participării durabile a femeilor la ocuparea forței de muncă și al creșterii numărului de femei angajate, combătând astfel feminizarea sărăciei, reducând segregarea pe motive de gen, combătând stereotipurile de gen pe piața forțelor de muncă și în educație și formare și promovând reconcilierea vieții profesionale cu viața privată pentru toți, precum și repartizarea egală a responsabilităților de îngrijire între bărbați și femei.

Articolul 8

Promovarea egalității de șanse și nediscriminarea

Statele membre și Comisia promovează egalitatea de șanse pentru toți, fără discriminare în funcție de gen, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, prin acordarea unei importanțe de prim ordin principiului nediscriminării la toate nivelurile, astfel cum se prevede la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Prin intermediul FSE, statele membre și Comisia susțin și acțiuni specifice în cadrul oricăreia dintre prioritățile de investiții, astfel cum sunt menționate la articolul 3 și, în special, la articolul 3 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din prezentul regulament. Astfel de acțiuni vizează combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și îmbunătățirea accesului persoanelor cu handicap, în vederea îmbunătățirii integrării pe piața forțelor de muncă, în educație și formare, consolidând astfel incluziunea socială, reducând inegalitățile în ceea ce privește nivelul de educație și starea de sănătate și facilitând tranziția de la asistența instituționalizată la cea acordată la nivelul comunității, în special în cazul celor care se confruntă cu discriminarea multiplă.

Articolul 9

Inovare socială

(1) FSE promovează inovarea socială în toate sectoarele care intră în domeniul său de aplicare, astfel cum sunt definite la articolul 3 din prezentul regulament, în special în scopul testării, evaluării și aplicării la scară largă a soluțiilor inovatoare, inclusiv

la nivel local și regional, pentru a răspunde nevoilor sociale, în colaborare cu partenerii relevanți și, în special, cu partenerii sociali.

(2) În cadrul programelor lor operaționale sau într-o etapă ulterioară în cursul implementării, statele membre identifică domenii pentru inovare socială, care corespund nevoilor lor specifice.

(3) Comisia facilitează consolidarea capacităților în materie de inovare socială, în special prin sprijinirea învățării reciproce, crearea de rețele de colaborare, precum și diseminarea și promovarea bunelor practici și metodologii.

Articolul 10

Cooperare transnațională

(1) Statele membre sprijină cooperarea transnațională în scopul promovării învățării reciproce, sporind astfel eficacitatea politicilor susținute din FSE. Cooperarea transnațională implică parteneri din cel puțin două state membre.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), statele membre care dispun de un program operațional unic sprijinit de FSE sau de un program operațional bazat pe fonduri multiple, pot alege în mod excepțional să nu sprijine acțiunile transnaționale de cooperare, în cazuri justificate corespunzător și ținând seama de principiul proporționalității.

(3) Statele membre, în colaborare cu partenerii relevanți, pot selecta teme de cooperare transnațională pe baza unei liste de teme comune propuse de către Comisie și aprobate de către comitetul menționat la articolul 25 sau pot selecta orice alte teme care corespund nevoilor lor specifice.

(4) Comisia facilitează cooperarea transnațională privind temele comune ale listei menționate la alineatul (3) și, după caz, alte teme alese de statele membre prin intermediul învățării reciproce și al unor acțiuni coordonate sau comune. În special, Comisia utilizează o platformă la nivelul UE pentru a facilita crearea unor parteneriate transnaționale, schimbul de experiență, consolidarea capacităților și colaborarea în rețea, precum și valorificarea și difuzarea rezultatelor relevante. În plus, Comisia dezvoltă un cadru de implementare coordonată, inclusiv criterii comune de eligibilitate, tipuri de acțiuni și calendarul acestora, precum și abordări metodologice comune pentru monitorizare și evaluare, în vederea facilitării cooperării transnaționale.

Articolul 11

Dispoziții specifice fondurilor privind programele operaționale

(1) Prin derogare de la articolul 96 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, programele operaționale pot stabili axe prioritare pentru implementarea inovării sociale și a cooperării transnaționale, astfel cum se prevede la articolele 9 și 10 ale prezentului regulament.

(2) Prin derogare de la articolul 120 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, rata maximă de cofinanțare prevăzută pentru o axă prioritară se majorează cu zece puncte procentuale, dar nedepășind 100 %, în cazul în care o axă prioritară vizează în întregime inovarea socială sau cooperarea transnațională, ori o combinație a celor două.

(3) Pe lângă prevederea de la articolul 96 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, programele operaționale stabilesc, de asemenea, contribuția acțiunilor planificate care beneficiază de sprijin din FSE la:

- (a) obiectivele tematice enumerate la articolul 9 primul paragraf punctele 1 - 7 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 în funcție de axa prioritară, după caz;
- (b) inovarea socială și cooperarea transnațională, astfel cum se prevede la articolele 9 și 10 ale prezentului regulament, în cazul în care acestea nu sunt reglementate de o axă prioritară dedicată.

Articolul 12

Dispoziții specifice privind tratarea caracteristicilor teritoriale speciale

(1) FSE poate sprijini strategii de dezvoltare locală elaborate la nivelul comunității în zonele urbane și rurale, astfel cum se prevede la articolele 32, 33 și 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, pacte teritoriale și inițiative locale pentru ocuparea forței de muncă, inclusiv ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, educație și incluziune socială, precum și investiții teritoriale integrate (ITI), astfel cum se prevede la articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(2) Ca o completare a intervențiilor FEDER, astfel cum se prevede la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, FSE poate sprijini dezvoltarea urbană durabilă prin strategii care stabilesc acțiuni integrate pentru abordarea provocărilor economice, ecologice și sociale care afectează zonele urbane identificate de statele membre pe baza principiilor prevăzute în acordurile lor respective de parteneriat.

CAPITOLUL III

DISPOZIȚII SPECIFICE PRIVIND GESTIUNEA FINANCIARĂ

Articolul 13

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) FSE acordă sprijin cheltuielilor eligibile care, în conformitate cu articolul 120 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013., pot include orice resurse financiare la care contribuie în mod colectiv angajatorii și lucrătorii.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare rurală și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 (A se vedea pagina 289 din prezentul Jurnal Oficial).

(2) FSE poate acorda sprijin cheltuielilor angajate pentru operațiuni care au loc în afara zonei vizate de program, dar pe teritoriul Uniunii, sub rezerva îndeplinirii următoarelor două condiții:

- (a) operațiunea este în beneficiul zonei vizate de program;
- (b) obligațiile autorităților referitoare la programul operațional în ceea ce privește gestionarea, controlul și auditul operațiunii sunt îndeplinite de către autoritățile responsabile de programul operațional în cadrul căruia operațiunea respectivă este susținută sau acestea încheie acorduri cu autoritățile din statul membru în care operațiunea este implementată, sub rezerva îndeplinirii în statul membru respectiv a obligațiilor prevăzute la alineatul (2) litera (a) și a obligațiilor în ceea ce privește gestionarea, controlul și auditul operațiunii.

(3) În limita a 3 % din bugetul unui program operațional sprijinit din FSE sau a cotei care revine FSE în cadrul unui program operațional sprijinit din mai multe fonduri, cheltuielile efectuate în afara Uniunii sunt eligibile pentru o contribuție din partea FSE cu condiția ca acestea să vizeze obiectivele tematice prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (a) sau la articolul 3 alineatul (1) litera (c), și dacă comitetul de monitorizare relevant și-a dat acordul pentru operațiunea sau pentru tipurile de operațiuni în cauză.

(4) În plus față de cheltuielile prevăzute la articolul 69 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, achiziționarea de infrastructuri, terenuri și bunuri imobiliare nu este de asemenea eligibilă pentru o contribuție din partea FSE.

(5) Contribuțiile în natură sub formă de indemnizații sau salarii plătite de un terț în beneficiul participanților la o operațiune pot fi eligibile pentru o contribuție din partea FSE, cu condiția ca contribuțiile în natură să fie angajate în conformitate cu normele naționale, inclusiv normele contabile, și ca valoarea acestora să nu depășească costul suportat de către partea terță.

Articolul 14

Opțiuni de costuri simplificate

(1) În plus față de opțiunile menționate la articolul 67 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, Comisia poate rambursa cheltuielile efectuate de către statele membre pe baza baremurilor standard pentru costuri unitare și sume forfetare definite de către Comisie. Sumele calculate pe această bază sunt considerate drept sprijin public plătit beneficiarilor și drept cheltuieli eligibile, în sensul aplicării Regulamentului (UE) nr. 1303/2013.

În sensul primului paragraf, Comisia are competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 24 privind tipul de operațiuni vizate, definițiile baremurilor standard pentru costuri unitare și sume forfetare, precum și valorile maxime ale acestora, care pot fi ajustate conform metodelor aplicabile convenite de comun acord, luând în considerare în mod corespunzător experiența dobândită în cursul perioadei de programare anterioare.

Obiectivul exclusiv al auditelor financiare este de a verifica îndeplinirea condițiilor în vederea rambursării de către Comisie, pe baza baremurilor standard pentru costuri unitare și sume forfetare.

În cazul utilizării finanțării pe baza baremurilor standard pentru costuri unitare și sume forfetare în conformitate cu primul paragraf, statul membru poate să aplice propriile sale practici contabile pentru susținerea operațiunilor. În sensul prezentului regulament și al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, astfel de practici contabile și sumele rezultate nu fac obiectul unui audit efectuat de către autoritatea de audit sau de către Comisie.

(2) În conformitate cu articolul 67 alineatul (1) litera (d) și alineatul (5) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, o rată forfetară de până la 40 % din costurile directe de personal eligibile poate fi folosită pentru a acoperi restul costurilor eligibile ale unei operațiuni, fără ca statului membru să i se impună să execute vreun calcul în vederea determinării ratei aplicabile.

(3) În plus față de metodele prevăzute la articolul 67 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în cazul în care finanțarea publică pentru granturi și asistență rambursabilă nu depășește 100 000 EUR, sumele menționate la articolul 67 alineatul (1) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pot fi stabilite de la caz la caz prin trimitere la un proiect de buget convenit ex ante de către autoritatea de management.

(4) Fără a aduce atingere articolului 67 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, granturile și asistența rambursabilă pentru care finanțarea publică nu depășește 50 000 EUR se acordă sub formă de baremuri standard pentru costuri unitare sau de sume forfetare în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol sau cu articolul 67 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 ori de rate forfetare în conformitate cu articolul 67 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, cu excepția operațiunilor care beneficiază de sprijin în cadrul unei scheme de ajutor de stat. În cazul în care se folosește finanțarea prin rată forfetară, categoriile de costuri utilizate la calculul ratei pot fi rambursate în conformitate cu articolul 67 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 15

Instrumente financiare

În temeiul articolului 37 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, FSE poate sprijini acțiuni și politici care fac parte din domeniul său de aplicare prin intermediul unor instrumente financiare, inclusiv microcredite și fonduri de garantare.

CAPITOLUL IV

INIȚIATIVA „LOCURI DE MUNCĂ PENTRU TINERI”

Articolul 16

Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”

YEI sprijină lupta împotriva șomajului în rândul tinerilor în regiunile eligibile ale Uniunii, prin acordarea de sprijin acțiunilor

în temeiul articolului 3 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din prezentul regulament. Aceasta vizează toți tinerii cu vârsta sub 25 de ani care nu au un loc de muncă, nu urmează un program de educație sau formare, care au reședința în regiunile eligibile, care sunt inactivi sau șomeri (inclusiv șomeri de lungă durată) și indiferent dacă sunt înregistrați sau nu ca persoane în căutarea unui loc de muncă. În mod voluntar, statele membre pot decide să extindă grupul-țintă pentru a include tinerii cu vârsta sub 30 de ani.

În scopul YEI pentru perioada 2014-2015, „regiuni eligibile” înseamnă regiunile de nivelul NUTS 2 care au înregistrat rate ale șomajului în rândul tinerilor cu vârsta între 15 și 24 de ani de peste 25 % în 2012 și, pentru statele membre în care rata șomajului în rândul tinerilor a crescut cu peste 30 % în 2012, regiunile de nivelul NUTS 2 care au rate ale șomajului în rândul tinerilor de peste 20 % în 2012.

Resursele alocate YEI pot fi revizuite și mărite pentru perioada 2016-2020 în cadrul procedurii bugetare, în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (UE) nr. 1311/2013. Pentru stabilirea regiunilor eligibile pentru YEI în perioada 2016-2020, trimiterea la datele din 2012 din al doilea paragraf se interpretează ca o trimitere la ultimele date anuale disponibile. Defalcarea pe state membre a resurselor suplimentare urmează aceleași etape ca alocarea inițială, în conformitate cu anexa VIII la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

În acord cu Comisia, statele membre pot decide să aloce o sumă limitată de maximum 10 % din fondurile acordate în cadrul YEI tinerilor care au reședința în subregiuni în care se înregistrează niveluri ridicate ale șomajului în rândul tinerilor și care sunt în afara regiunilor de nivelul NUTS 2 eligibile.

Articolul 17

Concentrare tematică

Alocarea specifică pentru YEI nu se ia în considerare în calculul concentrării tematice menționate la articolul 4.

Articolul 18

Programare

YEI este integrată în programarea FSE în temeiul articolului 96 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Statele membre stabilesc, după caz, acorduri de programare corespunzătoare pentru YEI în acordul lor respectiv de parteneriat și în programul lor operațional.

Acordurile de programare pot îmbrăca una sau mai multe din următoarele forme:

- (a) un program operațional specific;
- (b) o axă prioritară specifică în cadrul unui program operațional;
- (c) o parte a uneia sau mai multor axe prioritare.

Articolele 9 și 10 din prezentul regulament se aplică, de asemenea, YEI.

Articolul 19

Monitorizare și evaluare

(1) În plus față de funcțiile comitetului de monitorizare prevăzute la articolul 110 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, cel puțin o dată pe an, comitetul de monitorizare examinează implementarea YEI în contextul programului operațional și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acesteia.

(2) Raportul anual de implementare și raportul final, menționate la articolul 50 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, includ informații suplimentare privind implementarea YEI. Comisia transmite Parlamentului European un rezumat al acestor rapoarte, astfel cum este prevăzut la articolul 53 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Comisia participă la dezbaterile anuale din Parlamentul European cu privire la rapoartele respective.

(3) Începând din aprilie 2015 și pe parcursul anilor următori, în același timp cu rapoartele anuale de implementare menționate la articolul 50 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, autoritățile de management transmit în format electronic Comisiei date structurate pentru fiecare axă prioritară sau orice parte a acesteia care sprijină YEI. Datele transmise privind indicatorii se referă la valorile indicatorilor prevăzuți în anexele I și II la prezentul regulament și, după caz, la indicatorii specifici ai programului. Acestea se referă la operațiuni implementate parțial sau în totalitate.

(4) Rapoartele anuale de implementare menționate la articolul 50 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sau, după caz, raportul de progres menționat la articolul 111 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și raportul anual de implementare prezentat la 31 mai 2016, prezintă principalele concluzii ale evaluărilor menționate la alineatul (6) din prezentul articol. De asemenea, rapoartele prezintă și evaluează calitatea ofertelor de muncă primite de participanții la YEI, inclusiv tinerii dezavantajați, cei care provin din comunități marginalizate și cei care părăsesc sistemul educațional fără a fi obținut o calificare. Rapoartele prezintă și evaluează, de asemenea, progresele lor în ceea ce privește educația continuă, găsirea unor locuri de muncă durabile și decente sau orientarea către ucenicie sau stagii de calitate.

(5) Rapoartele de progres menționate la articolul 52 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 includ informații suplimentare și o evaluare cu privire la implementarea YEI. Comisia transmite Parlamentului European un rezumat al acestor rapoarte, astfel cum este prevăzut la articolul 53 alineatul (2) din regulamentul respectiv și participă la dezbaterile din Parlamentul European cu privire la rapoartele respective.

(6) Cel puțin de două ori în cursul perioadei de programare, se evaluează eficacitatea, eficiența și impactul sprijinului comun oferit din FSE și al alocării specifice pentru YEI, inclusiv pentru implementarea Garanției pentru tineret.

Prima evaluare se finalizează până la 31 decembrie 2015, iar a doua evaluare până la 31 decembrie 2018.

Articolul 20

Măsuri de informare și de comunicare

(1) Beneficiarii se asigură că cei care participă la o operațiune sunt informați în mod specific cu privire la sprijinul acordat YEI prin intermediul finanțării din partea FSE și al alocării specifice pentru YEI.

(2) Orice fel de documente referitoare la implementarea unei operațiuni și publicate pentru public sau participanți, inclusiv certificatele de prezență sau alte certificate, includ o declarație cu privire la faptul că operațiunea a fost sprijinită în cadrul YEI.

Articolul 21

Asistență tehnică

Alocarea specifică pentru YEI poate fi luată în considerare de către statele membre în calculul limitei sumei totale a fondurilor alocate pentru asistență tehnică în fiecare stat membru.

Articolul 22

Sprijin financiar

(1) Decizia Comisiei de adoptare a unui program operațional stabilește pentru fiecare axă prioritară cuantumul maxim al sprijinului din alocarea specifică pentru YEI și sprijinul corespunzător din FSE, ca o sumă globală și de asemenea în funcție de categoria de regiune. Pentru fiecare axă prioritară, sprijinul corespunzător din FSE este cel puțin egal cu alocarea specifică pentru YEI.

(2) Pe baza sumelor menționate la alineatul (1), decizia Comisiei menționată la alineatul (1) stabilește, de asemenea, raportul dintre categoriile de regiuni eligibile pentru sprijinul FSE pentru fiecare axă prioritară.

(3) În cazul în care YEI este implementată prin intermediul unei axe prioritare specifice care vizează regiunile eligibile din mai multe categorii, cea mai mare rată de cofinanțare se aplică în ceea ce privește sumele alocate din FSE.

Alocarea specifică pentru YEI nu face obiectul cerinței naționale privind cofinanțarea.

Rata de cofinanțare totală a axei prioritare stabilită prin decizia Comisiei menționată la alineatul (1) se calculează ținând seama de rata de cofinanțare din sumele alocate din FSE împreună cu alocarea specifică pentru YEI.

Articolul 23

Gestiunea financiară

În plus față de articolul 130 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, atunci când Comisia rambursează plățile intermediare și achită soldul final pentru YEI în funcție de axele prioritare, rambursarea din bugetul Uniunii se repartizează în mod egal între FSE și alocarea specifică pentru YEI. După rambursarea tuturor resurselor din alocarea specifică pentru YEI, Comisia alocă rambursările restante din bugetul Uniunii către FSE.

Comisia repartizează rambursarea din cadrul FSE între categoriile de regiuni, în conformitate cu raportul prevăzut la articolul 22 alineatul (2).

CAPITOLUL V

DELEGAREA DE COMPETENȚE ȘI DISPOZIȚII FINALE

Articolul 24

Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 14 alineatul (1) se conferă Comisiei de la 21 decembrie 2013 până la 31 decembrie 2020.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 14 alineatul (1) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere validității actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 14 alineatul (1) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea actului respectiv către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 25

Comitetul în temeiul articolului 163 din TFUE

(1) Comisia este asistată de un comitet („comitetul FSE”) instituit în temeiul articolului 163 din TFUE.

(2) Membrul Comisiei însărcinat să prezideze comitetul FSE poate să delege această funcție unui înalt funcționar al Comisiei. Secretariatul comitetului FSE este asigurat de Comisie.

(3) Fiecare stat membru numește câte un reprezentant al guvernului, un reprezentant al organizațiilor lucrătorilor, un reprezentant al organizațiilor angajatorilor și un supleant pentru fiecare membru pe un termen de maximum șapte ani. În absența unui membru, supleantul său primește automat dreptul de a participa la deliberări.

(4) Comitetul FSE include câte un reprezentant al fiecărei organizații care reprezintă organizațiile lucrătorilor și organizațiile angajatorilor la nivelul Uniunii.

(5) Comitetul FSE poate invita la ședințele sale reprezentanți fără drept de vot ai Băncii Europene de Investiții și ai Fondului European de Investiții, precum și reprezentanți fără drept de vot ai organizațiilor relevante ale societății civile, în cazul în care ordinea de zi a reuniunii respective impune participarea acestora.

(6) Comitetul FSE:

(a) este consultat cu privire la proiecte de decizie ale Comisiei privind programele operaționale și programarea, în cazul în care se prevede sprijinul FSE;

(b) este consultat cu privire la intenția de utilizare a asistenței tehnice în cazul unui sprijin din partea FSE, precum și la alte chestiuni relevante pentru FSE cu impact asupra implementării strategiilor la nivelul Uniunii;

(c) aprobă lista de teme comune referitoare la cooperarea trans-națională, după cum se prevede la articolul 10 alineatul (3).

(7) Comitetul FSE poate emite avize referitor la:

(a) chestiuni legate de contribuția FSE la implementarea strategiei Europa 2020;

(b) chestiuni legate de Regulamentul (UE) nr. 1303/2013., relevante pentru FSE;

(c) întrebări legate de FSE, transmise de Comisie, altele decât cele menționate la alineatul (6).

(8) Avizele comitetului FSE se adoptă cu majoritatea absolută a voturilor valabil exprimate și se comunică Parlamentului European spre informare. Comisia informează comitetul FSE despre modul în care a ținut seama de avizele sale.

Articolul 26

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea, inclusiv anularea totală sau parțială, a asistenței aprobate de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 sau al altei legislații aplicabile acestei asistențe la 31 decembrie 2013. Respectivul regulament sau acea altă legislație aplicabilă se aplică în consecință în continuare și după 31 decembrie 2013 asistenței respective și operațiunilor în cauză până la încheierea lor.

(2) Cererile de asistență prezentate sau aprobate înainte de 1 ianuarie 2014 în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 rămân valabile.

Articolul 27

Abrogare

Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 26 din prezentul regulament, Regulamentul (CE) nr. 1081/2006 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2014.

Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa III.

Articolul 28

Revizuire

Parlamentul European și Consiliul revizuiesc prezentul regulament până la 31 decembrie 2020, în conformitate cu articolul 164 din TFUE.

Articolul 29

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptată la Bruxelles, 17 decembrie 2013.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

R. ŠADŽIUS

ANEXA I

Indicatorii comuni de realizare și de rezultat privind investițiile realizate din FSE

(1) Indicatori comuni de realizare privind participanții

„Participanți”⁽¹⁾ sunt persoanele care beneficiază în mod direct de o intervenție din FSE, care pot fi identificate și cărora li se pot solicita caracteristicile, și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice. Alte persoane nu vor fi clasificate ca participanți. Toate datele sunt defalcate în funcție gen.

Indicatorii comuni de realizare pentru participanți sunt:

- șomeri, inclusiv șomeri pe termen lung*;
- șomeri pe termen lung*;
- persoane inactive*;
- persoane inactive, care nu urmează studii sau cursuri de formare*;
- angajați, inclusiv persoane care desfășoară o activitate independentă*;
- persoane cu vârsta sub 25 de ani*;
- persoane cu vârsta peste 54 de ani*;
- participanți cu vârsta peste 54 de ani care sunt șomeri, inclusiv șomeri de lungă durată, sau inactivi, care nu urmează studii sau cursuri de formare*;
- persoane cu studii primare (ISCED 1) sau gimnaziale (ISCED 2)*;
- persoane cu studii liceale (ISCED 3) sau postliceale (ISCED 4)*;
- persoane cu studii superioare (ISCED 5 – 8)*;
- participanți care trăiesc în gospodării fără persoane ocupate;
- participanți care trăiesc în gospodării fără persoane ocupate cu copii aflați în întreținere;
- participanți care trăiesc în gospodării alcătuite dintr-un părinte unic cu copii aflați în întreținere;
- migranți, participanți de origine străină, minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romii)**;
- participanți cu handicap**;
- alte persoane defavorizate**.

Numărul total de participanți va fi calculat automat, pe baza indicatorilor de realizare.

Aceste date privind participanții care iau parte la o operațiune sprijinită din FSE sunt furnizate în rapoartele anuale de implementare, astfel cum se prevede la articolul 50 alineatele (1) și (2) și la articolul 111 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

- persoane fără adăpost sau care sunt afectate de excluderea locativă*;
- persoane din zonele rurale*⁽²⁾.

⁽¹⁾ Autoritățile de management instituie un sistem care înregistrează și stochează datele individuale ale participanților sub formă electronică astfel cum este prevăzut la articolul 125 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Dispozițiile privind prelucrarea datelor puse în aplicare de statele membre trebuie să fie conforme cu dispozițiile Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO L 281, 23.11.1995, p. 31), în special articolele 7 și 8.

Datele raportate privind indicatorii marcați cu simbolul „*” sunt date cu caracter personal, conform articolului 7 din Directiva 95/46/CE. Prelucrarea lor este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului [articolul 7 litera (c) din Directiva 95/46/CE]. Pentru definiția operatorului, a se vedea articolul 2 din Directiva 95/46/CE.

Datele raportate privind indicatorii marcați cu simbolul „**” sunt o categorie specială de date, conform articolului 8 din Directiva 95/46/CE. Sub rezerva unor garanții corespunzătoare, statele membre pot prevedea, pentru un motiv de interes public important, derogări suplimentare față de cele prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 95/46/CE fie în legislația internă, fie prin decizia autorității de supraveghere [articolul 8 alineatul (4) din Directiva 95/46/CE].

⁽²⁾ Datele se colectează la nivelul unităților administrative mai mici (unități administrative locale 2) în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1059/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 154, 21.6.2003, p. 1).

Datele privind participanții care se încadrează la cei doi indicatori menționați mai sus vor fi furnizate în rapoartele anuale de implementare, astfel cum se prevede la articolul 50 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Datele sunt colectate pe baza unui eșantion reprezentativ de participanți în cadrul fiecărei priorități de investiții. Valabilitatea internă a eșantionului este asigurată astfel încât datele să poată fi generalizate la nivel de prioritate de investiții.

(2) Indicatorii comuni de realizare pentru entități sunt:

- numărul de proiecte implementate integral sau parțial de parteneri sociali sau de organizații neguvernamentale;
- numărul de proiecte dedicate participării durabile și progresului femeilor pe piața forțelor de muncă;
- numărul de proiecte care se adresează administrațiilor publice sau serviciilor publice la nivel național, regional sau local;
- numărul de microîntreprinderi și de întreprinderi mici și mijlocii care beneficiază de sprijin (inclusiv întreprinderi cooperatiste și întreprinderi din economia socială).

Aceste date sunt furnizate în rapoartele anuale de implementare, astfel cum se prevede la articolul 50 alineatele (1) și (2) și la articolul 111 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(3) Indicatorii comuni de rezultat imediat pentru participanți sunt:

- persoane inactive angajate în căutarea unui loc de muncă la încetarea calității de participant*;
- persoane care urmează studii/cursuri de formare la încetarea calității de participant*;
- persoane care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant*;
- persoane care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant*;
- persoane defavorizate angajate în căutarea unui loc de muncă, în educație/formare, în dobândirea unei calificări, care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant**.

Aceste date sunt furnizate în rapoartele anuale de implementare, astfel cum se prevede la articolul 50 alineatele (1) și (2) și la articolul 111 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Toate datele sunt defalcate în funcție de gen.

(4) Indicatorii comuni de rezultat pe termen mai lung pentru participanți sunt:

- persoane care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, în termen de șase luni de la încetarea calității de participant*;
- persoane a căror situație pe piața forțelor de muncă s-a îmbunătățit în termen de șase luni de la încetarea calității de participant*;
- participanți cu vârsta de peste 54 de ani care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, în termen de șase luni de la încetarea calității de participant**;
- persoane dezavantajate care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, în termen de șase luni de la încetarea calității de participant**.

Aceste date sunt furnizate în rapoartele anuale de implementare, astfel cum se prevede la articolul 50 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Datele sunt colectate pe baza unui eșantion reprezentativ de participanți în cadrul fiecărei priorități de investiții. Valabilitatea internă a eșantionului este asigurată astfel încât datele să poată fi generalizate la nivel de prioritate de investiții. Toate datele sunt defalcate în funcție de gen.

ANEXA II

Indicatori de rezultat pentru YEI

Aceste date sunt furnizate în rapoartele anuale de implementare, astfel cum se prevede la articolul 50 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. [1303/2013] [RDC] și în raportul care trebuie prezentat în aprilie 2015, astfel cum se menționează la articolul 19 alineatul (3) din prezentul regulament. Toate datele sunt defalcate în funcție de gen.

(1) Indicatori comuni de rezultat imediat pentru participanți

„Participanți”⁽¹⁾ se referă la persoanele care beneficiază în mod direct de o intervenție YEI, care pot fi identificate, căroră li se pot solicita caracteristicile și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice.

Indicatorii de rezultat imediat sunt:

- participanții șomeri care participă la intervenția sprijinită de YEI până la finalizarea sa*;
- participanții șomeri care primesc o ofertă de muncă, de participare la un program de educație continuă, ucenicie sau de stagiu la încetarea calității de participant*;
- participanții șomeri care urmează un program de educație/formare, care sunt în curs de a obține o calificare sau care au un loc de muncă, inclusiv ca independenți, la încetarea calității de participant*;
- participanții șomeri de lungă durată care participă la intervenția sprijinită de YEI până la finalizarea sa*;
- participanții șomeri de lungă durată care primesc o ofertă de muncă, de participare la un program de educație continuă, ucenicie sau de stagiu la încetarea calității de participant*;
- care obțin o calificare, sau care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant*;
- participanții inactivi care nu urmează studii sau cursuri de formare, care participă la intervenția sprijinită de YEI la încetarea calității de participant*;
- participanții inactivi care nu urmează studii sau cursuri de formare și care primesc o ofertă de muncă, de participare la un program de educație continuă, ucenicie sau de stagiu la încetarea calității de participant*;
- i care nu urmează un program de educație sau de formare, care urmează un program de educație/formare, sunt în curs de a obține o calificare sau care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant*.

(2) Indicatori comuni de rezultat pe termen lung pentru participanți

Indicatorii de rezultat pe termen lung sunt:

- persoanele care primesc oferte de participare la programe de educație continuă, de formare în vederea obținerii unei diplome, de ucenicie sau de stagiu în termen de șase luni de la încetarea calității de participant*.
- persoanele care obțin un loc de muncă în termen de șase luni de la încetarea calității de participant*;
- persoanele care încep o activitate independentă în termen de șase luni de la încetarea calității de participant*.

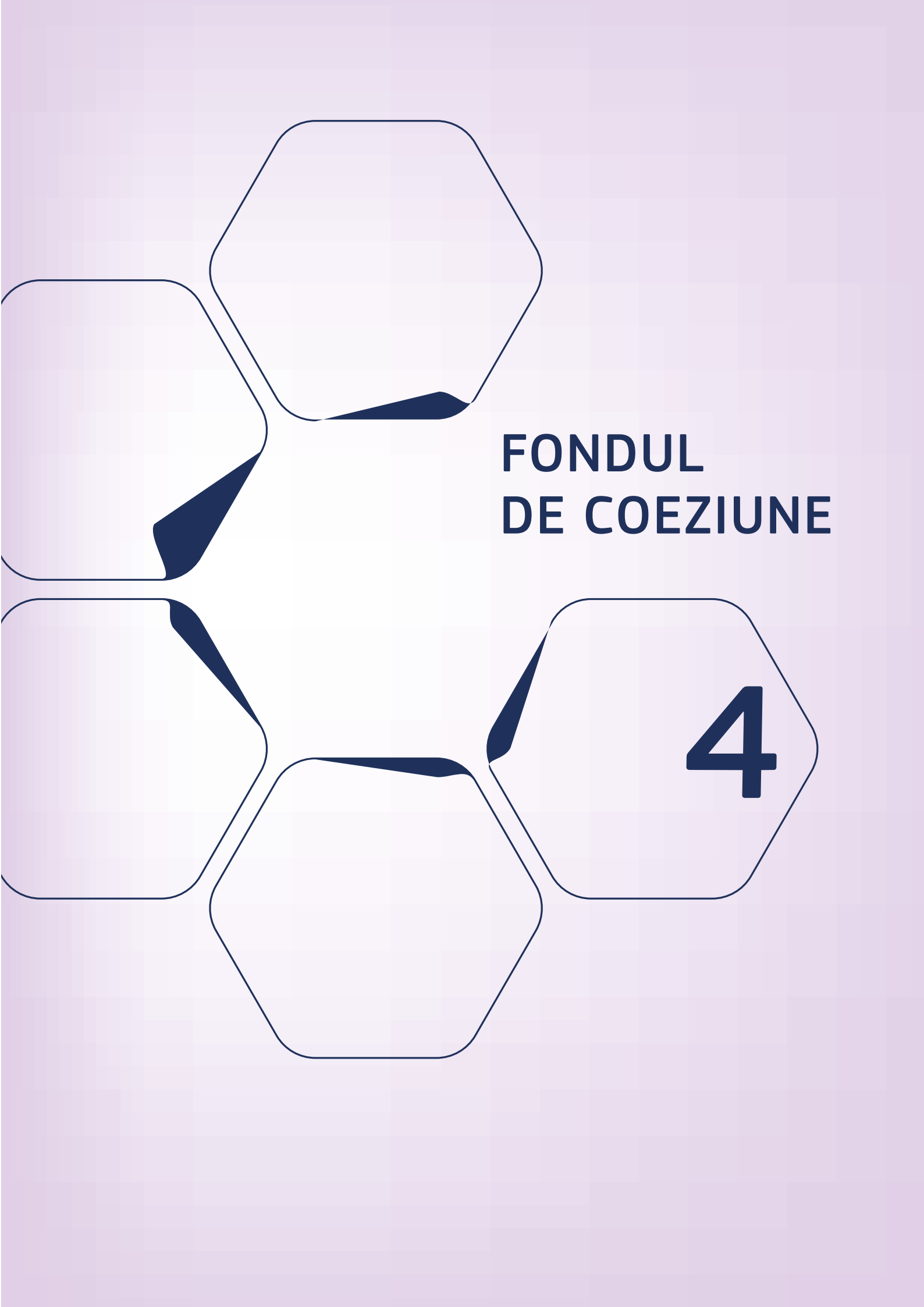
Datele privind indicatorii de rezultat pe termen mai lung sunt colectate pe baza unui eșantion reprezentativ de participanți în cadrul fiecărei priorități de investiții. Valabilitatea internă a eșantionului este asigurată astfel încât datele să poată fi generalizate la nivel de prioritate de investiții.

⁽¹⁾ Autoritățile de management instituie un sistem care înregistrează și stochează datele individuale ale participanților sub formă electronică astfel cum este prevăzut la articolul 125 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul 1303/2013. Dispozițiile privind prelucrarea datelor puse în aplicare de statele membre trebuie să fie conforme cu dispozițiile Directivei 95/46/CE, în special articolele 7 și 8. Datele raportate privind indicatorii marcați cu simbolul „*” sunt date cu caracter personal, conform articolului 7 din Directiva 95/46/CE. Prelucrarea lor este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului [articolul 7 litera (c) din Directiva 95/46/CE]. Pentru definiția operatorului, a se vedea articolul 2 din Directiva 95/46/CE. Datele raportate privind indicatorii marcați cu simbolul „**” sunt o categorie specială de date, conform articolului 8 din Directiva 95/46/CE. Sub rezerva unor garanții corespunzătoare, statele membre pot prevedea, pentru un motiv de interes public important, derogări suplimentare față de cele prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 95/46/CE fie în legislația internă, fie prin decizia autorității de supraveghere (articolul 8 alineatul (4) din Directiva 95/46/CE).

ANEXA III

Tabel de corespondență

Regulamentul (CE) nr 1081/2006 al Parlamentului European și al Consiliului	Prezentul regulament
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3	Articolul 3
Articolul 4	Articolul 4
	Articolul 5
Articolul 5	Articolul 6
Articolul 6	Articolul 7
	Articolul 8
Articolul 7	Articolul 9
Articolul 8	Articolul 10
Articolul 9	—
Articolul 10	—
	Articolul 11
	Articolul 12
Articolul 11	Articolul 13
	Articolul 14
	Articolul 15
	Articolele 16 - 23
	Articolul 24
	Articolul 25
Articolul 12	Articolul 26
Articolul 13	Articolul 27
Articolul 14	Articolul 28
Articolul 15	Articolul 29

FONDUL DE COEZIUNE

4

FONDUL DE COEZIUNE

RDC se aplică în întregime Fondului de coeziune. În plus, Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 stabilește dispoziții specifice privind activitățile care pot beneficia de sprijin din partea Fondului de coeziune, precum și lista indicatorilor de realizare comuni.

Fondul de coeziune urmărește consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii în scopul promovării dezvoltării durabile.

1. Domeniu de aplicare și priorități de investiții

La fel ca în perioadele de programare anterioare, Fondul de coeziune se axează pe investițiile în domeniul mediului, inclusiv în domenii legate de dezvoltarea durabilă și energia sustenabilă care prezintă beneficii de mediu, precum și în domeniul transportului.

Fondul de coeziune sprijină obiectivele tematice 4 („sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele”), 5 („promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor”), 6 („conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor”), 7 („promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore”) și 11 („consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă”).

2. Sprijin pentru Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE)

Din bugetul Fondului de coeziune, suma de 10 miliarde de euro este dedicată proiectelor de infrastructură de transport din cadrul MIE.

REGULAMENTUL (UE) NR. 1300/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 17 decembrie 2013****privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 177 al doilea paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Primul paragraf din articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede că Uniunea își dezvoltă și desfășoară acțiunea care conduce la consolidarea coeziunii sale economice, sociale și teritoriale. Fondul de coeziune creat în temeiul prezentului regulament ar trebui, prin urmare, să ofere o susținere financiară proiectelor din domeniul mediului și al rețelelor transeuropene din sfera infrastructurii de transport.
- (2) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ stabilește dispozițiile comune Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), Fondului social european (FSE), Fondului de coeziune, Fondului agricol pentru dezvoltare rurală și Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime. Regulamentul respectiv constituie un nou cadru pentru fondurile structurale și de investiții europene, inclusiv pentru Fondul de coeziune. Prin urmare, este necesar să se precizeze sarcinile Fondului de coeziune în ceea ce

privește respectivul cadru pentru acțiunea sa și în raport cu scopul care i-a fost atribuit Fondului de coeziune prin TFUE.

- (3) Este oportun să se prevadă dispoziții specifice privind tipurile de activități care pot fi finanțate de Fondul de coeziune pentru a contribui la priorități de investiții în cadrul obiectivelor tematice stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.
- (4) Uniunea ar trebui să poată contribui, prin intermediul Fondului de coeziune, la acțiunile care au ca scop atingerea obiectivelor sale în domeniul mediului în conformitate cu articolele 11 și 191 din TFUE, și anume eficacitatea energetică și energia din surse regenerabile și, în sectorul transporturilor în afara rețelor transeuropene, transportul feroviar, transportul pe căile navigabile, transportul maritim, sistemele de transport intermodal și interoperabilitatea lor, gestionarea traficului rutier, maritim și aerian, transporturile urbane ecologice și transporturile publice.
- (5) Trebuie reamintit că, în cazul în care măsurile ce au la bază articolul 192 alineatul (1) din TFUE presupun costuri considerate disproporționate pentru autoritățile publice dintr-un stat membru, iar asistența financiară din partea Fondului de coeziune este acordată în conformitate cu articolul 192 alineatul (5) din TFUE, se aplică, totuși, principiul „poluatorul plătește”.
- (6) Proiectele privind rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) sprijinite de Fondul de coeziune sunt în conformitate cu orientările stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾. În scopul concentrării eforturilor în această privință, ar trebui să se acorde prioritate proiectelor de interes comun, astfel cum au fost definite în regulamentul respectiv.
- (7) Investițiile care au drept scop reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de activitățile enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽⁵⁾ nu ar trebui să fie eligibile pentru a beneficia de sprijin din Fondul de coeziune, întrucât acestea beneficiază deja de contribuții financiare

⁽¹⁾ JO C 191, 29.6.2012, p. 38.⁽²⁾ JO C 225, 27.7.2012, p. 143.⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (A se vedea pagina 320 din prezentul Jurnal Oficial).⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1315/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport și de abrogare a Deciziei nr. 661/2010/UE (JO L 348, 20.12.2013 p. 1).⁽⁵⁾ Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

prin aplicarea directivei respective. Această excludere nu ar trebui să limiteze posibilitatea utilizării Fondului de coeziune pentru a sprijini activitățile care nu sunt menționate în anexa I la Directiva 2003/87/CE, chiar dacă respectivele activități sunt desfășurate de aceiași operatori economici și includ activități cum ar fi investițiile vizând eficiența energetică a rețelelor de cogenerare de energie termică și electrică și a rețelelor de termoficare, sistemele inteligente de distribuție, stocare și transmisie a energiei și măsurile care vizează reducerea poluării aerului, chiar dacă unul dintre efectele indirecte ale unor astfel de activități este reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră sau dacă aceste activități sunt incluse în planul național menționat în Directiva 2003/87/CE.

- (8) Cu excepția investițiilor care promovează eficiența energetică sau utilizarea energiei din surse regenerabile, investițiile în sectorul locuințelor nu pot fi eligibile pentru sprijin din Fondul de coeziune, întrucât nu intră în domeniul de aplicare al sprijinului din Fondul de coeziune astfel cum este definit în TFUE.
- (9) Pentru a accelera dezvoltarea infrastructurii de transport la nivelul Uniunii, Fondul de coeziune ar trebui să sprijine proiectele de infrastructură de transport cu valoare adăugată europeană prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾ cu o sumă totală de 10 000 000 000 EUR. Alocarea sprijinului din Fondul de coeziune pentru acele proiecte ar trebui să respecte normele stabilite în temeiul articolului 92 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1316/2013, sprijinul ar trebui să fie disponibil numai statelor membre eligibile pentru finanțare din Fondul de coeziune, cu ratele de cofinanțare aplicabile respectivului fond.
- (10) Este important să se ia măsuri ca, la promovarea investițiilor în gestionarea riscurilor, să se țină seama de riscurile specifice la nivel regional, transfrontalier și transnațional.
- (11) Ar trebui să se asigure complementaritate și sinergii între intervențiile sprijinite de Fondul de coeziune, FEDR, obiectivul de cooperare teritorială europeană (CTE) și Mecanismul pentru Interconectarea Europei cu scopul de a evita duplicarea eforturilor și de a asigura caracterul optim al legăturilor dintre diferitele tipuri de infrastructură la nivel local, regional și național, precum și pe întreg teritoriul Uniunii.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, p. 129).

- (12) Pentru a răspunde nevoilor specifice din cadrul Fondului de coeziune, în conformitate cu Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, este necesar să se stabilească, în cadrul fiecărui obiectiv tematic prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, acțiunile specifice Fondului de coeziune drept „priorități de investiție”. Aceste priorități de investiție ar trebui să prevadă obiective detaliate și care să nu se excludă reciproc, la care să contribuie Fondul de coeziune. Aceste priorități de investiție ar trebui, de asemenea, să stea la baza definirii, în cadrul programelor operaționale, a unor obiective specifice care să țină seama de necesitățile și de caracteristicile zonei vizate de program. Pentru a îmbunătăți flexibilitatea și a reduce sarcinile administrative, prin implementarea comună, ar trebui să se alinieze prioritățile de investiții ale FEDR și ale Fondului de coeziune în cadrul obiectivelor tematice corespunzătoare.
- (13) Într-o anexă la prezentul regulament ar trebui să se stabilească un set comun de indicatori de realizare pentru a evalua progresul global înregistrat la nivelul Uniunii în implementarea programelor operaționale. Respectivii indicatori ar trebui să corespundă priorității de investiție și tipului de acțiune sprijinite în conformitate cu prezentul regulament și cu dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Indicatorii comuni de realizare ar trebui să fie completați cu indicatori de rezultat specifici programului și, după caz, cu indicatori de realizare specifici programului.
- (14) În vederea modificării prezentului regulament în privința anumitor elemente neesențiale, ar trebui să fie delegată Comisiei competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 TFUE în ceea ce privește modificarea listei de indicatori de realizare comuni, astfel cum sunt prevăzuți în anexa I la prezentul regulament. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (15) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii în scopul promovării unei dezvoltări durabile, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre, dar, având în vedere amploarea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni, de rămânerea în urmă a regiunilor defavorizate și de mijloacele financiare limitate de care dispun statele membre și regiunile, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului menționat.

- (16) Prezentul regulament înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1084/2006 al Consiliului⁽¹⁾. Prin urmare, regulamentul în cauză ar trebui abrogat. Cu toate acestea, prezentul regulament nu ar trebui să afecteze continuarea sau modificarea asistenței aprobate de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 sau al altei legislații aplicabile acelei asistențe la 31 decembrie 2013. Regulamentul respectiv sau cea altă legislație aplicabilă ar trebui să se aplice în continuare și după 31 decembrie 2013 asistenței sau operațiunilor în cauză până la finalizarea lor. Cererile de asistență prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 ar trebui să rămână valabile.
- (17) Pentru a permite aplicarea promptă a măsurilor prevăzute în prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Instituirea Fondului de coeziune și obiect

- (1) Prin prezentul regulament se înființează un Fond de coeziune în vederea consolidării coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii, în scopul promovării dezvoltării durabile
- (2) Prezentul regulament definește sarcinile Fondului de coeziune și domeniul de aplicare al sprijinului oferit din acesta cu privire la obiectivul privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă menționat la articolul 89 din Regulamentul (UE) nr 1303/2013.

Articolul 2

Domeniul de aplicare al sprijinului oferit din Fondul de coeziune

- (1) Fondul de coeziune, asigurând în același timp un echilibru corespunzător și în conformitate cu necesitățile de investiție și de infrastructură specifice fiecărui stat membru, sprijină:
- (a) investițiile în domeniul mediului, inclusiv în domenii legate de dezvoltarea durabilă și energia sustenabilă care prezintă beneficii de mediu;
- (b) TEN-T, în conformitate cu orientările adoptate prin Regulamentul (UE) nr 1315/2013;
- (c) asistență tehnică.
- (2) Fondul de coeziune nu sprijină:
- (a) dezafectarea sau construirea de centrale nucleare;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1084/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de creare a Fondului de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1164/94 (JO L 210, 31.7.2006, p. 79).

- (b) investițiile care vizează o reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră din activitățile enumerate la anexa I la Directiva 2003/87/CE;
- (c) investițiile în sectorul locuințelor, cu excepția celor legate de promovarea eficienței energetice sau a utilizării energiei din surse regenerabile;
- (d) fabricarea, prelucrarea și comercializarea tutunului și a produselor din tutun;
- (e) întreprinderile aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în normele Uniunii privind ajutoarele de stat;
- (f) investițiile în infrastructura aeroportuară, cu excepția celor legate de protecția mediului sau a celor însoțite de investițiile necesare pentru atenuarea ori reducerea impactului negativ al acestei infrastructuri asupra mediului.

Articolul 3

Sprijinul din Fondul de coeziune pentru proiectele de infrastructură de transport în cadrul Mecanismului pentru Interconectarea Europei

Fondul de coeziune sprijină proiectele de infrastructură de transport cu valoare adăugată europeană prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1316/2013 cu o sumă totală de 10 000 000 000 EUR, în conformitate cu articolul 92 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 4

Priorități de investiții

Fondul de coeziune acordă sprijin pentru următoarele priorități de investiții în cadrul obiectivelor tematice stabilite la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în concordanță cu nevoile de dezvoltare și de potențialul de creștere menționate la articolul 15 alineatul (1) litera (a) punctul (i) din regulamentul respectiv și prevăzute în acordul de parteneriat:

- (a) tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon în toate sectoarele prin:
- (i) promovarea producției și distribuției de energie obținută din surse regenerabile;
- (ii) promovarea eficienței energetice și a utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul întreprinderilor;
- (iii) sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor;
- (iv) dezvoltarea și implementarea unor sisteme de distribuție inteligente care funcționează la niveluri de tensiune joasă și medie;

- (v) promovarea unor strategii cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritorii, în special pentru zonele urbane, inclusiv promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile și a măsurilor de adaptare relevante pentru atenuarea impactului;
 - (vi) promovarea utilizării cogenerării de energie termică și electrică cu randament ridicat, pe baza cererii de energie termică utilă;
- (b) promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor prin:
- (i) sprijinirea investițiilor pentru adaptarea la schimbările climatice, inclusiv a abordărilor bazate pe ecosisteme;
 - (ii) promovarea investițiilor pentru a face față unor riscuri specifice, asigurarea rezistenței în fața dezastrelor și dezvoltarea sistemelor de gestiune a dezastrelor;
- (c) conservarea și protecția mediului și promovarea eficienței utilizării resurselor prin:
- (i) investițiile în sectorul deșeurilor, pentru a îndeplini cerințele *acquis*-ului Uniunii în domeniul medului și pentru a satisface nevoile, identificate de statele membre care depășesc aceste cerințe;
 - (ii) investițiile în sectorul apelor, pentru a îndeplini cerințele *acquis*-ului Uniunii în domeniul medului și pentru a satisface nevoile, identificate de statele membre și care depășesc aceste cerințe;
 - (iii) protejarea și refacerea biodiversității și a solurilor, precum și promovarea de servicii ecosistemice, inclusiv prin Natura 2000, și infrastructurile ecologice;
 - (iv) realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de conversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului;
- (d) promovarea transportului sustenabil și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor esențiale ale rețelelor, prin:
- (i) sprijinirea unui spațiu unic european de transport multimodal prin investiții în TEN-T;
 - (ii) dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, și care au emisii reduse de carbon, inclusiv a

căilor navigabile interioare și a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale și infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea sustenabilă la nivel regional și local;

- (iii) dezvoltarea și reabilitarea unor sisteme feroviare complete, de înaltă calitate și interoperabile și promovarea măsurilor de reducere a zgomotului;

- (e) consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin acțiuni de consolidare a capacității instituționale și a eficienței administrațiilor și serviciilor publice legate de implementarea Fondului de coeziune.

Articolul 5

Indicatori

- (1) Se utilizează indicatori comuni de realizare, astfel cum sunt prevăzuți în anexa I la prezentul regulament, indicatori de rezultat specifici programului și, după caz, indicatori de realizare specifici programului, în conformitate cu articolul 27 alineatul (4) și cu articolul 96 alineatul (2) litera (b) punctele (ii) și (iv) și litera (c) punctele (ii) și (iv) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

- (2) Pentru indicatorii de realizare comuni și indicatorii de realizare specifici programului, nivelurile de referință se stabilesc la zero. Se fixează valori-țintă cuantificate cumulative pentru respectivii indicatori pentru anul 2023.

- (3) Pentru indicatorii de rezultat specifici programului și care se referă la priorități de investiții, nivelurile de referință se stabilesc utilizând datele cele mai recente disponibile și se fixează ținte pentru anul 2023. Țintele pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi.

- (4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 7 pentru a modifica lista indicatorilor de realizare comuni prevăzută în anexa I, în vederea efectuării de adaptări, în cazul în care sunt justificate, pentru a asigura evaluarea eficientă a progreselor înregistrate privind implementarea programului operațional.

Articolul 6

Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea, inclusiv anularea totală sau parțială, a asistenței aprobate de Comisie la 31 decembrie 2013 în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 sau al unei alte legislații aplicabile acelei asistențe. Regulamentul respectiv sau cea altă legislație aplicabilă se aplică în continuare și după 31 decembrie 2013 asistenței respective sau operațiunilor în cauză până la finalizarea lor. În înțelesul prezentului alineat, termenul "asistență" acoperă programele operaționale și proiectele majore.

(2) Cererile de asistență prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 rămân valabile.

Articolul 7

Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate îi este conferită Comisiei sub rezerva condițiilor prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 5 alineatul (4) se conferă Comisiei de la 21 decembrie 2013 până la 31 decembrie 2020.

(3) Delegarea competențelor prevăzută la articolul 5 alineatul (4) poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. Decizia de revocare pune capăt delegării competenței menționate în decizia respectivă. Aceasta intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară, specificată în decizie. Aceasta nu aduce atingere validității actelor delegate deja în vigoare.

(4) Imediat ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 5 alineatul (4) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul

European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Această perioadă se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 8

Abrogare

Fără a aduce atingere articolului 6 din prezentul regulament, Regulamentul (CE) nr. 1084/2006 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2014.

Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 9

Revizuire

Parlamentul European și Consiliul reexaminează prezentul regulament până la 31 decembrie 2020 în conformitate cu articolul 177 din TFUE.

Articolul 10

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 17 decembrie 2013.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

R. ŠADŽIUS

ANEXA I

INDICATORI DE REALIZARE COMUNI PENTRU FONDUL DE COEZIUNE

	UNITATE	DENUMIRE
Mediu		
Deșeuri solide	tone/an	Capacitate suplimentară de reciclare a deșeurilor
Alimentare cu apă	persoane	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună alimentare cu apă
Epurarea apelor uzate	echivalent populație	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună tratare a apelor uzate
Prevenirea și gestionarea riscurilor	persoane	Populație care beneficiază de măsurile de protecție împotriva inundațiilor
	persoane	Populație care beneficiază de protecție împotriva incendiilor forestiere
Reabilitarea solului	hectare	Suprafața totală a solului reabilitat
Natură și biodiversitate	hectare	Suprafața habitatelor sprijinite în vederea obținerii unui stadiu de conservare mai bun
Energie și schimbări climatice		
Energie din surse regenerabile	MW	Capacitatea suplimentară de producție de energie regenerabilă
Eficiență energetică	gospodării	Numărul de gospodării cu clasificare mai bună a consumului de energie
	kWh/an	Scăderea consumului anual primar de energie al clădirilor publice
	utilizatori	Numărul de utilizatori de energie suplimentari conectați la rețele inteligente
Reducerea gazelor cu efect de seră	Echivalent tone de CO ₂	Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră
Transport		
Cale ferată	kilometri	Lungimea totală a noilor linii de cale ferată
	kilometri	Lungimea totală a liniilor de cale ferată renovate sau modernizate
Drumuri	kilometri	Lungimea totală a drumurilor nou construite
	kilometri	Lungimea totală a drumurilor renovate sau modernizate
Transport urban	kilometri	Lungimea totală a liniilor de tramvai și de metrou noi sau îmbunătățite
Căi de navigație interioară	kilometri	Lungimea totală a căilor navigabile interioare nou-create sau îmbunătățite

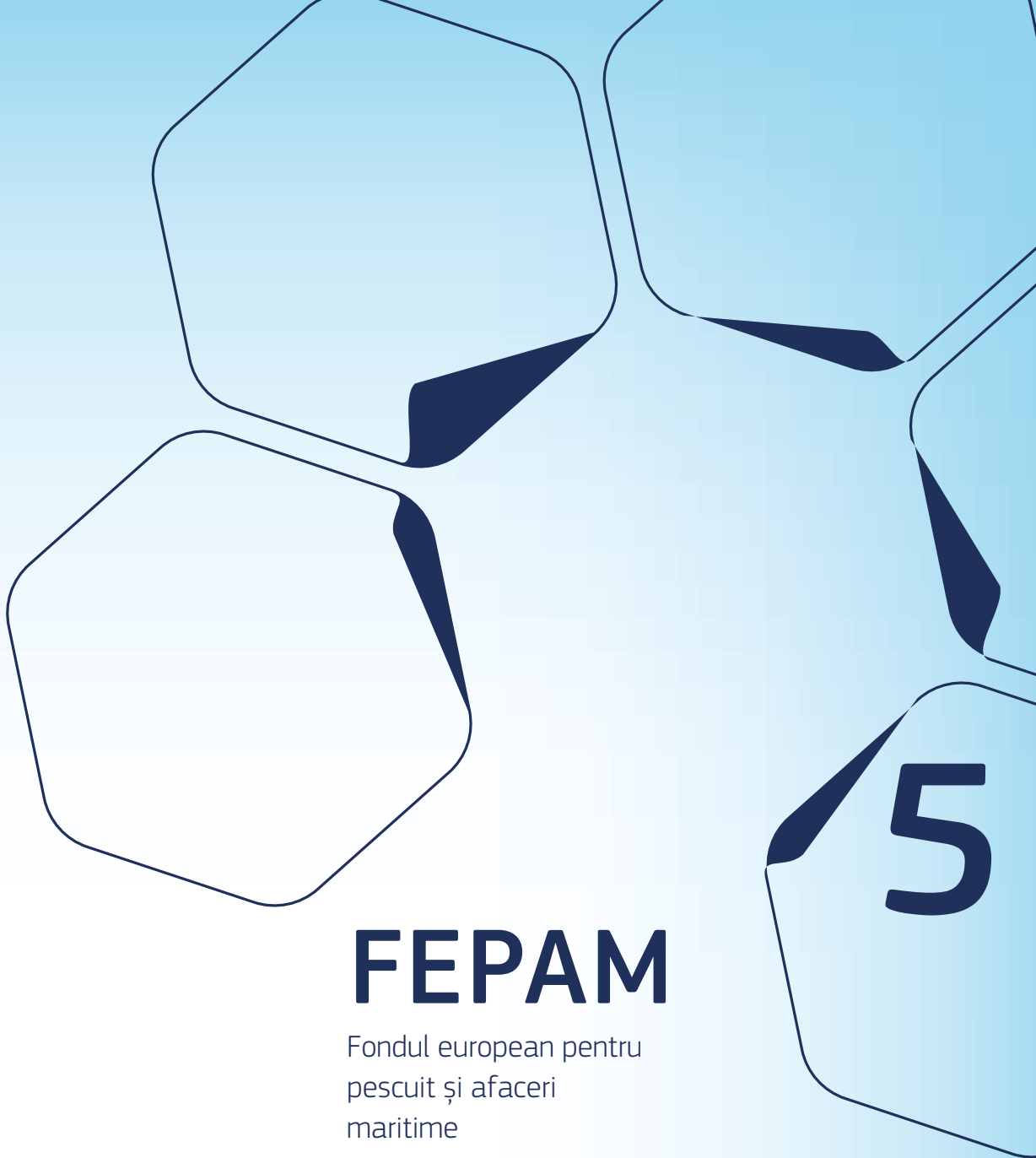
ANEXA II

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

Regulamentul (CE) nr. 1084/2006	Prezentul regulament
Articolul 1	Articolul 1
Articolul 2	Articolul 2
Articolul 3	—
Articolul 4	—
—	Articolul 3
—	Articolul 4
—	Articolul 5
Articolul 5	Articolul 6
Articolul 5a	—
—	Articolul 7
Articolul 6	Articolul 8
Articolul 7	Articolul 9
Articolul 8	Articolul 10

Declarație comună a Parlamentului European și a Consiliului privind aplicarea articolului 6 din Regulamentul FEDER, a articolului 15 din Regulamentul CTE și a articolului 4 din Regulamentul privind Fondul de coeziune

Parlamentul European și Consiliul iau act de asigurările oferite de Comisie legiuitorului Uniunii cum că indicatorii comuni de realizare pentru Regulamentul FEDER, Regulamentul CTE și Regulamentul privind Fondul de coeziune care urmează să fie incluși într-o anexă la fiecare regulament în parte reprezintă rezultatul unui proces de pregătire îndelungat în care sunt implicați experți de evaluare atât din partea Comisiei, cât și din partea statelor membre și, în principiu, se presupune că aceștia vor rămâne stabili.

FEPAM

Fondul european pentru
pescuit și afaceri
maritime

FONDUL EUROPEAN PENTRU PESCUIT ȘI AFACERI MARITIME

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) sprijină politicile UE în domeniul pescuitului și afacerilor maritime în perioada 2014-2020 pentru a contribui la realizarea următoarelor obiective:

- promovarea pescuitului și acvaculturii competitive, durabile din punctul de vedere al mediului, viabile din punct de vedere economic și responsabile din punct de vedere social;
- încurajarea punerii în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului (PCP);
- promovarea unei dezvoltări teritoriale favorabile incluziunii și echilibrate a zonelor de pescuit și de acvacultură;
- încurajarea dezvoltării și punerii în aplicare a politicii maritime integrate a Uniunii (PMI), în completarea politicii de coeziune și a PCP.

Alocarea pentru FEPAM în perioada 2014-2020 este de 6,4 miliarde de euro, din care 11 % sunt gestionate de Comisia Europeană și 89 % de către statele membre în cadrul programelor operaționale.

În cadrul cotei din FEPAM pe care o gestionează, Comisia Europeană sprijină următoarele obiective din sectorul afacerilor maritime și costiere la nivel european:

- guvernanța internațională;
- cooperarea prin schimbul de informații și de bune practici;
- informarea publicului și sprijin pentru platformele de interconectare;
- cunoștințele despre lumea marină și amenajarea spațială maritimă.

În ceea ce privește cota de 89 % gestionată de statele membre, FEPAM sprijină următoarele obiective:

- reducerea impactului pescuitului asupra mediului marin;
- instrumente de comercializare pentru profesioniști și consumatori;
- gestionarea comună a zonelor protejate și a siturilor Natura 2000;
- sprijin special pentru pescarii la scară mică.

Alocarea este defalcată astfel:

- 4 340 de milioane de euro pentru dezvoltarea durabilă și creșterea profitabilității pescuitului și acvaculturii prin garantarea și crearea de locuri de muncă durabile, sprijinirea activităților de comercializare și de prelucrare și promovarea dezvoltării locale;
- 580 de milioane de euro pentru monitorizarea conformității cu PCP și protejarea accesului echitabil la stocuri sănătoase. Activitățile includ accesul la zonele de pescuit, controlarea efortului de pescuit, a totalurilor admise de captură (TAC) și a cotelor de pescuit și alte măsuri tehnice de îmbunătățire a selectivității și a sustenabilității;
- 520 de milioane de euro pentru colectarea datelor în vederea îmbunătățirii cunoștințelor despre mări și a gestiunii pe termen lung a pescuitului. Aceasta implică înțelegerea și monitorizarea speciilor comerciale, dinamica pescăriilor cu stoc unic și mixte și modelarea ecologică a bazinelor regionale;
- 71 de milioane de euro pentru Economia albastră, pentru a debloca potențialul de creștere durabilă și creare de locuri de muncă în sectorul maritim, în domenii precum supravegherea maritimă (CISE), îmbunătățirea cunoștințelor despre mări și ecosisteme și asigurarea exploatarei raționale a noilor resurse marine (de exemplu, energie, biotehnologie).

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 508/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 15 mai 2014

privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 42, articolul 43 alineatul (2), articolul 91 alineatul (1), articolul 100 alineatul (2), articolul 173 alineatul (3), articolul 175, articolul 188, articolul 192 alineatul (1), articolul 194 alineatul (2), articolul 195 alineatul (2) și articolul 349,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizele Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 13 iulie 2011 intitulată „Reforma politicii comune în domeniul pescuitului” a prezentat potențialele provocări, obiective și orientări ale politicii comune în domeniul pescuitului (denumită în continuare „PCP”) ulterior anului 2013. În perspectiva dezbaterii care a urmat publicării comunicării menționate, PCP a fost reformată prin Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾. Reforma PCP cuprinde toate elementele principale ale PCP, inclusiv aspectele sale financiare. În vederea îndeplinirii obiectivelor acestei reforme, este oportun să se abroge Regulamentul (CE) nr. 2328/2003 al Consiliului ⁽⁵⁾, Regulamentul (CE) nr. 861/2006 al Consiliului ⁽⁶⁾, Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului ⁽⁷⁾ și Regulamentul (CE) nr. 791/2007 al Consiliului ⁽⁸⁾, precum și să se înlocuiască toate aceste dispoziții cu prezentul regulament.

⁽¹⁾ JO C 299, 4.10.2012, p. 133 și JO C 271, 19.9.2013, p. 154.

⁽²⁾ JO C 391, 18.12.2012, p. 84.

⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 16 aprilie 2014 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 6 mai 2014.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 22).

⁽⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 2328/2003 al Consiliului din 22 decembrie 2003 de instituire a unui regim de compensare a costurilor suplimentare apărute la comercializarea anumitor produse pescărești din Insulele Azore, Madeira, Insulele Canare și departamentele Guyana Franceză și Réunion, din cauza ultraperifericității acestor regiuni (JO L 345, 31.12.2003, p. 34).

⁽⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 861/2006 al Consiliului din 22 mai 2006 de stabilire a măsurilor financiare comunitare privind punerea în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului și în domeniul dreptului mării (JO L 160, 14.6.2006, p. 1).

⁽⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului din 27 iulie 2006 privind Fondul European pentru Pescuit (JO L 223, 15.8.2006, p. 1).

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 791/2007 al Consiliului din 21 mai 2007 de instituire a unui regim de compensare a costurilor suplimentare apărute la comercializarea anumitor produse pescărești din regiunile ultraperiferice Insulele Azore, Madeira, Insulele Canare, Guyana Franceză și Réunion (JO L 176, 6.7.2007, p. 1).

Fiind recunoscut faptul că toate aspectele legate de oceanele și mările Europei sunt legate între ele, prezentul regulament ar trebui să sprijine, de asemenea, dezvoltarea în continuare a politicii maritime integrate (PMI) menționată în Regulamentul (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.

- (2) Domeniul de aplicare al Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) ar trebui să includă sprijin pentru PCP pentru conservarea resurselor biologice marine, pentru gestionarea pescuitului și a flotelor care exploatează respectivele resurse, pentru resursele biologice de apă dulce și acvacultura, precum și pentru prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care astfel de activități au loc pe teritoriul statelor membre, sunt desfășurate de navele de pescuit ale Uniunii sau de resortisanți ai statelor membre, fără se a aduce atingere responsabilității primare a statului de pavilion, ținând cont de dispozițiile articolului 117 din Convenția Organizației Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 10 decembrie 1982 ⁽²⁾ (CNUDM).
- (3) Succesul PCP depinde de un sistem eficace de control, inspecție și aplicare, precum și de disponibilitatea unor date complete și fiabile, atât în vederea consultanței științifice, cât și în scop de punere în aplicare și control. Prin urmare, FEPAM ar trebui să sprijine politicile respective.
- (4) Domeniul de aplicare al FEPAM ar trebui să includă sprijinul pentru PMI, inclusiv pentru elaborarea și punerea în aplicare a unor operațiuni și a unui proces decizional coordonate în legătură cu oceanele, mările, regiunile costiere și sectoarele maritime, în completarea diferitelor politici ale Uniunii legate de acestea, în special a PCP și a politicilor privind transportul, industria, coeziunea teritorială, mediul, energia și turismul. Ar trebui să se asigure coerența și integrarea în ceea ce privește gestionarea diferitelor politici sectoriale în Marea Baltică, Marea Nordului, Mările Celtice, Golful Biscaya și Coasta Iberică, bazinul maritim al Mării Mediterane și bazinul maritim al Mării Negre.
- (5) Beneficiarii FEPAM, în sensul articolului 2 punctul 10 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, pot fi operatori în sensul articolului 4 punctul 30 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, pescari sau organizații de pescari, dacă nu se specifică altfel în prezentul regulament.
- (6) În conformitate cu concluziile Consiliului European din 17 iunie 2010, prin care a fost adoptată noua strategie a Uniunii pentru creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, în temeiul Comunicării Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020 - O strategie pentru creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” („Strategia Europa 2020”), Uniunea și statele membre ar trebui să pună în aplicare măsuri pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, promovând în același timp dezvoltarea armonioasă în Uniune. Ar trebui ca resursele să fie concentrate în vederea atingerii obiectivelor și țințelor Strategiei Europa 2020, îndeosebi a celor legate de ocuparea forței de muncă, de schimbările climatice, de durabilitatea energetică, de combaterea sărăciei și de incluziunea socială, precum și în vederea îmbunătățirii eficacității prin punerea unui accent mai puternic pe rezultate. Includerea PMI în FEPAM contribuie, de asemenea, la îndeplinirea principalelor obiective de politică stabilite în Strategia Europa 2020 și corespunde obiectivelor generale privind creșterea coeziunii economice, sociale și teritoriale prevăzute în Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
- (7) Pentru a se garanta faptul că FEPAM contribuie la îndeplinirea obiectivelor PCP, PMI și ale Strategiei Europa 2020, este necesar să se pună accentul pe un număr limitat de priorități esențiale referitoare la încurajarea pescuitului și a acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere, stimulând punerea în aplicare a PCP, sporind ocuparea forței de muncă și coeziunea teritorială, încurajând comercializarea și prelucrarea, precum și punerea în aplicare a PMI.
- (8) În toate etapele punerii în aplicare a FEPAM, Uniunea ar trebui să urmărească eliminarea inegalităților și promovarea egalității între bărbați și femei, precum și combaterea discriminării pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală.
- (9) Obiectivul general al PCP constă în a garanta că activitățile din domeniul pescuitului și acvaculturii contribuie la crearea unor condiții de mediu în măsură să fie sustenabile pe termen lung, care sunt necesare pentru dezvoltarea economică și socială. De asemenea, politica comună în domeniul pescuitului ar trebui să contribuie la creșterea productivității, la un nivel de trai echitabil pentru sectorul pescuitului și la piețe stabile și ar trebui să asigure disponibilitatea resurselor și prețuri rezonabile pentru produsele livrate consumatorilor.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2011 de instituire a unui program de susținere a continuării dezvoltării unei politici maritime integrate (JO L 321, 5.12.2011, p. 1).

⁽²⁾ Convenția Organizației Națiunilor Unite asupra dreptului mării și a acordului de punere în aplicare a părții XI din aceasta (JO L 179, 23.6.1998, p. 3).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (10) Este extrem de important ca aspectele de mediu să fie mai bine integrate în PCP, ceea ce ar conduce la atingerea obiectivelor și țințelor politicii de mediu a Uniunii și ale Strategiei Europa 2020. PCP vizează o exploatare a resurselor biologice marine vii prin care să se refacă și să se mențină stocurile de pește la niveluri care să permită obținerea producției maxime durabile, până în 2015, dacă este posibil, și cel târziu până în 2020. PCP ar trebui să pună în aplicare abordări preventive și ecosistemice în ceea ce privește gestionarea pescuitului. În consecință, FEPAM ar trebui să contribuie la protecția mediului marin, astfel cum se prevede în Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾.
- (11) Finanțarea prin intermediul unui fond unic, FEPAM, a cheltuielilor aferente PCP și PMI ar trebui să abordeze necesitatea unei simplificări și să consolideze integrarea ambelor politici. Extinderea gestiunii partajate la prelucrare și comercializare, inclusiv la compensațiile pentru regiunile ultraperiferice, la activitățile de control, de colectare de date și de gestionare, precum și la PMI, ar trebui să contribuie în continuare la simplificarea și la reducerea sarcinii administrative atât pentru Comisie, cât și pentru statele membre și, de asemenea, să ducă la sporirea coerenței și eficienței sprijinului acordat.
- (12) Bugetul Uniunii ar trebui să finanțeze cheltuielile aferente PCP și PMI prin intermediul unui fond unic, FEPAM, fie în mod direct, fie în cadrul gestiunii partajate cu statele membre. Gestiunea partajată cu statele membre ar trebui să se aplice nu doar măsurilor de sprijinire a pescuitului, a acvaculturii și a dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității, ci și prelucrării și comercializării, compensațiilor pentru regiunile ultraperiferice și activităților de control și de colectare de date, precum și PMI. Gestiunea directă ar trebui să se aplice consultanței științifice, măsurilor specifice de control și de executare, contribuțiilor voluntare la organizațiile regionale de gestionare a pescuitului, cunoașterii pieței, consiliilor consultative și operațiunilor de punere în aplicare a PMI și activităților de comunicare. Ar trebui să fie precizate tipurile de operațiuni care se califică pentru a fi finanțate prin FEPAM.
- (13) Este necesar să se facă distincția între categoriile de măsuri de control și de punere în aplicare care sunt cofinanțate în cadrul gestiunii partajate și cele cofinanțate în cadrul gestiunii directe. Este esențială rezervarea resurselor care urmează a fi alocate activităților de control și de colectare de date în cadrul gestiunii partajate, permițând o anumită flexibilitate între cele două categorii de măsuri.
- (14) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, sprijinul financiar din partea Uniunii în cadrul FEPAM urmează a fi condiționată de respectarea normelor PCP de către statele membre și de către operatori. Această cerință este menită a reflecta responsabilitatea Uniunii de a garanta, în interes public, conservarea resurselor biologice marine în temeiul PCP, în temeiul articolului 3 din TFUE.
- (15) Îndeplinirea obiectivelor PCP ar fi subminată dacă sprijinul financiar din partea Uniunii în cadrul FEPAM ar fi acordată operatorilor care, *ex-ante*, nu au îndeplinit cerințele legate de interesul public de a se conserva resursele biologice marine. Prin urmare, cererile prezentate de operatori ar trebui să fie eligibile pentru finanțare în cadrul FEPAM numai cu condiția ca, într-o anumită perioadă înaintea depunerii unei cereri de sprijin, operatorii respectivi să nu fi săvârșit nicio încălcare, infracțiune sau fraudă gravă și să nu fi fost implicați în operarea, gestionarea sau deținerea în proprietate a navelor de pescuit incluse pe lista Uniunii privind navele angajate în activități de pescuit ilegale, nedeclarate și nereglementate (INN) sau al navelor sub pavilionul unor țări identificate ca țări terțe necooperante astfel cum se prevede în prezentul regulament.
- (16) De asemenea, beneficiarii ar trebui să îndeplinească în continuare cerințele de admisibilitate și după transmiterea cererii pentru sprijin, atât pe întreaga perioadă de punere în aplicare a operațiunii, cât și timp de cinci ani de la efectuarea plății finale către beneficiarul în cauză.
- (17) Ar trebui să se aplice consecințe financiare și corecții în cazul în care beneficiarul nu îndeplinește condițiile de eligibilitate și de durabilitate. Pentru a determina cuantumul unei astfel de corecții financiare, ar trebui să se țină cont de natura, gravitatea, durata și caracterul repetitiv al comiterii încălcărilor, infracțiunilor sau fraudelor de către beneficiar, precum și de importanța contribuției FEPAM la activitatea economică a beneficiarului.
- (18) Îndeplinirea obiectivelor PCP ar fi, de asemenea, subminată dacă sprijinul financiar din partea Uniunii în cadrul FEPAM ar fi furnizată statelor membre care nu și-au îndeplinit obligațiile prevăzute de normele PCP legate de interesul public de a se conserva resursele marine, de exemplu obligațiile referitoare la colectarea de date și la aplicarea controalelor. Mai mult decât atât, în cazul neîndeplinirii obligațiilor respective, există riscul ca statele membre să nu detecteze cererile inadmisibile sau operațiunile neeligibile.

⁽¹⁾ Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru Strategia pentru mediul marin) (JO L 164, 25.6.2008, p. 19).

- (19) Ca măsură preventivă, pentru a împiedica efectuarea unor plăți neeligibile, precum și pentru a stimula statele membre să se conformeze normelor PCP, ar trebui să se prevadă dispoziții pentru întreruperea termenului de plată și suspendarea plăților, ca măsuri cu durată și domeniu de aplicare limitate. Corecțiile financiare care au consecințe definitive și irevocabile ar trebui să se aplice numai cheltuielilor afectate de cazurile de neconformare.
- (20) În vederea îmbunătățirii coordonării și a punerii în aplicare armonizate a fondurilor care oferă sprijin în temeiul politicii de coeziune, și anume Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE) și Fondul de coeziune (FC), a fondurilor pentru dezvoltare rurală și pentru sectorul maritim și al pescuitului, și anume Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și, respectiv, FEPAM, au fost stabilite dispoziții comune pentru toate aceste fonduri („fondurile ESI”) prin Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. În completarea Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, prezentul regulament conține dispoziții specifice și complementare, datorate particularităților sectoarelor PCP și PMI.
- (21) Principiul proporționalității ar trebui aplicat programului operațional și pe întreg parcursul ciclului de program, ținând cont de dimensiunea administrațiilor respective statelor membre și de cuantumul total al cheltuielilor publice alocate programului operațional.
- (22) Comisia ar trebui să realizeze o defalcare anuală pe stat membru a creditelor de angajament disponibile, aplicând criterii obiective și transparente. Aceste criterii ar trebui să includă indicatori de măsurare a dimensiunii sectorului pescuitului și acvaculturii, a amplitudinii responsabilităților privind controlul și colectarea de date, a alocărilor istorice în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 și a consumului anterior în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 861/2006.
- (23) Îndeplinirea anumitor condiționalități specifice *ex ante* este extrem de importantă în contextul PCP, în special în ceea ce privește prezentarea unui raport privind capacitatea de pescuit și a unui plan strategic național multianual pentru acvacultură și capacitatea administrativă dovedită în vederea respectării cerințelor privind datele necesare pentru gestionarea pescuitului, precum și în vederea punerii în aplicare a unui sistem de control, inspecție și executare al Uniunii.
- (24) În conformitate cu obiectivul de simplificare, toate activitățile în temeiul FEPAM care intră sub incidența gestiunii partajate, inclusiv controlul și colectarea de date, ar trebui să ia forma unui program operațional unic pentru fiecare stat membru, în conformitate cu structura națională a respectivului stat membru. Exercițiul de programare ar trebui să vizeze perioada cu prinsă între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2020. Atunci când întocmesc programul operațional unic, statele membre ar trebui să se asigure că volumul și conținutul programelor lor operaționale reflectă obiectivul de simplificare. Fiecare program ar trebui să stabilească o strategie pentru atingerea țintelor legate de prioritățile Uniunii în cadrul FEPAM și o serie de măsuri. Programarea ar trebui să respecte aceste priorități ale Uniunii, adaptându-se în același timp la contextele naționale, și ar trebui să completeze alte politici ale Uniunii, în special politica de dezvoltare rurală și politica de coeziune.
- (25) În vederea promovării pescuitului costier la scară mică, statele membre care au pescuitul costier la scară semnificativ mică ar trebui să anexeze la programul lor operațional planuri de acțiune pentru dezvoltarea și asigurarea competitivității și a durabilității pescuitului costier la scară mică.
- (26) Pentru a contribui la realizarea obiectivului de simplificare în cadrul punerii în aplicare a FEPAM și pentru a reduce atât costurile cu controalele, cât și rata de eroare, statele membre ar trebui să folosească la maximum posibilitatea de a folosi forme de granturi simplificate, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.
- (27) În vederea punerii în aplicare a obligațiilor în materie de control în temeiul PCP, statele membre ar trebui să elaboreze secțiunea privind controlul din cadrul programului operațional în conformitate cu prioritățile Uniunii adoptate de Comisie în acest domeniu de politică. În vederea ajustării programului operațional la nevoile în continuă schimbare în materie de control și executare, secțiunea privind controlul din cadrul programului operațional ar trebui revizuită regulat, în funcție de schimbările priorităților Uniunii în ceea ce privește politica de control și executare din cadrul PCP. Aceste modificări ar trebui să fie aprobate de Comisie. În vederea asigurării unei flexibilități continue în ceea ce privește programarea activităților în domeniul controlului, revizuirea secțiunii privind controlul din cadrul programului operațional ar trebui să facă obiectul unei proceduri simplificate.

- (28) Statele membre ar trebui să elaboreze secțiunea privind colectarea de date din cadrul programului în conformitate cu programul multianual al Uniunii, astfel cum este menționat în Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului⁽¹⁾. Pentru a se adapta la nevoile specifice legate de activitățile de colectare de date, statele membre, în conformitate cu regulamentul menționat, ar trebui să elaboreze un program de activitate care ar trebui să fie aprobat de Comisie.
- (29) Fondurile care intră sub incidența gestiunii directe, cu excepția asistenței tehnice din partea Comisiei, ar trebui să fie predefinite prin obiective cu un grad de flexibilitate de 5 % și să fie reglementate de programe de activitate anuale.
- (30) În vederea îmbunătățirii competitivității și a performanței economice a activităților de pescuit, este esențial să se stimuleze și să se ofere sprijin pentru investiția în inovare. Pentru a încuraja un nivel mai ridicat al participării, procedura de solicitare de sprijin pentru inovare ar trebui să fie simplificată.
- (31) De asemenea, investițiile în capitalul uman sunt esențiale pentru îmbunătățirea competitivității și a performanței economice a activităților maritime și de pescuit. Prin urmare, FEPAM ar trebui să susțină serviciile de consultanță, cooperarea dintre oamenii de știință și pescari, formarea profesională, învățarea pe tot parcursul vieții, și ar trebui să stimuleze diseminarea cunoștințelor, să contribuie la îmbunătățirea performanței și a competitivității generale a operatorilor și să promoveze dialogul social. Recunoscând rolul pe care îl joacă în comunitățile de pescuit, soții, soțiile și partenerii de viață ai pescarilor independenți ar trebui, de asemenea, să primească, în anumite condiții, sprijin pentru formarea profesională, învățarea pe tot parcursul vieții, diseminarea cunoștințelor și participarea la rețele, care să contribuie la dezvoltarea lor profesională.
- (32) Pentru a ajuta tinerii care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul pe piața muncii în sectorul pescuitului pe durata unei crize financiare persistente, FEPAM ar trebui să sprijine programele de stagii și cursurile privind practicile de pescuit durabile și conservarea resurselor biologice marine.
- (33) Fiind cunoscut potențialul oferit de diversificare celor care practică pescuitul costier la scară mică, precum și rolul esențial al acestora în cadrul comunităților costiere, FEPAM ar trebui să ofere sprijin investițiilor care contribuie la diversificarea veniturilor pescarilor prin dezvoltarea unor activități complementare, incluzând investiții la bord, turismul pentru pescuitul cu undița, restaurante, servicii de mediu aferente pescuitului și activități educaționale referitoare la pescuit.
- (34) Crearea și dezvoltarea unor noi activități economice în sectorul pescuitului de către tinerii pescari reprezintă o provocare din punct de vedere financiar și constituie un element care ar trebui luat în considerare în procesul de alocare și de identificare a fondurilor din cadrul FEPAM. Dezvoltarea respectivă este esențială pentru competitivitatea sectorului pescuitului din Uniune. Prin urmare, ar trebui instituit un sprijin pentru tinerii pescari care demarează activități de pescuit, pentru a facilita inițierea unor astfel de activități de către aceștia. Pentru a asigura viabilitatea noilor activități economice sprijinite în cadrul FEPAM, sprijinul ar trebui să fie condiționat de dobândirea aptitudinilor și competențelor necesare. Sprijinul pentru demararea unei afaceri ar trebui să contribuie doar la achiziționarea primului vas de pescuit.
- (35) În vederea abordării nevoilor în materie de sănătate și securitate la bordul navelor, FEPAM ar trebui să susțină investițiile care vizează garantarea siguranței, a condițiilor de lucru, a sănătății și a igienei la bord, cu condiția ca investiția sprijinită să depășească cerințele prevăzute de dreptul Uniunii sau de cel intern.
- (36) Ar trebui să fie stabilite norme pentru acordarea indemnizațiilor și compensațiilor financiare pescarilor și armatorilor navelor de pescuit în cazul încetării temporare a activităților de pescuit, dacă încetarea temporară a activității este consecința directă a anumitor măsuri de conservare, excluzând stabilirea și alocarea posibilităților de pescuit, este prevăzută în anumite planuri de gestionare a activităților de pescuit la nivel național sau la nivelul Uniunii sau rezultă din nereînnoirea acordurilor de parteneriat în domeniul pescuitului durabil sau a protocoalelor la acestea. Astfel de norme ar trebui să fie stabilite, de asemenea, în cazurile de încetare definitivă a activităților de pescuit.
- (37) Ar trebui ca, în anumite condiții, să fie posibilă contribuția FEPAM la fonduri mutuale care acordă compensații financiare pescarilor pentru pierderile economice cauzate de fenomene climatice nefavorabile, incidente de mediu sau pentru costuri de salvare.
- (38) Pentru a adapta activitățile de pescuit la posibilitățile de pescuit, FEPAM ar trebui să poată sprijini proiectarea, dezvoltarea, monitorizarea, evaluarea și gestionarea sistemelor de alocare a posibilităților de pescuit.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului din 25 februarie 2008 privind instituirea unui cadru comunitar pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul pescuitului (JO L 60, 5.3.2008, p. 1).

- (39) Sunt extrem de importante integrarea în FEPAM a preocupărilor legate de mediu și sprijinirea aplicării măsurilor de conservare din cadrul PCP, ținând totuși cont de condițiile diferite din diversele ape ale Uniunii. În acest scop, este esențială elaborarea unei abordări pe regiuni a măsurilor de conservare.
- (40) În mod similar, FEPAM ar trebui să poată sprijini reducerea impactului pescuitului asupra mediului marin, mai ales prin promovarea ecoinovării și a folosirii unor unelte și echipamente de pescuit mai selective, precum și prin măsuri care să vizeze protejarea și refacerea biodiversității și ecosistemelor marine și a serviciilor pe care le furnizează acestea, în conformitate cu Strategia UE în domeniul biodiversității pentru 2020.
- (41) În conformitate cu obiectivul principal al Strategiei Europa 2020 în ceea ce privește schimbările climatice și eficiența energetică, FEPAM ar trebui să poată sprijini investițiile la bord și auditurile energetice.
- (42) În vederea minimizării efectelor schimbărilor climatice și a ameliorării eficienței energetice a navelor de pescuit, ar trebui să fie posibilă acordarea de sprijin pentru modernizarea și înlocuirea motoarelor principale și secundare, cu condiția ca operatorilor activi în pescuitul costier la scară mică să li se acorde prioritate în procesul de selecție pentru a îmbunătăți accesul acestora la finanțare și cu condiția ca navele de dimensiuni mai mari să contribuie la reducerea puterii motorului.
- (43) Pentru a nu pune în pericol obiectivul referitor la durabilitate al reformei PCP, cuantumul sprijinului financiar care poate fi alocat măsurilor care vizează flota, cum ar fi încetarea temporară și definitivă a activităților, precum și înlocuirea motorului ar trebui să fie plafonat, iar durata pentru care poate fi acordat sprijin financiar pentru încetarea definitivă a activităților ar trebui să fie limitată.
- (44) În conformitate cu interdicția de aruncare înapoi în mare a capturilor, introdusă de PCP, FEPAM ar trebui să susțină investițiile la bord care urmăresc utilizarea optimă a capturilor de pește nedorite și valorificarea componentelor prea puțin utilizate ale capturilor de pește. Având în vedere resursele reduse, pentru a se maximiza valoarea capturilor de pește, FEPAM ar trebui să sprijine, de asemenea, investițiile la bord care urmăresc sporirea valorii adăugate a capturilor de pește.
- (45) Fiind recunoscută importanța porturilor de pescuit, a locurilor de debarcare și a adăposturilor, FEPAM ar trebui să susțină investițiile relevante menite în special să sporească eficiența energetică, protecția mediului, calitatea produselor debarcate, precum și să îmbunătățească condițiile de siguranță și de muncă.
- (46) Este esențial pentru Uniune să se atingă un echilibru sustenabil între resursele de apă dulce și exploatarea acestora. Prin urmare, având în vedere impactul asupra mediului și păstrându-se, totodată, viabilitatea economică a acestor sectoare, ar trebui prevăzute măsuri corespunzătoare care să susțină pescuitul în apele interioare.
- (47) În conformitate cu Comunicarea Comisiei din 19 septembrie 2002, adresată Consiliului și Parlamentului European, intitulată „Strategia pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii europene”, și cu Comunicarea Comisiei din 29 aprilie 2013, adresată Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social și Comitetului regiunilor, intitulată „Orientările strategice pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii UE,” cu obiectivele PCP și cu Strategia Europa 2020, FEPAM ar trebui să sprijine dezvoltarea durabilă a sectorului acvaculturii din punct de vedere economic, social și de mediu.
- (48) Datorită impactului pe care l-ar putea avea animalele de crescătorie evadate din cadrul siturilor de acvacultură asupra populațiilor marine sălbatice, FEPAM nu ar trebui să ofere stimulente pentru creșterea de organisme modificate genetic.
- (49) Acvacultura contribuie la creșterea economică și la crearea locurilor de muncă în regiunile costiere și rurale. Prin urmare, este esențial ca FEPAM să fie accesibil întreprinderilor din sectorul acvaculturii, în special întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), și să contribuie la implicarea unor noi producători în afaceri în sectorul acvaculturii. În vederea îmbunătățirii competitivității și a performanței economice a activităților din sectorul acvaculturii, este esențial să se stimuleze inovarea și antreprenoriatul. Prin urmare, FEPAM ar trebui să poată susține operațiunile inovatoare, dezvoltarea afacerilor întreprinderilor din domeniul acvaculturii în general, inclusiv a acvaculturii în scopuri nealimentare și de larg, precum și activități complementare cum ar fi turismul pentru pescuitul cu undița, serviciile de mediu aferente acvaculturii sau activitățile educaționale.
- (50) De asemenea, investițiile în capitalul uman sunt esențiale pentru creșterea competitivității și a performanței economice ale activităților din sectorul acvaculturii. Prin urmare, FEPAM ar trebui să poată sprijini învățarea pe tot parcursul vieții și participarea la rețele, care stimulează diseminarea cunoștințelor, precum și serviciile de consiliere care contribuie la îmbunătățirea performanței și a competitivității generale a operatorilor.
- (51) În vederea aducerii unei contribuții la dezvoltarea siturilor și infrastructurilor de acvacultură, FEPAM ar trebui să poată sprijini autoritățile naționale și regionale în alegerile lor strategice, în special în ceea ce privește definirea și cartografierea zonelor care pot fi considerate cele mai potrivite pentru dezvoltarea acvaculturii.

- (52) În vederea promovării unei acvaculturi durabile din punct de vedere social și economic și din punctul de vedere al mediului, FEPAM ar trebui să poată susține activitățile din sectorul acvaculturii care respectă foarte mult mediul, conversia la managementul de mediu a întreprinderilor din sector, utilizarea sistemelor de audit, precum și conversia la acvacultura ecologică. În mod similar, FEPAM ar trebui, de asemenea, să poată susține acvacultura care furnizează servicii de mediu speciale.
- (53) Fiind cunoscută importanța protecției consumatorilor, FEPAM ar trebui să poată asigura sprijinul corespunzător pentru fermieri în vederea prevenirii și atenuării riscurilor la adresa sănătății publice și a animalelor care pot fi cauzate de creșterea animalelor de acvacultură.
- (54) Fiind recunoscut riscul investițiilor în activitățile din sectorul acvaculturii, FEPAM ar trebui să poată promova securitatea afacerilor prin contribuția la asigurarea stocurilor, garantând, prin urmare, veniturile producătorilor în cazul unor pierderi neobișnuite de producție provocate în special de dezastrele naturale, evenimentele climatice adverse, schimbările bruște în ceea ce privește calitatea apei, bolile sau infestările parazitare și distrugerea instalațiilor de producție.
- (55) Dat fiind că abordarea bazată pe dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității s-a dovedit a fi, de-a lungul anilor, utilă în promovarea dezvoltării zonelor de pescuit și de acvacultură, precum și a zonelor rurale prin luarea în considerare în totalitate a nevoilor multisectoriale pentru dezvoltarea endogenă, pe viitor este necesar să se continue și să se consolideze sprijinul acordat.
- (56) În sectoarele pescuitului și acvaculturii, dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității ar trebui să încurajeze abordările inovatoare pentru stimularea creșterii economice și crearea locurilor de muncă, în special prin creșterea valorii adăugate a produselor pescărești și prin diversificarea economiei locale către noi activități economice, inclusiv către cele oferite de „creșterea albastră” și sectoarele maritime mai mari.
- (57) Dezvoltarea durabilă a sectoarelor pescuitului și acvaculturii ar trebui să contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 privind promovarea incluziunii sociale și reducerea sărăciei, la crearea de locuri de muncă și la încurajarea inovării la nivel local. De asemenea, ar trebui să contribuie la realizarea obiectivului coeziunii teritoriale, care este una dintre principalele priorități ale TFUE.
- (58) Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității ar trebui pusă în aplicare prin intermediul unei abordări ascendente de către parteneriatele locale care sunt compuse din reprezentanți ai sectorului public, ai sectorului privat și ai sectorului societății civile și să reflecte în mod corect societatea locală. Acești actori locali se află în poziția ideală pentru a elabora și a pune în aplicare strategii multisectoriale de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității, menite să satisfacă nevoile zonei de pescuit locale din care fac parte. Este important să se garanteze că niciun grup cu un anumit interes nu deține mai mult de 49 % din drepturile de vot în cadrul organismelor de luare a deciziilor ale grupurilor locale de acțiune (FLAG-uri) în sectorul pescuitului.
- (59) Interconectarea diferitelor parteneriate locale este o caracteristică esențială a acestei abordări. Cooperarea dintre parteneriatele locale constituie, prin urmare, un instrument important de dezvoltare care ar trebui să fie sprijinit de FEPAM.
- (60) Sprijinul acordat zonelor de pescuit prin intermediul FEPAM ar trebui coordonat cu sprijinul pentru dezvoltare locală oferit de alte fonduri ale Uniunii și ar trebui să vizeze toate aspectele care țin de elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor FLAG-urilor, precum și costurile de revigorare a zonelor locale și de desfășurare a parteneriatelor locale.
- (61) În vederea asigurării viabilității pescuitului și a acvaculturii pe o piață extrem de competitivă, este necesar să se prevadă dispoziții care să ofere sprijin pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, precum și pentru activitățile de comercializare și prelucrare efectuate de operatori cu scopul de a maximiza valoarea produselor pescărești și de acvacultură. Ar trebui să se acorde o atenție specială promovării operațiunilor care integrează activitățile de producție, prelucrare și comercializare din cadrul lanțului de aprovizionare sau care constau în procese sau metode inovatoare. La acordarea sprijinului, ar trebui să se acorde prioritate organizațiilor de producători și asociațiilor de organizații de producători. În ceea ce privește planurile de producție și comercializare, ar trebui să fie eligibile pentru sprijin numai organizațiile de producători și asociațiile de organizații de producători. Pentru a se putea adapta la noua politică privind interdicția de aruncare înapoi în mare a capturilor, FEPAM ar trebui să susțină, de asemenea, prelucrarea capturilor nedorite.
- (62) Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 prevede un mecanism de stocare pentru produsele pescărești destinate consumului uman, în vederea stimulării stabilizării piețelor. Pentru a asigura tranziția de la mecanismele de intervenție pe piață către o nouă abordare axată pe planificarea și gestionarea activităților de producție și de comercializare, sprijinul acordat de FEPAM ar trebui eliminat treptat până la 31 decembrie 2018.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 1).

- (63) Fiind recunoscută concurența din ce în ce mai acerbă cu care se confruntă cei care practică pescuitul costier la scară mică, FEPAM ar trebui să poată susține inițiativele antreprenoriale ale acestor pescari, inițiative care conferă o valoare adăugată capturilor de pește ale acestora, în special prin prelucrarea sau comercializarea directă a respectivelor capturi de pește.
- (64) Dat fiind faptul că activitățile de pescuit din regiunile ultraperiferice ale Uniunii întâmpină dificultăți legate, în special, de îndepărtarea acestora și de condițiile climatice deosebite, FEPAM ar trebui să poată lua în considerare dezavantajele specifice ale acestor regiuni, recunoscute la articolul 349 din TFUE.
- (65) În vederea menținerii competitivității anumitor produse pescărești și de acvacultură provenite din regiunile ultraperiferice ale Uniunii în raport cu produsele similare din alte regiuni ale Uniunii, Uniunea a introdus, în 1992, măsuri pentru compensarea costurilor suplimentare conexe din sectorul pescuitului. Măsurile aplicate pentru perioada 2007-2013 sunt stabilite în Regulamentul (CE) nr. 791/2007. Este necesar să se acorde în continuare sprijin pentru compensarea costurilor suplimentare generate de pescuitul, creșterea, prelucrarea și comercializarea anumitor produse pescărești și de acvacultură din regiunile ultraperiferice ale Uniunii, începând cu 1 ianuarie 2014, astfel încât compensația să contribuie la menținerea viabilității economice a operatorilor din respectivele regiuni.
- (66) Având în vedere condițiile de comercializare diferite din regiunile ultraperiferice, fluctuațiile capturilor și ale stocurilor, precum și ținând cont de cererile pieței, deciziile cu privire la produsele pescărești eligibile pentru compensații, cantitățile maxime ale acestora și cuantumurile compensărilor în cadrul alocării totale acordate fiecărui stat membru ar trebui lăsate la latitudinea statelor membre implicate.
- (67) Statele membre ar trebui să fie autorizate să diferențieze lista și cantitățile de produse pescărești în cauză, precum și cuantumurile compensațiilor din alocarea totală pe stat membru. De asemenea, statele membre ar trebui să fie autorizate să își ajusteze planurile de compensare, dacă acest lucru este justificat de schimbarea situației.
- (68) Statele membre ar trebui să stabilească cuantumul compensațiilor la un nivel care să permită o compensare corespunzătoare a costurilor suplimentare generate de dezavantajele specifice regiunilor ultraperiferice. Pentru a se evita supracompensarea, această sumă ar trebui să fie proporțională cu costurile suplimentare pe care ajutoarele sunt menite să le compenseze. În acest scop, ar trebui de asemenea, luate în considerare alte tipuri de intervenții publice care au un impact asupra nivelului costurilor suplimentare.
- (69) Este extrem de important ca statele membre și operatorii să dețină mijloacele necesare pentru a efectua controale la un standard ridicat, prin urmare asigurându-se respectarea normelor PCP și, în același timp, exploatarea sustenabilă a resurselor acvatice vii. Ar trebui să fie posibil, prin urmare, ca FEPAM să sprijine statele membre și operatorii în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului⁽¹⁾. Prin crearea unei culturi a respectării normelor, sprijinul respectiv contribuie la creșterea durabilă.
- (70) Sprijinul acordat statelor membre în temeiul Regulamentului (CE) nr. 861/2006 cu privire la cheltuielile generate de punerea în aplicare a sistemului de control al Uniunii ar trebui să fie sporit în cadrul FEPAM, urmărindu-se logica care stă la baza unui fond unic.
- (71) În conformitate cu obiectivele politicii Uniunii în materie de control și executare, este oportună alocarea unei durate minime pentru controlul activităților de pescuit în ceea ce privește utilizarea navelor, aeronavelor și elicopterelor de patrulare, durată care trebuie stabilită exact pentru a oferi o bază pentru sprijinul din cadrul FEPAM.
- (72) Având în vedere importanța cooperării dintre statele membre în domeniul controlului, FEPAM ar trebui să poată oferi sprijin în acest sens.
- (73) Ar trebui să se adopte măsuri care sprijină colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului, astfel cum se specifică în programul multianual al Uniunii, în special pentru sprijinirea programelor naționale și a gestionării și utilizării datelor pentru analiza științifică și punerea în aplicare a PCP. Sprijinul acordat statelor membre în temeiul Regulamentului (CE) nr. 861/2006 pentru cheltuielile suportate în legătură cu colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului ar trebui continuat în temeiul FEPAM, urmărindu-se logica care stă la baza unui fond unic.
- (74) Deciziile bune și eficiente cu privire la gestionarea pescuitului în cadrul PCP ar trebui să fie sprijinite de activități de cercetare și de cooperare, de furnizarea de avize științifice și socioeconomice și de consilierea necesară pentru punerea în aplicare și dezvoltarea PCP, inclusiv în zonele sensibile din punct de vedere biogeografic.
- (75) De asemenea, este necesară sprijinirea cooperării între statele membre și, după caz, cu țările terțe, cu privire la colectarea datelor în cadrul aceluiași bazin maritim, precum și cu organismele științifice internaționale relevante.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 847/96, (CE) nr. 2371/2002, (CE) nr. 811/2004, (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 2115/2005, (CE) nr. 2166/2005, (CE) nr. 388/2006, (CE) nr. 509/2007, (CE) nr. 676/2007, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 1300/2008, (CE) nr. 1342/2008 și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1627/94 și (CE) nr. 1966/2006 (JO L 343, 22.12.2009, p. 1).

- (76) Obiectivul PMI este de a sprijini utilizarea durabilă a mărilor și oceanelor și de a dezvolta un proces decizional coordonat, coerent și transparent cu privire la politicile care privesc oceanele, mările, insulele, regiunile costiere și ultraperiferice și sectoarele maritime, astfel cum se reflectă în Comunicarea Comisiei din 10 octombrie 2007, adresată Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social și Comitetului Regiunilor, intitulată „O politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană”.
- (77) Este necesară o finanțare susținută pentru punerea în aplicare și dezvoltarea ulterioară a PMI pentru Uniune, necesitate reflectată în Regulamentul (UE) nr. 1255/2011, în declarațiile Consiliului, în rezoluțiile Parlamentului European și în avizele Comitetului Regiunilor. Se preconizează că dezvoltarea sectorului maritim prin acordarea de sprijin financiar pentru acțiunile legate de PMI să aibă un impact semnificativ în ceea ce privește coeziunea economică, socială și teritorială.
- (78) FEPAM ar trebui să susțină promovarea guvernanței maritime integrate la toate nivelurile, în special prin schimburi de bune practici, precum și prin dezvoltarea ulterioară și punerea în aplicare a strategiilor privind bazinele maritime. Aceste strategii urmăresc să stabilească un cadru integrat pentru abordarea provocărilor comune în bazinele maritime europene, să consolideze cooperarea între părțile interesate pentru a maximiza utilizarea instrumentelor financiare și a fondurilor Uniunii, precum și să contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii. Din perspectiva experienței CISE, acțiunile și mecanismele care vizează îmbunătățirea cooperării între statele membre pot include cooperarea transfrontalieră și trans-sectorială între sectoare maritime, de exemplu activități în cadrul forumului european al serviciilor de pază de coastă, în vederea promovării schimbului de experiență și de bune practici pentru a asigura eficacitatea și coerența în cadrul legislației relevante existente a Uniunii.
- (79) FEPAM ar trebui să susțină dezvoltarea ulterioară a unor instrumente destinate creării de sinergii între inițiativele adoptate în diferite sectoare și care privesc mările, oceanele și coastele. Acesta este cazul supravegherii maritime integrate, care are drept obiectiv o mai bună cunoaștere a situației maritime, prin schimburi de informații consolidate și securizate între sectoare. Totuși, operațiunile legate de supravegherea maritimă care fac obiectul domeniului de aplicare al titlului V din partea a treia din TFUE nu ar trebui finanțate prin FEPAM.
- (80) Interconectarea sistemelor de informații operate de sectoarele respective poate necesita mobilizarea mecanismelor de finanțare proprii ale acestor sisteme într-o manieră coerentă și în conformitate cu TFUE. Pentru dezvoltarea sustenabilă a zonelor marine și a regiunilor costiere sunt esențiale amenajarea spațială maritimă și gestionarea integrată a zonelor costiere, ambele contribuind la îndeplinirea obiectivelor legate de gestionarea bazată pe ecosisteme și la dezvoltarea legăturilor dintre uscat și mare. De asemenea, aceste unelte sunt importante pentru gestionarea diverselor utilizări ale coastelor, mărilor și oceanelor noastre, pentru a permite dezvoltarea economică durabilă a acestora și pentru a stimula investițiile transfrontaliere, iar prin punerea în aplicare a Directivei 2008/56/CE vor fi definite mai exact limitele durabilității activităților umane care au un impact asupra mediului marin. În plus, este necesar să se îmbunătățească cunoștințele despre lumea marină și să se stimuleze inovarea prin facilitarea colectării, partajarea gratuită, reutilizarea și diseminarea datelor referitoare la starea oceanelor și mărilor.
- (81) FEPAM ar trebui să sprijine creșterea economică durabilă, ocuparea forței de muncă, inovarea și competitivitatea în cadrul sectoarelor maritime și în regiunile costiere. Este deosebit de important să se identifice atât obstacolele legate de reglementare și deficiențele în materie de competență care împiedică creșterea în sectoarele maritime emergente și viitoare, cât și operațiunile menite să încurajeze investițiile în inovarea tehnologică, necesare pentru a spori potențialul de afaceri al aplicațiilor marine și maritime.
- (82) FEPAM ar trebui să fie complementar și coerent cu instrumentele financiare existente și viitoare puse la dispoziție de Uniune și de statele membre, la nivel național și subnațional, în vederea promovării dezvoltării economice, sociale și teritoriale durabile, a protecției și utilizării durabile a oceanelor, mărilor și coastelor, contribuind la încurajarea unei cooperări mai eficace între statele membre și regiunile costiere, insulare și ultraperiferice ale acestora, luându-se în considerare ordinea priorităților și progresul proiectelor naționale și locale. FEPAM ar trebui să fie armonizat cu alte politici ale Uniunii care pot avea o dimensiune maritimă, în special cu FEDR, cu Fondul de coeziune și cu FSE, precum și cu Programul-cadru pentru cercetare „Orizont 2020” instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104).

- (83) În vederea realizării obiectivelor PCP la nivel global, Uniunea joacă un rol activ în activitățile organizațiilor internaționale. Prin urmare, este esențial ca Uniunea să contribuie la activitățile unor astfel de organizații care contribuie la asigurarea conservării și exploatării sustenabile a resurselor piscicole în marea liberă și în apele țărilor terțe. Sprijinul acordat organizațiilor internaționale în temeiul Regulamentului (CE) nr. 861/2006 ar trebui continuat în cadrul FEPAM, urmărindu-se astfel logica care stă la baza unui fond unic.
- (84) În vederea îmbunătățirii guvernantei în cadrul PCP și pentru a se asigura funcționarea eficace a consiliilor consultative, este esențial ca acestea să primească fonduri suficiente și permanente pentru a-și putea îndeplini cu eficacitate rolul consultativ în cadrul PCP. Urmărind logica care stă la baza unui fond unic, sprijinul acordat consiliilor consultative în cadrul FEPAM ar trebui să înlocuiască sprijinul acordat consiliilor consultative regionale în temeiul Regulamentului (CE) nr. 861/2006.
- (85) Prin intermediul asistenței tehnice, FEPAM ar trebui să faciliteze punerea în aplicare a programelor operaționale, prin promovarea, printre altele, a abordărilor și practicilor inovatoare în măsură să asigure o punere în aplicare simplă și transparentă. De asemenea, asistența tehnică ar trebui să includă înființarea unei rețele europene a FLAG-urilor, care să vizeze consolidarea capacităților, diseminarea informațiilor, schimburile de experiență și susținerea cooperării între parteneriatele locale.
- (86) În interesul unui bun parteneriat de muncă și al promovării corespunzătoare a asistenței acordate de Uniune, ar trebui prevăzute acțiuni de informare și publicitate cât mai ample referitor la sprijinul acordat de Uniune. Autoritățile responsabile cu gestionarea asistenței ar trebui să răspundă și de aceste aspecte de informare și publicitate și de informarea Comisiei cu privire la măsurile adoptate în acest scop.
- (87) În ceea ce privește toate operațiunile finanțate în temeiul prezentului regulament, atât în cadrul gestiunii partajate, cât și în cadrul gestiunii directe, este necesar să se asigure protecția intereselor financiare ale Uniunii prin aplicarea corespunzătoare a legislației relevante referitoare la protecția intereselor respective și să se garanteze efectuarea controalelor corespunzătoare de către statele membre și Comisie.
- (88) Pentru a aborda condițiile specifice ale PCP menționate în Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și pentru a contribui la respectarea normelor PCP, ar trebui prevăzute dispoziții suplimentare față de normele privind întreruperea termenului de plată, astfel cum este stabilit în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. În cazul în care un stat membru sau un operator nu își îndeplinește obligațiile în temeiul PCP sau în cazul în care Comisia are dovezi care sugerează o astfel de neîndeplinire a obligațiilor, Comisia ar trebui să poată, ca măsură preventivă, să întrerupă termenele de plată.
- (89) De asemenea, pe lângă posibilitatea de întrerupere a termenelor de plată, și pentru a evita un risc evident de a ajunge să ramburseze cheltuieli neeligibile, Comisia ar trebui să poată suspenda plățile în cazul unei încălcări grave a normelor PCP de către un stat membru.
- (90) Programele operaționale ar trebui să facă obiectul monitorizării și evaluării în vederea îmbunătățirii calității lor și pentru a demonstra realizările acestora. Comisia ar trebui să stabilească cadrul unui sistem comun de monitorizare și evaluare, asigurând, printre altele, disponibilitatea datelor relevante în timp util. În acest context, ar trebui stabilită o listă de indicatori și impactul politicii FEPAM ar trebui să fie evaluat de către Comisie în raport cu obiectivele specifice.
- (91) Responsabilitatea pentru monitorizarea punerii în aplicare a unui program operațional ar trebui partajată între autoritatea de gestionare și un comitet de monitorizare înființat în acest scop. În acest sens, ar trebui să fie precizate responsabilitățile care revin autorității de gestionare și comitetului de monitorizare. Monitorizarea programului operațional ar trebui să implice redactarea unui raport anual de punere în aplicare care trebuie înaintat Comisiei.
- (92) În vederea îmbunătățirii accesibilității și transparenței informațiilor privind oportunitățile de finanțare și beneficiarii proiectelor, în fiecare stat membru ar trebui să fie disponibil un site sau portal internet unic conținând informații privind programele operaționale, inclusiv listele de operațiuni sprijinite în cadrul fiecărui program operațional. Site-urile internet specifice ale tuturor statelor membre ar trebui să fie accesibile, de asemenea, prin intermediul unui site internet oficial al Uniunii unic, pentru a facilita accesul cetățenilor din diferite state membre la informațiile publicate de toate statele membre. Aceste informații ar trebui să fie rezonabile, clare și concrete, astfel încât să ofere publicului larg și mai ales contribuabililor europeni o înțelegere a modului în care este cheltuită finanțarea din partea Uniunii în cadrul FEPAM. Pe lângă acest obiectiv, publicarea datelor relevante ar trebui să servească informării publicului în legătură cu posibilitatea solicitării de finanțare din partea Uniunii. Fără a aduce atingere punerii în aplicare a Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁾, respectiva publicare poate include numele persoanelor fizice în conformitate cu dreptul intern al statelor membre.

⁽¹⁾ Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO L 281, 23.11.1995, p. 31).

- (93) Pentru a completa și a modifica anumite elemente neesențiale ale prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se delege competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE în ceea ce privește identificarea perioadei de timp și a datelor de începere sau de încheiere relevante ale perioadei cu privire la criteriile de admisibilitate a cererilor, ajustarea procentelor referitoare la alocarea orientativă a fondurilor pentru fiecare obiectiv din cadrul gestionării directe, definirea operațiunilor și costurilor eligibile pentru investițiile privind igiena, sănătatea și siguranța și a investițiilor privind condițiile de muncă la bord sau în echipamente individuale, definirea costurilor eligibile ale operațiilor de protecție și de refacere a biodiversității și ecosistemelor marine în cadrul activităților de pescuit durabile, definirea costurilor eligibile pentru investițiile la bord sau în echipamente care vizează reducerea emisiilor de poluanți sau de gaze cu efect de seră și sporirea eficienței energetice a navelor de pescuit, definirea criteriilor pentru calcularea costurilor suplimentare generate de dezavantajele specifice ale regiunilor ultraperiferice, definirea cazurilor de neconformare de către statele membre care pot declanșa întreprinderea termenului de plată sau suspendarea plăților, definirea criteriilor pentru fixarea nivelului corecției financiare care trebuie aplicată și de criterii pentru aplicarea corecțiilor financiare forfetare sau extrapolate și definirea conținutului și construcției sistemului comun de monitorizare și evaluare.
- (94) Pentru a se realiza o tranziție fără dificultăți de la regimul prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 la regimul prevăzut de prezentul regulament, Comisiei ar trebui să îi fie delegată competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE în ceea ce privește stabilirea unor dispoziții tranzitorii.
- (95) Atunci când adoptă acte delegate în temeiul prezentului regulament, este deosebit de importantă desfășurarea de către Comisie a unor consultări adecvate în timpul lucrărilor sale pregătitoare, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, la timp și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (96) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei în ceea ce privește stabilirea defalcării pe stat membru a resurselor globale disponibile pentru angajamente în cadrul gestiunii partajate, aprobarea programelor operaționale și a modificărilor acestora, aprobarea planurilor de activitate pentru colectarea de date, adoptarea programelor de activitate anuale referitoare la asistența tehnică la inițiativa Comisiei, recunoașterea existenței unor elemente care justifică o constatare de nerespectare gravă a obligațiilor existente în temeiul PCP, constatarea neîndeplinirii de către un stat membru a obligațiilor care îi revin în temeiul PCP, suspendarea tuturor plăților intermediare aferente programului operațional sau a unei părți a acestora, și efectuarea corecțiilor financiare prin anularea totală sau parțială a sprijinului din partea Uniunii la un program operațional. Comisia ar trebui să adopte aceste acte de punere în aplicare fără a aplica Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾.
- (97) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite Comisiei competențe de executare și în ceea ce privește prezentarea elementelor programului operațional, normele privind procedurile, formatul și calendarele privind aprobarea, precum și prezentarea și aprobarea modificărilor referitoare la programele operaționale, programul de activitate anual în temeiul titlului VI capitolele I și II, structura planului de compensare pentru regiunile ultraperiferice, aplicarea unor puncte procentuale diferite pentru intensitatea ajutorului de stat, modelul de utilizat de către statele membre pentru prezentarea către Comisie a datelor financiare, stabilirea indicatorilor specifici pentru prioritățile Uniunii, normele privind informațiile care se comunică de către statele membre, precum și datele necesare și sinergiile între posibilele surse de date, formatul și prezentarea rapoartelor anuale de punere în aplicare și elementele care trebuie incluse în evaluările *ex-ante*. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 și să se recurgă la procedura de examinare.
- (98) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite Comisiei competențe de executare și în ceea ce privește adoptarea și precizarea oricăror modificări ale priorităților curente ale Uniunii în ceea ce privește executarea și controlul, de stabilire a unor norme pentru prezentarea datelor furnizate de autoritățile de gestionare, a caracteristicilor tehnice ale măsurilor de informare și publicitate referitoare la operațiune și a instrucțiunilor pentru crearea logoului și definirea culorilor standard. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011. Pentru a garanta o procedură mai rapidă și mai simplă, ar trebui să se recurgă la procedura de consultare.

(¹) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (99) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, date fiind problemele structurale întâmpinate în dezvoltarea sectorului pescuitului, a sectorului acvaculturii și a sectorului maritim, precum și resursele financiare limitate ale statelor membre, dar, având în vedere amploarea și efectele operațiunilor care trebuie finanțate în cadrul programelor operaționale, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, prin furnizarea unui sprijin financiar multianual axat pe prioritățile relevante, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.
- (100) Schema de sprijin prevăzută de prezentul regulament înlocuiește schema de sprijin instituită prin Regulamentul (CE) nr. 2328/2003, Regulamentul (CE) nr. 861/2006, Regulamentul (CE) nr. 1198/2006, Regulamentul (CE) nr. 791/2007, Regulamentul (UE) nr. 1255/2011 și articolul 103 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009. Prin urmare, regulamentele și dispozițiile menționate ar trebui să fie abrogate cu începere de la 1 ianuarie 2014. Cu toate acestea, prezentul regulament nu ar trebui să afecteze continuarea sau modificarea asistenței aprobate de către Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1198/2006 sau a oricăror alte dispoziții legislative aplicabile asistenței respective la 31 decembrie 2013.
- (101) Este oportun să fie aliniată durata de aplicare a prezentului regulament cu cea a regulamentului (UE) nr. 1303/2013. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

OBIECT, DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament definește măsurile financiare ale Uniunii necesare pentru punerea în aplicare:

- (a) a politicii comune în domeniul pescuitului (PCP);
- (b) a măsurilor relevante legate de dreptul mării;
- (c) a dezvoltării durabile a domeniilor pescuitului și acvaculturii și a pescuitului în apele interioare; și
- (d) a politicii maritime integrate (PMI).

Articolul 2

Domeniul de aplicare geografic

Prezentul regulament se aplică operațiunilor desfășurate pe teritoriul Uniunii, în absența unor dispoziții contrare prevăzute de prezentul regulament.

Articolul 3

Definiții

- (1) În sensul prezentului regulament și fără a se aduce atingere alineatului (2) din prezentul articol, se aplică definițiile prevăzute la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013, la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 și la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.
- (2) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:
- 1. „mediul comun pentru schimbul de informații” („CISE”) înseamnă o rețea de sisteme cu structură descentralizată, dezvoltată pentru schimbul de informații între utilizatori în vederea îmbunătățirii gradului lor de cunoaștere a activităților pe mare;
 - 2. „operațiuni trans-sectoriale” înseamnă acele inițiative reciproc avantajoase pentru diferite sectoare și/sau politici sectoriale, menționate în TFUE, și care nu pot fi realizate în totalitate prin măsurile cuprinse în domeniile de politică respective;
 - 3. „sistemul electronic de înregistrare și raportare” („ERS”) înseamnă un sistem pentru înregistrarea și raportarea electronică a datelor, astfel cum se prevede în Regulamentul (CE) nr. 1224/2009;
 - 4. „Rețeaua europeană de observare și date privind mediul marin” înseamnă o rețea care integrează într-o resursă europeană comună și accesibilă programele naționale relevante de observare și de date privind mediul marin;
 - 5. „zonă de pescuit și de acvacultură” înseamnă o zonă cu un țărm marin, fluvial sau lacustru ori incluzând iazuri, un râu sau un bazin hidrografic, cu un nivel semnificativ de ocupare a forței de muncă în domeniul pescuitului sau al acvaculturii, care este coerentă din punct de vedere funcțional în privința aspectelor geografice, economice și sociale și care este desemnată ca atare de statul membru în cauză;

6. „pescar” înseamnă orice persoană care practică activități de pescuit comercial, astfel cum sunt recunoscute de statul membru în cauză;
7. „pescuit în apele interioare” înseamnă activități de pescuit desfășurate în scop comercial în apele interioare fie de nave, fie cu alte dispozitive, inclusiv cele utilizate pentru pescuitul la copcă;
8. „managementul integrat al zonelor costiere” înseamnă strategiile și măsurile astfel cum sunt definite în Recomandarea 2002/413/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾;
9. „guvernanță maritimă integrată” înseamnă gestionarea coordonată a tuturor politicilor sectoriale la nivelul Uniunii care privesc oceanele, mările și regiunile costiere;
10. „politica maritimă integrată” („PMI”) înseamnă o politică a Uniunii al cărei scop este să încurajeze un proces decizional coordonat și coerent pentru a maximiza dezvoltarea durabilă, creșterea economică și coeziunea socială a statelor membre și mai ales a regiunilor costiere, insulare și ultraperiferice ale Uniunii, precum și a sectoarelor maritime, prin politici coerente legate de domeniul maritim și printr-o cooperare internațională relevantă;
11. „supravegherea maritimă integrată” („SMI”) este o inițiativă a Uniunii menită să sporească eficacitatea și eficiența activităților de supraveghere pe mările Europei prin intermediul schimbului de informații și al colaborării trans-sectoriale și transfrontaliere;
12. „amenajarea spațială maritimă” înseamnă un proces prin care autoritățile relevante ale statului membru analizează și organizează activitățile umane în zonele marine, cu scopul de a îndeplini obiective ecologice, economice și sociale;
13. „măsură” înseamnă un set de operațiuni;
14. „pescuitul costier la scară mică” înseamnă activitatea de pescuit desfășurată de nave de pescuit cu o lungime totală mai mică de 12 metri care nu utilizează uneltele de pescuit tractate enumerate în tabelul 3 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 26/2004 al Comisiei ⁽²⁾;
15. „nave care operează exclusiv în apele interioare” înseamnă nave care sunt angajate în pescuitul în scopuri comerciale în apele interioare și care nu sunt incluse în registrul flotei de pescuit a Uniunii.

TITLUL II

CADRU GENERAL

CAPITOLUL I

Instituirea și obiectivele Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime

Articolul 4

Instituire

Se instituie Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

Articolul 5

Obiective

FEPAM contribuie la realizarea următoarelor obiective:

- (a) promovarea pescuitului și acvaculturii competitive, durabile din punctul de vedere al mediului, viabile din punct de vedere economic și responsabile din punct de vedere social;
- (b) încurajarea punerii în aplicare a PCP;
- (c) promovarea unei dezvoltări teritoriale favorabile incluziunii și echilibrate a zonelor de pescuit și de acvacultură;
- (d) încurajarea dezvoltării și punerii în aplicare a PMI a Uniunii într-o manieră complementară față de politica de coeziune și de PCP;

Urmărirea obiectivelor respective nu determină creșterea capacității de pescuit.

Articolul 6

Prioritățile Uniunii

FEPAM contribuie la Strategia Europa 2020 și la punerea în aplicare a PCP. FEPAM vizează următoarele priorități ale Uniunii pentru dezvoltarea durabilă a pescuitului și a acvaculturii, precum și a activităților conexe, care reflectă obiectivele tematice relevante menționate de Regulamentul (UE) nr. 1303/2013:

⁽¹⁾ Recomandarea 2002/413/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2002 privind punerea în aplicare a managementului integrat al zonelor costiere din Europa (JO L 148, 6.6.2002, p. 24).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 26/2004 al Comisiei din 30 decembrie 2003 privind registrul flotei de pescuit comunitare (JO L 5, 9.1.2004, p. 25).

1. promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere, prin intermediul următoarelor obiective specifice:
 - (a) reducerea impactului pescuitului asupra mediului marin, inclusiv evitarea și reducerea, în măsura posibilului, a capturilor nedorite;
 - (b) protejarea și refacerea biodiversității acvatice și a ecosistemelor;
 - (c) asigurarea unui echilibru între capacitatea de pescuit și posibilitățile de pescuit disponibile;
 - (d) sporirea competitivității și a viabilității întreprinderilor din domeniul pescuitului, inclusiv a flotei costiere la scară mică, și îmbunătățirea condițiilor de siguranță sau de lucru;
 - (e) sprijinirea consolidării dezvoltării tehnologice, a inovării, inclusiv a creșterii eficienței energetice, și a transferului de cunoștințe;
 - (f) dezvoltarea formării profesionale, de noi competențe profesionale și învățarea pe tot parcursul vieții.
2. stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere, prin intermediul următoarelor obiective specifice:
 - (a) sprijinirea consolidării dezvoltării tehnologice, a inovării și a transferului de cunoștințe;
 - (b) sporirea competitivității și a viabilității întreprinderilor din sectorul acvaculturii, inclusiv îmbunătățirea siguranței sau a condițiilor de lucru, în special ale IMM-urilor;
 - (c) protejarea și refacerea biodiversității acvatice și îmbunătățirea ecosistemelor legate de acvacultură și promovarea unei acvaculturi eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor;
 - (d) promovarea acvaculturii cu un nivel ridicat de protecție a mediului, promovarea sănătății și bunăstării animalelor, precum și a sănătății și siguranței publice;
 - (e) dezvoltarea formării profesionale, de noi competențe profesionale și învățarea pe tot parcursul vieții.
3. încurajarea punerii în aplicare a PCP prin intermediul următoarelor obiective specifice:
 - (a) îmbunătățirea și furnizarea de cunoștințe științifice și îmbunătățirea colectării și gestionării datelor;
 - (b) sprijinirea monitorizării, controlului și executării, consolidării capacității instituționale și administrației publice eficiente, fără a crea sarcini administrative suplimentare.
4. creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale prin intermediul următorului obiectiv specific: promovarea creșterii economice, a incluziunii sociale, a creării de locuri de muncă și sprijinirea inserției profesionale și a mobilității forței de muncă în cadrul comunităților costiere și interioare care depind de pescuit și de acvacultură, inclusiv diversificarea activităților din domeniul pescuitului și al altor sectoare ale economiei maritime.
5. stimularea comercializării și prelucrării prin intermediul următoarelor obiective specifice:
 - (a) îmbunătățirea organizării piețelor produselor pescărești și de acvacultură;
 - (b) încurajarea investițiilor în sectorul prelucrării și al comercializării.
6. stimularea punerii în aplicare a PMI.

CAPITOLUL II

Gestiune partajată și gestiune directă

Articolul 7

Gestiune partajată și gestiune directă

- (1) Măsurile care intră sub incidența titlului V se finanțează din FEPAM în conformitate cu principiul gestiunii partajate între statele membre și Uniune și în temeiul normelor comune prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.
- (2) Măsurile care intră sub incidența titlului VI se finanțează din FEPAM în conformitate cu principiul gestiunii directe.

CAPITOLUL III

Principiile generale ale asistenței în cadrul gestiunii partajate

Articolul 8

Ajutoare de stat

- (1) Fără a aduce atingere alineatului (2) din prezentul articol, articolele 107, 108 și 109 din TFUE se aplică ajutorului acordat de statele membre întreprinderilor din sectorul pescuitului și al acvaculturii.
- (2) Cu toate acestea, articolele 107, 108 și 109 din TFUE nu se aplică plăților efectuate de statele membre în temeiul și în conformitate cu prezentul regulament, care intră sub incidența articolului 42 din TFUE.
- (3) Dispozițiile naționale care stabilesc finanțarea publică care depășesc dispozițiile prezentului regulament în ceea ce privește plățile menționate la alineatul (2) sunt tratate în ansamblu, în temeiul alineatului (1).
- (4) Pentru produsele pescărești și de acvacultură prevăzute în lista din anexa I la TFUE, cărora li se aplică articolele 107, 108 și 109 din TFUE, Comisia poate autoriza, în conformitate cu articolul 108 din TFUE, ajutoare pentru funcționare în regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE, în sectorul producției, prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură din regiunile ultraperiferice, în vederea diminuării constrângerilor specifice din regiunile respective ca urmare a izolării, a insularității și a caracterului lor îndepărtat extrem.

Articolul 9

Condiții specifice ex-ante

Condițiile *ex-ante* specifice menționate în anexa IV se aplică în cazul FEPAM.

CAPITOLUL IV

Admisibilitatea cererilor și operațiunile neeligibile

Articolul 10

Admisibilitatea cererilor

- (1) O cerere prezentată de către un operator pentru obținerea de sprijin din partea FEPAM nu este admisibilă pentru o perioadă determinată stabilită în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, dacă autoritatea competentă a stabilit că operatorul în cauză:
- (a) a săvârșit o încălcare gravă în temeiul articolului 42 din Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului ⁽¹⁾ sau al articolului 90 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009;
 - (b) a fost implicat în operarea, gestionarea sau deținerea în proprietate a navelor de pescuit incluse pe lista de nave de pescuit INN a Uniunii, în conformitate cu articolul 40 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 sau a navelor sub pavilionul țărilor identificate ca țări terțe necooperante, astfel cum este prevăzut la articolul 33 din respectivul regulament;
 - (c) a săvârșit o încălcare gravă a normelor PCP identificate ca atare în alte acte juridice adoptate de Parlamentul European și de Consiliu; sau
 - (d) a comis oricare dintre infracțiunile stabilite la articolele 3 și 4 din Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾, în cazul în care se prezintă o cerere de sprijin în temeiul titlului V capitoul II din prezentul regulament.
- (2) După depunerea cererii, beneficiarul îndeplinește în continuare cerințele menționate la alineatul (1) literele (a)-(d), pe întreaga durată de punere în aplicare a operațiunii și pentru o perioadă de cinci ani după efectuarea ultimei plăți către beneficiarul respectiv.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului din 29 septembrie 2008 de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1936/2001 și (CE) nr. 601/2004 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1093/94 și (CE) nr. 1447/1999 (JO L 286, 29.10.2008, p. 1).

⁽²⁾ Directiva 2008/99/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind protecția mediului prin intermediul dreptului penal (JO L 328, 6.12.2008, p. 28).

(3) În cadrul Fondului european pentru pescuit (FEP) sau a FEPAM, nu este admisibilă pentru o perioadă determinată în conformitate cu alineatul (4) din prezentul articol, cererea prezentată de un operator referitor la care autoritatea competentă a statului membru a constatat că a săvârșit o fraudă, astfel cum este definită la articolul 1 din Convenția privind protejerea intereselor financiare ale Comunităților Europene ⁽¹⁾.

(4) Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 126 în ceea ce privește:

(a) identificarea perioadei menționate la alineatele (1) și (3) din prezentul articol, care trebuie să fie proporțională cu natura, gravitatea, durata și caracterul repetitiv ale încălcării grave, ale infracțiunii în cauză sau ale fraudei, și care trebuie să fie de cel puțin un an;

(b) datele de începere sau de încheiere relevante ale perioadei menționate la alineatele (1) și (3) din prezentul articol.

(5) Statele membre solicită operatorilor care înaintează o cerere în cadrul FEPAM să furnizeze autorității de gestionare o declarație semnată care să confirme că aceștia respectă criteriile enumerate la alineatul (1) din prezentul articol și să declare că nu au comis nicio fraudă în cadrul FEP sau FEPAM, astfel cum se prevede la alineatul (3) din prezentul articol. Statele membre verifică veridicitatea declarației înainte de aprobarea operațiunii, pe baza informațiilor disponibile în registrul național de evidență a încălcărilor, menționat la articolul 93 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009, sau cu orice alte date disponibile.

În sensul primului paragraf, la solicitarea unui stat membru, un alt stat membru poate pune la dispoziție informații din registrul său național de evidență a încălcărilor, astfel cum sunt menționate în articolul 93 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009.

Articolul 11

Operațiuni neeligibile

Următoarele operațiuni nu sunt eligibile în cadrul FEPAM:

- (a) operațiunile care determină creșterea capacității de pescuit a unei nave sau unui echipament care sporește capacitatea navei de a găsi pește;
- (b) construcția de noi nave de pescuit sau importul de nave de pescuit;
- (c) încetarea temporară sau definitivă a activităților de pescuit, în absența unei dispoziții contrare în prezentul regulament;
- (d) pescuitul de explorare;
- (e) transferul dreptului de proprietate asupra unei întreprinderi;
- (f) repopularea directă, cu excepția cazului în care această operațiune este prevăzută în mod explicit de un act juridic al Uniunii ca măsură de conservare sau în cazul repopulării experimentale.

TITLUL III

CADRUL FINANCIAR

Articolul 12

Execuția bugetară

(1) Bugetul Uniunii alocat pentru FEPAM în temeiul titlului V din prezentul regulament se execută în cadrul gestiunii partajate, în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(2) Bugetul Uniunii alocat pentru FEPAM în temeiul titlului VI din prezentul regulament se execută direct de către Comisie în conformitate cu articolul 58 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.

(3) Orice anularea, totală sau parțială, a angajamentului bugetar în cadrul gestiunii directe de către Comisie respectă Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și, după caz, articolul 123 din prezentul regulament.

⁽¹⁾ Convenție întocmită în baza articolului K.3 din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind protejerea intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO C 316, 27.11.1995, p. 49).

⁽²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

(4) Principiul bunei gestiuni financiare se aplică în conformitate cu articolele 30 și 53 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

Articolul 13

Resursele bugetare în cadrul gestiunii partajate

- (1) Resursele disponibile pentru angajamentele din FEPAM pentru perioada 2014–2020 în cadrul gestiunii partajate se ridică la 5 749 331 600 EUR în prețuri curente în conformitate cu defalcarea anuală prevăzută în anexa II.
- (2) Suma de 4 340 800 000 EUR din resursele bugetare menționate la alineatul (1) se alocă dezvoltării durabile a pescuitului, a acvaculturii și a zonelor de pescuit, măsurilor legate de comercializare și prelucrare și asistenței tehnice la inițiativa statelor membre, în temeiul titlului V capitolele I, II, III, IV și VII, cu excepția articolului 67.
- (3) Suma de 580 000 000 EUR din resursele bugetare menționate la alineatul (1) se alocă măsurilor de control și de executare menționate la articolul 78.
- (4) Suma de 520 000 000 EUR din resursele bugetare menționate la alineatul (1) se alocă măsurilor privind colectarea de date menționate la articolul 79.
- (5) Suma de 192 500 000 EUR din resursele bugetare menționate la alineatul (1) se alocă drept compensație zonelor ultraperiferice în temeiul titlului V capitolul V. Această compensație nu poate depăși anual:
- (a) 6 450 000 EUR pentru Insulele Azore și Madeira;
 - (b) 8 700 000 EUR pentru Insulele Canare;
 - (c) 12 350 000 EUR pentru regiunile ultraperiferice franceze menționate la articolul 349 din TFUE.
- (6) Suma de 44 976 000 EUR din resursele bugetare menționate la alineatul (1) se alocă ajutorului pentru depozitare menționat la articolul 70.
- (7) Suma de 71 055 600 EUR din resursele bugetare menționate la alineatul (1) se alocă măsurilor privind PMI menționate la titlul V capitolul VIII.
- (8) Statele membre au posibilitatea de a utiliza alternativ resursele disponibile la temeiul alineatelor (3) și (4).

Articolul 14

Resursele bugetare în cadrul gestiunii directe

- (1) Resursele disponibile pentru angajamentele din FEPAM pentru perioada 2014–2020, privind măsurile din cadrul gestiunii directe, conform titlului VI capitolele I și II, este de 647 275 400 EUR în prețurile curente.
- (2) În sensul titlului VI capitolele I și II, repartizarea orientativă a fondurilor între obiectivele prevăzute la articolele 82 și 85 este stabilită în anexa III.
- (3) Comisia poate adapta procente orientative menționate la alineatul (2) cu cel mult 5 % din valoarea pachetului financiar din fiecare caz în parte.
- (4) Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 126 în vederea adaptării procentelor prevăzute în anexa III.

Articolul 15

Evaluarea intermediară

Comisia evaluează punerea în aplicare a titlului VI capitolele I și II, inclusiv nevoia de a adapta procentele orientative de repartizare a fondurilor, astfel cum sunt stabilite în anexa III, și prezintă Parlamentului European și Consiliului, până la 30 iunie 2017, un raport de evaluare intermediară cu privire la rezultatele obținute și la aspectele calitative și cantitative ale FEPAM.

Articolul 16

Distribuția fondurilor pentru gestiunea partajată

- (1) Resursele disponibile pentru angajamentele statelor membre, menționate la articolul 13 alineatele (2)–(7) pentru perioada 2014–2020 și enumerate în tabelul din anexa II, sunt stabilite pe baza următoarelor criterii obiective:

- (a) în ceea ce privește titlul V, cu excepția articolelor 76 și 77:
- (i) nivelul ocupării forței de muncă în sectorul pescuitului și al acvaculturii marine și de apă dulce, inclusiv ocuparea forței de muncă în domeniul prelucrării conexe,
 - (ii) nivelul producției în sectorul pescuitului și al acvaculturii marine și de apă dulce, inclusiv în domeniul prelucrării conexe; și
 - (iii) ponderea flotei de pescuit costier la scară mică în cadrul întregii flote de pescuit;
- (b) În ceea ce privește articolele 76 și 77:
- (i) amplasarea sarcinilor de control ale statului membru în cauză, în funcție de dimensiunea flotei de pescuit naționale și de dimensiunea zonei maritime care urmează să fie controlată, de volumul debarcărilor și de valoarea importurilor din țările terțe;
 - (ii) resursele de control disponibile în raport cu amplasarea sarcinilor de control ale statului membru, mijloacele disponibile fiind în funcție de numărul controalelor desfășurate pe mare și al inspecțiilor la debarcare;
 - (iii) amplasarea sarcinilor statului membru în cauză referitoare la colectarea de date, în funcție de dimensiunea flotei de pescuit naționale, de volumul debarcărilor și de producția obținută din acvacultură, de intensitatea activităților de monitorizare științifică pe mare și de numărul de studii la care ia parte statul membru; și
 - (iv) resursele disponibile pentru colectarea de date în raport cu amplasarea sarcinilor statului membru referitoare la colectarea de date, mijloacele disponibile fiind în funcție de numărul resurselor umane și al mijloacelor tehnice necesare pentru punerea în aplicare a programului național de eșantionare în vederea colectării de date.
- (c) În ceea ce privește toate măsurile, alocările anterioare de fonduri în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului și consumul anterior în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 861/2006.
- (2) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a defalcării anuale a resurselor totale pentru fiecare stat membru

TITLUL IV

PROGRAMARE

CAPITOLUL I

Programarea în cazul măsurilor finanțate în cadrul gestiunii partajate

Articolul 17

Elaborarea programelor operaționale

- (1) Fiecare stat membru elaborează un program operațional unic pentru a pune în aplicare prioritățile Uniunii prevăzute la articolul 6, care urmează a fi cofinanțate de FEPAM.
- (2) Statul membru elaborează programul operațional în urma cooperării strânse cu partenerii menționați la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.
- (3) În ceea ce privește secțiunea programului operațional menționată la articolul 18 alineatul (1) litera (n), Comisia adoptă până la 31 mai 2014, acte de punere în aplicare de stabilire a priorităților reale ale Uniunii privind politica de executare și control. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 127 alineatul (2).

Articolul 18

Conținutul programului operațional

- (1) Pe lângă elementele menționate la articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, programul operațional include:
- (a) analiza situației în funcție de punctele forte, de punctele slabe, de oportunități și de amenințări și identificarea nevoilor care trebuie abordate în zona geografică, inclusiv în bazinele maritime, după caz, cuprinse de program.

Analiza este structurată în jurul priorităților relevante ale Uniunii prevăzute la articolul 6 din prezentul regulament, și, după caz, este consecventă cu planul strategic național multianual pentru acvacultură menționat la articolul 34 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, precum și în jurul progreselor înregistrate în atingerea stării ecologice bune prin

dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiei maritime menționate la articolul 5 din Directiva 2008/56/CE. Nevoile specifice legate de locurile de muncă, de mediu, de atenuarea și de adaptarea la schimbările climatice și de promovarea inovării se evaluează în raport cu prioritățile Uniunii, în vederea identificării răspunsurilor celor mai relevante la nivelul fiecărei priorități asociate cu domeniile respective;

- (b) o descriere a strategiei în sensul articolului 27 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, care demonstrează că:
- (i) pentru fiecare prioritate a Uniunii inclusă în program sunt prevăzute obiective corespunzătoare pe baza indicatorilor comuni de rezultat menționați la articolul 109 din prezentul regulament;
 - (ii) selectarea măsurilor principale relevante decurge în mod logic din fiecare prioritate a Uniunii selectată în cadrul programului, având în vedere concluziile evaluării *ex-ante* și ale analizei menționate la litera (a) din prezentul alineat. În ceea ce privește măsurile de încetare definitivă a activităților de pescuit în temeiul articolului 34 din prezentul regulament, descrierea strategiei include obiectivele și măsurile care trebuie luate în vederea reducerii capacității de pescuit în conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013. De asemenea, trebuie inclusă o descriere a metodei de calculare a compensației care urmează a fi acordată în conformitate cu articolele 33 și 34 din prezentul regulament;
 - (iii) alocarea de resurse financiare pentru prioritățile Uniunii incluse în program este justificabilă și adecvată în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite;
- (c) după caz, nevoile specifice ale zonelor Natura 2000, astfel cum sunt stabilite prin Directiva 92/43/CEE a Consiliului ⁽¹⁾, și contribuția programului la crearea unei rețele coerente de zone de refacere a stocurilor de pește, astfel cum se prevede la articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
- (d) evaluarea condițiilor specifice *ex-ante* menționate la articolul 9 și în anexa IV la prezentul regulament și, atunci când este necesar, a acțiunilor menționate la articolul 19 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (e) o descriere a cadrului de performanță în sensul articolului 22 și al anexei II din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (f) o listă cu măsurile selectate, în funcție de prioritățile Uniunii;
- (g) o listă a criteriilor aplicate în vederea selectării zonelor de pescuit și de acvacultură în temeiul titlului V capitolul III;
- (h) o listă a criteriilor de selecție pentru strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității prevăzute la titlul V capitolul III;
- (i) în statele membre în care peste 1 000 de nave pot fi considerate nave de pescuit costiere la scară mică, un plan de acțiune pentru dezvoltarea, competitivitatea și sustenabilitatea pescuitului costier la scară mică;
- (j) cerințele de evaluare și planul de evaluare menționat la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, precum și măsurile care trebuie luate în vederea abordării nevoilor identificate;
- (k) un plan de finanțare care trebuie proiectat având în vedere articolul 20 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și în conformitate cu actul de punere în aplicare al Comisiei menționat la articolul 16 alineatul (2) din prezentul regulament, plan care cuprinde:
- (i) un tabel care prezintă contribuția totală din FEPAM planificată pentru fiecare an;
 - (ii) un tabel care prezintă resursele FEPAM aplicabile și rata cofinanțării din cadrul priorităților Uniunii prevăzute la articolul 6 din prezentul regulament și asistența tehnică. Prin derogare de la dispoziția generală prevăzută la articolul 94 alineatul (2) din prezentul regulament, tabelul respectiv indică, după caz, în mod separat, resursele FEPAM și ratele de cofinanțare care se aplică pentru sprijinul menționat la articolul 33, articolul 34, articolul 41 alineatul (2), articolul 67, articolul 70, articolul 76 alineatul (2) și articolul 77 din prezentul regulament.
- (l) informații privind complementaritatea și coordonarea cu fondurile FSE și cu alte instrumente de finanțare relevante la nivelul Uniunii și la nivel național;
- (m) măsuri de punere în aplicare a programului operațional, inclusiv:

⁽¹⁾ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7).

- (i) identificarea autorităților menționate la articolul 123 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și, în scop informativ, o scurtă descriere a sistemului de management și control;
- (ii) o descriere clară a rolurilor respective ale FLAG-ului, al autorității de gestionare sau al organismului desemnat cu privire la toate sarcinile de punere în aplicare legate de strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității;
- (iii) o descriere a procedurilor de monitorizare și evaluare, precum și componența generală a comitetului de monitorizare menționate la articolul 48 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (iv) dispozițiile adoptate pentru a asigura publicitatea programului în conformitate cu articolul 119 din prezentul regulament;
- (n) o listă a partenerilor menționați la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și rezultatele consultării cu partenerii respectivi;
- (o) în ceea ce privește obiectivul de a asigura creșterea gradului de respectare a normelor prin intermediul controlului menționat la articolul 6 alineatul (3) litera (b) și în conformitate cu prioritățile reale adoptate de către Comisie în temeiul articolului 17 alineatul (3):
 - (i) o listă a organismelor care pun în aplicare sistemul de control, inspecție și executare și o scurtă descriere a resurselor umane și financiare ale acestora disponibile pentru control, inspecție și executare în domeniul pescuitului, a echipamentelor principale disponibile ale acestora pentru control, inspecție și executare în domeniul pescăresc, în special numărul de nave, aeronave și elicoptere;
 - (ii) obiectivele generale ale măsurilor de control care trebuie puse în aplicare cu ajutorul unor indicatori comuni care urmează a fi stabiliți în conformitate cu articolul 109;
 - (iii) obiectivele specifice care trebuie îndeplinite în conformitate cu prioritățile Uniunii prevăzute la articolul 6 și o descriere detaliată pe tip de operații, pentru întreaga durată a perioadei de programare;
- (p) în vederea îndeplinirii obiectivului privind colectarea de date pentru gestionarea durabilă a pescuitului, menționat la articolul 6 alineatul (3) litera (a) și în conformitate cu programul multianual al Uniunii menționat la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 199/2008:
 - (i) o descriere a activităților de colectare de date, în conformitate cu articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
 - (ii) o descriere a metodelor de stocare a datelor, a gestionării datelor și a utilizării datelor;
 - (iii) o descriere a capacității de a realiza o bună gestiune financiară și administrativă a datelor colectate;

Secțiunea programului operațional menționat la litera (p) este completată în conformitate cu articolul 21 din prezentul regulament.

(2) Programul operațional include metodele de calculare a costurilor simplificate menționate la articolul 67 alineatul (1) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și a costurilor suplimentare sau a veniturilor neîncasate în conformitate cu articolul 96 din prezentul regulament, sau metoda de calculare a compensațiilor în conformitate cu criteriile relevante identificate pentru fiecare dintre activitățile prevăzute la articolul 40 alineatul (1), articolul 53, articolul 54, articolul 55, articolul 56 alineatul (1) litera (f) și la articolul 67 din prezentul regulament. După caz, ar trebui incluse totodată informații privind plățile în avans către FLAG-uri, în temeiul articolului 62 din prezentul regulament.

(3) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a normelor privind prezentarea elementelor descrise la alineatele (1) și (2) din prezentul articol. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).

Articolul 19

Aprobarea programului operațional

- (1) Sub rezerva articolului 29 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, Comisia aprobă programul operațional prin intermediul unui act de punere în aplicare.
- (2) În sensul adoptării actelor de punere în aplicare menționate la alineatul (1) din prezentul articol, Comisia analizează dacă măsurile menționate la articolul 18 alineatul (1) litera (b) punctul (ii) sunt susceptibile a înlătura în mod eficace supracapacitatea identificată.

Articolul 20

Modificarea programului operațional

- (1) Comisia aprobă modificarea unui program operațional prin intermediul unor acte de punere în aplicare.

(2) Pentru a se adapta necesităților de control în evoluție, Comisia poate adopta la fiecare doi ani, acte de punere în aplicare care detaliază orice modificare a priorităților Uniunii în ceea ce privește politica de executare și control menționată la articolul 17 alineatul (3) și operațiunile eligibile corespunzătoare care trebuie să devină prioritare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 127 alineatul (2).

(3) Statele membre pot prezenta o modificare a programului lor operațional, ținând cont de noile priorități stabilite în actele de punere în aplicare ale Comisiei menționate la alineatul (2) din prezentul articol. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel de modificările programelor operaționale fac obiectul unei proceduri simplificate care trebui adoptată în conformitate cu articolul 22 alineatul (2).

Articolul 21

Programe de activitate pentru colectarea de date

(1) În vederea punerii în aplicare a articolului 18 alineatul (1) litera (p) din prezentul regulament, statele membre transmit Comisiei, prin mijloace electronice, programe de activitate pentru colectarea de date în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 199/2008 până la data de 31 octombrie a anului precedent anului în care programul de activitate urmează să se aplice, cu excepția cazului în care continuă să se aplice programul existent, caz în care Comisia este notificată în acest sens. Conținutul respectivelor programe este conform articolului 4 alineatul (2) din respectivul regulament.

(2) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de aprobare a programelor de activitate menționate la alineatul (1) până la data de 31 decembrie a anului precedent anului în care programul de activitate urmează să se aplice.

Articolul 22

Norme privind procedurile și calendarele

(1) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare de stabilire a normelor și procedurilor, a formatului și a calendarelor pentru:

- (a) aprobarea programelor operaționale;
- (b) depunerea și adoptarea modificărilor programelor operaționale, inclusiv intrarea în vigoare a acestora și frecvența transmiterii pe parcursul perioadei de programare;
- (c) transmiterea și aprobarea modificărilor menționate la articolul 20 alineatul (3);
- (d) transmiterea programelor de activitate pentru colectarea de date.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).

(2) Procedurile și calendarele sunt simplificate în cazul:

- (a) modificărilor programelor operaționale care privesc un transfer de fonduri între prioritățile Uniunii, cu condiția ca fondurile transferate să nu depășească 10 % din suma alocată priorității Uniunii;
- (b) modificărilor programelor operaționale care privesc introducerea sau retragerea unor măsuri sau a unor tipuri de operațiuni relevante și a indicatorilor și informațiilor conexe;
- (c) modificărilor programelor operaționale care privesc schimbări aduse descrierilor măsurilor, inclusiv modificările aduse condițiilor de eligibilitate;
- (d) modificărilor menționate la articolul 20 alineatul (3), precum și în cazul modificărilor ulterioare ale secțiunii din programul operațional menționate la articolul 18 alineatul (1) litera (n).

(3) Alineatul (2) nu se aplică măsurilor menționate la articolul 33, la articolul 34 și la articolul 41 alineatul (2).

CAPITOLUL II

Programarea în cazul măsurilor finanțate în cadrul gestiunii directe

Articolul 23

Programul de activitate anual

(1) Pentru a pune în aplicare titlul VI, Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a programelor de activitate anuale în conformitate cu obiectivele prevăzute în capitolele respective. În ceea ce privește titlul VI capitolele I și II, respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).

- (2) Programul de activitate anual conține:
- (a) o descriere a activităților care urmează să fie finanțate și a obiectivelor care urmează a fi urmărite pentru fiecare activitate care respectă obiectivele stabilite la articolele 82 și 85. De asemenea, programul conține o indicare a cuantumului alocat pentru fiecare activitate, un calendar de punere în aplicare orientativ, precum și informații privind punerea în aplicare a activităților;
 - (b) în ceea ce privește subvențiile și măsurile conexe, criteriile esențiale de evaluare, care se stabilesc în așa fel încât să asigure cât mai bine realizarea obiectivelor programului operațional, precum și rata maximă de cofinanțare.

TITLUL V

MĂSURI FINANȚATE ÎN CADRUL GESTIUNII PARTAJATE

CAPITOLUL I

Dezvoltarea durabilă a pescuitului

Articolul 24

Obiective specifice

Sprijinul prevăzut la prezentul capitol contribuie la realizarea obiectivelor specifice în cadrul priorității Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatul (1).

Articolul 25

Condiții generale

- (1) Proprietarul unei nave de pescuit care a primit sprijinul prevăzut la prezentul capitol nu transferă nava respectivă în afara Uniunii pentru cel puțin cinci ani de la data plății efective a respectivului sprijin către beneficiar. În cazul în care o navă este transferată în această perioadă, sumele plătite în mod necuvenit în legătură cu operațiunea sunt recuperate de statul membru proporțional cu perioada pentru care nu a fost îndeplinită cerința stabilită în prima teză din prezentul alineat.
- (2) În absența unor dispoziții contrare prevăzute în prezentul capitol, cheltuielile de operare nu sunt eligibile.
- (3) Contribuția financiară totală din partea FEPAM la măsurile menționate la articolele 33 și 34, precum și la înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare menționate la articolul 41 nu depășește cel mai mare din următoarele două praguri:
 - (a) 6 000 000 EUR; sau
 - (b) 15 % din sprijinul financiar din partea Uniunii alocat de statul membru priorităților Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatele (1), (2) și (5).
- (4) Contribuția financiară totală din partea FEPAM la măsurile menționate la articolul 29 alineatul (4) nu depășește 5 % din sprijinul financiar din partea Uniunii alocat fiecărui stat membru.
- (5) Sprijinul pentru proprietarii de nave acordat în temeiul articolului 33 se deduce din sprijinul acordat proprietarilor de nave în temeiul articolului 34 pentru aceeași navă.

Articolul 26

Inovarea

- (1) În vederea stimulării inovării în domeniul pescuitului, FEPAM poate sprijini proiecte care vizează dezvoltarea sau introducerea unor produse și echipamente noi sau substanțial îmbunătățite, a unor procese și tehnici noi sau îmbunătățite, a unor sisteme de gestionare și organizare noi sau îmbunătățite, inclusiv la nivelul prelucrării și al comercializării.
- (2) Operațiunile finanțate în temeiul prezentului articol sunt desfășurate de sau în colaborare cu un organism științific sau tehnic recunoscut de un stat membru sau de Uniune. Organismul științific sau tehnic respectiv validează rezultatele operațiunilor respective.
- (3) Rezultatele operațiunilor finanțate în temeiul prezentului articol fac obiectul unei publicități adecvate din partea statului membru, în conformitate cu articolul 119.

*Articolul 27***Servicii de consiliere**

(1) În vederea îmbunătățirii performanței și a competitivității generale a operatorilor și în scopul promovării pescuitului durabil, FEPAM poate sprijini:

- (a) studiile de fezabilitate și serviciile de consiliere care evaluează viabilitatea proiectelor potențial eligibile pentru sprijin în temeiul prezentului capitol;
- (b) furnizarea de consiliere profesională cu privire la sustenabilitatea mediului, având ca obiectiv limitarea și, acolo unde este posibil, eliminarea impactului negativ al activităților de pescuit asupra ecosistemelor marin, terestru și de apă dulce;
- (c) furnizarea de consiliere profesională cu privire la strategiile de afaceri și de marketing.

(2) Studiile de fezabilitate, serviciile de consiliere și consilierea menționate la alineatul (1) sunt furnizate de organisme sau entități științifice, academice, profesionale sau tehnice care asigură consiliere economică și care dețin competențele necesare.

(3) Sprijinul menționat la alineatul (1) se acordă operatorilor, organizațiilor de pescari, inclusiv organizațiilor de producători sau organismelor de drept public.

(4) Atunci când sprijinul menționat la alineatul (1) nu depășește valoarea de 4 000 EUR, beneficiarul poate fi selectat prin procedură accelerată.

*Articolul 28***Parteneriatele dintre oamenii de știință și pescari**

(1) În vederea încurajării transferului de cunoștințe între oamenii de știință și pescari, FEPAM poate sprijini:

- (a) crearea de rețele, acorduri de parteneriat sau asociații între unul sau mai multe organisme științifice independente și pescari ori una sau mai multe organizații de pescari, la care organismele tehnice pot participa;
- (b) activitățile desfășurate în cadrul rețelelor, al acordurilor de parteneriat sau al asociațiilor astfel cum sunt menționate la litera (a).

(2) Activitățile menționate la alineatul (1) litera (b) pot include activități de colectare și gestionare de date, studii, proiecte-pilot, diseminarea de cunoștințe și de rezultate ale cercetării, seminare și bune practici.

(3) Sprijinul menționat la alineatul (1) poate fi acordat organismelor de drept public, pescarilor, organizațiilor de pescari, FLAG-urilor și organizațiilor neguvernamentale.

*Articolul 29***Promovarea capitalului uman, a creării de locuri de muncă și a dialogului social**

(1) În vederea sprijinirii capitalului uman, a creării de locuri de muncă și a dialogului social, FEPAM poate sprijini:

- (a) formarea profesională, învățarea pe tot parcursul vieții, proiectele comune, diseminarea cunoștințelor de natură economică, tehnică, de reglementare sau științifică și a practicilor inovatoare, precum și achiziția de noi competențe profesionale legate, în special, de gestionarea durabilă a ecosistemelor marine, igienă, sănătate, siguranță, activitățile din sectorul maritim, inovare și antreprenoriat;
- (b) participarea la rețele și schimbul de experiență și bune practici între părțile interesate, inclusiv între organizațiile care promovează egalitatea de șanse între bărbați și femei, rolul femeilor în cadrul comunităților de pescari și grupurile subreprezentate implicate în pescuit costier la scară mică sau în pescuit „în picioare”;
- (c) dialogul social la nivelul Uniunii sau la nivel național, regional sau local, cu implicarea pescarilor, a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante.

(2) De asemenea, sprijinul menționat la alineatul (1) poate fi acordat soțiilor/soților pescarilor independenți sau, atunci când și în măsura în care sunt recunoscute/recunoscuți de dreptul național, parteneriele/partenerii de viață ale/ai pescarilor independenți în condițiile prevăzute la articolul 2 litera (b) din Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbați și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului (JO L 180, 15.7.2010, p. 1).

(3) Sprijinul menționat la alineatul (1) litera (a) poate fi acordat pentru formarea persoanelor cu vârsta sub 30 de ani, care sunt recunoscute ca șomeri de către statul membru respectiv („stagiați”), pentru o perioadă de cel mult doi ani. Acest sprijin este limitat la formarea la bordul unui vas de pescuit costier la scară mică deținut de un pescar profesionist cu vârsta de cel puțin 50 de ani, oficializată printr-un contract între stagiar și proprietarul vasului care este recunoscut de statul membru în cauză, incluzând cursuri privind practici de pescuit durabile și conservarea resurselor biologice marine, astfel cum sunt definite de Regulamentul (UE) nr. 1380/2013. Stagiarii sunt însoțiți la bord de un pescar profesionist cu vârsta de cel puțin 50 de ani.

(4) Sprijinul în temeiul alineatului (3) este acordat pescarilor profesioniști pentru a acoperi salariul stagiarii și taxele aferente și este calculat în conformitate cu articolul 67 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, ținând cont de situația economică și de nivelul de trai din statul membru respectiv. Sprijinul respectiv nu depășește un quantum maxim de 40 000 EUR pentru fiecare beneficiar pe parcursul perioadei de programare.

Articolul 30

Diversificarea veniturilor și noi forme de venituri

(1) FEPAM poate sprijini investiții care contribuie la diversificarea veniturilor pescarilor prin dezvoltarea unor activități complementare, incluzând investiții la bord, turismul pentru pescuitul cu undița, restaurante, servicii de mediu aferente pescuitului și activități educaționale care privesc pescuitul.

(2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) se acordă pescarilor care:

(a) înaintează un plan de afaceri pentru dezvoltarea noilor lor activități;

(b) dețin competențe profesionale corespunzătoare care pot fi dobândite prin operațiuni finanțate în temeiul articolului 29 alineatul (1) litera (a).

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) se acordă numai cu condiția ca activitățile complementare să fie legate de activitatea de pescuit de bază.

(4) Quantumul sprijinului acordat în temeiul alineatului (1) nu depășește 50 % din bugetul prevăzut în planul de afaceri pentru fiecare operațiune și nu depășește suma maximă de 75 000 EUR pentru fiecare beneficiar.

Articolul 31

Sprijin inițial pentru tinerii pescari

(1) FEPAM poate acorda tinerilor pescari sprijin pentru demararea afacerii.

(2) Sprijinul în temeiul prezentului articol poate fi acordat doar în legătură cu prima achiziție a unei nave de pescuit:

(a) a cărei lungime totală nu depășește 24 de metri;

(b) care este echipată pentru pescuitul maritim;

(c) cu o vechime cuprinsă între 5 și 30 de ani; și

(d) care aparține unui segment de flotă pentru care raportul privind capacitatea de pescuit menționat la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 indică un echilibru cu posibilitățile de pescuit disponibile pentru segmentul respectiv.

(3) În sensul prezentului articol, termenul „tânăr pescar” înseamnă o persoană fizică care dorește să achiziționeze pentru prima oară o navă de pescuit și care, la momentul depunerii cererii, nu a împlinit 40 de ani și care a lucrat cel puțin cinci ani ca pescar sau a obținut o formare profesională echivalentă. Statele membre pot defini criterii obiective suplimentare pentru ca tinerii pescari să fie considerați eligibili pentru sprijinul acordat în temeiul prezentului articol.

(4) Sprijinul acordat în temeiul prezentului articol nu depășește 25 % din costul de achiziție al navei de pescuit și, în orice caz, nu depășește 75 000 EUR pentru fiecare tânăr pescar.

Articolul 32

Sănătate și siguranță

(1) În vederea îmbunătățirii condițiilor de igienă, sănătate, siguranță și lucru pentru pescari, FEPAM poate sprijini investițiile la bord sau în echipamente individuale, cu condiția ca aceste investiții să depășească cerințele prevăzute de dreptul Uniunii sau de dreptul intern.

- (2) Sprijinul în temeiul prezentului articol se acordă pescarilor sau proprietarilor de nave de pescuit.
- (3) În cazul în care operațiunea constă într-o investiție la bord, sprijinul se acordă o singură dată pentru același tip de investiție pe parcursul perioadei de programare pentru aceeași navă de pescuit. În cazul în care operațiunea constă într-o investiție în echipamente individuale, sprijinul se acordă o singură dată pentru același tip de echipamente pe parcursul perioadei de programare pentru același beneficiar.
- (4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 126, pentru a identifica tipurile de operațiuni eligibile în temeiul alineatului (1) din prezentul articol.

Articolul 33

Încetarea temporară a activităților de pescuit

- (1) FEPAM poate sprijini măsuri de încetare temporară a activităților de pescuit în următoarele situații:
- (a) în cazul punerii în aplicare a măsurilor de urgență ale Comisiei sau ale statelor membre, menționate la articolele 12 și 13 din Regulamentul nr. 1380/2013, sau a măsurilor de conservare menționate la articolul 7 din regulamentul menționat, inclusiv a perioadelor de repaus biologic;
- (b) în cazul în care acordurile de parteneriat din domeniul pescuitului durabil sau protocoalele la acestea nu sunt reînnoite;
- (c) în cazul în care încetarea temporară a activităților este prevăzută într-un plan de gestionare adoptat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1967/2006 al Consiliului ⁽¹⁾ sau într-un plan multianual adoptat în temeiul articolelor 9 și 10 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, dacă, pe baza avizului științific, sunt necesare reduceri ale efortului de pescuit pentru a realiza obiectivele menționate la articolul 2 alineatul (2) și la articolul 2 alineatul (5) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013.
- (2) Sprijinul menționat la alineatul (1) poate fi acordat pe o durată maximă de șase luni pentru fiecare navă în perioada 2014–2020.
- (3) Sprijinul menționat la alineatul (1) se acordă numai:
- (a) proprietarilor de nave de pescuit ale Uniunii care sunt înregistrate ca nave active și care au desfășurat activități de pescuit pe mare timp de cel puțin 120 de zile pe parcursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin; sau
- (b) pescarilor care au lucrat pe mare timp de cel puțin 120 de zile pe parcursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin la bordul unei nave de pescuit a Uniunii vizate de încetarea temporară a activităților.
- (4) Toate activitățile de pescuit desfășurate de nava de pescuit sau de pescarii în cauză se suspendă efectiv. Autoritatea competentă se asigură că nava de pescuit în cauză a încetat orice activități de pescuit în perioada vizată de încetarea temporară a activităților.

Articolul 34

Încetarea definitivă a activităților de pescuit

- (1) FEPAM poate să sprijine măsuri de încetare definitivă a activităților de pescuit, numai atunci când aceasta se realizează prin dezmembrarea navelor de pescuit pentru fier vechi și cu condiția ca:
- (a) această dezmembrare să fie inclusă în programul operațional menționat la articolul 18; și
- (b) încetarea definitivă a activităților să fie prevăzută ca instrument al planului de acțiune menționat la articolul 22 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, care indică și faptul că segmentul de flotă nu este efectiv echilibrat de posibilitățile de pescuit disponibile pentru segmentul respectiv.
- (2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) se acordă:
- (a) proprietarilor de nave de pescuit ale Uniunii înregistrate ca nave active și care au desfășurat activități de pescuit pe mare timp de cel puțin 90 de zile pe an pe parcursul celor doi ani anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin; sau
- (b) pescarilor care au lucrat pe mare timp de cel puțin 90 de zile pe parcursul ultimilor doi ani calendaristici anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin la bordul unei nave de pescuit a Uniunii vizate de încetarea definitivă a activităților.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1967/2006 al Consiliului din 21 decembrie 2006 privind măsurile de gestionare pentru exploatarea durabilă a resurselor halieutice în Marea Mediterană, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 2847/93 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1626/94 (JO L 409, 30.12.2006, p. 11).

(3) Pescarii în cauză încetează efectiv toate activitățile de pescuit. Beneficiarul furnizează dovada încetării efective a activităților de pescuit autorității competente. Indemnizația se rambursează *pro rata temporis* în cazul în care un pescar reia activitatea de pescuit într-o perioadă mai scurtă de doi ani de la data depunerii cererii pentru sprijin.

(4) Sprijinul în conformitate cu prezentul articol poate fi acordat până la 31 decembrie 2017.

(5) Sprijinul în conformitate cu prezentul articol se varsă numai după eliminarea definitivă a capacității echivalente din registrul navelor de pescuit al Uniunii și după eliminarea definitivă a licențelor și autorizațiilor de pescuit. Beneficiarului îi este interzis să înregistreze un nou vas de pescuit în următorii cinci ani de la data primirii sprijinului respectiv. Reducerea capacității ca urmare a încetării definitive a activităților de pescuit care beneficiază de ajutor public are ca rezultat reducerea echivalentă definitivă a plafoanelor capacității de pescuit care figurează în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1380/2013.

(6) Prin derogare de la alineatul (1), sprijinul poate fi acordat pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit fără dezmembrare cu condiția ca navele să se modernizeze în vederea desfășurării altor activități decât pescuitul comercial.

De asemenea, și în vederea conservării patrimoniului maritim, sprijinul poate fi acordat pentru încetarea definitivă a activităților de pescuit fără dezmembrare a navelor din lemn tradiționale cu condiția ca navele respective să păstreze o funcție de patrimoniu pe uscat.

Articolul 35

Fonduri mutuale pentru fenomene climatice nefavorabile și incidente de mediu

(1) FEPAM poate contribui la fonduri mutuale care acordă pescarilor compensații financiare pentru pierderile economice cauzate de fenomene climatice nefavorabile sau de incidente de mediu, sau pentru costurile pentru salvarea pescarilor sau a navelor de pescuit care au suferit accidente pe mare pe durata desfășurării activităților de pescuit.

(2) În sensul alineatului (1), termenul „fond mutual” înseamnă un sistem acreditat de statul membru în conformitate cu dreptul său intern, destinat asigurării pescarilor afiliați, în temeiul căruia acestora li se efectuează plăți compensatorii pentru pierderile economice cauzate de evenimentele prevăzute la alineatul (1).

(3) Statele membre garantează evitarea supracompensării ca urmare a combinării sprijinului acordat în temeiul prezentului articol cu alte instrumente ale Uniunii sau naționale sau cu sisteme private de asigurări.

(4) Pentru a fi eligibil pentru sprijin în temeiul prezentului articol, fondul mutual respectiv trebuie:

(a) să fie acreditat de autoritatea competentă a statului membru, în conformitate cu dreptul intern;

(b) să urmeze o politică transparentă în ceea ce privește sumele vărsate în fond și retrase din acesta; și

(c) să prevadă norme clare privind atribuirea răspunderii pentru eventualele datorii realizate.

(5) Statele membre definesc normele privind instituirea și gestionarea fondurilor mutuale, în special normele privind acordarea plăților compensatorii și eligibilitatea pescarilor de a accesa aceste plăți compensatorii în eventualitatea fenomenelor climatice nefavorabile, al incidentelor de mediu sau al accidentelor pe mare menționate la alineatul (1), precum și cele privind administrarea și monitorizarea respectării normelor respective. Statele membre se asigură că normele sistemului de alocare a fondurilor prevede sancțiuni în caz de neglijență din partea pescarului.

(6) Fenomenele climatice nefavorabile, incidentele de mediu sau accidentele pe mare menționate la alineatul (1) sunt cele a căror producere este recunoscută formal de către autoritatea competentă a statului membru în cauză.

(7) Contribuțiile menționate la alineatul (1) sunt acordate numai în raport cu sumele plătite pescarilor de fondul mutual cu titlu de compensație financiară. Cheltuielile administrative pentru înființarea fondurilor mutuale nu sunt eligibile pentru sprijin. Statele membre pot limita costurile care sunt eligibile pentru sprijin aplicând plafoane pentru fiecare fond mutual.

(8) Contribuțiile menționate la alineatul (1) se acordă doar pentru a acoperi pierderile cauzate de fenomene climatice nefavorabile, de incidente de mediu sau de accidente pe mare care reprezintă peste 30 % din cifra de afaceri anuală a întreprinderii în cauză, calculată pe baza cifrei de afaceri medii a întreprinderii în perioada celor trei ani calendaristici anteriori.

- (9) Nu se efectuează nicio contribuție financiară din FEPAM la capitalul subscris inițial.
- (10) Atunci când intenționează să limiteze costurile eligibile pentru sprijin prin aplicarea unor plafoane pentru fiecare fond mutual, statele membre furnizează detalii și justificări în programele lor operaționale privind respectivele plafoane.

Articolul 36

Sprijin pentru sistemele de alocare a posibilităților de pescuit

- (1) Pentru a adapta activitățile de pescuit la posibilitățile de pescuit, FEPAM poate sprijini proiectarea, dezvoltarea, monitorizarea, evaluarea și gestionarea sistemelor de alocare a posibilităților de pescuit.
- (2) Sprijinul prevăzut la prezentul articol se acordă autorităților publice, persoanelor juridice sau fizice sau organizațiilor de pescari recunoscute de statul membru, inclusiv organizațiilor de producători recunoscute implicate în gestionarea colectivă a sistemelor menționate la alineatul (1).

Articolul 37

Sprijin pentru proiectarea și punerea în aplicare a măsurilor de conservare și a cooperării regionale

- (1) În vederea asigurării proiectării și a punerii în aplicare eficiente a măsurilor de conservare prevăzute la articolele 7, 8 și 11 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și a cooperării regionale prevăzute la articolul 18 din regulamentul respectiv, FEPAM poate sprijini:
- (a) proiectarea, dezvoltarea și monitorizarea mijloacelor tehnice și administrative necesare pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a măsurilor de conservare și a regionalizării;
 - (b) participarea părților interesate și cooperarea între statele membre în materie de proiectare și punere în aplicare a măsurilor de conservare și a regionalizării.
- (2) FEPAM poate sprijini repopularea directă în temeiul alineatului (1) numai în cazul în care este prevăzută ca măsură de conservare într-un act juridic al Uniunii.

Articolul 38

Limitarea impactului pescuitului asupra mediului marin și adaptarea pescuitului la protecția speciilor

- (1) În scopul reducerii impactului pescuitului asupra mediului marin, al stimulării eliminării treptate a practicii de aruncare înapoi în mare a capturilor și al facilitării tranziției către o exploatare durabilă a resurselor biologice marine vii în conformitate cu articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, FEPAM poate sprijini investiții:
- (a) în echipamente care îmbunătățesc selectivitatea uneltelor de pescuit în funcție de dimensiuni sau specii;
 - (b) la bord sau în echipamente care elimină practica de aruncare înapoi în mare a capturilor, prin evitarea și reducerea capturilor nedorite de stocuri comerciale, sau care manipulează capturi nedorite care urmează să fie debarcate în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
 - (c) în echipamente care limitează și, acolo unde este posibil, elimină impactul fizic și biologic al pescuitului asupra ecosistemului sau asupra fundului mării;
 - (d) în echipamente care protejează uneltele și capturile împotriva mamiferelor și a păsărilor protejate prin Directiva 92/43/CEE a Consiliului sau prin Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, cu condiția să nu fie subminată selectivitatea uneltelor de pescuit și să fie introduse toate măsurile corespunzătoare în vederea evitării provocării de daune fizice animalelor de pradă.
- (2) Prin derogare de la articolul 11 litera (a), în regiunile ultraperiferice sprijinul menționat la alineatul (1) poate fi acordat dispozitivelor ancorate de concentrare a peștelui doar dacă acestea contribuie la pescuitul durabil și selectiv.
- (3) Sprijinul se acordă o singură dată pe parcursul perioadei de programare pentru același tip de echipamente, pe aceeași navă de pescuit a Uniunii.
- (4) Sprijinul se acordă numai dacă uneltele sau celelalte echipamente menționate la alineatul (1) prezintă o selectivitate mai bună demonstrabilă în ceea ce privește dimensiunile sau un impact mai redus asupra ecosistemului și a speciilor nevizate în raport cu uneltele sau celelalte echipamente standard autorizate în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern relevant adoptat în contextul regionalizării, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 1380/2013.

⁽¹⁾ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7).

(5) Se acordă sprijin:

- (a) proprietarilor de nave de pescuit ale Uniunii care sunt înregistrate ca nave active și care au desfășurat o activitate de pescuit pe mare timp de cel puțin 60 de zile pe parcursul celor doi ani calendaristici anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin;
- (b) pescarilor care dețin unelte care urmează a fi înlocuite și care au lucrat la bordul unei nave de pescuit a Uniunii timp de cel puțin 60 de zile pe parcursul celor doi ani calendaristici anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin;
- (c) organizațiilor de pescari recunoscute de statul membru.

Articolul 39

Inovarea legată de conservarea resurselor biologice marine

- (1) În vederea aducerii unei contribuții la eliminarea treptată a capturilor accidentale și a practicii de aruncare înapoi în mare a capturilor, precum și în vederea facilitării tranziției spre exploatarea resurselor biologice marine vii în conformitate cu articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și a reducerii impactului pescuitului asupra mediului marin și a impactului animalelor de pradă protejate, FEPAM poate sprijini operațiuni care vizează dezvoltarea sau introducerea de noi cunoștințe tehnice sau organizaționale care reduc impactul activităților de pescuit asupra mediului, inclusiv tehnici de pescuit îmbunătățite și selectivitatea uneltelor de pescuit, sau realizează o utilizare mai durabilă a resurselor biologice marine și coexistența cu animalele de pradă protejate.
- (2) Operațiunile finanțate în temeiul prezentului articol sunt desfășurate de către sau în colaborare cu un organism științific sau tehnic recunoscut de statul membru, organism care validează rezultatele operațiunilor respective.
- (3) Rezultatele operațiunilor finanțate în temeiul prezentului articol fac obiectul unei publicități adecvate din partea statului membru, în conformitate cu articolul 119.
- (4) Navele de pescuit implicate în proiectele finanțate în temeiul prezentului articol nu pot depăși 5 % din numărul navelor flotei naționale sau 5 % din tonajul flotei naționale în tonaj brut, calculat la momentul depunerii cererii. La cererea unui stat membru, în circumstanțe justificate în mod corespunzător și pe baza unei recomandări a Comitetului științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) instituit prin Decizia 2005/629/CE a Comisiei ⁽¹⁾, Comisia poate aproba proiecte care depășesc limita stabilită la prezentul alineat.
- (5) Operațiunile care nu sunt considerate ca fiind pescuit în scopuri științifice, în conformitate cu articolul 33 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 și care constau în testarea noilor unelte sau tehnici de pescuit se desfășoară în limitele posibilităților de pescuit alocate statului membru respectiv.
- (6) Venitul net generat de participarea la operațiune a navei de pescuit se deduce din cheltuielile eligibile ale operațiunii în conformitate cu articolul 65 alineatul (8) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.
- (7) În sensul alineatului (6), termenul „venit net” înseamnă venitul pescarilor obținut din prima vânzare a peștelui sau a fructelor de mare capturate în timpul introducerii și testării noilor cunoștințe tehnice sau organizaționale minus costurile de vânzare, cum ar fi taxele aferente hălele de licitații.

Articolul 40

Protecția și refacerea biodiversității și ecosistemelor marine și regimurile de compensații în cadrul activităților de pescuit durabile

- (1) În vederea protejării și refacerii biodiversității și ecosistemelor marine în cadrul activităților de pescuit durabile și, acolo unde este cazul, cu participarea pescarilor, FEPAM poate sprijini următoarele operațiuni:
- (a) colectarea de către pescari a deșeurilor din mare, de exemplu îndepărtarea uneltelor de pescuit pierdute și a altor deșeuri marine;
- (b) construirea, instalarea sau modernizarea unor instalații statice sau mobile destinate să protejeze și să sporească fauna și flora marină, inclusiv pregătirea și evaluarea științifică a acestora;
- (c) contribuția la o mai bună gestionare sau conservare a resurselor biologice marine;
- (d) pregătirea, inclusiv studiile, conceperea, monitorizarea și actualizarea protecției și a planurilor de gestiune pentru activitățile legate de pescuit referitoare la siturile Natura 2000 și zonele de protecție speciale menționate în Directiva 2008/56/CE și referitoare la alte habitate speciale;

⁽¹⁾ Decizia 2005/629/CE a Comisiei din 26 august 2005 de instituire a unui Comitet științific, tehnic și economic pentru pescuit (JO L 225, 31.8.2005, p. 18).

- (e) gestionarea, refacerea și monitorizarea siturilor Natura 2000 în conformitate cu Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE, în conformitate cu cadrele de acțiune prioritare instituite în temeiul Directivei 92/43/CEE;
 - (f) gestionarea, refacerea și monitorizarea zonelor marine protejate în vederea punerii în aplicare a măsurilor speciale de protecție menționate la articolul 13 alineatul (4) din Directiva 2008/56/CE;
 - (g) creșterea sensibilizării față de mediu cu implicarea pescarilor în ceea ce privește protejarea și refacerea biodiversității marine;
 - (h) scheme pentru compensarea daunelor aduse capturilor de către mamifere și păsări protejate prin Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE;
 - (i) participarea la alte acțiuni menite să mențină și să îmbunătățească serviciile furnizate de biodiversitate și de ecosisteme, acțiuni precum refacerea habitatelor marine și costiere specifice în vederea sprijinirii unor stocuri de pește durabile, inclusiv pregătirea lor științifică și evaluarea.
- (2) Sprijinul menționat la alineatul (1) litera (h) face obiectul recunoașterii formale a acestor scheme de către autoritățile competente ale statelor membre. Statele membre garantează, de asemenea, că nu are loc o supracompensare a daunelor rezultată din combinarea schemelor de compensații ale Uniunii, naționale și private.
- (3) Operațiunile prevăzute la prezentul articol pot fi puse în aplicare de organisme de drept public științifice sau tehnice, consilii consultative, pescari sau organizații de pescari care sunt recunoscute de statul membru sau de organizații neguvernamentale în parteneriat cu organizații de pescari sau cu FLAG-uri.
- (4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 126 pentru a specifica costurile eligibile pentru sprijin în temeiul alineatului (1) din prezentul articol.

Articolul 41

Eficiență energetică și atenuarea schimbărilor climatice

- (1) În vederea atenuării efectelor schimbărilor climatice și a îmbunătățirii eficienței energetice a navelor de pescuit, FEPAM poate sprijini:
- (a) investițiile în echipamente sau la bord menite să reducă emisiile de poluanți sau de gaze cu efect de seră și să sporească eficiența energetică a navelor de pescuit. Investițiile în unelte de pescuit sunt de asemenea eligibile cu condiția să nu submineze selectivitatea acestor unelte;
 - (b) auditurile și schemele privind eficiența energetică;
 - (c) studiile de evaluare a contribuției sistemelor de propulsie alternative și a proiectelor de cocă alternative la eficiența energetică a navelor de pescuit.
- (2) Sprijinul pentru înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare poate fi acordat numai:
- (a) navelor cu o lungime totală de până la 12 metri, cu condiția ca motorul nou sau modernizat să nu aibă o putere în kW mai mare decât cel vechi; sau
 - (b) navelor cu lungimea totală între 12 și 18 metri, cu condiția ca motorul nou sau modernizat să aibă o putere în kW cu cel puțin 20 % mai mică decât cea a motorului actual;
 - (c) navelor cu lungimea totală între 18 și 24 metri, cu condiția ca motorul nou sau modernizat să aibă o putere în kW cu cel puțin 30 % mai mică decât cea a motorului actual.
- (3) Sprijinul în temeiul alineatului (2) pentru înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare poate fi acordat numai navelor care aparțin unui segment de flotă pentru care raportul privind capacitatea, menționat la articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013, demonstrează un echilibru în raport cu posibilitățile de pescuit disponibile pentru segmentul respectiv.
- (4) Sprijinul prevăzut la alineatul (2) din prezentul articol se acordă numai pentru înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare care au fost certificate oficial în conformitate cu articolul 40 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009. Acesta se plătește doar după ce reducerea necesară a capacității în kW a fost eliminată permanent din registrul navelor de pescuit al Uniunii.

(5) Pentru navele de pescuit care nu fac obiectul unei certificări a puterii motorului, sprijinul prevăzut la alineatul (2) din prezentul articol se acordă numai pentru înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare pentru care a fost verificată consecvența puterii motorului în conformitate cu articolul 41 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 și pentru care s-a efectuat o inspecție fizică pentru a se asigura că puterea motorului nu o depășește pe cea stabilită în licențele de pescuit.

(6) Reducerea puterii motorului menționată la alineatul (2) literele (b) și (c) poate fi realizată de un grup de nave pentru fiecare categorie de nave menționată la dispozițiile respective.

(7) Fără a aduce atingere articolului 25 alineatul (3), sprijinul din partea FEPAM în temeiul alineatului (2) din prezentul articol nu poate depăși cel mai ridicat prag dintre următoarele două:

(a) 1 500 000 EUR; sau

(b) 3 % din sprijinul financiar din partea Uniunii alocat de statul membru priorităților Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatele (1), (2) și (5).

(8) Cererile înaintate de operatori din sectorul pescuitului costier la scară mică sunt tratate ca prioritate în proporție de până la 60 % din sprijinul total alocat pentru înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare, menționată la alineatul (2), pentru întreaga perioadă de programare.

(9) Se acordă sprijinul prevăzut la alineatele (1) și (2) numai proprietarilor de nave de pescuit și numai o singură dată pentru același tip de investiție pe parcursul perioadei de programare pentru aceeași navă de pescuit.

(10) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 126, pentru a preciza costurile eligibile pentru sprijin în temeiul alineatului (1) litera (a) din prezentul articol.

Articolul 42

Valoarea adăugată, calitatea produselor și utilizarea capturilor nedorite

(1) În vederea îmbunătățirii valorii adăugate sau a calității capturilor de pește, FEPAM poate sprijini:

(a) investițiile care adaugă valoare produselor pescărești, în special prin autorizarea pescarilor de a-și desfășura activitățile de prelucrare, comercializare și vânzare directă a propriilor capturi;

(b) investițiile inovatoare la bord care îmbunătățesc calitatea produselor pescărești.

(2) Sprijinul menționat la alineatul (1) litera (b) este condiționat de utilizarea unor unelte selective pentru a reduce la minimum capturile nedorite și se acordă exclusiv proprietarilor de nave de pescuit din Uniune și celor ale căror nave au desfășurat o activitate de pescuit timp de cel puțin 60 de zile pe mare pe parcursul celor doi ani calendaristici anteriori datei depunerii cererii pentru sprijin.

Articolul 43

Porturile de pescuit, locurile de debarcare, halele de licitații și adăposturile

(1) În scopul îmbunătățirii calității, a controlului și a trasabilității produselor debarcate, al sporirii eficienței energetice, al aducerii unei contribuții la protecția mediului și al îmbunătățirii condițiilor de siguranță și de muncă, FEPAM poate sprijini investițiile menite să îmbunătățească infrastructura porturilor de pescuit și a halelor de licitații sau a locurilor de debarcare și a adăposturilor, inclusiv investițiile în instalațiile de colectare a deșeurilor și a deșeurilor marine.

(2) În vederea facilitării respectării obligației de a debarca toate capturile în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și cu articolul 8 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013, precum și pentru a adăuga valoare pentru componentele prea puțin utilizate ale capturilor, FEPAM poate sprijini investițiile în porturile de pescuit, halele de licitații, locurile de debarcare și adăposturi.

(3) În vederea îmbunătățirii siguranței pescarilor, FEPAM poate susține investițiile pentru construirea sau modernizarea adăposturilor.

(4) Nu se acordă sprijin pentru construcția de noi porturi, noi locuri de debarcare sau noi hale de licitații.

Articolul 44

Pescuitul în apele interioare și fauna și flora acvatică din apele interioare

(1) În scopul reducerii impactului pescuitului în apele interioare asupra mediului, al sporirii eficienței energetice, al creșterii valorii sau calității capturilor debarcate sau al îmbunătățirii sănătății, a siguranței, a condițiilor de muncă, a capitalului uman și a formării, FEPAM poate sprijini investiții în următoarele:

- (a) în promovarea capitalului uman, a creării de locuri de muncă și a dialogului social, astfel cum se menționează la articolul 29, în condițiile prevăzute la articolul respectiv;
 - (b) în echipamentele de la bord sau individuale menționate la articolul 32, în condițiile prevăzute la articolul respectiv;
 - (c) în echipamentele și tipurile de operațiuni menționate la articolele 38 și 39, în condițiile prevăzute la articolele respective;
 - (d) ameliorarea eficienței energetice și diminuarea efectelor schimbărilor climatice, menționate la articolul 41, în condițiile prevăzute la articolul respectiv;
 - (e) în îmbunătățirea valorii sau a calității capturilor de pește menționate la articolul 42, în condițiile prevăzute la articolul respectiv;
 - (f) în porturile de pescuit, adăposturile și locurile de debarcare menționate la articolul 43, în condițiile prevăzute la articolul respectiv.
- (2) FEPAM poate acorda sprijin pentru investițiile legate de înființarea de noi întreprinderi pentru tinerii pescari, astfel cum se prevede la articolul 31, în aceleași condiții ca cele stabilite în articolul respectiv, cu excepția cerinței prevăzute la alineatul (2) litera (b) de la articolul menționat.
- (3) FEPAM poate acorda sprijin pentru dezvoltarea și facilitarea inovării în conformitate cu articolul 26, pentru serviciile de consiliere în conformitate cu articolul 27 și pentru parteneriatele dintre oamenii de știință și pescari în conformitate cu articolul 28.
- (4) În vederea promovării diversificării de către pescarii din apele interioare, FEPAM poate sprijini diversificarea activităților de pescuit în apele interioare spre activități complementare, în condițiile prevăzute la articolul 30.
- (5) În sensul alineatului (1):
- (a) trimiterile de la articolele 30, 32, 38, 39, 41 și 42 la navele de pescuit se interpretează ca fiind trimiteri la navele care operează exclusiv în apele interioare;
 - (b) trimiterile de la articolul 38 la mediul marin se interpretează ca fiind trimiteri la mediul în care operează nava de pescuit din apele interioare.
- (6) În vederea protejării și a dezvoltării faunei și florei acvatice, FEPAM poate sprijini:
- (a) gestionarea, refacerea și monitorizarea siturilor Natura 2000 care sunt afectate de activitățile de pescuit și reabilitarea apelor interioare în conformitate cu Directiva 60/2000/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, inclusiv a zonelor de reproducere și a rutelor de migrație ale speciilor migratoare, fără a aduce atingere articolului 40 alineatul (1) litera (e) din prezentul regulament, cu participarea, acolo unde este cazul, a pescarilor care pescuiesc în apele interioare;
 - (b) construirea, modernizarea sau instalarea unor instalații statice sau mobile destinate să protejeze și să sporească fauna și flora acvatică, inclusiv pregătirea, monitorizarea și evaluarea lor științifică.
- (7) Statele membre se asigură că navele care primesc sprijinul prevăzut la prezentul articol operează în continuare exclusiv în apele interioare.

CAPITOLUL II

Dezvoltarea durabilă a acvaculturii

Articolul 45

Obiective specifice

Sprijinul acordat în temeiul prezentului capitol contribuie la realizarea obiectivelor specifice în cadrul priorității Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatul (2).

Articolul 46

Condiții generale

(1) În absența unor dispoziții explicite contrare în prezentul regulament, sprijinul prevăzut la prezentul capitol se limitează la întreprinderile din domeniul acvaculturii.

⁽¹⁾ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

(2) În sensul prezentului articol, întreprinzătorii care își încep activitatea în domeniul acvaculturii prezintă un plan de afaceri și, în cazul în care valoarea investițiilor depășește 50 000 EUR, un studiu de fezabilitate care include o evaluare a impactului operațiunilor asupra mediului. Sprijinul prevăzut la prezentul capitol se acordă doar atunci când s-a demonstrat în mod clar, printr-un raport de marketing independent, existența unor perspective de piață favorabile și durabile pentru produsul respectiv.

(3) În cazul în care operațiunile constau în investiții în echipamente sau infrastructură prin care se asigură îndeplinirea cerințelor viitoare privind mediul, sănătatea umană sau animală, igiena sau bunăstarea animalelor prevăzute de dreptul Uniunii, se poate acorda sprijin până la data la aceste cerințe devin obligatorii pentru întreprinderile în cauză.

(4) Sprijinul nu se acordă creșterii de organisme modificate genetic.

(5) Sprijinul nu se acordă operațiunilor de acvacultură din zonele marine protejate dacă autoritatea competentă recunoscută de statul membru a stabilit, pe baza unei evaluări a impactului asupra mediului, că operațiunea va avea un impact negativ semnificativ asupra mediului care nu poate fi atenuat în mod adecvat.

Articolul 47

Inovarea

(1) În vederea stimulării inovării în domeniul acvaculturii, FEPAM poate sprijini operațiuni care au ca scop:

- (a) dezvoltarea de cunoștințe tehnice, științifice sau organizaționale în cadrul fermelor de acvacultură care reduc, în special, impactul asupra mediului, reduc dependența de făina și uleiul de pește, promovează o utilizare durabilă a resurselor în acvacultură, îmbunătățesc bunăstarea animalelor sau facilitează metode de producție durabile noi;
- (b) dezvoltarea sau introducerea pe piață a unor specii de acvacultură noi cu un bun potențial de piață, a unor produse noi sau substanțial îmbunătățite, a unor procese noi sau îmbunătățite, a unor sisteme de gestionare și organizare noi sau îmbunătățite;
- (c) examinarea fezabilității din punct de vedere tehnic sau economic a produselor sau proceselor inovatoare.

(2) Operațiunile prevăzute la prezentul articol se desfășoară de către sau în colaborare cu organisme științifice sau tehnice publice sau private recunoscute de statul membru, organisme care validează rezultatele operațiunilor respective.

(3) Rezultatele operațiunilor pentru care se primește sprijin fac obiectul unei publicități adecvate din partea statului membru, în conformitate cu articolul 119.

Articolul 48

Investiții productive în acvacultură

(1) FEPAM poate sprijini:

- (a) investițiile productive în acvacultură;
- (b) diversificarea producției de acvacultură și a speciilor de cultură;
- (c) modernizarea unităților de acvacultură, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de lucru și de siguranță a lucrătorilor din domeniul acvaculturii;
- (d) îmbunătățirea și modernizarea referitoare la sănătatea și bunăstarea animalelor, inclusiv achiziționarea de echipamente în scopul de a proteja fermele împotriva animalelor sălbatice de pradă;
- (e) investițiile care vizează reducerea impactului negativ sau sporirea efectelor pozitive asupra mediului și creșterea utilizării eficiente a resurselor;
- (f) investițiile care vizează sporirea calității sau a valorii produselor de acvacultură;
- (g) refacerea iazurilor sau a lagunelor existente utilizate pentru acvacultură prin îndepărtarea mărului sau investițiile menite să prevină depunerea mărului;
- (h) diversificarea veniturilor obținute de întreprinderile din domeniul acvaculturii prin dezvoltarea unor activități complementare;

- (i) investiții care au ca rezultat o reducere considerabilă a impactului întreprinderilor din domeniul acvaculturii asupra utilizării și a calității apei, în special prin reducerea cantității de apă sau de substanțe chimice, antibiotice și alte medicamente utilizate sau prin îmbunătățirea calității apei rezultate, inclusiv prin utilizarea sistemelor de acvacultură multitroface;
 - (j) promovarea sistemelor de acvacultură închise în care produsele de acvacultură sunt crescute în sisteme închise cu recircularea apei, reducându-se la minimum cantitatea de apă utilizată;
 - (k) investiții care sporesc eficiența energetică și promovează conversia întreprinderilor din domeniul acvaculturii la sursele de energie regenerabile.
- (2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (h) se acordă numai întreprinderilor din domeniul acvaculturii, cu condiția ca activitățile complementare să fie legate de activitatea de afaceri de bază a întreprinderilor în cauză, inclusiv turismul pentru pescuitul cu undița, serviciile de mediu aferente acvaculturii sau activitățile educaționale referitoare la acvacultură.
- (3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) poate fi acordat pentru creșterea producției și/sau modernizarea întreprinderilor existente din domeniul acvaculturii sau pentru crearea de noi astfel de întreprinderi, cu condiția ca acest lucru să fie în conformitate cu planul strategic național multianual pentru dezvoltarea acvaculturii menționat la articolul 34 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013.

Articolul 49

Servicii de gestionare, de înlocuire și de consiliere pentru fermele de acvacultură

- (1) În vederea îmbunătățirii performanței și a competitivității generale a fermelor de acvacultură și în vederea reducerii impactului negativ asupra mediului a operațiunilor acestora, FEPAM poate sprijini:
- (a) crearea de servicii de gestionare, de înlocuire și de consiliere pentru fermele de acvacultură;
 - (b) achiziționarea de servicii de consiliere de natură tehnică, științifică, juridică, ecologică sau economică pentru ferme.
- (2) Serviciile de consiliere menționate la alineatul (1) litera (b) cuprind:
- (a) necesitățile în materie de gestionare pentru a permite fermelor de acvacultură să respecte legislația Uniunii și a celei naționale privind protecția mediului, precum și cerințele privind amenajarea spațială maritimă;
 - (b) evaluarea impactului asupra mediului, astfel cum este menționată în Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ și în Directiva 92/43/CEE;
 - (c) necesitățile în materie de gestionare pentru a permite fermelor de acvacultură să respecte legislația Uniunii și cea națională privind sănătatea și bunăstarea animalelor acvatice sau legislația privind sănătatea publică;
 - (d) standardele de sănătate și siguranță bazate pe legislația Uniunii și pe cea națională;
 - (e) strategiile de marketing și de afaceri.
- (3) Serviciile de consiliere menționate la alineatul (1) litera (b) se acordă de către organisme științifice sau tehnice, precum și de către entități care acordă consiliere juridică sau economică recunoscute de statul membru ca deținând competențele necesare.
- (4) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) se acordă doar organismelor de drept public sau altor entități, selectate de statul membru pentru crearea de servicii de consiliere în cadrul fermelor de acvacultură. Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă numai IMM-urilor sau organizațiilor din domeniul acvaculturii, inclusiv organizațiilor de producători din domeniul acvaculturii și asociațiilor de organizații de producători din domeniul acvaculturii.
- (5) Dacă sprijinul nu depășește suma de 4 000 EUR, beneficiarul poate fi selectat printr-o procedură accelerată.
- (6) Beneficiarii nu primesc sprijin decât o dată pe an pentru fiecare dintre categoriile de servicii de consiliere prevăzute la alineatul (2).

Articolul 50

Promovarea capitalului uman și a participării la rețele

- (1) În vederea sprijinirii capitalului uman și a participării la rețele din domeniul acvaculturii, FEPAM poate sprijini:

⁽¹⁾ Directiva 2001/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (JO L 197, 21.7.2001, p. 30).

- (a) formarea profesională, învățarea pe tot parcursul vieții, diseminarea cunoștințelor științifice și tehnice și a practicilor inovatoare, dobândirea de noi competențe profesionale în domeniul acvaculturii și cu privire la reducerea impactului asupra mediului al operațiunilor din domeniul acvaculturii;
 - (b) îmbunătățirea condițiilor de muncă și promovarea securității în muncă;
 - (c) participarea la rețele și schimbul de experiență și de bune practici între întreprinderile din domeniul acvaculturii sau organizațiile profesionale și alte părți interesate, inclusiv organismele științifice și tehnice sau cele care promovează egalitatea de șanse între femei și bărbați.
- (2) Sprijinul menționat la alineatul (1) litera (a) nu se acordă întreprinderilor mari din domeniul acvaculturii, cu excepția cazului în care acestea participă la schimburi de cunoștințe cu IMM-urile.
- (3) Prin derogare de la articolul 46, se acordă sprijin în temeiul prezentului articol și organizațiilor publice sau semi-publice, precum și altor organizații recunoscute de statul membru.
- (4) De asemenea, se acordă sprijin în temeiul prezentului articol soților/soților fermierilor independenți din domeniul acvaculturii sau, atunci când și în măsura în care sunt recunoscute/recunoscute de dreptul intern, partenerile/partenerii de viață ale/ai fermierilor independenți din domeniul acvaculturii, în condițiile prevăzute la articolul 2 litera (b) din Directiva 2010/41/UE.

Articolul 51

Sporirea potențialului siturilor în care se practică acvacultura

- (1) În vederea unei contribuții la dezvoltarea siturilor și infrastructurilor de acvacultură și a reducerii impactului negativ al operațiunilor asupra mediului, FEPAM poate sprijini:
- (a) identificarea și cartografierea celor mai potrivite zone pentru dezvoltarea acvaculturii și, după caz, luarea în considerare a proceselor de amenajare spațială, precum și identificarea și cartografierea zonelor în care acvacultura ar trebui exclusă în vederea menținerii rolului acestor zone în funcționarea ecosistemului;
 - (b) îmbunătățirea și dezvoltarea facilităților și infrastructurilor de sprijin necesare în vederea creșterii potențialului siturilor de acvacultură și a reducerii impactului negativ al acvaculturii asupra mediului, inclusiv investițiile în consolidarea terenurilor, aprovizionarea cu energie sau gestionarea apei;
 - (c) acțiunile întreprinse și puse în aplicare de autoritățile competente în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Directiva 2009/147/CE sau în temeiul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 92/43/CEE în vederea preîntâmpinării unor daune grave cauzate acvaculturii;
 - (d) acțiunile întreprinse și puse în aplicare de autoritățile competente în urma detectării creșterii mortalității sau a bolilor, astfel cum se prevede la articolul 10 din Directiva 2006/88/CE a Consiliului (¹). Respectivele acțiuni pot acoperi adoptarea de planuri de acțiune pentru moluște care vizează protejarea, refacerea și gestionarea, inclusiv sprijinul pentru producătorii de moluște în vederea menținerii bancurilor naturale de moluște și a bazinelor hidrografice naturale.
- (2) Numai organismele de drept public sau organismele private cărora statul membru le încredințează sarcinile menționate la alineatul (1) pot beneficia de sprijin în temeiul prezentului articol.

Articolul 52

Încurajarea noilor fermieri din domeniul acvaculturii să practice acvacultura durabilă

- (1) În vederea încurajării antreprenoriatului în domeniul acvaculturii, FEPAM poate sprijini înființarea de întreprinderi în domeniul acvaculturii durabile de către fermieri noi în domeniul acvaculturii.
- (2) Se acordă sprijin în temeiul alineatului (1) fermierilor care își încep activitatea în domeniul acvaculturii, cu condiția ca aceștia:
- (a) să dețină competențele profesionale corespunzătoare;
 - (b) să înființeze pentru prima dată o microîntreprindere sau o întreprindere mică în domeniul acvaculturii în calitate de persoană aflată la conducerea întreprinderii respective; și
 - (c) să prezinte un plan de afaceri pentru dezvoltarea activităților lor în domeniul acvaculturii.

(¹) Directiva 2006/88/CE a Consiliului din 24 octombrie 2006 privind cerințele de sănătate animală pentru animale și produse de acvacultură și privind prevenirea și controlul anumitor boli la animalele de acvacultură (JO L 328, 24.11.2006, p. 14).

(3) Pentru a dobândi competențele profesionale corespunzătoare, fermierii care își încep activitatea în domeniul acvaculturii pot beneficia de sprijin în temeiul articolului 50 alineatul (1) litera (a).

Articolul 53

Conversia la sistemele de management de mediu și audit și la acvacultura ecologică

(1) În vederea promovării dezvoltării acvaculturii ecologice sau eficiente din punct de vedere energetic, FEPAM poate sprijini:

(a) conversia metodelor de producție ale acvaculturii convenționale la acvacultura ecologică în sensul Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului ⁽¹⁾ și în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 710/2009 al Comisiei ⁽²⁾;

(b) participarea la sistemele de management de mediu și audit ale Uniunii (EMAS) instituite de Regulamentul (CE) nr. 761/2001 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾.

(2) Se acordă sprijin numai beneficiarilor care se angajează să participe la EMAS timp de cel puțin trei ani sau să îndeplinească cerințele privind producția ecologică timp de cel puțin cinci ani.

(3) Sprijinul ia forma compensațiilor, pentru o perioadă de maximum trei ani pe parcursul perioadei de conversie a întreprinderii la producția ecologică sau pe parcursul pregătirii pentru participarea la EMAS. Statele membre calculează compensațiile pe baza:

(a) pierderilor de venituri sau a costurilor suplimentare suportate pe parcursul perioadei de tranziție de la producția convențională la cea ecologică, în cazul operațiunilor eligibile în temeiul alineatului (1) litera (a); sau

(b) costurilor suplimentare generate de depunerea cererii și de pregătirea participării la EMAS, pentru operațiunile eligibile în temeiul alineatului (1) litera (b).

Articolul 54

Acvacultura care furnizează servicii de mediu

(1) În vederea încurajării dezvoltării acvaculturii care furnizează servicii de mediu, FEPAM poate sprijini:

(a) metodele de acvacultură compatibile cu necesitățile specifice de mediu și care fac obiectul cerințelor specifice de management rezultate în urma desemnării zonelor Natura 2000 în conformitate cu Directiva 92/43/CEE și cu Directiva 2009/147/CE;

(b) participarea, în ceea ce privește costurile direct legate de aceasta, la conservarea și reproducerea *ex situ* a animalelor acvatice, în cadrul programelor de conservare și refacere a biodiversității elaborate de autoritățile publice sau sub supravegherea acestora;

(c) operațiunile de acvacultură care includ conservarea și îmbunătățirea mediului și a biodiversității și gestionarea peisajelor și a caracteristicilor tradiționale ale zonelor de acvacultură.

(2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) ia forma compensațiilor anuale pentru costurile suplimentare suportate și/sau pierderile de venituri cauzate de cerințele de management aferente zonelor în cauză, referitoare la punerea în aplicare a Directivei 92/43/CEE sau a Directivei 2009/147/CE.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (c) se acordă doar beneficiarilor care se angajează să îndeplinească, timp de cel puțin cinci ani, cerințe referitoare la mediul acvatic care depășesc simpla aplicare a dreptului Uniunii și a dreptului național. Beneficiile de mediu ale operațiunii se demonstrează printr-o evaluare prealabilă efectuată de organisme competente desemnate de statul membru, cu excepția cazului în care beneficiile de mediu ale operațiunii respective sunt deja recunoscute.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 710/2009 al Comisiei din 5 august 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 889/2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește stabilirea de norme detaliate privind producția ecologică de animale de acvacultură și de alge marine (JO L 204, 6.8.2009, p. 15).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 761/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2001 privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS) (JO L 114, 24.4.2001, p. 1).

(4) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (c) ia forma unei compensații anuale pentru costurile suplimentare suportate și/sau pierderile de venituri.

(5) Rezultatele operațiunilor pentru care se primește sprijin în temeiul prezentului articol fac obiectul unei publicități adecvate din partea statului membru, în conformitate cu articolul 119.

Articolul 55

Măsuri de sănătate publică

(1) FEPAM poate sprijini compensațiile acordate cultivatorilor de moluște pentru suspendarea temporară a recoltării moluștelor, atunci când această suspendare se produce exclusiv din motive de protejare a sănătății publice.

(2) Sprijinul poate fi acordat doar dacă suspendarea recoltării din cauza contaminării moluștelor este determinată de proliferarea planctonului producător de toxine sau de prezența unui plancton care conține biotoxine și dacă:

- (a) contaminarea durează mai mult de patru luni consecutive; sau
- (b) pierderea generată de suspendarea capturării depășește 25 % din cifra de afaceri anuală a întreprinderii în cauză, calculată pe baza cifrei medii de afaceri a întreprinderii din ultimii trei ani anteriori celui în care capturarea a fost suspendată.

În sensul primului paragraf litera (b), statele membre pot stabili reguli speciale de calcul care să fie utilizate pentru întreprinderile care au mai puțin de trei ani de activitate.

(3) Durata maximă pentru care se poate acorda compensația este de 12 luni, pe parcursul întregii perioade de programare. În cazuri justificate în mod corespunzător, durata poate fi prelungită o dată cu încă maxim 12 luni, până la un total de cel mult 24 de luni.

Articolul 56

Măsuri privind sănătatea și bunăstarea animalelor

(1) În vederea promovării sănătății și bunăstării animalelor în întreprinderile din domeniul acvaculturii, printre altele în ceea ce privește prevenția și biosecuritatea, FEPAM poate sprijini:

- (a) costurile legate de controlul și eradicarea bolilor din sectorul acvaculturii în conformitate cu Decizia 2009/470/CE a Consiliului ⁽¹⁾, inclusiv costurile operaționale necesare pentru a îndeplini obligațiile unui plan de eradicare;
- (b) dezvoltarea de bune practici atât generale, cât și specifice pentru anumite specii sau a unor coduri de conduită referitoare la biosecuritate sau la necesitățile în materie de sănătate și bunăstare a animalelor în acvacultură;
- (c) inițiative care vizează reducerea dependenței acvaculturii de medicamentele veterinare;
- (d) studii în domeniul veterinar sau farmaceutic și diseminarea și schimbul de informații și bune practici privind bolile veterinare din domeniul acvaculturii, în scopul promovării unei utilizări adecvate a medicamentelor veterinare;
- (e) înființarea și operarea unor grupuri pentru protecția sănătății în sectorul acvaculturii, recunoscute de statele membre;
- (f) compensații pentru crescătorii de moluște pentru suspendarea temporară a activităților lor din cauza unei mortalități excepționale în masă, dacă rata mortalității este mai mare de 20 % sau dacă pierderile generate de suspendarea activității depășesc 35 % din cifra de afaceri anuală a întreprinderii în cauză, calculată pe baza cifrei medii de afaceri a întreprinderii din ultimii trei ani anteriori celui în care activitățile au fost suspendate.

(2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (d) nu vizează achiziționarea medicamentelor de uz veterinar.

(3) Rezultatele studiilor finanțate în temeiul alineatului (1) litera (d) fac obiectul unei raportări și al unei publicități corespunzătoare din partea statului membru, în conformitate cu articolul 119.

(4) De asemenea, sprijinul poate fi acordat unor organisme de drept public.

⁽¹⁾ Decizia 2009/470/CE a Consiliului din 25 mai 2009 privind anumite cheltuieli în domeniul veterinar (JO L 155, 18.6.2009, p. 30).

*Articolul 57***Asigurarea stocurilor din acvacultură**

(1) În vederea garantării veniturilor producătorilor din domeniul acvaculturii, FEPAM poate contribui la o asigurare a stocurilor din acvacultură care să acopere pierderile economice generate de cel puțin una din următoarele cauze:

- (a) dezastre naturale;
- (b) fenomene climatice nefavorabile;
- (c) schimbări bruște ale calității și cantității apei de care nu este responsabil operatorul;
- (d) boli în sectorul acvaculturii, defectarea sau distrugerea instalațiilor de producție de care nu este responsabil operatorul.

(2) Apariția circumstanțelor menționate la alineatul (1) în domeniul acvaculturii se recunoaște formal ca atare de către statul membru în cauză.

(3) După caz, statele membre pot stabili în prealabil criterii pe baza cărora se consideră acordată recunoașterea formală menționată la alineatul (2).

(4) Se acordă sprijin doar pentru contractele de asigurare a stocurilor din acvacultură care acoperă pierderile economice menționate la alineatul (1) ce depășesc 30 % din cifra de afaceri medie anuală a fermierului în domeniul acvaculturii, calculată pe baza cifrei de afaceri medii a fermierului în cursul celor trei ani calendaristici anteriori celui în care au intervenit pierderile economice.

*CAPITOLUL III***Dezvoltarea durabilă a zonelor de pescuit și acvacultură***Secțiunea 1***Domeniu de aplicare și obiective***Articolul 58***Domeniu de aplicare**

FEPAM sprijină dezvoltarea durabilă a zonelor de pescuit și de acvacultură realizată printr-o abordare bazată pe dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, prevăzută la articolul 32 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

*Articolul 59***Obiective specifice**

Sprijinul acordat în temeiul prezentului capitol contribuie la realizarea obiectivelor specifice în cadrul priorității Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatul (4).

*Secțiunea 2***Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și grupuri de acțiune locale în sectorul pescuitului***Articolul 60***Strategii de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității**

(1) Pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor menționate la articolul 59, strategiile de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității:

- (a) maximizează participarea sectorului pescuitului și a sectorului acvaculturii la dezvoltarea durabilă a zonelor de pescuit și acvacultură costiere și interioare;
- (b) garantează că comunitățile locale exploatează și beneficiază la maximum de oportunitățile oferite de dezvoltarea maritimă și costieră și a apelor interioare și, în special, ajută porturile de pescuit mici și aflate în declin să își maximizeze potențialul marin prin dezvoltarea unei infrastructuri diversificate.

(2) Strategiile trebuie să fie coerente cu oportunitățile și nevoile identificate în zona relevantă și cu prioritățile Uniunii prevăzute la articolul 6. Strategiile pot varia de la cele axate pe pescuit la strategiile mai ample, menite să diversifice zonele de pescuit. Strategiile depășesc simpla colectare a operațiunilor sau juxtapunerea măsurilor sectoriale.

Articolul 61

Grupurile de acțiune locală în domeniul pescuitului

- (1) În sensul FEPAM, grupurile de acțiune locală menționate la articolul 32 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sunt desemnate ca grupuri de acțiune locală în domeniul pescuitului („FLAG-uri”).
- (2) FLAG-urile propun o strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității bazată cel puțin pe elementele prevăzute la articolul 60 din prezentul regulament și răspund de punerea în aplicare a acesteia.
- (3) FLAG-urile:
- (a) reflectă, în mare măsură, obiectivul principal al propriei strategii și structura socioeconomică a zonei printr-o reprezentare echilibrată a principalelor părți interesate, inclusiv a sectorului privat, a sectorului public și a societății civile;
 - (b) asigură reprezentarea semnificativă a sectorului pescuitului și/sau a sectorului acvaculturii.
- (4) Dacă strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității este sprijinită de alte fonduri, pe lângă FEPAM, organismul de selecție al FLAG-urilor pentru proiectele sprijinite de FEPAM îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul (3).
- (5) De asemenea, FLAG-urile pot îndeplini atribuții suplimentare care depășesc atribuțiile minime prevăzute la articolul 34 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 atunci când astfel de atribuții le sunt delegate de către autoritatea de gestionare.

Secțiunea 3

Operațiuni eligibile

Articolul 62

Sprijin din partea FEPAM pentru dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

- (1) Următoarele operațiuni sunt eligibile pentru sprijin în temeiul prezentei secțiuni în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013:
- (a) sprijinul pregătitor;
 - (b) punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității;
 - (c) activitățile de cooperare;
 - (d) costurile de funcționare și revigorarea.
- (2) FLAG-urile pot solicita plata unui avans din partea autorității de gestionare dacă această posibilitate este prevăzută în programul operațional. Quantumul avansurilor nu depășește 50 % din sprijinul public legat de costurile de funcționare și de animare.

Articolul 63

Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității

- (1) Sprijinul pentru punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității poate fi acordat pentru următoarele obiective:
- (a) valoarea adăugată, crearea de locuri de muncă, atragerea tinerilor și promovarea inovării în toate etapele lanțului de aprovizionare cu produse pescărești și din acvacultură;
 - (b) sprijinirea diversificării în cadrul sau în afara pescăriilor comerciale, a învățării pe tot parcursul vieții și a creării de locuri de muncă în zonele de pescuit și acvacultură;
 - (c) sporirea și capitalizarea atuurilor de mediu ale zonelor de pescuit și de acvacultură, inclusiv operațiunile care vizează atenuarea schimbărilor climatice;
 - (d) promovarea bunăstării sociale și a patrimoniului cultural în zonele de pescuit și de acvacultură, inclusiv a pescuitului, a acvaculturii și a patrimoniului cultural maritim;
 - (e) consolidarea rolului comunităților pescărești în ceea ce privește dezvoltarea locală și guvernarea resurselor locale de pescuit și a activităților maritime.

(2) Sprijinul menționat la alineatul (1) poate include măsurile prevăzute în capitolele I, II și IV din prezentul titlu, cu excepția articolelor 66 și 67, cu condiția să existe o logică clară privind gestionarea acestora la nivel local. La acordarea sprijinului pentru operațiunile corespunzătoare acestor măsuri, se aplică condițiile relevante și nivelul contribuțiilor pentru fiecare operațiune menționată în capitolele I, II și IV din prezentul titlu.

Articolul 64

Activități de cooperare

(1) Sprijinul menționat la articolul 35 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 poate fi acordat:

- (a) proiectelor de cooperare interteritorială sau transnațională;
- (b) sprijinului tehnic pentru pregătirea proiectelor de cooperare interteritorială și transnațională, cu condiția ca FLAG-urile să poată demonstra că pregătesc punerea în aplicare a unui proiect.

În sensul prezentului articol, termenul „cooperare interteritorială” înseamnă cooperarea în cadrul unui stat membru, iar termenul „cooperare transnațională” înseamnă cooperarea între teritorii ale mai multor state membre sau cooperarea între cel puțin un teritoriu al unui stat membru și unul sau mai multe teritorii din țări terțe.

(2) În sensul prezentului articol, în afară de alte FLAG-uri, partenerii unui FLAG în temeiul FEPAM pot fi un parteneriat public-privat la nivel local care pune în aplicare o strategie de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității în cadrul sau în afara Uniunii.

(3) În cazurile în care proiectele de cooperare nu sunt selectate de FLAG-uri, statele membre stabilesc un sistem adecvat în scopul facilitării proiectelor de cooperare. Statele membre publică procedurile administrative naționale sau regionale referitoare la selecția proiectelor de cooperare transnațională și o listă a costurilor eligibile, în cel mult doi ani de la data aprobării programului lor operațional.

(4) Deciziile administrative privind proiectele de cooperare au loc în cel mult patru luni de la data depunerii proiectului.

(5) Statele membre comunică Comisiei proiectele de cooperare transnațională aprobate în conformitate cu articolul 110.

CAPITOLUL IV

Măsuri legate de comercializare și prelucrare

Articolul 65

Obiective specifice

Sprijinul acordat în temeiul prezentului capitol contribuie la realizarea obiectivelor specifice în cadrul priorității Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatul (5).

Articolul 66

Planuri de producție și de comercializare

(1) FEPAM sprijină elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare menționate la articolul 28 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013.

(2) Cheltuielile legate de planurile de producție și de comercializare sunt eligibile pentru sprijin din FEPAM doar după ce autoritățile competente din fiecare stat membru aprobă raportul anual menționat la articolul 28 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013.

(3) Sprijinul acordat pe organizație de producători anual în temeiul prezentului articol nu depășește 3 % din valoarea medie anuală a producției introduse pe piață de această organizație de producători pe parcursul celor trei ani calendaristici precedenți. În ceea ce privește organizațiile de producători nou recunoscute, acest sprijin nu depășește 3 % din valoarea medie anuală a producției introduse pe piață de membrii acestei organizații pe parcursul celor trei ani calendaristici precedenți.

(4) Statul membru în cauză poate acorda un avans de 50 % din sprijinul financiar după aprobarea planului de producție și de comercializare, în conformitate cu articolul 28 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013.

(5) Sprijinul menționat la alineatul (1) se acordă numai organizațiilor de producători și asociațiilor de organizații de producători.

Articolul 67

Ajutorul pentru depozitare

(1) FEPAM poate sprijini compensațiile pentru organizațiile de producători și asociațiile de organizații de producători recunoscute care depozitează produsele pescărești enumerate în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1379/2013, cu condiția ca produsele respective să fie depozitate în conformitate cu articolele 30 și 31 din regulamentul respectiv și cu respectarea următoarelor condiții:

- (a) cuantumul ajutorului pentru depozitare nu depășește suma costurilor tehnice și financiare ale acțiunilor necesare pentru stabilizarea și depozitarea produselor în cauză;
- (b) cantitățile eligibile pentru ajutorul pentru depozitare nu depășesc 15 % din cantitățile anuale ale produselor în cauză scoase la vânzare de organizația de producători;
- (c) sprijinul financiar anual nu depășește 2 % din valoarea medie anuală a producției introduse pe piață a membrilor organizației de producători în perioada 2009–2011.

În sensul primul paragraf litera (c), în cazul în care un membru al organizației de producători nu au comercializat nicio producție introdusă pe piață în perioada 2009–2011, se ia în considerare valoarea medie anuală a producției introduse pe piață în primii trei ani de producție ai membrului respectiv.

- (2) Sprijinul menționat la alineatul (1) se elimină până la 31 decembrie 2018.
- (3) Sprijinul menționat la alineatul (1) se acordă numai după ce produsele sunt eliberate pentru consum uman.
- (4) Statele membre fixează suma costurilor tehnice și financiare aplicabile pe teritoriile lor, după cum urmează:
 - (a) costurile tehnice se calculează anual pe baza costurilor directe legate de acțiunile necesare pentru stabilizarea și depozitarea produselor în cauză;
 - (b) costurile financiare se calculează anual pe baza ratei dobânzii stabilite anual în fiecare stat membru;

Aceste costuri tehnice și financiare sunt puse la dispoziția publicului.

(5) Statele membre efectuează controale pentru a se asigura că produsele care beneficiază de ajutorul pentru depozitare îndeplinesc condițiile prevăzute la prezentul articol. În scopul acestor controale, beneficiarii ajutorului pentru depozitare țin o contabilitate a stocurilor pentru fiecare categorie de produse care sunt depozitate și care urmează să fie reintroduse ulterior pe piață pentru consumul uman.

Articolul 68

Măsurile de marketing

- (1) FEPAM poate sprijini măsurile de marketing pentru produsele pescărești și de acvacultură care vizează:
 - (a) înființarea de organizații de producători, de asociații de organizații de producători sau de organizații interprofesionale care sunt recunoscute în conformitate cu capitolul II secțiunea II din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013;
 - (b) găsirea de noi piețe și îmbunătățirea condițiilor de introducere pe piață a produselor pescărești și de acvacultură, inclusiv a:
 - (i) speciilor cu potențial de comercializare;
 - (ii) capturilor nedorite debarcate din stocuri comerciale în conformitate cu măsurile tehnice, articolul 15 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și articolul 8 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013;
 - (iii) produselor pescărești și de acvacultură obținute prin metode cu impact scăzut asupra mediului sau a produselor obținute din acvacultura ecologică, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 834/2007;

(c) promovarea calității și a valorii adăugate prin facilitarea:

- (i) procesului de solicitare a înregistrării unui anumit produs și a adaptării operatorilor în cauză la cerințele relevante în materie de conformitate și certificare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (¹).
- (ii) certificării și promovării produselor pescărești și de acvacultură durabile, inclusiv produsele obținute din activități de pescuit costier la scară mică, și metodele de prelucrare benefice pentru mediu;
- (iii) comercializării directe a produselor pescărești de către pescarii care practică pescuitul costier la scară mică sau de către pescarii care pescuiesc „în picioare”;
- (iv) prezentării și ambalării produselor;

(d) contribuția la transparența producției și a piețelor și la desfășurarea de studii de piață și de studii privind dependența de importuri a Uniunii;

(e) contribuția la trasabilitatea produselor pescărești sau de acvacultură și, după caz, elaborarea unei etichete ecologice la nivelul Uniunii pentru produsele pescărești și de acvacultură, menționată în Regulamentul (UE) nr. 1379/2013;

(f) redactarea unor contracte standard pentru IMM-uri care să fie compatibile cu dreptul Uniunii;

(g) desfășurarea unor campanii regionale, naționale sau transnaționale de promovare și comunicare, în vederea sensibilizării publicului față de produsele pescărești și de acvacultură durabile.

(2) Operațiunile menționate la alineatul (1) pot include activitățile de producție, prelucrare și comercializare din cadrul lanțului de aprovizionare.

Operațiunile menționate la alineatul (1) litera (g) nu trebuie să vizeze mărci comerciale.

Articolul 69

Prelucrarea produselor pescărești și de acvacultură

(1) FEPAM poate sprijini investițiile în prelucrarea și comercializarea produselor pescărești și de acvacultură care:

- (a) contribuie la economia de energie sau care reduc impactul asupra mediului, inclusiv în ceea ce privește gestionarea deșeurilor;
- (b) îmbunătățesc siguranța, igiena, sănătatea și condițiile de muncă;
- (c) sprijină prelucrarea capturilor de pește comercial care nu poate fi destinat consumului uman;
- (d) privesc prelucrarea subproduselor care rezultă din activitățile de prelucrare principale;
- (e) privesc prelucrarea produselor obținute din acvacultura ecologică, în conformitate cu articolele 6 și 7 din Regulamentul (CE) nr. 834/2007;
- (f) au ca rezultat produse noi sau îmbunătățite, procese noi sau îmbunătățite sau o gestiune și sisteme de organizare noi sau îmbunătățite.

(2) În ceea ce privește alte întreprinderi decât IMM-urile, sprijinul menționat la alineatul (1) se acordă doar prin intermediul instrumentelor financiare prevăzute în partea a doua titlul IV din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

CAPITOLUL V

Compensații pentru costurile suplimentare în regiunile ultraperiferice pentru produsele pescărești și de acvacultură

Articolul 70

Sistemul de compensații

(1) FEPAM poate sprijini sistemul de compensare a costurilor suplimentare suportate de operatorii implicați în pescuitul, prelucrarea și comercializarea anumitor produse pescărești și de acvacultură în regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE.

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

- (2) Fiecare stat membru vizat stabilește, pentru regiunile menționate la alineatul (1), lista produselor pescărești și de acvacultură, precum și cantitatea din produsele respective eligibilă pentru compensații.
- (3) La momentul stabilirii listei și a cantităților menționate la alineatul (2), statele membre iau în calcul toți factorii relevanți, în special necesitatea de a asigura deplina compatibilitate a compensațiilor cu normele PCP.
- (4) Nu se acordă compensații pentru produsele pescărești și de acvacultură:
- (a) capturate de nave ale unor țări terțe, cu excepția navelor de pescuit care arborează pavilionul Venezuelei și operează în apele Uniunii;
 - (b) capturate de nave de pescuit ale Uniunii care nu sunt înregistrate într-un port din una dintre regiunile menționate la alineatul (1);
 - (c) importate din țările terțe.
- (5) Alineatul (4) litera (b) nu se aplică dacă capacitatea existentă a industriei de prelucrare din regiunea ultraperiferică în cauză depășește cantitatea materialului brut furnizat în conformitate cu planul de compensare pentru regiunea respectivă.
- (6) Următorii operatori sunt eligibili pentru compensație:
- (a) persoanele fizice sau juridice care folosesc mijloace de producție în vederea obținerii de produse pescărești sau de acvacultură în scopul introducerii lor pe piață;
 - (b) proprietarii sau operatorii de nave înregistrate în porturile din regiunile menționate la alineatul (1) și care operează în aceste regiuni sau asociațiile de astfel de proprietari sau operatori;
 - (c) operatorii din sectorul prelucrării și comercializării sau asociațiile de astfel de operatori.

Articolul 71

Calcularea compensației

Compensația se achită operatorilor menționați la articolul 70 alineatul (6) care desfășoară activități în regiunile menționate la articolul 70 alineatul (1) și ține seama de următoarele elemente:

- (a) costurile suplimentare generate de dezavantajele specifice ale regiunilor în cauză, pentru fiecare produs sau categorie de produse pescărești sau de acvacultură; și
- (b) orice alt tip de intervenție publică ce afectează nivelul costurilor suplimentare.

Articolul 72

Planul de compensare

- (1) Statele membre în cauză transmit Comisiei, în vederea aprobării prin intermediul unui act de punere în aplicare, un plan de compensare pentru fiecare regiune menționată la articolul 70 alineatul (1). Acest plan include lista și cantitățile de produse pescărești și de acvacultură, precum și tipurile de operatori menționați la articolul 70 și nivelul compensațiilor menționat la articolul 71 și specifică autoritatea de gestionare, în conformitate cu articolul 97. Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind decizia sa de a aproba sau nu astfel de planuri de compensare.
- (2) Conținutul planului de compensare menționat la alineatul (1) poate fi modificat de statele membre. Statele membre transmit aceste modificări Comisiei. Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind decizia sa de a aproba sau nu astfel de modificări.
- (3) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care se definește structura planului de compensare. Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).
- (4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 126 prin care se stabilesc criteriile pentru calcularea costurilor suplimentare generate de dezavantajele specifice ale regiunilor în cauză.

Articolul 73

Ajutoare de stat pentru punerea în aplicare a planurilor de compensare

Statele membre pot acorda finanțări suplimentare pentru punerea în aplicare a planurilor de compensare menționate la articolul 72. În acest caz, statele membre notifică ajutorul de stat Comisiei, care îl poate aproba, în conformitate cu prezentul regulament, în cadrul planurilor menționate. Ajutorul de stat notificat este considerat a fi notificat în înțelesul articolului 108 alineatul (3) prima teză din TFUE.

CAPITOLUL VI

Măsuri de însoțire pentru PCP în cadrul gestiunii partajate

Articolul 74

Domeniu de aplicare geografic

Prin derogare de la articolul 2, prezentul capitol se aplică și operațiunilor desfășurate în afara teritoriului Uniunii.

Articolul 75

Obiective specifice

Sprijinul acordat în temeiul prezentului capitol contribuie la realizarea obiectivelor specifice în cadrul priorității Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatul (3).

Articolul 76

Control și executare

- (1) FEPAM poate sprijini punerea în aplicare a unui sistem de control, inspecție și executare al Uniunii, prevăzut la articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și precizat în Regulamentul (CE) nr. 1224/2009.
- (2) În special, sunt eligibile următoarele tipuri de operațiuni:
 - (a) achiziționarea, instalarea și/sau dezvoltarea de tehnologii, inclusiv hardware și software informatic, sisteme de detectare a navelor (VDS), sisteme de televiziune cu circuit închis (CCTV) și rețele informatice care să facă posibilă colectarea, gestionarea, validarea, analizarea, gestionarea riscurilor, prezentarea (prin intermediul site-uri internet referitoare la control) și schimbul de date în domeniul pescuitului, dezvoltarea unor metode de eșantionare a acestor date, precum și interconectarea la sistemele trans-sectoriale de schimburi de date;
 - (b) dezvoltarea, achiziționarea și instalarea componentelor, inclusiv a hardware-ului și a software-ului, necesare pentru a se asigura transmiterea de date dinspre actorii implicați în activitățile de pescuit și de comercializare a produselor pescărești spre autoritățile relevante ale statelor membre și ale Uniunii, inclusiv achiziționarea și instalarea componentelor necesare pentru sistemele electronice de înregistrare și raportare (ERS), sistemele de monitorizare a navelor (VMS) și sistemele de identificare automată (AIS) utilizate pentru control;
 - (c) dezvoltarea, achiziționarea și instalarea componentelor, inclusiv a hardware-ului și a software-ului, necesare pentru a se asigura trasabilitatea produselor pescărești și de acvacultură, astfel cum este menționată la articolul 58 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009;
 - (d) punerea în aplicare a unor programe pentru schimbul de date între statele membre și pentru și analiza acestora;
 - (e) modernizarea și achiziționarea de nave, de aeronave și de elicoptere de patrulă, cu condiția ca acestea să fie utilizate pentru controlul activităților de pescuit cel puțin 60 % din perioada lor totală de utilizare pe durata unui an;
 - (f) achiziționarea altor mijloace de control, inclusiv a unor dispozitive care permit măsurarea puterii motorului și a echipamentelor de cântărit;
 - (g) dezvoltarea de sisteme inovatoare de control și monitorizare și punerea în aplicare a unor proiecte-pilot referitoare la controlul activităților de pescuit, inclusiv analiza ADN la pești sau dezvoltarea de site-uri internet referitoare la control;
 - (h) programele de formare și de schimb, inclusiv între statele membre, pentru personalul responsabil cu monitorizarea, controlul și supravegherea activităților din domeniul pescuitului;
 - (i) analiza cost-beneficiu, precum și evaluarea auditurilor efectuate și a cheltuielilor suportate de autoritățile competente pe parcursul monitorizării, controlului și supravegherii;
 - (j) inițiativele, inclusiv organizarea de seminare și elaborarea de suporturi informaționale, care vizează sporirea gradului de sensibilizare atât în rândul pescarilor și al altor părți interesate, precum inspectori, procurori și judecători, cât și în rândul publicului, privind necesitatea de a combate pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat și de a pune în aplicare normele PCP;
 - (k) costurile operaționale suportate în cursul desfășurării unui control mai strict pentru stocurile care fac obiectul unor programe specifice de inspecție și control instituite în conformitate cu articolul 95 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 și obiectul coordonării controlului în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 768/2005 al Consiliului ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 768/2005 al Consiliului din 26 aprilie 2005 de instituire a Agenției Comunitare pentru Controlul Pescuitului și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 2847/93 de instituire a unui sistem de control aplicabil politicii comune în domeniul pescuitului (JO L 128, 21.5.2005, p. 1).

- (l) programele asociate cu punerea în aplicare a unui plan de acțiune stabilit în conformitate cu articolul 102 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009, inclusiv eventualele costuri operaționale implicate.
- (3) Măsurile enumerate la alineatul (2) literele (h) - (l) sunt eligibile pentru sprijin doar dacă sunt legate de activitățile de control desfășurate de o autoritate publică.
- (4) În cazul măsurilor enumerate la alineatul (2) literele (d) și (h), statele membre implicate desemnează autoritatea de gestionare responsabilă de proiect.

Articolul 77

Colectarea datelor

- (1) FEPAM sprijină colectarea, gestionarea și utilizarea datelor în conformitate cu articolul 25 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și cu Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului.
- (2) În special, sunt eligibile următoarele tipuri de operațiuni:
 - (a) colectarea, gestionarea și utilizarea datelor pentru analize științifice și punerea în aplicare a PCP;
 - (b) programele naționale, transnaționale și subnaționale multianuale de eșantionare, cu condiția să vizeze stocuri care fac obiectul PCP;
 - (c) monitorizarea pe mare a pescuitului comercial și recreativ, inclusiv monitorizarea capturilor accidentale de organisme marine precum mamiferele și păsările marine;
 - (d) studiile de cercetare pe mare;
 - (e) participarea unor reprezentanți ai statelor membre și ai autorităților regionale, la reuniunile regionale de coordonare, la reuniunile organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului la care Uniunea este parte contractantă sau observator sau la reuniunile organismelor internaționale responsabile cu furnizarea de consultanță științifică;
 - (f) îmbunătățirea sistemelor de colectare și gestionare a datelor și realizarea unor studii-pilot în vederea îmbunătățirii sistemelor existente de colectare și gestionare a datelor.

CAPITOLUL VII

Asistența tehnică la inițiativa statelor membre

Articolul 78

Asistența tehnică la inițiativa statelor membre

- (1) La inițiativa unui stat membru, FEPAM poate sprijini, în limita unui plafon de 6 % din cuantumul total al programului operațional:
 - (a) măsurile de asistență tehnică menționate la articolul 59 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
 - (b) instituirea unor rețele naționale care vizează diseminarea de informații, consolidarea capacităților, schimbul de bune practici și sprijinirea cooperării între FLAG-uri pe teritoriul statului membru.
- (2) În circumstanțe justificate în mod corespunzător, pragul menționat la alineatul (1) poate fi depășit în mod excepțional.

CAPITOLUL VIII

Măsuri privind PMI finanțată în cadrul gestiunii partajate

Articolul 79

Obiective specifice

- (1) Sprijinul acordat în temeiul prezentului capitol contribuie la realizarea obiectivelor specifice în cadrul priorității Uniunii prevăzute la articolul 6 alineatul (6), inclusiv:
 - (a) supravegherea maritimă integrată și, în special, mediul comun pentru schimbul de informații (CISE) pentru supravegherea domeniului maritim al Uniunii;
 - (b) promovarea protecției mediului marin, mai ales biodiversitatea acestuia și zonele marine protejate, de exemplu siturile Natura 2000, sub rezerva articolului 37 din prezentul regulament, precum și utilizarea sustenabilă a resurselor marine și costiere, urmărind definirea mai în detaliu a limitelor sustenabilității activităților umane care au un impact asupra mediului marin, în special în cadrul Directivei 2008/56/CE.

(2) Modificările programului operațional cu privire la măsurile menționate la alineatul (1) nu au ca rezultat creșterea alocării financiare totale menționate la articolul 13 alineatul (7).

Articolul 80

Operațiuni eligibile

(1) FEPAM poate sprijini operațiuni în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 79, printre care operațiuni:

- (a) care contribuie la îndeplinirea obiectivelor supravegherii maritime integrate și, în special, a obiectivelor CISE;
- (b) pentru protecția mediului marin, mai ales biodiversitatea acestuia și zonele marine protejate, de exemplu siturile Natura 2000, în conformitate cu obligațiile prevăzute de Directivele 92/43/CEE și 2009/14/CE;
- (c) pentru îmbunătățirea cunoștințelor privind stadiul mediului marin, în vederea stabilirii programelor de monitorizare și a programelor de măsuri prevăzute în Directiva 2008/56/CE, în conformitate cu obligațiile prevăzute în directiva respectivă.

(2) Costurile salariale cu personalul administrațiilor naționale nu sunt considerate drept cheltuieli de funcționare eligibile.

TITLUL VI

MĂSURI FINANȚATE ÎN CADRUL GESTIUNII DIRECTE

CAPITOLUL I

Politica maritimă integrată

Articolul 81

Domeniul de aplicare geografic

Prin derogare de la articolul 2, prezentul capitol se aplică și operațiunilor desfășurate în afara teritoriului Uniunii.

Articolul 82

Domeniu de aplicare și obiective

Sprijinul prevăzut în prezentul capitol contribuie la consolidarea dezvoltării și a punerii în aplicare a PMI a Uniunii. Acest sprijin:

- (a) promovează dezvoltarea și punerea în aplicare a guvernancei integrate a afacerilor maritime și costiere, în special prin:
 - (i) promovarea acțiunilor care încurajează statele membre și regiunile acestora să dezvolte, să introducă sau să pună în aplicare guvernanta maritimă integrată;
 - (ii) promovarea dialogului și a cooperării cu și între autoritățile competente din statele membre și părțile interesate cu privire la problemele marine și maritime, inclusiv prin dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii integrate la nivel de bazin maritim ținând seama de o abordare echilibrată în toate bazinele maritime, precum și de caracteristicile bazinelor maritime și submaritime și ale strategiilor macroregionale relevante, după caz;
 - (iii) promovarea unor platforme și a unor rețele de cooperare trans-sectorială, care să includă reprezentanți ai autorităților publice la nivel național, regional și local, ai industriei, inclusiv turismul, părți interesate din domeniul cercetării, cetățeni, organizații ale societății civile și partenerii sociali;
 - (iv) îmbunătățește cooperarea dintre statele membre prin schimbul de informații și de bune practici între autoritățile competente;
 - (v) promovarea schimbului de bune practici și a dialogului la nivel internațional, inclusiv a dialogului bilateral cu țări terțe, ținând seama de UNCLOS și de convențiile internaționale relevante care se întemeiază pe UNCLOS, fără a se aduce atingere altor acorduri sau aranjamente care ar putea exista între Uniune și țările terțe în cauză. Un astfel de dialog include, după caz, dezbateri efective cu privire la ratificarea și punerea în aplicare a UNCLOS;
 - (vi) sensibilizarea autorităților publice, a sectorului privat și a publicului larg privind abordarea integrată a afacerilor maritime și sporirea vizibilității acestei abordări;

- (b) contribuie la dezvoltarea inițiativelor trans-sectoriale reciproc avantajoase pentru sectoare maritime și/sau politici sectoriale diferite, ținând cont de instrumentele și inițiativele existente și dezvoltându-le, de exemplu:
 - (i) supravegherea maritimă integrată astfel încât să se consolideze utilizarea spațiului maritim în condiții de siguranță, securitate și durabilitate în special prin sporirea eficacității și eficienței prin schimbul de informații trans-sectorial și transfrontalier, ținând cont de sistemele și mecanismele de cooperare existente și viitoare;
 - (ii) amenajarea spațială maritimă și procese de gestionare integrată a zonelor costiere;
 - (iii) dezvoltarea progresivă a unei baze de date și de cunoștințe privind mediul marin care să fie de foarte bună calitate, cuprinzătoare și accesibilă publicului și care să faciliteze schimbul, reutilizarea și diseminarea acestor date și cunoștințe între diverse grupuri de utilizatori, evitându-se astfel dublarea eforturilor; în acest sens, se valorifică la maximum programele existente ale Uniunii și ale statelor membre;
- (c) sprijină creșterea economică durabilă, ocuparea forței de muncă, inovarea și noile tehnologii în cadrul sectoarelor maritime emergente și viitoare, precum și în regiunile costiere, insulare și ultraperiferice din Uniune, în mod complementar față de activitățile sectoriale și naționale existente;
- (d) promovează protecția mediului marin, mai ales biodiversitatea acestuia și zonele marine protejate, de exemplu siturile Natura 2000, precum și utilizarea sustenabilă a resurselor marine și costiere, urmărind definirea mai în detaliu a limitelor sustenabilității activităților umane care au un impact asupra mediului marin, în conformitate cu obiectivele de atingere și menținere a unei stări ecologice bune conform cerințelor din Directiva 2008/56/CE.

Articolul 83

Operațiuni eligibile

- (1) FEPAM poate sprijini operațiuni în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 82, de exemplu:
 - (a) studii;
 - (b) proiecte, inclusiv proiectele-pilot și proiectele de cooperare;
 - (c) informarea publicului și împărtășirea de bune practici, campanii de sensibilizare și activități de comunicare și diseminare conexe, precum campaniile de publicitate, evenimentele, dezvoltarea și întreținerea site-urilor internet, precum și platforme pentru părțile interesate;
 - (d) conferințe, seminare, forumuri și ateliere;
 - (e) activități de coordonare, inclusiv rețele de schimb de informații și sprijin pentru dezvoltarea strategiilor din bazele maritime;
 - (f) dezvoltarea, operarea și întreținerea de sisteme și rețele informatice care să facă posibilă colectarea, gestionarea, validarea, analizarea și schimbul de date, dezvoltarea unor metode de eșantionare a acestor date, precum și interconectarea la sistemele trans-sectoriale de schimburi de date;
 - (g) proiecte de formare pentru dezvoltarea cunoștințelor, a calificărilor profesionale și a măsurilor menite să promoveze dezvoltarea profesională în sectorul maritim.
- (2) În vederea îndeplinirii obiectivului specific de dezvoltare a operațiunilor transfrontaliere și trans-sectoriale menționate la articolul 82 litera (b), FEPAM poate sprijini:
 - (a) dezvoltarea și punerea în aplicare a unor instrumente tehnice pentru supravegherea maritimă integrată, în special pentru sprijinirea utilizării, operării și întreținerii CISE, în vederea promovării schimbului de informații privind supravegherea trans-sectorială și transfrontalieră prin care se creează legături între toate comunitățile de utilizatori, ținând seama de evoluțiile relevante ale politicilor sectoriale în ceea ce privește supravegherea și contribuind, după caz, la evoluția necesară a acestora;
 - (b) activitățile multilaterale și bilaterale de coordonare și cooperare între statele membre sau regiuni, cu obiectivul de a dezvolta amenajarea spațială maritimă și supravegherea maritimă integrată, inclusiv cheltuielile legate de sistemele și practicile de partajare și monitorizare a datelor, activitățile de evaluare, instituirea și funcționarea rețelilor de experți și instituirea unui program ce vizează consolidarea capacităților statelor membre de a pune în aplicare amenajarea spațiului maritim;
 - (c) inițiativele vizând cofinanțarea, achiziția și întreținerea unui sistem de observare a mediului marin și a unor instrumente tehnice, pentru conceperea, înființarea și operarea unei rețele europene de observare și date privind mediul marin operaționale, ce vizează facilitarea colectării, achiziției, asamblării, prelucrării, controlului calității, reutilizării și distribuției datelor și cunoștințelor privind mediul marin, prin cooperarea între instituțiile statelor membre și/sau instituțiile internaționale implicate.

CAPITOLUL II

Măsuri de însoțire pentru PCP și PMI în cadrul gestiunii directe

Articolul 84

Domeniul de aplicare geografic

Prin derogare de la articolul 2, prezentul capitol se aplică și operațiunilor desfășurate în afara teritoriului Uniunii.

Articolul 85

Obiective specifice

Măsurile prevăzute în prezentul capitol facilitează punerea în aplicare a PCP și a PMI în special în ceea ce privește:

- (a) colectarea, gestionarea și diseminarea de consultanță științifică în cadrul PCP;
- (b) măsurile specifice de control și executare în cadrul PCP;
- (c) contribuțiile voluntare la organizațiile internaționale;
- (d) consiliile consultative;
- (e) cunoașterea pieței;
- (f) activitățile de comunicare privind PCP și PMI.

Articolul 86

Consultanță și cunoștințe științifice

- (1) FEPAM poate sprijini furnizarea de rezultate științifice, în special proiecte de cercetare aplicată legate direct de furnizarea de avize și consultanță științifică și socioeconomice, în vederea luării de decizii bune și eficiente cu privire la gestionarea pescuitului în cadrul PCP.
- (2) În special, sunt eligibile următoarele tipuri de operațiuni:
 - (a) studiile și proiectele-pilot necesare pentru punerea în aplicare și dezvoltarea PCP, inclusiv privind tipurile alternative de tehnici de gestionare durabilă a pescuitului și a acvaculturii, inclusiv în cadrul consiliilor consultative;
 - (b) elaborarea și furnizarea de avize și de consultanță științifică de către organismele științifice, inclusiv organismele consultative internaționale responsabile cu evaluarea stocurilor, de către experții independenți și de către institutele de cercetare;
 - (c) participarea experților la reuniunile grupurilor de lucru privind aspectele științifice și tehnice legate de pescuit, cum ar fi CSTEP, precum și în cadrul organismelor consultative internaționale și la reuniunile la care va fi necesară contribuția unor experți în domeniul pescuitului și acvaculturii;
 - (d) studiile de cercetare pe mare, menționate la articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 199/2008, în zonele în care navele din Uniune operează în conformitate cu acorduri de parteneriat în domeniul pescuitului durabil, conform articolului 31 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;
 - (e) cheltuielile suportate de Comisie pentru servicii legate de colectarea, gestionarea și utilizarea datelor, de organizarea și gestionarea reuniunilor experților în domeniul pescuitului și de gestionarea programelor de lucru anuale legate de expertiza științifică și tehnică în domeniul pescuitului, de prelucrarea solicitărilor de date și a seturilor de date, de lucrările pregătitoare care vizează furnizarea de avize și consultanță științifice;
 - (f) activitățile de cooperare dintre statele membre în domeniul colectării de date, inclusiv cele între diversele părți interesate de la nivel regional, și inclusiv crearea și funcționarea bazelor de date regionalizate pentru stocarea, gestionarea și utilizarea datelor care vor aduce beneficii pentru cooperarea regională și vor îmbunătăți activitățile de colectare și gestionare a datelor, precum și îmbunătățirea cunoștințelor științifice în sprijinul gestionării pescuitului.

Articolul 87

Control și executare

- (1) FEPAM poate sprijini punerea în aplicare a unui sistem de control, inspecție și executare al Uniunii, prevăzut la articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și precizat în Regulamentul (CE) nr. 1224/2009.

- (2) În special, sunt eligibile următoarele tipuri de operațiuni:
- (a) achiziționarea și/sau navlosirea în comun de către mai multe state membre din aceeași zonă geografică a unor nave, aeronave și elicoptere de patrulă, cu condiția ca acestea să fie utilizate pentru controlul pescuitului cel puțin 60 % din durata totală de utilizare în decursul unui an;
 - (b) cheltuielile legate de evaluarea și dezvoltarea unor noi tehnologii de control, precum și de procesele de schimburi de date;
 - (c) toate cheltuielile operaționale legate de controlul și de evaluarea de către Comisie a punerii în aplicare a PCP, în special cele vizând misiunile de verificare, inspecție și audit, echipamentele și formarea pentru funcționarii Comisiei, organizarea de reuniuni sau participarea la acestea, inclusiv schimbul de informații și bune practici între statele membre, studiile, serviciile și furnizorii IT, precum și închirierea sau achiziționarea de către Comisie a mijloacelor de inspecție, în conformitate cu titlurile IX și X din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009.
- (3) În scopul consolidării și uniformizării controalelor, FEPAM poate sprijini punerea în aplicare a proiectelor trans-naționale care vizează dezvoltarea și testarea sistemelor interstatale de control, inspecție și executare prevăzute la articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și instituite prin Regulamentul (CE) nr. 1224/2009.
- (4) Sunt eligibile în special următoarele tipuri de operațiuni:
- (a) programele internaționale de formare pentru personalul responsabil cu monitorizarea, controlul și supravegherea activităților de pescuit;
 - (b) inițiativele, inclusiv seminare și instrumente mediatice, care vizează uniformizarea interpretării reglementărilor și a controalelor aferente în Uniune.
- (5) În cazul operațiunilor menționate la alineatul (2) litera (a), doar unul dintre statele membre implicate este desemnat ca beneficiar.

Articolul 88

Contribuții financiare voluntare la organizațiile internaționale

FEPAM poate sprijini următoarele tipuri de operațiuni în domeniul relațiilor internaționale:

- (a) contribuțiile financiare oferite organizațiilor din cadrul Organizației Națiunilor Unite, precum și finanțarea voluntară oferită oricărei organizații internaționale active în domeniul dreptului mării;
- (b) contribuțiile financiare la pregătirile pentru înființarea unor noi organizații internaționale sau la elaborarea de noi tratate internaționale de interes pentru Uniune;
- (c) contribuțiile financiare la lucrări sau programe desfășurate de organizații internaționale și care prezintă un interes special pentru Uniune;
- (d) contribuțiile financiare la orice activitate (inclusiv reuniunile de lucru, neoficiale sau extraordinare ale părților contractante) care susține interesele Uniunii în cadrul organizațiilor internaționale și care consolidează cooperarea cu partenerii Uniunii Europene în cadrul acestor organizații. În acest sens, atunci când prezența reprezentanților unor țări terțe la negocierile și reuniunile din cadrul forumurilor și organizațiilor internaționale este necesară pentru interesele Uniunii, FEPAM poate să suporte costurile de participare ale acestor reprezentanți.

Articolul 89

Consilii consultative

- (1) FEPAM suportă cheltuielile de funcționare ale consiliilor consultative constituite în conformitate cu articolul 43 din Regulamentul nr. 1380/2013.
- (2) Un consiliu consultativ cu personalitate juridică poate solicita sprijin din partea Uniunii în calitate de organism care urmărește un obiectiv de interes european general.

Articolul 90

Cunoașterea pieței

FEPAM poate sprijini dezvoltarea și diseminarea de către Comisie a informațiilor legate de piața produselor pescărești și de acvacultură, în conformitate cu articolul 42 din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013.

*Articolul 91***Activități de comunicare în cadrul PCP și al PMI**

FEPAM poate sprijini:

- (a) costurile generate de activitățile de informare și comunicare legate de PCP și de PMI, inclusiv:
 - (i) costurile generate de producția, traducerea și diseminarea de materiale ajustate la necesitățile specifice ale diferitelor grupuri țintă, în format scris, audiovizual și electronic;
 - (ii) costurile generate de pregătirea și organizarea evenimentelor și a reuniunilor de informare și colectare a opiniilor diferitelor părți vizate de PCP și de PMI;
- (b) cheltuielile de călătorie și de cazare ale experților și reprezentanților părților interesate invitați de Comisie la reuniuni;
- (c) costurile generate de comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele generale ale prezentului regulament.

*CAPITOLUL III***Asistență tehnică***Articolul 92***Asistență tehnică la inițiativa Comisiei**

La inițiativa Comisiei, FEPAM poate sprijini, în limita unui plafon de 1,1 % din FEPAM:

- (a) măsurile de asistență tehnică specificate la articolul 58 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (b) pregătirea, monitorizarea și evaluarea acordurilor pentru pescuit durabil și participarea Uniunii la organizațiile regionale de gestionare a pescuitului. Măsurile în cauză constă în studii, reuniuni, intervenții ale experților, costuri cu angajații temporari, activități de informare și orice alte cheltuieli administrative sau legate de asistența științifică sau tehnică efectuate de Comisie.
- (c) instituirea unei rețele europene de FLAG-uri, cu scopul consolidării capacităților, al diseminării de informații, al schimbului de experiență și bune practici și al susținerii cooperării între FLAG-uri. Această rețea cooperează cu organismele care răspund de participarea la rețele și de sprijinul tehnic pentru dezvoltarea locală înființate de FEDR, FSE și FEADR cu privire la activitățile de dezvoltare locală ale acestora și la cooperarea transnațională.

*TITLUL VII***PUNEREA ÎN APLICARE ÎN CADRUL GESTIUNII PARTAJATE***CAPITOLUL I***Dispoziții generale***Articolul 93***Domeniu de aplicare**

Prezentul titlu se aplică măsurilor finanțate în cadrul gestiunii partajate prevăzute în titlul V.

*CAPITOLUL II***Mecanismul de punere în aplicare***Secțiunea 1***Sprijin din FEPAM***Articolul 94***Stabilirea ratelor de cofinanțare**

- (1) La adoptarea actelor de punere în aplicare în temeiul articolului 19 de aprobare a unui program operațional, Comisia stabilește contribuția maximă din FEPAM la programul respectiv.

(2) Contribuția din FEPAM se calculează pe baza cuantumului cheltuielilor publice eligibile.

Programul operațional stabilește rata contribuției din FEPAM aplicabilă priorităților Uniunii prevăzute la articolul 6. Rata maximă a contribuției din FEPAM este de 75 % și rata minimă a contribuției FEPAM este de 20 % din cheltuielile publice eligibile.

(3) Prin derogare de la alineatul (2), contribuția din FEPAM este de:

- (a) 100 % din cheltuielile publice eligibile pentru sprijin în temeiul ajutorului pentru depozitare menționat la articolul 67;
- (b) 100 % din cheltuielile publice eligibile pentru sistemul de compensații menționat la articolul 70;
- (c) 50 % din cheltuielile publice eligibile pentru sprijinul menționat la articolele 33 și 34 și la articolul 41 alineatul (2);
- (d) 70 % din cheltuielile publice eligibile pentru sprijinul menționat la articolul 76 alineatul (2) litera (e);
- (e) 90 % din cheltuielile publice eligibile pentru sprijinul menționat la articolul 76 alineatul (2) literele (a)-(d) și (f)-(ja);
- (f) 80 % din cheltuielile eligibile pentru sprijinul menționat la articolul 77.

(4) Prin derogare de la alineatul (2), rata maximă a contribuției din FEPAM aplicabilă obiectivelor specifice din cadrul unei priorități a Uniunii se majorează cu zece puncte procentuale, dacă prioritatea Uniunii prevăzută la articolul 6 alineatul (4) este pusă în aplicare integral prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Articolul 95

Intensitatea ajutorului public

(1) Statele membre aplică o intensitate maximă a ajutorului public de 50 % din cheltuielile eligibile totale ale operațiunii.

(2) Prin derogare de la alineatul (1), statele membre pot aplica o intensitate a ajutorului public de 100 % din cheltuielile eligibile ale operațiunii, în cazul în care:

- (a) beneficiarul este un organism de drept public sau o întreprindere însărcinată cu gestionarea unor servicii de interes economic general, menționată la articolul 106 alineatul (2) din TFUE, în cazul în care ajutorul este acordat pentru gestionarea acestor servicii;
- (b) operațiunea este legată de ajutorul pentru depozitare menționat la articolul 67;
- (c) operațiunea este legată de sistemul de compensații menționat la articolul 70;
- (d) operațiunea este legată de colectarea de date menționată la articolul 77;
- (e) operațiunea este legată de sprijinul prevăzut la articolul 33 sau 34 sau de compensația prevăzută la articolul 54, 55 sau 56;
- (f) operațiunea este legată de măsurile de PMI prevăzute la articolul 80.

(3) Prin derogare de la alineatul (1), statele membre pot aplica o intensitate a ajutorului public între 50 % și 100 % din cheltuielile eligibile totale:

(a) atunci când operațiunea este pusă în aplicare în temeiul titlului V capitolele I, II sau IV și îndeplinește toate criteriile următoare:

- (i) este în interesul colectiv;
- (ii) are un beneficiar colectiv;
- (iii) are caracteristici inovatoare, după caz, la nivel local;

(b) atunci când operațiunea este pusă în aplicare în temeiul titlului V capitolul III, îndeplinește unul dintre criteriile de la litera (a) punctul (i), (ii) sau (iii) din prezentul alineat și se asigură accesul publicului la rezultatele sale.

(4) Prin derogare de la alineatul (1), se aplică procente suplimentare la intensitatea ajutorului public pentru tipuri specifice de operațiuni în conformitate cu anexa I.

(5) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a modului în care se aplică diferitele procente ale intensității ajutorului public în cazul în care sunt îndeplinite mai multe condiții prevăzute în anexa I. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3),

Articolul 96

Calcularea costurilor suplimentare sau a pierderilor de venituri

În cazul în care ajutorul se acordă pe baza costurilor suplimentare sau a pierderilor de venituri, statele membre se asigură că toate calculele relevante sunt adecvate, exacte și stabilite în prealabil, pe baza unui calcul just, echitabil și verificabil.

CAPITOLUL III

Sisteme de gestiune și control

Articolul 97

Autoritatea de gestionare

(1) În plus față de normele generale stabilite la articolul 125 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, autoritatea de gestionare

- (a) pune la dispoziția Comisiei, anual, până la 31 martie, datele relevante cumulative privind operațiunile selectate pentru finanțare, până la sfârșitul anului calendaristic anterior, inclusiv caracteristicile-cheie ale beneficiarului și ale operațiunii;
- (b) asigură publicitatea programului operațional prin informarea potențialilor beneficiari, a organizațiilor profesionale, a partenerilor economici și sociali, a organismelor implicate în promovarea egalității de șanse între femei și bărbați și a organismelor neguvernamentale în cauză, inclusiv a organizațiilor de mediu, cu privire la posibilitățile oferite de program și la normele pentru obținerea accesului la finanțare în cadrul programului;
- (c) asigură publicitatea programului operațional prin informarea beneficiarilor cu privire la contribuția din partea Uniunii și a publicului larg cu privire la rolul pe care îl are Uniunea în cadrul programului.

(2) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a normelor privind prezentarea datelor menționate la alineatul (1) litera (a). Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 127 alineatul (2).

Articolul 98

Transmiterea datelor financiare

(1) Statul membru transmite electronic Comisiei, până la data de 31 ianuarie și, respectiv, până la data de 31 iulie, o previziune a cuantumului pentru care acestea se așteaptă să depună cereri de plată pentru exercițiul financiar în curs și următor.

(2) Comisia adoptă un act de punere în aplicare de stabilire a modelului care trebuie utilizat pentru prezentarea către Comisie a datelor financiare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).

CAPITOLUL IV

Controale efectuate de statele membre

Articolul 99

Corecții financiare efectuate de statele membre

(1) Pe lângă corecțiile financiare menționate la articolul 143 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, statele membre efectuează corecții financiare în cazul în care beneficiarul nu respectă obligațiile menționate la articolul 10 alineatul (2) din prezentul regulament.

(2) În cazul corecțiilor financiare menționate la alineatul (1), statele membre stabilesc cuantumul corecției care trebuie să fie proporțional în raport cu natura, gravitatea, durata și repetarea încălcării sau a infracțiunii de către beneficiar și cu importanța contribuției FEPAM la activitatea economică a beneficiarului.

CAPITOLUL V

Controale efectuate de către Comisie

Secțiunea 1

Înterupere și suspendare

Articolul 100

Înteruperea termenului de plată

(1) În plus față de criteriile care permit întreruperea, enumerate la articolul 83 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, ordonatorul de credite delegat, în înțelesul Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, poate întrerupe termenul de plată pentru o cerere de plată intermediară în cazul nerespectării de către un stat membru a obligațiilor care îi revin în temeiul PCP, în cazul în care nerespectarea riscă să afecteze cheltuielile cuprinse într-o declarație de cheltuieli certificată pentru care se solicită plata intermediară.

(2) Anterior întreruperii unui termen de plată pentru o plată intermediară astfel cum se specifică la alineatul (1), Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care se recunoaște că există elemente care justifică o constatare de nerespectare gravă a obligațiilor existente în temeiul PCP. Înainte de a adopta astfel de acte de punere în aplicare, Comisia informează imediat statul membru în cauză cu privire la aceste dovezi sau informații credibile, iar statului membru i se acordă ocazia de a-și prezenta observațiile într-un termen rezonabil.

(3) Întreruperea integrală sau parțială a plăților intermediare cu privire la cheltuielile menționate la alineatul (1) și acoperite de cererea de plată este proporțională, ținând seama de natura, gravitatea, durata și caracterul repetitiv al nerespectării.

Articolul 101

Suspendarea plăților

(1) În completarea articolului 142 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, Comisia poate suspenda, printr-un act de punere în aplicare, toate plățile intermediare aferente programului operațional sau o parte a acestora în cazul nerespectării grave de către un stat membru a obligațiilor care îi revin în temeiul PCP, în cazul în care încălcarea riscă să afecteze cheltuielile cuprinse în declarația de cheltuieli certificată pentru care se solicită plata intermediară.

(2) Anterior suspendării unei plăți intermediare astfel cum se specifică la alineatul (1), Comisia adoptă un act de punere în aplicare de recunoaștere a faptului că statul membru nu și-a respectat obligațiile care îi revin în temeiul PCP. Înainte de a adopta un astfel de act de punere în aplicare, Comisia informează imediat statul membru în cauză cu privire la aceste constatări sau informații credibile, iar statului membru i se acordă ocazia de a-și prezenta observațiile cu privire la chestiunea aflată în discuție.

(3) Suspendarea integrală sau parțială a plăților intermediare cu privire la cheltuielile menționate la alineatul (1) și acoperite de cererea de plată este proporțională, ținând seama de natura, gravitatea, durata și caracterul repetitiv al nerespectării grave.

Articolul 102

Competențele Comisiei

(1) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 126 pentru a defini cazurile de nerespectare menționate la articolul 100 și cazurile de nerespectare gravă menționate la articolul 101 alineatul (1), care decurg din dispozițiile relevante din PCP care sunt esențiale pentru conservarea resurselor biologice marine.

Secțiunea 2

Schimbul de informații și corecțiile financiare

Articolul 103

Accesul la informații

La cererea Comisiei, statele membre comunică Comisiei legile, reglementările și dispozițiile administrative pe care le-au adoptat în vederea punerii în aplicare a actelor Uniunii referitoare la PCP, în cazul în care actele respective au un impact financiar asupra FEPAM.

Articolul 104

Confidențialitatea

(1) Statele membre și Comisia iau toate măsurile necesare pentru asigurarea confidențialității informațiilor comunicate sau obținute în timpul controalelor la fața locului sau în contextul verificării și închiderii conturilor puse în aplicare în temeiul prezentului regulament.

(2) Principiile menționate la articolul 8 din Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului⁽¹⁾ se aplică informațiilor menționate la alineatul (1) din prezentul articol.

Articolul 105

Corecțiile financiare efectuate de Comisie

(1) Pe lângă cazurile menționate la articolul 22 alineatul (7), la articolul 85 și la articolul 144 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind efectuarea corecțiilor financiare prin anularea totală sau parțială a contribuției Uniunii la un program operațional, dacă, după efectuarea cercetării necesare, concluzionează că:

- (a) cheltuielile cuprinse într-o declarație de cheltuieli certificată sunt afectate de cazuri în care beneficiarul nu respectă obligațiile menționate la articolul 10 alineatul (2) din prezentul regulament și nu au fost corectate de statul membru înaintea începerii procedurii de corecție în temeiul prezentului alineat;
- (b) cheltuielile cuprinse într-o declarație de cheltuieli certificată sunt afectate de cazuri de nerespectare gravă de către statul membru a unor norme din PCP care au avut ca rezultat suspendarea plății în temeiul articolului 101 din prezentul regulament și în cazul în care statul membru în cauză în continuare nu demonstrează că a adoptat măsurile corectoare necesare pentru a asigura respectarea și aplicarea în viitor a normelor relevante.

(2) Comisia decide quantumul unei corecții ținând cont de natura, gravitatea, durata și repetarea nerespectării grave a normelor din PCP de către statul membru sau beneficiar și de importanța contribuției FEPAM la activitatea economică a beneficiarului respectiv.

(3) În cazul în care nu este posibil să se cuantifice cu exactitate quantumul cheltuielilor legat de nerespectarea normelor din PCP de către statul membru, Comisia aplică o corecție financiară forfetară sau extrapolată, în conformitate cu alineatul (4).

(4) Comisia este împuternicită să adopte un act delegat în conformitate cu articolul 126 care să determine criteriile pentru fixarea nivelului corecției financiare care trebuie aplicată și criteriile de aplicare a corecțiilor financiare forfetare sau extrapolate.

Articolul 106

Procedură

Articolul 145 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 se aplică *mutatis mutandis* în cazul în care Comisia propune o corecție financiară menționată la articolul 105 din prezentul regulament.

CAPITOLUL VI

Monitorizarea, evaluarea, informarea și comunicarea

Secțiunea 1

Instituirea și obiectivele unui sistem comun de monitorizare și evaluare

Articolul 107

Sistemul de monitorizare și evaluare

(1) În vederea măsurării performanțelor FEPAM, se instituie un sistem de monitorizare și evaluare comun pentru operațiunile FEPAM în cadrul gestiunii partajate. Pentru a se asigura o măsurare eficientă a performanțelor, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 126 care definesc conținutul și construcția sistemului menționat.

(2) Impactul general al FEPAM este apreciat în raport cu prioritățile Uniunii prevăzute la articolul 6.

Comisia poate adopta acte de punere în aplicare pentru stabilirea setului de indicatori specifici pentru aceste priorități ale Uniunii. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).

(3) Statele membre furnizează Comisiei toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea măsurilor în cauză. Comisia ține cont de nevoile de date și de sinergiile dintre potențialele surse de date, mai ales de utilizarea datelor în scopuri statistice, atunci când este cazul. Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind informațiile care trebuie trimise de statele membre, precum și privind nevoile de date și sinergiile dintre potențialele surse de date. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).

⁽¹⁾ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

(4) La fiecare patru ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la aplicarea prezentului articol. Primul raport este prezentat până la 31 decembrie 2017.

Articolul 108

Obiective

Obiectivele sistemului comun de monitorizare și evaluare sunt:

- (a) să demonstreze progresul și realizările PCP și ale PMI, să examineze impactul general și să evalueze eficacitatea, eficiența și relevanța operațiunilor FEPAM;
- (b) să contribuie la un sprijin mai bine orientat pentru PCP și PMI;
- (c) să sprijine un proces comun de învățare legat de monitorizare și evaluare;
- (d) să ofere evaluări solide, bazate pe dovezi, ale operațiunilor FEPAM, evaluări care să contribuie la procesul decizional.

Secțiunea 2

Dispoziții tehnice

Articolul 109

Indicatorii comuni

- (1) Pentru a permite agregarea datelor la nivelul Uniunii, în cadrul sistemului de monitorizare și evaluare prevăzut la articolul 107 se specifică o listă de indicatori comuni privind situația inițială, precum și execuția financiară, realizările și rezultatele programului operațional, aplicabili fiecărui program operațional.
- (2) Indicatorii comuni sunt legați de obiectivele de etapă și de țintele stabilite în programele operaționale, în conformitate cu prioritățile Uniunii prevăzute la articolul 6. Acești indicatori comuni sunt utilizați pentru examinarea performanțelor menționată la articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și permit evaluarea progresului, eficienței și eficacității punerii în aplicare a politicii în raport cu obiectivele și țintele la nivelul Uniunii și la nivelul programului.

Articolul 110

Sistemul electronic de informare

- (1) Informațiile esențiale privind punerea în aplicare a programului operațional, privind fiecare operațiune selectată pentru finanțare, precum și privind operațiunile completate, necesare pentru monitorizare și evaluare, inclusiv caracteristicile cheie ale beneficiarului și ale proiectului, se înregistrează și se păstrează în format electronic.
- (2) Comisia se asigură că există un sistem electronic securizat corespunzător capabil să înregistreze, să păstreze și să gestioneze informațiile esențiale și să raporteze privind monitorizarea și evaluarea.

Articolul 111

Furnizarea de informații

Beneficiarii sprijinului acordat în cadrul FEPAM, inclusiv FLAG-urile, se obligă să furnizeze autorității de gestionare și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme cărora le este delegată exercitarea funcțiilor în numele ei, toate datele și informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului operațional, în special în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor și a priorităților specifice.

Secțiunea 3

Monitorizare

Articolul 112

Proceduri de monitorizare

- (1) Autoritatea de gestionare menționată la articolul 97 din prezentul regulament și comitetul de monitorizare menționat la articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 supraveghează calitatea punerii în aplicare a programului.
- (2) Autoritatea de gestionare și comitetul de monitorizare monitorizează programul operațional cu ajutorul indicatorilor financiari, al indicatorilor de realizare și al indicatorilor de rezultat.

Articolul 113

Funcțiile comitetului de monitorizare

Pe lângă funcțiile prevăzute la articolul 49 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, comitetul de monitorizare verifică performanța programului operațional și eficacitatea punerii în aplicare a acestuia. În acest scop, comitetul de monitorizare:

- (a) este consultat și aprobă, în termen de șase luni de la decizia de aprobare a programului, criteriile de selecție a operațiunilor finanțate; criteriile de selecție se revizuiesc în funcție de nevoile în materie de programare;
- (b) examinează activitățile și realizările legate de planul de evaluare al programului;
- (c) examinează acțiunile din cadrul programului referitoare la îndeplinirea condiționalităților *ex-ante* specifice;
- (d) examinează și aprobă rapoartele anuale de punere în aplicare înainte ca acestea să fie trimise Comisiei;
- (e) examinează acțiunile de promovare a egalității între femei și bărbați, a șanselor egale și a nediscriminării, inclusiv a accesibilității pentru persoanele cu handicap.

Comitetul de monitorizare nu este consultat cu privire la programele de activitate pentru colectarea de date menționate la articolul 21.

Articolul 114

Raportul anual de punere în aplicare

(1) Până la 31 mai 2016 și, ulterior, până la data de 31 mai a fiecăruia din următorii ani până în 2023 inclusiv, statul membru prezintă Comisiei un raport anual privind punerea în aplicare a programului operațional în anul calendaristic precedent. Raportul prezentat în 2016 se referă la anii calendaristici 2014 și 2015.

(2) În completarea dispozițiilor de la articolul 50 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, rapoartele anuale privind punerea în aplicare includ:

- (a) informații privind angajamentele financiare și cheltuielile pentru fiecare măsură;
- (b) un rezumat al activităților desfășurate în legătură cu planul de evaluare;
- (c) informații privind acțiuni întreprinse referitor la cazurile de încălcări grave menționate la articolul 10 alineatul (1) din prezentul regulament și la cele de nerespectare a condițiilor prevăzute la articolul 10 alineatul (2) din prezentul regulament, precum și privind măsurile de remediere;
- (d) informații privind acțiunile întreprinse în vederea respectării dispozițiilor articolului 41 alineatul (10) din prezentul regulament;
- (e) informații privind acțiunile întreprinse pentru a asigura publicarea beneficiarilor în conformitate cu anexa V la prezentul regulament, pentru persoanele fizice în conformitate cu dreptul național, inclusiv eventualele praguri aplicabile.

(3) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a normelor privind formatul și prezentarea rapoartelor anuale de punere în aplicare. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3).

Secțiunea 4

Evaluare

Articolul 115

Dispoziții generale

(1) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a elementelor care trebuie să fie cuprinse în rapoartele de evaluare *ex-ante* menționate la articolul 55 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și a cerințelor minime privind planul de evaluare menționat la articolul 56 din regulamentul respectiv. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 127 alineatul (3) din prezentul regulament.

(2) Statele membre se asigură că evaluările sunt în conformitate cu sistemul comun de monitorizare și evaluare stabilit de comun acord în conformitate cu articolul 107, organizează elaborarea și colectarea datelor necesare și furnizează evaluatorilor diverse informații prevăzute de sistemul de monitorizare.

(3) Rapoartele de evaluare sunt puse la dispoziție de statele membre pe internet și de Comisie pe site-ul internet al Uniunii.

Articolul 116

Evaluarea ex-ante

Statele membre se asigură că evaluatorul *ex-ante* este implicat dintr-un stadiu incipient în procesul de elaborare a programului operațional, inclusiv în elaborarea analizei menționate la articolul 18 alineatul (1) litera (a), în stabilirea logicii de intervenție a programului și în stabilirea țințelor acestuia.

Articolul 117

Evaluarea ex-post

În conformitate cu articolul 57 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, Comisia, în strânsă colaborare cu statele membre, elaborează un raport de evaluare *ex-post*.

Articolul 118

Sinteza evaluărilor

Sub responsabilitatea Comisiei, se elaborează o sinteză la nivelul Uniunii a rapoartelor de evaluare *ex-ante*. Sinteza rapoartelor de evaluare se finalizează până cel târziu la data de 31 decembrie a anului care urmează depunerii evaluărilor relevante.

Secțiunea 5

Informare și comunicare

Articolul 119

Informare și publicitate

- (1) În conformitate cu articolul 97 alineatul (1) litera (b), autoritatea de gestionare este responsabilă cu:
- (a) asigurarea creării unui site internet unic sau a unui portal unic de internet care să ofere informații și acces la programele operaționale din statul membru;
 - (b) informarea potențialilor beneficiari despre oportunitățile de finanțare din cadrul programului operațional;
 - (c) informarea cetățenilor Uniunii cu privire la rolul și realizările FEPAM, prin acțiuni de informare și comunicare cu privire la rezultatele și impactul acordurilor de parteneriat, ale programelor operaționale și ale operațiunilor.
 - (d) asigurarea faptului că se pune la dispoziția publicului un rezumat al măsurilor preconizate să asigure respectarea normelor PCP, inclusiv cazurile de nerespectare a normelor de statele membre sau de beneficiari, precum și măsurile de remediere luate, cum ar fi corecțiile financiare.
- (2) În vederea asigurării transparenței în ceea ce privește sprijinul acordat din FEPAM, statele membre mențin o listă a operațiunilor, redactată în format CSV sau XML, care este accesibilă prin intermediul site-ului internet unic sau al portalului internet unic și care trebuie să includă o listă de operațiuni și o scurtă descriere a programului operațional.

Lista de operațiuni este actualizată cel puțin o dată la șase luni.

Informațiile minime care trebuie prezentate în lista de operațiuni, inclusiv informațiile specifice referitoare la operațiunile prevăzute la articolele 26, 39, 47, 54 și 56, sunt stabilite în anexa V.

(3) Normele detaliate privind măsurile de informare și publicitate adresate publicului și privind măsurile de informare adresate solicitanților și beneficiarilor sunt stabilite în anexa V.

(4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare de stabilire a caracteristicilor tehnice ale măsurilor de informare și publicitate referitoare la operațiune, a instrucțiunilor pentru crearea logoului și pentru definirea culorilor standard. Respectivele acte de punere în aplicare sunt adoptate în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 127 alineatul (2).

TITLUL VIII

PUNEREA ÎN APLICARE ÎN CADRUL GESTIUNII DIRECTE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 120

Domeniu de aplicare

Prezentul titlu se aplică măsurilor finanțate în cadrul gestiunii directe prevăzute în titlul VI.

CAPITOLUL II

Control

Articolul 121

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

(1) Comisia ia măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că, atunci când sunt puse în aplicare operațiunile finanțate în temeiul prezentului regulament, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea unor măsuri preventive de combatere a fraudelor, a corupției și a altor activități ilegale, prin controale eficace și, în cazul în care sunt detectate nereguli, prin recuperarea sumelor plătite necuvenit și, după caz, prin aplicarea unor penalități proporționale și disuasive.

(2) Comisia sau reprezentanții săi și Curtea de Conturi au competența de a efectua audituri pe baza documentelor și a controalelor la fața locului, în ceea ce privește toți beneficiarii, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii.

În conformitate cu procedurile prevăzute de Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ și de Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua controale la fața locului și inspecții privind operatorii economici care au avut direct sau indirect legătură cu finanțarea din partea Uniunii, pentru a constata existența fraudei, corupției sau oricărei alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, în legătură cu un acord de grant sau o decizie de grant sau cu un contract privind finanțarea din partea Uniunii.

(3) Fără a se aduce atingere alineatelor (1) și (2), acordurile de cooperare cu țările terțe și organizațiile internaționale și acordurile de grant, deciziile de grant și contractele care rezultă din punerea în aplicare a prezentului regulament conțin prevederi care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze auditurile, controalele la fața locului și inspecțiile menționate la alineatele respective, în conformitate cu competențele care le revin.

Articolul 122

Audituri

(1) Funcționarii Comisiei și ai Curții de Conturi sau reprezentanții acestora pot realiza audituri la fața locului cu privire la operațiunile finanțate de prezentul regulament în orice moment, cu un preaviz de minimum zece zile lucrătoare, cu excepția cazurilor urgente, pe parcursul unei perioade de până la trei ani după ultima plată efectuată de către Comisie.

(2) Funcționarii Comisiei și ai Curții de Conturi sau reprezentanții acestora, împuterniciți în mod corespunzător să efectueze audituri la fața locului, au acces la registre și la toate celelalte documente, inclusiv la documentele și metadatele elaborate sau primite și înregistrate în format electronic, privind cheltuielile finanțate în temeiul prezentului regulament.

(3) Competențele de audit menționate la alineatul (2) nu afectează punerea în aplicare a dispozițiilor naționale care rezervă anumite acte pentru agenții desemnați în mod expres în acest scop de dreptul intern. Funcționarii Comisiei și ai Curții de Conturi sau reprezentanții acestora nu iau parte, *inter alia*, la vizitele la domiciliu sau la interogarea formală a persoanelor în temeiul dreptului intern al statului membru în cauză. Totuși, persoanele delegate de Comisie au acces la informațiile obținute în acest mod.

(4) Dacă sprijinul financiar din partea Uniunii acordat în temeiul prezentului regulament este alocată ulterior unui terț în calitate de beneficiar final, beneficiarul inițial, fiind destinatarul sprijinului financiar din partea Uniunii, furnizează Comisiei toate informațiile relevante cu privire la identitatea respectivului beneficiar final.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

Articolul 123

Suspendarea plăților, reducerea și anularea contribuției financiare

(1) În cazul în care consideră că fondurile Uniunii nu au fost utilizate în conformitate cu condițiile prevăzute de prezentul regulament sau de orice alt act juridic aplicabil al Uniunii, Comisia notifică beneficiarii, care au la dispoziție o lună de la data acestei notificări pentru a transmite Comisiei propriile observații.

(2) Dacă beneficiarii nu răspund în termenul menționat la alineatul (1) din prezentul articol sau dacă observațiile acestora nu sunt considerate satisfăcătoare, Comisia reduce sau anulează contribuția financiară acordată sau suspendă plățile. Orice sumă plătită necuvenit este rambursată bugetului general al Uniunii. La sumele nerestituite la timp în condițiile stabilite de Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 se adaugă dobânzi.

CAPITOLUL III

Evaluare și raportare

Articolul 124

Evaluare

(1) Operațiunile finanțate în temeiul prezentului regulament sunt monitorizate periodic pentru a se verifica punerea lor în aplicare.

(2) Comisia asigură evaluarea periodică, independentă și externă a operațiunilor finanțate.

Articolul 125

Raportare

Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului:

- (a) un raport de evaluare intermediar privind rezultatele obținute și aspectele calitative și cantitative ale punerii în aplicare a operațiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, până la 31 martie 2017;
- (b) o comunicare privind continuarea operațiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, până la 31 august 2018.

TITLUL IX

DISPOZIȚII PROCEDURALE

Articolul 126

Exercitarea delegării de competențe

(1) Se delegă Comisiei competența de a adopta acte delegate, cu respectarea condițiilor stabilite în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolele 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 și 129 se acordă până la 31 decembrie 2020.

(3) Delegarea competențelor menționate la articolele 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 și 129 poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. Decizia de revocare pune capăt delegării competenței specificate în decizia respectivă. Decizia de revocare intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară specificată în decizie. Aceasta nu aduce atingere validității actelor delegate aflate deja în vigoare.

(4) Imediat ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolelor 10, 14, 32, 40, 41, 72, 102, 105, 107 și 129 intră în vigoare numai dacă nu a fost exprimată nicio obiecție de către Parlamentul European sau de către Consiliu în termen de două luni de la notificarea actului respectiv Parlamentului European și Consiliului sau dacă, înainte de expirarea perioadei respective, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor prezenta obiecții. Perioada menționată se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

*Articolul 127***Procedura comitetului**

- (1) Comisia este asistată de un comitet pentru Fondul pentru afaceri maritime și pescuit. Acesta este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- În cazul în care comitetul nu emite niciun avis cu privire la un act de punere în aplicare care urmează să fie adoptat în temeiul articolului 95 alineatul (5) din prezentul regulament, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

TITLUL X

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 128***Abrogare**

- (1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 129 alineatul (2), Regulamentele (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006, (CE) nr. 791/2007, (UE) nr. 1255/2011 și articolul 103 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 se abrogă cu începere de la 1 ianuarie 2014.
- (2) Trimiterile la regulamentele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament.

*Articolul 129***Dispoziții tranzitorii**

- (1) În vederea facilitării tranziției de la schemele de sprijin instituite prin Regulamentele (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006, (CE) nr. 791/2007 și (UE) nr. 1255/2011 la schema instituită prin prezentul regulament, se delegă Comisiei competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 126 în ceea ce privește stabilirea condițiilor în care sprijinul aprobat de Comisie în temeiul regulamentelor menționate poate fi integrat în sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament, inclusiv în ceea ce privește asistența tehnică și evaluările ex post.
- (2) Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea, inclusiv anularea totală sau parțială, a proiectelor în cauză, până la momentul încheierii lor, sau a asistenței aprobate de Comisie pe baza Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006, (CE) nr. 791/2007 și (UE) nr. 1255/2011 și pe baza articolului 103 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 sau pe baza oricărei alte legislații aplicabile asistenței respective la data de 31 decembrie 2013, dispoziții care continuă să se aplice proiectelor sau asistenței în cauză.
- (3) Cererile prezentate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1198/2006 rămân valabile.

*Articolul 130***Intrare în vigoare și data aplicării**

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 15 mai 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

ANEXA I

INTENSITATEA AJUTOARELOR SPECIFICE

Tipul operațiunilor	Puncte procentuale
Operațiuni referitoare la pescuitul costier la scară mică - pot beneficia de o creștere cu	30
Operațiuni localizate în insulele grecești periferice și în insulele croate Dugi Otok, Vis, Mljet și Lastovo - pot beneficia de o creștere cu	35
Operațiuni localizate în regiunile ultraperiferice - pot beneficia de o creștere cu	35
Operațiuni puse în aplicare de organizații de pescari sau de alți beneficiari colectivi în afara domeniului de aplicare al titlului V capitolul III – pot beneficia de o creștere cu	10
Operațiuni puse în aplicare de organizații de producători, de asociații de organizații de producători sau de organizații interprofesionale - pot beneficia de o creștere cu	25
Operațiuni în temeiul articolului 76 privind controlul și executarea - pot beneficia de o creștere cu	30
Operațiuni în temeiul articolului 76 privind controlul și executarea, referitoare la pescuitul costier la scară mică - pot beneficia de o creștere cu	40
Operațiuni în temeiul articolului 41 alineatul (2) privind înlocuirea sau modernizarea motoarelor principale sau auxiliare se reduce cu	20
Operațiuni puse în aplicare de întreprinderi care nu se încadrează în definiția IMM-urilor - se reduc cu	20

ANEXA II

DEFALCARE ANUALĂ A CREDITELOR DE ANGAJAMENT PENTRU PERIOADA 2014–2020

Descriere	Perioada	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
FEPAM gestiune partajată	(2014–2020)	788 060 689	798 128 031	805 423 852	818 478 098	837 523 233	843 250 018	858 467 679	5 749 331 600

ANNEX III

INDICATIVE DISTRIBUTION OF FUNDS UNDER CHAPTERS I AND II OF TITLE VI AMONG THE OBJECTIVES SET OUT IN ARTICLES 82 AND 85 ⁽¹⁾

Objectives set out in Article 82:

1. Development and implementation of an integrated governance of maritime and coastal affairs – 5 %
2. Development of cross-sectorial initiatives – 33 %
3. Support for sustainable economic growth, employment, innovation and new technologies – 2 %
4. Promotion of the protection of the marine environment – 5 %

Objectives set out in Article 85:

1. Collection, management and dissemination of scientific advice under the CFP – 11 %
 2. Specific control and enforcement measures under the CFP – 19 %
 3. Voluntary contributions to international organisations – 10 %
 4. Advisory Councils and communication activities under the CFP and the IMP – 9 %
 5. Market intelligence, including the establishment of electronic markets – 6 %
-

⁽¹⁾ The percentages apply to the amount set out in Article 14 excluding the allocation under Article 92.

ANEXA IV

CONDIȚII EX-ANTE SPECIFICE

Obiectiv specific în cadrul priorității Uniunii pentru FEPAM/obiectivul tematic (OT)	Condiție ex-ante	Criterii de îndeplinire
Prioritatea FEPAM: 1. Promovarea pescuitului durabil, eficient din punct de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere. Obiectiv specific: (a)-(f) OT3: îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (în cazul FEPAM); OT 6: conservarea protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor; OT8: promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	Raportul privind capacitatea a fost prezentat în conformitate cu articolul 22 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013.	Raportul este întocmit în conformitate cu orientările comune elaborate de către Comisie Capacitatea de pescuit nu depășește plafonul stabilit pentru capacitatea de pescuit în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1380/2013
Prioritatea FEPAM: 2. Promovarea acvaculturii durabile, eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere Obiective specifice: (a), (b) și (c). OT3: îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (în cazul FEPAM); OT 6: conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor; OT8: promovarea ocupării durabile și de calitate a forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;	Elaborarea, până în 2014, a planului strategic național multianual privind acvacultura, prevăzut la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013;	Planul strategic național multianual privind acvacultura se transmite Comisiei cel târziu la data transmiterii programului operațional Programul operațional include informații privind complementaritatea cu planul strategic național multianual privind acvacultura

Obiectiv specific în cadrul priorității Uniunii pentru FEPAM/obiectivul tematic (OT)	Condiție ex-ante	Criterii de îndeplinire
Prioritatea FEPAM: 3. Stimularea punerii în aplicare a PCP Obiectiv specific (a) OT 6: conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	Capacitatea administrativă: este disponibilă capacitatea administrativă de respectare a cerințelor privind datele necesare pentru gestionarea pescuitului, prevăzute la articolul 25 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 199/2008.	O descriere a capacității administrative de elaborare și aplicare a unui program multianual de colectare de date, care urmează a fi revizuit de CSTEP și acceptat de către Comisie O descriere a capacității administrative de elaborare și punere în aplicare a programelor de activitate pentru colectare de date, care urmează a fi revizuit de CSTEP și acceptat de către Comisie O descriere a capacității de alocare a resurselor umane, de aplicare a unor acorduri bilaterale sau multilaterale cu alte state membre, dacă este partajat efortul de îndeplinire a obligațiilor privind colectarea de date A acțiunile specifice includ:
Prioritatea FEPAM: 3. Stimularea punerii în aplicare a PCP Obiectiv specific (b) OT 6: conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	Capacitatea administrativă: este disponibilă capacitatea administrativă de punere în aplicare a sistemului de control, inspecție și executare al Uniunii, prevăzut la articolul 36 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și precizat ulterior în Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului.	O descriere a capacității administrative de elaborare și punere în aplicare a secțiunii din programul operațional aferentă programului național de finanțare a controlului pentru perioada 2014–2020 menționat la articolul 18 alineatul (1) litera (o) O descriere a capacității administrative de elaborare și punere în aplicare a programului național de acțiuni de control pentru planurile multianuale, prevăzute la articolul 36 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 O descriere a capacității administrative de elaborare și punere în aplicare a unui program comun de control care ar putea fi elaborat împreună cu alte state membre, prevăzute la articolul 94 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 O descriere a capacității administrative de elaborare și punere în aplicare a programelor specifice de control și inspecție, prevăzute la articolul 95 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009. O descriere a capacității administrative de aplicare a unui sistem de sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive pentru încălcări grave, prevăzute la articolul 90 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 O descriere a capacității administrative de aplicare a sistemului de puncte pentru încălcări grave, prevăzute la articolul 92 din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009

ANEXA V

INFORMAREA ȘI COMUNICAREA PRIVIND SPRIJINUL DIN FEPAM**1. Lista operațiunilor**

Lista de operațiuni menționată la articolul 119 conține, în cel puțin una dintre limbile oficiale ale statului membru, următoarele câmpuri de date:

- denumirea beneficiarului (numai persoane juridice - și persoane fizice în conformitate cu dreptul intern)
- numărul de identificare din registrul comunitar al flotei (CFR) menționat la articolul 10 din Regulamentul (CE) nr. 26/2004 (a se completa doar când operațiunea este legată de o navă de pescuit);
- denumirea operațiunii;
- rezumatul operațiunii;
- data de începere a operațiunii;
- data de finalizare a operațiunii (data prevăzută pentru încheierea fizică sau punerea în aplicare integrală a operațiunii);
- cheltuielile eligibile totale;
- cuantumul contribuției din partea Uniunii;
- codul poștal al operațiunii;
- țara;
- denumirea priorității Uniunii;
- data ultimei actualizări a listei de operațiuni.

2. Acțiuni de informare și de publicitate destinate publicului

1. Statul membru se asigură că acțiunile de informare și de publicitate vizează cea mai amplă acoperire mediatică posibilă, utilizând diferite forme și metode de comunicare la nivelul corespunzător.
2. Statul membru este responsabil cu organizarea cel puțin a acțiunilor de informare și publicitate următoare:
 - (a) o activitate majoră de informare prin aducerea la cunoștința publicului a lansării programului operațional;
 - (b) cel puțin de două ori pe parcursul perioadei de programare, o activitate majoră de informare care să promoveze oportunitățile de finanțare și strategiile urmărite și să prezinte realizările programului operațional;
 - (c) afișarea steagului sau, după caz, a logo-ului Uniunii în fața sediului fiecărei autorități de gestionare sau într-un loc din sediul respectiv care să fie vizibil publicului;
 - (d) publicarea, pe cale electronică, a listei de operațiuni în conformitate cu secțiunea 1;
 - (e) oferirea de exemple de operațiuni, pentru fiecare program operațional, pe site-ul internet unic sau pe site-ul internet al programului operațional care poate fi accesat prin intermediul portalului internet unic; exemplele ar trebui să fie într-una din limbile oficiale de largă circulație ale Uniunii, alta decât limba oficială (limbile oficiale) a(le) statului membru în cauză;

- (f) asigurarea faptului că o secțiune specifică a site-ului internet unic este dedicată prezentării unui rezumat al operațiunilor care vizează inovarea și ecoinovarea;
 - (g) actualizarea informațiilor referitoare la punerea în aplicare a programului operațional, inclusiv la principalele sale realizări, pe site-ul internet unic sau pe site-ul internet al programului operațional care poate fi accesat prin intermediul portalului internet unic;
 - (h) asigurarea faptului că se pune la dispoziția publicului un rezumat al măsurilor preconizate să asigure respectarea normelor din PCP, inclusiv cazurile de nerespectare a normelor de statele membre sau de beneficiari, precum și măsurile de remediere luate, cum ar fi corecțiile financiare.
3. Autoritatea de gestionare implică în acțiunile de informare și publicitate, în conformitate cu legile și practicile naționale, următoarele organisme:
- (a) partenerii menționați la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
 - (b) centrele de informare privind Europa și reprezentanțele Comisiei din statele membre;
 - (c) instituțiile de învățământ și cercetare.

Aceste organisme diseminează la scară largă informațiile menționate la articolul 119 alineatul (1) literele (a) și (b).

3. Acțiuni de informare a beneficiarilor potențiali și a beneficiarilor

3.1. Acțiuni de informare a beneficiarilor potențiali

1. Autoritatea de gestionare se asigură că obiectivele programului operațional și oportunitățile de finanțare oferite de FEPAM sunt diseminate la scară largă în rândul beneficiarilor potențiali și al părților interesate.
2. Autoritatea de gestionare se asigură că beneficiarii potențiali sunt informați cel puțin cu privire la următoarele:
 - (a) condițiile de eligibilitate a cheltuielilor care trebuie îndeplinite pentru a beneficia de sprijin în cadrul unui program operațional;
 - (b) o descriere a condițiilor de admisibilitate a cererilor, o descriere a procedurilor de examinare a cererilor de finanțare și o prezentare a termenelor aferente;
 - (c) criteriile de selecție a operațiunilor care urmează a beneficia de sprijin;
 - (d) persoanele de contact de la nivel național, regional sau local care pot furniza informații privind programele operaționale;
 - (e) faptul că cererile ar trebui să propună activități de comunicare, proporționale cu dimensiunea operațiunii, în vederea informării publicului cu privire la scopurile operațiunii și la contribuția din partea Uniunii pentru operațiune.

3.2. Acțiuni de informare a beneficiarilor

Autoritatea de gestionare informează beneficiarii cu privire la faptul că acceptarea finanțării constituie o acceptare a includerii lor pe lista de operațiuni publicată în conformitate cu articolul 119 alineatul (2).

FEADR

Fondul european agricol
pentru dezvoltare rurală

6

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

FEADR contribuie la îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020 prin promovarea dezvoltării rurale durabile în întreaga Uniune, împreună cu celelalte instrumente din cadrul PAC, al politicii de coeziune și al politicii comune în domeniul pescuitului. FEADR contribuie la dezvoltarea zonelor rurale în special prin încurajarea dezvoltării în Uniune a unui sector agricol mai echilibrat din punct de vedere teritorial și ecologic, mai benefic pentru climă, mai rezilient, mai competitiv și mai inovator.

În conformitate cu strategia Europa 2020 și cu obiectivele generale ale PAC, politica UE de dezvoltare rurală în perioada 2014-2020 se axează pe următoarele trei obiective strategice pe termen lung:

- favorizarea competitivității agriculturii;
- asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Politica se va implementa în continuare prin programe de dezvoltare rurală (PDR) naționale și/sau regionale pe o perioadă de șapte ani.

Ca regulă generală, PDR ar trebui să se bazeze pe cel puțin patru dintre cele șase priorități comune ale UE:

- încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale;
- creșterea viabilității/competitivității tuturor tipurilor de agricultură și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;
- promovarea organizării lanțului alimentar, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură;
- refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură;
- promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic;
- promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Fiecare prioritate de dezvoltare se împarte, la rândul său, în domenii de intervenție mai detaliate (arii de intervenție). În programele lor de dezvoltare rurală, statele membre/regiunile stabilesc obiectivele cuantificate aferente unei arii de intervenție pe baza analizei necesităților teritoriului ce face obiectul PDR. În continuare, statele membre stabilesc măsuri în vederea atingerii acestor obiective, inclusiv finanțarea aferentă din FEADR. Sprijinul acordat pentru dezvoltare rurală acoperă investițiile, înființarea de întreprinderi, infrastructurile, activitățile de construire a capitalului uman și plățile pentru furnizarea de bunuri publice, precum îmbunătățirea condițiilor de mediu și asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale.

Noua structură a programelor introdusă de reforma din 2013 oferă mai multă flexibilitate în utilizarea măsurilor și, prin urmare, posibilitatea de a răspunde mai bine necesităților specifice din zonele de programare vizate prin combinarea eficace a măsurilor. De asemenea, reforma a consolidat orientarea spre rezultate a programelor, a simplificat regulile de punere în aplicare ori de câte ori a fost posibil și a introdus legături mai strânse cu celelalte fonduri ESI.

Pentru a asigura adecvarea acțiunilor ecologice și promovarea strategiilor de dezvoltare locală ascendentă, cel puțin 30% din bugetul fiecărui program este dedicat măsurilor specifice legate de mediu și climă și cel puțin 5% – abordării LEADER privind dezvoltarea locală.

**REGULAMENTUL (UE) NR. 1305/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 17 decembrie 2013**

privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 42 și articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Curții de Conturi,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legate de alimentație, resurse naturale și teritorii” prezintă potențialele provocări, obiective și orientări pentru politica agricolă comună („PAC”) după 2013. În lumina dezbaterii pe marginea respectivei comunicări, PAC ar trebui reformată cu începere de la 1 ianuarie 2014. Reforma respectivă ar trebui să includă toate instrumentele principale ale PAC, inclusiv Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului⁽¹⁾. Ținând seama de amploarea acestei reforme, este necesar ca Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 să fie abrogat și înlocuit cu un text nou.
- (2) Ar trebui stabilită o politică de dezvoltare rurală pentru a însoți și completa plățile directe și măsurile de piață ale PAC, contribuindu-se astfel la îndeplinirea obiectivelor politicii respective, prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”). De asemenea, politica de dezvoltare rurală ar trebui să integreze principalele obiective de politică stabilite în Comunicarea

Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” (denumită în continuare „Strategia Europa 2020”) și să fie coerentă cu obiectivele generale legate de politica de coeziune economică și socială, astfel cum sunt prevăzute în TFUE.

- (3) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume dezvoltarea rurală, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, ținând cont de legăturile dintre dezvoltarea rurală și celelalte instrumente ale PAC, amploarea disparităților dintre diversele zone rurale și limitele resurselor financiare ale statelor membre într-o Uniune extinsă, dar, având în vedere garanția multianuală a finanțelor Uniunii și concentrarea asupra priorităților acesteia, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană („TUE”). În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului menționat.

- (4) Pentru a se asigura dezvoltarea durabilă a zonelor rurale, este necesar să se pună accentul pe un număr limitat de priorități fundamentale privind transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, viabilitatea exploatațiilor, competitivitatea tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, organizarea lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, bunăstarea animalelor, gestionarea riscurilor în agricultură, refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care au legătură cu agricultura și silvicultura, promovarea utilizării eficiente a resurselor și tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid carbon în sectoarele agricol, alimentar și silvic, precum și promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei în zonele rurale și a dezvoltării economice a acestora. În acest scop, ar trebui să se țină seama de diversitatea situațiilor care afectează zonele rurale cu caracteristici diferite sau diferitele categorii de beneficiari potențiali, precum și de obiectivele transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea. Acțiunile de atenuare ar trebui să vizeze atât limitarea emisiilor din agricultură și silvicultură, generate de activități-cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și conservarea absorbantilor de carbon și intensificarea activității de sechestrare a carbonului în ceea ce privește exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura. Prioritatea Uniunii în materie de dezvoltare

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) (JO L 277, 21.10.2005, p. 1).

rurală privind transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, silvicultură și zonele rurale ar trebui să se aplice orizontal în legătură cu celelalte priorități ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

- (5) Prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală ar trebui urmărite în contextul dezvoltării durabile și al promovării de către Uniune a obiectivului de protecție și îmbunătățire a mediului, astfel cum se prevede la articolul 11 din TFUE, ținând seama de principiul „poluatorul plătește”. Statele membre ar trebui să furnizeze informații cu privire la sprijinul acordat pentru atingerea obiectivelor în materie de schimbări climatice, în conformitate cu obiectivul ambițios de a aloca cel puțin 20 % din bugetul Uniunii, utilizând o metodologie adoptată de Comisie.
- (6) Activitățile Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală („FEADR”) și operațiunile la care contribuie acesta ar trebui să fie coerente și compatibile cu sprijinul acordat din alte instrumente ale PAC.
- (7) Pentru a se asigura demararea imediată și punerea în aplicare eficientă a programelor de dezvoltare rurală, sprijinul acordat din FEADR ar trebui să se bazeze pe existența unor condiții-cadru administrative fiabile. Prin urmare, statele membre ar trebui să evalueze aplicabilitatea și îndeplinirea anumitor condiționalități ex ante. Fiecare stat membru ar trebui să elaboreze fie un program național de dezvoltare rurală pentru întregul său teritoriu, fie un set de programe regionale sau un program național și un set de programe regionale. Fiecare program ar trebui să identifice o strategie pentru atingerea obiectivelor în raport cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală, precum și o serie de măsuri. Programarea ar trebui să respecte prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală, adaptându-se în același timp la contextele naționale, și completând celelalte politici ale Uniunii, în special politica în domeniul piețelor agricole, politica de coeziune și politica comună în domeniul pescuitului. Statele membre care optează pentru pregătirea unui set de programe regionale ar trebui să poată elabora, de asemenea, un cadru național, fără o alocare bugetară separată, pentru a facilita coordonarea între regiuni în vederea soluționării problemelor existente pe plan național.
- (8) Statele membre ar trebui să poată include în programele lor de dezvoltare rurală subprograme tematice pentru a răspunde unor nevoi specifice în domenii care sunt deosebit de importante pentru ele. Subprogramele tematice ar trebui să vizeze, printre altele, tinerii fermieri, fermele mici, zonele montane, crearea unor lanțuri scurte de aprovizionare, femeile din zonele rurale, precum și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea și biodiversitatea. Subprogramele tematice ar trebui utilizate, de asemenea, pentru a oferi

posibilitatea de a contribui la restructurarea sectoarelor agricole care au un impact puternic asupra dezvoltării zonelor rurale. Pentru a spori eficiența intervenției anumitor subprograme tematice, ar trebui ca statele membre să fie autorizate să prevadă rate de sprijin mai ridicate pentru anumite operațiuni care fac obiectul subprogramelor tematice respective.

- (9) Programele de dezvoltare rurală ar trebui să identifice nevoile zonei acoperite și să descrie o strategie coerentă de satisfacere a acestora, ținând seama de prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Strategia respectivă ar trebui să se bazeze pe stabilirea unor obiective. Ar trebui determinate legăturile dintre nevoile identificate, obiectivele stabilite și măsurile alese pentru atingerea acestora. Programele de dezvoltare rurală ar trebui să conțină, de asemenea, toate informațiile necesare pentru evaluarea conformității acestora cu cerințele prezentului regulament.
- (10) Obiectivele programelor de dezvoltare rurală ar trebui stabilite în raport cu un set comun de indicatori-țintă pentru toate statele membre și, acolo unde este necesar, în raport cu indicatorii specifici programelor. În vederea facilitării acestui exercițiu, ar trebui definite zonele care fac obiectul acestor indicatori, în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Având în vedere aplicarea orizontală a priorității Uniunii în materie de dezvoltare rurală privind transferul de cunoștințe în agricultură și silvicultură, intervențiile realizate în temeiul acestei priorități ar trebui considerate ca fiind determinante pentru indicatorii-țintă definiți pentru celelalte priorități ale Uniunii.
- (11) Este necesar să se stabilească anumite norme privind programarea și revizuirea programelor de dezvoltare rurală. Ar trebui prevăzută o procedură simplificată de revizuire, care să nu afecteze strategia programelor sau contribuțiile financiare corespunzătoare ale Uniunii.
- (12) Evoluția și specializarea agriculturii și a silviculturii, în special provocările cu care se confruntă microîntreprinderile și întreprinderile mici și mijlocii („IMM-uri”) din zonele rurale, necesită un nivel corespunzător de formare tehnică și economică, precum și o capacitate mai mare de acces și schimb de cunoștințe și informații, inclusiv prin difuzarea bunelor practici de producție agricolă și forestieră. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare nu ar trebui să se facă numai sub forma cursurilor de formare tradiționale, ci ar trebui, de asemenea, să fie adaptate la nevoile actorilor din mediul rural. Prin urmare, ar trebui sprijinite, de asemenea, atelierele de lucru, îndrumarea profesională, activitățile demonstrative, acțiunile de informare, precum și schemele de schimb de exploatații și păduri pe termen scurt și vizitele. Cunoștințele și informațiile

dobândite ar trebui să permită fermierilor, deținătorilor de păduri, persoanelor implicate în sectorul alimentar și IMM-urilor rurale să-și sporească în special competitivitatea și să utilizeze mai eficient resursele, dar și să își îmbunătățească performanțele de mediu, contribuind totodată la durabilitatea economiei rurale. Atunci când acordă sprijin IMM-urilor, statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate IMM-urilor care au legătură cu sectoarele agricol și silvic. Pentru a se asigura eficacitatea transferului de cunoștințe și a acțiunilor de informare în privința obținerii acestor rezultate, ar trebui să li se impună furnizorilor de servicii de transfer de cunoștințe obligația de a deține toate capacitățile corespunzătoare.

- (13) Serviciile de consiliere agricolă ajută fermierii, tinerii fermieri, deținătorii de păduri, alți gestionari de terenuri și IMM-urile din zonele rurale să îmbunătățească gestionarea durabilă și performanța generală a exploatației sau întreprinderii lor. Prin urmare, ar trebui încurajată atât înființarea acestor servicii, cât și utilizarea serviciilor de consiliere de către fermieri, tinerii fermieri, deținătorii de păduri, alți gestionari de terenuri și IMM-uri. În vederea ameliorării calității și a eficacității serviciilor de consiliere oferite, ar trebui să se prevadă dispoziții cu privire la calificările minime și la formarea periodică a consultanților. Așa cum este prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, serviciile de consiliere agricolă ar trebui să ajute fermierii să evalueze performanța exploatației lor agricole și să identifice îmbunătățirile necesare în ceea ce privește cerințele de reglementare în materie de gestionare, bunele condiții agricole și de mediu, practicile agricole benefice pentru climă și mediu prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾, și măsurile la nivel de exploatație agricolă prevăzute în programele de dezvoltare rurală care vizează modernizarea exploatațiilor consolidarea competitivității,

integrarea sectorială, inovarea, orientarea către piață, precum și promovarea antreprenoriatului. Serviciile de consiliere agricolă ar trebui, de asemenea, să ajute fermierii să identifice îmbunătățirile necesare în ceea ce privește cerințele prevăzute pentru punerea în aplicare a articolului 11 alineatul (3) din Directiva 2000/60/CE a

Parlamentului European și a Consiliului⁽³⁾ (denumită în continuare „Directiva-cadru privind apa”), precum și în ceea ce privește cerințele pentru punerea în aplicare a articolului 55 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁴⁾ și a articolului 14 din Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽⁵⁾, în special cu privire la conformitatea cu principiile generale ale gestionării integrate a dăunătorilor. Acolo unde este necesar, consultanța ar trebui să vizeze și standardele ocupaționale sau de siguranță care au legătură cu exploatația agricolă, precum și consiliere specifică acordată fermierilor care se stabilesc pentru prima dată. De asemenea, ar trebui să fie posibil ca consilierea să acopere stabilirea tinerilor fermieri, dezvoltarea durabilă a activităților economice ale exploatației și aspecte privind prelucrarea și comercializarea pe plan local, legate de performanțele economice, agricole și de mediu ale exploatației sau întreprinderii. Se poate oferi consiliere specifică privind și atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, biodiversitatea, protecția apelor, dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare, agricultura ecologică și aspectele legate de sănătate în zootehnie. Atunci când acordă sprijin IMM-urilor, statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate IMM-urilor care au legătură cu sectoarele agricol și silvic. Serviciile de gestionare a exploatației și de înlocuire în cadrul exploatației ar trebui să ajute fermierii să îmbunătățească și să faciliteze gestionarea exploatației lor.

- (14) Sistemele de calitate la nivelul Uniunii sau la nivel național, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor pentru produsele agricole și alimentare, oferă consumatorilor asigurări cu privire la calitatea și la caracteristicile produselor sau ale procesului de producție utilizat ca urmare a participării fermierilor la aceste scheme, conferă valoare adăugată produselor în cauză și sporesc oportunitățile de piață ale acestora. Prin urmare, fermierii și grupurile de fermieri ar trebui încurajați să participe la schemele respective. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. Deoarece în momentul aderării la aceste scheme și în primii ani de participare, costurile și obligațiile suplimentare impuse fermierilor ca urmare a participării lor nu sunt remunerate integral de către piață, sprijinul ar trebui să fie furnizat noilor participanți și să acopere o perioadă de maximum cinci ani. Având în vedere caracteristicile speciale ale bumbacului ca produs agricol, ar trebui reglementate și schemele de calitate pentru bumbac. Ar trebui, de asemenea, să se ofere

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune (A se vedea pagina 549 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului (A se vedea pagina 608 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului (JO L 309, 24.11.2009, p. 1).

⁽⁵⁾ Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor (JO L 309, 24.11.2009, p. 71).

sprijin pentru activități de informare și promovare a produselor reglementate de schemele de calitate și de certificare care primesc sprijin în temeiul prezentului regulament.

- (15) Pentru a ameliora performanțele economice și de mediu ale exploatațiilor agricole și ale întreprinderilor din mediul rural, a eficientiza sectorul comercializării și prelucrării produselor agricole, care să includă înființarea de unități de procesare și comercializare de mici dimensiuni în contextul lanțurilor scurte de aprovizionare și al piețelor locale, a asigura infrastructura necesară pentru dezvoltarea agriculturii și a silviculturii și a sprijini investițiile care nu sunt remunerative, dar care sunt necesare pentru realizarea obiectivelor de mediu, ar trebui să se acorde sprijin pentru investițiile fizice care contribuie la atingerea acestor obiective. În perioada de programare 2007 – 2013, diferitele domenii de intervenție au făcut obiectul mai multor măsuri. În scopul simplificării, dar și pentru a permite beneficiarilor să conceapă și să realizeze proiecte integrate cu o valoare adăugată mai mare, ar trebui să existe o singură măsură care să acopere majoritatea acestor tipuri de investiții fizice. Pe baza rezultatelor analizei punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor (denumită în continuare „analiza SWOT”) pentru ca ajutorul să fie mai bine direcționat, statele membre ar trebui să direcționeze sprijinul către exploatațile agricole eligibile pentru a beneficia de ajutorul pentru investiții legate de sprijinirea viabilității exploatațiilor. Pentru a facilita instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, se poate acorda un termen suplimentar de eligibilitate pentru ca investițiile să se conformeze cu standardele Uniunii. Pentru a favoriza punerea în aplicare a noilor standarde ale Uniunii, investițiile legate de conformitatea cu aceste standarde ar trebui să fie eligibile pentru o perioadă suplimentară începând din momentul în care acestea au devenit obligatorii pentru exploatarea agricolă.
- (16) Sectorul agricol este expus, mai mult decât alte sectoare, daunelor cauzate potențialului său de producție de către dezastre naturale, fenomene climatice nefavorabile și evenimente catastrofale. Pentru a susține viabilitatea și competitivitatea exploatațiilor confruntate cu asemenea dezastre sau evenimente, ar trebui să se acorde sprijin pentru a ajuta fermierii să refacă potențialului agricol care a fost degradat. De asemenea, statele membre ar trebui să se asigure că nu are loc o supracompensare a daunelor ca urmare a combinării schemelor de compensare ale Uniunii (în special măsura de gestionare a riscurilor din prezentul regulament) cu cele naționale și cu cele private.
- (17) Crearea și dezvoltarea de noi activități economice sub formă de noi exploatații, diversificarea către activități neagricole, inclusiv furnizarea de servicii destinate agriculturii și silviculturii; activități legate de asistența medicală, integrarea socială și turism sunt vitale pentru dezvoltarea zonelor rurale. De asemenea, este posibil ca

diversificarea către activități neagricole să abordeze gestionarea durabilă a resurselor cinegetice. O măsură de dezvoltare a exploatațiilor agricole și a întreprinderilor ar trebui să faciliteze instalarea inițială a tinerilor fermieri și ajustarea structurală a exploatațiilor lor după instalarea inițială. În plus, ar trebui promovate diversificarea către activități neagricole în cadrul exploatațiilor și înființarea și dezvoltarea IMM-urilor neagricole în zonele rurale. Respectiva măsură ar trebui, de asemenea, să încurajeze antreprenoriatul în rândul femeilor în zonele rurale. Ar trebui încurajată, de asemenea, dezvoltarea fermelor mici care sunt potențial viabile din punct de vedere economic. Pentru a se asigura viabilitatea noilor activități economice sprijinite în cadrul respectivei măsuri, sprijinul ar trebui condiționat de prezentarea unui plan de afaceri. Sprijinul pentru înființarea unei întreprinderi ar trebui să acopere numai perioada inițială de activitate a întreprinderii și nu ar trebui să devină ajutor pentru funcționare. Prin urmare, dacă statele membre optează pentru acordarea ajutorului în tranșe, aceste tranșe ar trebui eșalonate pe o perioadă de maximum cinci ani. În plus, pentru a încuraja restructurarea sectorului agricol, ar trebui să se acorde sprijin sub forma unor plăți anuale sau unice fermierilor eligibili pentru schema pentru micii fermieri prevăzută la titlul V din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 (denumită în continuare „schema pentru micii fermieri”) care se angajează să își transfere întreaga exploatare și drepturile de plată corespunzătoare altui fermier.

Pentru a aborda problemele tinerilor fermieri legate de accesul la terenuri, statele membre sunt de asemenea în măsură să ofere acest sprijin combinat cu alte tipuri de sprijin, de exemplu, prin utilizarea de instrumente financiare.

- (18) IMM-urile constituie coloana vertebrală a economiei rurale a Uniunii. Dezvoltarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor neagricole ar trebui să aibă drept scop promovarea ocupării forței de muncă și crearea de locuri de muncă de calitate în zonele rurale, menținerea locurilor de muncă existente, reducerea fluctuațiilor sezoniere în sectorul ocupării forței de muncă, dezvoltarea sectoarelor neagricole în afara agriculturii și a sectorului agroalimentar. În același timp ar trebui promovate integrarea întreprinderilor și legăturile intersectoriale la nivel local. Ar trebui încurajate proiectele care reunesc agricultura și turismul rural prin promovarea turismului durabil și responsabil în zonele rurale, a patrimoniului natural și cultural, precum și investițiile în materie de energie din surse regenerabile.
- (19) Dezvoltarea infrastructurii locale și a serviciilor locale de bază în zonele rurale, inclusiv a serviciilor de agrement și culturale, reînnoirea satelor și activitățile care vizează refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor și al peisajelor rurale reprezintă elemente esențiale în cadrul oricărui efort de a valorifica potențialul de creștere și de a promova durabilitatea zonelor rurale. Prin urmare, ar trebui să se acorde sprijin pentru operațiunile desfășurate în scopul

menționat, inclusiv pentru cele vizând accesul la tehnologiile informației și comunicațiilor și dezvoltarea benzii largi rapide și ultrarapide. În conformitate cu obiectivele menționate, ar trebui încurajate dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii care conduc la incluziune socială și inversarea tendințelor de declin economic și social și de depopulare a zonelor rurale. Pentru a se atinge eficacitatea maximă a acestui sprijin, operațiunile care fac obiectul acestuia ar trebui implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a municipalităților și a serviciilor lor de bază, dacă există asemenea planuri, elaborate de una sau mai multe comune rurale. Pentru a crea sinergii și a îmbunătăți cooperarea, operațiunile ar trebui, de asemenea, să promoveze legăturile de tipul rural-urban, după caz. Statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate investițiilor prin parteneriate de dezvoltare locală gestionată de comunitate și proiectelor gestionate de organizațiile comunităților locale.

- (20) Silvicultura este parte integrantă a dezvoltării rurale, iar sprijinul pentru utilizarea terenurilor într-un mod durabil și benefic pentru climă ar trebui să includă dezvoltarea zonelor împădurite și gestionarea durabilă a pădurilor. În perioada de programare 2007 - 2013, diferitele tipuri de sprijin pentru investiții în silvicultură și pentru gestionarea acestora au făcut obiectul mai multor măsuri. În scopul simplificării și pentru a permite beneficiarilor să conceapă și să realizeze proiecte integrate cu valoare adăugată mai mare, ar trebui să existe o singură măsură care să acopere toate tipurile de sprijin pentru investiții în silvicultură și pentru gestionarea acestora. Măsura respectivă ar trebui să cuprindă extinderea și ameliorarea resurselor forestiere prin împădurirea terenurilor și prin crearea de sisteme agroforestiere care să combine agricultura extensivă cu sisteme forestiere. Aceasta ar trebui să cuprindă, de asemenea, refacerea pădurilor afectate de incendii sau de alte dezastre naturale și evenimente catastrofale, precum și măsuri de prevenire pertinente; investiții în tehnologii forestiere și de prelucrare; mobilizarea și comercializarea produselor forestiere care vizează ameliorarea performanțelor economice și de mediu ale deținătorilor de păduri; și investiții neproductive care sporesc reziliența ecosistemelor și rezistența la schimbările climatice, precum și valoarea ecologică a ecosistemelor forestiere. Sprijinul nu ar trebui să denatureze concurența și nu ar trebui să aibă efecte asupra pieței. Prin urmare, ar trebui impuse limitări în ceea ce privește dimensiunile și forma juridică ale beneficiarilor. În zonele clasificate de statele membre ca zone cu risc mediu sau ridicat de incendii, ar trebui întreprinse măsuri de prevenire a acestora. Toate măsurile preventive ar trebui să facă parte dintr-un plan de protecție a pădurilor. În cazul acțiunilor de refacere a potențialului forestier distrus, producerea unui dezastru natural ar trebui să facă obiectul unei recunoașteri oficiale din partea unui organism științific public.

Măsura în favoarea silviculturii ar trebui luată în lumina angajamentelor asumate de Uniune și de statele membre pe plan internațional și să se bazeze pe planurile forestiere naționale și subnaționale ale statelor membre sau

pe o serie de instrumente echivalente, care ar trebui să țină seama de angajamentele luate în cadrul conferințelor ministeriale privind protecția pădurilor în Europa. Măsura respectivă ar trebui să contribuie la punerea în aplicare a strategiei forestiere a Uniunii conform Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „O nouă strategie a UE pentru păduri și sectorul forestier”.

- (21) Grupurile și organizațiile de producători ajută fermierii să facă față împreună provocărilor cauzate de creșterea concurenței și de consolidarea piețelor din aval în ceea ce privește comercializarea produselor lor, inclusiv pe piețele locale. Prin urmare, ar trebui încurajată înființarea grupurilor și a organizațiilor de producători. Pentru a se garanta utilizarea optimă a resurselor financiare limitate, de sprijin ar trebui să beneficieze numai grupurile și organizațiile de producători care se califică drept IMM-uri. Statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate grupurilor și organizațiilor de producători de produse de calitate care intră sub incidența schemelor de calitate pentru produse agricole și alimentare din prezentul regulament. Pentru a se asigura că grupul sau organizația de producători devine o entitate viabilă, o condiție care ar trebui îndeplinită pentru acordarea de sprijin unui grup sau a unei organizații de producători este prezentarea unui plan de afaceri către statele membre. Pentru a se evita acordarea unui ajutor pentru funcționare și pentru a se menține rolul de stimulent al sprijinului, durata maximă a sprijinului ar trebui limitată la cinci ani de la data recunoașterii grupului sau a organizației de producători, pe baza planului său de afaceri.
- (22) Plățile acordate în cadrul măsurilor de agromediu și al celor climatice ar trebui să joace în continuare un rol important în sprijinirea dezvoltării durabile a zonelor rurale și în satisfacerea cererii tot mai mari de servicii ecologice a societății. Acestea ar trebui, de asemenea, să continue să încurajeze fermierii și alți gestionari de terenuri să deservească întreaga societate prin introducerea sau menținerea unor practici agricole care să contribuie la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea și care să fie compatibile cu protecția și ameliorarea mediului, a peisajului și a caracteristicilor acestuia, a resurselor naturale, și a solului și a diversității genetice. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție deosebită conservării resurselor genetice în agricultură și nevoilor suplimentare ale sistemelor agricole de înaltă valoare naturală. Plățile ar trebui să contribuie la acoperirea costurilor suplimentare și a pierderilor de venit generate de angajamentele luate și să acopere doar angajamentele care depășesc standardele și cerințele obligatorii relevante, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”. Statele membre ar trebui să se asigure, de asemenea, că plățile către fermieri nu duc la o dublă finanțare atât în temeiul prezentului regulament cât și al Regulamentului (UE) nr. 1307/2013. În multe situații, sinergiile care rezultă din angajamente luate în comun de către un grup de fermieri înmulțesc beneficiile

ecologice și climatice. Cu toate acestea, acțiunile comune presupun costuri tranzacționale suplimentare care ar trebui compensate în mod adecvat. În plus, pentru a se asigura că fermierii și alți gestionari de terenuri sunt în măsură să implementeze în mod corect angajamentele luate, statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a le oferi competențele și cunoștințele necesare.

Statele membre ar trebui să mențină nivelul eforturilor depuse în perioada de programare 2007-2013 și ar trebui să fie obligate să cheltuiască cel puțin 30 % din contribuția totală a FEADR pentru fiecare program de dezvoltare rurală pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și chestiuni de mediu. Această cheltuie ar trebui realizată prin plăți pentru agromediu și climatice și pentru agricultura ecologică și plăți către zonele defavorizate natural sau care se confruntă cu alte constrângeri specifice, prin plățile pentru silvicultură, plăți pentru zonele Natura 2000 și prin sprijinirea investițiilor legate de climă și mediu.

- (23) Plățile către fermieri pentru trecerea la agricultura ecologică sau pentru menținerea acesteia ar trebui să îi încurajeze să participe la scheme de acest tip, răspunzând astfel cererii crescânde a societății în ceea ce privește practicile agricole ecologice și standardele ridicate de bunăstare a animalelor. Pentru a mări sinergiile la nivelul biodiversității, ar trebui încurajate beneficiile aduse de măsura privind agricultura ecologică, contractele colective sau cooperarea între fermieri, pentru a cuprinde zone adiacente mai vaste. Pentru a evita revenirii în masă a fermierilor la agricultura convențională, ar trebui sprijinite atât măsurile de conversie, cât și cele de menținere. Plățile ar trebui să contribuie la acoperirea costurilor suplimentare suportate și a pierderilor de venit generate de angajamente și să acopere doar angajamentele care depășesc standardele și cerințele obligatorii relevante. Statele membre ar trebui să se asigure, de asemenea, că plățile către fermieri nu duc la o dublă finanțare atât în temeiul prezentului regulament cât și al Regulamentului (UE) nr. 1307/2013. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul nr. 1307/2013.
- (24) Ar trebui să se acorde în continuare sprijin fermierilor și deținătorilor de păduri, pentru a putea face față dezavantajelor specifice din zonele în cauză, determinate de punerea în aplicare a Directivei 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ și a

Directivei 92/43/CEE a Consiliului ⁽²⁾, și pentru a contribui la gestionarea eficace a siturilor Natura 2000. Totodată, ar trebui să fie pus la dispoziția fermierilor un sprijin care să îi ajute să facă față dezavantajelor din zonele bazinelor hidrografice, cauzate de punerea în aplicare a Directivei-cadru privind apa. Sprijinul ar trebui să fie legat de cerințele specifice descrise în programul de dezvoltare rurală, care depășesc standardele și cerințele obligatorii relevante. Statele membre ar trebui să se asigure, de asemenea, că plățile către fermieri nu duc la o dublă finanțare atât în temeiul prezentului regulament cât și al Regulamentului (UE) nr. 1307/2013. În plus, nevoile specifice ale zonelor Natura 2000 ar trebui luate în considerare de către statele membre în cadrul elaborării generale a programelor lor de dezvoltare rurală.

- (25) Plățile acordate fermierilor din zonele montane sau din alte zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice ar trebui să contribuie, prin încurajarea utilizării neîntrerupte a terenurilor agricole, la conservarea spațiului rural, precum și la menținerea și promovarea unor sisteme agricole durabile. Pentru a se garanta eficiența acestui sprijin, plățile ar trebui să îi despăgubească pe fermieri pentru pierderile de venit și pentru costurile suplimentare legate de dezavantajele din zona în cauză. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.
- (26) Pentru a se asigura utilizarea eficientă a fondurilor Uniunii și tratamentul echitabil al fermierilor din întreaga Uniune, zonele montane și zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice ar trebui definite în conformitate cu criterii obiective. În cazul zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale, criteriile respective ar trebui să fie de natură biofizică și să se bazeze pe dovezi științifice solide. Ar trebui adoptate măsuri tranzitorii pentru a se facilita eliminarea progresivă a plăților în zonele care, în urma aplicării criteriilor respective, nu vor mai fi considerate drept zone care se confruntă cu constrângeri naturale.
- (27) Fermierii ar trebui încurajați în continuare să adopte standarde ridicate de bunăstare a animalelor, prin acordarea de sprijin pentru fermierii care se angajează să adopte standarde de zootehnie care depășesc standardele obligatorii relevante. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

⁽¹⁾ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7).

⁽²⁾ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7).

(28) Ar trebui să se acorde în continuare plăți deținătorilor de păduri care furnizează servicii de conservare a pădurilor care sunt ecologice sau benefice pentru climă prin asumarea de angajamente vizând ameliorarea biodiversității, conservarea ecosistemelor forestiere de înaltă valoare, îmbunătățirea potențialului lor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea și consolidarea caracterului protector al pădurilor în ceea ce privește eroziunea solului, conservarea resurselor de apă și pericolele naturale. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție specială conservării și promovării resurselor genetice forestiere. Ar trebui să se acorde plăți pentru angajamentele de silvomediu care depășesc standardele obligatorii relevante prevăzute de dreptul intern.

(29) În perioada de programare 2007–2013, singurul tip de cooperare care a fost sprijinit în mod explicit în cadrul politicii de dezvoltare rurală a fost cooperarea în vederea dezvoltării de noi produse, procedee și tehnologii în sectoarele agroalimentar și forestier. Sprijinul pentru acest tip de cooperare rămâne necesar, dar ar trebui adaptat pentru a satisface mai bine cerințele economiei bazate pe cunoaștere. În acest context, ar trebui să existe posibilitatea ca proiectele realizate de un singur operator să fie finanțate în temeiul măsurii respective, cu condiția ca rezultatele obținute să fie diseminate, atingându-se astfel obiectivul de difuzare a noilor practici, procese sau produse. În plus, a devenit evident că sprijinirea unei game mult mai largi de tipuri de cooperare, implicând o gamă mai variată de beneficiari, de la operatori mai mici la unii mai mari, poate contribui la atingerea obiectivelor politicii de dezvoltare rurală, prin faptul că îi ajută pe operatorii din zonele rurale să depășească dezavantajele de natură economică, ecologică și de altă natură ale fragmentării. Prin urmare, această măsură ar trebui extinsă. Sprijinul acordat micilor operatori în scopul organizării de procese de lucru comune și al partajării facilităților și resurselor ar trebui să îi ajute pe aceștia să devină viabili din punct de vedere economic, în pofida dimensiunilor lor reduse. Sprijinul pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, precum și pentru promovarea de activități la nivel local ar trebui să catalizeze dezvoltarea rațională din punct de vedere economic a lanțurilor scurte de aprovizionare, a piețelor locale și a lanțurilor alimentare locale. Sprijinul pentru abordarea comună a proiectelor din domeniul protecției mediului și a practicilor ecologice ar trebui să contribuie la realizarea de beneficii ecologice și climatice mai mari și mai coerente decât cele care ar putea fi obținute de operatori individuali acționând pe cont propriu (de exemplu, prin practici utilizate pe suprafețe de teren mai vaste și nefragmentate).

Sprijinul ar trebui să fie acordat sub diverse forme. Clusterelor și rețelele sunt deosebit de importante pentru împărtășirea expertizei și pentru dezvoltarea de expertiză, servicii și produse noi și specializate. Proiectele-pilot

reprezintă importante instrumente pentru testarea aplicabilității comerciale, în diferite contexte, a tehnologiilor, tehnicilor și practicilor, precum și pentru adaptarea acestora acolo unde este necesar. Grupurile operaționale reprezintă un element-pivot al parteneriatului european pentru inovare („PEI”) privind productivitatea și durabilitatea agriculturii. Un alt instrument important îl constituie strategiile de dezvoltare locală, care funcționează în afara cadrului de dezvoltare locală al axei LEADER – între actori publici și privați din zone urbane și rurale. Spre deosebire de abordarea LEADER, este posibil ca aceste parteneriate și strategii să fie limitate la un singur sector sau la obiective de dezvoltare relativ specifice, inclusiv cele menționate mai sus. Statele membre au posibilitatea de a acorda prioritate cooperării între entitățile care implică producătorii primari. Organizațiile interprofesionale ar trebui, de asemenea, să fie eligibile pentru sprijin în cadrul acestei măsuri. Acest sprijin ar trebui limitat la o perioadă de șapte ani, excepție făcându-se în cazul acțiunilor colective în domeniul mediului și al climei, în situații justificate corespunzător.

(30) În prezent, fermierii sunt expuși la riscuri economice și de mediu tot mai mari, ca urmare a schimbărilor climatice și a volatilității ridicate a prețurilor. În acest context, gestionarea eficientă a riscurilor dobândește o importanță tot mai mare pentru fermieri. În consecință, ar trebui instituită o măsură de gestionare a riscurilor, pentru a ajuta fermierii să facă față celor mai comune riscuri cu care se confruntă. Prin urmare, această măsură ar trebui să ajute fermierii să acopere primele plăți pentru asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor, precum și să ajute la crearea de fonduri mutuale și la compensațiile plătite de aceste fonduri fermierilor pentru pierderile suferite ca urmare a unor fenomene climatice nefavorabile, a izbucnirii unor boli ale animalelor sau ale plantelor, a infestării cu dăunători sau în urma unor incidente de mediu. De asemenea, măsura respectivă ar trebui să includă un instrument de stabilizare a veniturilor sub forma unui fond mutual pentru sprijinirea fermierilor care se confruntă cu scăderi dramatice ale veniturilor. Pentru a se asigura egalitatea de tratament între fermierii din întreaga Uniune, evitarea denaturării concurenței și respectarea obligațiilor internaționale ale Uniunii, ar trebui prevăzute condiții specifice pentru acordarea sprijinului în cadrul acestor măsuri. Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor FEADR, sprijinul ar trebui limitat la fermierii activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(31) Timp de mai mulți ani, abordarea LEADER privind dezvoltarea locală s-a dovedit a fi eficace pentru promovarea dezvoltării zonelor rurale, ținând seama de toate nevoile multisectoriale legate de dezvoltarea rurală endogenă prin intermediul abordării sale ascendente. În consecință, axa LEADER ar trebui menținută și în viitor, iar aplicarea sa ar trebui să rămână obligatorie pentru programele de dezvoltare rurală la nivel național și/sau regional.

- (32) Sprijinul pentru dezvoltare locală în cadrul axei LEADER din FEADR ar trebui să includă, de asemenea, proiecte de cooperare interteritorială între grupuri din cadrul unui stat membru sau proiecte de cooperare transnațională între grupuri aparținând mai multor state membre sau proiecte de cooperare între grupuri din state membre și din țări terțe.
- (33) Pentru a permite partenerilor din zonele rurale care nu aplică încă axa LEADER să testeze și să se pregătească pentru elaborarea și punerea în aplicare a unei strategii de dezvoltare locală, ar trebui finanțat, de asemenea, „un kit de inițiere LEADER”. Sprijinul nu ar trebui să fie condiționat de transmiterea unei strategii de dezvoltare locală.
- (34) Investițiile sunt comune multora dintre măsurile de dezvoltare rurală prevăzute în prezentul regulament și pot viza operațiuni de o natură foarte diversă. Pentru a se asigura claritatea implementării acestor operațiuni, ar trebui prevăzute anumite norme comune pentru toate investițiile. Aceste norme comune ar trebui să definească tipurile de cheltuieli care pot fi considerate cheltuieli de investiții și ar trebui să garanteze că se acordă sprijin numai pentru investițiile care creează o valoare nouă în agricultură. Pentru a facilita implementarea proiectelor de investiții, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a plăti avansuri. Pentru a se asigura eficiența, echitatea și efectul durabil al asistenței acordate prin FEADR, ar trebui prevăzute norme care să garanteze că investițiile aferente operațiunilor sunt durabile și că sprijinul acordat din FEADR nu este utilizat în scopul denaturării concurenței.
- (35) Ar trebui să fie posibil ca FEADR să sprijine investițiile în irigații în scopul unor beneficii economice și ecologice, cu condiția ca durabilitatea irigațiilor respective să fie asigurată. În consecință, în fiecare caz, sprijinul ar trebui acordat numai atunci când se pune în aplicare un plan de management al bazinului hidrografic pentru zona respectivă, în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, și atunci când se efectuează deja contorizarea apei la nivel de investiție sau contorizarea este introdusă ca parte a investiției. Investițiile în vederea îmbunătățirii infrastructurii de irigații sau a echipamentelor existente ar trebui să ducă la un câștig minim în ceea ce privește utilizarea eficientă a apei, exprimat sub forma unei potențiale economii de apă. În cazul în care corpul de apă afectat de investiție este supus unei presiuni din motive legate de cantitatea de apă prevăzută în cadrul analitic stabilit de Directiva-cadru privind apa, jumătate din câștigul în materie de eficiență în utilizarea apei ar trebui să se concretizeze într-o reducere reală a consumului de apă la nivelul investiției susținute, pentru a se reduce presiunea asupra corpului de apă respectiv. Ar trebui stabilite anumite cazuri în care nu este posibil sau nu este necesar să se aplice cerințele cu privire la economiile de apă potențiale sau efective, inclusiv cele referitoare la investițiile în scopul reciclării sau al reutilizării apei. În plus față de sprijinirea investițiilor în scopul îmbunătățirii echipamentelor existente, ar trebui să fie prevăzute dispoziții pentru ca FEADR să sprijine investiții în irigații noi în funcție de concluziile unei analize de mediu. Totuși, cu anumite excepții, nu ar trebui să se acorde sprijin pentru irigații noi atunci când se exercită deja un stres asupra corpului de apă afectat, ținând cont de riscul foarte mare ca acordarea de sprijin în astfel de circumstanțe să agraveze problemele de mediu existente.
- (36) Anumite măsuri legate de suprafețe prevăzute în prezentul regulament implică asumarea de către beneficiari a unor angajamente pe o perioadă de cel puțin cinci ani. În cursul perioadei respective, este posibil ca situația exploatației sau a beneficiarilor să se modifice. Prin urmare, ar trebui prevăzute norme pentru a stabili ce ar trebui să se întâmple în asemenea cazuri.
- (37) Anumite măsuri din prezentul regulament pot condiționa acordarea sprijinului de asumarea de către beneficiari a unor angajamente care depășesc nivelul de referință relevant definit prin standarde sau cerințe obligatorii. Având în vedere posibilele modificări ale legislației în perioada angajamentelor care rezultă în modificarea nivelului de referință, ar trebui prevăzute dispoziții cu privire la revizuirea contractelor în cauză, pentru a se asigura respectarea permanentă a acestei condiții.
- (38) Pentru a garanta că resursele financiare alocate dezvoltării rurale sunt utilizate în modul cel mai eficient posibil și pentru a orienta măsurile din cadrul programelor de dezvoltare rurală în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală, dar și pentru a garanta egalitatea de tratament între solicitanți, statele membre ar trebui să stabilească criterii de selecție pentru selectarea proiectelor. Pot fi făcute excepții de la această regulă numai în cazul plăților efectuate în cadrul măsurilor în materie de agromediu și climă, agricultură ecologică, al măsurilor legate de Natura 2000 și al celor în temeiul Directivei-cadru privind apa, al măsurilor aplicabile zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, al măsurilor legate de bunăstarea animalelor, de serviciile de silvomediu și climatice și de gestionarea riscului. În aplicarea criteriilor de selecție ar trebui să se țină seama de dimensiunea operațiunii în conformitate cu principiul proporționalității.
- (39) FEADR ar trebui să sprijine, prin intermediul asistenței tehnice, acțiuni legate de implementarea programelor de dezvoltare rurală, inclusiv costurile aferente protecției simbolurilor și abrevierilor legate de schemele de calitate ale Uniunii pentru care se poate acorda sprijin pentru participare în temeiul prezentului regulament și cheltuielile efectuate de statele membre pentru delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale.

- (40) Interconectarea rețelilor, a organizațiilor și a administrațiilor naționale implicate în diversele etape ale implementării programelor, organizată în contextul rețelei europene pentru dezvoltare rurală, a dovedit că poate juca un rol foarte important în ameliorarea calității programelor de dezvoltare rurală printr-o mai mare implicare a părților interesate în guvernarea dezvoltării rurale, precum și în informarea publicului larg cu privire la beneficiile acestora. Prin urmare, interconectarea ar trebui finanțată în cadrul asistenței tehnice la nivelul Uniunii. Pentru a se ține seama de nevoile specifice în materie de evaluare, ar trebui creată, ca parte a rețelei europene pentru dezvoltare rurală, o capacitate europeană de evaluare pentru dezvoltarea rurală care să reunească toți actorii implicați și astfel să faciliteze schimburile de expertiză în domeniu.
- (41) PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii ar trebui să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Este important ca acesta să reunească toți actorii relevanți de la nivelul UE, național și regional, pentru a prezenta statelor membre idei noi privind raționalizarea, simplificarea și îmbunătățirea coordonării instrumentelor și inițiativelor existente, precum și privind completarea lor cu acțiuni noi, acolo unde este necesar.
- (42) Pentru a contribui la realizarea obiectivelor PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, ar trebui creată o rețea PEI în scopul interconectării grupurilor operaționale, a serviciilor de consiliere și a cercetătorilor implicați în implementarea acțiunilor de orientare a inovării în agricultură. Această rețea ar trebui finanțată în cadrul asistenței tehnice la nivelul Uniunii.
- (43) Statele membre ar trebui să rezerve o parte din cuantumul total destinat asistenței tehnice în cadrul fiecărui program de dezvoltare rurală pentru finanțarea înființării și a operării unei rețele rurale naționale care să reunească organizațiile și administrațiile implicate în dezvoltarea rurală, inclusiv PEI, în scopul unei mai mari implicări a acestora în implementarea programului și în ameliorarea calității programelor de dezvoltare rurală. În acest scop, rețelele rurale naționale ar trebui să elaboreze și să implementeze un plan de acțiune.
- (44) Programele de dezvoltare rurală ar trebui să prevadă acțiuni inovatoare de promovare a unui sector agricol eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, productiv și cu emisii scăzute de carbon, cu sprijinul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii. PEI ar trebui să aibă drept scop promovarea unei puneri în practică mai rapide și mai vaste a soluțiilor inovatoare. PEI ar trebui să creeze valoare adăugată prin stimularea adoptării instrumentelor legate de inovare și creșterea eficacității acestora, precum și prin creșterea sinergiilor dintre ele. PEI ar trebui să elimine lacunele prin crearea unor legături mai strânse între cercetare și activitățile agricole practice.
- (45) Implementarea proiectelor inovatoare în contextul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii ar trebui întreprinsă de grupuri operaționale care să reunească fermieri, gestionari de păduri, comunități rurale, cercetători, consultanți din partea ONG-urilor, întreprinderi și alți actori interesați de inovarea din sectorul agricol. Pentru a se garanta că întregul sector beneficiază de rezultatele acestor proiecte, rezultatele respective în domeniul inovării și al schimburilor de cunoștințe în cadrul Uniunii și cu țări terțe ar trebui să fie diseminate.
- (46) Ar trebui să se adopte dispoziții pentru determinarea cuantumului total al sprijinului acordat de Uniune pentru dezvoltarea rurală în temeiul prezentului regulament pentru perioada 1 ianuarie 2014 - 31 decembrie 2020, în conformitate cu cadrul financiar multianual pentru perioada 2014 - 2020. Creditele disponibile ar trebui indexate forțat în vederea programării.
- (47) Pentru a se facilita gestionarea fondurilor FEADR, ar trebui stabilită o rată unică a contribuției FEADR la programele de dezvoltare rurală, în legătură cu cheltuielile publice efectuate în statele membre. Pentru a se ține seama de importanța deosebită sau de natura anumitor tipuri de operațiuni, ar trebui stabilite rate specifice ale contribuției în legătură cu acestea. Pentru a se atenua constrângerile specifice cauzate de nivelul de dezvoltare, de distanță și de izolare, ar trebui stabilită o rată adecvată a contribuției FEADR pentru regiunile mai puțin dezvoltate, pentru regiunile ultraperiferice menționate în TFUE și insulele mici din Marea Egee, precum și pentru regiunile de tranziție.
- (48) Statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a garanta că măsurile lor de dezvoltare rurală pot face obiectul unor verificări și controale, inclusiv prin stabilirea dispozițiilor corespunzătoare. În acest scop, autoritatea de management și agenția de plăți ar trebui să prevadă o evaluare ex ante și să procedeze la evaluarea măsurilor pe durata întregului proces de implementare a programului. Măsurile care nu respectă această condiție ar trebui adaptate.
- (49) Comisia și statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a asigura buna gestiune a programelor de dezvoltare rurală. În acest context, Comisia ar trebui să întreprindă măsurile și controalele adecvate, iar statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a garanta buna funcționare a sistemelor lor de gestionare.

- (50) Ar trebui să existe o autoritate unică de management care să fie responsabilă pentru gestionarea și implementarea fiecărui program de dezvoltare rurală. Sarcinile acestea ar trebui specificate în prezentul regulament. Autoritatea de management ar trebui să poată delega o parte din sarcinile sale, rămânând totodată responsabilă de eficiența și corectitudinea gestionării. În cazul în care un program de dezvoltare rurală conține subprograme tematice, autoritatea de management ar trebui să poată desemna un alt organism care să desfășoare activitățile de gestionare și de implementare a subprogramelor respective în legătură cu alocările financiare care au fost identificate pentru acestea în cadrul programului, asigurând totodată buna gestiune financiară a subprogramelor respective. În cazul în care un stat membru are mai mult de un singur program de gestionat, se poate înființa un organism de coordonare care să asigure coerența.
- (51) Fiecare program de dezvoltare rurală ar trebui supus unei monitorizări regulate a implementării programului și a progreselor realizate în vederea atingerii obiectivelor stabilite ale programului. Deoarece demonstrarea și ameliorarea impactului și a eficacității acțiunilor din cadrul FEADR depinde și de realizarea unei evaluări corespunzătoare pe parcursul etapelor de pregătire, de implementare și de finalizare a unui program, Comisia și statele membre ar trebui să instituie, în comun, un sistem de monitorizare și evaluare care să aibă ca obiectiv demonstrarea progreselor realizate și evaluarea impactului și a eficienței implementării politicii de dezvoltare rurală.
- (52) Pentru a se asigura faptul că informațiile pot fi agregate la nivelul Uniunii, ar trebui ca din sistemul de monitorizare și evaluare respectiv să facă parte un set de indicatori comuni. Informațiile-cheie privind implementarea programelor de dezvoltare rurală ar trebui înregistrate și păstrate pe suport electronic, pentru a se facilita agregarea datelor. Prin urmare, ar trebui să se prevadă obligația beneficiarilor de a transmite informațiile minime necesare pentru monitorizare și evaluare.
- (53) Responsabilitatea pentru monitorizarea programului ar trebui împărțită între autoritatea de management și un comitet de monitorizare înființat în acest scop. Comitetul de monitorizare ar trebui să fie responsabil cu monitorizarea eficacității implementării programului. În acest scop, ar trebui specificate responsabilitățile comitetului în cauză.
- (54) Monitorizarea unui program ar trebui să implice întocmirea unui raport anual de punere în aplicare care să fie transmis Comisiei.
- (55) Fiecare program de dezvoltare rurală ar trebui evaluat în vederea ameliorării calității sale și a demonstrării rezultatelor obținute.
- (56) Articolele 107, 108 și 109 din TFUE ar trebui aplicate sprijinului pentru măsurile de dezvoltare rurală din cadrul prezentului regulament. Cu toate acestea, date fiind caracteristicile specifice ale sectorului agricol, dispozițiile respective din TFUE nu ar trebui să se aplice măsurilor de dezvoltare rurală privind operațiunile care intră sub incidența articolului 42 din TFUE și care se desfășoară în temeiul prezentului regulament și în conformitate cu acesta, sau plăților efectuate de statele membre în scopul acordării unei finanțări suplimentare la nivel național pentru operațiunile din domeniul dezvoltării rurale pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii și care intră sub incidența articolului 42 din TFUE.
- (57) În plus, în scopul asigurării coerenței cu măsurile de dezvoltare rurală eligibile pentru sprijin din partea Uniunii și pentru a simplifica procedurile, plățile efectuate de statele membre, acordate ca finanțare națională suplimentară pentru operațiunile de dezvoltare rurală pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii și care intră sub incidența articolului 42 din TFUE, ar trebui incluse în programul de dezvoltare rurală în scopul evaluării și al aprobării, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament. Pentru a se asigura că finanțarea națională suplimentară nu se implementează decât dacă a fost autorizată de Comisie, statul membru în cauză nu ar trebui să fie împiedicat să pună în aplicare finanțarea suplimentară propusă pentru dezvoltarea rurală decât după aprobarea acesteia. Plățile efectuate de statele membre în scopul acordării unei finanțări suplimentare la nivel național pentru operațiuni din domeniul dezvoltării rurale pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii și care nu intră sub incidența articolului 42 din TFUE ar trebui să fie notificate Comisiei în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, cu excepția cazului în care acestea intră sub incidența unei reglementări adoptate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 994/98 al Consiliului ⁽¹⁾, iar statele membre nu ar trebui să fie împiedicate să le pună în aplicare până când procedura de notificare respectivă a dus la aprobarea definitivă de către Comisie.
- (58) Ar trebui instituit un sistem electronic de informare pentru a se asigura un schimb eficient și sigur de date de interes comun, precum și pentru a se înregistra, păstra și gestiona informațiile esențiale și a se raporta cu privire la monitorizare și la evaluare.
- ⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO L 142, 14.5.1998, p. 1).

- (59) Dreptul Uniunii privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, în special Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ și Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ ar trebui să se aplice.
- (60) În vederea completării sau a modificării anumitor elemente neesențiale din prezentul regulament, competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui delegată Comisiei. Este deosebit de important ca în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și către Consiliu.
- (61) Respectiva împuternicire ar trebui să acopere: condițiile în care o persoană juridică este considerată a fi tânăr fermier și stabilirea unei perioade de grație pentru dobândirea competențelor profesionale, durata și conținutul schemelor de schimb în cadrul exploatațiilor și al pădurilor, precum și ale vizitelor în exploatații și în păduri. De asemenea, acesta ar trebui să acopere: schemele specifice ale Uniunii care fac obiectul articolului 17 alineatul (1) litera (a) și caracteristicile grupurilor de producători și ale tipurilor de acțiuni care pot beneficia de sprijin în conformitate cu articolul 17 alineatul (2), precum și stabilirea condițiilor care vizează să prevină denaturarea concurenței, să prevină discriminarea în privința produselor și excluderea unor mărci comerciale de la sprijin.
- (62) În plus, respectiva împuternicire ar trebui să acopere: conținutul minim al planurilor de afaceri și criteriile care urmează să fie utilizate de statele membre pentru fixarea pragurilor menționate la articolul 19 alineatul (4); definirea împăduririi și a creării de suprafețe împădurite și cerințele minime în materie de mediu cu privire la acestea; condițiile aplicabile angajamentelor de agromediu și climatice de extindere a unităților zootehnice, de creștere a raselor locale aflate în pericol de abandon sau de conservare a resurselor genetice vegetale în pericol de eroziune genetică, precum și în ceea ce privește definirea operațiunilor eligibile pentru conservarea și pentru utilizarea și dezvoltarea durabile ale resurselor genetice. De asemenea, acesta ar trebui să acopere: metoda de calcul care urmează a fi utilizată pentru a se evita dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 pentru măsurile legate de agromediu și climă, agricultura ecologică, măsurile din cadrul Natura 2000 și măsurile în temeiul Directivei-cadru privind apa; definirea zonelor în care angajamentele în favoarea bunăstării animalelor prevăd standarde îmbunătățite pentru metodele de producție; tipurile de operațiuni eligibile pentru sprijin pentru conservarea și promovarea resurselor genetice forestiere; specificarea caracteristicilor proiectelor-pilot, ale clusterelor, ale rețelelor, ale lanțurilor scurte de aprovizionare și ale piețelor locale care vor fi eligibile pentru sprijin în cadrul măsurii de cooperare, precum și condițiile de acordare a ajutorului pentru tipurile de operațiuni menționate în cadrul respectivei măsuri;
- (63) Mai mult, respectiva împuternicire ar trebui să acopere: durata minimă și cea maximă a împrumuturilor comerciale acordate fondurilor mutuale în baza măsurii de gestionare a riscurilor din prezentul regulament; condițiile în care costurile legate de contractele de leasing sau echipamentele second-hand pot fi considerate cheltuieli de investiții eligibile, precum și în ceea ce privește definirea tipurilor de infrastructură pentru energia din surse regenerabile eligibile pentru investiții; condițiile aplicabile conversiei sau ajustării angajamentelor din cadrul măsurilor la care se face referire la articolele 28, 29, 33 și 34, precum și în ceea ce privește definirea altor situații în care nu se solicită rambursarea ajutorului. De asemenea, acesta ar trebui să acopere: revizuirea plafoanelor prevăzute în anexa I, condițiile în care sprijinul aprobat de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 poate fi integrat în sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament, inclusiv pentru asistență tehnică și evaluările ex post, pentru a contribui la o tranziție fără dificultăți de la sistemul stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 la sistemul stabilit prin prezentul regulament. Pentru a se ține seama de Tratatul de aderare a Republicii Croația, actele delegate respective ar trebui, de asemenea, să acopere, pentru Croația, tranziția de la sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului ⁽³⁾, acolo unde este necesar.
- (64) Pentru a se asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei în ceea ce privește conținutul programelor de dezvoltare rurală și a cadrelor naționale, aprobarea programelor și a modificărilor aduse acestora, procedurile și calendarele pentru aprobarea programelor, procedurile și calendarele pentru aprobarea modificărilor aduse programelor și cadrelor naționale, inclusiv intrarea lor în vigoare și frecvența prezentării lor, normele privind metodele de plată pentru costurile suportate de participanți pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare, condițiile specifice pentru implementarea măsurilor de dezvoltare rurală, structura și funcționarea rețelelor instituite prin prezentul regulament, cerințele de informare și de publicitate, adoptarea sistemului de monitorizare și evaluare și normele pentru operarea sistemului de informații,
- ⁽¹⁾ Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO L 281, 23.11.1995, p. 31).
- ⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date (JO L 8, 12.1.2001, p. 1).
- ⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului din 17 iulie 2006 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA) (JO L 170, 29.6.2007, p. 1).

precum și norme privind prezentarea rapoartelor anuale de implementare. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.

- (65) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată și a adoptat un aviz la 14 decembrie 2011 ⁽²⁾.
- (66) Datorită urgenței pregătirii unei bune implementări a măsurilor prevăzute, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare la data publicării sale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.
- (67) Noua schemă de sprijin prevăzută în prezentul regulament înlocuiește schema de sprijin instituită prin Regulamentul (CE) nr. 1698/2005. În consecință, Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 ar trebui abrogat,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

OBIECTIVE ȘI STRATEGIE

CAPITOLUL I

Obiect și definiții

Articolul 1

Obiect

(1) Prezentul regulament stabilește normele generale care reglementează sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat de Uniune din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală („FEADR”), instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1306/2013. Prezentul regulament prevede obiectivele la care urmează să contribuie politica de dezvoltare rurală și prioritățile relevante ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Prezentul regulament evidențiază contextul strategic pentru politica de dezvoltare rurală și definește măsurile care urmează să fie adoptate pentru implementarea politicii de dezvoltare rurală. De asemenea, prezentul regulament stabilește norme privind programarea, interconectarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea, pe baza împărțirii responsabilităților între statele membre și Comisie și normele care să garanteze coordonarea FEADR cu alte instrumente ale Uniunii.

(2) Prezentul regulament completează dispozițiile părții II din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ JO C 35, 9.2.2012, p. 1.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului. (A se vedea pagina 549 din prezentul Jurnal Oficial.).

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile termenilor „program”, „operațiune”, „beneficiar”, „strategie de dezvoltare locală gestionată de comunitate”, „cheltuieli publice”, „IMM-uri”, „operațiune finalizată” și „instrumente financiare”, astfel cum sunt prevăzute sau menționate la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, precum și ale termenilor „regiuni mai puțin dezvoltate” și „regiuni de tranziție” astfel cum sunt prevăzute la articolul 90 alineatul (2) literele (a) și (b) din respectivul regulament.

În plus, se aplică următoarele definiții:

- (a) „programare” înseamnă procesul de organizare, luare a deciziilor și alocare a resurselor financiare în mai multe etape, cu implicarea partenerilor, care vizează implementarea, pe o bază multianuală, a acțiunii comune a Uniunii și a statelor membre pentru realizarea priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală.
- (b) „regiune” înseamnă o unitate teritorială corespunzătoare nivelului 1 sau 2 din Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică (nivelurile NUTS 1 și 2) în înțelesul Regulamentului (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾;
- (c) „măsură” înseamnă un set de operațiuni care contribuie la realizarea uneia sau mai multora dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală;
- (d) „rata sprijinului” înseamnă rata contribuției publice la o operațiune;
- (e) „cost tranzacțional” înseamnă un cost suplimentar aferent îndeplinirii unui angajament, dar care nu este imputabil direct aplicării acestuia sau nu este inclus în costurile sau în pierderile de venit care sunt compensate în mod direct și care poate fi calculat pe baza unor costuri standard;
- (f) „suprafață agricolă” înseamnă orice suprafață de teren arabil, de pășune permanentă și de fâneață permanentă sau cultivată cu culturi permanente, astfel cum este definită la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;
- (g) „pierderi economice” înseamnă orice costuri suplimentare suportate de un fermier drept rezultat al unor măsuri excepționale întreprinse de acesta cu scopul reducerii aprovizionării pieței în cauză sau orice pierdere substanțială a producției;
- (h) „fenomen climatic nefavorabil” înseamnă condiții meteorologice, cum sunt gerul, furtunile și grindina, gheața, ploile torențiale sau secetele grave, care pot fi asimilate unui dezastru natural;

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 154, 21.6.2003, p. 1).

- (i) „boli ale animalelor” înseamnă boli care figurează pe lista bolilor animalelor stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor sau în anexa la Decizia 2009/470/CE a Consiliului⁽¹⁾;
- (j) „incident de mediu” înseamnă apariția unui caz specific de poluare, de contaminare sau de degradare în ceea ce privește calitatea mediului, care este legată de un eveniment specific și limitată din punct de vedere geografic; cu toate acestea, nu acoperă riscurile generale de mediu care nu sunt legate de un eveniment specific precum schimbările climatice sau poluarea atmosferică;
- (k) „dezastru natural” înseamnă un eveniment natural de natură biotică sau abiotică ce generează perturbări importante ale sistemelor de producție agricolă sau ale structurilor forestiere, cauzând în cele din urmă importante daune economice sectoarelor agricol sau silvic;
- (l) „eveniment catastrofal” înseamnă un eveniment neprevăzut de natură biotică sau abiotică, provocat de acțiunea oamenilor, care generează perturbări importante ale sistemelor de producție agricolă sau ale structurilor forestiere, cauzând în cele din urmă importante daune economice sectoarelor agricol sau silvic;
- (m) „lanț scurt de aprovizionare” înseamnă un lanț de aprovizionare care implică un număr limitat de operatori economici angajați în activități de cooperare și de dezvoltare economică locală, precum și relații geografice și sociale strânse între producători, procesatori și consumatori;
- (n) „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatare agricolă ca șef al respectivei exploatare;
- (o) „obiective tematice” înseamnă obiectivele tematice definite la articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (p) „Cadrul strategic comun” („CSC”) înseamnă cadrul strategic comun menționat la articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (q) „cluster” înseamnă o grupare de întreprinderi independente, inclusiv întreprinderi nou-înființate, întreprinderi mici, mijlocii și mari, precum și organisme consultative și/sau organizații de cercetare - menită să stimuleze activitatea economică/inovatoare prin promovarea interacțiunilor intensive, a utilizării în comun a facilităților și a schimbului de cunoștințe și expertiză precum și a contribuției în mod eficient la transferul de cunoștințe, la interconectare și la diseminarea informațiilor în rândul întreprinderilor din cluster;

- (r) „pădure” înseamnă un teren care se întinde pe mai mult de 0,5 hectare, cu copaci mai înalți de 5 metri și cu un coranament de peste 10 % sau cu copaci care pot atinge aceste praguri în situ; se exclud terenurile dedicate în principal unei întreprinderi agricole sau urbane, sub rezerva alineatului (2).

(2) Un stat membru sau o regiune poate opta pentru aplicarea unei definiții pentru pădure, alta decât cea de la alineatul (1) litera (r), bazată pe dreptul național sau pe sistemul național de inventariere existent. Statele membre sau regiunile furnizează această definiție în cadrul programului de dezvoltare rurală.

(3) Pentru a asigura o abordare coerentă în tratamentul beneficiarilor și pentru a ține seama de necesitatea unei perioade de adaptare, în ceea ce privește definiția tânărului fermier prevăzută la alineatul (1) litera (n), Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 în ceea ce privește condițiile în care o persoană juridică poate fi considerată „tânăr fermier” și stabilirea unei perioade de grație pentru dobândirea competențelor profesionale.

CAPITOLUL II

Misiune, obiective și priorități

Articolul 3

Misiune

FEADR contribuie la Strategia Europa 2020 prin promovarea dezvoltării rurale durabile în întreaga Uniune, într-o manieră care completează celelalte instrumente ale PAC, politica de coeziune și politica comună în domeniul pescuitului. FEADR contribuie la dezvoltarea în Uniune a unui sector agricol mai echilibrat din punct de vedere teritorial și ecologic, mai benefic pentru climă, mai rezilient, mai competitiv și mai inovator. FEADR contribuie de asemenea la dezvoltarea teritoriilor rurale.

Articolul 4

Obiective

În cadrul general al PAC, sprijinul pentru dezvoltare rurală, inclusiv pentru activități din sectorul alimentar și nealimentar și din silvicultură, contribuie la atingerea următoarelor obiective:

- (a) favorizarea competitivității agriculturii;
- (b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
- (c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

⁽¹⁾ Decizia 2009/470/CE a Consiliului din 25 mai 2009 privind anumite cheltuieli în domeniul veterinar (JO L 155, 18.6.2009, p. 30).

Articolul 5

Prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală

Obiectivele dezvoltării rurale, a căror realizare contribuie la strategia Europa 2002 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, sunt atinse prin intermediul următoarelor șase priorități ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală, care reflectă obiectivele tematice relevante ale CSC:

- (1) încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte:
 - (a) încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale;
 - (b) consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite;
 - (c) încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.
- (2) creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, cu accent pe următoarele aspecte:
 - (a) îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;
 - (b) facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reinnoirii generațiilor.
- (3) promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură, cu accent pe următoarele aspecte:
 - (a) îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;
 - (b) sprijinirea gestionării și a prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor.
- (4) refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură, cu accent pe următoarele aspecte:
 - (a) refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene;
 - (b) ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor;
 - (c) prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului.
- (5) promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic, cu accent pe următoarele aspecte:
 - (a) eficientizarea utilizării apei în agricultură;
 - (b) eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar;
 - (c) facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor și reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei;
 - (d) reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură;
 - (e) promovarea sechestrării și a conservării carbonului în agricultură și silvicultură;
- (6) promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, cu accent pe următoarele aspecte:
 - (a) facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;
 - (b) încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale;
 - (c) sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.

Toate aceste priorități contribuie la realizarea obiectivelor transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea. Programele pot aborda mai puțin de șase priorități, dacă acest lucru este justificat pe baza punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor („analiza SWOT”) și a evaluării ex ante. Fiecare program abordează cel puțin patru priorități. Atunci când un stat membru prezintă un program național și un set de programe regionale, programul național poate aborda mai puțin de patru priorități.

În programe pot fi incluse și alte arii de intervenție pentru a urmări una dintre priorități, în cazul în care acest lucru este justificat și poate fi măsurat.

TITLUL II

PROGRAMAREA

CAPITOLUL I

Conținutul programării

Articolul 6

Programe de dezvoltare rurală

(1) FEADR intervine în statele membre prin intermediul programelor de dezvoltare rurală. Programele respective implementează o strategie care vizează realizarea priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală printr-un set de măsuri, astfel cum sunt definite în titlul III. Sprijinul din FEADR se solicită pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare rurală urmărite prin prioritățile Uniunii.

(2) Un stat membru poate prezenta fie un program unic care să acopere întregul său teritoriu, fie un set de programe regionale. Ca alternativă, în cazuri justificate corespunzător, acesta poate prezenta un program național și un set de programe regionale. În cazul în care statul membru prezintă un program național și o serie de programe regionale, măsurile și/sau tipurile de operațiuni sunt programate fie la nivel național, fie la nivel regional și se asigură coerența între strategiile programelor naționale și regionale.

(3) Statele membre cu programe regionale pot să prezinte spre aprobare în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) și un cadru național care să conțină elementele comune ale acestor programe, fără o alocare bugetară separată.

Cadrelor naționale ale statelor membre cu programe regionale pot conține, de asemenea, un tabel care rezumă, pe regiuni și pe ani, contribuția totală a FEADR pentru statul membru vizat pentru întreaga perioadă de programare.

Articolul 7

Subprograme tematice

(1) Cu scopul de a contribui la îndeplinirea priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală, statele membre pot include în programele lor de dezvoltare rurală subprograme tematice care să răspundă nevoilor specifice. Astfel de subprograme tematice se pot referi, printre altele, la:

- (a) tinerii fermieri;
- (b) fermele mici menționate la articolul 19 alineatul (2) al treilea paragraf;
- (c) zonele montane menționate la articolul 32 alineatul (2);
- (d) lanțurile scurte de aprovizionare;
- (e) femeile din zonele rurale;
- (f) atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și biodiversitatea.

Anexa IV conține o listă orientativă a măsurilor și a tipurilor de operațiuni deosebit de importante pentru fiecare subprogram tematic.

(2) Subprogramele tematice pot aborda, de asemenea, nevoi specifice legate de restructurarea sectoarelor agricole cu un impact semnificativ asupra dezvoltării unei anumite zone rurale.

(3) Ratele de sprijin prevăzute în anexa II pot fi majorate cu 10 puncte procentuale suplimentare în cazul operațiunilor sprijinite în cadrul subprogramelor tematice care vizează fermele mici și lanțurile scurte de aprovizionare, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și biodiversitatea. În cazul tinerilor fermieri și al zonelor montane, ratele maxime ale sprijinului pot fi majorate în conformitate cu anexa II. Cu toate acestea, rata maximă a sprijinului combinat nu depășește 90 %.

Articolul 8

Conținutul programelor de dezvoltare rurală

(1) Pe lângă elementele menționate la articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, fiecare program de dezvoltare rurală include:

- (a) evaluarea ex ante la care se face referire la articolul 55 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (b) o analiză SWOT a situației și identificarea nevoilor care trebuie abordate în zona geografică acoperită de program.

Analiza este structurată în jurul priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală. Nevoile specifice în ceea ce privește protecția mediului, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și inovarea sunt evaluate în lumina tuturor priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală, în vederea identificării soluțiilor relevante în aceste trei domenii, la nivelul fiecărei priorități;

- (c) o descriere a strategiei care demonstrează că:
- (i) pentru fiecare dintre ariile de intervenție ale priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală incluse în program sunt stabilite obiective adecvate, bazate pe indicatorii comuni menționați la articolul 69 și, acolo unde este necesar, pe indicatorii specifici programelor;
 - (ii) în ceea ce privește fiecare dintre ariile de intervenție ale priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală incluse în program, sunt selectate combinații relevante de măsuri pe baza unei logici de intervenție solide sprijinite de evaluarea ex ante menționată la litera (a) și de analiza menționată la litera (b);
 - (iii) alocarea resurselor financiare pentru măsurile din cadrul programului este justificată și adecvată pentru atingerea obiectivelor stabilite;
 - (iv) nevoile specifice legate de condițiile specifice la nivel regional sau subregional sunt luate în considerare și abordate în mod concret prin combinații de măsuri sau de subprograme tematice, concepute în mod adecvat;
 - (v) programul conține o abordare adecvată în privința inovării, în vederea îndeplinirii priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală, inclusiv PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, în privința protecției mediului, inclusiv a nevoilor specifice ale zonelor Natura 2000, precum și în privința atenuării efectelor schimbărilor climatice și a adaptării la acestea;
 - (vi) au fost luate măsuri pentru a se asigura disponibilitatea la un nivel suficient a capacității consultative cu privire la cerințele de reglementare și cu privire la acțiunile legate de inovare;
- (d) pentru fiecare condiționalitate ex ante, stabilită în conformitate cu articolul 19, și respectiv partea II din anexa XI la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pentru condiționalitățile generale ex ante cu, precum și în conformitate cu anexa V la prezentul regulament, o evaluare în urma căreia să reiasă care dintre condițiile ex ante sunt aplicabile programului și care dintre ele sunt îndeplinite la data prezentării acordului de parteneriat și a programului. În cazul în care condiționalitățile ex ante aplicabile nu sunt îndeplinite, programul conține o descriere a acțiunilor care trebuie întreprinse, a organismelor responsabile și a calendarului pentru aceste acțiuni în conformitate cu rezumatul prezentat în acordul de parteneriat.
- (e) o descriere a cadrului de performanță instituit în sensul articolului 21 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
- (f) o descriere a fiecărei măsuri selectate;
- (g) planul de evaluare menționat la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Statele membre asigură suficiente resurse pentru abordarea nevoilor care au fost identificate și pentru asigurarea unei monitorizări și a unei evaluări adecvate;
- (h) un plan de finanțare care să cuprindă:
- (i) un tabel care să prezinte, în conformitate cu articolul 58 alineatul (4), contribuția totală a FEADR planificată pentru fiecare an. Dacă este cazul, acest tabel indică separat, în cadrul contribuției totale a FEADR, creditele prevăzute pentru regiunile mai puțin dezvoltate și fondurile transferate în FEADR în aplicarea articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. Contribuția anuală planificată a FEADR este compatibilă cu cadrul financiar multianual;
 - (ii) un tabel care să prezinte, pentru fiecare măsură, pentru fiecare tip de operațiune care beneficiază de o anumită rată a contribuției FEADR și pentru asistența tehnică, contribuția totală planificată a Uniunii și rata aplicabilă a contribuției FEADR. Dacă este cazul, acest tabel indică separat rata contribuției FEADR pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru alte regiuni;
 - (i) un plan al indicatorilor, împărțit pe arii de intervenție, care să conțină obiectivele menționate la articolul 8 alineatul (1) litera (c) punctul (i) și realizările planificate și cheltuielile planificate, pentru fiecare măsură de dezvoltare rurală selectată în legătură cu o arie de intervenție corespunzătoare;
 - (j) dacă este cazul, un tabel care să indice, pentru fiecare măsură, fondurile naționale suplimentare acordate în conformitate cu articolul 82;
 - (k) după caz dacă este necesar, lista cu schemele de ajutoare aflate sub incidența articolului 81 alineatul (1) care urmează să fie utilizate în scopul implementării programelor;
 - (l) informații cu privire la complementaritatea cu măsurile finanțate de alte instrumente ale politicii agricole comune și din fondurile structurale și de investiții europene („SIE”);
 - (m) măsuri de punere în aplicare a programelor, inclusiv:
 - (i) desemnarea de către statul membru în cauză a tuturor autorităților menționate la articolul 65 alineatul (2) și, cu titlu informativ, o descriere sumară a structurii de management și de control;
 - (ii) o descriere a procedurilor de monitorizare și de evaluare, precum și componența comitetului de monitorizare;
 - (iii) dispoziții prin care să se asigure publicitatea programului, inclusiv prin intermediul rețelei rurale naționale menționate la articolul 54;
 - (iv) o descriere a abordării care prevede principii cu privire la stabilirea criteriilor de selecție a operațiunilor și a strategiilor de dezvoltare locală, care țin seama de obiectivele relevante; în acest context, statele membre pot prevedea să se acorde prioritate IMM-urilor care au legătură cu sectorul agricol și silvic.

- (v) referitor la dezvoltarea locală, acolo unde este cazul, o descriere a mecanismelor de asigurare a coerenței între activitățile avute în vedere în cadrul strategiilor de dezvoltare locală, a măsurii „cooperare” menționată în articolul 35 și a măsurii „servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale” menționată în articolul 20, inclusiv relațiile dintre zonele rurale și cele urbane;
- (n) măsurile luate în vederea implicării partenerilor menționați la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și un rezumat al rezultatelor consultării partenerilor;
- (o) dacă este cazul, structura rețelei rurale naționale după cum se menționează la articolul 54 alineatul (3) și dispozițiile privind gestionarea acesteia, care ar constitui baza pentru planurile sale anuale de acțiune.

(2) Dacă un program de dezvoltare rurală conține subprograme tematice, fiecare dintre acestea cuprinde:

- (a) o analiză specifică a situației bazată pe o metodologie SWOT și identificarea nevoilor care urmează să fie abordate în cadrul subprogramului;
- (b) obiective specifice la nivel de subprogram și o selecție de măsuri bazate pe o definire detaliată a logicii de intervenție a subprogramului respectiv, inclusiv o evaluare a contribuției preconizate a măsurilor alese pentru atingerea obiectivelor;
- (c) un plan specific separat al indicatorilor, cu realizările planificate și cheltuielile planificate pentru fiecare măsură de dezvoltare rurală selectată în legătură cu o arie de intervenție corespunzătoare.

(3) Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru stabilirea normelor privind prezentarea elementelor descrise la alineatele (1) și (2) în programele de dezvoltare rurală și privind conținutul cadrelor naționale menționate la articolul 6 alineatul (3). Respectiv actele de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

CAPITOLUL II

Pregătirea, aprobarea și modificarea programelor de dezvoltare rurală

Articolul 9

Condiționalități ex ante

Pe lângă condiționalitățile generale ex ante, menționate în partea II din anexa XI la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, condiționalitățile ex ante menționate în anexa V la prezentul regulament se aplică în cazul programării FEADR, dacă sunt relevante și aplicabile obiectivelor specifice urmărite în cadrul priorităților programului.

Articolul 10

Aprobarea programelor de dezvoltare rurală

(1) Statele membre prezintă Comisiei, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, o propunere care conține informațiile menționate la articolul 8.

(2) Fiecare program de dezvoltare rurală este aprobat de Comisie prin intermediul unui act de punere în aplicare.

Articolul 11

Modificarea programelor de dezvoltare rurală

Cererile statelor membre de modificare a programelor se aprobă în conformitate cu următoarele proceduri:

(a) Comisia decide, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, asupra cererilor de modificare a programelor care vizează:

(i) o modificare a strategiei programului printr-o modificare de peste 50 % a obiectivului cuantificat aferent unei arii de intervenție;

(ii) o modificare a ratei contribuției FEADR din cadrul uneia sau mai multor măsuri;

(iii) o modificare a contribuției totale a Uniunii sau a repartizării anuale a acesteia la nivel de program;

(b) Comisia aprobă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, cererile de modificare a programelor în toate celelalte cazuri. Printre aceste modificări se numără în special:

(i) introducerea sau retragerea unor măsuri sau tipuri de operațiuni;

(ii) modificări ale descrierii măsurilor, inclusiv modificări ale condițiilor de eligibilitate;

(iii) un transfer de fonduri între măsurile implementate cu rate diferite ale contribuției FEADR;

Cu toate acestea, în sensul literei (b) punctele (i) - (iii), atunci când transferul de fonduri vizează mai puțin de 20 % din fondurile alocate pentru o măsură și mai puțin de 5 % din contribuția totală a FEADR la program, se consideră că aprobarea este acordată în cazul în care Comisia nu a luat o decizie referitoare la cerere în termen de 42 de zile lucrătoare de la primirea cererii. Acest termen nu include perioada care începe în ziua următoare datei la care Comisia a trimis statului membru observațiile sale și se încheie în ziua în care statul membru a răspuns la aceste observații.

- (c) Aprobarea din partea Comisiei nu este necesară în cazul corecturilor unor erori materiale sau de redactare care nu afectează implementarea politicii și a măsurilor. Statele membre informează Comisia cu privire la modificările respective.

Articolul 12

Norme privind procedurile și calendarele

Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru stabilirea normelor privind procedurile și calendarele pentru:

- (a) aprobarea programelor de dezvoltare rurală și a cadrelor naționale;
- (b) prezentarea și aprobarea propunerilor de modificare a programelor de dezvoltare rurală și a propunerilor de modificare a cadrelor naționale, inclusiv intrarea lor în vigoare și frecvența cu care acestea urmează să fie prezentate în timpul perioadei de programare.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

TITLUL III

SPRIJINUL PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ

CAPITOLUL I

Măsuri

Articolul 13

Măsuri

Fiecare măsură de dezvoltare rurală este programată astfel încât să contribuie în mod specific la realizarea uneia sau mai multor priorități ale Uniunii în materie de dezvoltare rurală. O listă orientativă a măsurilor deosebit de importante pentru prioritățile Uniunii este prevăzută în anexa VI.

Articolul 14

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

- (1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru acțiuni de formare profesională și de dobândire de competențe, activități demonstrative și acțiuni de informare. Acțiunile de formare profesională și de dobândire de competențe pot include cursuri de formare, ateliere de lucru și îndrumare profesională.

De asemenea, sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatațiilor și a pădurilor, precum și pentru vizite în exploatații și în păduri.

- (2) În cadrul acestei măsuri, sprijinul se acordă în beneficiul persoanelor angajate în sectoarele agricol, alimentar și silvic, al gestionarilor de terenuri și al altor actori economici care sunt IMM-uri care își desfășoară activitatea în zone rurale.

Beneficiarii sprijinului sunt furnizorii de servicii de formare sau de alte servicii de transfer de cunoștințe și de acțiuni de informare.

- (3) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri nu vizează cursurile de instruire sau de formare care fac parte din programele sau sistemele normale de învățământ de nivel secundar sau superior.

Organismele care oferă servicii de transfer de cunoștințe și servicii de informare dispun de capacitățile corespunzătoare, și anume de personal calificat și de formare periodică, pentru a îndeplini cu succes această sarcină.

- (4) Costurile eligibile din cadrul acestei măsuri sunt costurile legate de organizarea și de furnizarea transferului de cunoștințe sau ale acțiunii de informare. În cazul proiectelor demonstrative, sprijinul poate acoperi, de asemenea, costurile de investiții relevante. Costurile aferente deplasărilor, cazării și diurnei participanților, precum și costurile înlocuirii fermierilor sunt, de asemenea, eligibile pentru sprijin. Toate costurile identificate în temeiul prezentului alineat se plătesc beneficiarului.

- (5) Pentru a se asigura diferențierea clară a schemelor de schimb în cadrul exploatațiilor și al pădurilor, precum și a vizitelor în exploatații și în păduri față de măsuri similare din cadrul altor scheme ale Uniunii, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 în ceea ce privește durata și conținutul schemelor de schimb în cadrul exploatațiilor și al pădurilor, precum și ale vizitelor în exploatații și în păduri.

- (6) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește normele privind modalitățile de plată a costurilor suportate de participanți, inclusiv prin utilizarea de vouchere sau alte forme similare.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

Articolul 15

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

- (1) În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin pentru:

- (a) a ajuta fermierii, tinerii fermieri astfel cum au fost definiți în prezentul regulament, deținătorii de păduri, alți gestionari de terenuri și IMM-urile din zonele rurale să beneficieze de servicii de consiliere în vederea ameliorării atât a performanțelor economice și de mediu ale exploatațiilor, întreprinderilor și/sau investițiilor lor, cât și a capacității acestora de a genera beneficii pentru climă și de a fi reziliente la schimbările climatice;

(b) a promova înființarea de servicii de gestionare a exploatațiilor, de servicii de înlocuire în cadrul exploatației și de servicii de consiliere agricolă, precum și servicii de consiliere în sectorul silvic, inclusiv sistemul de consiliere agricolă menționat la articolele 12-14 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;

(c) a promova formarea profesională a consultanților.

(2) Beneficiarii sprijinului prevăzut la alineatul (1) literele (a) și (c) sunt furnizorii de servicii de consiliere sau de formare. Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă autorității sau organismului selectat pentru înființarea serviciilor de gestionare a exploatațiilor, a serviciilor de înlocuire în cadrul exploatației și a serviciilor de consiliere agricolă sau de consiliere în sectorul silvic.

(3) Autoritățile sau organismele selectate pentru a oferi servicii de consiliere dispun de resurse corespunzătoare, și anume de personal calificat și care beneficiază de formare periodică, precum și de experiență consultativă și de fiabilitate în ceea ce privește domeniile de consiliere. Beneficiarii care intră sub incidența acestei măsuri sunt selectați prin licitație. Procedura de selecție este reglementată de legislația privind achizițiile publice și este deschisă atât organismelor publice, cât și celor private. Aceasta este obiectivă, iar candidații aflați în situație de conflict de interese sunt excluși.

Atunci când oferă consiliere, serviciile de consiliere respectă obligațiile de nedivulgare prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

(4) Serviciile de consiliere destinate individual fermierilor, tinerilor fermieri astfel cum au fost definiți în prezentul regulament și altor gestionari de terenuri sunt legate de cel puțin una dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală și vizează cel puțin unul dintre următoarele elemente:

(a) obligațiile, la nivel de exploatație, care decurg din cerințele de reglementare în materie de gestionare și/sau din standardele privind bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la titlul VI capitolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;

(b) dacă este cazul, practicile agricole benefice pentru climă și mediu prevăzute la titlul III capitolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și întreținerea suprafeței agricole la care se face referire la articolul 4 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013;

(c) măsurile, la nivel de exploatație, prevăzute în programele de dezvoltare rurală care urmăresc promovarea modernizării exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului;

(d) cerințele definite de statele membre în vederea punerii în aplicare a articolului 11 alineatul (3) din Directiva-cadru privind apa;

(e) cerințele definite de statele membre în vederea punerii în aplicare a articolului 55 din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009, în special respectarea principiilor generale ale gestionării integrate a dăunătorilor menționată la articolul 14 din Directiva 2009/128/CE; sau

(f) acolo unde este relevant, standardele de securitate la locul de muncă sau standardele de securitate care au legătură cu exploatarea agricolă;

(g) consiliere specifică acordată fermierilor care se stabilesc pentru prima dată.

Consilierea poate viza, de asemenea, alte aspecte și în special informațiile legate de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea, de biodiversitate și de protecția apelor astfel cum figurează în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 sau aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale exploatației agricole, inclusiv aspectele privind competitivitatea. Aceasta poate cuprinde consiliere pentru dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare, agricultura ecologică și aspectele legate de sănătate în zootehnie.

(5) Serviciile de consiliere destinate deținătorilor de păduri acoperă cel puțin obligațiile relevante prevăzute în Directivele 92/43/CEE, 2009/147/CE și Directiva-cadru privind apa. Aceste servicii de consiliere pot viza, de asemenea, aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale exploatației forestiere.

(6) Serviciile de consiliere destinate IMM-urilor pot viza aspecte legate de performanțele economice și de mediu ale întreprinderii.

(7) Dacă este adecvat și justificat corespunzător, consilierea poate fi oferită, parțial, în grup, luându-se însă în considerare situația fiecărui utilizator al serviciilor respective.

(8) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) literele (a) și (c) este limitat la cuantumurile maxime prevăzute în anexa II. Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă degresiv pe o perioadă de maximum cinci ani de la stabilire.

Articolul 16

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin fermierilor și grupurilor de fermieri care participă pentru prima dată la:

(a) schemele de calitate instituite în cadrul următoarelor regulamente și dispoziții:

- (i) Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾;
 - (ii) Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului ⁽²⁾;
 - (iii) Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾;
 - (iv) Regulamentul (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului ⁽⁴⁾;
 - (v) partea II titlul II capitolul I secțiunea 2 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Consiliului în ceea ce privește vinul.
- (b) schemele de calitate, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor agricole, pentru produse agricole și alimentare sau pentru bumbac, recunoscute de statele membre ca îndeplinind următoarele criterii:
- (i) specificitatea produsului final din cadrul acestor scheme derivă din obligații clare privind garantarea:
 - caracteristicilor specifice ale produselor,
 - metodelor specifice de cultivare sau de producție, sau
 - unei calități a produsului final care depășește semnificativ standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum în ceea ce privește sănătatea publică, sănătatea animalelor sau a plantelor, bunăstarea animalelor sau protecția mediului;
 - (ii) schema este deschisă tuturor producătorilor;
 - (iii) schema implică respectarea unor specificații obligatorii ale produsului, acest lucru fiind verificat de autoritățile publice sau de un organism independent de inspecție;
 - (iv) schema este transparentă și asigură trasabilitatea completă a produselor; sau

(c) scheme voluntare de certificare a produselor agricole recunoscute de statele membre ca aplicând orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare.

(2) Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate acoperi, de asemenea, costuri care decurg din activități de informare și promovare puse în aplicare de grupuri de producători pe piața internă, privind produse care fac obiectul unei scheme de calitate care beneficiază de sprijin în conformitate cu alineatul (1).

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) se acordă sub forma unui stimul financiar anual al cărui nivel se stabilește în funcție de nivelul costurilor fixe rezultate din participarea la schemele pentru care se acordă sprijin, în decursul unei perioade de maximum cinci ani.

În scopul aplicării prezentului alineat, „costuri fixe” înseamnă costurile aferente aderării la o schemă de calitate care beneficiază de sprijin și cotizația anuală de participare la schema respectivă, inclusiv, dacă este cazul, cheltuielile aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei.

În sensul prezentului articol, „fermier” înseamnă fermier activ în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(4) Sprijinul este limitat la rata maximă a sprijinului și cuantumul prevăzute în anexa II.

(5) Pentru a ține seama de noul drept al Uniunii care poate afecta sprijinul din cadrul acestei măsuri și pentru a asigura coerența cu alte instrumente ale Uniunii privind promovarea măsurilor agricole și a preveni denaturarea concurenței, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 în ceea ce privește schemele specifice ale Uniunii care fac obiectul alineatului (1) litera (a) și caracteristicile grupurilor de producători și ale tipurilor de acțiuni care pot beneficia de sprijin în temeiul alineatului (2), stabilirea condițiilor de prevenire a discriminării împotriva anumitor produse; și stabilirea condițiilor pe baza cărora mărcile comerciale sunt excluse de la acordarea sprijinului.

Articolul 17

Investiții în active fizice

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții tangibile și/sau intangibile care:

- (a) ameliorează nivelul global de performanță și de durabilitate al exploatației agricole;
- (b) vizează prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole care fac obiectul anexei I la tratat sau ale bumbacului, cu excepția produselor pescărești; rezultatul procesului de producție poate fi un produs care nu face obiectul anexei respective;

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind definirea, desemnarea, prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1576/89 al Consiliului (JO L 39, 13.2.2008, p. 16).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului din 10 iunie 1991 de stabilire a normelor generale privind definirea, descrierea și prezentarea vinurilor aromatizate, a băuturilor aromatizate pe bază de vin și a coctailurilor aromatizate din produse vitivinicole (JO L 149, 14.6.1991, p. 1).

(c) vizează infrastructura necesară pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea agriculturii și a silviculturii, inclusiv accesul la suprafețele agricole și forestiere, consolidarea și ameliorarea terenurilor, și furnizarea și economisirea energiei și a apei; sau

(d) constituie investiții neproductive legate de îndeplinirea obiectivelor din domeniul agromediului și al climei urmărite în cadrul prezentului regulament, inclusiv biodiversitatea, starea de conservare a speciilor și habitatelor, precum și investiții care sporesc valoarea de utilitate publică a unei zone Natura 2000 sau a altor sisteme cu înaltă valoare naturală care urmează să fie definite în program.

(2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) este acordat fermierilor sau grupurilor de fermieri.

În cazul investițiilor vizând sprijinirea restructurării exploatațiilor, statele membre direcționează sprijinul către exploatații în conformitate cu analiza SWOT realizată în legătură cu prioritatea Uniunii în materie de dezvoltare rurală intitulată „creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor”.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) literele (a) și (b) este limitat la ratele maxime ale sprijinului prevăzute în anexa II. Respectivele rate maxime pot fi majorate în cazul tinerilor fermieri, al investițiilor colective, inclusiv cele legate de o fuziune a unor organizații de producători, și al proiectelor integrate care implică acordarea de sprijin în cadrul mai multor măsuri, al investițiilor în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32, al investițiilor legate de operațiunile care fac obiectul articolelor 28 și 29 și al operațiunilor care beneficiază de sprijin în cadrul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, în conformitate cu ratele sprijinului prevăzute în anexa II. Cu toate acestea, rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90 %.

(4) Sprijinul acordat în conformitate cu alineatul (1) literele (c) și (d) face obiectul ratelor de sprijin prevăzute în anexa II.

(5) Poate fi acordat sprijin tinerilor fermieri care se stabilesc pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șefi ai acestora, în ceea ce privește investițiile necesare pentru a se conforma standardelor Uniunii care se aplică producției agricole, inclusiv celor privind normele de securitate a muncii. Un astfel de sprijin poate fi acordat pe o perioadă de maxim 24 de luni de la data stabilirii.

(6) În cazul în care dreptul Uniunii impune noi cerințe fermierilor, sprijinul poate fi acordat pentru investiții necesare

pentru a se conforma respectivelor cerințe, pe o perioadă de maxim 12 luni de la data la care acestea au devenit obligatorii pentru exploatația agricolă.

Articolul 18

Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și de evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare

(1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în:

(a) investiții în măsuri preventive destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile;

(b) investiții pentru refacerea terenurilor agricole și a potențialului de producție afectate de dezastre naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de evenimente catastrofale.

(2) Sprijinul se acordă fermierilor sau grupurilor de fermieri. Sprijinul poate fi acordat și entităților publice, acolo unde se stabilește o legătură între investițiile realizate de entitățile respective și potențialul de producție agricolă.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) este condiționat de recunoașterea oficială de către autoritățile publice competente ale statelor membre a faptului că s-a produs un dezastru natural și că acest dezastru sau măsurile adoptate în conformitate cu Directiva 2000/29/CE a Consiliului⁽¹⁾ în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări cu dăunători a cauzat distrugerea a cel puțin 30 % din potențialul agricol relevant.

(4) În cadrul acestei măsuri nu se acordă niciun sprijin pentru pierderea venitului cauzată de dezastrul natural sau de evenimentul catastrofal.

Statele membre garantează evitarea supracompensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau cu sistemele private de asigurări.

(5) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) este limitat la ratele maxime ale sprijinului prevăzute în anexa II.

Articolul 19

Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

(1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în:

(a) ajutor la înființarea întreprinderii pentru:

(i) tinerii fermieri;

(ii) activități neagricole în zone rurale;

⁽¹⁾ Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate (JO L 169, 10.7.2000, p. 1).

(iii) dezvoltarea fermelor mici;

(b) investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole;

(c) plățile anuale sau plățile unice acordate fermierilor eligibili pentru schema pentru micii fermieri stabilită la titlul V din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 („schema pentru micii fermieri”) care își transferă definitiv exploatarea altui fermier;

(2) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (i) se acordă tinerilor fermieri.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (ii) se acordă fermierilor sau membrilor unei gospodării agricole care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și persoanelor fizice din zone rurale.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (iii) se acordă fermelor mici, astfel cum sunt definite de statele membre.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și persoanelor fizice din zone rurale, precum și fermierilor sau membrilor unei gospodării agricole.

Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (c) se acordă fermierilor eligibili pentru a participa la schema pentru micii fermieri care, în momentul depunerii cererii de acordare a sprijinului, au fost eligibili pentru cel puțin un an și care se angajează să transfere definitiv altui fermier întreaga lor exploatare și drepturile de plată corespunzătoare. Sprijinul se plătește începând cu data transferului și până la 31 decembrie 2020 sau se calculează ținând seama de perioada respectivă și se plătește sub forma unei plăți unice.

(3) Orice persoană fizică sau juridică sau orice grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de forma juridică acordată grupului și membrilor săi în temeiul legislației naționale, poate fi considerat membru al unei gospodării agricole, cu excepția lucrătorilor agricoli. În cazul în care se consideră că o persoană juridică sau un grup de persoane juridice este membru al gospodăriei agricole, membrul respectiv trebuie să desfășoare o activitate agricolă în cadrul exploatarei în momentul solicitării sprijinului.

(4) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) se acordă cu condiția prezentării unui plan de afaceri. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.

Pentru tinerii fermieri care beneficiază de sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (i), planul de afaceri prevede ca tânărul fermier să respecte articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 referitor la fermieri activi, în termen de 18 luni de la data stabilirii.

Statele membre definesc praguri superioare și inferioare pentru a permite exploatașilor agricole să aibă acces la sprijinul acordat în temeiul alineatului (1) litera (a) punctele (i) și (iii). Pragul inferior stabilit pentru sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (i) este mai ridicat decât pragul superior stabilit pentru sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctul (iii). Sprijinul este limitat la exploatașii care intră sub incidența definiției microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici.

(5) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (a) se acordă în cel puțin două rate pe o perioadă de maximum cinci ani. Ratele pot fi degresive. Plata ultimei rate, în temeiul alineatului (1) litera (a) punctele (i) și (ii), este condiționată de implementarea corectă a planului de afaceri.

(6) Quantumul maxim al sprijinului prevăzut la alineatul (1) litera (a) este stabilit în anexa II. Statele membre definesc quantumul sprijinului prevăzut la alineatul (1) litera (a) punctele (i) și (ii) ținând seama și de situația socioeconomică a zonei acoperite de program.

(7) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (c) este egal cu 120 % din plata anuală pe care beneficiarul este eligibil să o primească în cadrul schemei pentru micii fermieri.

(8) Pentru a se garanta utilizarea eficientă și efectivă a resurselor FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83 care stabilesc conținutul minim al planurilor de afaceri și la criteriile care urmează să fie utilizate de statele membre pentru fixarea pragurilor la care se face referire la alineatul (4) din prezentul articol.

Articolul 20

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin în special pentru:

(a) elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală;

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(c) infrastructura de bandă largă, inclusiv construirea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă de bandă largă și furnizarea accesului la banda largă, precum și soluții publice de e-guvernare;

(d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;

- (e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică;
- (f) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;
- (g) investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezărilor respective.

(2) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri vizează exclusiv infrastructura la scară mică, astfel cum este definită de fiecare stat membru în programul său. Cu toate acestea, programele de dezvoltare rurală pot prevedea anumite derogări de la această normă în cazul investițiilor în banda largă și a celor realizate în domeniul energiei din surse regenerabile. În acest caz, sunt stabilite criterii clare care să asigure complementaritatea cu sprijinul acordat în cadrul altor instrumente ale Uniunii.

(3) Investițiile realizate în temeiul alineatului (1) sunt eligibile pentru sprijin dacă operațiunile relevante sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri, și sunt coerente cu orice strategie de dezvoltare locală relevantă.

Articolul 21

Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru:

- (a) împădurire și crearea de suprafețe împădurite;
- (b) înființarea de sisteme agroforestiere;
- (c) prevenirea și refacerea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezastre naturale și de evenimente catastrofale, inclusiv de invaziile de dăunători, de izbucnirea unor boli și de amenințările legate de climă;
- (d) investiții în ameliorarea rezilienței și a valorii ecologice, precum și a potențialului de atenuare a ecosistemelor forestiere;
- (e) investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, în mobilizarea și în comercializarea produselor forestiere.

(2) Limitările dreptului de proprietate asupra pădurilor prevăzute la articolele 22-26 nu se aplică pădurilor tropicale sau subtropicale și nici suprafețelor împădurite de pe teritoriul insulelor Azore, Madeira și Canare, al insulelor mici din Marea

Egee, în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93 al Consiliului ⁽¹⁾, și al departamentelor franceze de peste mări.

În cazul exploatațiilor care depășesc anumite dimensiuni, care urmează să fie stabilite de statele membre în program, sprijinul este condiționat de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau a unui instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa.

Articolul 22

Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (a) se acordă deținătorilor de terenuri publice și privați și asociațiilor acestora și acoperă costurile de instalare și o primă anuală pe hectar pentru a acoperi costurile de întreținere și pierderile de venituri agricole, inclusiv cele pentru curățenia timpurie și cea târzie, pe o perioadă de maximum doisprezece ani. În cazul terenurilor aflate în proprietatea statului, sprijinul se poate acorda doar dacă autoritatea care gestionează respectivele terenuri este un organism privat sau o municipalitate.

Sprijinul pentru împădurirea terenurilor aflate în proprietatea unor autorități publice sau pentru arbori cu creștere rapidă acoperă numai costurile de instalare.

(2) Sunt eligibile atât terenurile agricole, cât și cele neagricole. Speciile plantate sunt adaptate la condițiile climatice și de mediu ale zonei respective și respectă cerințele minime în materie de protecție a mediului. Nu se acordă niciun sprijin pentru plantarea de arbori din specii forestiere cu ciclu scurt de producție, pomi de Crăciun sau arbori cu creștere rapidă întrebuințați pentru producerea de energie. În zonele în care împădurirea este îngreunată de condiții pedoclimatice severe, se poate acorda sprijin pentru plantarea altor specii lemnoase perene, precum arbuști sau tufișuri adaptate la condițiile locale.

(3) Pentru a se asigura faptul că împădurirea terenurilor agricole este în concordanță cu obiectivele politicii în domeniul mediului, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește definirea cerințelor minime în materie de protecție a mediului menționate la alineatul (2) din prezentul articol.

Articolul 23

Înființarea de sisteme agroforestiere

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (b) se acordă deținătorilor privați de terenuri, municipalităților și asociațiilor acestora și acoperă costurile de înființare și o primă anuală pe hectar pentru a acoperi costurile de întreținere, pe o perioadă de maximum cinci ani.

⁽¹⁾ Regulamentul (CEE) nr. 2019/93 al Consiliului din 19 iulie 1993 privind măsurile specifice referitoare la unele produse agricole în favoarea insulelor mici din Marea Egee (JO L 184, 27.7.1993, p. 1).

(2) În sensul prezentului articol, „sisteme agroforestiere” înseamnă sisteme de utilizare a terenurilor care asociază silvicultura și agricultura pe aceleași suprafețe. Statele membre stabilesc numărul minim și maxim de copaci pe hectar, ținând seama de condițiile pedoclimatice și de mediu locale, de speciile forestiere și de nevoia de a garanta utilizarea durabilă a terenurilor în scopuri agricole.

(3) Sprijinul este limitat la rata maximă a sprijinului prevăzută în anexa II.

Articolul 24

Prevenirea și repararea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezaastre naturale și de evenimente catastrofale

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (c) se acordă deținătorilor privați și publici de păduri și altor organisme publice și de drept privat și asociațiilor acestora și acoperă costurile aferente următoarelor activități:

- (a) construirea de infrastructuri de protecție. În cazul liniilor somiere, se poate acorda sprijin și sub forma unui ajutor pentru costurile de întreținere. Nu se acordă niciun sprijin pentru activități legate de agricultură desfășurate în zonele care fac obiectul angajamentelor de agromediu;
- (b) activități de mică amploare de prevenire a incendiilor sau a altor pericole naturale desfășurate la nivel local, inclusiv utilizarea pășunatului animalelor;
- (c) instalarea și îmbunătățirea instalațiilor de monitorizare a incendiilor, a invaziilor de dăunători și a bolilor care afectează pădurile, precum și a echipamentelor de comunicații; și
- (d) refacerea potențialului forestier afectat de incendii și de alte dezaastre naturale, inclusiv dăunători, boli, evenimente catastrofale și incidente legate de schimbările climatice.

(2) În cazul măsurilor preventive referitoare la dăunători și la boli, riscul producerii unui dezastru natural relevant trebuie să fie dovedit științific și recunoscut de organizații științifice publice. Acolo unde este relevant, lista speciilor de organisme dăunătoare pentru plante care ar putea cauza un dezastru trebuie prevăzută în program.

Operațiunile eligibile trebuie să fie coerente cu planul de protecție a pădurilor stabilit de statele membre. În cazul exploatațiilor care depășesc anumite dimensiuni, care urmează să fie stabilite de statele membre în program, sprijinul este condiționat de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau a unui instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa, cu obiective detaliate în materie de prevenire.

Zonele forestiere incluse în categoria de risc de incendii mediu spre ridicat, în conformitate cu planul de protecție a pădurilor stabilit de statele membre, sunt eligibile pentru sprijinul legat de prevenirea incendiilor forestiere.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (d) este condiționat de recunoașterea oficială de către autoritățile publice competente ale statelor membre a faptului că s-a produs un dezastru natural și că respectivul dezastru sau măsurile adoptate în conformitate cu Directiva 2000/29/CE în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări cu dăunători a cauzat distrugerea a cel puțin 20 % din potențialul forestier relevant.

(4) În cadrul acestei măsuri nu se acordă niciun sprijin pentru pierderea venitului cauzată de dezastrul natural.

Statele membre garantează evitarea supracompensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau cu sistemele private de asigurări.

Articolul 25

Investiții în ameliorarea rezilienței și a valorii ecologice a ecosistemelor forestiere

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (d) se acordă persoanelor fizice, deținătorilor privați și publici de păduri și altor organisme publice și de drept privat și asociațiilor acestora.

(2) Investițiile vizează îndeplinirea angajamentelor în scopul protecției mediului, pentru furnizarea de servicii ecosistemice și/sau pentru îmbunătățirea utilității publice a pădurilor sau a suprafețelor împădurite din zona în cauză sau ameliorarea potențialului ecosistemelor de atenuare a schimbărilor climatice, fără a exclude beneficiile economice pe termen lung.

Articolul 26

Investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, mobilizarea și comercializarea produselor forestiere

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 21 alineatul (1) litera (e) se acordă deținătorilor privați de păduri, municipalităților și asociațiilor acestora, precum și IMM-urilor, pentru investiții în ameliorarea potențialului forestier sau legate de activități de prelucrare, mobilizare și comercializare care conferă valoare adăugată produselor forestiere. În cazul teritoriilor insulelor Azore, Madeira și Canare, al insulelor mici din Marea Egee, în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93, și al departamentelor franceze de peste mări se poate acorda sprijin și întreprinderilor care nu sunt IMM-uri.

(2) Investițiile legate de creșterea valorii economice a pădurilor se justifică în legătură cu îmbunătățirile preconizate pentru păduri cu privire la una sau mai multe exploatații și pot include investiții în echipamente și practici de recoltare favorabile solului și cu consum redus de resurse.

(3) Investițiile legate de utilizarea lemnului ca materie primă sau ca sursă de energie se limitează la toate operațiunile anterioare prelucrării industriale.

(4) Sprijinul este limitat la ratele maxime ale sprijinului stabilite în anexa II.

Articolul 27

Înființarea grupurilor și organizațiilor de producători

(1) În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru facilitarea înființării grupurilor și organizațiilor de producători din sectoarele agricol și silvic, în scopul:

- (a) adaptării producției și produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri sau organizații la cerințele pieței;
- (b) introducerii în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- (c) stabilirii unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității; și
- (d) altor activități care pot fi desfășurate de către grupurile și organizațiile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare.

(2) Sprijinul se acordă grupurilor și organizațiilor de producători recunoscute oficial de autoritățile competente ale statelor membre, pe baza unui plan de afaceri. Sprijinul este limitat la grupurile și organizațiile care sunt IMM-uri.

Statele membre verifică dacă obiectivele planului de afaceri au fost îndeplinite în termen de cinci ani de la recunoașterea grupului sau organizației de producători.

(3) Sprijinul se plătește pe baza unui plan de afaceri, sub forma unui ajutor forfetar plătit în tranșe anuale pe o perioadă care nu depășește cinci ani de la data la care grupul sau organizația de producători a fost recunoscut(ă) și este regresiv. Sprijinul se calculează pe baza producției comercializate anual de către grup sau organizație. Statele membre plătesc ultima rată numai după ce au verificat dacă planul de afaceri a fost implementat corect.

În primul an, statele membre pot plăti grupului sau organizației de producători un sprijin calculat pe baza valorii medii anuale a producției comercializate de membrii acestuia (acesteia), în ultimii trei ani înainte de aderarea la grup sau organizație. În cazul grupurilor și organizațiilor de producători din sectorul

silvic, sprijinul se calculează pe baza producției medii comercializate de membrii grupului sau organizației în ultimii cinci ani înainte de recunoașterea acestuia (acesteia), excluzând valorile minime și maxime.

(4) Sprijinul este limitat la ratele și cuantumurile maxime prevăzute în anexa II.

(5) Statele membre pot continua sprijinul acordat pentru înființarea grupurilor de producători chiar și după ce au fost recunoscute ca organizații de producători în condițiile Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 ⁽¹⁾.

Articolul 28

Agromediu și climă

(1) Statele membre pun la dispoziție sprijinul din cadrul acestei măsuri, pe întregul lor teritoriu, în conformitate cu nevoile și prioritățile lor specifice naționale, regionale sau locale. Această măsură urmărește conservarea și promovarea schimbărilor necesare la nivelul practicilor agricole care aduc o contribuție pozitivă mediului și climei. Includerea acestuia în programele de dezvoltare rurală este obligatorie la nivel național și/sau regional.

(2) Plățile pentru agromediu și climă se acordă fermierilor, grupurilor de fermieri sau grupurilor formate din fermieri și alți gestionari de terenuri care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente de agromediu și climatice având ca obiect terenuri agricole, care urmează să fie definite de statele membre, incluzând, dar fără a se limita la suprafața agricolă definită la articolul 2 din prezentul regulament. Atunci când acest lucru este justificat corespunzător de realizarea obiectivelor legate de mediu, plățile pentru agromediu și climă pot fi acordate și altor gestionari de terenuri sau grupurilor formate din alți gestionari de terenuri.

(3) Plățile pentru agromediu și climă acoperă numai angajamentele care depășesc standardele obligatorii relevante, stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, criteriile relevante și activitățile minime, astfel cum se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, și cerințele minime relevante pentru utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, precum și alte cerințe obligatorii relevante prevăzute în dreptul intern. Toate aceste cerințe obligatorii sunt identificate în program.

(4) Statele membre depun eforturi pentru a garanta că persoanelor care se angajează să desfășoare operațiuni în cadrul acestei măsuri le sunt furnizate cunoștințele și informațiile necesare pentru implementarea respectivelor operațiuni. Statele membre pot realiza aceasta, printre altele, prin asistență de specialitate legată de angajamente și/sau prin condiționarea sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri de obținerea formării necesare.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 922/72, (CEE) nr. 234/79, (CE) nr. 1037/2001 și (CE) nr. 1234/2007 ale Consiliului. (A se vedea pagina 671 din prezentul Jurnal Oficial).

(5) Angajamentele luate în temeiul acestei măsuri se asumă pentru o perioadă de cinci până la șapte ani. Cu toate acestea, dacă este necesar pentru realizarea sau menținerea beneficiilor de mediu urmărite, statele membre pot stabili, în programele lor de dezvoltare rurală, o perioadă mai lungă pentru anumite tipuri de angajamente, inclusiv prin acordarea o unei prelungiri anuale a acestora după încheierea perioadei inițiale. Pentru angajamentele noi care urmează direct după angajamentul îndeplinit în perioada inițială, statele membre pot stabili o perioadă mai scurtă în programele lor de dezvoltare rurală.

(6) Plățile se acordă anual pentru a compensa toate sau o parte din costurile suplimentare și pierderile de venit suportate de beneficiari ca urmare a angajamentelor luate. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentele de agromediu și climatice. Dacă angajamentele sunt luate de grupuri de fermieri sau de grupuri de fermieri și alți gestionari de terenuri, nivelul maxim este de 30 %.

La calcularea plăților la care se face referire la primul paragraf, statele membre scad suma necesară pentru a exclude dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

În cazuri justificate corespunzător, pentru operațiunile de conservare a mediului, sprijinul se poate acorda la rată forfetară sau ca plată unică pe unitate pentru angajamentele de a renunța la utilizarea comercială a suprafețelor, calculată pe baza costurilor adiționale suportate și a pierderilor de venit.

(7) Dacă este necesar, pentru a asigura aplicarea eficientă a măsurii, statele membre pot utiliza procedura de selecție a beneficiarilor prevăzută la articolul 49 alineatul (3).

(8) Sprijinul este limitat la cuantumurile maxime stabilite în anexa II.

În cadrul acestei măsuri nu se poate acorda niciun sprijin pentru angajamente care fac obiectul măsurii privind agricultura ecologică.

(9) Se poate acorda un sprijin pentru conservarea și pentru utilizarea și dezvoltarea durabile ale resurselor genetice în agricultură în cadrul unor operațiuni care nu intră sub incidența dispozițiilor de la alineatele (1)-(8). Angajamentele respective pot fi îndeplinite de către alți beneficiari decât cei menționați la alineatul (2).

(10) Pentru a se asigura că angajamentele de agromediu și climatice sunt definite în conformitate cu prioritățile Uniunii pentru dezvoltare rurală, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește:

(a) condițiile aplicabile angajamentelor de extensificare a unităților zootehnice;

(b) condițiile aplicabile angajamentelor privind creșterea raselor locale aflate în pericol de abandon sau conservarea resurselor genetice vegetale în pericol de eroziune genetică, și

(c) definirea operațiunilor eligibile în temeiul alineatului (9).

(11) Pentru a garanta că dubla finanțare la care se face referire la alineatul (6) al doilea paragraf este exclusă, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, prin care să stabilească metoda de calcul care să fie utilizată, inclusiv în cazul măsurilor echivalente în temeiul articolului 43 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

Articolul 29

Agricultura ecologică

(1) Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă pe hectar de suprafață agricolă fermierilor sau grupurilor de fermieri care se angajează în mod voluntar să adopte sau să mențină practici și metode specifice agriculturii ecologice, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 834/2007 și care sunt fermieri activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(2) Sprijinul se acordă exclusiv pentru angajamente care depășesc standardele obligatorii relevante stabilite în temeiul titlului VI capitolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, criteriile relevante și activitățile minime care se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. PD/2013, cerințele minime relevante privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, precum și alte cerințe obligatorii relevante prevăzute în dreptul intern. Toate aceste cerințe sunt identificate în program.

(3) Angajamentele luate în temeiul acestei măsuri se fac pentru o perioadă de cinci până la șapte ani. În cazul în care sprijinul se acordă pentru conversia la agricultura ecologică, statele membre pot stabili o perioadă inițială mai scurtă care să corespundă perioadei de conversie. Dacă sprijinul se acordă pentru menținerea agriculturii ecologice, statele membre pot să prevadă în programele lor de dezvoltare rurală o prelungire anuală după încheierea perioadei inițiale. Pentru angajamentele noi în materie de conservare care urmează direct după angajamentul îndeplinit în perioada inițială, statele membre pot stabili o perioadă mai scurtă în programele lor de dezvoltare rurală.

(4) Plățile se acordă anual și compensează beneficiarii pentru toate sau o parte din costurile suplimentare și pierderile de venit suportate ca urmare a angajamentelor luate. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale, reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentele respective. Dacă angajamentele sunt luate de grupuri de fermieri, nivelul maxim este de 30 %.

La calcularea plăților la care se face referire la primul paragraf, statele membre scad sumele necesare pentru a exclude dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(5) Sprijinul este limitat la cuantumurile maxime stabilite în anexa II.

(6) Pentru a garanta că dubla finanțare la care se face referire la alineatul (4) al doilea paragraf este exclusă, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, prin care să stabilească metoda de calcul care să fie utilizată.

Articolul 30

Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa

(1) Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă anual pe hectar de suprafață agricolă sau de pădure, pentru a compensa beneficiarii pentru costurile suplimentare și pierderile de venit generate de dezavantajele din zonele în cauză, legate de punerea în aplicare a Directivelor 92/43/CEE și 2009/147/CE și a Directivei-cadru privind apa.

La calcularea sprijinului din cadrul acestei măsuri, statele membre scad suma necesară pentru a exclude dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(2) Sprijinul se acordă fermierilor, deținătorilor privați de păduri și asociațiilor de deținători privați de păduri. În cazuri justificate corespunzător, sprijinul poate fi acordat și altor gestionari de terenuri.

(3) Sprijinul destinat fermierilor în legătură cu Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE se acordă numai în legătură cu dezavantajele care decurg din respectarea cerințelor care depășesc bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la articolul 94 și în anexa II la Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Consiliului și criteriile relevante și activitățile minime stabilite în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(4) Sprijinul destinat fermierilor în legătură cu Directiva-cadru privind apa se acordă numai cu condiția respectării anumitor cerințe care:

(a) au fost introduse prin Directiva-cadru privind apa, sunt în conformitate cu programele de măsuri prevăzute în planurile de management al bazinelor hidrografice în scopul îndeplinirii obiectivelor legate de mediu ale directivei respective și depășesc măsurile necesare pentru punerea în aplicare a dreptului Uniunii privind protecția apelor;

(b) depășesc cerințele legale în materie de gestionare și bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la titlul VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, precum și criteriile relevante și activitățile minime care se stabilesc în temeiul articolului 4 alineatul (1) litera (c) punctele (ii) și (iii) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(c) depășesc nivelul de protecție prevăzut de dreptul Uniunii în vigoare la momentul adoptării Directivei-cadru privind apa, în conformitate cu articolul 4 alineatul (9) din directiva respectivă; și

(d) impun schimbări majore ale tipului de utilizare a terenurilor și/sau restricții importante în privința practicilor agricole, care au ca efect o scădere considerabilă a venitului.

(5) Cerințele menționate la alineatele (3) și (4) sunt identificate în program.

(6) Următoarele suprafețe sunt eligibile pentru plăți:

(a) zonele agricole și forestiere Natura 2000 delimitate în conformitate cu Directivele 92/43/CEE și 2009/147/CE;

(b) alte zone delimitate de protecție a naturii în care există restricții în materie de mediu aplicabile activităților agricole sau forestiere, care contribuie la punerea în aplicare a articolului 10 din Directiva 92/43/CEE, cu condiția ca aceste zone să nu depășească, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, 5 % din zonele Natura 2000 delimitate, acoperite de domeniul de aplicare teritorial al programului;

(c) zonele agricole incluse în planurile de management al bazinelor hidrografice în conformitate cu Directiva cadru privind apa.

(7) Sprijinul este limitat la cuantumurile maxime stabilite în anexa II.

(8) Pentru a garanta că dubla finanțare la care se face referire la alineatul (1) al doilea paragraf este exclusă, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, prin care să stabilească metoda de calcul care să fie utilizată.

Articolul 31

Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

(1) Plățile pentru fermierii din zonele montane și din alte zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice se acordă anual, pe hectar de suprafață agricolă, pentru a compensa, total sau parțial, costurile suplimentare și pierderile de venit suportate de fermieri din cauza constrângerilor impuse producției agricole în zonele în cauză.

Costurile suplimentare și pierderile de venit se calculează în raport cu suprafețele care nu se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, luând în considerare plățile efectuate în temeiul titlului III capitolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

La calcularea costurilor suplimentare și a pierderilor de venit, statele membre pot, în cazuri justificate corespunzător, să efectueze diferențieri în ceea ce privește nivelul plăților, luând în considerare:

- gravitatea constrângerii permanente identificate care afectează activitățile agricole;
- sistemul agricol.

(2) Plățile se acordă fermierilor care se angajează să își continue activitatea agricolă în zonele delimitate în temeiul articolului 32 și sunt fermieri activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(3) Cuantumul plăților se stabilește între limita minimă și cea maximă prevăzute în anexa II. Aceste plăți pot fi majorate în cazuri motivate în mod corespunzător, luându-se în considerare circumstanțe specifice care trebuie justificate în programele de dezvoltare rurală.

(4) Statele membre prevăd degresivitatea plăților pentru suprafețe care depășesc un prag minim per exploatație, care urmează a fi stabilit în program, cu excepția cazului în care grantul acoperă doar plata minimă pe hectar pe an, astfel cum este prevăzut în anexa II.

În cazul unei persoane juridice sau al unui grup de persoane fizice sau juridice, statele membre pot aplica degresivitatea plăților la nivelul membrilor acestor persoane juridice sau grupuri, cu condiția ca:

- (a) dreptul intern să prevadă ca membrii să își asume individual drepturi și obligații comparabile cu cele ale fermierilor individuali care au statutul de șef de exploatație, în special în ceea ce privește statutul lor economic, social și fiscal; și
- (b) membrii individuali respectivi să fi contribuit la consolidarea structurilor agricole ale persoanelor juridice sau ale grupurilor în cauză.

(5) În plus față de plățile prevăzute la alineatul (2), statele membre pot acorda plăți în cadrul acestei măsuri în perioada 2014-2020 beneficiarilor din zonele care au fost eligibile în temeiul articolului 36 litera (a) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 în perioada de programare 2007-2013. Pentru beneficiarii din zone care nu mai sunt eligibile ca urmare a noii delimitări menționate la articolul 32 alineatul (3), respectivele plăți sunt degresive pe o perioadă de maximum patru ani. Perioada respectivă începe la data finalizării delimitării prevăzute la articolul 32 alineatul (3) și cel târziu în 2018. Nivelul plăților respective începe la maximum 80 % din plata medie fixată în programul pentru perioada de programare 2007-2013 în conformitate cu articolul 36 litera (a) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 și se încheie cel mai târziu în 2020 la maximum 20 %. În cazul în care aplicarea

degresivității face ca nivelul plăților să ajungă la 25 EUR, statul membru poate continua plățile la acest nivel până la finalizarea perioadei de eliminare progresivă a plăților.

După finalizarea delimitării, beneficiarii din zonele care rămân eligibile primesc integral plățile acordate în cadrul acestei măsuri.

Articolul 32

Delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

(1) Statele membre delimitează, pe baza alineatelor (2), (3) și (4), zonele eligibile pentru plățile prevăzute la articolul 31, în funcție de următoarele categorii:

- (a) zone montane;
- (b) zone, altele decât zonele montane, care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative; și
- (c) alte zone care se confruntă cu constrângeri specifice.

(2) Pentru a fi eligibile pentru plățile prevăzute la articolul 31, zonele montane prezintă o limitare considerabilă a posibilităților de utilizare a terenurilor și o importantă creștere a costurilor de producție din cauza:

- (a) existenței unor condiții climatice foarte dificile datorate altitudinii, care au ca efect diminuarea substanțială a perioadei de vegetație;
- (b) prezenței în cea mai mare parte a zonei în cauză, la o altitudine mai mică, a unor pante care sunt prea abrupte pentru utilizarea mașinilor agricole sau care necesită utilizarea unor echipamente speciale foarte costisitoare, sau o combinație a acestor doi factori, acolo unde constrângerile generate de fiecare factor în parte sunt mai puțin accentuate, însă combinația dintre aceștia generează constrângeri echivalente.

Zonele situate la nord de paralela 62 și anumite zone adiacente sunt considerate ca fiind zone montane.

(3) Pentru a fi eligibile pentru plățile acordate în temeiul articolului 31, zonele care nu sunt zone montane sunt considerate ca fiind confruntate cu constrângeri naturale semnificative dacă cel puțin 60 % din suprafața agricolă îndeplinește cel puțin unul dintre criteriile enumerate în anexa III la valoarea pragului indicată.

Respectarea acestor condiții se asigură la nivelul unităților administrative locale (nivelul „LAU 2”) sau la nivelul unei unități locale clar delimitate care acoperă o singură zonă geografică, clară, continuă, cu o identitate economică și administrativă distinctă.

Atunci când delimitează zonele care fac obiectul prezentului alineat, statele membre realizează un exercițiu de reglare, bazat pe criterii obiective, în scopul excluderii zonelor în care s-a dovedit prin documente că există constrângeri naturale semnificative menționate la primul paragraf, care au fost însă depășite cu ajutorul unor investiții sau prin activitate economică, sau prin probe legate de productivitatea normală a terenurilor, sau în care metodele de producție ori sistemele agricole compensează pierderile de venit sau costurile suplimentare menționate la articolul 31 alineatul (1).

(4) Alte zone decât cele menționate la alineatele (2) și (3) sunt eligibile pentru plățile acordate în temeiul articolului 31 dacă se confruntă cu constrângeri specifice și dacă este necesar să se continue gestionarea terenurilor pentru a conserva sau pentru a ameliora mediul, pentru a menține peisajul rural și a conserva potențialul turistic sau pentru a proteja zona de coastă.

Zonele care se confruntă cu constrângeri specifice cuprind zone agricole în cadrul cărora condițiile naturale de producție sunt similare și a căror suprafață totală nu depășește 10 % din teritoriul statului membru în cauză.

În plus, mai pot fi eligibile pentru plăți în temeiul prezentului alineat zonele în care:

- cel puțin 60 % din suprafața agricolă îndeplinește cel puțin două dintre criteriile enumerate în anexa III, fiecare din ele într-o marjă de maxim 20 % din valoarea indicată a pragului; sau
- cel puțin 60 % din suprafața agricolă este formată din suprafețe care îndeplinesc cel puțin unul dintre criteriile enumerate în anexa III la valoarea indicată a pragului și suprafețe care îndeplinesc cel puțin două dintre criteriile enumerate în anexa III, fiecare din ele într-o marjă de maxim 20 % din valoarea indicată a pragului.

Respectarea acestor condiții se asigură la nivelul LAU 2 sau la nivelul unei unități locale clar delimitate care acoperă o singură zonă geografică, clară și continuă, cu o identitate economică și administrativă care poate fi definită. La delimitarea zonelor care fac obiectul prezentului paragraf, statele membre realizează un exercițiu de reglare, conform descrierii de la articolul 32 alineatul (3). Zonele considerate eligibile în temeiul prezentului paragraf se iau în considerare pentru calculul limitei de 10 % menționate la al doilea paragraf.

Prin derogare, primul paragraf nu se aplică statelor membre al căror întreg teritoriu a fost considerat drept zonă confruntată cu handicapuri specifice în temeiul Regulamentelor (CE) nr. 1698/2005 și (CE) nr. 1257/1999.

(5) Statele membre anexează la programele lor de dezvoltare rurală:

- (a) delimitările existente sau modificate în temeiul alineatelor (2) și (4);
- (b) noua delimitare a zonelor în conformitate cu alineatul (3).

Articolul 33

Bunăstarea animalelor

(1) Plățile pentru bunăstarea animalelor prevăzute în cadrul acestei măsuri se acordă fermierilor care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente în favoarea bunăstării animalelor și care sunt fermieri activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(2) Plățile în favoarea bunăstării animalelor acoperă numai angajamentele care depășesc standardele obligatorii relevante stabilite în temeiul titlului VI capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și alte cerințe obligatorii relevante. Aceste cerințe relevante sunt identificate în program.

Angajamentele respective se asumă pentru o perioadă de unu până la șapte ani, cu posibilitatea de reînnoire.

(3) Plățile se acordă anual și compensează fermierii pentru toate costurile suplimentare sau pentru o parte a acestora și pentru pierderile de venit care rezultă din angajamentul luat. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale, reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentul respectiv.

Sprijinul este limitat la cuantumul maxim prevăzut în anexa II.

(4) Pentru a se asigura că angajamentele în materie de bunăstare a animalelor sunt în concordanță cu politica generală a Uniunii în acest domeniu, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în temeiul articolului 83, în ceea ce privește delimitarea zonelor în care angajamentele în favoarea bunăstării animalelor prevăd standarde îmbunătățite pentru metodele de producție.

Articolul 34

Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor

(1) Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă pe hectar de pădure deținătorilor publici și privați de păduri, altor organisme de drept privat și publice și asociațiilor acestora care se angajează în mod voluntar să desfășoare operațiuni constând într-unul sau mai multe angajamente de silvomediu și climatice. În cazul pădurilor aflate în proprietatea statului, sprijinul se poate acorda doar dacă autoritatea care gestionează respectivele păduri este un organism privat sau o municipalitate.

În cazul exploatațiilor forestiere care depășesc un anumit prag, care urmează să fie stabilit de statele membre în programele lor de dezvoltare rurală, sprijinul prevăzut la alineatul (1) este condiționat de prezentarea informațiilor relevante dintr-un plan de gestionare a pădurilor sau a unui instrument echivalent în concordanță cu gestionarea durabilă a pădurilor, astfel cum a fost definită de Conferința ministerială din 1993 privind protecția pădurilor în Europa.

(2) Plățile acoperă numai angajamentele care depășesc cerințele obligatorii relevante prevăzute de legea națională a pădurilor sau de dreptul intern relevant. Toate aceste cerințe sunt identificate în program.

Angajamentele se iau pentru o perioadă între cinci și șapte ani. Cu toate acestea, dacă este necesar și justificat în mod corespunzător, statele membre pot să prevadă, în programele lor de dezvoltare rurală, o perioadă mai lungă pentru anumite tipuri de angajamente.

(3) Plățile compensează beneficiarii pentru toate sau o parte din costurile suplimentare și pierderile de venit suportate ca urmare a angajamentelor luate. Dacă este necesar, plățile respective pot acoperi și costurile tranzacționale, reprezentând până la 20 % din prima plătită pentru angajamentul de silvo-mediu. Sprijinul este limitat la cuantumul maxim prevăzut în anexa II.

În cazuri justificate corespunzător, pentru operațiunile de conservare a mediului, poate fi acordat sprijin sub formă de plată forfetară sau ca plată unică pe unitate pentru angajamentele de a renunța la utilizarea comercială a copacilor și pădurilor, calculată pe baza costurilor adiționale suportate și a pierderilor de venit.

(4) Se poate acorda sprijin entităților publice și private pentru conservarea și promovarea resurselor genetice forestiere, în cadrul unor operațiuni care nu intră sub incidența alineatelor (1), (2) și (3).

(5) Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor bugetare ale FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește tipurile de operațiuni eligibile pentru sprijin în temeiul alineatului (4) din prezentul articol.

Articolul 35

Cooperare

(1) Sprijinul din cadrul acestei măsuri este acordat pentru a promova forme de cooperare care implică cel puțin două entități și în special:

(a) abordări de cooperare între diferiți actori din sectorul agricol, sectorul forestier și lanțul alimentar din Uniune, precum și alți actori care contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților politicii de dezvoltare rurală, inclusiv grupurile de producători, cooperativele și organizațiile inter-profesionale;

(b) crearea de clustere și rețele;

(c) înființarea și funcționarea grupurilor operaționale din cadrul PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, la care se face referire la articolul 56.

(2) Cooperarea în temeiul alineatului (1) se referă, în special, la următoarele:

(a) proiecte-pilot;

(b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;

(c) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;

(d) cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora;

(e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale;

(f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării la acestea;

(g) abordări comune privind proiectele de mediu și practicile ecologice în curs, inclusiv gestionarea eficientă a apei, utilizarea energiei din surse regenerabile și conservarea peisajelor agricole;

(h) cooperare orizontală și verticală între actorii din cadrul lanțurilor de aprovizionare în ceea ce privește furnizarea durabilă de biomasă, care să fie utilizată în scopul producerii de alimente și de energie și în cadrul proceselor industriale;

(i) punerea în aplicare, în special de către grupuri de parteneri din domeniul public și din cel privat, altele decât cele definite la articolul 32 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, a strategiilor de dezvoltare locală, altele decât cele definite la articolul 2 alineatul (19) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, care abordează una sau mai multe dintre prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală;

(j) elaborarea de planuri de gestionare a pădurilor sau a unor instrumente echivalente;

(k) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație.

(3) Sprijinul prevăzut la alineatul (1) litera (b) se acordă exclusiv clusterelor și rețelelor nou-formate și celor care încep o nouă activitate.

Sprijinul pentru operațiunile prevăzute la alineatul (2) literele (a) și (b) poate fi acordat și actorilor individuali, dacă această posibilitate este prevăzută în programul de dezvoltare rurală.

(4) Rezultatele proiectelor-pilot prevăzute la alineatul (2) litera (a) și ale operațiunilor prevăzute la alineatul (2) litera (b), care sunt realizate de actorii individuali în conformitate cu alineatul (3), sunt diseminate.

(5) Următoarele costuri aferente formelor de cooperare menționate la alineatul (1) sunt eligibile pentru sprijin în cadrul acestei măsuri:

(a) costurile aferente realizării de studii cu privire la zona în cauză și de studii de fezabilitate, precum și costurile aferente elaborării unui plan de afaceri, a unui plan de gestionare a pădurilor sau a unui plan echivalent sau costuri aferente unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea menționată la articolul 33 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(b) costurile aferente animării zonei în cauză pentru a face posibilă realizarea unui proiect teritorial colectiv sau a unui proiect care ar urma să fie realizat de un grup operațional al PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii, după cum se menționează la articolul 56. În cazul clusterelor, animarea poate viza, de asemenea, organizarea de cursuri de formare, interconectarea membrilor și recrutarea de noi membri;

(c) costurile de funcționare a cooperării;

(d) costurile directe aferente unor proiecte specifice legate de punerea în aplicare a unui plan de afaceri, a unui plan de mediu, a unui plan de gestionare a pădurilor sau a unui plan echivalent sau a unei strategii de dezvoltare locală, alta decât cea menționată la articolul 33 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 sau costurile directe ale altor acțiuni orientate spre inovare, inclusiv testarea;

(e) costuri aferente activităților de promovare.

(6) Acolo unde se implementează un plan de afaceri, un plan de mediu sau un plan de gestionare a pădurilor sau un plan echivalent sau o strategie de dezvoltare, statele membre pot acorda ajutorul fie sub forma unei sume globale care să acopere costurile de cooperare și costurile aferente proiectelor implementate, fie sub forma unei sume care să acopere numai costurile de cooperare, folosind în acest caz fonduri provenind din cadrul altor măsuri sau alte fonduri ale Uniunii destinate implementării de proiecte.

În cazul în care sprijinul se plătește sub forma unei sume globale, iar proiectul implementat face parte dintr-o categorie care intră sub incidența unei alte măsuri din prezentul regulament, se aplică suma sau rata maximă relevantă a sprijinului.

(7) Cooperarea între actori aflați în regiuni sau state membre diferite este, de asemenea, eligibilă pentru acest sprijin.

(8) Sprijinul este limitat la o perioadă de maximum șapte ani, cu excepția acțiunilor ecologice colective, în situații justificate corespunzător.

(9) Cooperarea în cadrul acestei măsuri poate fi combinată cu proiecte sprijinite de fonduri ale Uniunii, altele decât FEADR, pe același teritoriu. Statele membre garantează evitarea supra-compensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii.

(10) Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor bugetare ale FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, în ceea ce privește specificarea mai detaliată a caracteristicilor proiectelor-pilot, ale clusterelor, ale rețelelor, ale lanțurilor scurte de aprovizionare și ale piețelor locale care vor fi eligibile pentru sprijin, precum și privind condițiile de acordare a ajutorului pentru tipurile de operațiuni enumerate la alineatul (2) din prezentul articol.

Articolul 36

Gestionarea riscurilor

(1) Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri constă în:

(a) contribuții financiare la primele de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor împotriva pierderilor economice suferite de fermieri și cauzate de fenomene climatice nefavorabile, de boli ale animalelor sau ale plantelor, de infestare cu dăunători sau de un incident de mediu;

(b) contribuții financiare la fonduri mutuale destinate plății de compensații financiare fermierilor pentru pierderile economice cauzate de fenomene climatice nefavorabile sau de izbucnirea unei boli a animalelor sau a plantelor, de infestare cu dăunători sau de un incident de mediu;

(c) un instrument de stabilizare a veniturilor, sub forma unor contribuții financiare la fonduri mutuale, care acordă compensații fermierilor pentru o scădere drastică a veniturilor lor.

(2) În sensul prezentului articol, „fermier” înseamnă fermier activ în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.

(3) În sensul alineatului (1) literele (b) și (c), „fond mutual” înseamnă un sistem acreditat de statul membru în conformitate cu dreptul intern și care permite fermierilor afiliați să încheie o asigurare, prin care se acordă plăți compensatorii fermierilor afiliați pentru pierderi economice cauzate de izbucnirea unor fenomene climatice nefavorabile sau a unei boli a animalelor sau a plantelor, de o infestare cu dăunători sau de un incident de mediu, sau pentru o scădere drastică a veniturilor lor.

(4) Statele membre garantează evitarea supra-compensării ca urmare a combinării acestei măsuri cu alte instrumente de sprijin naționale sau ale Uniunii sau cu sisteme private de asigurări.

(5) Pentru a asigura utilizarea eficientă a resurselor bugetare ale FEADR, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, privind durata minimă și cea maximă a împrumuturilor comerciale acordate fondurilor mutuale menționate la articolul 38 alineatul (3) litera (b) și la articolul 39 alineatul (4).

Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol, până la 31 decembrie 2018.

Articolul 37

Asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 36 alineatul (1) litera (a) se acordă numai pentru contractele de asigurări care acoperă pierderile cauzate de un fenomen climatic nefavorabil, de o boală a animalelor sau a plantelor, de infestarea cu dăunători, de un incident de mediu sau de o măsură adoptată în conformitate cu Directiva 2000/29/CE în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări parazitare care distruge peste 30 % din producția medie anuală a unui fermier în perioada de trei ani imediat anterioară sau într-o perioadă medie de trei ani bazată pe perioada imediat anterioară de cinci ani, excluzând valorile minime și maxime. Se pot folosi indici pentru a calcula producția anuală a unui fermier. Metoda de calcul folosită permite determinarea pierderilor reale ale unui fermier într-un anumit an.

Evaluarea gravității pierderilor cauzate se poate efectua în funcție de caracteristicile specifice fiecărui tip de produs, utilizând:

- (a) indici biologici (cantitatea de biomasă pierdută) sau indici echivalenți de pierdere a randamentului, calculați la nivelul exploatației sau la nivel local, regional sau național, sau
- (b) indici climatici (inclusiv cantitatea de precipitații și temperatura) calculați la nivel local, regional sau național.

(2) Producerea unui fenomen climatic nefavorabil, izbucnirea unei boli a animalelor sau a plantelor, infestarea cu dăunători sau un incident de mediu trebuie să fie recunoscute ca atare în mod oficial de către autoritatea competentă a statului membru în cauză.

Dacă este adecvat, statele membre pot stabili în avans criterii pe baza cărora această recunoaștere formală se consideră a fi acordată.

(3) În ceea ce privește bolile animalelor, compensația financiară prevăzută la articolul 36 alineatul (1) litera (a) poate fi acordată numai în cazul bolilor care figurează pe lista bolilor animalelor stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătate Animală sau în anexa la Decizia 2009/470/CE.

(4) Plățile de asigurare compensează cel mult costurile totale aferente reparării daunelor menționate la articolul 36 alineatul (1) litera (a) și nu impun cerințe sau mențiuni legate de tipul sau cantitatea producției viitoare.

Statele membre pot limita cuantumul primei eligibile pentru sprijin aplicând plafoane corespunzătoare.

(5) Sprijinul este limitat la rata maximă prevăzută în anexa II.

Articolul 38

Fonduri mutuale pentru fenomenele climatice nefavorabile, bolile animalelor și ale plantelor, infestările cu dăunători și pentru incidente de mediu

(1) Pentru a fi eligibil pentru sprijin, fondul mutual în cauză trebuie:

- (a) să fie acreditat de autoritatea competentă în conformitate cu legislația națională;
- (b) să urmeze o politică transparentă în ceea ce privește plățile vărsate în fond și sumele retrase din acesta;
- (c) să prevadă norme clare privind atribuirea responsabilităților legate de eventualele datorii realizate.

(2) Statele membre definesc normele privind constituirea și gestionarea fondurilor mutuale, în special normele privind acordarea plăților compensatorii și eligibilitatea fermierilor în caz de criză, precum și cele privind administrarea și monitorizarea respectării normelor respective. Statele membre se asigură că sistemul de alocare a fondurilor prevede penalizări în caz de neglijență din partea fermierului.

Producerea incidentelor menționate la articolul 36 alineatul (1) litera (b) trebuie să fie recunoscută ca atare în mod oficial de către autoritatea competentă a statului membru în cauză.

(3) Contribuțiile financiare prevăzute la articolul 36 alineatul (1) litera (b) pot viza exclusiv:

- (a) costurile administrative aferente creării fondului mutual, repartizate pe o perioadă de maximum trei ani, în mod degresiv;
- (b) cuantumurile plătite de fondul mutual sub formă de compensații financiare pentru fermieri. În plus, contribuția financiară poate fi legată de dobânzile percepute pentru împrumuturile comerciale contractate de fondul mutual cu scopul de a plăti fermierilor compensația financiară în caz de criză.

Sprijinul prevăzut la articolul 36 alineatul (1) litera (b) se acordă numai pentru a acoperi pierderile cauzate de izbucnirea unor fenomene climatice nefavorabile, de o boală a animalelor sau a plantelor, de infestarea cu dăunători sau de o măsură adoptată în conformitate cu Directiva 2000/29/CE în scopul eradicării sau al prevenirii răspândirii unei boli a plantelor sau a unei infestări cu dăunători care distruge peste 30 % din producția medie anuală a unui fermier în perioada de trei ani imediat

anterioară sau într-o perioadă medie de trei ani bazată pe perioada imediat anterioară de cinci ani, excluzând valorile minime și maxime. Indicii pot fi folosiți pentru a calcula producția anuală a unui fermier. Metoda de calcul folosită permite determinarea pierderilor reale ale unui fermier într-un anumit an.

Nu se poate face nicio contribuție financiară din fonduri publice la capitalul subscris inițial.

(4) În ceea ce privește bolile animalelor, compensația financiară prevăzută la articolul 36 alineatul (1) litera (b) poate fi acordată în cazul bolilor care figurează pe lista bolilor animalelor stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătate Animală sau în anexa la Decizia 2009/470/CE.

(5) Sprijinul este limitat la rata maximă a sprijinului prevăzută în anexa II.

Statele membre pot limita costurile eligibile pentru sprijin prin aplicarea:

- (a) unor plafoane pentru fiecare fond;
- (b) unor plafoane corespunzătoare pentru fiecare unitate.

Articolul 39

Instrumentul de stabilizare a veniturilor

(1) Sprijinul prevăzut la articolul 36 alineatul (1) litera (c) se acordă numai în cazul în care scăderea venitului depășește 30 % din venitul mediu anual al unui fermier în perioada de trei ani imediat anterioară sau într-o perioadă medie de trei ani bazată pe perioada imediat anterioară de cinci ani, excluzând valorile minime și maxime. În sensul articolului 36 alineatul (1) litera (c), venit se referă la suma veniturilor primite de fermier de pe piață, inclusiv orice formă de sprijin public, din care se scad costurile de producție. Plățile acordate fermierilor de fondul mutual compensează mai puțin de 70 % din venitul pierdut în anul în care producătorul dobândește dreptul de a primi asistență.

(2) Pentru a fi eligibil pentru sprijin, fondul mutual în cauză trebuie:

- (a) să fie acreditat de autoritatea competentă în conformitate cu legislația națională;
- (b) să urmeze o politică transparentă în ceea ce privește plățile vărsate în fond și sumele retrase din acesta;
- (c) să prevadă norme clare privind atribuirea responsabilităților legate de eventualele datorii realizate.

(3) Statele membre definesc normele privind constituirea și gestionarea fondurilor mutuale, în special normele privind acordarea plăților compensatorii către fermieri în caz de criză și cele privind administrarea și monitorizarea respectării normelor respective. Statele membre se asigură că sistemul de alocare a fondurilor prevede penalizări în caz de neglijență din partea fermierului.

(4) Contribuțiile financiare menționate la articolul 36 alineatul (1) litera (c) pot viza exclusiv:

- (a) costurile administrative aferente creării fondului mutual, repartizate pe o perioadă de maximum trei ani, în mod degresiv;
- (b) cuantumurile plătite de fondul mutual sub formă de compensații financiare pentru fermieri. În plus, contribuția financiară poate fi legată de dobânzile percepute pentru împrumuturile comerciale contractate de fondul mutual cu scopul de a plăti fermierilor compensația financiară în caz de criză. Nu se poate face nicio contribuție financiară din fonduri publice la capitalul subscris inițial.

(5) Sprijinul este limitat la rata maximă prevăzută în anexa II.

Articolul 40

Finanțarea plăților directe naționale complementare pentru Croația

(1) Se poate acorda sprijin fermierilor eligibili pentru plăți directe naționale complementare în temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013. Condițiile stabilite în articolul menționat se aplică, de asemenea, sprijinului care urmează să fie acordat în conformitate cu prezentul articol.

(2) Sprijinul acordat unui fermier în ceea ce privește anii 2014, 2015 și 2016 nu depășește diferența dintre:

- (a) nivelul plăților directe aplicabil în Croația pentru anul în cauză, în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și
- (b) 45 % din nivelul corespunzător al plăților directe, astfel cum se aplică din 2022.

(3) Contribuția Uniunii la sprijinul acordat în temeiul prezentului articol în Croația în ceea ce privește anii 2014, 2015 și 2016 nu depășește 20 % din fondurile totale anuale alocate acestuia din FEADR.

(4) Rata contribuției FEADR pentru suplimentările plăților directe nu depășește 80 %.

Articolul 41

Norme privind punerea în aplicare a măsurilor

Comisia adoptă acte de punere în aplicare pentru stabilirea normelor privind punerea în aplicare a măsurilor din prezenta secțiune privind:

- (a) procedurile de selecție a autorităților sau organismelor care furnizează servicii de consiliere în domeniul agricol și silvic, servicii de gestionare a exploatații sau de înlocuire în cadrul exploatației, precum și degresivitatea ajutorului în temeiul măsurii de servicii de consiliere menționată la articolul 15;

- (b) evaluarea de către statele membre a progreselor realizate în raport cu planul de afaceri, a opțiunilor de plată și a modalităților de acces la alte măsuri destinate tinerilor fermieri în cadrul măsurii de dezvoltare a exploatațiilor și a întreprinderilor menționată la articolul 19;
- (c) conversia în alte unități decât cele utilizate în anexa II și ratele de conversie a animalelor în unități vită mare (UVM) în cadrul măsurilor menționate la articolele 28, 29, 33 și 34;
- (d) posibilitatea de a utiliza ipoteze standard cu privire la costurile suplimentare și pierderile de venit, în cadrul măsurilor de la articolele 28-31, 33 și 34, precum și criteriile pentru calcularea acestora;
- (e) calcularea cuantumului sprijinului în cazul în care o operațiune este eligibilă pentru sprijin în cadrul mai multor măsuri.

Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

LEADER

Articolul 42

Grupurile de acțiune locală LEADER

- (1) Pe lângă sarcinile menționate la articolul 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, grupurile de acțiune locală pot, de asemenea, să realizeze sarcini suplimentare care le sunt delegate de către autoritatea de management și/sau de către agenția de plăți.
- (2) Grupurile de acțiune locală pot solicita agenției de plăți competente plata unui avans în cazul în care se include în programul de dezvoltare rurală o astfel de posibilitate. Cuantumul avansurilor nu poate depăși 50 % din sprijinul public legat de costurile de funcționare și de animare.

Articolul 43

Kitul de inițiere LEADER

Sprijinul acordat pentru dezvoltarea locală din cadrul axei LEADER poate include și un „kit de inițiere LEADER” pentru comunitățile locale care nu au pus în aplicare axa LEADER în perioada de programare 2007–2013. „Kitul de inițiere LEADER” constă în sprijin în vederea consolidării capacităților și în sprijin pentru proiecte-pilot de mică anvergură. Sprijinul din cadrul „kitului de inițiere LEADER” nu este condiționat de prezentarea unei strategii de dezvoltare locală LEADER.

Articolul 44

Activitățile de cooperare din cadrul axei LEADER

- (1) Sprijinul prevăzut la articolul 35 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 se acordă pentru:

- (a) proiecte de cooperare în cadrul unui stat membru (cooperare interteritorială) sau proiecte de cooperare între teritorii aparținând mai multor state membre sau cu teritorii ale unor țări terțe (cooperare transnațională).
- (b) asistență tehnică pregătitoare pentru proiectele de cooperare interteritorială și transnațională, cu condiția ca grupurile de acțiune locală să poată demonstra că au în vedere implementarea unui proiect concret.
- (2) În afară de alte grupuri de acțiune locală, partenerii din cadrul unui grup de acțiune locală finanțat din FEADR pot fi:
 - (a) un grup de parteneri publici și privați locali pe un teritoriu rural, care implementează o strategie de dezvoltare locală în interiorul sau în afara Uniunii;
 - (b) un grup de parteneri publici și privați locali pe un teritoriu nerural, care implementează o strategie de dezvoltare locală.

- (3) În cazul în care grupurile de acțiune locală nu selecționează proiecte de cooperare, statele membre instituie un sistem de depunere permanentă a solicitărilor.

Statele membre fac publice procedurile administrative naționale sau regionale de selecție a proiectelor de cooperare transnațională și o listă a costurilor eligibile, cel târziu în termen de doi ani de la data aprobării programelor lor de dezvoltare rurală.

Proiectele de cooperare se aprobă de către autoritatea competentă cel târziu în termen de patru luni de la data depunerii solicitării de proiect.

- (4) Statele membre comunică Comisiei proiectele de cooperare transnațională aprobate.

CAPITOLUL II

Dispoziții comune mai multor măsuri

Articolul 45

Investiții

- (1) Pentru a fi eligibile pentru sprijinul FEADR, operațiunile de investiții sunt precedate de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului, în conformitate cu dreptul specific respectivului tip de investiții, acolo unde investițiile pot avea efecte negative asupra mediului.
- (2) Cheltuielile eligibile pentru sprijinul FEADR sunt limitate la:
 - (a) construcția, achiziția, inclusiv prin leasing, sau renovarea de bunuri imobile;
 - (b) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului;

(c) costurile generale ocazionate de cheltuielile menționate la literale (a) și (b), precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studii de fezabilitate. Studiile de fezabilitate rămân cheltuieli eligibile chiar și în cazul în care, pe baza rezultatelor acestora, nu se efectuează cheltuieli în temeiul literelor (a) și (b);

(d) următoarele investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

(e) costurile elaborării planurilor de gestionare a pădurilor și echivalentul acestora.

(3) În cazul investițiilor agricole, achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, de animale și de plante anuale, precum și plantarea acestora din urmă nu sunt eligibile pentru sprijinul acordat pentru investiții. Cu toate acestea, în caz de refacere a potențialului de producție agricolă distrus de dezastre naturale sau de evenimente catastrofale în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) litera (b), cheltuielile aferente achiziționării de animale pot fi cheltuieli eligibile.

(4) Beneficiarii sprijinului pentru investiții pot solicita plata unui avans de până la 50 % din ajutorul public acordat pentru aceste investiții de către agențiile de plăți competente, dacă opțiunea respectivă este inclusă în programul de dezvoltare rurală.

(5) Fondul de rulment care este auxiliar și care este legat de o nouă investiție în sectorul agricol sau forestier, care beneficiază de sprijin FEADR printr-un instrument financiar în conformitate cu articolul 37 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, poate fi o cheltuială eligibilă. Astfel de cheltuieli eligibile nu pot depăși 30 % din valoarea totală a cheltuielilor eligibile aferente investiției. Solicitarea în cauză trebuie justificată în mod corespunzător.

(6) Pentru a se ține seama de caracteristicile specifice fiecărui tip de investiție, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, care stabilesc condițiile în care alte costuri aferente contractelor de leasing, echipamentelor second-hand pot fi considerate cheltuieli eligibile și precizând tipurile de infrastructură pentru energia din surse regenerabile care sunt eligibile pentru sprijin.

Articolul 46

Investiții în irigații

(1) Fără a aduce atingere articolului 45 din prezentul regulament, în cazul irigațiilor pe suprafețe irigate noi și existente, numai investițiile care respectă condițiile din prezentul articol sunt considerate cheltuieli eligibile.

(2) Un plan de management al bazinului hidrografic, în condițiile prevăzute de Directiva-cadru privind apa, a fost

notificat Comisiei pentru întreaga zonă în care urmează să se investească, precum și în oricare altă zonă al cărei mediu poate fi afectat de investiție. Măsurile care intră în vigoare în cadrul planului de management al bazinului hidrografic în conformitate cu articolul 11 din Directiva-cadru privind apa și care prezintă relevanță pentru sectorul agricol au fost specificate în programul de măsuri relevant.

(3) Contorizarea apei, care permite măsurarea utilizării apei la nivelul investiției sprijinite, este realizată sau urmează să fie instalată ca parte din investiție.

(4) O investiție reprezintă o îmbunătățire a unei instalații de irigații existente sau a unui element al infrastructurii de irigații este eligibilă numai dacă, în urma evaluării ex ante, asigură posibile economii de apă având valoarea minimă cuprinsă între 5 % și 25 %, în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației sau ai infrastructurii existente.

Dacă investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă:

(a) investiția asigură o reducere efectivă a utilizării apei, la nivelul investiției, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat cu ajutorul investiției; și

(b) în cazul unei investiții într-o exploatare agricolă unică, investiția are totodată ca rezultat reducerea nivelului total de apă utilizat în exploatare, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat la nivelul investiției. Nivelul total al utilizării apei include apa comercializată de exploatare.

Niciuna dintre condițiile menționate la alineatul (4) nu se aplică unei investiții într-o instalație existentă care afectează numai eficiența energetică sau unei investiții în vederea creării unui rezervor sau unei investiții în vederea utilizării apei reciclate care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață.

(5) O investiție având ca rezultat o mărire netă a suprafeței irigate care afectează un corp anume de apă subterană sau de suprafață este eligibilă numai dacă:

(a) starea corpului de apă nu a fost identificată ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă; și

(b) o analiză de mediu arată că nu va exista niciun efect negativ semnificativ asupra mediului; o astfel de analiză a efectului asupra mediului fie se realizează de către autoritatea competentă, fie se aprobă de aceasta și se poate referi și la grupuri de exploatare.

Suprafețele stabilite și justificate în cadrul programului care nu sunt irigate, dar pe care a funcționat în trecutul recent o instalație de irigație, pot fi considerate ca suprafețe irigate în sensul determinării măririi nete a suprafeței irigate.

(6) Prin derogare de la alineatul (5) litera (a), investițiile având ca rezultat o mărire netă a suprafeței irigate pot fi eligibile dacă:

- (a) investiția este combinată cu o investiție într-o instalație de irigație existentă sau într-un element al infrastructurii de irigații care, în baza evaluării ex ante, asigură posibile economii de apă având valoarea minimă cuprinsă între 5 % și 25 %, în conformitate cu parametrii tehnici ai instalației sau ai infrastructurii existente și
- (b) investiția asigură o reducere efectivă a utilizării apei, la nivelul global al investiției, care se ridică la cel puțin 50 % din potențialul economiei de apă posibil a fi realizat cu ajutorul investiției în instalația de irigație sau în elementul infrastructurii existente.

În plus, prin derogare, condiția de la alineatul (5) litera (a) nu se aplică investițiilor în înființarea unei noi instalații de irigație alimentată cu apă de la un rezervor existent, aprobat de autoritățile competente înainte de 31 octombrie 2013, dacă se îndeplinesc următoarele condiții:

- rezervorul în cauză este identificat în cadrul planului de management al bazinului hidrografic și este supus cerințelor de control prevăzute la articolul 11 alineatul (3) litera (e) din Directiva-cadru privind apa;
- la 31 octombrie 2013, era în vigoare fie o limită maximă a captărilor totale din rezervor, fie un nivel minim necesar al fluxului corpurilor de apă afectate de rezervor;
- respectiva limită maximă sau respectivul nivel minim necesar al fluxului respectă condițiile prevăzute la articolul 4 din Directiva-cadru privind apa; și
- investiția în cauză nu rezultă în captări peste limita maximă în vigoare la 31 octombrie 2013 sau rezultă într-o reducere a nivelului fluxului corpurilor de apă afectate sub nivelul minim necesar în vigoare la 31 octombrie 2013.

Articolul 47

Norme privind plățile în funcție de suprafață

(1) Numărul hectarelor cărora li se aplică un angajament în temeiul articolelor 28, 29 și 34 poate varia de la an la an, în cazul în care:

- (a) programul de dezvoltare rurală prevede această posibilitate;

(b) angajamentul în cauză nu se aplică parcelelor fixe; și

(c) nu este periclitată atingerea obiectivului angajamentului.

(2) În cazul în care întregul teren care face obiectul angajamentului sau o parte a acestuia sau întreaga exploatare este transferat(ă) altei persoane în cursul perioadei angajamentului respectiv, angajamentul sau partea din acesta aferentă terenului transferat poate fi preluat(ă) de cealaltă persoană pentru perioada rămasă, sau poate înceta, rambursarea nu este solicitată în ceea ce privește perioada în care angajamentul a produs efecte.

(3) În cazul în care beneficiarul nu mai poate să-și onoreze angajamentele luate deoarece exploatarea sau o parte din exploatare face obiectul unei reparcelări, al unor măsuri publice de comasare a terenurilor sau al unor măsuri de comasare a terenurilor aprobate de autoritățile publice competente, statele membre iau măsurile necesare pentru a permite adaptarea angajamentelor la noua situație a exploatarei. În cazul în care adaptarea se dovedește imposibil de realizat, angajamentul încetează și rambursarea nu este solicitată pentru perioada în care angajamentul a produs efecte.

(4) Rambursarea ajutorului primit nu se solicită în cazuri de forță majoră și în circumstanțe excepționale, astfel cum sunt menționate la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

(5) Alineatul (2), în ceea ce privește cazurile de transfer al întregii exploatare, și alineatul (4) se aplică, de asemenea, angajamentelor luate în temeiul articolului 33.

(6) În vederea asigurării implementării eficiente a măsurilor legate de suprafață și a protejării intereselor financiare ale Uniunii, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, cu privire la condițiile aplicabile conversiei sau ajustării angajamentelor din cadrul măsurilor menționate la articolele 28, 29, 33 și 34 și care specifică alte situații în care nu se solicită rambursarea ajutorului.

Articolul 48

Clauza de revizuire

Pentru operațiunile întreprinse în temeiul articolelor 28, 29, 33 și 34 se prevede o clauză de revizuire pentru a permite ajustarea acestora în caz de modificare a standardelor obligatorii relevante, a cerințelor sau a obligațiilor relevante, prevăzute la articolele respective, pe care angajamentele trebuie să le depășească. Clauza de revizuire cuprinde și ajustările necesare pentru a se evita dubla finanțare a practicilor menționate la articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013, în cazul modificărilor practicilor respective.

Operațiunile întreprinse în temeiul articolelor 28, 29, 33 și 34 care depășesc actuala perioadă de programare conțin o clauză de revizuire pentru a permite ajustarea acestora la cadrul juridic al următoarei perioade de programare.

În cazul în care adaptarea nu este acceptată de beneficiar, angajamentul încetează și rambursarea nu este solicitată pentru perioada în care angajamentul a produs efecte.

Articolul 49

Selecția operațiunilor

(1) Fără a aduce atingere articolului 34 alineatul (3) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 autoritatea de management al programului de dezvoltare rurală stabilește criteriile de selecție pentru operațiuni, în urma consultării comitetului de monitorizare. Criteriile de selecție urmăresc să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. La stabilirea și aplicarea criteriilor de selecție se ține seama de principiul proporționalității în ceea ce privește dimensiunea operațiunii.

(2) Autoritatea statului membru responsabilă cu selecția operațiunilor se asigură că operațiunile, cu excepția operațiunilor care fac obiectul articolelor 28-31, 33-34 și 36-39, sunt selectate în conformitate cu criteriile de selecție menționate la alineatul (1) și potrivit unei proceduri transparente și bine documentate.

(3) Dacă este cazul, beneficiarii pot fi selectați pe baza unor cereri de proiecte, cu aplicarea criteriilor de eficiență economică și ecologică.

Articolul 50

Definiția zonei rurale

În sensul prezentului regulament, autoritatea de management definește „zona rurală” la nivel de program. Statele membre pot stabili o astfel de definiție pentru o măsură sau pentru un tip de operațiune, dacă acest lucru este justificat corespunzător.

CAPITOLUL III

Asistența tehnică și colaborarea în rețea

Articolul 51

Finanțarea asistenței tehnice

(1) În conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, FEADR poate utiliza până la 0,25 % din alocarea sa anuală pentru finanțarea sarcinilor menționate la articolul 58 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, inclusiv a costurilor aferente creării și funcționării rețelei europene pentru dezvoltare rurală menționate la articolul 52 și ale rețelei PEI menționate la articolul 53, la inițiativa Comisiei și/sau în numele acesteia.

De asemenea, FEADR poate finanța acțiunile prevăzute la articolul 41 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾, în legătură cu indicațiile și simbolurile sistemelor de calitate ale Uniunii.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

Acțiunile respective se desfășoară în conformitate cu articolul 58 din Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾ și cu orice alte dispoziții ale regulamentului respectiv și ale actelor de punere în aplicare ale acestuia, care sunt aplicabile acestei forme de execuție a bugetului.

(2) La inițiativa statelor membre, un procent de până la 4 % din cuantumul total alocat fiecărui program de dezvoltare rurală poate fi destinat finanțării sarcinilor menționate la articolul 59 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și a costurilor aferente lucrărilor pregătitoare pentru delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32.

Costurile aferente organismului de certificare menționat la articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 nu sunt eligibile în temeiul prezentului alineat.

În limita de 4 %, se rezervă o sumă pentru crearea și operarea rețelei rurale naționale menționate la articolul 54.

(3) În cazul programelor de dezvoltare rurală care vizează atât regiunile mai puțin dezvoltate, cât și alte regiuni, rata contribuției FEADR pentru asistența tehnică menționată la articolul 59 alineatul (3) poate fi stabilită ținându-se seama de tipul predominant de regiuni, în funcție de numărul acestora, în cadrul programului.

Articolul 52

Rețeaua europeană pentru dezvoltare rurală

(1) În conformitate cu articolul 51 alineatul (1), se creează o rețea europeană pentru dezvoltare rurală în scopul interconectării rețelelor, organizațiilor și administrațiilor naționale care își desfășoară activitatea în domeniul dezvoltării rurale la nivelul Uniunii.

(2) Interconectarea prin intermediul rețelei europene pentru dezvoltare rurală are ca scop:

- (a) sporirea gradului de implicare a tuturor părților interesate și în special părțile interesate din sectorul agricol, forestier și din alte domenii din sfera dezvoltării rurale, în implementarea dezvoltării rurale;
- (b) ameliorarea calității programelor de dezvoltare rurală;
- (c) contribuția la informarea publicului larg cu privire la beneficiile politicii de dezvoltare rurală;
- (d) sprijinirea evaluării programelor de dezvoltare rurală.

⁽²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

- (3) Sarcinile rețelei sunt următoarele:
- (a) colectarea, analizarea și diseminarea informațiilor cu privire la acțiunile din domeniul dezvoltării rurale;
 - (b) acordarea de sprijin în privința proceselor de evaluare și a colectării și gestionării datelor;
 - (c) colectarea, consolidarea și difuzarea la nivelul Uniunii a bunelor practici de dezvoltare rurală, inclusiv în privința metodologiilor și a instrumentelor de evaluare;
 - (d) înființarea și funcționarea unor grupuri tematice și/sau a unor ateliere de lucru, în vederea facilitării schimbului de expertiză și a sprijinirii implementării, monitorizării și dezvoltării ulterioare a politicii de dezvoltare rurală;
 - (e) furnizarea de informații privind evoluția situației zonelor rurale din Uniune și din țările terțe;
 - (f) organizarea de reuniuni și seminarii la nivelul Uniunii pentru participanții activi la dezvoltarea rurală;
 - (g) sprijinirea rețelelor naționale și a inițiativelor de cooperare transnațională, precum și schimbul privind acțiunile și experiența în domeniul dezvoltării rurale cu rețele din țările terțe;
 - (h) în mod specific pentru grupurile de acțiune locală:
 - (i) crearea de sinergie cu activitățile desfășurate la nivel național sau regional, sau la ambele niveluri de către rețelele respective în ceea ce privește acțiunile de consolidare a capacităților și schimbul de experiență; și
 - (ii) cooperarea cu organismele de interconectare și cu cele care oferă asistență tehnică pentru dezvoltarea rurală, create de FEDER, FSE și FEPAM, în ceea ce privește activitățile de dezvoltare locală ale acestora și cooperarea transnațională.
- (4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește structura organizațională și modul de operare a rețelei europene pentru dezvoltare rurală. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.
- (2) Rețeaua PEI vizează:
- (a) facilitarea schimbului de expertiză și de bune practici;
 - (b) stabilirea unui dialog între fermieri și comunitatea cercetătorilor și facilitarea incluziunii tuturor părților interesate în procesul de schimb de cunoștințe.
- (3) Sarcinile rețelei PEI sunt următoarele:
- (a) furnizarea unui serviciu de asistență tehnică și furnizarea de informații actorilor principali referitoare la PEI;
 - (b) încurajarea înființării de grupuri operaționale și furnizarea de informații în legătură cu oportunitățile oferite de politicile Uniunii;
 - (c) facilitarea creării de inițiative de cluster și de proiecte-pilot sau demonstrative care ar putea avea legătură, printre altele, cu următoarele aspecte:
 - (i) creșterea productivității agricole, a viabilității economice, a durabilității, a producției și a eficienței utilizării resurselor;
 - (ii) inovarea în sprijinul bioeconomiei;
 - (iii) biodiversitatea, serviciile ecosistemice, funcționalitatea solului și gestionarea durabilă a apei;
 - (iv) produsele și serviciile inovatoare pentru lanțul de aprovizionare integrat;
 - (v) lansarea de noi oportunități pe piață și în privința produselor pentru producătorii primari;
 - (vi) calitatea produselor alimentare, siguranța alimentară și alimentația sănătoasă;
 - (vii) reducerea pierderilor după recoltare și a risipei de alimente.
 - (d) Colectarea și diseminarea informațiilor în domeniul PEI, inclusiv rezultatele cercetărilor și noile tehnologii relevante pentru inovare și schimbul de cunoștințe și schimburile în domeniul inovării cu țările terțe.

Articolul 53

Rețeaua Parteneriatului european pentru inovare

(1) Se creează o rețea PEI pentru a sprijini PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii menționate la articolul 55, în conformitate cu articolul 51 alineatul (1). Această rețea permite interconectarea grupurilor operaționale, a serviciilor de consiliere și a cercetătorilor.

(4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește structura organizațională și modul de operare a rețelei PEI. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

Articolul 54

Rețeaua rurală națională

(1) Fiecare stat membru creează o rețea rurală națională, care grupează organizațiile și administrațiile implicate în dezvoltarea rurală. Parteneriatul menționat la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 face, de asemenea, parte din rețeaua rurală națională.

Statele membre care aplică programe regionale pot prezenta spre aprobare un program specific pentru crearea și operarea rețelei lor rurale naționale.

(2) Interconectarea prin intermediul rețelei rurale naționale are ca scop:

(a) sporirea gradului de implicare a părților interesate în implementarea dezvoltării rurale;

(b) ameliorarea calității punerii în aplicare a programelor de dezvoltare rurală;

(c) informarea publicului larg și a potențialilor beneficiari cu privire la politica de dezvoltare rurală și oportunitățile de finanțare;

(d) încurajarea inovării în agricultură, producția alimentară, silvicultură și zonele rurale.

(3) Sprijinul acordat din FEADR în temeiul articolului 51 alineatul (3) se utilizează:

(a) pentru structurile necesare operării rețelei;

(b) pentru pregătirea și implementarea unui plan de acțiune care să includă cel puțin următoarele elemente:

(i) activitățile referitoare la colectarea de exemple de proiecte care să acopere toate prioritățile programelor de dezvoltare rurală;

(ii) activitățile referitoare la facilitarea schimburilor tematice și analitice între părțile interesate din domeniul dezvoltării rurale, a partajării și a diseminării rezultatelor;

(iii) activitățile referitoare la furnizarea de formare și de interconectare destinate grupurilor de acțiune locală și în special asistență tehnică pentru cooperarea interteritorială și transnațională, facilitarea cooperării între grupurile de acțiune locală și căutarea de parteneri pentru măsura menționată la articolul 35;

(iv) activitățile referitoare la furnizarea de interconectare destinate consultanților și serviciilor de sprijinire a inovării;

(v) activitățile referitoare la punerea în comun și diseminarea rezultatelor monitorizării și ale evaluării;

(vi) un plan de comunicare, inclusiv publicitate și informații privind programul de dezvoltare rurală în acord cu autoritățile de management, precum și activități de informare și comunicare destinate publicului larg;

(vii) activitățile referitoare la participarea și contribuția la activitățile rețelei europene pentru dezvoltare rurală.

(4) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme privind înființarea și modul de operare a rețelelor rurale naționale și conținutul programelor specifice menționate la alineatul (1). Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

TITLUL IV

PEI PRIVIND PRODUCTIVITATEA ȘI DURABILITATEA AGRICULTURII

Articolul 55

Obiective

(1) PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii:

(a) promovează un sector agricol și silvic eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, viabil din punct de vedere economic, productiv, competitiv, cu emisii reduse, benefic pentru climă și rezilient, care să acționeze în direcția unor sisteme de producție agroecologică și să funcționeze în armonie cu resursele naturale esențiale de care depinde activitatea agricolă și silvică;

(b) contribuie la asigurarea unei aprovizionări stabile și durabile cu alimente, furaje și biomateriale, atât existente, cât și de noi tipuri;

(c) ameliorează procesele de protecție a mediului, de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a efectelor acestora;

(d) mediază apropierea între cunoștințele și tehnologia aferente cercetării de vârf, pe de o parte, și fermieri, gestionari de păduri, comunități rurale, întreprinderi, ONG-uri și serviciile de consiliere, pe de altă parte.

(2) PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii își atinge obiectivele prin:

(a) crearea de valoare adăugată, prin asigurarea unei legături mai bune între cercetare și practica agricolă și prin încurajarea utilizării la scară mai largă a măsurilor disponibile în materie de inovare;

(b) promovarea punerii în practică mai rapide și la scară mai largă a soluțiilor inovatoare; și

(c) informarea comunității științifice cu privire la nevoile în materie de cercetare ale practicii agricole.

(3) FEADR contribuie la atingerea obiectivelor PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii prin sprijinul acordat, în conformitate cu articolul 35, grupurilor operaționale PEI prevăzute la articolul 56 și rețelei PEI prevăzute la articolul 53.

Articolul 56

Grupurile operaționale

(1) Grupurile operaționale PEI fac parte din PEI privind productivitatea și durabilitatea agriculturii. Acestea sunt înființate de părți interesate precum fermieri, cercetători, consultanți și întreprinderi implicate în sectorul agroalimentar, relevante pentru îndeplinirea obiectivelor PEI.

(2) Grupurile operaționale PEI stabilesc proceduri interne care să asigure că modul lor de operare și procesul lor decizional sunt transparente și că sunt evitate situațiile de conflicte de interese.

(3) Statele membre decid în cadrul programelor lor în ce măsură vor sprijini grupurile operaționale.

Articolul 57

Sarcinile grupurilor operaționale

(1) Grupurile operaționale PEI elaborează un plan care conține următoarele elemente:

(a) o descriere a proiectului inovator care urmează să fie dezvoltat, testat, adaptat sau implementat;

(b) o descriere a rezultatelor preconizate și a contribuției la obiectivul PEI de creștere a productivității și de gestionare durabilă a resurselor.

(2) Atunci când implementează proiectele lor inovatoare, grupurile operaționale:

(a) iau decizii privind elaborarea și implementarea acțiunilor inovatoare; și

(b) implementează acțiuni inovatoare prin intermediul unor măsuri finanțate prin programele de dezvoltare rurală.

(3) Grupurile operaționale diseminează rezultatele proiectelor lor, în special prin intermediul rețelei PEI.

TITLUL V

DISPOZIȚII FINANCIARE

Articolul 58

Resurse și repartizarea acestora

(1) Fără a aduce atingere alineatelor (5), (6) și (7) din prezentul articol, suma totală a sprijinului pentru dezvoltare rurală acordat de Uniune în temeiul prezentului regulament pentru perioada 1 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2020 este de 84 936 milioane EUR, raportat la prețurile din 2011, în conformitate cu cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020.

(2) Dintre resursele menționate la alineatul (1), 0,25 % sunt destinate asistenței tehnice pentru Comisie în conformitate cu articolul 51 alineatul (1).

(3) În scopul programării și al includerii ulterioare în bugetul general al Uniunii, suma menționată la alineatul (1) se indexează cu 2 % pe an.

(4) Defalcarea anuală pe stat membru a sumei prevăzute la alineatul (1), după deducerea cuantumului prevăzut la alineatul (2), este prezentată în anexa I.

(5) Fondurile transferate de un stat membru în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 se scad din sumele alocate statului membru respectiv în conformitate cu alineatul (4).

(6) Fondurile transferate în FEADR în aplicarea articolului 7 alineatul (2) și a articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 și fondurile transferate în FEADR în aplicarea articolelor 10b și 136 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului⁽¹⁾, aferente anului calendaristic 2013, se includ de asemenea în defalcarea anuală menționată la alineatul (4).

(7) Pentru a ține seama de evoluțiile referitoare la defalcarea anuală menționată la alineatul (4), inclusiv de transferurile menționate la alineatele (5) și (6), pentru a efectua ajustări tehnice fără a modifica alocările totale sau pentru a ține seama de orice altă modificare prevăzută de un act legislativ după adoptarea prezentului regulament, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 83, pentru revizuirea plafoanelor prevăzute în anexa I.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003 (JO L 30, 31.1.2009, p. 16).

(8) În scopul alocării rezervei de performanță menționate la articolul 22 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, veniturile alocate disponibile colectate în conformitate cu articolul 43 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 pentru FEADR se adaugă la cuantumurile menționate la articolul 20 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Veniturile alocate disponibile respective se alocă statelor membre proporțional cu procentul care le revine din cuantumul total al sprijinului acordat din FEADR.

Articolul 59

Contribuția fondului

(1) Decizia de aprobare a unui program de dezvoltare rurală stabilește valoarea maximă a contribuției FEADR la programul respectiv. Decizia identifică, în mod clar, după caz, creditele alocate regiunilor mai puțin dezvoltate.

(2) Contribuția FEADR se calculează pe baza cuantumului cheltuielilor publice eligibile.

(3) Programele de dezvoltare rurală stabilesc o rată unică a contribuției FEADR, aplicabilă tuturor măsurilor. Dacă este cazul, se stabilește o rată separată a contribuției FEADR pentru regiunile mai puțin dezvoltate, pentru regiunile ultraperiferice și pentru insulele mici din Marea Egee în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93, precum și pentru regiunile de tranziție. Rata maximă a contribuției FEADR este de:

- (a) 85 % din cheltuielile publice eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate, în regiunile ultraperiferice și în insulele mici din Marea Egee în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93;
- (b) 75 % din cheltuielile publice eligibile pentru toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 2007-2013 a reprezentat sub 75 % din media UE-25 pentru perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din PIB-ul mediu al UE-27;
- (c) 63 % din cheltuielile publice eligibile în regiunile de tranziție, altele decât cele prevăzute la litera (b) din prezentul alineat;
- (d) 53 % din cheltuielile publice eligibile în celelalte regiuni.

Rata minimă a contribuției FEADR este de 20 %.

(4) Prin derogare de la alineatul (3), contribuția maximă a FEADR este de:

- (a) 80 % pentru măsurile prevăzute la articolele 14, 27 și 35, pentru dezvoltarea locală din cadrul axei LEADER menționată la articolul 32 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, și pentru operațiunile prevăzute la articolul 19 alineatul (1) litera (a) punctul (i). Rata respectivă poate fi majorată până la maximum 90 % pentru programele din regiunile mai puțin dezvoltate, din regiunile ultraperiferice, din insulele mici din Marea Egee

în înțelesul Regulamentului (CEE) nr. 2019/93 și din regiunile de tranziție menționate la alineatul (3) literele (b) și (c);

- (b) 75 % pentru operațiuni care contribuie la obiective de mediu, de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea în conformitate cu articolul 17, articolul 21 alineatul (1) literele (a) și (b), articolele 28, 29, 30, 31 și 34.
- (c) 100 % pentru instrumentele financiare de la nivelul Uniunii menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul 1303/2013;
- (d) rata de contribuție aplicabilă măsurii vizate, majorată cu 10 puncte procentuale suplimentare pentru contribuțiile la instrumente financiare menționate la articolul 38 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 1303/2013.
- (e) 100 % pentru operațiuni finanțate din fondurile transferate în FEADR prin aplicarea articolului 7 alineatul (2) și a articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.
- (f) 100 % pentru o sumă de 500 de milioane EUR (raportată la prețurile din 2011) alocată Portugaliei și pentru o sumă de 7 milioane EUR (raportată la prețurile din 2011) alocată Ciprului, cu condiția ca statele membre respective să primească asistență financiară în conformitate cu articolele 136 și 143 din TFUE la 1 ianuarie 2014 sau la o dată ulterioară, până în 2016, când aplicarea prezentei dispoziții va fi reevaluată.
- (g) Pentru statele membre care, la 1 ianuarie 2014 sau la o dată ulterioară, primesc asistență financiară în conformitate cu articolele 136 și 143 din TFUE, rata contribuției FEADR care rezultă din aplicarea articolului 24 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 poate fi majorată suplimentar cu maximum 10 puncte procentuale suplimentare până la maximum de 95 %, pentru cheltuielile care urmează să fie efectuate de aceste state membre în primii doi ani de implementare a programului de dezvoltare rurală. Rata contribuției FEADR care s-ar aplica fără această derogare este totuși respectată pentru cheltuielile publice totale efectuate în timpul perioadei de programare.
- (5) Cel puțin 5 %, iar în cazul Croației 2,5 %, din totalul contribuției FEADR la programul de dezvoltare rurală este rezervat pentru LEADER.
- (6) Cel puțin 30 % din contribuția totală a FEADR la programul de dezvoltare rurală este rezervată pentru măsuri în temeiul următoarelor articole: articolul 17 pentru investiții legate de mediu și climă, articolele 21, 28, 29 și 30, cu excepția plăților legate de Directiva-cadru privind apa, și articolele 31, 32 și 34.

Primul paragraf nu se aplică regiunilor ultraperiferice și teritoriilor de peste mări ale statelor membre.

(7) În cazul în care un stat membru prezintă atât un program național cât și un set de programe regionale, alineatele (5) și (6) nu se aplică în cazul programului național. Contribuția FEADR la programul național se ia în considerare în scopul calculării procentajului menționat la alineatele (5) și (6) pentru fiecare program regional, proporțional cu ponderea respectivului program regional în alocarea națională

(8) O cheltuială cofinanțată din FEADR nu poate fi cofinanțată printr-o contribuție din fondurile structurale, din Fondul de coeziune sau din oricare alt instrument financiar al Uniunii.

(9) Cheltuielile publice pentru ajutoare acordate întreprinderilor respectă plafoanele stabilite pentru ajutorul de stat, cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel.

Articolul 60

Eligibilitatea cheltuielilor

(1) Prin derogare de la articolul 65 alineatul (9) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în cazul în care se iau măsuri de urgență ca urmare a unor dezastre naturale, în programele de dezvoltare rurală se poate prevedea posibilitatea ca, începând cu data producerii dezastrului natural, cheltuielile legate de modificarea programelor să devină eligibile.

(2) Cheltuielile sunt eligibile pentru contribuția FEADR numai în cazul în care sunt efectuate pentru operațiuni decise de autoritatea de management al programului în cauză sau sub responsabilitatea acesteia, în conformitate cu criteriile de selecție menționate la articolul 49.

Cu excepția costurilor generale definite la articolul 45 alineatul (2) litera (c), în ceea ce privește operațiunile de investiții din cadrul măsurilor care intră sub incidența articolului 42 din TFUE, sunt considerate eligibile numai cheltuielile efectuate după depunerea unei cereri adresate autorității competente.

Statele membre pot prevedea în programele lor că sunt eligibile numai cheltuielile efectuate după aprobarea de către autoritatea competentă a cererii de acordare a sprijinului.

(3) Alineatele (1) și (2) nu se aplică articolului 51 alineatele (1) și (2).

(4) Plățile efectuate de către beneficiari se atestă prin facturi și dovezi de plată. Dacă acest lucru nu este posibil, plățile sunt însoțite de documente cu valoare probantă echivalentă, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la articolul 67 alineatul (1) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 61

Cheltuieli eligibile

(1) În cazul în care costurile de funcționare sunt acoperite de sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament, sunt eligibile următoarele tipuri de costuri:

- (a) costuri de exploatare;
- (b) costuri de personal;
- (c) costuri de formare;
- (d) costuri aferente relațiilor publice;
- (e) costuri financiare;
- (f) costuri de creare de rețele.

(2) Studiile constituie cheltuieli eligibile numai dacă sunt legate de o anumită operațiune din cadrul programului sau de obiectivele generale și specifice ale programului.

(3) Contribuțiile în natură sub forma furnizării de lucrări, bunuri, servicii, terenuri și proprietăți imobiliare, pentru care nu a fost efectuată nicio plată în bani justificată prin facturi sau documente cu valoare probantă echivalentă, pot fi eligibile pentru sprijin dacă se îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 69 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 62

Posibilitatea de a verifica și de a controla măsurile

(1) Statele membre se asigură că toate măsurile de dezvoltare rurală pe care intenționează să le implementeze pot fi verificate și controlate. În acest scop, autoritatea de management și agenția de plăți din cadrul fiecărui program de dezvoltare rurală realizează o evaluare *ex ante* a posibilității de a verifica și de a controla măsurile care urmează să fie incluse în programul de dezvoltare rurală. De asemenea, autoritatea de management și agenția de plăți întreprind o evaluare a posibilității de a verifica și de a controla măsurile în cursul implementării programului de dezvoltare rurală. Evaluarea *ex ante* și evaluarea în cursul perioadei de implementare trebuie să țină seama de rezultatele controalelor efectuate în perioada de programare anterioară și în cea actuală. Dacă, în urma evaluării, se constată că nu sunt îndeplinite cerințele referitoare la posibilitatea de verificare și de controlare, măsurile în cauză se ajustează în consecință.

(2) Dacă ajutorul se acordă pe baza unor costuri standard sau a unor costuri suplimentare și a pierderilor de venit, statele membre se asigură că toate calculele relevante sunt adecvate și exacte și că sunt realizate în prealabil printr-o metodă de calcul corectă, echitabilă și care poate fi verificată. În acest scop, un organism independent din punct de vedere funcțional de autoritățile responsabile pentru implementarea programului și care dispune de expertiza corespunzătoare efectuează calculele sau confirmă caracterul adecvat și precizia calculelor. În programul de dezvoltare rurală se include o declarație care confirmă caracterul adecvat și precizia calculelor.

Articolul 63**Avansurile**

(1) Plata avansurilor este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului. În ceea ce privește beneficiarii publici, avansurile se plătesc municipalităților, autorităților regionale și asociațiilor acestora, precum și organismelor de drept public.

O facilitate oferită ca garanție de o autoritate publică este considerată ca fiind echivalentă cu garanția menționată la primul paragraf, cu condiția ca autoritatea respectivă să se angajeze să plătească suma acoperită de garanția respectivă, în cazul în care se constată că nu avea dreptul la avansul plătit.

(2) Garanția poate fi eliberată atunci când agenția de plăți competentă constată că valoarea cheltuielilor reale care corespund contribuției publice legate de operațiunea în cauză depășește valoarea avansului.

TITLUL VI**GESTIONARE, CONTROL ȘI PUBLICITATE****Articolul 64****Responsabilitățile Comisiei**

Pentru a asigura, în cadrul gestionării partajate, o bună gestiune financiară în conformitate cu articolul 317 din TFUE, Comisia pune în practică măsurile și controalele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

Articolul 65**Responsabilitățile statelor membre**

(1) Statele membre adoptă toate dispozițiile legale, de reglementare și administrative în conformitate cu articolul 58 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 pentru a asigura o protecție eficace a intereselor financiare ale Uniunii.

(2) Statele membre desemnează, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, următoarele autorități:

- (a) autoritatea de management, care poate fi fie un organism public sau privat care își desfășoară activitatea la nivel național sau regional, fie statul membru însuși atunci când exercită această funcție și care este însărcinată cu gestionarea programului în cauză;
 - (b) agenția de plăți acreditată în înțelesul articolului 7 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013;
 - (c) organismul de certificare în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.
- (3) Statele membre se asigură că, pentru fiecare program de dezvoltare rurală, a fost creat sistemul relevant de management

și control, în așa fel încât să asigure atribuirea și separarea clară a funcțiilor între autoritatea de management și ale celelalte organisme. Statele membre au responsabilitatea de a asigura funcționarea eficace a sistemelor pe toată durata programului.

(4) Statele membre definesc în mod clar sarcinile autorității de management, ale agenției de plăți și ale grupurilor de acțiune locală din cadrul axei LEADER, în ceea ce privește aplicarea criteriilor de eligibilitate și de selecție și a procedurii de selecție a proiectelor.

Articolul 66**Autoritatea de management**

(1) Autoritatea de management este responsabilă cu gestionarea și implementarea eficientă, eficace și corectă a programului și are, în special, următoarele responsabilități:

- (a) să se asigure că există un sistem electronic adecvat și sigur pentru înregistrarea, păstrarea, gestionarea și raportarea informațiilor statistice cu privire la program și la implementarea acestuia, care sunt necesare în scopul monitorizării și evaluării și, în special, ale informațiilor necesare pentru monitorizarea progreselor înregistrate în privința atingerii obiectivelor și priorităților definite;
- (b) să furnizeze Comisiei, până la 31 ianuarie și până la 31 octombrie ale fiecărui an al programului, date relevante bazate pe indicatori cu privire la operațiunile selectate pentru finanțare, inclusiv informații privind indicatorii financiari și de realizare;
- (c) să se asigure că beneficiarii și celelalte organisme participante la implementarea operațiunilor:
 - (i) sunt informați cu privire la obligațiile care le revin ca urmare a acordării ajutorului și utilizează fie un sistem separat de contabilitate, fie o codificare contabilă adecvată pentru toate tranzacțiile aferente operațiunii;
 - (ii) cunosc cerințele privind furnizarea datelor către autoritatea de management și privind înregistrarea realizărilor și a rezultatelor;
- (d) să asigure că evaluarea *ex ante* menționată la articolul 55 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 este conformă cu sistemul de evaluare și monitorizare, precum și să accepte evaluarea respectivă și să o prezinte Comisiei;
- (e) să se asigure că planul de evaluare menționat la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 este pus în aplicare, că evaluarea *ex post* a programului menționată la articolul 57 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 este realizată în termenele prevăzute în regulamentul respectiv, să se asigure că aceste evaluări sunt conforme cu sistemul de monitorizare și evaluare și să le prezinte comitetului de monitorizare și Comisiei;

- (f) să transmită comitetului de monitorizare informațiile și documentele necesare pentru monitorizarea implementării programului, având în vedere obiectivele și prioritățile specifice ale acestuia;
- (g) să întocmească raportul anual privind progresele înregistrate, inclusiv tabelele agregate de monitorizare și, după aprobarea acestuia de către comitetul de monitorizare, să îl prezinte Comisiei;
- (h) să se asigure că, înainte de autorizarea plăților, agenția de plăți primește toate informațiile necesare, în special în ceea ce privește procedurile aplicate și toate controalele efectuate în legătură cu operațiunile selectate pentru finanțare;
- (i) să asigure publicitatea în favoarea programului, inclusiv prin intermediul rețelei rurale naționale, prin informarea potențialilor beneficiari, a organizațiilor profesionale, a partenerilor economici și sociali, a organismelor implicate în promovarea egalității între bărbați și femei, precum și a organizațiilor neguvernamentale în cauză, inclusiv a organizațiilor de protecție a mediului, cu privire la posibilitățile oferite de program și la normele privind accesul la finanțare, precum și prin informarea beneficiarilor cu privire la contribuția Uniunii și informarea publicului larg cu privire la rolul Uniunii în cadrul programului.
- (2) Statele membre sau autoritatea de management pot desemna unul sau mai multe organisme intermediare, inclusiv autorități locale, organisme de dezvoltare regională sau organizații neguvernamentale, care să gestioneze și să implementeze operațiunile de dezvoltare rurală.
- Atunci când o parte dintre sarcinile sale este delegată unui alt organism, autoritatea de management păstrează întreaga responsabilitate în ceea ce privește eficiența și corectitudinea gestionării și realizării sarcinilor respective. Autoritatea de management se asigură că sunt instituite dispoziții corespunzătoare care să permită celui alt organism să obțină toate datele și informațiile necesare pentru executarea acestor sarcini.
- (3) Dacă un subprogram tematic, menționat la articolul 7, este inclus în programul de dezvoltare rurală, autoritatea de management poate desemna unul sau mai multe organisme intermediare, inclusiv autorități locale, grupuri de acțiune locală sau organizații neguvernamentale, care să gestioneze și să implementeze strategia respectivă. În acest caz se aplică alineatul (2).
- Autoritatea de management se asigură că operațiunile și realizările acestui subprogram tematic sunt identificate separat, în scopul aplicării sistemului de monitorizare și evaluare prevăzut la articolul 67.
- (4) Sub rezerva rolului agențiilor de plăți și al altor organisme, după cum se prevede în Regulamentul (UE) nr. 1306/2013., în cazul în care un stat membru desfășoară mai mult de un program, se poate desemna un organism de coordonare care să asigure coerența gestionării fondurilor și să reprezinte legătura dintre Comisie și autoritățile de gestionare naționale.
- (5) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește condiții uniforme pentru aplicarea cerințelor de informare și de publicitate menționate la alineatul (1) litera (i).

TITLUL VII

MONITORIZARE ȘI EVALUARE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Secțiunea 1

Instituirea unui sistem de monitorizare și evaluare și obiectivele acestuia

Articolul 67

Sistemul de monitorizare și evaluare

În conformitate cu prezentul titlu, un sistem comun de monitorizare și evaluare se instituie prin cooperare între Comisie și statele membre și este adoptat de către Comisie prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare sunt adoptate în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

Articolul 68

Obiective

Obiectivele sistemului de monitorizare și evaluare sunt următoarele:

- (a) să demonstreze progresele și realizările politicii de dezvoltare rurală și să evalueze impactul, eficacitatea, eficiența și relevanța intervențiilor politicii de dezvoltare rurală;
- (b) să contribuie la o mai bună direcționare a sprijinului pentru dezvoltarea rurală;
- (c) să sprijine un proces comun de învățare legat de monitorizare și de evaluare.

Secțiunea 2

Dispoziții tehnice

Articolul 69

Indicatori comuni

- (1) Pentru a se permite agregarea datelor la nivelul Uniunii, în sistemul de monitorizare și evaluare prevăzut la articolul 67 se specifică o listă de indicatori comuni, aplicabili fiecărui program, cu privire la situația inițială, precum și la execuția financiară, la realizările, la rezultatele și la impactul programului.
- (2) Indicatorii comuni se bazează pe date disponibile și sunt legați de structura și de obiectivele cadrului politicii de dezvoltare rurală și să permită evaluarea progreselor, a eficienței și a eficacității implementării politicii în raport cu obiectivele generale și specifice stabilite la nivelul Uniunii, la nivel național și la nivel de program. Indicatorii de impact comuni se bazează pe datele disponibile.

(3) Evaluatorul măsoară impactul programului, conform indicatorilor de impact. Pe baza dovezilor din evaluările PAC, inclusiv din evaluările privind programele de dezvoltare rurală, Comisia, asistată de statele membre, evaluează impactul combinat al tuturor instrumentelor PAC.

Articolul 70

Sistemul electronic de informații

(1) Informațiile esențiale cu privire la implementarea programului, la fiecare operațiune selectată pentru finanțare și la operațiunile finalizate, care sunt necesare pentru monitorizare și evaluare, inclusiv informațiile principale privind fiecare beneficiar și proiect, se înregistrează și se stochează în format electronic.

Articolul 71

Furnizarea informațiilor

Beneficiarii sprijinului acordat în cadrul măsurilor de dezvoltare rurală și grupurile de acțiune locală furnizează autorității de management și/sau evaluatorilor desemnați sau altor organisme delegate pentru a îndeplini funcții în numele acestora, toate informațiile necesare pentru a permite monitorizarea și evaluarea programului, în special în ceea ce privește realizarea obiectivelor și priorităților specificate.

CAPITOLUL II

Monitorizarea

Articolul 72

Procedurile de monitorizare

(1) Autoritatea de management și comitetul de monitorizare menționat la articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 monitorizează calitatea implementării programului.

(2) Autoritatea de management și comitetul de monitorizare asigură monitorizarea fiecărui program de dezvoltare rurală prin intermediul unor indicatori țintă, financiari și de realizare.

Articolul 73

Comitetul de monitorizare

Statele membre care au optat pentru programe regionale pot înființa un comitet național de monitorizare, responsabil cu coordonarea implementării programelor în cauză în raport cu cadrul național și cu utilizarea resurselor financiare.

Articolul 74

Responsabilitățile comitetului de monitorizare

Comitetul de monitorizare se asigură de performanța programului de dezvoltare rurală și de eficiența implementării acestuia. În acest scop, pe lângă funcțiile menționate la articolul 49 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, comitetul de monitorizare:

- (a) este consultat și emite un aviz în termen de patru luni de la adoptarea deciziei de aprobare a programului, în ceea ce privește criteriile de selecție a operațiunilor finanțate, care se revizuiesc în funcție de necesitățile de programare;
- (b) examinează activitățile și realizările legate de progresele înregistrate în punerea în aplicare a planului de evaluare al programului;
- (c) examinează în special acțiunile din cadrul programului legate de îndeplinirea condiționalităților *ex ante* care intră în sfera responsabilităților autorității de management și este informat cu privire la acțiunile legate de îndeplinirea condiționalităților *ex ante*;
- (d) participă la rețeaua rurală națională pentru a face schimb de informații cu privire la implementarea programului; și
- (e) analizează și aprobă rapoartele anuale de implementare, înainte de a le transmite Comisiei.

Articolul 75

Raportul anual de implementare

(1) Până la 30 iunie 2016 și până la data de 30 iunie a fiecărui an ulterior până în 2024 inclusiv, statele membre prezintă Comisiei un raport anual de implementare privind implementarea programelor de dezvoltare rurală în anul calendaristic precedent. Raportul prezentat în 2016 se referă la anii calendaristici 2014 și 2015.

(2) Pe lângă respectarea cerințelor prevăzute la articolul 50 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, rapoartele anuale de implementare includ informații privind, *inter alia*, angajamentele financiare și cheltuielile aferente fiecărei măsuri, precum și un rezumat al activităților întreprinse în legătură cu planul de evaluare.

(3) Pe lângă respectarea cerințelor prevăzute la articolul 50 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, raportul anual de implementare prezentat în 2017 cuprinde, de asemenea, o descriere a implementării eventualelor subprograme incluse în program.

(4) Pe lângă respectarea cerințelor prevăzute la articolul 50 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, raportul anual de implementare prezentat în 2019 cuprinde, de asemenea, o descriere a implementării eventualelor subprograme incluse în program și o evaluare a progreselor înregistrate în ceea ce privește asigurarea unei abordări integrate cu privire la utilizarea FEADR și a altor instrumente financiare ale Uniunii în scopul sprijinirii dezvoltării teritoriale a zonelor rurale, inclusiv prin intermediul strategiilor de dezvoltare locală.

(5) Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme privind prezentarea rapoartelor anuale de implementare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

CAPITOLUL III

Evaluarea

Articolul 76

Dispoziții generale

(1) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare prin care specifică elementele care urmează să fie incluse în evaluările *ex ante* și *ex post* menționate la articolele 55 și 57 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și stabilește cerințele minime privind planul de evaluare menționat la articolul 56 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

(2) Statele membre se asigură că evaluările sunt conforme cu abordarea comună în materie de evaluare convenită în conformitate cu articolul 67, organizează generarea și colectarea datelor necesare și le transmit evaluatorilor diferitele informații furnizate de sistemul de monitorizare.

(3) Rapoartele de evaluare sunt puse la dispoziție pe internet de către statele membre și de către Comisie pe site-ul său web.

Articolul 77

Evaluarea ex ante

Statele membre se asigură că evaluatorul care realizează evaluarea *ex ante* este implicat, încă dintr-o fază incipientă, în procesul de elaborare a programului de dezvoltare rurală, inclusiv în elaborarea analizei prevăzute la articolul 8 alineatul (1) litera (b), în configurarea logicii de intervenție a programului și în stabilirea obiectivelor specifice ale programului.

Articolul 78

Evaluarea ex post

În 2024, statele membre întocmesc un raport de evaluare *ex post* pentru fiecare dintre programele lor de dezvoltare rurală. Raportul respectiv se transmite Comisiei până la 31 decembrie 2024.

Articolul 79

Sintezele evaluărilor

Sintezele la nivelul Uniunii ale rapoartelor de evaluare *ex ante* și *ex post* sunt realizate sub responsabilitatea Comisiei.

Sintezele rapoartelor de evaluare sunt finalizate până cel târziu la data de 31 decembrie a anului care urmează transmiterii evaluărilor relevante.

TITLUL VIII

DISPOZIȚII PRIVIND CONCURENȚA

Articolul 80

Norme aplicabile întreprinderilor

Dacă sprijinul prevăzut în prezentul regulament se acordă pentru forme de cooperare între întreprinderi, acesta se poate

acorda numai formelor de cooperare care respectă normele de concurență, astfel cum se aplică în temeiul articolelor 206 - 210 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Articolul 81

Ajutoare de stat

(1) Cu excepția cazului în care prezentul titlu conține dispoziții contrare, articolele 107, 108 și 109 din TFUE se aplică sprijinului pentru dezvoltare rurală acordat de statele membre.

(2) Articolele 107, 108 și 109 din TFUE nu se aplică în cazul plăților efectuate de statele membre în temeiul prezentului regulament și în conformitate cu acesta sau finanțării suplimentare la nivel național menționate la articolul 82, în cadrul domeniului de aplicare al articolului 42 din TFUE.

Articolul 82

Finanțare națională suplimentară

Plățile efectuate de statele membre în legătură cu operațiunile care intră sub incidența articolului 42 din TFUE și care sunt destinate să asigure finanțare suplimentară pentru măsurile de dezvoltare rurală pentru care se acordă sprijin din partea Uniunii în orice moment în timpul perioadei de programare sunt incluse de statele membre în programul de dezvoltare rurală, astfel cum este prevăzut la articolul 8 alineatul (1) litera (j), și, atunci când îndeplinesc criteriile prevăzute în prezentul regulament, sunt aprobate de Comisie.

TITLUL IX

COMPETENȚELE COMISIEI, DISPOZIȚII COMUNE ȘI DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

CAPITOLUL I

Competențele Comisiei

Articolul 83

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 2 alineatul (3), articolul 14 alineatul (5), articolul 16 alineatul (5), articolul 19 alineatul (8), articolul 22 alineatul (3), articolul 28 alineatele (10) și (11), articolul 29 alineatul (6), articolul 30 alineatul (8), articolul 33 alineatul (4), articolul 34 alineatul (5), articolul 35 alineatul (10), articolul 36 alineatul (5), articolul 45 alineatul (6), articolul 47 alineatul (6) și articolul 89, este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 2 alineatul (3), articolul 14 alineatul (5), articolul 16 alineatul (5), articolul 19 alineatul (8), articolul 22 alineatul (3), articolul 28 alineatele (10) și (11), articolul 29 alineatul (6), articolul 30 alineatul (8), articolul 33 alineatul (4), articolul 34 alineatul (5), articolul 35 alineatul (10), articolul 36 alineatul (5), articolul 45 alineatul (6), articolul 47 alineatul (6) și articolul 89 se conferă Comisiei pe o perioadă de șapte ani, de la data intrării în vigoare a prezentului regulament. Comisia prezintă un raport privind delegarea de competențe cel târziu cu nouă luni înainte de încheierea perioadei de șapte ani. Delegarea de competențe se prelungește tacit cu perioade de timp identice, cu excepția cazului în care Parlamentul European sau Consiliul se opune prelungirii respective cel târziu cu trei luni înainte de încheierea fiecărei perioade.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 2 alineatul (3), articolul 14 alineatul (5), articolul 16 alineatul (5), articolul 19 alineatul (8), articolul 22 alineatul (3), articolul 28 alineatele (10) și (11), articolul 29 alineatul (6), articolul 30 alineatul (8), articolul 33 alineatul (4), articolul 34 alineatul (5), articolul 35 alineatul (10), articolul 36 alineatul (5), articolul 45 alineatul (6), articolul 47 alineatul (6) și articolul 89 poate fi revocată în orice moment de către Parlamentul European sau de către Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în respectiva decizie. Aceasta produce efecte din ziua următoare publicării deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară specificată în aceasta. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 2 alineatul (3), articolului 14 alineatul (5), articolului 16 alineatul (5), articolului 19 alineatul (8), articolului 22 alineatul (3), articolului 28 alineatele (10) și (11), articolului 29 alineatul (6), articolului 30 alineatul (8), articolului 33 alineatul (4), articolului 34 alineatul (5), articolului 35 alineatul (10), articolului 36 alineatul (5), articolului 45 alineatul (6), articolului 47 alineatul (6) și articolului 89 intră în vigoare numai dacă nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea actului către Parlamentul European și Consiliu sau dacă, înainte de expirarea termenului respectiv, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 84

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet denumit „Comitetul pentru dezvoltare rurală”. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

CAPITOLUL II

Dispoziții comune

Articolul 85

Schimbul de informații și documente

(1) Comisia instituie, în colaborare cu statele membre, un sistem de informare care permite schimbul securizat de date de interes comun între Comisie și fiecare stat membru. Comisia adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme privind funcționarea sistemului respectiv. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 84.

(2) Comisia se asigură că există un sistem electronic adecvat și securizat în care informațiile esențiale și pentru raportarea cu privire la monitorizare și evaluare pot fi înregistrate, stocate și gestionate.

Articolul 86

Prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal

(1) Statele membre și Comisia colectează date cu caracter personal în scopul desfășurării activităților lor respective de control al gestionării și al îndeplinirii obligațiilor de monitorizare și evaluare care le revin în temeiul prezentului regulament și, în special, a celor stabilite la titlul VI și la titlul VII și nu prelucrează respectivele date decât în conformitate cu acest scop.

(2) În cazul în care sunt prelucrate în scopuri de monitorizare și evaluare, în conformitate cu titlul VII, folosind sistemul electronic securizat menționat la articolul 85, datele cu caracter personal devin anonime și sunt prelucrate exclusiv în formă agregată.

(3) Datele cu caracter personal sunt prelucrate în conformitate cu normele Directivei 95/46/CE și ale Regulamentului (CE) nr. 45/2001. În mod special, aceste date nu sunt stocate într-un mod care permite identificarea persoanelor vizate pentru o perioadă mai mare decât cea necesară pentru scopurile pentru care au fost colectate sau pentru care sunt prelucrate în continuare, ținând seama de perioadele minime de păstrare prevăzute de dreptul aplicabil la nivel național și la nivelul Uniunii.

(4) Statele membre informează persoanele vizate că datele lor cu caracter personal pot fi prelucrate de către organe naționale sau ale Uniunii în conformitate cu alineatul (1) și că, în acest sens, le revin drepturile prevăzute în normele în materie de protecție a datelor, și respectiv Directiva 95/46/CE și Regulamentul (CE) nr. 45/2001.

(5) Articolele 111-114 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 se aplică prezentului articol.

Articolul 87

Dispoziții generale cu privire la PAC

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 și dispozițiile adoptate în temeiul acestuia se aplică în legătură cu măsurile prevăzute în prezentul regulament.

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 88

Regulamentul (CE) nr. 1698/2005

Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 se abrogă.

Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 continuă să se aplice operațiunilor implementate în temeiul programelor aprobate de Comisie în temeiul regulamentului respectiv înainte de 1 ianuarie 2014.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 17 decembrie 2013.

Pentru Parlamentul European
Președintele
M. SCHULZ

Articolul 89

Dispoziții tranzitorii

Pentru a facilita tranziția de la sistemul stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 la sistemul stabilit prin prezentul regulament, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 83, care stabilesc condițiile în care sprijinul aprobat de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 poate fi integrat în sprijinul acordat în temeiul prezentului regulament, inclusiv în ceea ce privește asistența tehnică și evaluările *ex post*. Actele delegate respective pot, de asemenea, să prevadă condiții pentru tranziția de la sprijinul pentru dezvoltare rurală pentru Croația în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 la sprijinul prevăzut în temeiul prezentului regulament.

Articolul 90

Intrare în vigoare și aplicare

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2014.

Pentru Consiliu
Președintele
V. JUKNA

ANEXA I

DEFALCAREA SPRIJINULUI PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ DIN PARTEA UNIUNII (2014-2020)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	(prețuri actuale în EUR) TOTAL 2014-2020
Belgia	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Bulgaria	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Republica Cehă	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Danemarca	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Germania	1 178 778 847	1 177 251 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 217 851 050
Estonia	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Irlanda	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Grecia	601 051 830	600 533 693	600 004 906	599 465 245	598 915 722	598 337 071	597 652 326	4 195 960 793
Spania	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Franța	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
Croația	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
Italia	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Cipru	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Letonia	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
Lituania	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luxemburg	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Ungaria	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Malta	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
Țările de Jos	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Austria	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Polonia	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL 2014-2020
Portugalia	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
România	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Slovenia	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovacia	271 154 575	270 797 979	270 434 053	270 062 644	269 684 447	269 286 203	268 814 943	1 890 234 844
Finlanda	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Suedia	248 858 535	249 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 745 315 250
Regatul Unit	371 473 873	370 520 030	369 548 156	368 557 938	367 544 511	366 577 113	365 935 870	2 580 157 491
Total UE -28	13 618 149 060	13 618 658 677	13 619 178 488	13 619 708 697	13 620 249 509	13 620 801 137	13 621 363 797	95 338 109 365
Asistență tehnică (0,25 %)	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Total	13 652 279 759	13 652 790 654	13 653 311 767	13 653 843 305	13 654 385 473	13 654 938 483	13 655 502 553	95 577 051 994

ANEXA II

SUME ȘI RATE DE SPRIJIN

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
15(8)	Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației	1 500	Pe serviciu de consiliere
		200 000	Pe o perioadă de trei ani pentru formarea consultanților
16(2)	Activități de informare și promovare	70 %	Din costurile eligibile ale acțiunii
16(4)	Scheme de calitate sau produse agricole și alimentare	3 000	Pe exploatație și pe an
17(3)	Investiții în active fizice		Sectorul agricol
		50 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 2007-2013 a reprezentat sub 75 % din media UE-25 pentru perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din PIB-ul mediu al UE-27.
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile ultraperiferice
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în Croația pentru punerea în aplicare a Directivei 91/676/CEE ⁽¹⁾ a Consiliului în termen de maximum patru ani de la data aderării în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) și articolul 5 alineatul (1) din directiva respectivă
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în insulele mici din Marea Egee
		40 %	Din valoarea investițiilor eligibile în alte regiuni Ratele de mai sus pot fi majorate cu 20 puncte procentuale suplimentare, cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90 %, în cazul: — tinerilor fermieri astfel cum sunt definiți la articolul 2 din prezentul regulament sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori cererii de sprijin; — investițiilor colective și al proiectelor integrate, inclusiv al celor legate de o fuziune a unor organizații de producători; — zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la articolul 32; — operațiunilor sprijinite în cadrul PEI; — investițiilor legate de operațiunile prevăzute la articolele 28 și 29.

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
			Prelucrarea și comercializarea produselor enumerate în anexa I la TFUE
		50 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate și în toate regiunile al căror PIB pe cap de locuitor în perioada 2007-2013 a reprezentat sub 75 % din media UE-25 pentru perioada de referință, dar al căror PIB pe cap de locuitor depășește 75 % din PIB-ul mediu al UE-27
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile ultraperiferice
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în insulele mici din Marea Egee
		40 %	Din valoarea investițiilor eligibile în alte regiuni Ratele de mai sus pot fi majorate cu 20 puncte procentuale suplimentare, cu condiția ca rata maximă a sprijinului combinat să nu depășească 90 % în cazul operațiunilor sprijinite în cadrul PEI sau celor legate de o fuziune a unor organizații de producători
17(4)	Investiții în active fizice	100 %	Investiții neproductive și infrastructura agricolă și forestieră
18(5)	Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare	80 %	Din valoarea costurilor eligibile aferente investițiilor în cazul operațiunilor de prevenire realizate de fermieri individuali.
		100 %	Din valoarea costurilor eligibile aferente investițiilor în cazul operațiunilor de prevenire realizate în comun de mai mulți beneficiari.
		100 %	Din valoarea costurilor eligibile aferente investițiilor în cazul operațiunilor de refacere a terenurilor agricole și a potențialului de producție, afectate de dezastrele naturale și de evenimentele catastrofale.
19(6)	Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor	70 000	Pe tânăr fermier în temeiul articolului 19 alineatul (1) litera (a) punctul (i)
		70 000	Pe beneficiar în temeiul articolului 19 alineatul (1) litera (a) punctul (ii)
		15 000	Pe fermă mică în temeiul articolului 19 alineatul (1) litera (a) punctul (iii)
23(3)	Înființarea de sisteme agroforestiere	80 %	Din valoarea investițiilor eligibile pentru instituirea de sisteme agroforestiere

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
26(4)	Investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, mobilizarea și comercializarea produselor forestiere	65 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile mai puțin dezvoltate
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în regiunile ultraperiferice
		75 %	Din valoarea investițiilor eligibile în insulele mici din Marea Egee
		40 %	Din valoarea investițiilor eligibile în alte regiuni
27(4)	Înființarea de grupuri și organizații de producători	10 %	Ca procent din producția comercializată în primii cinci ani de la recunoaștere. Sprijinul este degresiv.
		100 000	Cuantumul maxim pe an în toate cazurile.
28(8)	Agromediu și climă	600 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile anuale
		900 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile perene specializate
		450 (*)	Pe hectar și pe an pentru alte modalități de utilizare a terenurilor
		200 (*)	Pe unitate vită mare („UVM”) și pe an pentru rasele locale în pericol de abandon
29(5)	Agricultura ecologică	600 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile anuale
		900 (*)	Pe hectar și pe an pentru culturile perene specializate
		450 (*)	Pe hectar și pe an pentru alte utilizări ale terenurilor
30(7)	Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa	500 (*)	Maximum pe hectar și pe an în perioada inițială care nu depășește cinci ani
		200 (*)	Maximum pe hectar și pe an
		50 (**)	Minimum pe hectar și pe an pentru plățile legate de Directiva-cadru privind apa
31(3)	Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice	25	Minimum pe hectar și pe an pentru media suprafeței exploatate de beneficiarul sprijinului
		250 (*)	Maximum pe hectar și pe an
		450 (*)	Maximum pe hectar și pe an în zonele montane, astfel cum sunt definite la articolul 32 alineatul (2)
33(3)	Bunăstarea animalelor	500	Pe UVM

Articol	Subiect	Cuantumul maxim în EUR sau rata maximă	
34(3)	Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor	200 (*)	Pe hectar și pe an
37(5)	Asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor	65 %	Din prima de asigurare datorată
38(5)	Fonduri mutuale pentru fenomenele climatice nefavorabile, bolile animalelor și ale plantelor, infestările cu dăunători și pentru incidente de mediu	65 %	Din costurile eligibile.
39(5)	Instrumentul de stabilizare a veniturilor	65 %	Din costurile eligibile

(¹) Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (JO L 375, 31.12.1991, p. 1).

(*) Aceste cuantumuri pot fi majorate în cazuri justificate corespunzător, luându-se în considerare circumstanțe specifice care trebuie justificate în programele de dezvoltare rurală.

(**) Aceste cuantumuri pot fi diminuate în cazuri justificate corespunzător, luându-se în considerare circumstanțe specifice care trebuie justificate în programele de dezvoltare rurală.

NB: Intensitățile ajutorului nu aduc atingere normelor Uniunii în materie de ajutoare de stat.

ANEXA III

CRITERII BIOFIZICE PENTRU DELIMITAREA ZONELOR CARE SE CONFRUNTA CU CONSTRANGERI NATURALE

CRITERIU	DEFINIȚIE	PRAG
CLIMĂ		
Temperatură scăzută (*)	Durata perioadei de vegetație (numărul de zile) definită în funcție de numărul de zile cu temperatură medie zilnică $> 5^{\circ}\text{C}$ (LGP_{15}) sau	≤ 180 de zile
	Durata termică totală (grade-zile) pentru perioada de vegetație, definită în funcție de o temperatură medie zilnică acumulată $> 5^{\circ}\text{C}$	$\leq 1\,500$ grade-zile
Secetă	Raportul dintre precipitațiile anuale (P) și evapotranspirația potențială anuală (PET)	$P/PET \leq 0,5$
CLIMĂ ȘI SOL		
Excesul de umiditate din sol	Numărul de zile în care umiditatea atinge cel puțin 100 % din capacitatea de absorbție a solului (field capacity days)	≥ 230 de zile
SOLUL		
Drenaj limitat al solului (*)	Zone acoperite de apă o mare parte a anului	Umezeală până la 80 cm de la suprafață pentru o perioadă de peste 6 luni sau până la 40 cm pentru o perioadă de peste 11 luni sau Sol prost sau foarte prost drenat sau Colorit gleic până la 40 cm de la suprafață
Textură și caracter pietros nefavorabile (*)	Abundența relativă a fracțiilor de argilă, măr, nisip, materie organică (% greutate) și material grosier (% volumetric)	$\geq 15\%$ din volumul stratului superficial al solului constă în material grosier, inclusiv aflorimente de roci, galet sau
		Clasa de textură din jumătate sau mai mult (în mod cumulativ) din 100 cm de la suprafața solului este nisip, „nisip argilos”, definit ca: $\text{măr} \% + (2 \times \text{argilă} \%) \leq 30\%$ sau
		Clasa de textură a stratului superficial al solului este „argilă grasă” ($\geq 60\%$ argilă) sau
		Sol organic (materie organică $\geq 30\%$) de cel puțin 40 cm sau
		Stratul superficial al solului conține argilă, 30 % sau mai mult, și există proprietăți vertice până la 100 cm de la suprafața solului
Adâncimea redusă a rădăcinilor	Adâncimea (cm) de la suprafața solului până la stratul de rocă dură sau la hardpan	≤ 30 cm

CRITERIU	DEFINIȚIE	PRAG
Proprietăți chimice mediocre (*)	Prezența sărurilor, a sodiului schimbabil, a acidității excesive	Salinitate: ≥ 4 decisiemenși pe metru (dS/m) în stratul superficial al solului sau
		Sodicitate: ≥ 6 procentaj de sodiu schimbabil (PSS) în jumătate sau mai mult (în mod cumulativ) din 100 cm de la stratul superficial al solului sau
		Aciditatea solului: $\text{pH} \leq 5$ (în apă) în stratul superficial al solului

TERENUL

Pantă abruptă	Modificarea înălțimii în raport cu distanța planimetrică (%)	≥ 15 %
---------------	---	-------------

(*) Statele membre trebuie să verifice îndeplinirea acestui criteriu doar în funcție de acele praguri care sunt relevante pentru situația specifică a unei zone.

ANEXA IV

**LISTA ORIENTATIVĂ A MĂSURILOR ȘI A OPERAȚIUNILOR CU RELEVANȚĂ DEOSEBITĂ PENTRU
SUBPROGRAMELE TEMATICE PREVĂZUTE LA ARTICOLUL 7**

Tinerii fermieri:

Ajutor pentru începerea activității acordat tinerilor fermieri care se stabilesc pentru prima dată într-o exploatație agricolă

Investiții în active fizice

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Cooperare

Investiții în activități neagricole

Exploatații mici:

Ajutor pentru începerea activității acordat pentru dezvoltarea fermelor mici

Investiții în active fizice

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Cooperare

Investiții în activități neagricole

Înființarea grupurilor de producători

LEADER

Zone montane:

Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

Operațiuni de agromediu și climă

Cooperare

Investiții în active fizice

Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor în zonele rurale

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Înființarea de sisteme agroforestiere

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Înființarea de grupuri de producători

LEADER

Lanțurile scurte de aprovizionare:

Cooperare

Înființarea de grupuri de producători

LEADER

Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Investiții în active fizice

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Femeile din zonele rurale:

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Investiții în active fizice

Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Cooperare

LEADER

Atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, precum și biodiversitatea:

Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Investiții în active fizice

Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și de evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare

Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor

Agromediu și climă

Agricultura ecologică

Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa

Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice (biodiversitate)

Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor

Cooperare

Gestionarea riscurilor

ANEXA V

CONDIȚIONALITĂȚI EX ANTE PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ

1. CONDIȚIONALITĂȚI LEGATE DE PRIORITĂȚI

Prioritate a UE în materie de dezvoltare rurală (DR)/Obiectiv tematic al CPR (OT)	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
Prioritatea DR 3: promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură OT 5: promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor legate de acestea și a gestionării lor	3.1. Prevenirea riscurilor și gestionarea riscurilor: existența evaluărilor naționale sau regionale ale riscurilor pentru gestionarea dezastrelor, luând în considerare adaptarea la schimbările climatice	— Efectuarea unei evaluări naționale sau regionale a riscurilor care să includă următoarele elemente: — o descriere a procesului, metodologiei, metodelor și datelor nesenșibile utilizate la evaluarea riscurilor, precum și a criteriilor bazate pe riscuri pentru prioritizarea investițiilor; — o descriere a scenariilor de risc unic și de riscuri multiple; — luarea în considerare, dacă este cazul, a strategiilor naționale de adaptare la schimbările climatice.
Prioritatea DR 4: refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură	4.1 Bune condiții agricole și de mediu (GAEC): sunt stabilite la nivel național standarde privind bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor, menționate în titlul VI capitolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013	— standardele privind GAEC sunt definite în legislația națională și specificate în programe;
OT 5: promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor legate de acestea și a gestionării lor	4.2 Cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor: sunt definite la nivel național cerințe minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, menționate în titlul III capitolul 1 articolul 28 din prezentul regulament	— sunt specificate în programe cerințele minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor de protecție a plantelor, menționate în titlul III capitolul 1 din prezentul regulament;
OT 6: conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	4.3 alte standarde relevante la nivel național: sunt definite standarde obligatorii relevante la nivel național, în sensul titlului III capitolul 1 articolul 28 din prezentul regulament	— sunt specificate în programe standardele obligatorii relevante la nivel național;
Prioritatea DR 5: promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic OT 4: sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele OT 6: Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	5.1 Eficiența energetică: Pentru construcția sau renovarea clădirilor, s-au derulat acțiuni pentru a încuraja dezvoltarea de investiții eficiente, din punctul de vedere al costurilor, în scopul îmbunătățirii eficienței utilizării energiei finale și a eficienței energetice.	— Acțiunile sunt: — măsurile de asigurare a existenței unor cerințe minime privind performanța energetică a clădirilor necesare în conformitate cu articolele 3, 4 și 5 din Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾; — măsurile necesare pentru instituirea unui sistem de certificare a performanței energetice a clădirilor în conformitate cu articolul 11 din Directiva 2010/31/UE; — măsurile de asigurare a unei planificări strategice privind eficiența energetică, în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾;

Prioritate a UE în materie de dezvoltare rurală (DR)/Obiectiv tematic al CPR (OT)	Condiționalitate ex ante	Criterii de îndeplinire
		— măsuri în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice pentru punerea de contoare individuale la dispoziția clienților finali, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu potențialele economii de energie.
	5.2 Sectorul apelor: Existența a) unei politici tarifare privind apele care oferă stimulente corespunzătoare utilizatorilor pentru utilizarea eficientă a resurselor de apă și b) unei contribuții adecvate a diferitelor utilizări ale apei pentru recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei la o rată stabilită de planul adoptat de gestionare a bazinelor hidrografice pentru investiții sprijinite prin programe.	— În sectoarele sprijinite de FEADR, un stat membru asigură contribuția diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei, pe sector, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) prima liniuță din Directiva-cadru privind apa, ținând seama, după caz, de efectele sociale, de mediu și economice ale recuperării, precum și de condițiile geografice și climatice ale regiunii/regiunilor afectate.
	5.3 Energie din surse regenerabile: Se desfășoară acțiuni de promovare a producerii și a distribuirii de surse de energie regenerabile ⁽⁴⁾ .	— Există scheme de sprijin transparente, priorități privind accesul la rețea sau acces garantat și prioritate pentru expediere, precum și norme standardizate privind suportarea separată și în comun a costurilor adaptărilor tehnice care au fost făcute publice, în conformitate cu articolul 14 alineatul (1), articolul 16 alineatele (2) și (3) din Directiva 2009/28/CE. — Un stat membru a adoptat un plan național de acțiune în domeniul energiei regenerabile, în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2009/28/CE. II.
Prioritatea DR 6: promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale OT 2: Consolidarea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor [tinta în domeniul benzii largi (broadband)], oprecum și a utilizării și a calității acestora	6. Rețele de generație următoare (NGN) Infrastructură: Existența unor planuri naționale sau regionale NGA care să țină seama de acțiunile regionale în vederea atingerii țintelor Uniunii în materie de acces internet de mare viteză, care se concentrează asupra unor domenii în care piața nu reușește să ofere o infrastructură deschisă, la un cost rezonabil și la o calitate în conformitate cu normele Uniunii în materie de concurență și de ajutoare de stat, și care să poată furniza servicii accesibile grupurilor de persoane vulnerabile.	— Existența unui plan național sau regional de generație următoare care conține: — un plan al investițiilor în infrastructură bazat pe o analiză economică care să ia în considerare infrastructurile private și publice existente și investițiile planificate; — modele de investiții durabile care să conducă la intensificarea concurenței și care asigură accesul la infrastructură și servicii deschise, convenabile, de calitate și în pas cu progresele viitoare; — măsuri pentru a stimula investițiile private.

⁽¹⁾ Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13).

⁽²⁾ Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).

⁽³⁾ Directiva 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2006 privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice și de abrogare a Directivei 93/76/CEE a Consiliului (JO L 114, 27.4.2006, p. 64).

⁽⁴⁾ Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).

ANEXA VI

LISTA ORIENTATIVĂ A MĂSURILOR IMPORTANTE PENTRU UNA SAU MAI MULTE PRIORITĂȚI ALE UNIUNII ÎN MATERIE DE DEZVOLTARE RURALĂ

Măsuri deosebit de importante pentru mai multe dintre prioritățile Uniunii

Articolul 15 Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației

Articolul 17 Investiții în active fizice

Articolul 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Articolul 35 Cooperare

Articolele 42–44 LEADER

Măsuri deosebit de importante pentru încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și zonele rurale

Articolul 14 Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Articolul 26 Investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, în mobilizarea și în comercializarea produselor forestiere.

Măsuri deosebit de importante pentru creșterea competitivității tuturor tipurilor de agricultură și pentru creșterea viabilității exploatațiilor

Articolul 16 Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare

Măsuri deosebit de importante pentru promovarea organizării lanțului alimentar și a gestionării riscurilor în agricultură

Articolul 18 Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și de evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare

Articolul 24 Prevenirea și repararea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezastre naturale și de evenimente catastrofale

Articolul 27 Înființarea grupurilor de producători

Articolul 33 Bunăstarea animalelor

Articolul 36 Gestionarea riscurilor

Articolul 37 Asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor

Articolul 38 Fonduri mutuale pentru bolile animalelor și ale plantelor și pentru incidentele de mediu

Articolul 39 Instrumentul de stabilizare a veniturilor

Măsuri deosebit de importante pentru refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care depind de agricultură și silvicultură

și

promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Articolul 21 Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
alineatul (1)
litera (a)

Articolul 21 Înfăințarea de sisteme agroforestiere
alineatul (1)
litera (b)

Articolul 21 alineatul (1) litera (d)	Investiții în ameliorarea rezilienței și a valorii ecologice, precum și a potențialului de atenuare a ecosistemelor forestiere
Articolul 28	Agromediu și climă
Articolul 29	Agricultura ecologică
Articolul 30	Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa
Articolele 31–32	Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice
Articolul 34	Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor
Măsuri deosebit de importante pentru promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	
Articolul 20	Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale
Articolele 42–44	LEADER

CTE

Cooperare teritorială
europeană

7

COOPERARE TERITORIALĂ EUROPEANĂ: INTERREG V

Cooperarea teritorială europeană (CTE), denumită și Interreg, oferă un cadru pentru implementarea acțiunilor comune și schimburile de experiență între actorii de la nivel național, regional și local din diferite state membre în vederea găsirii unor soluții comune la probleme comune. Interreg este finanțată din FEDR.

1. Eligibilitate

- **Cooperare transfrontalieră:** Sunt eligibile regiunile de nivelul NUTS 3 de-a lungul tuturor frontierelor terestre interne și al unor frontiere terestre externe. Regiunile Uniunii de-a lungul frontierelor maritime trebuie să fie separate de cel mult 150 de km pentru a fi eligibile.
- **Cooperarea transnațională** acoperă teritorii transnaționale de dimensiuni mai mari, implicând parteneri naționali, regionali și locali și vizează, de asemenea, cooperarea transfrontalieră maritimă în cazurile care nu fac obiectul cooperării transfrontaliere, în vederea atingerii unui grad mai înalt de integrare teritorială a acestor teritorii.
- **Cooperarea interregională** operează la nivel paneuropean și acoperă toate cele 28 de state membre ale UE și unele țări terțe. Încurajează și facilitează schimbul de experiență între regiuni cu privire la obiectivele tematice și dezvoltarea rurală, inclusiv legăturile de tip urban-rural. Cooperarea interregională evidențiază acțiunile eficiente ale regiunilor în beneficiul investitorilor și promovează schimburile între cercetători și instituții de cercetare, atât în regiunile dezvoltate, cât și în cele mai puțin dezvoltate.

2. Concentrare și priorități de investiții

Investițiile trebuie să se deruleze într-o manieră mai strategică și mai integrată pentru a permite atingerea obiectivului principal, de realizare a strategiei Europa 2020. Programele Interreg vor contribui în mod direct la acest efort de concentrare, menținând totodată orientarea lor specifică spre îmbunătățirea cooperării instituționale transfrontaliere, așa cum se prevede la articolul 7 din Regulamentul privind CTE. Cel puțin 80% din resursele FEDR alocate fiecărui program de cooperare transfrontalieră și transnațională se concentrează asupra a maximum patru dintre cele 11 obiective tematice prevăzute la articolul 9 din RDC.

În ceea ce privește programul transfrontalier PEACE și în cadrul obiectivului tematic de promovare a incluziunii sociale, de combatere a sărăciei și a oricărei forme de discriminare, FEDR va contribui, de asemenea, la promovarea stabilității sociale și economice în regiunile în cauză, în special prin acțiuni de promovare a coeziunii între comunități.

3. Simplificare

Programele CTE pot utiliza opțiunea simplificată în materie de costuri „disponibilă pe stoc”, specifică CTE. Aceasta permite calcularea costurilor cu personalul prin aplicarea unei rate forfetare de până la 20% din costurile directe ale unei operațiuni, altele decât costurile cu personalul.

Un alt element specific CTE este Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT), un instrument juridic european menit să faciliteze și să promoveze cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională. Spre deosebire de structurile care au reglementat acest tip de cooperare înainte de 2007, GECT este o entitate juridică înființată la nivelul UE și, ca atare, va permite autorităților regionale și locale și altor organisme publice din diferite state membre să înființeze grupări de cooperare cu personalitate juridică. De exemplu, o GECT poate fi constituită din autorități regionale sau locale, asociații sau alte organisme publice.

De asemenea, este important de menționat faptul că autoritățile centrale/naționale ale statelor membre pot deveni membri ai GECT, independent sau împreună cu autoritățile sau organismele locale.

Unicitatea GECT constă în posibilitatea pe care o oferă autorităților publice din diferite state membre de a se reuni și de a furniza servicii comune fără a fi necesar un acord internațional prealabil, semnat și ratificat de parlamentele naționale. Cu toate acestea, statele membre trebuie să aprobe participarea potențialilor membri din statul respectiv. Legea care guvernează interpretarea și aplicarea convenției este legea statului membru în care GECT oficială își are sediul social.

4. Construirea sinergiilor

Consolidarea cooperării la nivelul diverselor instrumente și programe de finanțare, precum și al mecanismelor de cooperare este esențială în noua perioadă. Noile programe Interreg vor fi nevoite să își consolideze legăturile cu programele naționale și regionale și să dea dovadă de o coerență sporită cu strategiile macroregiunilor și privind bazinele maritime.

Din 2009 și până în prezent s-au dezvoltat strategii noi care privesc statele membre și țările terțe din aceeași zonă geografică. Aceste strategii:

- se axează pe probleme, soluții și acțiuni cu relevanță strategică comune pentru a adăuga valoare autentică întregii regiuni;
- sunt concepute pentru a încuraja cooperarea și coordonarea între politici, instituții și surse de finanțare;
- sunt sprijinite prin toate mijloacele de finanțare: în perioada 2014-2020, fondurile UE, naționale, private și internaționale și strategiile macroregionale și privind bazinele maritime au fost reunite în cadrul juridic al UE.

5. Colaborarea în rețea și schimbul de experiență

Cele patru programe sprijinite de UE care vizează înființarea de rețele și schimbul de experiență vor continua în perioada 2014-2020:

- Interreg Europa, care are scopul de a îmbunătăți implementarea politicilor și programelor de dezvoltare regională, în special a programelor de investiții pentru creștere și locuri de muncă și a programelor de cooperare teritorială europeană (CTE);
- INTERACT, care a dezvoltat o gamă largă de instrumente armonizate (șabloane, modele de formulare, fișe informative etc.), denumite și instrumente HIT, precum și manuale, pentru perioada 2014-2020;
- URBACT, care va organiza trei tipuri de intervenții: schimburi transnaționale, consolidarea capacității, capitalizare și diseminare;
- ESPON 2020, un program de cooperare care va continua consolidarea Rețelei europene de observare teritorială și va extinde furnizarea de date teritoriale comparabile, sistematice și fiabile la nivel paneuropean.

**REGULAMENTUL (UE) NR. 1299/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
din 17 decembrie 2013**

**privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională
pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 178,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Articolul 176 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede că Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) este destinat să contribuie la redresarea principalelor dezechilibre regionale din Uniune. În conformitate cu articolul respectiv, precum și cu al doilea și al treilea paragraf din articolul 174 din TFUE, FEDR trebuie să contribuie la reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni și a rămănerii în urmă a regiunilor defavorizate, dintre care ar trebui să se acorde o atenție specială zonelor rurale, zonelor afectate de tranziții industriale și regiunilor afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent, cum ar fi regiunile cele mai nordice cu densitate a populației foarte mică și regiunile insulare, transfrontaliere și muntoase.
- (2) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ stabilește dispoziții comune pentru FEDR, Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM). Regulamentul (UE)

nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ stabilește dispoziții specifice privind tipurile de activități care pot fi finanțate de către FEDR și definește obiectivele acestor activități. Regulamentele respective nu sunt pe deplin adaptate la nevoile specifice din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, în cazul în care cel puțin două state membre sau un stat membru și o țară terță cooperează. Prin urmare, este necesar să se stabilească dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană în ceea ce privește domeniul de aplicare și acoperirea geografică, resursele financiare, concentrarea tematică și prioritățile de investiții, programarea, monitorizarea și evaluarea, asistența tehnică, eligibilitatea, gestionarea, controlul și desemnarea, participarea țărilor terțe, precum și gestionarea financiară.

- (3) Pentru a spori valoarea adăugată a politicii de coeziune a Uniunii, dispozițiile specifice ar trebui să urmărească o simplificare considerabilă pentru toate părțile implicate: beneficiari, autorități ale programului, autorități din statele membre participante, la nivel local, regional sau național, după caz, și țările terțe care participă, precum și Comisia.
- (4) În scopul susținerii dezvoltării armonioase a teritoriului Uniunii la diferite niveluri, FEDR ar trebui să sprijine cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană.
- (5) Cooperarea transfrontalieră ar trebui să aibă drept obiectiv abordarea unor provocări comune identificate în comun în regiunile de frontieră, cum ar fi: accesibilitatea redusă, în special în ceea ce privește conectivitatea tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) și a infrastructurii de transport, industriile locale în declin, un mediu de afaceri inadecvat, lipsa unor rețele între administrațiile locale și regionale, niveluri scăzute de cercetare și inovare și adoptarea TIC, poluarea mediului, prevenirea riscurilor, atitudinea negativă față de cetățenii țărilor învecinate și urmărește valorificarea potențialului de creștere neexploatat în zonele de frontieră (dezvoltarea instalațiilor și grupurilor de cercetare și inovare transfrontaliere, integrarea piețelor muncii transfrontaliere, cooperarea între furnizorii de educație, inclusiv universități sau centre de sănătate), consolidând, în același timp, procesul de cooperare pentru dezvoltarea armonioasă generală a Uniunii.

⁽¹⁾ JO C 191, 29.6.2012, p. 49.

⁽²⁾ JO C 277, 13.9.2012, p. 96.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (A se vedea pagina 320 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 (A se vedea pagina 289 din prezentul Jurnal Oficial).

- (6) Cooperarea transnațională ar trebui să aibă drept obiectiv consolidarea cooperării prin intermediul unor acțiuni care conduc la dezvoltarea teritorială integrată legată de prioritățile politicii de coeziune a Uniunii și ar trebui să includă și cooperarea maritimă transfrontalieră care nu intră sub incidența programelor de cooperare transfrontalieră.
- (7) Cooperarea interregională ar trebui să aibă drept obiectiv consolidarea eficienței politicii de coeziune prin încurajarea schimbului de experiență între regiuni în privința obiectivelor tematice și a dezvoltării urbane, inclusiv a legăturilor de tip urban-rural, în vederea îmbunătățirii implementării programelor și acțiunilor de cooperare teritorială, precum și prin promovarea analizării tendințelor în domeniul coeziunii teritoriale prin studii, colectări de date și alte măsuri. Schimbul de experiență în privința obiectivelor tematice ar trebui să amelioreze elaborarea și implementarea în principal a programelor operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, dar și, dacă este cazul, a programelor din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, inclusiv promovarea cooperării reciproc avantajoase între grupuri inovatoare care desfășoară activități intense de cercetare și schimburile între cercetători și instituții de cercetare, atât în regiunile dezvoltate, cât și în cele mai puțin dezvoltate, ținând seama de experiența inițiativelor „Regiunilor cunoașterii” și „Potențialul de cercetare în regiunile de convergență și cele ultraperiferice” din cadrul celui de-al șaptelea program-cadru pentru cercetare.
- (8) Ar trebui fixate criterii obiective de definire a regiunilor și zonelor eligibile. În acest scop, identificarea regiunilor și a zonelor eligibile la nivelul Uniunii ar trebui să se bazeze pe sistemul comun de clasificare a regiunilor stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾.
- (9) Cooperarea transfrontalieră ar trebui să sprijine regiunile situate la frontierele maritime sau terestre. Pe baza experienței din perioadele de programare anterioare, Comisia ar trebui să definească lista zonelor transfrontaliere care urmează să beneficieze de sprijin în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră într-un mod mai simplu, printr-un program de cooperare. Pentru elaborarea listei respective, Comisia ar trebui să ia în considerare ajustările necesare pentru asigurarea coerenței, în special în ceea ce privește frontierele terestre și maritime, și continuitatea zonelor vizate de programele instituite pentru perioada de programare 2007-2013. Aceste ajustări ar putea duce la reducerea sau extinderea zonelor existente vizate de programe sau numărul de programe de cooperare transfrontalieră, permițând totodată suprapunerea geografică.
- (10) Comisia ar trebui să definească zonele de cooperare transnațională ținând cont de acțiunile necesare pentru a promova o dezvoltare teritorială integrată. Pentru definirea acestora Comisia ar trebui să ia în considerare experiența dobândită din programele anterioare și, după caz, strategii macroregionale și strategii vizând bazinele maritime.
- (11) Pentru a se asigura că toate regiunile Uniunii pot beneficia de schimbul de experiență și bune practici, programele de cooperare interregională ar trebui să vizeze întreaga Uniune.
- (12) Este necesar să se sprijine în continuare sau, după caz, să se stabilească o cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională cu țările terțe învecinate cu Uniunea, deoarece o astfel de cooperare este un instrument important de politică vizând dezvoltarea regională și ar trebuie să fie în beneficiul regiunilor statelor membre care sunt limitrofe unor țări terțe. În acest scop, FEDR ar trebui să contribuie la programele transfrontaliere și de bazin maritim stabilite în cadrul unui act legislativ viitor al Uniunii privind Instrumentul european de vecinătate pentru perioada 2014-2020 („actul legislativ IEV” și al Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) în temeiul unui act legislativ viitor al Uniunii privind asistența pentru preaderare pentru perioada 2014-2020 („actul legislativ IPA II”).
- (13) În afară de intervențiile cu privire la frontierele externe, sprijinite de instrumentele de politică externă ale Uniunii care vizează regiunile frontaliere din interiorul și din exteriorul Uniunii, ar trebui să fie posibil ca programele de cooperare sprijinite de FEDR să vizeze regiuni atât din interiorul, cât și, în anumite situații, din exteriorul Uniunii, în cazul în care regiunile din exteriorul Uniunii nu sunt vizate de instrumente de politică externă, fie din cauza faptului că acestea nu sunt definite ca fiind țări beneficiare, fie din cauza faptului că astfel de programe de cooperare externă nu pot fi instituite. Cu toate acestea, este necesar să se asigure că sprijinul din partea FEDR pentru operațiunile implementate pe teritoriul țărilor terțe este, în primul rând, în beneficiul regiunilor Uniunii. Ținând seama de aceste constrângeri, Comisia ar trebui, în momentul întocmirii listelor zonelor vizate de programele transfrontaliere și transnaționale, să vizeze, de asemenea, regiuni din țări terțe.
- (14) Este necesar să se stabilească resursele care vor fi alocate pentru fiecare dintre diferitele componente ale obiectivului de cooperare teritorială europeană, păstrând, în același timp, o concentrare semnificativă asupra cooperării transfrontaliere, inclusiv partea din sumele globale de cooperare transfrontalieră și transnațională corespunzătoare fiecărui stat membru, potențialul de care dispun statele membre în ceea ce privește flexibilitatea între aceste componente, și asigurând niveluri suficiente de finanțare pentru cooperarea regiunilor ultraperiferice.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 154, 21.6.2003, p. 1).

- (15) Pentru a sprijini regiunile Uniunii, ar trebui să fie creat un mecanism de organizare a sprijinului din partea FEDR pentru instrumentele de politică externă precum IEV și IPA II, inclusiv în cazul în care programele de cooperare externă nu pot fi adoptate sau trebuie să fie suspendate. Mecanismul respectiv ar trebui să urmărească funcționarea optimă și coordonarea maximă posibilă între aceste instrumente.
- (16) Cea mai mare parte a fondurilor FEDR pentru programele de cooperare transfrontalieră și transnațională ar trebui să fie concentrată asupra unui număr limitat de obiective tematice pentru a maximiza impactul politicii de coeziune pe întreg teritoriul Uniunii. Cu toate acestea, concentrarea în cadrul programului de cooperare interregională asupra obiectivelor tematice ar trebui să se reflecte mai degrabă în scopul fiecărei operațiuni, și nu într-o limitare a numărului de obiective tematice, pentru a profita la maximum de cooperarea interregională pentru consolidarea eficienței politicii de coeziune în principal în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, dar și, dacă este cazul, în cadrul obiectivului privind de cooperarea teritorială europeană. În cazul altor programe de cooperare interregională, concentrarea tematică ar trebui să rezulte din domeniul lor specific.
- (17) Pentru a realiza țintele și obiectivele stabilite în Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, FEDR ar trebui să contribuie, în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, la obiectivele tematice de dezvoltare a unei economii bazate pe cunoaștere, cercetare și inovare, inclusiv prin promovarea cooperării între întreprinderi, în special între IMM-uri, și prin promovarea creării de sisteme pentru schimbul transfrontalier de informații în domeniul TIC; de promovare a unei economii mai ecologice, mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor și mai competitive, inclusiv prin promovarea unei mobilități transfrontaliere sustenabile; de susținere a unui nivel ridicat al ocupării forței de muncă, care să genereze coeziune socială și teritorială, inclusiv prin activități de sprijinire a turismului sustenabil, a culturii și patrimoniului natural, ca parte a unei strategii teritoriale care urmărește obținerea unei creșteri economice favorabile ocupării forței de muncă; și de dezvoltare a capacității administrative. Cu toate acestea, lista de priorități în materie de investiții în temeiul diferitelor obiective tematice ar trebui să fie adaptată la nevoile specifice din cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, prin prevederea de priorități investiționale suplimentare care să permită în special continuarea, în cadrul cooperării transfrontaliere, a cooperării judiciare și administrative, a cooperării între cetățeni și instituții și a cooperării în domeniul ocupării forței de muncă, al formării, al integrării comunităților și al incluziunii sociale din perspectivă transfrontalieră și prin dezvoltarea și coordonarea de strategii macroregionale și de bazin maritim în cadrul cooperării transnaționale. În plus, ar trebui să fie stabilite priorități de investiții specifice sau suplimentare pentru anumite programe de cooperare interregională pentru a reflecta activitățile lor specifice.
- (18) În cadrul obiectivului tematic de promovare a incluziunii sociale și de combatere a sărăciei, ținând seama de importanța practică a acestuia, este necesar să se asigure, în cazul programului transfrontalier PEACE, între Irlanda de Nord și comitatele de graniță din Irlanda, în sprijinul păcii și reconcilierii, că FEDR contribuie, de asemenea, la promovarea stabilității sociale și economice în regiunile în cauză, în special prin acțiuni menite să promoveze coeziunea între comunități. Având în vedere specificitățile aceluia program transfrontalier, anumite norme privind selectarea operațiunilor din cadrul prezentului regulament nu ar trebui să se aplice programului transfrontalier respectiv.
- (19) Este necesar să se adapteze cerințele privind conținutul programelor de cooperare aferente obiectivului de cooperare teritorială europeană la nevoile lor specifice. Prin urmare, aceste cerințe ar trebui, de asemenea, să vizeze aspectele necesare pentru implementarea efectivă pe teritoriul statelor membre participante, cum ar fi cele privind organismele responsabile de audit și control, procedura pentru a înființa un secretariat comun și alocarea pasivelor în cazul corecțiilor financiare. În cazul în care statele membre și regiunile participă la strategii macroregionale și de bazin maritim, programele de cooperare în cauză ar trebui să stabilească modul în care intervențiile ar putea contribui la astfel de strategii. În plus, datorită caracterului orizontal al programelor de cooperare interregională, conținutul unor astfel de programe de cooperare ar trebui să fie adaptat, în special în ceea ce privește definiția beneficiarului sau a beneficiarilor în conformitate cu actualele programe INTERACT și ESPON.
- (20) Pentru a asigura o mai bună coordonare a sprijinului FEDR dedicat programelor de cooperare, adoptate în temeiul prezentului regulament, care implică regiunile ultraperiferice cu o posibilă finanțare suplimentară din partea Fondului european de dezvoltare (FED), IEV, IPA II și a Băncii Europene de Investiții (BEI), statele membre și țările terțe sau teritoriile de peste mări (acestea din urmă denumite în continuare „teritoriile”) care participă la aceste programe de cooperare ar trebui să stabilească norme pentru mecanismele de coordonare în respectivele programe.
- (21) Este oportună implicarea țărilor terțe sau a teritoriilor aflate deja în procesul de pregătire a programelor de cooperare, după ce acestea au acceptat invitația de a participa la astfel de programe. Proceduri speciale ar trebui să fie stabilite în cadrul prezentului regulament pentru o astfel de implicare. Prin derogare de la procedura standard, în cazul în care programele de cooperare implică regiuni ultraperiferice și țări terțe sau teritorii, statele membre participante ar trebui să consulte țările terțe sau teritoriile respective înainte de a transmite programele către Comisie. Pentru o implicare mai eficientă și mai pragmatică a țărilor terțe sau teritoriilor în programele de cooperare, acordurile cu privire la conținutul programelor de cooperare și eventuala contribuție a țărilor terțe sau teritoriilor ar trebui, de asemenea, să poată fi exprimate în procesele-verbale aprobate în mod formal ale reuniunilor de consultare

cu țările terțe sau teritoriile sau ale deliberărilor organizațiilor de cooperare regională. Ținând seama de principiile gestiunii partajate și simplificării, procedura de aprobare a programelor operaționale ar trebui să fie astfel încât Comisia să aprobe numai elementele esențiale ale programelor de cooperare, iar celelalte elemente ar trebui aprobate de statul membru participant sau statele membre participante. Pentru a asigura securitatea juridică și transparența este necesar să se garanteze că, în cazurile în care statul membru sau statele membre participante modifică un element al unui program de cooperare care nu face obiectul aprobării Comisiei, autoritatea de management pentru programul respectiv ar trebui să notifice Comisiei o astfel de decizie de modificare în termen de o lună de la data deciziei respective.

- (22) În concordanță cu Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, fondurile europene structurale și de investiții ar trebui să ofere o abordare mai integrată și mai deschisă pentru rezolvarea problemelor de la nivel local. Pentru a consolida această abordare, sprijinul din partea FEDR în regiunile de frontieră ar trebui să fie coordonat cu sprijinul din partea Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și cel din partea Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) și ar trebui, dacă este cazul, să implice grupările europene de cooperare teritorială (GECT) înființate prin Regulamentul (CE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾ în cazul în care dezvoltarea locală figurează printre obiectivele lor.
- (23) Pe baza experienței acumulate în perioada de programare 2007-2013, condițiile pentru selectarea operațiunilor ar trebui să fie clarificate și consolidate în scopul de a asigura numai selectarea operațiunilor cu adevărat comune. Datorită contextului special și caracteristicilor specifice ale programelor de cooperare între regiunile ultraperiferice și țările terțe sau teritoriile, ar trebui să fie stabilite și adaptate condiții de cooperare mai ușoare în ceea ce privește prelucrarea operațiunilor din cadrul acelor programe. Noțiunea de beneficiari unici ar trebui definită și acestor beneficiari ar trebui să le fie permis să desfășoare singuri operațiuni de cooperare.
- (24) Responsabilitățile beneficiarilor principali, care rămân, în mod global, responsabili pentru implementarea unei operațiuni, ar trebui să fie specificate.
- (25) Cerințele pentru rapoartele de implementare ar trebui să fie adaptate la contextul cooperării și să reflecte ciclul de

implementare a programelor. În interesul unei gestionări corecte, ar trebui să fie posibil ca reexaminarea anuală să aibă loc în scris.

- (26) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, autoritatea de management ar trebui să se asigure că în cadrul evaluărilor programelor de cooperare sunt efectuate pe baza planului de evaluare, incluzând evaluări privind eficacitatea, eficiența și impactul acestor programe. Cel puțin o dată pe parcursul perioadei de programare, o evaluare ar trebui să examineze modul în care sprijinul acordat a contribuit la realizarea obiectivelor programului. Aceste evaluări ar trebui să includă informații cu privire la orice modificări propuse în perioada de programare.
- (27) Un set comun de indicatori de realizare, care permite evaluarea progresului înregistrat la implementarea programului, și care să fie adaptați la caracterul specific al programelor de cooperare, ar trebui să se stabilească într-o anexă la prezentul regulament. Indicatorii în cauză ar trebui să fie completați cu indicatori de rezultat specifici programului și, după caz, cu indicatori de realizare specifici programului.
- (28) Din cauza implicării mai multor state membre și a costurilor administrative mai mari care rezultă din aceasta, în special în ceea ce privește controalele și traducerea, plafonul pentru cheltuielile cu asistența tehnică ar trebui să fie mai ridicat decât în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă. Pentru a compensa aceste costuri administrative mai ridicate, statele membre ar trebui încurajate ori de câte ori este posibil să reducă sarcinile administrative legate de implementarea proiectelor comune. În plus, programele de cooperare cu sprijin limitat din partea FEDR ar trebui să primească o anumită sumă minimă destinată asistenței tehnice, care poate fi mai mare de 6 %, în scopul de a asigura o finanțare suficientă pentru eficacitatea activităților de asistență tehnică.
- (29) Datorită implicării mai multor state membre, regula generală prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 conform căreia fiecare stat membru își adoptă normele naționale privind eligibilitatea cheltuielilor nu este adecvată pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană. Pe baza experienței acumulate în perioada de programare 2007-2013, ar trebui să fie stabilită o ierarhie clară a normelor privind eligibilitatea cheltuielilor și o orientare clară către norme privind eligibilitatea cheltuielilor stabilite la nivelul Uniunii sau pentru un program de cooperare în ansamblul său, pentru a evita orice posibile contradicții sau neconcordanțe între diferite regulamente și între regulamente și normele naționale. În special, Comisia ar trebui, pe baza experienței acumulate în perioada de programare 2007-2013, să adopte norme privind eligibilitatea cheltuielilor pentru categoriile de costuri prevăzute în prezentul regulament.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării a unor astfel de grupări (A se vedea pagina 303 din prezentul Jurnal Oficial).

- (30) Din cauza implicării frecvente a personalului mai multor state membre în implementarea operațiunilor și ținând seama de numărul de operațiuni pentru care cheltuielile de personal reprezintă un element semnificativ, rata forfetară aplicată costurilor de personal ar trebui aplicată pe baza celorlalte costuri directe ale operațiunilor de cooperare, evitându-se astfel operațiunile contabile individuale pentru administrarea acestor operațiuni.
- (31) Ar trebui să se simplifice normele cu privire la flexibilitate referitoare la situarea operațiunilor în afara zonei vizate de program. În plus, se impune sprijinirea și facilitarea, prin măsuri specifice, a unei cooperări transfrontaliere, transnaționale și interregionale eficiente cu țările terțe sau teritoriile învecinate cu Uniunea atunci când acest lucru este necesar pentru a garanta că regiunile statelor membre sunt asistate în mod efectiv în dezvoltarea lor. Prin urmare, este oportun să se autorizeze, în mod excepțional și în anumite condiții, sprijin din partea FEDR pentru operațiunile situate în afara părții din Uniune aflate în zona vizată de program și pe teritoriul țărilor terțe învecinate, atunci când operațiunile sunt în beneficiul regiunilor Uniunii.
- (32) Statele membre ar trebui să fie încurajate să atribuie funcțiile autorității de management unei GECT sau să facă o asemenea grupare responsabilă cu gestionarea părții dintr-un program de cooperare care se referă la teritoriul acoperit de gruparea respectivă.
- (33) Autoritatea de management ar trebui, *inter alia*, să instituie un secretariat comun care ar trebui, printre alte sarcini, să furnizeze informații pentru cei care solicită sprijin, să trateze cererile de proiecte și să ofere asistență beneficiarilor la implementarea operațiunilor acestora.
- (34) Autoritățile de management ar trebui să fie responsabile de toate funcțiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, inclusiv de verificări privind gestionarea în scopul de a asigura standarde uniforme în întreaga zonă vizată de program. Cu toate acestea, în cazul în care se desemnează o GECT drept autoritate de management, astfel de verificări ar trebui să fie efectuate de autoritatea de management cel puțin în cazul acelor state membre și țări terțe sau teritorii care participă prin reprezentanți în GECT, în timp ce controlorii ar trebui utilizați doar în celelalte state membre și țări terțe sau teritorii. Dacă nu se desemnează nicio GECT, autoritatea de management ar trebui să fie autorizată de statele membre participante să efectueze verificări în întreaga zonă vizată de program.
- (35) Autoritățile de certificare ar trebui să fie responsabile de funcțiile autorității de certificare prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Statele membre ar trebui să poată dispune ca autoritatea de management să îndeplinească și funcțiile autorității de certificare.
- (36) O autoritate de audit unică ar trebui să răspundă de îndeplinirea funcțiilor care corespund unei autorități de audit, așa cum este stabilit în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pentru a asigura standarde uniforme în întreaga zonă vizată de program. În cazul în care acest lucru nu este posibil, un grup de auditori ar trebui să poată oferi asistență autorității de audit a programului.
- (37) Pentru a consolida coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii și a spori eficacitatea politicii sale de coeziune, țărilor terțe ar trebui să li se permită să participe, prin intermediul contribuției bazate pe resursele din cadrul IPA II și IEV, la programele de cooperare transnațională și interregională. Cu toate acestea, operațiunile cofinanțate în cadrul unor astfel de programe ar trebui să urmărească în continuare îndeplinirea obiectivelor politicii de coeziune, chiar dacă sunt implementate, parțial sau integral, în afara teritoriului Uniunii. În acest context, contribuția la obiectivele acțiunii externe a Uniunii are doar un caracter accesoriu, întrucât centrul de interes al programelor de cooperare ar trebui stabilit de obiectivele tematice și de prioritățile de investiții ale politicii de coeziune. Pentru a se asigura o participare eficace a țărilor terțe la programele de cooperare, gestionate conform principiului gestiunii partajate, condițiile privind implementarea programului ar trebui stabilite în cadrul programelor de cooperare înseși, precum și, dacă este cazul, în cadrul acordurilor de finanțare încheiate între Comisie, guvernele fiecăreia dintre țările terțe și statul membru care găzduiește autoritatea de management a programului de cooperare relevant. Condițiile privind implementarea programului ar trebui să fie conforme cu dispozițiile aplicabile din dreptul Uniunii și, după caz, cu cele ale dreptului intern al statelor membre participante referitoare la aplicarea dispozițiilor respective din dreptul Uniunii.
- (38) Ar trebui să se stabilească un lanț clar al răspunderii financiare pentru recuperarea sumelor corespunzătoare neregulilor, de la beneficiari la Comisie, trecând prin beneficiarul principal și autoritatea de management. Ar trebui să existe dispoziții cu privire la răspunderea statelor membre în cazul în care nu este posibilă obținerea vreunei recuperări.
- (39) Pe baza experienței acumulate în perioada de programare 2007-2013, ar trebui să se stabilească o derogare explicită pentru conversia cheltuielilor efectuate în altă monedă decât euro, prin aplicarea ratei lunare de conversie la o dată cât mai aproape cu putință de momentul efectuării cheltuielilor sau în cursul lunii în care cheltuielile au fost transmise spre verificare sau în cursul lunii în care cheltuielile au fost raportate beneficiarului principal. Planurile de finanțare, rapoartele și conturile privind operațiunile comune de cooperare ar trebui să fie trimise doar în euro către secretariatul comun, autoritățile programului și comitetul de monitorizare. Ar trebui să se verifice corectitudinea conversiei.

- (40) În scopul de a stabili norme specifice privind modificarea indicatorilor de realizare comuni și privind eligibilitatea cheltuielilor, competența de a adopta acte legislative în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea listei indicatorilor de realizare comuni stabilite în anexa la prezentul regulament și în ceea ce privește normele specifice privind eligibilitatea cheltuielilor pentru programele de cooperare. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure o transmitere simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (41) În scopul de a se asigura condiții uniforme pentru implementarea prezentului regulament, ar trebui să se confere Comisiei competențe de executare în ceea ce privește listele zonelor transfrontaliere și ale zonelor naționale, lista tuturor programelor de cooperare și suma globală de la sprijinul FEDR pentru fiecare program de cooperare, nomenclatura privind categoriile de intervenție, modelele pentru programele de cooperare și rapoartele de implementare. Respectivul competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾.
- (42) Ar trebui conferite competențe de executare Comisiei pentru adoptarea deciziilor care aprobă anumite elemente ale programelor de cooperare și orice modificări subsecvente ale elementelor respective.
- (43) Prezentul regulament nu ar trebui să afecteze continuarea sau modificarea asistenței aprobate de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾ sau al altei legislații aplicabile respectivei asistențe la 31 decembrie 2013. Respectivul regulament sau acea altă legislație aplicabilă ar trebui să se aplice în continuare și după 31 decembrie 2013 asistenței sau operațiunilor în cauză până la finalizarea lor. Cererile de asistență prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 ar trebui să rămână valabile.
- (44) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale prin redresarea dezechilibrelor principale din Uniune, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele

membre, dar, având în vedere amploarea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni, de rămânerea în urmă a regiunilor defavorizate și de mijloacele financiare limitate de care dispun statele membre și regiunile, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului menționat.

- (45) Pentru a permite aplicarea fără întârziere a măsurilor prevăzute în prezentul regulament, acesta ar trebui să intre în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

- (1) Prezentul regulament stabilește domeniul de aplicare al FEDR în ceea ce privește obiectivul de cooperare teritorială europeană și stabilește dispoziții specifice privind acel obiectiv.

- (2) Prezentul regulament definește, pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană, obiectivele prioritare și organizarea FEDR, criteriile pentru ca statele membre și regiunile să fie eligibile pentru a beneficia de sprijin din partea FEDR, resursele financiare disponibile pentru sprijin din partea FEDR și criteriile de alocare a acestora.

De asemenea, stabilește dispozițiile necesare pentru a asigura implementarea eficientă, monitorizarea, gestionarea financiară și controlul programelor operaționale în cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană („programe de cooperare”), inclusiv atunci când țări terțe participă la astfel de programe de cooperare.

- (3) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și capitolul I din Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 se aplică obiectivului de cooperare teritorială europeană și programelor de cooperare în temeiul acestuia, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut în mod expres în cadrul prezentului regulament sau în care aceste dispoziții se pot aplica numai obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999 (JO L 210, 31.7.2006, p. 1).

Articolul 2

Componentele obiectivului de cooperare teritorială europeană

În cadrul obiectivului de cooperare teritorială europeană, FEDR sprijină următoarele componente:

- (1) cooperarea transfrontalieră între regiunile limitrofe pentru a promova o dezvoltare regională integrată între regiunile frontaliere terestre și maritime învecinate din două sau mai multe state membre sau între regiunile frontaliere învecinate din cel puțin un stat membru și o țară terță la frontierele externe ale Uniunii, altele decât cele vizate de programele din cadrul instrumentelor financiare externe ale Uniunii;
- (2) cooperarea transnațională pe teritorii transnaționale de dimensiuni mai mari, implicând parteneri naționali, regionali și locali și vizând, de asemenea, cooperarea transfrontalieră maritimă în cazurile care nu fac obiectul cooperării transfrontaliere, în vederea atingerii unui grad mai înalt de integrare teritorială a acestor teritorii.
- (3) cooperarea interregională pentru a spori eficacitatea politicii de coeziune prin promovarea:
 - (a) schimbului de experiență concentrat pe obiectivele tematice între parteneri în întreaga Uniune, inclusiv în ceea ce privește dezvoltarea regiunilor menționată la articolul 174 din TFUE, privind identificarea și difuzarea de bune practici, în vederea transferului acestora în principal către programele operaționale din cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă, dar și, dacă este cazul, asupra programelor de cooperare;
 - (b) schimbului de experiență privind identificarea, transferul și difuzarea de bune practici în legătură cu dezvoltarea urbană durabilă, inclusiv legăturile de tip urban-rural;
 - (c) schimbului de experiență privind identificarea, transferul și difuzarea de bune practici și de abordări inovatoare în ceea ce privește implementarea programelor și acțiunilor de cooperare, precum și utilizarea GECT;
 - (d) analizei tendințelor de dezvoltare în ceea ce privește obiectivele coeziunii teritoriale, inclusiv aspecte teritoriale ale coeziunii economice și sociale, și dezvoltarea armonioasă a teritoriului Uniunii prin studii, colectarea datelor și alte măsuri.

Articolul 3

Acoperire geografică

- (1) Pentru cooperarea transfrontalieră, regiunile care urmează să fie sprijinite sunt regiunile de nivelul NUTS 3 ale Uniunii de-a lungul tuturor frontierelor terestre interne și externe, altele decât cele vizate de programele din cadrul instrumentelor financiare

externe ale Uniunii, și toate regiunile de nivelul NUTS 3 ale Uniunii de-a lungul frontierelor maritime separate de cel mult 150 de km, fără a aduce atingere eventualelor ajustări necesare pentru asigurarea coerenței și continuității zonelor vizate de programele de cooperare stabilite pentru perioada de programare 2007-2013.

Prin intermediul actelor de punere în aplicare, Comisia adoptă o decizie de stabilire a listei zonelor transfrontaliere care urmează să primească sprijin, defalcată pe programe de cooperare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Lista respectivă precizează, de asemenea, acele regiuni de nivelul NUTS 3 din Uniune luate în considerare pentru alocarea FEDR la cooperarea transfrontalieră privind toate frontierele interne și cele externe reglementate de instrumentele financiare externe ale Uniunii, cum ar fi IEV în temeiul actului legislativ IEV și IPA II în temeiul actului legislativ IPA II.

Atunci când înaintează proiectul de programe de cooperare transfrontalieră, statele membre pot solicita, în cazuri justificate corespunzător și pentru a asigura coerența zonelor transfrontaliere, ca și alte regiuni de nivelul NUTS 3, altele decât regiunile enumerate în decizia menționată la al doilea paragraf, să fie incluse într-o anumită zonă de cooperare transfrontalieră.

La cererea statului membru sau a statelor membre în cauză, pentru a facilita cooperarea transfrontalieră la frontierele maritime pentru regiunile ultraperiferice și fără a aduce atingere dispozițiilor de la primul paragraf, Comisia poate specifica, în decizia menționată la al doilea paragraf, ca zone transfrontaliere care pot beneficia de sprijin din alocarea corespunzătoare acelor state membre, regiunile de nivelul NUTS 3 din regiunile ultraperiferice de-a lungul frontierelor maritime, separate de o distanță mai mare de 150 km.

- (2) Fără a aduce atingere articolului 20 alineatele (2) și (3), programele de cooperare transfrontalieră pot viza regiuni din Norvegia și Elveția, precum și Liechtenstein, Andorra, Monaco și San Marino și țări terțe sau teritorii învecinate cu regiuni ultraperiferice, toate acestea trebuind să fie regiuni echivalente regiunilor de nivelul NUTS 3.

- (3) Pentru cooperarea transnațională, Comisia adoptă, prin intermediul actelor de punere în aplicare, o decizie de stabilire a listei zonelor transnaționale care urmează să primească sprijin, defalcată pe programe de cooperare și vizând regiunile de nivelul NUTS 2, asigurând, în același timp, continuitatea unei astfel de cooperări în domenii coerente mai extinse, pe baza programelor anterioare, luând în considerare, după caz, strategiile macroregionale și strategiile privind bazinele maritime. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Atunci când propune proiecte de programe de cooperare transnațională, statele membre pot solicita ca alte regiuni de nivelul NUTS 2 limitrofe cu regiunile enumerate în decizia menționată la primul paragraf să fie adăugate la o anumită zonă de cooperare transnațională. Statele membre comunică motivele care stau la baza unei astfel de solicitări.

(4) Fără a aduce atingere articolului 20 alineatele (2) și (3), programele de cooperare transnațională pot viza regiuni din oricare dintre următoarele țări terțe sau teritorii:

(a) țările terțe sau teritoriile enumerate sau menționate la alineatul (2) de la prezentul articol;

(b) Insulele Feroe și Groenlanda.

Fără a aduce atingere articolului 20 alineatele (2) și (3), programele de cooperare transnațională pot, de asemenea, să vizeze regiuni din țări terțe reglementate de instrumentele financiare externe ale Uniunii, cum ar fi IEV în temeiul actului legislativ IEV, inclusiv regiunile relevante ale Federației Ruse, și IPA II în temeiul actului legislativ IPA II. Creditele anuale care corespund sprijinului din partea IEV și IPA II pentru aceste programe vor fi puse la dispoziție, în măsura în care programele abordează în mod adecvat obiectivele corespunzătoare de cooperare externă.

Astfel de regiuni trebuie să fie regiuni echivalente regiunilor de nivelul NUTS 2.

(5) Pentru cooperarea interregională, sprijinul din partea FEDR vizează întregul teritoriu al Uniunii.

Fără a aduce atingere articolului 20 alineatele (2) și (3), programele de cooperare interregională pot viza întreg teritoriul sau o parte din teritoriul țărilor terțe sau teritoriilor menționate la alineatul (4) primul paragraf literele (a) și (b) de la prezentul articol.

(6) În scop informativ, regiunile țărilor terțe sau ale teritoriilor la care se face trimitere la alineatele (2) și (4) se menționează în listele de la alineatele (1) și (3).

(7) În cazuri justificate în mod corespunzător, pentru a îmbunătăți eficiența implementării programului, regiunile ultraperiferice pot combina într-un singur program de cooperare teritorială sumele FEDR alocate pentru cooperarea transfrontalieră și transnațională, inclusiv alocarea suplimentară prevăzută la articolul 4 alineatul (2), cu respectarea normelor aplicabile pentru fiecare dintre aceste alocări.

Articolul 4

Resurse pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană

(1) Resursele pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană se ridică la suma de 2,75 % din resursele totale disponibile pentru angajamentul bugetar din FEDR, Fondul Social

European (FSE) și Fondul de coeziune pentru perioada 2014 – 2020, stabilite la articolul 91 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 (și anume un total de 8 948 259 330 EUR) și se alocă după cum urmează:

(a) 74,05 % (și anume, un total de 6 626 631 760 EUR) pentru cooperarea transfrontalieră;

(b) 20,36 % (și anume, un total de 1 821 627 570 EUR) pentru cooperarea transnațională;

(c) 5,59 % (și anume, un total de 500 000 000 EUR) pentru cooperarea interregională.

(2) Pentru programele aferente obiectivului de cooperare teritorială europeană, regiunilor ultraperiferice li se alocă nu mai puțin de 150 % din sprijinul din partea FEDR pe care l-au primit în perioada de programare 2007-2013 pentru programe de cooperare. În plus, o sumă de 50 000 000 EUR din alocarea pentru cooperarea interregională se rezervă pentru cooperarea regiunilor ultraperiferice. În ceea ce privește concentrarea tematică, articolul 6 alineatul (1) se aplică acestei alocări suplimentare.

(3) Comisia comunică fiecărui stat membru cota care îi revine din sumele globale aferente cooperării transfrontaliere și transnaționale, astfel cum se menționează la alineatul (1) literele (a) și (b), defalcate pe ani. Populația din zonele menționate la articolul 3 alineatul (1) al doilea paragraf și articolul 3 alineatul (3) primul paragraf este utilizată drept criteriu pentru defalcarea per stat membru.

Pe baza sumelor comunicate în temeiul primului paragraf, fiecare stat membru informează Comisia în privința eventualei utilizări a opțiunii de transfer prevăzute la articolul 5 și a modului de utilizare, precum și în privința distribuției rezultate a fondurilor între diverse programe transfrontaliere și transnaționale la care participă statul membru în cauză. Pe baza informațiilor furnizate de statele membre, Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, o decizie care stabilește o listă cu toate programele de cooperare și indică suma globală la care se ridică sprijinul total FEDR alocat fiecărui program. Respectivul acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(4) Contribuția din partea FEDR la programele transfrontaliere și de bazin maritim în temeiul IEV și pentru programele transfrontaliere în temeiul IPA II se stabilește de către Comisie și de statele membre în cauză. Contribuția FEDR stabilită pentru fiecare stat membru nu este realocată ulterior între statele membre în cauză.

(5) Sprijinul din partea FEDR pentru programele individuale transfrontaliere și de bazin maritim în temeiul IEV și pentru programe transfrontaliere în temeiul IPA II se acordă cu condiția ca IEV și IPA II să furnizeze sume cel puțin echivalente. Această echivalență face obiectul unei sume maxime stabilite în actul legislativ IEV sau în actul legislativ IPA II.

(6) Creditele anuale care corespund sprijinului din partea FEDR pentru programele transfrontaliere și de bazin maritim în temeiul IEV și pentru programele transfrontaliere în temeiul IPA II se înscriu în rubricile bugetare corespunzătoare ale acestor instrumente pentru exercițiul bugetar din 2014.

(7) În 2015 și 2016, contribuția anuală din partea FEDR la programele din cadrul IEV și IPA II pentru care până la 30 iunie nu a fost prezentat Comisiei niciun program în cadrul programelor transfrontaliere și de bazin maritim în temeiul IEV și al programelor transfrontaliere în temeiul IPA II și care nu a fost realocată altui program prezentat în cadrul aceleiași categorii de programe de cooperare externă se alocă programelor de cooperare transfrontalieră interne în conformitate cu alineatul (1) litera (a) la care participă statul membru sau statele membre în cauză.

În cazul în care până la 30 iunie 2017 există încă programe transfrontaliere și de bazin maritim în temeiul IEV și programe transfrontaliere în temeiul IPA II care nu au fost prezentate Comisiei, întreaga contribuție din partea FEDR menționată la alineatul (4) la programele respective pentru anii rămași până în 2020, care nu a fost realocată altui program adoptat în cadrul aceleiași categorii de programe de cooperare externă, se alocă programelor de cooperare transfrontalieră interne prevăzute la alineatul (1) litera (a) la care participă statul membru sau statele membre în cauză.

(8) Programele transfrontaliere și de bazin maritim menționate la alineatul (4) care au fost adoptate de Comisie se suspendă sau alocarea în contul programelor se reduce, în conformitate cu normele și procedurile aplicabile, în special în cazul în care:

- (a) niciuna dintre țările partenere vizate de program nu a semnat acordul de finanțare relevant până la termenul stabilit în conformitate cu actul legislativ IEV sau cu actul legislativ IPA II; sau
- (b) programul nu poate fi implementat așa cum s-a prevăzut din cauza problemelor survenite în relațiile dintre țările participante.

În astfel de situații, contribuția din partea FEDR menționată la alineatul (4) care corespunde tranșelor anuale neangajate încă sau tranșelor anuale angajate și dezangajate în totalitate sau parțial în cursul aceluiași exercițiu financiar, care nu au fost realocate altui program din aceeași categorie de programe de cooperare externă se alocă programelor de cooperare transfrontalieră interne prevăzute la alineatul (1) litera (a) la care participă statul membru sau statele membre în cauză, la cererea acestuia sau a acestora.

(9) Comisia prezintă comitetului înființat în temeiul articolului 150 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 un rezumat anual al execuției financiare a programelor transfrontaliere și de bazin maritim din cadrul IEV și a programelor transfrontaliere din cadrul IPA II la care FEDR contribuie în conformitate cu prezentul articol.

Articolul 5

Opțiunea de transfer

Fiecare stat membru poate transfera până la 15 % din alocarea financiară care îi revine pentru fiecare dintre componentele menționate la articolul 4 alineatul (1) literele (a) și (b), de la o componentă la cealaltă.

CAPITOLUL II

Concentrare tematică și priorități de investiții

Articolul 6

Concentrare tematică

(1) Cel puțin 80 % din resursele FEDR alocate fiecărui program de cooperare transfrontalieră și transnațională se concentrează asupra a maxim patru dintre obiectivele tematice prevăzute la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(2) Toate obiectivele tematice prevăzute la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pot fi selectate pentru programele de cooperare interregională menționate la articolul 2 punctul (3) litera (a) din prezentul regulament.

Articolul 7

Priorități de investiții

(1) FEDR, în domeniul său de aplicare, astfel cum este prevăzut la articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 1301/2013, contribuie la obiectivele tematice prevăzute la articolul 9 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, prin acțiuni comune în cadrul programelor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională. În plus față de prioritățile de investiții prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1301/2013, FEDR poate sprijini, de asemenea, următoarele priorități de investiții în cadrul obiectivelor tematice indicate pentru fiecare componentă a cooperării teritoriale europene:

- (a) în cadrul cooperării transfrontaliere:
 - (i) promovarea sustenabilității și calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă prin integrarea piețelor forței de muncă transfrontaliere, inclusiv mobilitatea transfrontalieră, inițiativele comune locale în domeniul ocupării forței de muncă, servicii de informare și de consiliere și formarea comună;
 - (ii) promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare prin promovarea egalității de gen și a egalității de șanse și integrarea comunităților la nivel transfrontalier;
 - (iii) investițiile în educație, formare și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin: elaborarea și implementarea unor programe comune de educație, învățământ profesional și formare;

- (iv) consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin promovarea cooperării juridice și administrative și a cooperării între cetățeni și instituții;
- (b) în cadrul cooperării transnaționale: consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin dezvoltarea și coordonarea strategiilor macroregionale și de bazin maritim;
- (c) în cadrul cooperării interregionale: consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă prin:
- (i) diseminarea bunelor practici și a expertizei, precum și valorificarea rezultatelor schimburilor de experiență privind dezvoltarea urbană sustenabilă, inclusiv legăturile de tip urban-rural în conformitate cu articolul 2 punctul (3) litera (b).
 - (ii) promovarea schimbului de experiență pentru a consolida eficiența programelor și acțiunilor de cooperare teritorială și utilizarea în conformitate cu articolul 2 punctul (3) litera (c);
 - (iii) consolidarea bazei de date pentru a îmbunătăți eficiența politicii de coeziune și realizarea obiectivelor tematice, prin analizarea tendințelor de dezvoltare în conformitate cu articolul 2 punctul (3) litera (d);
- (2) În ceea ce privește programul transfrontalier PEACE și în cadrul obiectivului tematic de promovare a incluziunii sociale, de combatere a sărăciei și a oricărei forme de discriminare, FEDR contribuie, de asemenea, la promovarea stabilității sociale și economice în regiunile în cauză, în special prin acțiuni de promovare a coeziunii între comunități.

CAPITOLUL III

Programare

Articolul 8

Conținutul, adoptarea și modificarea programelor de cooperare

- (1) Un program de cooperare se compune din axe prioritare. Fără a aduce atingere articolului 59 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, o axă prioritară corespunde unui obiectiv tematic și cuprinde una sau mai multe priorități de investiții ale obiectivului tematic respectiv în conformitate cu articolele 6 și 7 din prezentul regulament. Dacă este cazul și pentru a-i mări impactul și eficiența într-o abordare integrată coerentă din punct de vedere tematic pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, o axă prioritară poate, în cazuri justificate în mod corespunzător, combina una sau mai multe priorități de investiții complementare, din diferite obiective tematice, pentru a realiza contribuția maximă pentru acea axă prioritară.
- (2) Un program de cooperare contribuie la Strategia Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și la realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale și stabilește:
- (a) o justificare pentru alegerea obiectivelor tematice, a priorităților de investiții corespunzătoare și a alocărilor financiare, având în vedere cadrul strategic comun prevăzut în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1303/2013; și pe baza unei analize a necesităților din zona vizată de program în ansamblu și a strategiei selectate pentru a răspunde acestor necesități, ocupându-se, dacă este cazul, de legăturile care lipsesc din infrastructura transfrontalieră, luând în considerare rezultatele evaluării ex ante realizate în conformitate cu Articolul 55 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;
 - (b) pentru fiecare axă prioritară cu excepția celei privind asistența tehnică:
 - (i) prioritățile de investiții și obiectivele specifice corespunzătoare;
 - (ii) pentru a consolida orientarea către rezultate a programării, rezultatele preconizate pentru obiectivele specifice și indicatorii de rezultat aferenți, cu o valoare de bază și o valoare țintă, cuantificată, dacă este cazul, în conformitate cu articolul 16;
 - (iii) o descriere a tipurilor și a exemplelor de acțiuni care urmează să fie sprijinite în cadrul fiecărei priorități de investiții și contribuția lor estimată la obiectivele specifice menționate la punctul (i), inclusiv principiile directoare pentru selectarea operațiunilor și, după caz, identificarea principalelor grupuri-țintă, a teritoriilor specifice vizate și a tipurilor de beneficiari și utilizarea planificată a instrumentelor financiare și a proiectelor majore;
 - (iv) indicatorii de realizare comuni și specifici, inclusiv valoarea-țintă cuantificată, care se estimează că vor contribui la rezultate, în conformitate cu articolul 16, pentru fiecare prioritate de investiții;
 - (v) identificarea etapelor de implementare, a indicatorilor financiari și de realizare, precum și, unde este cazul, a indicatorilor de rezultat, care vor servi drept ținte și obiective de etapă pentru cadrul de performanță în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și cu anexa II la regulamentul respectiv;
 - (vi) dacă este cazul, un rezumat al folosirii planificate a asistenței tehnice, inclusiv, dacă sunt necesare, acțiuni de consolidare a capacității administrative a autorităților implicate în gestiunea și controlul programelor și beneficiarilor, și, dacă sunt necesare, acțiuni de consolidare a capacității administrative a partenerilor relevanți care vor participa la implementarea programelor;

(vii) categoriile aferente de intervenții bazate pe o nomenclatură adoptată de Comisie și o defalcare orientativă a resurselor planificate;

(c) pentru fiecare axă prioritară privind asistența tehnică:

(i) obiectivele specifice;

(ii) rezultatele preconizate pentru fiecare obiectiv specific și, atunci când conținutul acțiunilor justifică acest lucru în mod obiectiv, indicatorii de rezultat asociați, cu o valoare de bază și o valoare țintă, în conformitate cu articolul 16;

(iii) o descriere a acțiunilor care urmează să fie sprijinite și contribuția lor preconizată la obiectivele specifice menționate la punctul (i);

(iv) indicatorii specifici de realizare preconizați să contribuie la rezultate;

(v) categoriile aferente de intervenții bazate pe o nomenclatură adoptată de Comisie și o defalcare orientativă a resurselor planificate;

Punctul (ii) nu se aplică în cazurile în care contribuția Uniunii la axa prioritară sau la axele prioritare privind asistența tehnică în cadrul unui program de cooperare nu depășește 15 000 000 EUR;

(d) un plan de finanțare care conține următoarele tabele (fără nicio repartizare per stat membru participant):

(i) un tabel care specifică, pentru fiecare an, în conformitate cu normele privind ratele de cofinanțare prevăzute la articolele 60, 120 și 121 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, suma creditului financiar total preconizat pentru sprijinul din partea FEDR;

(ii) un tabel care specifică, pentru întreaga perioadă de programare, pentru programul de cooperare și pentru fiecare axă prioritară, suma creditului financiar total al sprijinului din partea FEDR și a cofinanțării naționale. Pentru axele prioritare care combină priorități de investiții din diferite obiective tematice, tabelul specifică suma creditului financiar total și cofinanțarea națională pentru fiecare dintre obiectivele tematice corespunzătoare. Atunci când cofinanțarea națională este constituită din cofinanțări publice și private, tabelul prezintă defalcarea indicativă între componentele publice și private. Acesta prezintă, în scop informativ, contribuția eventuală a țărilor terțe care participă la program, precum și participarea preconizată din partea BEI;

(e) o listă a proiectelor majore a căror implementare este planificată în timpul perioadei de programare.

Comisia adoptă acte de punere în aplicare privind nomenclatura menționată la primul paragraf litera (b) punctul (vii) și la litera (c) punctul (v). Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 150 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(3) Ținând cont de conținutul și obiectivele sale, un program de cooperare descrie abordarea integrată a dezvoltării teritoriale, inclusiv în ceea ce privește regiunile și domeniile menționate la articolul 174 alineatul (3) din TFUE, având în vedere acordurile de parteneriat ale statelor membre participante și arată modul în care programul de cooperare contribuie la realizarea obiectivelor sale și a rezultatelor preconizate, precizând, după caz, următoarele:

(a) abordarea utilizării instrumentelor pentru dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității și principiile de identificare a zonelor în care se va implementa programul;

(b) principiile de identificare a zonelor urbane în care acțiunile integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă urmează să fie implementate și alocarea orientativă a sprijinului din partea FEDR pentru aceste acțiuni;

(c) abordarea privind utilizarea instrumentului de investiții teritoriale integrate menționat la articolul 11 în alte cazuri decât cele care fac obiectul literei (b) și alocările financiare orientative aferente acestor cazuri, din fiecare axă prioritară;

(d) în cazul în care statele membre și regiunile participă la strategii macro-regionale și de bazin maritim, contribuția intervențiilor planificate în cadrul programului de cooperare la astfel de strategii, sub rezerva nevoilor din zona vizată de program, identificate de către statele membre în cauză și luând în considerare, dacă este cazul, proiectele importante din punct de vedere strategic identificate în strategiile respective.

(4) Programul de cooperare identifică de asemenea:

(a) dispozițiile referitoare la implementare care:

(i) identifică autoritatea de management, autoritatea de certificare, dacă este cazul, și autoritatea de audit;

(ii) identifică organismul sau organismele desemnat(e) să efectueze sarcini de control;

(iii) identifică organismul sau organismele desemnat(e) să fie responsabil(e) pentru efectuarea sarcinilor de audit;

(iv) stabilește procedura pentru înființarea secretariatului comun;

(v) stabilește o descriere sumară modalităților de gestionare și control;

- (vi) stabilește repartizarea pasivelor între statele membre participante în cazul unor corecții financiare impuse de autoritatea de management sau de Comisie.
- (b) organismul către care urmează să fie efectuate plățile de către Comisie;
- (c) acțiunile întreprinse pentru a implica partenerii menționați la articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 în pregătirea programului de cooperare și rolul acestor parteneri în pregătirea și implementarea programului de cooperare, inclusiv implicarea acestora în comitetul de monitorizare.
- (5) Programul de cooperare stabilește și următoarele, având în vedere conținutul acordurilor de parteneriat și ținând seama de cadrul instituțional și legal al statelor membre:
- (a) mecanismele care asigură o coordonare eficientă între FEDR, FSE, Fondul de coeziune, FEADR, FEPAM și alte instrumente de finanțare ale Uniunii și naționale, inclusiv coordonarea și posibila combinare între Mecanismul pentru Interconectarea Europei în temeiul Regulamentului (UE) nr 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, IEV, FED și IPA II, precum și cu BEI, ținând cont de dispozițiile prevăzute în anexa I la Regulamentul (UE) nr 1303/2013 în cazul în care statele membre și țările terțe sau teritoriile participă la programe de cooperare care includ utilizarea de credite FEDR pentru regiuni ultraperiferice și resurse de la FED, mecanisme de coordonare la nivelul adecvat pentru a facilita o coordonare efectivă a utilizării acestor credite și resurse;
- (b) un rezumat al evaluării sarcinii administrative pentru beneficiari și, dacă este cazul, acțiunile planificate, însoțite de un calendar orientativ, pentru a reduce sarcina administrativă.
- (6) Informațiile solicitate în temeiul alineatului (2) primul paragraf litera (a), alineatului (2) primul paragraf litera (b) punctele (i) - (vii), alineatului (3) și alineatului (5) litera (a) se adaptează la caracterul specific al programelor de cooperare care au drept temei articolul 2 punctul (3) literele (b), (c) și (d).
- Informațiile solicitate în conformitate cu alineatul (2) primul paragraf litera (e) și alineatul (5) litera (b) nu se includ în programele de cooperare care au drept temei articolul 2 punctul (3) literele (c) și (d).
- (7) Fiecare program de cooperare, acolo unde este cazul și cu condiția unei evaluări temeinic justificate a statelor membre relevante privind relevanța lor pentru conținutul și obiectivele programului, include o descriere a:
- (a) acțiunilor specifice pentru a lua în considerare cerințele de protecție a mediului, eficiența resurselor, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, rezistența în fața dezastrelor și prevenirea și gestionarea riscurilor, în selectarea operațiunilor;
- (b) acțiunilor specifice pentru a promova egalitatea de șanse și pentru a preveni orice formă de discriminare bazată pe sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în timpul pregătirii, elaborării și implementării programului de cooperare și, în special, în ceea ce privește accesul la finanțare, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă care sunt expuse la o astfel de discriminare și, în special, cerințele de a garanta accesibilitatea pentru persoanele cu handicap;
- (c) contribuției programului de cooperare la promovarea egalității între bărbați și femei și, după caz, măsurile pentru a asigura integrarea perspectivei de gen la nivelul programelor și al operațiunilor.
- Literele (a) și (b) de la primul paragraf nu se aplică programelor de cooperare în temeiul articolului 2 punctul 3 literele (b), (c) și (d).
- (8) Programele de cooperare, care au drept temei articolul 2 punctul (3) literele (c) și (d), definesc beneficiarul sau beneficiarii pentru un astfel de program de cooperare și pot specifica procedura de acordare.
- (9) Statele membre participante și, atunci când au acceptat invitația de a participa la programul de cooperare, țările terțe sau teritoriile participante, dacă este cazul, confirmă în scris acordul lor cu privire la conținutul unui program de cooperare înainte ca acesta să fie transmis Comisiei. Acest acord include, de asemenea, un angajament al tuturor statelor membre participante, și, dacă este cazul al țărilor terțe sau teritoriilor, de a furniza cofinanțarea necesară pentru a implementa programul de cooperare și, dacă este cazul, angajamentul privind contribuția financiară din partea țărilor terțe sau a teritoriilor.
- Prin derogare de la primul paragraf, în cazul programelor de cooperare care implică regiuni ultraperiferice și țări terțe sau teritorii, statele membre în cauză consultă respectivele țări terțe sau teritorii înainte de a prezenta programele de cooperare Comisiei. În acest caz, acordurile privind conținutul programelor de cooperare și eventuala contribuție a țărilor terțe sau teritoriilor pot fi exprimate în procesele-verbale aprobate în mod formal ale reuniunilor de consultare cu țările terțe sau teritoriile sau ale deliberărilor organizațiilor de cooperare regională.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) Nr 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 680/2007 și (CE) nr. 67/2010. (JO L 348, 20.12.2013, p. 129)

(10) Statele membre participante și, atunci când au acceptat invitația de a participa la programul de cooperare, țările terțe sau teritoriile participante, elaborează programele de cooperare în conformitate cu modelul adoptat de Comisie.

(11) Comisia adoptă modelul prevăzut la alineatul (10) prin intermediul actelor de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(12) Comisia adoptă o decizie, prin intermediul actelor de punere în aplicare, prin care aprobă toate elementele (inclusiv modificările viitoare) care intră sub incidența prezentului articol, cu excepția celor care intră sub incidența alineatului (2) litera (b) punctul (vii), alineatului (2) litera (c) punctul (v), alineatului (2) litera (e), alineatului (4) litera (a) punctul (i), alineatului (4) litera (c) și alineatelor (5) și (7) din prezentul articol, care rămân în responsabilitatea statelor membre participante.

(13) Autoritatea de management notifică Comisiei orice decizie de modificare a elementelor din programul de cooperare care nu sunt acoperite de decizia Comisiei menționată la alineatul (12), în termen de o lună de la data acelei decizii de modificare. Decizia de modificare specifică data intrării sale în vigoare, care nu poate să fie anterioară datei adoptării sale.

Articolul 9

Plan de acțiune comun

În cazul în care un plan de acțiune comun menționat la articolul 104 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 se realizează sub responsabilitatea unei GECT în calitate de beneficiar, personalul secretariatului comun al programului de cooperare și membrii adunării GECT pot deveni membri ai comitetului director menționat la articolul 108 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Membrii adunării GECT nu constituie majoritatea în cadrul comitetului director respectiv.

Articolul 10

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității în temeiul articolului 32 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 poate fi implementată prin programele de cooperare transfrontaliere, cu condiția ca grupul de dezvoltare locală să fie alcătuit din reprezentanți a cel puțin două țări, dintre care una este un stat membru.

Articolul 11

Investiția teritorială integrată

Pentru programele de cooperare, organismul intermediar pentru realizarea gestionării și implementării unei investiții teritoriale integrate astfel cum este menționată la articolul 36 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 este fie o entitate juridică înființată în conformitate cu legislația uneia dintre țările participante, cu condiția ca aceasta să fie instituită de autorități sau organisme publice din cel puțin două țări participante, fie o GECT.

Articolul 12

Selecția operațiunilor

(1) Operațiunile din cadrul programelor de cooperare sunt selectate de către un comitet de monitorizare așa cum este menționat la articolul 47 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Comitetul de monitorizare respectiv poate institui un comitet director care să funcționeze în subordinea sa în scopul selecției operațiunilor.

(2) Operațiunile selecționate în cadrul cooperării transfrontaliere și transnaționale implică beneficiari din cel puțin două țări participante, dintre care cel puțin unul este dintr-un stat membru. O operațiune poate fi implementată într-o singură țară, cu condiția să fie identificate influențe și beneficii transfrontaliere sau transnaționale.

Operațiunile din cadrul cooperării interregionale menționate la articolul 2 punctul (3) literele (a) și (b) implică beneficiari din cel puțin trei țări, dintre care cel puțin două sunt state membre.

Condițiile stabilite la primul paragraf nu se aplică operațiunilor din cadrul programului transfrontalier PEACE dintre Irlanda de Nord și comitatele de graniță din Irlanda în sprijinul păcii și reconcilierii, menționat la articolul 7 alineatul (2).

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), o GECT sau altă entitate juridică înființată în conformitate cu legislația uneia dintre țările participante poate fi beneficiarul unic pentru o operațiune, cu condiția să fie instituită de autorități sau organisme publice din cel puțin două țări participante, în cazul cooperării transfrontaliere și transnaționale, și din cel puțin trei țări participante, în cazul cooperării interregionale.

O entitate juridică ce implementează un instrument financiar sau un fond de fonduri, după caz, poate fi unicul beneficiar al unei operațiuni fără aplicarea cerințelor privind compoziția sa prevăzute la primul paragraf.

(4) Beneficiarii cooperează în ceea ce privește elaborarea și implementarea operațiunilor. În plus, aceștia cooperează fie pentru furnizarea personalului pentru operațiuni sau finanțarea operațiunilor, fie pentru ambele.

Pentru operațiunile din cadrul programelor instituite între regiunile ultraperiferice și țările terțe sau teritoriile, beneficiarilor li se cere să coopereze numai în două domenii din cele menționate la primul paragraf.

(5) Pentru fiecare operațiune, autoritatea de management furnizează beneficiarului principal sau beneficiarului unic un document care stabilește condițiile aplicabile sprijinului pentru operațiuni, inclusiv cerințele specifice privind produsele sau serviciile care urmează să fie furnizate în cadrul operațiunii, planul de finanțare și termenul de executare.

Articolul 13

Beneficiari

(1) În cazul în care există doi sau mai mulți beneficiari pentru o operațiune în cadrul unui program de cooperare, unul dintre ei este desemnat de către toți beneficiarii ca beneficiar principal.

(2) Beneficiarul principal:

(a) stabilește condițiile de lucru cu alți beneficiari într-un acord care cuprinde, printre altele, dispoziții care garantează buna gestionare financiară a fondurilor alocate operațiunii, inclusiv modalitățile de recuperare a sumelor plătite în mod nejustificat;

(b) își asumă responsabilitatea de a asigura implementarea întregii operațiuni;

(c) se asigură că cheltuielile prezentate de toți beneficiarii au fost suportate în implementarea operațiunii și corespund activităților convenite de către toți beneficiarii, precum și că aceste cheltuieli sunt în conformitate cu documentul furnizat de autoritatea de management în temeiul articolului 12 alineatul (5);

(d) se asigură că cheltuielile prezentate de către alți beneficiari au fost verificate de către unul sau mai mulți controlori în cazul în care această verificare nu este efectuată de către autoritatea de management în temeiul articolului 23 alineatul (3).

(3) Cu excepția existenței unei dispoziții contrare în acordurile încheiate în conformitate cu alineatul (2) litera (a), beneficiarul principal se asigură că ceilalți beneficiari primesc suma totală a contribuțiilor din fonduri cât se poate de repede și integral. Nu se poate deduce sau reține nicio sumă și nu se poate percepe nicio taxă specifică sau altă taxă cu efect echivalent care ar reduce sumele respective pentru ceilalți beneficiari.

(4) Beneficiarii principali sunt situați într-un stat membru care participă la programul de cooperare. Cu toate acestea, este posibil ca statele membre și țările terțe sau teritoriile care participă la un program de cooperare să cadă de acord că beneficiarul principal poate fi situat într-o țară terță sau un teritoriu care participă la programul de cooperare respectiv, cu condiția ca autoritatea de management să fie satisfăcută de modul în care beneficiarul principal își poate îndeplini sarcinile prevăzute la alineatele (2) și (3), precum și ca cerințele referitoare la gestiune, verificări și audit să fie respectate.

(5) Beneficiarii unici sunt înregistrați într-un stat membru care participă la programul de cooperare. Cu toate acestea,

aceștia pot fi înregistrați într-un stat membru care nu participă la program cu condiția respectării condițiilor prevăzute la articolul 12 alineatul (3).

CAPITOLUL IV

Monitorizare și evaluare

Articolul 14

Rapoartele de implementare

(1) Până la data de 31 mai 2016 și până la aceeași dată din fiecare an ulterior până în 2023 inclusiv, autoritatea de management prezintă Comisiei un raport anual de implementare în conformitate cu articolul 50 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Raportul de implementare prezentat în 2016 trebuie să se refere la anii financiari 2014 și 2015, precum și la perioada dintre data de începere a eligibilității cheltuielilor și 31 decembrie 2013.

(2) Pentru rapoartele depuse în 2017 și 2019, termenul menționat la alineatul (1) este 30 iunie.

(3) Rapoartele de implementare anuale prezintă informații referitoare la:

(a) implementarea programului de cooperare în conformitate cu articolul 50 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;

(b) în cazul în care este oportun, progresele realizate în ceea ce privește pregătirea și implementarea proiectelor majore și a planurilor de acțiune comune.

(4) Rapoartele de implementare anuale prezentate în 2017 și 2019 stabilesc și evaluează informațiile necesare în conformitate cu articolul 50 alineatul (4) și alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și informațiile menționate la alineatul (2) din prezentul articol împreună cu următoarele informații:

(a) progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului de evaluare și transpunerii în practică a constatărilor evaluărilor;

(b) rezultatele măsurilor de informare și de publicitate desfășurate în cadrul strategiei de comunicare;

(c) implicarea partenerilor în implementarea, monitorizarea și evaluarea programului de cooperare.

Rapoartele anuale de implementare prezentate în 2017 și 2019 pot, cu respectarea conținutului și obiectivelor fiecărui program de cooperare, stabili informații și evalua următoarele:

(a) progresele înregistrate în implementarea abordării integrate a dezvoltării teritoriale, inclusiv a dezvoltării urbane durabile și a dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității în cadrul programului de cooperare;

- (b) progresele realizate în ceea ce privește implementarea acțiunilor menite să consolideze capacitatea autorităților și beneficiarilor de a administra și de a utiliza FEDR;
- (c) după caz, contribuția strategiilor macroregionale și de bazin maritim;
- (d) acțiunile specifice luate pentru a promova egalitatea între bărbați și femei și pentru a promova nediscriminarea, în special accesibilitatea pentru persoanele cu handicap, și măsurile implementate pentru a asigura integrarea perspectivei de gen în programul de cooperare și în operațiuni;
- (e) acțiunile luate pentru promovarea dezvoltării durabile;
- (f) progresele în implementarea acțiunilor din domeniul inovării sociale;

(5) Rapoartele de implementare anuale și finale se întocmesc pe baza modelelor adoptate de Comisie prin intermediul actelor de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 150 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 15

Reexaminare anuală

Reuniunea de reexaminare anuală se organizează în conformitate cu articolul 51 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Dacă nu se organizează o reuniune de reexaminare anuală în temeiul articolului 51 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, reexaminarea anuală poate fi efectuată în scris.

Articolul 16

Indicatori pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană

(1) Indicatorii de realizare comuni prevăzuți în anexa la prezentul regulament, indicatorii de rezultat specifici programului și, dacă este cazul, indicatorii de realizare specifici programului se utilizează în conformitate cu articolul 27 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 și cu articolul 8 alineatul (2) primul paragraf litera (b) punctele (ii) și (iv) și litera (c) punctele (ii) și (iv) din prezentul regulament.

(2) Pentru indicatorii de realizare comuni și cei specifici programului, nivelurile de referință se stabilesc la zero. Se fixează pentru anul 2023 valori-țintă cuantificate cumulative pentru acești indicatori.

(3) Pentru indicatorii de rezultat specifici programului, care se referă la priorități de investiții, nivelurile de referință se stabilesc utilizând datele cele mai recente disponibile și se fixează ținte pentru anul 2023. Țintele pot fi exprimate în termeni cantitativi sau calitativi.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 29 pentru a modifica lista indicatorilor de realizare comuni prevăzuți în anexă pentru a face ajustări în cazurile care se impun pentru a asigura evaluarea eficientă a evoluției implementării programului.

Articolul 17

Asistență tehnică

Valoarea alocată asistenței tehnice din partea FEDR se limitează la 6 % din suma totală alocată programului de cooperare. Pentru programele cu o alocare totală ce nu depășește 50 000 000 EUR, suma din FEDR alocată pentru asistență tehnică se limitează la 7 % din suma totală alocată, dar nu este mai mică de 1 500 000 EUR și nici mai mare de 3 000 000 EUR.

CAPITOLUL V

Eligibilitate

Articolul 18

Norme privind eligibilitatea cheltuielilor

(1) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 29 pentru a stabili norme specifice privind eligibilitatea cheltuielilor pentru programele de cooperare în ceea ce privește costurile cu personalul, cheltuielile de birou și cheltuielile administrative, costurile de deplasare și de cazare, costurile de consultanță și servicii externe și cheltuielile cu echipamente. Până la 22 aprilie 2014, Comisia notifică simultan Parlamentului European și Consiliului actele delegate adoptate în conformitate cu articolul 29.

(2) Fără a aduce atingere normelor de eligibilitate stabilite la articolele 65 - 71 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în Regulamentul (UE) nr. 1301/2013, în prezentul regulament sau în actul delegat menționat la alineatul (1) din prezentul articol, sau pe baza acestora, statele membre participante la comitetul de monitorizare stabilesc norme suplimentare privind eligibilitatea cheltuielilor pentru programul de cooperare în ansamblu.

(3) Pentru aspecte care nu sunt reglementate prin normele de eligibilitate stabilite la articolele 65 - 71 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, în Regulamentul (UE) nr. 1301/2013, în actul delegat menționat la alineatul (1) din prezentul articol sau în normele stabilite în comun de către statele membre participante în conformitate cu alineatul (2) din prezentul articol, sau nu sunt reglementate pe baza acestora, se aplică normele naționale ale statului membru în care sunt efectuate cheltuielile.

Articolul 19

Costuri de personal

Costurile de personal ale unei operațiuni pot fi calculate la o rată forfetară de până la 20 % din costurile directe, altele decât costurile de personal ale operațiunii respective.

Articolul 20

Eligibilitatea operațiunilor din cadrul programelor de cooperare în funcție de localizare

(1) Operațiunile din cadrul programelor de cooperare, sub rezerva derogărilor menționate la alineatele (2) și (3), sunt situate în partea din zona vizată de program care cuprinde teritoriul Uniunii („partea din Uniune a zonei vizate de program”).

(2) Autoritatea de management poate accepta ca totalitatea sau o parte a unei operațiuni să fie implementată în afara părții din Uniune a zonei vizate de program, cu condiția ca toate condițiile de mai jos să fie îndeplinite:

- (a) operațiunea este în beneficiul zonei vizate de program;
 - (b) suma totală alocată în cadrul programului de cooperare operațiunilor situate în afara părții din Uniune a zonei vizate de program nu depășește 20 % din sprijinul din partea FEDR la nivel de program sau 30 % în cazul programelor de cooperare pentru care partea din Uniune a zonei vizate de program constă în regiunile ultraperiferice;
 - (c) obligațiile autorităților de management și de audit în ceea ce privește gestionarea, controlul și auditul privind operațiunea sunt îndeplinite de către autoritățile programului de cooperare sau acestea încheie acorduri cu autoritățile din statul membru sau țara terță sau teritoriul în care operațiunea este implementată.
- (3) Pentru operațiunile care vizează asistența tehnică sau activitățile promoționale și consolidarea capacităților, cheltuielile pot fi efectuate în afara părții din Uniune a zonei vizate de program în cazul în care condițiile menționate la alineatul (2) literele (a) și (c) sunt îndeplinite.

CAPITOLUL VI

Gestionare, control și desemnare

Articolul 21

Desemnarea autorităților

(1) Statele membre care participă la un program de cooperare desemnează, în sensul articolului 123 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, o autoritate de management unică; în sensul articolului 123 alineatul (2) din regulamentul respectiv, o autoritate de certificare unică; și, în sensul articolului 123 alineatul (4) din regulamentul respectiv, o autoritate de audit unică. Autoritatea de management și autoritatea de audit sunt situate în același stat membru.

Statele membre care participă la un program de cooperare pot desemna autoritatea de management ca fiind responsabilă și să exercite funcțiile autorității de certificare. O astfel de desemnare nu aduce atingere repartizării pasivelor între statele membre participante în ceea ce privește aplicarea corecțiilor financiare, astfel cum se prevede în programul de cooperare.

(2) Autoritatea de certificare primește plățile efectuate de Comisie și efectuează, de regulă, plăți către beneficiarul principal, în conformitate cu articolul 132 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(3) Procedura pentru desemnarea autorității de management și, după caz, a autorității de certificare, prevăzută la articolul 124 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, este pusă în aplicare de statul membru în care este situată autoritatea.

Articolul 22

Gruparea europeană de cooperare teritorială

Statele membre care participă la un program de cooperare pot apela la o GECT pentru a o însărcina cu gestionarea programului de cooperare respectiv sau a unei părți a acestuia, mai ales conferindu-i responsabilitățile unei autorități de management.

Articolul 23

Funcțiile autorităților de management

(1) Fără a aduce atingere alineatului (4) de la prezentul articol, autoritatea de management a unui program de cooperare îndeplinește funcțiile stabilite la articolul 125 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

(2) Autoritatea de management, după consultarea cu statele membre și toate țările terțe care participă la un program de cooperare, înființează un secretariat comun.

Secretariatul comun oferă asistență autorității de management și comitetului de monitorizare la îndeplinirea funcțiilor respective ale acestora. Secretariatul comun furnizează, de asemenea, informații pentru potențialii beneficiari cu privire la oportunitățile de finanțare din cadrul programelor de cooperare și asistă beneficiarii la implementarea operațiunilor.

(3) În cazul în care autoritatea de management este o GECT, verificările în temeiul articolului 125 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 se efectuează de către autoritatea de management sau sub supravegherea acesteia cel puțin pentru acele state membre și țări terțe sau teritorii din care există membri care participă în GECT.

(4) În cazul în care autoritatea de management nu efectuează verificări în temeiul articolului 125 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 în întreaga zonă vizată de program, sau în cazul în care verificările nu sunt efectuate de autoritatea de management sau sub supravegherea acesteia pentru acele state membre și țări terțe sau teritorii din care există membri care participă în GECT în conformitate cu alineatul (3), fiecare stat membru sau, în cazul în care a acceptat invitația de a participa la programul de cooperare, fiecare țară terță sau teritoriu desemnează organismul sau persoana responsabilă pentru efectuarea unor astfel de verificări în raport cu beneficiarii pe teritoriul său („controlor(i)").

Controlorii prevăzuți la primul paragraf pot fi aceleași organisme responsabile pentru efectuarea acestor verificări pentru programele operaționale în cadrul obiectivului privind investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă sau, în cazul țărilor terțe, pentru efectuarea verificărilor comparabile în cadrul instrumentelor de politică externă ale Uniunii.

Autoritatea de management se asigură că cheltuielile fiecărui beneficiar care participă la o operațiune au fost verificate de către un controlor desemnat.

Fiecare stat membru se asigură că cheltuielile unui beneficiar pot fi verificate în termen de trei luni de la transmiterea documentelor de către beneficiarul respectiv.

Fiecare stat membru sau, în cazul în care a acceptat invitația de a participa la programul de cooperare, fiecare țară terță răspunde de verificările efectuate pe teritoriul său.

(5) În cazul în care verificarea furnizării de produse sau a prestării de servicii care fac obiectul cofinanțării nu poate avea loc decât pentru întreaga operațiune, această verificare se realizează de autoritatea de management sau de controlorul din statul membru în care are este situat beneficiarul principal.

Articolul 24

Funcțiile autorității de certificare

Autoritatea de certificare a unui program de cooperare îndeplinește funcțiile prevăzute la articolul 126 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Articolul 25

Funcțiile autorității de audit

(1) Statele membre și țările terțe care participă la un program de cooperare pot autoriza autoritatea de audit să exercite în mod direct funcțiile prevăzute la articolul 127 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 pe întreg teritoriul vizat de un program de cooperare. Acestea precizează momentul în care autoritatea de audit trebuie să fie însoțită de un auditor al unui stat membru sau al unei țări terțe.

(2) În cazul în care autoritatea de audit nu deține autorizația menționată la alineatul (1), aceasta trebuie să fie asistată de un grup de auditori compus dintr-un reprezentant din fiecare stat membru sau țară terță care participă la programul de cooperare și care exercită funcțiile prevăzute la articolul 127 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013. Fiecare stat membru sau, în cazul în care a acceptat invitația de a participa la un program de cooperare, fiecare țară terță răspunde de auditurile efectuate pe teritoriul său.

Fiecare reprezentant din fiecare stat membru sau țară terță care participă la programul de cooperare este responsabil pentru furnizarea de elemente concrete legate de cheltuielile de pe teritoriul său, care sunt solicitate de autoritatea de audit pentru a efectua evaluarea.

Grupul de auditori este constituit într-un termen de cel mult trei luni după decizia de aprobare a programului de cooperare. Acesta își elaborează propriul regulament de procedură și este prezidat de autoritatea de audit pentru programul de cooperare.

(3) Auditorii sunt independenți din punct de vedere funcțional de controlorii care efectuează verificări în temeiul articolului 23.

CAPITOLUL VII

Participarea țărilor terțe la programe de cooperare transnațională și interregională

Articolul 26

Condiții de implementare pentru participarea țărilor terțe

Condițiile aplicabile de implementare a programului care reglementează gestionarea financiară, precum și programarea, monitorizarea, evaluarea și controlul participării țărilor terțe printr-o contribuție a resurselor IPA II sau IEV la programele de cooperare transnațională și interregională se stabilesc în programul de cooperare relevant și, de asemenea, după caz, în acordul de finanțare dintre Comisie, guvernele țărilor terțe vizate și statul membru care găzduiește autoritatea de management a programului de cooperare relevant. Condițiile de implementare a programului trebuie să fie în concordanță cu normele politicii de coeziune a Uniunii.

CAPITOLUL VIII

Gestiunea financiară

Articolul 27

Angajamente bugetare, plăți și recuperări

(1) Sprijinul din partea FEDR pentru programele de cooperare se plătește într-un cont unic care nu are niciun subcont național.

(2) Autoritatea de management se asigură că orice sumă plătită în urma unei nereguli se recuperează de la beneficiarul principal sau de la beneficiarul unic. Beneficiarii rambursează beneficiarului principal orice sume plătite în mod nejustificat.

(3) În cazul în care beneficiarul principal nu reușește să obțină rambursarea de la alți beneficiari sau în cazul în care autoritatea de management nu reușește să obțină rambursarea de la beneficiarul principal sau de la beneficiarul unic, statul membru sau țara terță pe al cărui teritoriu este situat beneficiarul în cauză sau în care este înregistrată o GECT, după caz, rambursează autorității de management orice sume plătite în mod nejustificat beneficiarului respectiv. Autoritatea de management este responsabilă pentru rambursarea sumelor în cauză bugetului general al Uniunii, în conformitate cu repartizarea pasivelor între statele membre participante, astfel cum se prevede în programul de cooperare.

Articolul 28

Utilizarea monedei euro

Prin derogare de la articolul 133 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, cheltuielile efectuate într-o altă monedă decât euro sunt convertite în euro de către beneficiari pe baza ratei de schimb contabile lunare a Comisiei din luna în care cheltuielile respective:

- (a) fie au fost efectuate;
- (b) fie au fost depuse spre verificare la autoritatea de management sau la controlor, în conformitate cu articolul 23 din prezentul regulament;
- (c) fie au fost raportate beneficiarului principal.

Metoda aleasă se stabilește în programul de cooperare și se aplică tuturor beneficiarilor.

Conversia este verificată de autoritatea de management sau de controlorul din statul membru sau țara terță în care este situat beneficiarul.

CAPITOLUL IX

Dispoziții finale

Articolul 29

Exercitarea delegării

- (1) Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate, cu respectarea condițiilor stabilite în prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul la articolul 16 alineatul (4) și articolul 18 alineatul (1) se conferă Comisiei de la 21 decembrie 2013 până la 31 decembrie 2020.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 16 alineatul (4) și la articolul 18 alineatul (1) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptată la Bruxelles, 17 decembrie 2013.

Pentru Parlamentul European
Președintele
M. SCHULZ

Pentru Consiliu
Președintele
R. ŠADŽIUS

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 16 alineatul (4) sau al articolului 18 alineatul (1) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 30

Dispoziții tranzitorii

(1) Prezentul regulament nu poate determina continuarea sau modificarea, inclusiv anularea totală sau parțială, a asistenței aprobate de Comisie în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 sau al unei alte legislații aplicabile acestei asistențe la 31 decembrie 2013. Regulamentul respectiv sau orice altă legislație aplicabilă continuă să se aplice în consecință și după 31 decembrie 2013 asistenței sau operațiunilor în cauză până la finalizarea lor. În înțelesul prezentului alineat, termenul asistență acoperă programele operaționale și proiectele majore.

(2) Cererile de asistență prezentate sau aprobate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 înainte de 1 ianuarie 2014 rămân valabile.

Articolul 31

Reexaminare

Parlamentul European și Consiliul reexaminează prezentul regulament până la data de 31 decembrie 2020, în conformitate cu articolul 178 din TFUE.

Articolul 32

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolele 4, 27 și 28 se aplică de la 1 ianuarie 2014.

ANEXĂ

INDICATORI DE REALIZARE COMUNI PENTRU OBIECTIVUL DE COOPERARE TERITORIALĂ EUROPEANĂ

	UNITATE	DENUMIRE
Investiție productivă		
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi care beneficiază de sprijin
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi care beneficiază de granturi
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi care beneficiază de sprijin financiar, altul decât granturile
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar
	întreprinderi	Numărul de noi întreprinderi care beneficiază de sprijin
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi care participă la proiecte de cercetare transfrontaliere, transnaționale sau interregionale
	organizații	Numărul de instituții de cercetare care participă la proiecte de cercetare transfrontaliere, transnaționale sau interregionale
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru întreprinderi (granturi)
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru întreprinderi (altele decât granturile)
	echivalent normă întreagă	Creșterea ocupării forței de muncă în întreprinderile sprijinite
Turismul sustenabil	vizite/an	Creșterea numărului preconizat de vizite la obiectivele de patrimoniu cultural și natural și la atracțiile care beneficiază de sprijin
Infrastructuri TIC	gospodării	Noi gospodării care au acces la bandă largă de cel puțin 30 Mbps
Transport		
Cale ferată	kilometri	Lungimea totală a noii linii de cale ferată din care:
		TEN-T
	kilometri	Lungimea totală a liniilor de cale ferată renovate sau modernizate din care:
		TEN-T
Drumuri	kilometri	Lungimea totală a drumurilor nou construite din care:
		TEN-T
	kilometri	Lungimea totală a drumurilor renovate sau modernizate din care:
		TEN-T
Transport urban	kilometri	Lungimea totală a liniilor de tramvai și de metrou noi sau îmbunătățite
Căi de navigație interioară	kilometri	Lungimea totală a căilor navigabile interioare îmbunătățite sau noi
Mediu		
Deșeuri solide	tone/an	Capacitate suplimentară de reciclare a deșeurilor

	UNITATE	DENUMIRE
Alimentare cu apă	persoane	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună alimentare cu apă
Epurarea apelor uzate	echivalent populație	Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună tratare a apelor uzate
Prevenirea și gestionarea riscurilor	persoane	Populație care beneficiază de măsurile de protecție împotriva inundațiilor
	persoane	Populație care beneficiază de protecție împotriva incendiilor forestiere
Reabilitarea solului	hectare	Suprafața totală de teren reabilitat
Natură și biodiversitate	hectare	Suprafața habitatelor sprijinite în vederea obținerii unui stadiu de conservare mai bun
Cercetare și inovare		
	echivalent întreagă normă	Număr de noi cercetători în cadrul entităților cărora li s-a acordat sprijin
	echivalent întreagă normă	Numărul de cercetători care lucrează într-un mediu cu infrastructuri de cercetare îmbunătățite
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi care cooperează cu instituții de cercetare
	EUR	Investiții private combinate cu sprijinul public pentru proiecte de inovare sau de C&D
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi cărora li s-a acordat sprijin în vederea introducerii de produse noi în oferta pieței (produse noi pentru piață)
	întreprinderi	Numărul de întreprinderi cărora li s-a acordat sprijin în vederea introducerii de produse noi în oferta proprie (produse noi pentru întreprindere)
Energie și schimbări climatice		
Energie din surse regenerabile	MW	Capacitatea suplimentară de producție de energie regenerabilă
Eficiență energetică	gospodării	Numărul de gospodării cu clasificare mai bună a consumului de energie
	kWh/an	Scăderea consumului anual primar de energie al clădirilor publice
	utilizatori	Numărul de utilizatori de energie suplimentari conectați la rețele inteligente
Reducerea gazelor cu efect de seră	echivalent tone de CO2	Scăderea anuală estimată a gazelor cu efect de seră
Infrastructuri sociale		
Îngrijirea copiilor și educația	persoane	Capacitatea infrastructurilor de îngrijire a copiilor sau de educație care beneficiază de sprijin
Sănătate	persoane	Populația acoperită de servicii de sănătate îmbunătățite
Indicatori specifici pentru dezvoltarea urbană		
	persoane	Populația care trăiește în zonele cu strategii de dezvoltare urbană integrate
	metri pătrați	Spații deschise create sau reabilitate în zonele urbane

	UNITATE	DENUMIRE
	metri pătrați	Clădiri publice sau comerciale construite sau renovate în zonele urbane
	unități de locuit	Locuințe reabilite în zonele urbane
Piața forței de muncă și formare ⁽¹⁾		
	persoane	Numărul de participanți la inițiative de mobilitate transfrontalieră
	persoane	Numărul de participanți la inițiative comune locale în domeniul ocupării forței de muncă și la formarea profesională comună
	persoane	Numărul de participanți la proiecte de promovare a egalității de gen, a egalității de șanse și a incluziunii sociale dincolo de frontiere
	persoane	Numărul de participanți la programe comune de educație și formare pentru sprijinirea încadrării în muncă a tinerilor, la oportunități educaționale și la învățământ superior și profesional dincolo de frontiere

⁽¹⁾ Acolo unde este cazul, informațiile privind participanții vor fi defalcate în funcție de statutul acestora pe piața forței de muncă, indicând dacă aceștia sunt „salariați”, „șomeri”, „șomeri pe termen lung”, „inactivi” sau „inactivi și care nu urmează un program de educație sau formare profesională”.

Declarație comună a Parlamentului European și a Consiliului privind aplicarea articolului 6 din Regulamentul FEDER, a articolului 15 din Regulamentul CTE și a articolului 4 din Regulamentul privind Fondul de coeziune

Parlamentul European și Consiliul iau act de asigurările oferite de Comisie legiuitorului Uniunii cum că indicatorii comuni de realizare pentru Regulamentul FEDER, Regulamentul CTE și Regulamentul privind Fondul de coeziune care urmează să fie incluși într-o anexă la fiecare regulament în parte reprezintă rezultatul unui proces de pregătire îndelungat în care sunt implicați experți de evaluare atât din partea Comisiei, cât și din partea statelor membre și, în principiu, se presupune că aceștia vor rămâne stabili.

GLOSAR

POLITICA DE COEZIUNE: politica Uniunii care vizează consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii în conformitate cu articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (articolul 89 din RDC).

REGULAMENTUL DE STABILIRE A UNOR DISPOZIȚII COMUNE (RDC): Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 definește normele comune aplicabile Fondului european de dezvoltare regională, Fondului social european, Fondului de coeziune, Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime. De asemenea, stabilește dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și abrogă Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

CADRU STRATEGIC COMUN: document de politică, instituit în conformitate cu anexa I la RDC, care stabilește principii directe privind procesul de programare și alocarea fondurilor ESI (articolul 10 din RDC).

DEZVOLTAREA LOCALĂ PLASATĂ SUB RESPONSABILITATEA COMUNITĂȚII (DLRC): abordarea dezvoltării locale axată pe anumite zone subregionale; este condusă de grupuri de acțiune locală formate din reprezentanți ai intereselor socioeconomice locale ale sectoarelor public și privat, este elaborată ținând cont de necesitățile și potențialul local și este realizată prin strategii de dezvoltare locală pe zone integrate și multisectoriale (articolul 32 din RDC).

MECANISMUL PENTRU INTERCONECTAREA EUROPEI (MIE): un program de finanțare multianual instituit pentru a sprijini îmbunătățirea rețelelor de transport, energetice și digitale din Europa. Are un buget total de aproximativ 33 de miliarde de euro care acoperă cele trei sectoare, din care 5,85 miliarde de euro s-au alocat în sectorul energiei în perioada 2014-2020.

REGIUNE DE CONVERGENȚĂ: regiuni al căror produs intern brut (PIB) pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al UE-25.

RECOMANDĂRI SPECIFICE FIECĂREI ȚĂRI: oferă statelor membre recomandări adaptate cu privire la stimularea creării de locuri de muncă și a creșterii, cu menținerea unui sistem solid de finanțe publice. Comisia publică aceste recomandări în fiecare primăvară în cadrul semestrului european, calendarul UE pentru coordonarea politicii economice.

ERASMUS+: are scopul de a stimula dezvoltarea competențelor și capacitatea de inserție profesională, precum și de a moderniza sistemele de educație și formare și activitățile de tineret. Programul are durată de șapte ani și un buget de 14,7 miliarde de euro, în creștere cu 40 % față de nivelurile actuale ale cheltuielilor.

UE-15: se referă la statele membre ale Uniunii Europene anterior aderării celor 10 state candidate (Cipru, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Slovacia și Slovenia) la 1 mai 2004.

UE-25: se referă la statele membre ale Uniunii Europene anterior aderării Bulgariei și României, în 2007.

UE-27: se referă la statele membre ale Uniunii Europene anterior aderării Croației în 2013.

UE-28: se referă la toate cele 28 de state membre ale Uniunii Europene în prezent, în urma aderării Croației în 2013.

STRATEGIA EUROPA 2020: strategia pe zece ani pentru creștere și locuri de muncă a UE, lansată în 2010 pentru a crea condițiile necesare creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii. S-au stabilit cinci obiective principale de atins de către UE până la sfârșitul anului 2020; acestea acoperă ocuparea forței de muncă, cercetarea și dezvoltarea, schimbările climatice/energia, educația, incluziunea socială și reducerea sărăciei.

FONDUL EUROPEAN DE DEZVOLTARE REGIONALĂ: instrumentul principal al UE pentru acordarea de asistență pentru dezvoltare țărilor din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) și țărilor și teritoriilor de peste mări (TTPM).

GRUPAREA EUROPEANĂ DE COOPERARE TERITORIALĂ: instituită în 2006 pentru a facilita și a promova cooperarea teritorială, și anume cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională între autoritățile locale.

INSTRUMENTUL EUROPEAN DE VECINĂTATE (IEV): vizează promovarea relațiilor între UE și țările din est și din sud vizate de politica de vecinătate prin raționalizarea asistenței financiare, reducerea duratei de programare și mai buna concentrare a programelor.

SEMESTRUL EUROPEAN: ciclu anual de coordonare a politicii economice. În fiecare an, Comisia analizează în detaliu planurile statelor membre privind reformele bugetare, macroeconomice și structurale și furnizează recomandări pentru următoarele 12-18 luni.

FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE (FONDURILE ESI): Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune (FC), Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR). Regulamentul de stabilire a unor dispoziții comune (RDC) cuprinde normele aplicabile tuturor celor cinci fonduri ESI (articolul 1 din RDC). În conformitate cu terminologia din RDC, ori de câte ori se face trimitere la „fonduri” sunt vizate doar cele trei fonduri ale politicii de coeziune: FEDR, FSE și Fondul de coeziune.

COOPERARE TERITORIALĂ EUROPEANĂ (INTERREG): unul dintre cele două obiective ale politicii de coeziune, Interreg oferă un cadru pentru implementarea acțiunilor comune și schimburile de experiență între actorii de la nivel național, regional și local din diferite state membre. Obiectivul prioritar constă în promovarea dezvoltării economice, sociale și teritoriale armonioase a Uniunii în ansamblul său.

CONDIȚIONALITATE EX ANTE: set de cerințe legale, de politică și administrative care constituie condiția prealabilă pentru îndeplinirea eficace și eficientă a obiectivelor politicii de coeziune (articolul 19 din RDC).

INSTRUMENT FINANCIAR (IF): instrument de sprijin financiar care poate lua forma unor investiții de capital sau cvasi-capital, împrumuturi, garanții sau alte instrumente de partajare a riscurilor și poate fi, după caz, combinat cu granturi (articolul 2 din Regulamentul financiar, Titlul IV din RDC).

ORIZONT 2020: instrument financiar pentru implementarea inițiativei emblematică „O Uniune a inovării”, din cadrul strategiei Europa 2020, menită să asigure creșterea competitivității Europei la nivel global. Orizont 2020 este cel mai amplu program de cercetare și inovare al UE până în prezent, cu un buget de aproximativ 80 de miliarde de euro disponibil într-o perioadă de 7 ani (2014-2020).

INSTRUMENTUL DE ASISTENȚĂ PENTRU PREADERARE: oferă asistență țărilor angajate în procesul de aderare la UE sporind eficiența și coerența măsurilor de asistență prin instituirea unui cadru unic.

INVESTIȚII TERITORIALE INTEGRATE (ITI): un instrument de implementare integrată a strategiilor teritoriale și care permite statelor membre să recurgă la finanțare provenind de la mai multe axe prioritare ale unui sau ale mai multor programe operaționale.

PRIORITATE DE INVESTIȚII: fiecare dintre obiectivele detaliate stabilite în Regulamentele privind FEDR, FSE și Fondul de coeziune, care nu se exclud reciproc și la care vor contribui aceste fonduri. Sunt corelate expres cu cele 11 obiective tematice prevăzute pentru fondurile ESI (considerentul 7 din Regulamentul privind FEDR).

ABORDAREA LEADER: elaborată inițial de Comisie în 1990, această abordare are scopul de a valorifica energia și resursele populației și ale organismelor care ar putea contribui la dezvoltarea rurală prin constituirea de parteneriate la nivel subregional între sectoarele public, privat și civil.

LIFE: instrument financiar al UE care sprijină proiectele din domeniul mediului, al conservării naturii și al politicilor climatice. Din 1992, LIFE a cofinanțat aproximativ 4 171 de proiecte, contribuind cu aproximativ 3,4 miliarde de euro la protecția mediului și climei.

CONDIȚIONALITATE MACROECONOMICĂ: mecanism de asigurare a consecvenței între politica de coeziune și buna guvernanță economică a Uniunii (semestrul european). Constă în două direcții de acțiune: 1. Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante pentru a sprijini punerea în aplicare a recoman-

dărilor relevante ale Consiliului sau pentru a maximiza impactul fondurilor ESI asupra creșterii și competitivității. 2. Consiliul poate să suspende parțial sau integral angajamentele sau plățile pentru programele unui stat membru în caz de nerespectare a regulilor privind procedura de deficit excesiv, procedura de dezechilibru excesiv sau, în cazul statelor membre care beneficiază de asistență financiară, programul de ajustare aferent (articolul 23 din RDC).

NUTS: clasificarea NUTS (Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică) este un sistem ierarhizat de clasificare a teritoriului economic al UE. La nivelul NUTS 3, unitățile teritoriale se divid în regiuni mici în vederea unor analize specifice.

PROGRAM OPERAȚIONAL: documentul care definește strategia unui stat membru sau a unei regiuni cu privire la contribuția la strategia Europa 2020 prin intermediul FEDR, al FSE sau al Fondului de coeziune, în conformitate atât cu regulamentele, cât și cu acordul de parteneriat al statului membru (articolele 27 și 96 din RDC). Program de cooperare în cazul CTE (articolul 8 din Regulamentul privind CTE). Programele finanțate din FEADR se numesc programe rurale.

ACORD DE PARTENERIAT: documentul care definește cadrul aplicabil statului membru în ceea ce privește utilizarea fondurilor ESI. Prevede, în special, lista obiectivelor tematice care vor beneficia de sprijin din partea fondurilor ESI, alocările financiare aferente și legăturile între diferitele programe (articolul 14 din RDC).

PLANURI DE DEZVOLTARE RURALĂ (PDR): politica UE de dezvoltare rurală este implementată prin programe de dezvoltare rurală (PDR) naționale și/sau regionale care se derulează pe o perioadă de șapte ani.

FONDURI STRUCTURALE: Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european (articolul 1 din RDC).

CONCENTRARE TEMATICĂ: obligația statelor membre de a concentra sprijinul asupra intervențiilor care generează cel mai ridicat nivel de valoare adăugată în ceea ce privește strategia Europa 2020. Un obiectiv principal este concentrarea alocărilor financiare din FEDR și FSE asupra unui set limitat de obiective tematice sau priorități de investiții (articolul 18 din RDC).

OBIECTIV TEMATIC: fiecare dintre cele 11 obiective tematice prevăzute la articolul 9 din RDC, prin intermediul cărora programele operaționale contribuie la strategia Uniunii pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Acestea privesc cercetarea și inovarea, TIC, IMM-urile, competitivitatea etc. (articolul 9 din RDC).

INIȚIATIVĂ PRIVIND OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ÎN RÂNDUL TINERILOR (YEI): instrument specific prin intermediul căruia FSE sprijină combaterea șomajului în rândul tinerilor. Vizează toți tinerii cu vârsta sub 25 de ani care nu au un loc de muncă, nu urmează un program de educație sau formare, au reședința în regiunile eligibile, sunt inactivi sau șomeri, inclusiv șomeri de lungă durată, indiferent dacă sunt înregistrați sau nu ca persoane în căutarea unui loc de muncă (articolul 16 din Regulamentul privind FSE).

PRIORITATE A UNIUNII: cele șase priorități ale Uniunii sunt definite în articolul 6 din Regulamentul privind FEPAM [Regulamentul (UE) nr. 508/2014].

CADRU DE PERFORMANȚĂ: constă în obiectivele de etapă stabilite pentru fiecare prioritate pentru anul 2018 și în țintele stabilite pentru anul 2023. Obiectivele de etapă sunt ținte intermediare, având legătură directă cu îndeplinirea obiectivului specific al unei priorități. Obiectivele de etapă stabilite pentru anul 2018 vor include indicatorii financiari, indicatorii de realizare și, după caz, indicatorii de rezultat care au legătură strânsă cu intervențiile din cadrul politicii sprijinite (anexa II la RDC).

REZERVĂ DE PERFORMANȚĂ: aproximativ 6 % din resursele alocate fondurilor ESI vor constitui rezerva de performanță stabilită în programele și acordul de parteneriat și alocată priorităților specifice în conformitate cu articolul 22 din RDC. Rezerva de performanță se va alocă doar programelor și priorităților care și-au atins obiectivele de etapă stabilite de cadrul de performanță.

DATE DE CONTACT DIN ȚARA DUMNEAVOASTRĂ

FEDR ȘI FONDUL DE COEZIUNE:

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas

ESF:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>

EAFRD:

<http://enrd.ec.europa.eu/en/country>

FEPAM:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/eff/apply_for_funding/national_authorities.pdf

CUM VĂ PUTEȚI PROCURA PUBLICAȚIILE UNIUNII EUROPENE?

Publicații gratuite:

- un singur exemplar:
pe site-ul EU Bookshop (<https://bookshop.europa.eu>);
- mai multe exemplare/postere/hărți:
de la reprezentanțele Uniunii Europene (http://ec.europa.eu/represent_ro.htm),
de la delegațiile din țările care nu sunt membre ale UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_ro.htm)
sau contactând rețeaua Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_ro.htm)
la numărul 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratuit în toată UE) (*).

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Publicații contra cost:

- pe site-ul EU Bookshop (<https://bookshop.europa.eu>).

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy
#ESIFunds

EUnmyRegion

flickr.com/euregional

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
@CorinaCretuEU

Fondurile structurale și de investiții europene (ESI) alocă peste 450 de miliarde EUR în perioada 2014-2020 pentru a sprijini eforturile statelor membre și ale regiunilor în ceea ce privește strategia Europa 2020, precum și pentru a promova coeziunea economică, socială și teritorială, dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și maritime și gestionarea durabilă a resurselor naturale.

În comparație cu politica de coeziune pentru perioada 2007-2013, acest nou cadru propune mai multe mecanisme noi pentru a garanta că fondurile ESI își ating obiectivele: o abordare strategică bine fundamentată prin acorduri de parteneriat și programe, concentrare tematică, un cadru de performanță, condiționalități ex ante, consolidarea legăturii cu guvernarea economică a Europei, sporirea oportunităților de utilizare a instrumentelor financiare, sprijin pentru capacitatea instituțională, cote minime pentru contribuția la FSE și o inițiativă privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor concepută în mod specific pentru a combate șomajul în rândul tinerilor.

Acest ghid cuprinde textele principalelor regulamente în vigoare (Regulamentul privind dispozițiile comune, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și cooperarea teritorială europeană) și prezintă câte un comentariu referitor la fiecare dintre acestea.